

به نام خداوند مهرگستر مهربان،

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ستایش خدای را پروردگار جهانیان،

۲ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

آن مهر گستر مهربان،

۳ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روز پاداش را خدایگان؛

۴ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

تنها تورا می‌پرستیم، و تنها تو را فرا می‌خوانیم به یاریمان؛

۵ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

راه راست را بنمایان،

۶ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

راه آنان که گرامی‌شان داشته‌ای، که نه خشم شدگانند و نه گمراهان.

۷ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الف، لام، میم.

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

این کتاب که در آن تردیدی نیست؛ رهنمودی است برای کسانی که پرهیزگارند.

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

آنان که به نادیده می‌گروند، و نماز را برپا می‌دارند، و از آنچه روزیشان کرده ایم می‌بخشند؛

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

وآنان که بدانچه بر تو فرود آمده و بدانچه پیش از تو فرود آمده، می‌گروند؛ و به روز باز پسین باورمندند.

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

اینان از سوی پروردگارشان بر هدایتند؛ و رستگاران هم اینانند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۷

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَرِهِمْ غِشْوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۸
۳۹

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

۹

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

۱۰

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

۱۱

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

۱۲

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ

۱۳

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ ۖ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ

۱۴

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ

۱۵

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

۱۶

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهَدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَرَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

برای کافران یکسان است، چه بیمشان دهی چه بیمشان ندهی، نمی‌گروند.

خداوند بر دلها و بر گوشهایشان مهر نهاده؛ و بر دیدگانشان پرده‌ای است؛ و کیفری سهمگین دارند.

و برخی از مردم گویند: ما به خدا و روز بازپسین گرویده‌ایم، ولی گرونده نی‌ند.

با خدا و مؤمنان نیرنگ می‌بازند، و جز با خود نیرنگ نمی‌بازند ولی نمی‌دانند.

در دل‌هایشان بیماری است؛ و خدا بر بیماریشان بیفزاید؛ و کیفر دردآوری دارند، به خاطر دروغی که می‌گفتند.

چون گویندشان: در زمین تباهی نورزید، گویند: بی‌گمان ما خود از آنانیم که اصلاح‌گرند.

هان آنان خود تبهکارند، ولی نمی‌فهمند.

و چون گویندشان: بگروید همان‌گونه که مردمان گرویدند، گویند: آیا گرویم همان‌گونه که نابخردان گرویدند؟ هان، آنان خود نابخردند ولی نمی‌دانند.

و چون گروندگان را ببینند، گویند: گرویده‌ایم؛ و چون با شیطان‌هایشان تنها شوند، گویند: ما با شما هستیم؛ ما بی گمان از کسانی هستیم که به ریشخند می‌گیرند.

خدا آنان را به ریشخند می‌گیرد، و در سرکشی‌شان مهلتشان می‌دهد که سرگردان فرو مانند.

اینانند که گمراهی را به بهای هدایت خریده‌اند، پس سودایشان سود نکرد و رهیافته نبودند.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ

کرانند، لالانند، کورانند، پس به راه نمی‌آیند.

۱۸ صُمُّ بُكُمْ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ
أَصْبِعَهُمْ فِيَءِ آذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ
مُخِيطٌ بِالْكَافِرِينَ

۱۹

یا چون [گرفتاراند در] رگباری سخت، که در آن تاریکی‌ها و
تندر و درخشی است؛ و آنان از آذرخش‌ها و بیم مرگ،
انگشتانشان را در گوشها نهند و خدا چیره است بر کسانی
که کفر می‌ورزند.

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ
وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ
وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۰

چیزی نمانده که آذرخش، دیدگان‌شان را برباید؛ هرگاه که بر
آنان روشنی بخشد، در آن گام می‌زنند؛ و چون تاریک کند،
بایستند؛ و اگر خدا می‌خواست شنوایی و بینایی‌شان را
می‌برد، بی‌گمان بر هرچیز تواناست خداوند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۲۱
۴۰

ای مردم! پروردگارتان که شما و پیشینیانتان را آفریده،
بپرستید؛ باشد که پارسا شوید.

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا
تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۲۲

آنکه زمین را برای شما بستر و آسمان را سرپناهی ساخت،
و از آسمان آبی فرستاد، و با آن برای شما انواع میوه‌ها
پدید آورد؛ پس برای خدا همتیانی قرار ندهید با آنکه
می‌دانید.

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ
مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۳

و اگر از آنچه بر بنده‌مان فرستاده‌ایم دچار تردیدید، پس
سوره‌ای همانند آن را بیاورید اگر راست می‌گویید؛ و
گواهانتان را- جز خدا- فرا خوانید.

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

۲۴

پس اگر نکردید- که هرگز نخواهید کرد- از آتشی که
سوختش آدمیان و سنگ‌هاست، و برای کافران آماده گردیده،
بپرهیزید.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا
قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۲۵
بقره
۲۸۶

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا
فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ
كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ

۲۶
حزب
۲

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا
أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

۲۷

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۸

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى
السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۲۹

به کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، نوید ده
که باغهایی دارند که از فرودست آن جویباران جاری است؛
هرگاه با میوه‌هایی از آن روزی یابند، گویند؛ این همان است
که از پیش روزی ما بوده و همانندش را آرندشان؛ و در آنجا
همسرانی پاکیزه دارند؛ و در آنجا جاودانه می‌مانند.

خدا پروا ندارد که به پشه‌ای- یا فراتر از آن- مثل زند؛
پس کسانی که گرویده‌اند می‌دانند که آن گفتار درستی
است از پروردگارشان، ولی کافران گویند: خدا را از این
مثل چه منظور است؟ بسیاری را بدان گمراه و بسیاری را
بدان راه نماید؛ و جز تبهکاران را بدان گمراه نمی‌سازد.

همانان که پیمان خدا را پس از بستنش می‌شکنند؛ و آنچه
را خدا به پیوستنش فرمان داده می‌گسلند؛ و در زمین
تباہی می‌ورزند؛ اینانند که زیان‌کارند.

چگونه به خدا کفر می‌ورزید؟ با آنکه مرده بودید و او شما را
زنده گردانید؛ آنگاه شما را می‌میراند، آنگاه زنده می‌سازد؛
آنگاه به سوبیش باز گردانده می‌شوید.

اوست که آنچه را در زمین است برای شما آفرید، آنگاه به
[آفرینش آسمان پرداخت، و هفت آسمان برافراشت؛ و او
به هر چیزی داناست بی‌تردید.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

وَعَلَّمَ ءَادَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

قَالُوا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا بِهٰذَا مَا عَلَّمْتَنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

قَالَ يٰٓءَادَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِءَادَمَ فَسَجَدُوا ۖ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَآَنَ مِنَ الْكٰفِرِينَ

وَقُلْنَا يٰٓءَادَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ

فَتَلَقَّىٰ ءَادَمُ مِنْ رَّبِّهٖٓ كَلِمٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

و آنگاه که پروردگارت به فرشتگان فرمود: من در زمین جانشینی می‌گمارم، گفتند: آیا در آن کسی را می‌گماری که در آن فساد برانگیزد، و خونها ریزد؟ حال آنکه ما تو را به ستایشت تسبیح می‌گوییم و تو را تقدیس می‌کنیم. فرمود: من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید.

و [خدا] همه نامها را به آدم آموخت؛ آنگاه آنها را بر فرشتگان عرضه داشت و فرمود: مرا از نامهای اینان خبر دهید، اگر راست می‌گویید.

گفتند: پاکی تو راست! ما جز آنچه را به ما آموخته‌ای نمی‌دانیم؛ دانای فرزانه تویی، بی‌تردید.

فرمود: ای آدم، آنان را از نامهای اینان خبر بده. و چون [آدم آنان را از نامهای اینان خبر داد، فرمود: شما را نگفتم که من نهان آسمانها و زمین را می‌دانم؛ و می‌دانم آنچه را آشکار ساخته و آنچه را نهان می‌کردید؟

و آنگاه که فرشتگان را گفتیم: بر آدم سجده برید؛ همه سجده بردند مگر ابلیس، که سرباز زد و سرکشی کرد و از کافران گردید.

و گفتیم: ای آدم، خود و همسرت در این بهشت بیاکید، و از [نعمت‌های آن هر چه می‌خواهید به آسودگی خورید، ولی به این درخت نزدیک نشوید، که از ستمگران می‌گردید.

پس شیطان آن دو را از آن بلغزانید؛ و از جایی که در آن بودند آواره گردانید؛ و فرمودیم: فرود آیید که شما دشمنان یکدیگرید؛ و تا زمانی چند در زمین قرارگاه و بهره‌وری دارید.

آنگاه آدم از پروردگارش کلماتی فراگرفت و [پروردگارش بر او بخشود؛ آری، او توبه‌پذیری مهربان است بی‌تردید.

قُلْنَا أَهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَبْنَیْ إِسْرَءِیْلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّيَ فَارْهَبُونِ

وَعَامِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّيَ فَاتَّقُونَ

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ وَعَاتُوا الزَّكَاةَ وَآزَكْعُوا مَعَ الرَّكْعِينَ

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَقَّوْا رَبَّهُمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

يَبْنَیْ إِسْرَءِیْلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

گفتیم: همگی از آن فرود آیید. پس هرگاه از سوی من شما را رهنمودی آید، آنان که رهنمودم را پیروی کنند، نه بیمی دارند و نه اندوه می‌خورند.

و آنان که کفر ورزیدند و آیه‌های ما را دروغ دانستند، اهل آتشند؛ آنان جاودانه در آن مانند.

ای بنی‌اسرائیل! نعمتم را که ارزانتان داشتم به یاد آرید، و به پیمانم وفا کنید، تا به پیمانتان وفا کنم؛ و تنها از من بیم به دل دارید.

و بدانچه فرستادم– که تصدیقگر همان چیزی است که نزد شماست– ایمان بیاورید؛ و نخستین منکر آن نباشید، و آیه‌هایم را به بهایی ناچیز مفروشید، و تنها از من پروا کنید.

و حق را با باطل میامیزید و حقیقت را– با اینکه می‌دانید– پوشانید.

و نماز را برپا دارید، و زکات بپردازید، و با رکوع کنندگان رکوع به جای آرید.

آیا مردم را به نیکی فرمان می‌دهید و خود را فراموش می‌کنید، با آنکه کتاب می‌خوانید؟ مگر در نمی‌یابید؟!

از شکیبایی و نماز یاری جویید؛ و آن جز بر فروتنان دشوار است بی‌تردید.

همانان که می‌دانند پروردگارشان را دیدار می‌کنند، و به سوی او باز می‌گردند.

ای بنی‌اسرائیل، نعمتم را که ارزانتان داشتم، و اینکه شما را بر جهانیان برتری دادم، به یاد آرید.

و از روزی که هیچ کس دیگری را به کار نمی‌آید، و نه از کسی میانجیگری پذیرفته گردد، و نه از او تاوانی ستانند، و یآوری نمی‌یابند، پروا کنید.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكَ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكَ سُوءَ الْعَذَابِ
يُذِجُونَ آبَاءَكَ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكَ فِي ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكَ عَظِيمٌ

۵۰

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكَ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۵۱

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

۵۲

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵۳

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

۵۴

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَقُومُ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۵۵

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذْتَكُمُ الصَّعِقَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۵۶

ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِّن بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵۷

وَوَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّٰ وَالسَّلْوَىٰ
كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

و آنگاه را [به یاد آرید] که شما را از فرعونیان– که شما را
سخت شکنجه می‌کردند– رهانیدیم؛ پسرانتان را سر
می‌بریدند و زنانتان را زنده می‌گذاشتند، و این از سوی
پروردگارتان آزمونِ بزرگی بود.

و آنگاه را [به یاد آرید] که دریا را برایتان شکافتیم و شما
را رهانیدیم، و فرعونیان را غرق [دریا] کردیم، و شما نگاه
می‌کردید.

و آنگاه را [به یاد آرید] که با موسی چهل شب قرار
گذاشتیم؛ اما شما در نبود وی، گوساله گزیدید و ستمگری
کردید.

باز، پس از آن بر شما بخشودیم، باشد که سپاس بگزارید.

و آنگاه را [به یاد آرید] که به موسی کتاب و فرقان دادیم،
باشد که به راه آیید.

و آنگاه را که موسی به قومش گفت: هموطنانم، شما با [به
پرستش گرفتن گوساله بر خویشتن ستم کردید، اینک به
درگاه آفریدگارتان توبه کنید، و یکدگر را بکشید؛ که آن
نزد آفریدگارتان برایتان بهتر است. پس [خدا] توبه شما را
پذیرا شد، که او توبه‌پذیری مهربان است بی تردید.

و آنگاه را که گفتید: ای موسی ما تا خدا را آشکارا نبینیم،
به تو نمی‌گرویم! پس آذرخشی شما را فرو گرفت و شما
نگاه می‌کردید.

سپس شما را پس از مرگتان برانگیختیم، باشد که سپاس
بگزارید.

و ابر را بر سرتان سایبان ساختیم؛ و برایتان گز انگبین و
بلدرچین فرو فرستادیم [و گفتیم:]: از پاکیزه‌هایی که
روزیتان کردیم بخورید؛ و آنان بر ما ستم نکرده‌اند، بلکه بر
خویشتن ستم می‌کردند.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

وَإِذْ أَسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثُّوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ
بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

و آنگاه را [به یاد آرید] که گفتیم: بدین شهر درآیید، و از نعمت‌های آن هر چه خواهید به فراخی خورید، و سجده کنان از آن دروازه درآیید، و بگویید: [بار خدایا] بخششی! تا خطاهایتان را بر شما ببخشاییم؛ و زودا که بیفزایم پاداش کسانی را که نکوکارند.

آنگاه ستمکاران، سخن را با چیزی جز آنچه به آنان گفته شد، جایگزین کردند؛ پس بر ستمکاران عذابی فرو فرستادیم به کیفرِ نافرمانی‌یی که می‌کردند.

و آنگاه را [به یاد آرید] که موسی برای قومش آب خواست، گفتیم: عصایت را بر آن تخته سنگ فروکوب، پس دوازده چشمه از آن فراجوشید؛ هر عشیره آبشخورش را باز می‌شناخت؛ گفتیم: از روزی خدا بخورید و بیاشامید و در زمین تبهارانه فساد برنینگیزید.

و آنگاه را که گفتید: ای موسی ما را بر یک خوراک شکیبایی نیست، از پروردگارت بخواه که آنچه را زمین می‌رویانَد، از سبزی و خیار و سیر و عدس و پیاز، برای ما برویانَد! [موسی گفت: آیا به جای چیز بهتر خواهان چیز پست‌تری هستید؟ پس به شهری فرود آیید که در آنجاست آنچه می‌خواهید. و بر آنان خواری و بیچارگی مقرر شد و به خشم خدا گرفتار آمدند؛ چرا که آیات خدا را انکار کرده و پیامبران را به ناروا کشتند؛ این از آن رو بود که سرکشی کرده و مردمان تجاوزگری بودند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصْرَى وَالصَّبِئِينَ مَنْ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَآذِكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ أُعْتَدُوا مِنكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً ۖ قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۖ قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ عَوَانُ بَيْنَ ذَٰلِكَ ۖ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ

بی گمان کسانی که گرویدند و کسانی که آیین یهودان و ترسایان و صائبان را پذیرفتند، اگر به خدا و روز بازپسین گرویده و کارهای نیک به جای آرند، پاداششان نزد پروردگارشان است؛ نه بیمی دارند و نه اندوه می‌خورند.

و آنگاه را [به یاد آرید] که با شما پیمان بستیم، و [کوه طور را بر فرازتان برافراشتیم،] و گفتیم آنچه را به شما داده‌ایم به جد و جهد بگیرید، و آنچه را که در آن است به یاد بسپارید، باشد که پارسا شوید.

آنگاه شما پس از آن [پیمان، روی گردانید، و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، بی‌تردید از زیانکاران بودید.

شما کسانی از خودتان را نیک می‌شناسید که در روز شنبه تجاوزگری کردند؛ پس ایشان را گفتیم: بوزینگانی رانده شده باشید.

و ما آن را برای هم‌روزگاران و آیندگان‌شان مایه عبرتی ساختیم، و نیز اندرزی برای کسانی که پارسایند.

و هنگامی که موسی به قومش گفت: خدایتان فرماید، گاوی را بکشید. گفتند: آیا ما را به ریشخند می‌گیری؟ گفت: به خدا پناه می‌برم که از کسانی باشم که نادانند.

گفتند: پروردگارت را برای ما بخوان تا برایمان روشن سازد که آن [گاو] چگونه است؟ گفت: وی فرماید: آن گاوی است نه پیر نه جوان؛ میانسالی میان این و آن؛ پس آنچه فرمان یافته‌اید، به جای آرید.

گفتند: پروردگارت را بخوان، تا برای ما روشن کند که رنگش چگونه است؟ گفت: او فرماید: آن گاوی است زرد، رنگش ناب، که بینندگان را شادمان سازد.

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

گفتند: پروردگارت را بخوان، تا برای ما روشن کند که چیست آن؟ این گاو بر ما مشتبه شده، و اگر خدا خواهد بدان راه می‌بریم، بی‌تردید.

۷۱

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا أَلَكُنْ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ

گفت: او فرماید: آن گاو است نه رام، که زمین را شیار کند، و یا کشته را آبیاری سازد؛ بی‌نقص است و نشانی در آن نیست. گفتند: اینک سخنی درست آوردی. پس آن را کشتند؛ و نزدیک بود که از آن سرباز زنند.

۷۲
۱۰۹

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّرَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

و آنگاه را [به یاد آرید] که تنی را کشتید، و آن را به گردن یکدیگر افکندید، و خدا آشکارا ساخت آنچه را نهان می‌کردید.

۷۳

فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ ءَايَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

پس گفتیم: بخشی از آن [گاو] را بر آن زنید؛ خدا مردگان را این گونه زنده می‌کند و نشانه‌هایش را به شما می‌نماید، باشد که بیندیشید.

۷۴

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشْقَقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

سپس دلهایتان خشن گردید، همچون سنگ یا سخت‌تر؛ چون از سنگ، گاه جویباران جوشد، و گاه شکافته شود و از آن آب برون زند، و برخی از خوف خدا فرو می‌ریزند؛ و خدا ناآگاه نیست از آنچه انجام می‌دهید.

۷۵
حزب
۵

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

آیا هنوز دل بسته‌اید که اینان [یهودان به شما گروند؟ با آنکه گروهی از آنان کلام خدا را می‌شنیدند، آنگاه— پس از فهمیدنش— دانسته بازگونه‌اش می‌کردند.

۷۶

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَا بِبَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُم بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

چون با مؤمنان دیدار کنند، گویند: گرویده‌ایم، و چون با یکدیگر تنها شوند، گویند: آیا از دانشی که خدا به شما داده با آنان سخن می‌گویید، تا آنان بدان نزد پروردگارتان حجت آورند؟ آیا خرد نمی‌ورزید؟

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

مگر نمی‌دانند که خدا آنچه را نهان و یا آشکار کند، می‌داند؟

۷۸

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

و برخی‌شان درس ناخواندگانی‌اند که کتاب [خدا] را جز خیالات نمی‌دانند، و جز پندار نمی‌بافند.

۷۹

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

پس وای بر کسانی که با دست‌ان خویش کتاب نویسد و گویند: این از سوی خداوند است، تا بدان سودی اندک به چنگ آرند؛ پس وای بر آنان از آنچه دست‌ان‌شان نگاشته و وای بر آنان از آنچه به دست آرند.

۸۰

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ ۖ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

گویند: هرگز این آتش به ما نمی‌رسد مگر روزهایی چند. بگو: آیا از خدا پیمانی گرفته‌اید- که البته خدا پیمان شکنی نخواهد کرد- یا چیزی را به خدا نسبت می‌دهید که نمی‌دانید؟

۸۱

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

آری، آنان که بدی اندوزند، و گناهانشان بر آنان چیره شود، اهل آتشند؛ جاودانه در آن مانند.

۸۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

و کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، اهل بهشتند؛ جاودانه در آن مانند.

۸۳
۱۱۲

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ

و آنگاه را [به یاد آرید] که از بنی‌اسرائیل پیمان گرفتیم که: جز خدای را نپرستید، و به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و بینوایان نیکی کنید، و با مردم با زبانی خوش سخن گویند، و نماز را برپای دارید و زکات بپردازید. آنگاه، از شما جز اندکی سربرتافته و روی گردانیدید.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تَخْرُجُونَ
أَنْفُسَكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ

و آنگاه را [به یاد آرید] که از شما پیمان استوار گرفتیم که:
خون یکدیگر مریزید، و همدگر را از دیار خویش مرانید، و
شما پذیرفتید، و خود گواهی بر آن دادید.

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِّنْكُمْ مِّنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن
يَأْتَوْكُمْ أَسْرَىٰ تَفْلُدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ
أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ
مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
الْقِيَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ

اینک این شماست که یکدیگر را می‌کشید، و گروهی از خود
را از خانه‌هایشان برون می‌رانید، و علیه آنان بر گناه و ستم
همدست می‌شوید، و اگر اسیر شما شوند از آنان سربها
می‌خواهید- با آنکه بیرون راندنشان بر شما حرام گردیده-
آیا به بخشی از کتاب گرویده و به بخشی کفر می‌ورزید؟ پس
کیفر هر یک از شما که چنین کند جز خواری در زندگانی دنیا
نخواهد بود، و در روز رستاخیز به سوی سخت‌ترین کیفر
رانده می‌شوند؛ و خدا ناآگاه نیست از آنچه کنید.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُفُ
عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

اینانند که زندگانی دنیا را به بهای آخرت خریده‌اند، پس نه
کیفرشان کاسته می‌گردد و نه یاری یابند.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
وَءَاتَيْنَا عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
فَلَمَّا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِّقَا كَذَّبْتُمْ وَفَرِّقَا تَقْتُلُونَ

همانا ما به موسی کتاب [آسمانی دادیم، و از پس او
پیامبرانی فرستادیم، و عیسی پسر مریم را معجزه‌های
آشکار بخشیدیم، و او را با روح‌القدس تقویت کردیم. پس
چرا هرگاه پیامبری چیزی نه به دلخواهتان آورد سرکشی
کردید؛ گروهی را دروغین خواندید و گروهی را کشتید.

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا
يُؤْمِنُونَ

گفتند: دل‌های ما در پوشش است. [نه، بلکه خدا بر
ناباوریشان نفرین‌شان کرده؛ پس اندکی می‌گروند.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا
مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا
عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَغْيًا
أَن يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ فَبَاءَؤُ
بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنزَلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ ۚ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ ۚ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ ۚ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا ۚ قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي
قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ۚ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِ ۚ
إِيمَانُكُمْ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

و چون کتابی از سوی خدا برایشان آمد که تصدیقگر کتابی
بود که نزد آنان بود، و از دیرباز خود خواستار پیروزی بر
کافران بودند؛ ولی همین که آنچه را می‌شناختند برایشان
آمد بدان کفر ورزیدند. پس لعنت خدا بر کسانی باد که کفر
می‌ورزند.

خود را به بهایی ناچیز فروختند، آنگاه که از سر رشک
بدانچه خدا فرو فرستاده بود کفر ورزیدند، که چرا خدا به
هر یک از بندگان که بخواهد از فضلش می‌بخشد. پس به
خشمی در پی خشمی گرفتار آمدند. و کافران، عذاب خوار
کننده‌ای دارند.

و چون گویندشان: بدانچه خدا فرستاده ایمان بیاورید،
گویند: ما بدانچه بر [پیامبر] خودمان فرود آمده می‌گرویم؛
و جز آن را- با آنکه حق است و تصدیقگر آن چیزی است که
نزد آنهاست- انکار می‌کنند. بگو: اگر مؤمن بودید، پس چرا
پیش از این، پیامبران خدا را می‌کشتید؟

بی‌گمان موسی آن نشانه‌های روشنگر را برایتان آورد، ولی
شما در نبود وی، گوساله را برگزیدید و ستمگری کردید.

و آنگاه را [به یاد آرید] که با شما پیمان بستیم و [کوه طور
را بر فرازتان برافراشتیم، [و گفتیم: آنچه را به شما
داده‌ایم به جد و جهد بگیرید، و گوش فرا دارید. گفتند:
شنیدیم و مخالفت کردیم، و به خاطر کفرشان مهر گوساله
در دلشان جایگزین گردید. بگو: باورتان شما را به بد چیزی
فرا می‌خواند اگر باورمندید.

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوٰةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزٍهُ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ

أَوْ كَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

بگو: اگر سرای آخرت نزد خدا ویژه شماست نه دیگر مردم، پس مرگ را آرزو کنید اگر راست می‌گویید.

ولی به خاطر کارهایی که کرده‌اند، هرگز آن را آرزو نکنند. و خدا داناست به حال مردمی که ستمکارند.

و البته آنان را آرمندترین کسان- و حتی از مشرکان- به زندگانی دنیا می‌یابی. هر یک از ایشان آرزو دارد که کاش هزار سال زندگی می‌کرد، با آنکه اگر عمری این چنین هم می‌داشت، وی را از عذاب رهایی نمی‌بخشید. و خدا بیناست بدانچه انجام می‌دهند.

به کسانی که با جبرئیل دشمنی می‌ورزند، بگو: در حقیقت اوست که به فرمان خدا آن [قرآن را بر قلبت فرود آورده؛ کتابی که تصدیق‌گر کتابهای پیشین و هدایت و بشارتی است برای کسانی که می‌گروند.

هر که با خدا و فرشتگان و فرستادگانش، و جبرئیل و میکائیل دشمنی می‌ورزد، [بداند که خدا دشمن کسانی است که کفر می‌ورزند.

همانا بر تو آیاتی روشن‌گر فرو فرستادیم، و منکر آن نخواهند شد مگر کسانی که تبهکارند.

مگر نه این بود که هر بار پیمانی [با خدا] بستند، گروهی از آنان پیمان شکنی کردند؛ آری، بیشترشان نمی‌گروند.

چون فرستاده‌ای از سوی خدا برایشان آمد- که تصدیق‌گر کتاب آنان بود- گروهی از اهل کتاب، کتاب خدا را پشت سر افکندند؛ گویی که هیچ نمی‌دانند.

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مُلْكٍ سَلِيمٍ ۖ وَمَا كَفَرَ
 سُلَيْمٌ وَلَكِنَّ الشَّيْطَانَ كَفَرُوا يَعْلَمُونَ النَّاسَ
 السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَرْوَتَ ۚ
 وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
 تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
 وَزَوْجِهِ ۚ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ
 وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
 اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
 أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۲۰
 بقره
 ۱۰۲
 ۲۸۶

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ

۱۰۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
 وَاسْمِعُوا ۚ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۰۴
 ۱۴۰

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
 أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
 بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۱۰۵

و آنچه را که اهریمنان در روزگار فرمانروایی سلیمان
 خوانده بودند، پیروی کردند. و سلیمان کفر نورزید، ولی
 اهریمنان- که جادو به آدمیان آموختند- کفر ورزیدند. و از
 آنچه بر آن دو فرشته، هاروت و ماروت، در بابل فرود آمده
 بود [پیروی کردند]، با اینکه آن دو هیچ کس را [جادو]
 نمی‌آموختند مگر اینکه می‌گفتند: ما مایه آزمونِ شما هستیم،
 مبادا کفر بورزی! ولی آنها از آن دو چیزهایی فرا گرفتند که
 میان مرد و همسرش جدایی اندازند؛ هرچند بدون فرمان
 خدا نمی‌توانستند با آن زبانی به کس زنند. و چیزی را
 می‌آموختند که برایشان زیان داشت و سودی نداشت. و
 بی‌تردید می‌دانستند هر که خریدار این [جادو] باشد، در
 آخرت بی‌بهره است. و خود را به بد چیزی فروختند اگر
 می‌دانستند.

اگر آنان گرویده و پارسایی پیشه می‌کردند، بی‌گمان پاداش
 الهی بهتر بود اگر می‌دانستند.

هان، ای مؤمنان، [به پیامبر (ص)] مگویید:
 «راعنا» [رعایت‌مان کن بگویید: «انظرنّا» [به ما بنگر] و گوش
 فرا دارید؛ کافران عذاب دردآوری دارند.

نه کافران اهل کتاب، و نه مشرکان دوست نمی‌دارند که
 خیری از سوی پروردگارتان بر شما فرود آید، با آنکه خدا
 هر که را خواهد به بخشایش خود ویژگی بخشد، و خداوند
 بخششی بی‌کران دارد.

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا ۗ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

هر آیه‌ای را نسخ کنیم یا به تأخیر افکنیم، بهتر از آن یا همانندش را می‌آوریم؛ مگر ندانسته‌ای که بر هر کاری تواناست خداوند؟

۱۰۷

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

مگر ندانسته‌ای که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست؛ و شما را یار و مددکاری نیست غیر خداوند؟

۱۰۸

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۗ وَمَن يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

آیا می‌خواهید از پیامبران همان را بخواهید که پیشتر از موسی خواسته بوده‌اند؟ و هر کس ناباوری را جایگزین باور سازد، از راه راست منحرف شده بی‌تردید.

۱۰۹

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۖ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بسیاری از اهل کتاب- با آنکه حقیقت بر ایشان آشکارا شد - به خاطر حسدی که در دل دارند، دوست می‌دارند که شما را پس از ایمانتان، به کفر بازگردانند. پس درگذرید و چشم فرو پوشید، تا خدا فرمانش را فرود آورد، و بر هر کاری تواناست خداوند.

۱۱۰

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

نماز را بپا دارید و زکات بپردازید، و هر نیکی که برای خویش پیش فرستید، آن را نزد خدا یابید؛ آری، خدا بیناست بدانچه کنید.

۱۱۱

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

گفتند: هیچ کس به بهشت در نمی‌آید، جز آنکه یهودی یا مسیحی باشد؛ این آرزوهای آنهاست. بگو برهاتان را بیاورید، اگر راست می‌گویید.

۱۱۲

بَلَىٰ ۚ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ ۖ عِندَ رَبِّهِ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آری، آنان که روی دل به سوی خدا آرند، و نکوکاری پیشه خود سازند، پاداششان نزد پروردگارشان است، نه بیمی دارند و نه اندوهگین گردند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ التَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ
التَّصْرَىٰ لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ^ق
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ^ع فَاللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

یهودان گفتند: ترسایان بر چیزی نیبند و ترسایان گفتند:
یهودان بر چیزی نیبند با اینکه همه کتاب می‌خوانند؛ نادانان
نیز همانند گفتار اینان گفتند؛ و خدا میانشان روز رستخیز،
درباره آنچه بر سر آن اختلاف می‌کردند داوری خواهد کرد.

کیست ستمکارتر از کسانی که نگذارند در مسجدهای خدا
نام وی آید، و در ویرانی آن کوشند؟ آنان را نرسد که جز
ترسان وارد آن شوند. آنان در این دنیا خواری، و در آخرت
کیفری سهمگین دارند.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَّنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ
وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا^ع أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا
خَافِينَ^ع لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ^ع وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

خاور و باختر از آن خداوند است؛ پس به هر سو رو کنید،
رو به خداوند است؛ آری گشایشگری داناست خداوند.

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ^ع إِنَّ
اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

و گفتند: خدا فرزندی برگزیده است؛ او منزّه است؛ هر
آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست؛ همه فرمانبردار
او هستند.

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا^ق سُبْحَنَهُ^ط بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ^ط كُلُّ لَّهُ قَنِيتُونَ

آفریدگار آسمانها و زمین است، و چون چیزی را خواهد،
همین که بدان گوید: باش؛ پس باشد.

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

نابخردان گفتند: چرا خدا با ما سخن نمی‌گوید؟ یا برای ما
نشانه‌ای نمی‌آید؟ پیشینیان اینان نیز چیزی مانند گفته
اینان گفتند؛ دلایشان به هم می‌ماند. ما نشانه‌ها [ی خود]
را روشن ساخته‌ایم، برای مردمی که باورمندند.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا^ق آيَةً^ط
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ^ق مِثْلَ قَوْلِهِمْ^ع تَشَبَهَتْ قُلُوبُهُمْ^ق
قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

ما تو را به حق مژده آور و بیم‌رسان فرستادیم؛ و تو را از
دوزخیان نمی‌پرسند.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا^ط وَلَا تُسْأَلُ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۖ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۗ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

یهودان و ترسایان هرگز از تو خرسند نمی‌شوند، تا آیینشان را پیروی کنی؛ بگو: تنها هدایت خدا هدایت است. و اگر پس از دانشی که تو را رسیده خواهشهایشان را پیروی کنی، یار و یآوری نخواهی یافت از سوی خداوند.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ ۖ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

کسانی که به‌آنان کتاب داده‌ایم، و آن را چنان‌که سزد می‌خوانند، همانانند که بدان باورمندند، و کسانی که بدان کفر می‌ورزند، زیانکارند.

يَبْنَیٰٓ إِسْرَءِیْلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ وَاِنِّیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَی الْعَالَمِیْنَ

ای بنی‌اسرائیل! نعمتم را که بر شما بخشیدم، و اینکه شما را بر جهانیان برتری دادم، به یاد آرید.

وَاتَّقُوا یَوْمًا لَا تَجْزِی نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفْعَةُ ۖ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

و از روزی که هیچ کس دیگری را به کار نمی‌آید، و از وی توانی پذیرفته نمی‌شود و شفاعتی سودمند نمی‌افتد، و یآوری نمی‌یابند، برحذر باشید.

وَإِذْ أَبَتَیْ اِبْرَهِیْمَ رَبُّهُ بِكَلِمَتٍ فَاَتَمَّهُنَّ ۖ قَالَ اِنِّیْ جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا ۖ قَالَ وَمِنْ ذُرِّیَّتِی ۖ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِی الظَّالِمِیْنَ

و آنگاه را [به یاد آرید] که پروردگارش ابراهیم را با سخنانی آزمود، و او آنها را به انجام رسانید، فرمود: من تو را پیشوای مردمان سازم. گفت: و از دودمانم نیز؟ فرمود: پیمان من به ستمکاران نمی‌رسد.

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَیْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ اِبْرَهِیْمَ مُصَلًّی ۖ وَعَهْدَنَا اِلَیْ اِبْرَهِیْمَ وَاِسْمَاعِیْلَ اَنْ طَهِّرَا بَیَّتِی لِّلطَّائِفِیْنَ وَالْعَاكِفِیْنَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

و آنگاه را که آن خانه [/ کعبه را برای مردم، جایگاه امن نهادیم، و [گفتیم:] از مقام ابراهیم نمازگاهی گیرید، و به ابراهیم و اسماعیل سفارش کردیم که: خانه‌ام را برای طواف کنندگان و مقیمان و رکوع کنندگان و سجده کنندگان، پاکیزه گردانید.

وَإِذْ قَالَ اِبْرَهِیْمُ رَبِّ اَجْعَلْ هَذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ ۖ مِنَ الثَّمَرَاتِ ۖ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ ۖ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهُ ۖ قَلِیْلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُ ۖ اِلَی عَذَابِ النَّارِ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِیْرُ

و هنگامی را که ابراهیم گفت: پروردگارا، این [سرزمین را شهر ایمنی گردان، و مردمانش را- آنان که به خدا و روز رستاخیز می‌گروند- از فراورده‌ها روزی بخش. فرمود: ناباوران را نیز اندکی بهره‌ور سازم، آنگاه به عذاب دوزخشان دراندازم، و فرجامی است ناخوشایند.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و آنگاه را [به یاد آرید] که ابراهیم و اسماعیل پایه‌های آن خانه را فرا بردند: پروردگارا، از ما پذیرا باش، که تو آن شنوای دانایی بی‌تردید.

۱۲۸

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

پروردگارا، ما را فرمانبردار خود گردان، و از دودمان ما نیز امتی فرمانبردار خود پدید آور؛ و آداب پرستش ما را به ما بنمای، و توبه ما را پذیرا باش، که تو آن توبه‌پذیری که مهر می‌ورزد.

۱۲۹

رَبَّنَا وَأَبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

پروردگارا، در میانشان از خودشان، پیامبری برانگیز، که آیه‌هایت را برایشان خواند، و به آنان کتاب و حکمت آموزد، و پاکیزه‌شان سازد، که تویی آن فرزانه پیروزمند.

۱۳۰
۱۷۲

وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

کیست که از آیین ابراهیم روی برتابد، مگر کسی که نابخردی دارد؟ ما او را در این دنیا برگزیدیم و در آخرت از شایستگان است بی‌تردید.

۱۳۱

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

آنگاه که پروردگارش به وی فرمود: فرمانبردار باش. گفت: فرمانبردار کسی هستم که جهانیان را پرورد.

۱۳۲

وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَبْنِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ

ابراهیم فرزندان را بدان [آیین سفارش کرد و نیز یعقوب، که ای فرزندانم! خدا این آیین را برای شما برگزیده‌است؛ پس جز در فرمانبرداریش از این جهان نروید.

۱۳۳

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُّسْلِمُونَ

آیا آنگاه که یعقوب را مرگ فرا رسید، گواه بودید؟ آنگاه که به فرزندان گفت: پس از من پرستش به درگاه که می‌برید؟ گفتند: خدای تو و خدای نیاکانت، ابراهیم و اسماعیل و اسحاق. معبودی که یگانه است و ما فرمانبردار اویم بی‌تردید.

۱۳۴

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنان مردمی‌اند که درگذشته‌اند. ایشان راست آنچه کرده‌اند و شما راست آنچه کنید، و شما را از آنچه می‌کرده‌اند نمی‌پرسند.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

گفتند: جهود باشید یا ترسا تا راه یابید؛ بگو: بلکه بر آیین ابراهیم حق‌گراییم؛ که از مشرکان نبود.

۱۳۶

قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

بگویید: ما به خدا، و به آنچه بر ما فرود آمده، و به آنچه بر ابراهیم و اسحاق و یعقوب و اسباط فرود آمده، و به آنچه به موسی و عیسی داده شده، و به آنچه بر همه پیامبران از سوی پروردگارشان رسیده، گرویده‌ایم؛ و میان هیچ یک از آنان جدایی نیفکنیم، و فرمانبردار اویمیم [بی‌تردید].

۱۳۷

فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ ۖ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و اگر آنان [نیز] بدانچه شما بدان گرویده‌اید بگردند، بی‌گمان راه یافته‌اند، و اگر روی برتابند، بی‌گمان در ستیزه‌اند؛ و به زودی خدا شرشان را از تو بازگرداند، و از شنوای داناست [بی‌تردید].

۱۳۸

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

رنگ خدا را [به خود گیرید]، و کیست خوش نگارتر از خدا؟ و ما همو را پرستیم.

۱۳۹

قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ

بگو: آیا با ما درباره خدا بگو مگو می‌کنید؟ با اینکه او پروردگار ما و پروردگار شماست؛ کردارهای ما، ما را؛ و کردارهای شما، شما راست؛ و ما بدو اخلاص می‌ورزیم.

۱۴۰

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

یا اینکه می‌گویید: ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط یهودی یا مسیحی بودند؟ بگو: آیا شما داناترید یا خدا؟ و کیست ستمکارتر از آنکه گواهی‌ای را از خدا نهان دارد؟ و خدا بی‌خبر نیست از آنچه کنید.

۱۴۱

تِلْكَ أُمَمٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنان مردمی‌اند که درگذشته‌اند. ایشان راست آنچه کرده‌اند و شما راست آنچه کنید، و شما را از آنچه می‌کرده‌اند نمی‌پرسند.

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمْ الَّتِي
كَانُوا عَلَيْهَا قُلٌ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى
النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ
يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ إِيْمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
لَرَّءُوفٌ رَحِيمٌ

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً
تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا
كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ غَمَّا
يَعْمَلُونَ

وَلَيْنِ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا
قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ
بَعْضٍ وَلَيْنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

به زودی کم خردانی از مردم گویند: چه چیز آنان را از
قبله‌ای که بر آن بودند بگردانید؟ بگو خاور و باختر از آن
خداوند است؛ هر که را خواهد به راهی راست رهنمون
گردد.

و بدین‌گونه شما را امتی میانه گردانیدیم، تا گواهیانی بر
مردمان باشید، و پیامبر گواهی بر شما باشد. و ما قبله‌ای را
که بر آن بودی نگردانیدیم، مگر از آن رو که پیروان پیامبر
را از واپس‌گرایان بازشناسیم؛ و آن مگر بر کسانی که خدا
هدایتشان کرده، گران بود؛ و خدا بر آن نبود که ایماتان را
تباہ گرداند، به راستی خدا به مردم نوازشگری است که
مهر می‌ورزد.

آری، ما رویکردت را به آسمان نیک می‌بینیم، پس تو را به
قبله‌ای که از آن خرسندی باز گردانیم؛ اینک رو به سوی
مسجد الحرام آور، و هر کجا هستی بدان روی گردانید، و
اهل کتاب می‌دانند که آن [تغییر قبله حق است، و از سوی
پروردگارشان بوده، و خدا از آنچه انجام می‌دهید بی‌خبر
نمی‌باشد.

برای اهل کتاب هر معجزه‌ای بیاوری، قبله‌ات را پیروی
نخواهند کرد، و تو نیز پیرو قبله آنان نمی‌باشی، و آنان نیز
پیرو قبله یکدیگر نمی‌باشند، و اگر پس از دانشی که تو را
رسیده خواهش‌هایشان را پیروی کنی، در آن صورت از
کسانی خواهی بود که ستمکارند.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ آبْنَاءَهُمْ^ط
وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

اهل كتاب او را [محمد را] می‌شناسند، همان‌گونه که
فرزندانشان را می‌شناسند؛ و گروهی از آنان حقیقت را
نهفته می‌دارند، با آنکه می‌دانند.

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

حق از سوی پروردگار توست. پس، مبدا از کسانی باشی که
دچار تردیدند.

وَلِكُلِّ وِجْهَةً هُوَ مُوَلِّيهَا^ط فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا
تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

هر کس راقبله‌ای است که روی بدان دارد؛ پس، در نیکی‌ها
از یکدیگر پیشی بگیرید. هر کجا باشید، خدا همه شما را
فراز آرد؛ همانا خداست بر هر کاری توانمند.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط
وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ^ط وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

از هر جا برون شدی روی به مسجد الحرام آور. حق همان
است که پروردگارت فرمود، و خدا از آنچه می‌کنید بی‌خبر
نمی‌باشد.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط
وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا
تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تُمَنِّعْتَنِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ

از هر جا برون شدی روی به مسجد الحرام آور، و هر جا
باشید، رویتان را بدان سو بگردانید، تا برای مردم— مگر
ستمگرانشان— بر شما حجتی نباشد. پس، از آنان نهراسید،
از من بترسید، تا نعمتم را بر شما تمام کنم، و باشد که
هدایت یابید.

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِنَا
وَيُزَكِّيْكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا
لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

همان‌گونه که در میان شما؛ پیامبری از خودتان فرستادیم، تا
آیه‌های ما را بر شما خواند، و پاکیزه‌تان سازد، و به شما
کتاب و حکمت آموزد، و شما را آنچه را نمی‌دانستید
بیاموزد.

فَاذْكُرُونِيۥ أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِيۥ وَلَا تَكْفُرُونِ

پس، یادم کنید، تا یادتان کنم؛ و سپاسم گوئید، و
ناسپاسی‌ام نکنید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ
مَعَ الصَّابِرِينَ

ای مؤمنان! از شکیبایی و نماز یاری جوئید، که خدا با کسانی
است که شکیبایند.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ
وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ
الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ۖ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ
اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن
بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ
وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ
اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

وَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَحِدٌ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

کسانی را که در راه خدا کشته می‌شوند مرده مخوانید، بلکه
زنده‌اند؛ ولی شما در نمی‌یابید.

و همواره ما شما را به چیزی از ترس و گرسنگی و کاستی در
اموال و کسان و محصولات می‌آزماییم؛ و کسانی را نوید ده
که شکیبایند.

کسانی که چون گزندى بدیشان مى‌رسد، گویند: ما از
خداییم و باز می‌گردیم سوى خداوند.

درودها و بخشایشی از پروردگارشان بر اینان باد، و
ره‌یافتگان همینانند.

همانا صفا و مروه از شعائر خداوند است، پس هر که آهنگ
آن خانه کند، یا عمره به جای آرد، رواست که میان آن دو را
بپیماید، و هر که کار نیکی به میل خویش کند، پس خدا
سپاسداری داناست، بی‌تردید.

کسانی که نشانه‌های آشکار و رهنمودی را که فرستادیم—
پس از آنکه در کتاب برای مردم بیان کردیم— نهفته
می‌دارند؛ خدا و نفرین‌کنندگان نفرینشان کنند.

مگر کسانی که توبه کنند و به صلاح آیند و [حقیقت را]
نمایان سازند، که بر آنان ببخشایم؛ و من آن توبه‌پذیری
هستم که مهر می‌ورزد.

کسانی که کفر ورزیدند و در حال کافری مردند، نفرین خدا
و فرشتگان و همه مردم بر آنان باد.

در آن جاودانه می‌مانند؛ نه کیفرشان کاسته می‌شود و نه
مهلتی یابند.

خدای شما خدایی یگانه است که خدایی به جز او نیست؛
مهرگستری که مهر می‌ورزد.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ
اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

به راستی در آفرینش آسمانها و زمین، و گردش شب و روز،
و کشتی‌هایی که در دریا برای بهره‌وری مردم روانند، و آبی
که خدا از آسمان فرو می‌بارد، و با آن زمین را پس از
پژمردنش زنده می‌سازد، و انواع جنبدگانی را که در آن
پراکنده، و جابه‌جایی باده‌ها، و ابری که در میان آسمان و
زمین رام گردیده؛ شگفتی‌هاست برای مردمی که خرد
ورزند.

از مردم کسانی‌اند که از فرودست خدا همتیانی گیرند؛ و
آنان را چون دوستی خدا دوست می‌دارند؛ حال آنکه
مؤمنان، خدا را دوست‌تر دارند. و ستمگران چون عذاب را
بینند دریابند که نیرو همه از آن خداوند است، و اینکه
سخت کیفر است خداوند.

آنگاه که پیشوایان از پیروان بیزاری جویند، و عذاب را در
برابر خود ببینند، و پیوندهایشان گسسته می‌گردد.

و پیروان گویند: کاش برای ما بازگشتی بود، تا همان‌گونه که
از ما بیزاری جستند، از آنان بیزاری می‌جستیم! این گونه
خدا، کارهایشان را- که بر آنان مایه افسوس‌هاست- به
آنان می‌نمایند؛ و از آتش رهایی نمی‌یابند.

ای مردم! از آنچه در زمین روا و پاک است بخورید، و گامهای
شیطان را پیروی نکنید، که او شما را دشمنی آشکار
می‌باشد.

او شما را به بدی و ناشایستی فرا می‌خواند، و اینکه بر خدا
چیزی را ببندید که نمی‌دانید.

۱۶۵

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ
كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعَذَابِ

۱۶۶

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ

۱۶۷

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا
مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ حَسْرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ
بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ

۱۶۸
۲۲۲

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

۱۶۹

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

و چون به آنان گفته شود: چیزی را پیروی کنید که خدا فرستاده، گویند: ما راه پدرانمان را دنبال می‌کنیم؛ آیا هر چند پدرانشان چیزی نمی‌فهمیدند، و راه نمی‌بردند؟

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكْمٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

داستان کافران، داستان کسی است که حیوانی را که از صدا جز بانگ و آوازی نمی‌فهمد، بانگ می‌زند؛ کرانند، لالانند، کورانند و خرد نمی‌ورزند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

ای مؤمنان! از پاکیزه‌هایی که روزیتان کرده‌ایم بخورید، و خدا را سپاس بگزارید، اگر تنها پرستشگر او هستید.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلَ بِهِ لَعِغِيرِ اللَّهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

[خداوند] مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را جز به نام خداوند سر بریده شده باشد، بر شما حرام گردانده؛ و هر که ناچار شود، در صورتی که تجاوز کار و زیاده خواه نباشد بر او گناهی نیست، که خدا آمرزگاری است که مهر می‌ورزد.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که بخشی از کتابی را که خدا فرو فرستاده نهان می‌دارند، و آن را به بهایی اندک می‌فروشند؛ آنان شکم‌هایشان را جز با آتش نمی‌انبارند و روز رستاخیز خدا با آنان سخن نمی‌گوید، و پاکیزه‌شان نمی‌سازد، و کیفری دردآور دارند.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابِ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

اینانند که گمراهی را به هدایت و عذاب را به آمرزش خریده‌اند! چه بر آتش شکیبایند!

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

این بدان روست که خدا کتاب را به حق فرو فرستاده، و آنان که درباره کتاب اختلاف می‌ورزند، در ستیزی ژرفند.

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّادِقِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۲۰
بقره
۱۷۷
۲۸۶/
حزب
۱۱
۲۳ ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ ۖ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ ۖ وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ ۖ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۖ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۸

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۱۷۹

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

۱۸۰

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱۸۱

نیکی آن نیست که رویتان را به سوی خاور و باختر بگردانید، بلکه نیکی، کسانی راست که به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب و پیامبران می‌گروند، و مال را با آنکه دوستش دارند، به خویشان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و گدایان و بندیان ببخشایند، و نماز را بپا دارند، و زکات بپردازند، و آنان که چون پیمان بندند، بدان وفا کنند؛ و در تنگدستی و بیماری و هنگام جنگ شکیبایند؛ اینانند که راست گفته‌اند، و اینانند که پارسایند.

ای مؤمنان! درباره کشتگان، قصاص بر شما مقرر شد: آزاد در برابر آزاد، بنده در برابر بنده و زن در برابر زن. و هر که از سوی برادر [دینی اش چیزی به وی گذشت شود، باید به راه پسندیده رود، و به شیوه‌ای نیکو به وی خونیا دهد، این آسانگیری و رحمتی است از پروردگارتان؛ و هر که از این پس، از اندازه درگذرد، کیفر دردآوری دارد.

شما را در قصاص، زندگانی است، ای خردمندان؛ باشد که پروا گیرید.

بر شما مقرر شده که چون یکی از شما را مرگ فرا رسد، اگر مالی دارد، برای پدر و مادر و خویشان به نیکی وصیت کند؛ این حق است بر کسانی که پارسایند.

و هر که آن [وصیت را پس از شنیدنش دگرگون سازد، گناه آن بر کسانی است که آن را دگرگون سازند، و شنوایی داناست خداوند.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوَصِّ جَنْفًا أَوْ إِيْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا
إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ
فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ
مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا
خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ
أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ
إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

پس، هر که از وصیت کننده‌ای بیم اجحاف یا ناروایی دارد،
و بین آنان [/ ورثه اصلاح برقرار سازد، بر وی گناهی
نیست؛ و خدا آمرزگاری است که مهر می‌ورزد.

ای مؤمنان! روزه بر شما نوشته شده چنان که بر پیشینیاتان
نوشته شده؛ باشد که پارسا شوید.

روزهایی برشمرده؛ و هر یک از شما بیمار یا در سفر باشد،
چند روزی از روزهای دیگر [روزه بدارد]. و کسانی که بر
انجامش ناتوانند، در عوض بینوایی را غذا دهند؛ پس هر
که به میل خود بر آن بیفزاید، برای وی نیکوتر است؛ و
روزه داری برای شما بهتر است، اگر دانید.

ماه رمضان، که در آن قرآن فرود آمده‌است- [کتابی که
مردم را رهنما، و دارای دلایل آشکار هدایت، و جدا سازنده
[حق از باطل است- پس هر یک از شما که این ماه را
دریابد، باید آن را روزه بدارد، و هر که بیمار یا در سفر
باشد، شماری از روزهای دیگر را [روزه بدارد]. خدا برای
شما آسانی می‌خواهد، و دشواری نمی‌خواهد. و باید شمار
[ایام روزه را کامل کنید، و خدا را به پاس اینکه
راهنماییتان کرده بزرگش خوانید، باشد که سپاس بگذارید.

هرگاه بندگانم، از تو درباره من پرسند، [بگو: من نزدیکم،
و دعای خواننده را چون خواندم پاسخ می‌دهم. پس باید
فرمان مرا برند، و به من بگروند، باشد که ره یابند.

أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصَّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۲۰
بقره
۱۸۷
/۲۸۶

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۸۸

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۸۹
حزب
۱۲
۲۵۹

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۱۹۰

در شب‌های روزه، آمیزش با همسرانتان برای شما حلال شده‌است. ایشان لباسی برای شما هستند، و شما لباسی برای ایشانید. خدا می‌داندست که شما دل به خیانت دارید، پس از شما گذشت، و شما را بخشید. اکنون با آنان درآمیزید، و آنچه را خدا برای شما مقرر داشته جویید، و بخورید و بیاشامید تا آنگاه که رشته سپید [پگاه از رشته سیاه] شب نمودارتان گردد؛ آنگاه روزه را به شب برسانید، و با همسرانتان در حالی که در مساجد معتکف هستید میامیزید. این حدود خداوند است؛ پس بدان نزدیک نشوید، این گونه خدا آیاتش را برای مردم بیان می‌دارد، باشد که پارسا شوند.

اموال یکدگر را به ناروا نخورید، و آن را به رشوت به حاکمان مدهید تا بخشی از اموال مردم را به ناحق به چنگ آرید، با آنکه می‌دانید.

از تو درباره هلالها می‌پرسند، بگو: آنها گاه شماری برای مردم و [موسم حج است. و نیکی آن نیست که از پشت خانه‌ها به درون آیید، نیکی آن است که پرهیز پیشه شوید، و از در به خانه‌ها آیید، و از خدا پروا گیرید، باشد که رستگاری یابید.

در راه خدا با کسانی که با شما پیکار می‌کنند، پیکار کنید؛ و تجاوز نکنید، که خدا تجاوزکاران را دوست نمی‌دارد.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ
أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُوهُمْ عِنْدَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقْتَلُوا فِيهِ ۖ فَإِنْ قَتَلُوكُمْ
فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَقَتِّلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ ۚ فَإِنْ
أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ ۚ فَمَنْ
أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى
عَلَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ
الْهَدْيِ ۖ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ ۚ
فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّنْ رَّأْسِهِ ۖ فَفِدْيَةٌ
مِّنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسْكَ ۚ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ
بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ
فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۚ تِلْكَ عَشْرَةٌ
كَامِلَةٌ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

آنان را هر کجا یافتید بکشید، و از هر جا بیروتان رانده‌اند
بیرونشان رانید، که فتنه بدتر از قتل است؛ ولی در کنار
مسجد الحرام با آنان به پیکار نپردازید، مگر اینکه در آنجا با
شما به پیکار پردازند، و اگر با شما از در پیکار درآمدند،
آنان را بکشید، که این است کیفر کسانی که کفر می‌ورزند.

و اگر دست کشیدند، بی گمان آمرزگاری مهربان است
خداوند.

با آنان پیکار کنید تا فتنه از میان برخیزد، و دین، تنها دین
خدا گردد. و چون دست کشیدند، ستیز جز بر ستمکاران
نمی‌باشد.

این ماه حرام در برابر آن ماه حرام است، و [شکستن
حرمتها قصاص دارد. پس هر که بر شما ستم کند، به اندازه
ستمی که بر شما کرده بر وی ستم کنید، و از خدا پروا
گیرید، که خدا با کسانی است که پارسایند.

در راه خدا اتفاق کنید، و خود را با دست خود به نابودی
میفکنید، و نیکی کنید، که خدا نکوکاران را دوست می‌دارد.

حج و عمره را برای خدا به پایان برید، و اگر بازداشته
شدید، هر آنچه میسر است قربانی به جای آرید؛ و تا قربانی
به قربانگاه نرسیده سر متراشید؛ و اگر هر یک از شما بیمار
باشد یا آسیبی در سر دارد، در عوض روزه بدارد، یا صدقه
دهد، یا قربانی‌ای به جای آرد؛ و چون ایمن شوید، هر که از
عمره به حج پرداخت آنچه از قربانی میسر است به جای آرد،
و آنکه امکان نیافت، سه روز در ایام حج و هفت روز پس از
بازگشت، روزه بدارد؛ این ده [روز] کامل است. این [حکم]
برای کسی است که اهل مکه نباشد. و از خدا پروا گیرید، و
بدانید که بسیار سخت کیفر است خداوند.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ
وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ
يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ
يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ

حج در ماههایی معین است. پس هر که در این ماهها حج
گزارد، [باید بداند که:] همبستری و گناه و ستیز در حج
نیست؛ و هر کار نیکی کنید خدا بدان داناست؛ و توشه
برگیرید، که بهترین توشه پارسایی است؛ و ای خردمندان!
از من پروا دارید.

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ فَإِذَا
أَفْضَيْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ
وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلِهِ لَمَنِ
الضَّالِّينَ

بر شما گناهی نیست [که در ایام حج در طلب روزی
پروردگارتان باشید؛ و چون از عرفات روانه شدید، در
مشعرالحرام یاد خدا کنید. و یادش کنید که شما را گرچه
پیشتر از گمراهان بودید به راه آورد.

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

آنگاه از همان سو که مردم روانه می‌شوند روان شوید، و
آمرزش از خدا خواهید که آمرزگاری مهربان است خداوند.

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
ءَابَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا ءَاتِنَا
فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ

چون مناسکتان را به جای آوردید، همان‌گونه که پدرانتان را
یاد می‌کردید، یا بیشتر از آن، خدا را یاد کنید. و برخی از
مردم می‌گویند: بار خدایا، ما را در این دنیا بهره‌ای عطا فرما؛
و اینان در آخرت بی‌بهره می‌باشند.

وَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ رَبَّنَا ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

و برخی از آنان گویند: پروردگارا، در این دنیا به ما نیکی، و
در آخرت نیکی عطا فرما، و ما را از عذاب آتش در امان
بدار.

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

اینان از دستاوردهای بهره‌ای دارند و حسابرسی تند شمار
است خداوند.

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ تُحْشَرُونَ

در روزهایی معین [ایام تشریق یاد خدا کنید، و هر که شتاب کند و [اعمال را] در دو روز بیاورد، بر وی گناهی نیست؛ و هر که به تأخیر افکند، و پارسایی ورزد بر وی نیز گناهی نیست. و پروا پیشه کنید و بدانید که همگی به سوی او گرد می‌آیید.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

از مردمان کسی است که در این دنیا گفتارش تو را شگفت زده می‌سازد، و خدا را بر آنچه در دل دارد گواه می‌گیرد، حال آنکه خود سخت‌ترین کسی است که کینه می‌ورزد.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ

و چون حکومت یابد کوشد که، در زمین تباهی انگیزد، و کشت و پشت را نابود سازد، و خدا تباهی را دوست نمی‌دارد.

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ ۖ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ

و چون به وی گویند: از خدا بترس! سرمستی وی را به گناه می‌کشاند، دوزخ برای او کافی است، و قرارگاه بدی دارد.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ أُتْبَعَاءَ مَرْضَاتٍ ۖ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

از مردمان کسی است که در جستن خشنودی خدا از جان می‌گذرد، و خدا به بندگان مهر می‌ورزد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

ای مؤمنان، همگی به فرمانبرداری گرایید، و گامهای شیطان را پیروی نکنید، که او شما را دشمنی آشکار می‌باشد.

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

پس اگر بعد از آنکه دلایل آشکار برایتان آمد، کژروی کردید؛ بدانید که خدا استوارکاری است پیروزمند.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

آیا انتظاری جز این دارند که خدا و فرشتگان در سایبانهایی از ابر به سویشان آیند، و کار یکسره گردد؟ و کارها بازگردانده می‌شود سوی خداوند.

سَلِّ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَمَا عَاتَيْنَهُمْ مِّنْ ءَايَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

بنی اسرائیل را بپرس که چه بسیار نشانه‌های روشنگر به آنان دادیم، و هر کس نعمتی را که خدا به وی داده دگرگون سازد، [بداند] که بسیار سخت کیفر است خداوند.

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

زندگانی دنیا در چشم کافران آراسته گردیده، و مؤمنان را به ریشخند می‌گیرند، و پارسایان روز رستاخیز از آنان فراترند، و خدا هر که را خواهد بی‌شمار روزی بخشد.

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

مردم، امتی یگانه بودند؛ (آنگاه به اختلاف گراییدند) خداوند پیامبران را نویدآور و بیم‌رسان فرستاد، و با آنان کتاب را به حق فرود آورد، تا در میان مردم بدانچه اختلاف کردند دآوری کند. و در آن اختلاف نکردند جز کسانی که به آنان کتاب داده شده بود، پس از آنکه دلایل روشنگر برایشان آمد، از روی حسدی که در میانشان بود. پس خدا به اراده‌اش مؤمنان را در حقیقتی که در آن اختلاف می‌کردند هدایت کرد، و خدا هر که را خواهد به راهی راست رهنمون گردد.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۖ مَسَّتْهُمْ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ ۗ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ

آیا پنداشتید وارد بهشت می‌شوید، با آنکه مانند آنچه بر [سر] پیشینیان آمد، بر [سر] شما نیامده‌است؟ آنان دچار رنج و زیان شدند، و تکانها خوردند، تا آنجا که پیامبر و یارانش گفتند: یاری خدا کی فرا رسد؟ هان، یاری خدا نزدیک می‌باشد.

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِللَّوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

از تو می‌پرسند: چه ببخشند؟ بگو هر مالی که می‌بخشید، [بهتر است به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان باشد، و هرگونه نیکی کنید خدا بدان داناست، بی‌تردید.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا
وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ
كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ
الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ
إِنْ أَسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ
كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ
وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ
مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

پیکار بر شما نوشته شد، و آن برای شما ناخوشایند است. و
بسا چیزی را که خوش نمی‌دارید و آن برای شما بهتر است.
و بسا چیزی را که دوست می‌دارید و آن برای شما بدتر
است، و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

تو را از پیکار در ماه حرام می‌پرسند. بگو: پیکار در آن
گناهی بزرگ است. اما بازداشتن از راه خدا و ناسپاسی او و
بازداشتن از مسجد الحرام [حج و بیرون راندن مردم آن
از آن، نزد خدا گناهی بزرگ‌تر است؛ و آشوب بدتر از کشتار
است. و آنان پیوسته با شما پیکار می‌کنند تا شما را از
دیتان بازگردانند، و کسانی از شما که از دین خود برگردند
و در حال کفر بمیرند، اعمالشان در دنیا و آخرت تباه
می‌گردد؛ آنان اهل آتشند و در آن جاودانه‌اند.

کسانی که گرویده‌اند، و کسانی که در راه خدا هجرت و
پیکار کرده‌اند، آنان امیدوار رحمت خدایند، و آمرزگار
مهربان است خداوند.

درباره شراب و قمار، از تو می‌پرسند، بگو: در آن دو، گناهی
بزرگ، و سودهایی برای مردم است، و گناهشان از
سودشان افزون است. و از تو می‌پرسند: چه چیز را
بخشند؟ بگو: آنچه را افزون است. خدا این گونه آیه‌ها
[یش را برای شما بیان می‌دارد، باشد که بیندیشید؛

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّتِي مَنَعَتْ قُلَّ إِصْلَاحٍ
لَّهُمْ خَيْرٌ ۖ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ
مِنَ الْمُصْلِحِ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

در کار دنیا و آخرت. و نیز تو را از یتیمان پرسند، بگو: سامان بخشی کارشان نیکوست؛ و اگر با آنان همزیستی کنید، برادران [دینی شما هستند. و خدا نابکار را از درستکار می‌شناسد، و اگر خدا می‌خواست بر شما دشوار می‌گرفت، بی‌گمان خدا استوارکاری است پیروزمند.

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ ۚ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ
مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۚ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ
يُؤْمِنُوا ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۚ
أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۚ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ
بِإِذْنِهِ ۚ وَيُبَيِّنُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

زنان مشرک را به همسری مگزینید، تا ایمان بیاورند. و کنیز با ایمان بهتر از زن [آزاد] مشرک است، هر چند شما را خوش آید، و به مردان مشرک زن ندهید تا ایمان بیاورند. و برده با ایمان بهتر از مرد [آزاد] مشرک است، هر چند خوشایند شما باشد. آنان به آتش فرا می‌خوانند و خدا- به فرمانش- به بهشت و آمرزش فرا می‌خواند، و آیاتش را برای مردم به روشنی بیان می‌دارد، باشد که پند آموزند.

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَأَعْتَزِلُوا ۚ النَّسَاءُ
فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ ۚ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ
فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ
وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

از تو درباره عادت ماهانه [زنان پرسند، بگو: آن رنجی است. به هنگام عادت ماهانه از زنان کناره‌گزینید و با آنان در نیامیزید تا پاک شوند. و چون پاکیزه شدند، آن‌گونه که خدا فرموده با آنان بیامیزید، که خدا توبه‌کنندگان و پاکیزگان را دوست می‌دارد.

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ ۚ وَقَدِّمُوا
لِأَنفُسِكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوهُ ۚ وَبَشِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ

همسرانتان کشتزار شمايند، هر زمان خواهيد به کشتزارتان درآييد؛ و برای خویش [کرداری نیک پیش فرستید، و از خدا پروا گیرید، و بدانید که او را دیدار می‌کنید، و بشارت ده کسانی را که باورمندند.

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

خدا را دستاویز سوگندهایتان مگردانید، تا از نکوکاری و پارسایی و ایجاد آشتی میان مردم، سرباز زنید؛ و شنوای داناست خداوند.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكَ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

خدا شما را درباره سوگندهای بیهوده‌تان بازخواست نمی‌کند، ولی به دستاوردِ دل‌هایتان بازخواست می‌کند، و خدا آمرزگاری است شکیبمند.

برای کسانی که به ترک آمیزش با همسرانشان سوگند می‌خورند [/ ایلاء]، چهار ماه درنگ است. پس اگر به آشتی برگردند، بی‌گمان آمرزگار مهربان است خداوند.

و اگر آهنگ جدایی کردند، بی‌تردید شنوای داناست خداوند.

زنان طلاق داده شده باید برای سه بار پاک شدن درنگ کنند، و اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارند برای آنان روا نیست آنچه را که خدا در رحمشان آفریده نهان دارند؛ و شوهرانشان اگر قصد آشتی دارند، سزاوارترند که آنان را بازگردانند. و برای آنان حقوق شایسته‌ای است همانند وظایفی که بر آنان است. و مردان بر زنان به میزانی برتری دارند، و خدا استوارکاری است پیروزمند.

طلاق [رجعی دو بار است؛ پس از آن، یا به نیکی نگاهداشتن است، یا به نیکی رها کردن؛ و بر شما روا نیست چیزی را که به آنان بخشیده‌اید باز ستانید. مگر آنکه [طرفین بدانند که حدود الهی را مراعات نمی‌کنند؛ و اگر بدانید حدود الهی را مراعات نمی‌کنند در آنچه زن برای رهاییش می‌پردازد گناهی بر آنان نیست؛ اینها حدود خداوند است، از آن گذر نکنید؛ و کسانی که از حدود الهی گذر کنند، همانانند که ستمکارند.

پس اگر [شوهر] بار دیگر طلاقش داد، دیگر برای وی حلال نیست، مگر اینکه مرد دیگری وی را به همسری گیرد. پس اگر [شوهر دوم طلاقش داد، اگر می‌پندارند که می‌توانند حدود الهی را بپا دارند، گناهی بر آنان نیست که دوباره برگردند. این حدود خداست که آن را بیان می‌کند، برای مردمی که می‌دانند.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا عَآيَتِ
اللَّهِ هُزُوءًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ
عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۲۲
بقره
۲۳۱
/۲۸۶

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ
يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُم بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ
يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
ذَلِكَ أَرْكَى لَكُمْ وَأَظْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۲۳۲
۳۱

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ
يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ
بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ
أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۲۳۳
حزب
۱۵

و چون زنان را طلاقشان دادید، و به پایان عده رسیدند، یا
به خوبی نگاهشان دارید، یا به خوبی رهایشان سازید، و
هرگز آنان را برای آزردن نگاه مدارید، و هر که چنین کند،
به خویشتن ستم کرده. و آیات خدا را به ریشخند مگیرید، و
نعمت خدا بر خود و آنچه را از کتاب و حکمت بر شما فرود
آورده و با آن اندرزتان می‌دهد، به یاد آرید؛ و از خدا پروا
گیرید، و بدانید که به هر چیزی داناست خداوند.

و چون زنان را طلاقشان دادید، و عده‌شان به سر آمد، آنان
را از نکاح با همسرانشان- که هر دو به شایستگی بدان
رضایت دارند- باز مدارید، این اندرزی است برای هر یک
از شما که به خدا و روز بازپسین ایمان دارد، این برای شما
بهرتر و شایسته‌تر است، و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

مادران، فرزندان‌شان را دو سال تمام شیر دهند، اگر
بخواهند دوران شیرخوارگی را به کمال آرند، و خوراک و
پوشاکشان به شایستگی بر عهده پدر است؛ بر هیچ کس
مگر به اندازه توانش تکلیف نیست. هیچ مادری به خاطر
فرزندش و هیچ پدری به خاطر فرزندش، نباید زیان بیند. و
برای وارث [و قیم نیز همین دستور است. و اگر پدر و مادر
بخواهند با رضایت و مشورت یکدیگر فرزندشان را از شیر
بازگیرند، مرتکب گناهی نگشته‌اند. و اگر بخواهید برای
فرزندتان دایه بگیرید، در صورتی که دستمزدش را به طور
شایسته بپردازید، بر شما گناهی نیست. و از خدا پروا
کنید، و بدانید که خدا بیناست بدانچه می‌کنید.

وَالَّذِينَ يُتَوَقَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكَنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا ۚ
وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ ۚ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ ۚ وَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

۲۳۵

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ
تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرُهُ ۚ وَعَلَى
الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَّعًا بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ

۲۳۶
۳۲

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ
فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي
بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۚ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۲۳۷

کسانی از شما که می‌میرند و همسرانی بر جای می‌نهند، آن همسران باید چهار ماه و ده روز عده نگه دارند؛ و چون مدت عده‌شان را به پایان بردند، در آنچه آنان به طور شایسته درباره خود انجام می‌دهند، بر شما گناهی نیست؛ و خدا آگاه است بدانچه کنید.

درباره خواستگاری از زنان [به هنگام عده آنچه به کنایه بر زبان می‌رانید، یا در دل نهان می‌دارید بر شما گناهی نیست؛ خدا می‌داندست که به زودی از آنان یاد می‌کنید؛ ولی با آنان در نهان وعده مگذارید، مگر اینکه به شایستگی سخن گویند؛ و پیمان ازدواج مبنیدید تا عده به سر رسد؛ و بدانید خدا آنچه را در دل نهان می‌دارید می‌داند؛ پس از [نافرمانی او بپرهیزید، و بدانید که خدا آمرزگاری است شکیمند.

اگر زانی را که با آنان آمیزش نکرده و برایشان مهری معین نکرده‌اید، طلاق گویند، بر شما گناهی نیست؛ ولی آنان را به وجهی پسندیده بهره‌ور سازید؛ توانگر به اندازه توانش و تنگدست به اندازه توانش. این شایسته کسانی است که نکوکارند.

و اگر پیش از آمیزش طلاقشان دادید، و برایشان مهری نهاده‌اید، نصف آنچه مقرر کرده‌اید بپردازید، مگر اینکه ایشان خود، و یا آنکه پیوند نکاح به دست اوست، ببخشد. و بخشایش به پارسایی نزدیک‌تر است. و در میان خود بزرگواری را از یاد مبرید، که خدا بیناست بدانچه کنید.

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

نمازها به ویژه نماز میانه را پاس دارید، و برای خدا فروتنانه بپا خیزید.

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

و اگر بیمناک بودید، پیاده یا سواره [نماز گزارید]؛ و چون ایمن شدید، خدا را یاد کنید که به شما آموخت آنچه را نمی‌دانستید.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَّعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

از شما کسانی که می‌میرند، و همسرانی برجای می‌نهند، باید وصیت کنند که تا یک سال آنان را بهره‌مند سازند، و [از خانه بیرونشان نکنند. و اگر خود بیرون روند، در آنچه به طور شایسته درباره خود تصمیم گرفته‌اند، بر شما گناهی نیست. و خدا استوارکاری است پیروزمند.

وَالْمُطَلَّقَاتِ مَتَّعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

زنان طلاق داده شده را بهره‌ای است در خور، این وظیفه‌ای است بر کسانی که پارسایند.

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

خدا این گونه آییه‌هایش را برای شما بیان می‌دارد، باشد که بیندیشید.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

آیا از [حال کسانی که از بیم مرگ از خانه‌هایشان بیرون رفتند، و هزاران تن بودند، بی‌خبر ماندی؟ پس خداوند به آنان گفت: بمیرید؛ آنگاه زنده‌شان فرمود. بی‌گمان خدا بر مردمان خداوند بخشش است، ولی بیشتر مردم سپاسگزار نیستند.

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

در راه خدا پیکار کنید، و بدانید که شنوای داناست خداوند.

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَأُضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

کیست که خدا را وامی نیکو دهد. تا بر آن چندین و چند برابر بیفزاید؟ و خداست که تنگدستی و گشایش می‌دهد؛ و به سوی او بازگردانده می‌شوید.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ أُبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَأَتَى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ أُصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ ءَالُ مُوسَى وَعَالُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

آیا از داستان بنی‌اسرائیل پس از موسی بی‌خبر ماندی، آنگاه که به پیامبری از خودشان گفتند: فرمانروایی برای ما بگمار تا در راه خدا پیکار کنیم؛ گفت: اگر پیکار بر شما مقرر شد، آیا می‌پندارید که از آن سر باز نمی‌زنید؟ گفتند: چرا در راه خدا پیکار نکنیم، با آنکه ما از دیارمان رانده و از فرزندانمان مانده‌ایم؛ ولی چون پیکار بر آنان مقرر شد، جز تنی چند همه روی گرداندند، و خدا داناست به حال کسانی که ستمکارند.

و پیامبرشان به آنان گفت: همانا خدا طالوت را به فرمانروایی شما برگزیده‌است؛ گفتند: او را بر ما فرمانروایی چگونه است؟ ما به فرمانروایی از او سزاوارتریم، او را مال و منالی نیست؛ گفت: خدا او را بر شما برگزیده‌است، و در دانش و تن فزونی بخشیده، و خدا فرمانروایی‌اش را به هر که خواهد دهد، و گشایشگری داناست خداوند.

و پیامبرشان بدیشان گفت: در حقیقت نشانه فرمانروایی‌اش این است که آن صندوق [عهد] که در آن آرامشی است از پروردگارتان، و یادگاری است از خاندان موسی و هارون، و فرشتگان آن را حمل می‌کنند، به سوی شما می‌آید، بی‌گمان در این [رویداد] برای شما نشانه‌ای است، اگر مؤمن باشید.

۲۰
بقره
۲۴۹
/۲۸۶
۳۴ ر

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ
فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي
إِلَّا مَنْ أَغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ
فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا
الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُّلْقُوا
اللَّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَت فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ
وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

۲۵۰

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
وَتَبَّتْ أَقْدَامُنَا وَأَنْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۲۵۱

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ
النَّاسَ بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ

۲۵۲

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
الْمُرْسَلِينَ

چون طالوت سپاهیانش را آراست، گفت: خداوند شما را با رودخانه‌ای می‌آزماید، هر که از آن نوشد از من نیست، و هر که از آن ننوشد از من است- مگر کسی که با دستش کفی بگیرد- پس همه آنان مگر اندکی از آن نوشیدند. و چون او و مؤمنانی که همراه وی بودند، از آن [رودخانه گذشتند، گفتند: امروز ما را یارای مقابله با جالوت و سپاهیانش نیست. ولی کسانی که به دیدار خداوندشان مطمئن بودند، گفتند: بسا گروهی اندک که به یاری پروردگار بر گروهی بسیار چیره گردیدند، و خدا با کسانی است که شکیبایند.

و چون با جالوت و سپاهیانش روبه‌رو شدند، گفتند: پروردگارا، بر ما شکیبایی فرو بار، و گامهایمان را استوار بدار، و ما را پیروز گردان بر مردمی که کفر می‌ورزند.

پس، به خواست خدا شکستشان دادند، و داود جالوت را کشت، و خدا به وی فرمانروایی و فرزاندگی عطا فرمود، و هر آنچه می‌خواست به وی آموخت، و اگر خدا برخی از مردم را به برخی دیگر بازمی‌داشت، زمین تباه می‌گردید. ولی خدا نوازشگر جهانیان است، بی‌تردید.

این آیات خداست که به راستی بر تو می‌خوانیم، و تو از کسانی هستی که به پیامبری مبعوث گردیدند.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ^ص
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَعَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ^ق وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَتَلُوا^ق الَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ^ج وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
أَقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفِيعَةٌ^ق وَالْكَافِرُونَ هُمُ
الظَّالِمُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ^ج
لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ^ق مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ^ع يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ^ص وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ^ص وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ^ص قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ^ج فَمَن يَكْفُرْ
بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا
انْفِصَامَ لَهَا^ق وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

برخی از آن پیامبران را بر برخی دیگر برتری بخشیدیم، از
آنان کسی است که خدا با وی سخن می‌گفت، و به برخی
مقامی والا عطا فرمود؛ و عیسی بن‌مریم را معجزه‌های آشکار
عطا کردیم، و با روح‌القدس یاری‌اش دادیم؛ و اگر خدا
می‌خواست، مردمی که پس از آنها بودند- با آن معجزه‌ها که
برایشان آمد- با یکدیگر پیکار نمی‌کردند، ولی با هم اختلاف
ورزیدند؛ برخی گرویده و برخی کفر ورزیدند. و اگر خدا
می‌خواست با یکدیگر پیکار نمی‌کردند، ولی خدا انجام
می‌دهد، آنچه را خواهد.

ای مؤمنان! پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه خرید
و فروشی باشد و نه دوستی و شفاعتی، از آنچه روزیتان
کرده‌ایم ببخشایید. و [بدانید] کافران خود ستمکارند.

خدا که معبودی به جز او نیست، زنده است و پاینده، نه
چرت می‌زند و نه می‌خوابد؛ آنچه در آسمانها و زمین است از
آن اوست. کیست که در پیشگاهش مگر به فرمانش
شفاعت آرد؟ آنچه پیش رو و پشت سر آنهاست را [نیک
می‌داند، و به چیزی از دانش او، مگر به آنچه بخواهد، دست
نمی‌یابند؛ کرسی او آسمانها و زمین را در بر گرفته‌است، و
نگاهداشت آنها بر وی دشوار نمی‌باشد، و اوست آن والای
شوکتمند.

در دین هیچ اکراه نیست. راه از بیراه آشکار شده، پس هر
که به طاغوت کفر بورزد، و به خداوند ایمان بیاورد، به
راستی به استوارترین رشته که آن را گسستن نیست،
چنگ افکنده، و شنوایی داناست خداوند.

اللَّهُ وَلِیُّ الَّذِینَ ءَامَنُوا یُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِینَ كَفَرُوا أَوْلِیَاؤُهُمُ الظَّالِمُونَ یُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ
إِلَى الظُّلُمَاتِ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِی حَآجَّ إِبْرَاهِیمَ فِی رَبِّهِۦ أَنْ ءَاتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْکَ ۖ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِیمُ رَبِّیَ الَّذِی یُحِیۡ وَیُمِیتُ قَالَ أَنَا
أَحِیٌّ وَأُمِیتُ ۖ قَالَ إِبْرَاهِیمُ فَإِنَّ اللَّهَ یَأْتِی بِالشَّمْسِ مِنَ
الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِی کَفَرَ ۗ وَاللَّهُ
لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الظَّالِمِینَ

أَوْ كَالَّذِی مَرَّ عَلَى قَرْیَةٍ وَهِيَ خَاوِیَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنِی
یُحِیۡ هَذِهِ ۖ اللَّهُ بَعَدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ ۖ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ یَوْمًا أَوْ بَعْضَ یَوْمٍ ۖ قَالَ
بَلْ لَّبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ
یَتَسَنَّهْ ۖ وَانْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَایَةً لِلنَّاسِ ۖ وَانْظُرْ
إِلَى الْعِظَامِ كَیْفَ نُنْشِرُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا ۖ فَلَمَّا تَبَیَّنَ
لَهُۥ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ

خدا سرور مؤمنان است، آنان را از تاریکی‌ها به نور می‌برد؛
و کافران، سرورانشان سرکشانشند، آنان را از نور به
تاریکی‌ها می‌رانند. آنان اهل آتشند، جاودانه در آن مانند.

آیا داستان کسی را که خدا پادشاهی‌اش داده بود، و او با
ابراهیم درباره پروردگارش ستیز می‌کرد، شنیده‌ای؟ آنگاه
که ابراهیم گفت: پروردگار من آن است که زنده می‌کند و
می‌میراند، گفت: من [نیز] زنده می‌کنم و می‌میرانم!
ابراهیم گفت: خدا خورشید را از خاور برآورد؛ تو از باختر
برآورش! و بدین‌گونه آن کفرپیشه فروماند. و خدا هدایت
نمی‌کند مردمی را که ستمکارند.

یا داستان آن کس را که بر شهری که فرو ریخته بر بامهایش
بود، گذر می‌کرد؛ گفت: چگونه خدا [اهل این] ویرانکده را
پس از مرگشان زنده می‌سازد؟ پس خدا، او را یکصدسال
میراند، آنگاه زنده‌اش فرمود. گفت: چه مدت [در اینجا]
ماندی؟ گفت: مانده‌ام یک روز یا پاره‌ای از روز! گفت: بلکه
صدسال است که مانده‌ای! به خوراک و نوشیدنی‌ات بنگر که
دگرگون نگردیده؛ و به درازگوشت بنگر [که چگونه متلاشی
گشته، و ما تو را مایه عبرت مردمان سازیم، [اینک به
استخوانها بنگر که چگونه آنها را به هم می‌پیوندیم، آنگاه به
آنها گوشت می‌پوشانیم. پس چون [حقایق برایش آشکارا
شد. گفت: به راستی دانستم که خداست بر هر کاری
توانمند.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَظْمِنَ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و آنگاه را [به یاد آور] که ابراهیم گفت: پروردگارا به من بنمایان که مردگان را چگونه زنده می‌سازی؟ گفت: مگر هنوز نگریده‌ای؟ گفت: بلی، ولی تا دلم آرامش یابد. گفت: پس، چهار پرنده برگزین؛ و آنها را نزد خود به هم درآمیز، آنگاه هر پاره از آن را بر کوهی بگذار؛ آنگاه آنها را فرا بخوان، شتابان نزد تو می‌آیند، و بدان که خدا استوارکاری است پیروزمند.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

داستان کسانی که دارایی‌هایشان را در راه خدا می‌بخشند، داستان دانه‌ای است که هفت خوشه برویاند، و هر خوشه دارای صد دانه باشد؛ و خدا برای هر که خواهد چند برابر سازد، و گشایشگری داناست خداوند.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبَعُونَ مِمَّا انْفَقَوْا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آنان که دارایی‌هایشان را در راه خدا می‌بخشند، و بخششان را با منت و آزاری نمی‌آمیزند، پاداششان نزد پروردگارشان است، نه بیمی بر آنهاست، و نه اندوهگین شوند.

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ

گفتاری خوش و گذشتی، بهتر از دهشی است که آزاری در پی آن باشد، و بی‌نیازی بردبار است خداوند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

ای مؤمنان، دهش‌هاتان را با منت و آزار تباه نکنید، چونان کسی که برای نمایش به مردم، دارایی‌اش را می‌بخشد و به خدا و روز بازپسین نمی‌گردد. پس داستان او داستان سنگی است که بر آن خاکی باشد و بارانی سنگین بر آن بارد، و آن را همچنان سخت و میقلی برجای نهد. آنان نیز از دستاوردشان بهره‌ای نمی‌برند؛ و خدا کفر پیشگان را هدایت نخواهد کرد.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ آتِبْعَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا
مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ
أَكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلٌّ ۖ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

داستان کسانی که دارایی‌هایشان را در جستجویِ خشنودی
خدا و استواریِ جانشان می‌بخشند، داستان بوستانی بر فرازِ
پشته‌ای است که بارانی سنگین بر آن بارد، پس دو چندان
محصول برآورد- که اگر باران سنگین هم بر آن نبارد، نمی
[باران برای آن کافی است- و خدا بیناست بدانچه کنید.

أَيُّودُ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرِي مِّن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ
الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّتٌ ضِعْفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ
فَأَحْتَرَقَتْ ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ

آیا از شما کسی دوست می‌دارد که بوستانی از درختان خرما
و انگور داشته‌باشد، که از فرودست آن نهرها روان باشد، و
برای او از هرگونه میوه‌ای برآورد، و آنگاه که خود پیر شده
و فرزندی خردسال دارد، به ناگاه گردبادی آتشین بر آن
افتد، و تمام بوستان یکسره سوزد؟ خدا آیاتش را برای شما
این گونه بیان می‌کند، باشد که بیندیشید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا
أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ۖ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ
تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُوا فِيهِ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

ای مؤمنان، از اندوخته‌های پاکیزه خود، و از آنچه برای شما
از زمین برآورده‌ایم [به بینوایان ببخشایید، نه از آن
چیزهای بدی که اگر خود بودید مگر با چشم‌پوشی
نمی‌پذیرفتید، و بدانید که بی نیاز ستوده است خداوند.

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ ۗ وَاللَّهُ
يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

شیطان شما را از تهیدستی بیم می‌دهد، و به ناشایستی فرا
می‌خواند، و خدا شما را به آمرزش و بخشایش مژده
می‌دهد. و گشایشگر داناست خداوند.

يُوتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

هر که را خواهد حکمت دهد، و هر که را حکمت دهند نیکی
بسیار داده‌اند؛ و جز خردمندان پند نمی‌گیرند.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ^ط
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

هر بخشی را که می‌بخشید یا هر نذری را که بسته‌اید، خدا بدان داناست، و ستمکاران یاورانی نمی‌یابند.

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ^ط وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ^ج وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ
سَيِّئَاتِكُمْ^ط وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

صدقات را اگر نمایان کنید نیکوست، و اگر پنهان دارید و در نهان به تهیدستان دهید برای شما نیکوتر است؛ و بخشی از گناهاتان را می‌زداید. و خدا آگاه است بدانچه انجام می‌دهید.

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ^ط وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ^ج وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ^ج وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

راه نمودنشان بر تو نیست، بلکه این خداست که هر که را خواهد راه نماید، و آن مالی را که می‌بخشید در حقیقت از آن شماس، و چیزی را مگر برای رضای خداوند نبخشید. و هر مالی را که می‌بخشید، به طور کامل به شما باز پرداخت می‌گردد و شما مورد ستم قرار نمی‌گیرید.

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ
ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ
تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا^ط وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ^ع عَلِيمٌ

[این بخش‌ها] برای نیازمندانی است که در راه خدا ناتوان شده‌اند و نمی‌توانند به کسب و کار بپردازند؛ ناآگاه، از خویشان داریشان آنان را بی‌نیاز پندارد، آنان را به چهره‌شان می‌شناسی، از مردم به اصرار چیزی نمی‌خواهند. و هر مالی را که می‌بخشید خدا بدان داناست، بی‌تردید.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

کسانی که اموالشان را در شب و روز، پنهان و پیدا می‌بخشند، پاداششان نزد پروردگارشان است؛ نه بیمی دارند و نه اندوه می‌خورند.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ
وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

کسانی که ربا می‌خورند [از گور] بر نمی‌خیزند، مگر چون کسی که شیطان آشفته سرش کرده. این از آن روست که می‌گفتند: داد و ستد چون رباست، و خدا داد و ستد را حلال و ربا را حرام دانسته؛ پس هر که اندرز پروردگارش بدو رسید و دست از ربا کشید آنچه گذشته از آن اوست، و کارش با خداوند است؛ و کسانی که باز مرتکب گردند، آنان یاران آتشند و در آن جاودانه‌اند.

خداوند ربا را می‌کاهد و صدقات را می‌افزاید، و خدا هیچ ناسپاس گنهکاری را دوست نمی‌دارد.

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
كَفَّارٍ أَثِيمٍ

کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، و نماز را برپا داشته و زکات داده‌اند، پاداششان نزد پروردگارشان است؛ نه بیمی بر آنهاست و نه اندوه می‌خورند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَعَاتُوا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

ای مؤمنان، از خدا پروا گیرید؛ و بازمانده ربا را رها کنید اگر باورمندید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

و اگر چنین نکنید، پس با خدا و پیامبرش اعلان جنگ کنید؛ و اگر توبه کنید، سرمایه‌های شما از آن شماس. نه ستم می‌کنید و نه ستم می‌بینید.

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ
فَلََكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ

و اگر [وامدارتان تنگدست بود، مهلتی باید، تا گشایشی یابد؛ و بخشیدن برای شما بهتر است، اگر دانید.

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

بترسید از روزی که در آن به سوی خدا بازگردانده می‌شوید، آنگاه دستاورد هر کس به تمامی داده می‌شود؛ و آنان ستم نمی‌بینند.

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا
كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبَ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلٍ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجْرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۲:
بقره
۲۸۲
/۲۸۶
۴۵ر

ای مؤمنان، چون تا سررسیدی معلوم به یکدیگر وامی دادید، بنویسیدش. و باید نویسنده‌ای در میاتتان به داد بنویسد. و هیچ نویسنده- چنان‌که خدا به وی آموخته- نباید از نوشتن خودداری ورزد. کسی که بدهکار است باید املا کند و او [نویسنده بنویسد. و باید از خدا که پروردگار اوست ترسد و چیزی از آن فرو نگذارد. و اگر کسی که وامی بر عهده اوست کم‌خرد یا ناتوان باشد یا املا کردن نتواند، باید سرپرست او به داد املا کند. و از میان خود دو مرد را به گواهی گیرند. و اگر دو مرد نبود، یک مرد و دو زن را که بر گواهی آنان رضایت دارید، تا اگر یکی فراموشش شد دیگری به یاد او آرد. و گواهان چون به گواهی فراخوانده شوند، نباید خودداری ورزند. و از نوشتن [بدهکاری چه خرد چه کلان آزرده نگردید که سر رسید آن را بنویسید. این کار نزد خدا درست‌تر و برای گواهی استوارتر و تردید زداینده‌تر است؛ مگر آنکه داد و ستد نقدی باشد که آن را میان خود [دست به دست می‌گردانید، که در این صورت بر شما گناهی نیست که آن را ننویسید. و چون داد و ستد کردید بر آن گواه بگیرید؛ و هیچ نویسنده و گواهی نباید زیان بیند، و اگر چنین کنید گناهی مرتکب شده‌اید. و همواره از خدا پروا دارید، خدا شما را می‌آموزد، و به هر چیزی داناست خداوند.

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَنْ مَّقْبُوضَةً فَإِنْ
أَمِنْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمْنَتَهُ وَلْيَتَّقِ
اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ عِشْمٌ
فَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْذَرُوا مَا فِي
أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

عَمَّا نَزَلَ إِلَيْهِ مِنَ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ
عَمَّا بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ
أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا
وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا
مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا
رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ
لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

و اگر در سفر بودید و نویسنده نیافتید وثیقه‌ای بگیرید؛ و اگر کسی از شما دیگری را امین دانست، باید کسی که امین شمرده شده وثیقه را به صاحبش باز گرداند، و باید از خدا - پروردگارش- ترسد. و گواهی را کتمان نکنید، که هر که کتمانش کند دل او بزهکار است، و خدا داناست بدانچه کنید.

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است، و آنچه را در دل دارید، آشکار کنید یا نهان دارید، خدا شما را بدان محاسبه خواهد کرد؛ آنگاه هر که را خواهد می‌آمرزد، و هر که را خواهد گرفتار عذاب می‌سازد؛ و بر هر چیز تواناست خداوند.

پیامبر بدانچه از سوی پروردگارش بر وی فرود آمده گرویده؛ و مؤمنان همه به خدا و فرشتگان و کتابها و پیامبران گرویده‌اند [و می‌گویند:] میان هیچ یک از پیامبران فرق نمی‌نهییم؛ و می‌گویند: شنیدیم و فرمان بردیم، آمرزش تورا است، و فرجام به سوی تو می‌باشد.

خداوند هیچ کس را مگر به اندازه توانش تکلیف نمی‌کند، هر کس هر چه نیکی کند برای او و هر چه بدی کند به زیان اوست. پروردگارا، اگر از یاد برده‌ایم یا خطا کرده‌ایم مگیر بر ما. پروردگارا، آن بار گرانی را که بر پیشینیان نهاده‌ای منه بر ما؛ پروردگارا، آنچه توانش را نداریم بر دوش‌مان مگذار؛ ما را ببخش و بیامرز و رحمتان فرما؛ تو سرور ما هستی، پس پیروزمان گردان بر مردمی که کفر می‌ورزند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۴۲ ر

الف، لام، میم.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

۲

خدا که معبودی به جز او نیست، زنده است و پاینده.

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ
التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

۳

این کتاب را که تصدیقگر کتابهای پیشین است به حق بر تو
فرود آورد و پیش از آن تورات و انجیل را فرو فرستاده،

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

۴

برای راهنمایی مردم؛ و نیز فرقان را فرود آورد. و کسانی
که به آیه‌های خدا کفر می‌ورزند، کیفر دردآوری دارند. و
خدا پیروزمندی است دادستانده.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

۵

هیچ چیز، نه در زمین نه در آسمان، بر خدا نیست پوشیده.

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶

اوست که شما را هرگونه که بخواهد در رحمها صورتگری
کند، و معبودی نیست مگر آن پیروزمندِ فرزانه.

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ
الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ
فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا
يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا
بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

۷

اوست که این کتاب را بر تو فرود آورد؛ پاره‌ای از آن آیات
محکمند، که اصل کتابند؛ و پاره‌ای دیگر که متشابهاتند، اما
کسانی که در دلهایشان کژی است، برای فتنه‌گری و تأویل
خواهی به دنبال متشابهات آنند، با آنکه تأویل آن را کسی
جز خدا نمی‌داند. و استوار گامان در دانش گویند: ما بدان
گرویده‌ایم، همه از سوی پروردگار ماست. و [از آن پند
نمی‌گیرد مگر کسی که خرد ورزیده.

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ
رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

۸

[و می‌گویند:] پروردگارا، پس از آنکه هدایتمان کردی،
دلهايمان را به کژی میالای، و از سوی خویش رحمتی
ارزانیان فرما، که تویی بسیار بخشنده.

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ
الْمِيعَادَ

۹

پروردگارا، تو در روزی که در آن تردیدی نیست گردآورنده
مردمانی. و خدا هرگز خلاف نمی‌کند در وعده.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ

بیگمان، کافران را دارایی و فرزندانشان به هیچ روی از عذاب خدا رهایی نمی‌بخشد؛ و آنانند هیزمی آتش فروزنده.

۱۱

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

آنان به شیوه فرعونیان و کسانی که پیش از آنان بودند، آیات ما را دروغین خواندند؛ و خدا به کیفر گناهانشان آنان را فرو گرفت، و خداست سخت کیفر دهنده.

۱۲

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
وَبِئْسَ الْمِهَادُ

به کافران بگو: به زودی درهم شکسته خواهید شد و در دوزخ گرد می‌آیید؛ و آرامگاهی است ناپسندیده.

۱۳

قَدْ كَانَ لَكُمْ ءَايَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الَّتِيئَا فِئَةٌ تَقْتُلُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلِيهِمْ رَأَىٰ الْعَيْنِ وَاللَّهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَن يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ

بیگمان شما را در رویارویی آن دو گروه عبرتی بود، گروهی در راه خدا پیکار می‌کردند و گروهی کافر بودند، و [کافران آنان را به چشم دو برابر دیدند؛ و خدا هر که را خواهد با یاریش نصرت بخشد. بیگمان در این عبرتی است برای هر ژرف بیننده.

۱۴

زَيْنَ النَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ

دوستی خواهشهای گوناگون از: زنان و پسران، و همیانهای انباشته از زر و سیم، و اسبان نشاندار و چارپایان و کشتزاران، برای مردمان آراسته گردیده؛ اینها بهره زندگانی دنیاست، و نزد خداست فرجام شایسته.

۱۵

حزب ۲۱

قُلْ أُوْنَبِّئُكُم بِخَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

بگو: آیا شما را به بهتر از اینها خبر دهم؟ برای پروا پیشگان نزد پروردگارشان بوستانهاست که از فرودست آن جویباران جاری است، جاودانه در آن مانند، و همسرانی است پاکیزه و خشنودی خدا، و خدا بر بندگان بیناست همواره؛

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا عَامِنَا فَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ

آنان که می‌گویند: پروردگارا، ما گرویده‌ایم؛ پس گناهانمان را بیامرز و بازمان دار از عذاب سوزنده.

۱۷

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْفَتِنِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

[اینانند] شکیبایان، راستگویان، فرمانبرداران، انفاق کنندگان و در سحرگاهان استغفار کننده.

۱۸

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ
قَابِئًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

خدا- که به دادگری ایستاده- و فرشتگان و دانشوران گواهی می‌دهند که هیچ معبودی به جز او نیست؛ آری، هیچ معبودی به جز او نیست. پیرومندی است فرزانه.

۱۹

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

همانا دین نزد خدا اسلام است. و اهل کتاب با یکدیگر به اختلاف پرداختند، مگر پس از آنکه آگاهی بر ایشان آمد، آن هم به خاطر اینکه به هم رشک می‌بردند، و کسی که به آیات خدا کفر بورزد، [بداند که خداست تند شمارنده.

۲۰

فَإِنْ حَاجَّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا
فَقَدْ أَهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِالْعِبَادِ

پس اگر با تو بستیزند، بگو: من و کسانی که پیرو منند، روی دل به سوی خدا داریم؛ و به اهل کتاب و نافرهیختگان بگو: آیا شما اسلام آوردید؟ پس اگر اسلام آوردند، بی‌گمان راهیافته‌اند، و اگر روی گردانند، بر تو جز پیام رساندن نیست؛ و خدا بیناست به [حال و کار] هر بنده.

۲۱
۳۴۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّكَ بِغَيْرِ
حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

کسانی که به آیه‌های خدا کفر می‌ورزند، و پیامبران را بناروا می‌کشند، و دادگستران را به قتل می‌رسانند، آنان را به عذابی دردناک بشارت ده.

۲۲

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا
لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ

اینانند که کارهایشان در دنیا و آخرت تباه گردیده، و برایشان نیست هیچ یآوری بجا مانده.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

۲۴

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۵

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعَتْ لَهُمْ لَيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۲۶

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمَلِكَ مَن تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمَلِكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۷

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ وَتُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

۲۸

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَنَّةً وَيُحَذِّرْكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۲۹

قُلْ إِن تُخْشَوْا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمُهُ اللَّهُ ۖ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

آیا داستان کسانی که بهره‌ای از کتاب یافته‌اند تو را نرسیده، که چون به سوی کتاب خدا فرا خوانده می‌شوند تا میانشان داوری کند، گروهی از آنان پشت کرده و می‌باشند گریزنده؟

این از آن روست که آنان گفتند: این آتش مگر چند روزی به ما نمی‌رسد، و خود ساخته‌هایشان آنان را در دینشان فریفته گردانده.

پس [حالشان چگونه خواهد بود، آنگاه که آنان را در روزی که تردیدی در آن نیست گرد آوریم؛ و دستاورد هر کس-بی‌آنکه بر وی ستمی رود- به تمامی می‌شود داده؟

بگو: بار خدایا، فرمانروایی از آن توست؛ هر که را خواهی فرمانروایی دهی، و فرمانروایی را از هر که خواهی گیری؛ و هر که را خواهی عزت بخشی، و هر که را خواهی، خوار گردانی؛ همه خوبی‌ها به دست توست، و تو بر هر کار توانایی همواره.

شب را به روز درآوری، و روز را در شب درآوری، زنده را از مرده برآوری و مرده را از زنده؛ و هر که را خواهی روزی می‌بخشی فزاینده.

مؤمنان نباید کافران را- به جای مؤمنان- به دوستی گیرند؛ و هر که چنین کند او را از سوی خدا بهره‌ای نمی‌باشد، مگر آنکه از آنان به گونه‌ای بپرهیزد، و خدا شما را از [عذاب خویش بیم می‌دهد؛ و به سوی خداست بازگشت همه.

بگو: آنچه را در سینه‌های شماست، اگر نهانش دارید یا آشکارش سازید، خدا بدان داناست؛ و آنچه را در آسمانها و زمین است می‌داند، و خدا بر هر چیز تواناست، همواره.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَىٰ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَاهِيمَ وَءَالَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَمْرِئُمُ أَنَّىٰ لَكَ هَذَا قَالَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

روزی که هر کس کارهای نیک و بدش را نزد خود یابد، و آرزو کند: ای کاش میان او و کارهای بدش فاصله درازی بود، و خدا شما را از [عذاب خویش پرهیز می‌دهد، و خدا مهربان است نسبت به هر بنده.

بگو اگر خدا را دوست می‌دارید، پیروی‌ام کنید، تا خدا دوستان دارد، و گناهاتتان را بیامرزد؛ و خدا مهربانی است آمرزنده.

بگو: خدا و پیامبر را پیروی کنید، پس اگر روی گرداندند، بدانند که خدا کافران را دوست نمی‌دارد البته.

خداوند آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را بر جهانیان برتری داده.

فرزندانی که برخی از یکدگرند، و خدا شنوایی داناست همواره.

و همسر عمران، آنگاه که گفت: پروردگارا، آنچه را در شکم دارم نذر کردم که در راه تو باشد آزاده؛ از من پذیرا باش، که تو خود شنوای دانایی همواره.

و چون فرزندش را بزاد، گفت پرودگارا، من دختری زادم— و خدا داناتر بود بدانچه زاییده— و پسر چون دختر نیست؛ من او را «مریم» نام نهادم، و او و فرزندانش را در پناه تو آوردم از [شر] شیطان رانده شده.

پس، پروردگارش او [/ مریم را به نیکی پذیرا شد، و نیکو پرورشش داد، و زکریّا را سرپرست او گرداند. هر بار که زکریّا در محراب نزد وی می‌رفت، خوراکی نزد او می‌یافت. گفت: ای مریم، اینها از کجا تو راست؟ گفت: از جانب خداست؛ خدا به هر که خواهد روزی می‌دهد فزاینده.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذَٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي ءَايَةً ۖ قَالَ ءَايَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا ۖ وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرِئُومُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

يَمْرِئُومُ أَقْنَتِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

ذَٰلِكَ مِنْ أُنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرِئُومُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

آنجا بود که زکریّا پروردگارش را خواند، گفت: پروردگارا مرا از سوی خود فرزندانی نیکو عطا فرما، که تو شنوای دعایی همواره.

پس فرشتگان او را هنگامی که در محراب به نماز ایستاده بود ندایش دادند که خداوند تو را به یحیی که تصدیقگر کلمه خدا [/ عیسی و بزرگوار و خویشتن بان و از شایستگان است— می‌دهد مژده.

گفت: پروردگارا، چگونه مرا پسری تواند بود، با آنکه پیری‌ام سر رسیده و زنم نازاست! گفت: خدا انجام می‌دهد هر چه را خواهد، بدین‌گونه.

گفت: پروردگارا، برایم نشانه‌ای نه، گفت: نشانه‌ات این است که سه روز با مردم سخن نگویی مگر به اشاره؛ و پروردگارت را یاد کن گسترده، و به پاکی ستای او را آنگاه که خورشید غروب کرده است و آنگاه که دمیده.

و هنگامی را [به یاد آور] که فرشتگان گفتند: ای مریم! خداوند تو را برگزیده و پاک گردانده و تو را بر زنان جهانیان برتری داده.

ای مریم! پروردگارت را پرستش کن، و با نمازگزاران باش در رکوع و سجده.

این از خبرهای غیب است که به تو وحی می‌کنیم، و تو نزدشان نبودی آنگاه که برای سرپرستی مریم تیرکهای قرعه‌شان را می‌افکندند و نزدشان نبودی آنگاه که با یکدیگر می‌کردند ستیزه.

و آنگاه را که فرشتگان گفتند: ای مریم! خدا تو را به کلمه‌ای از خود، که نامش مسیح، عیسی پسر مریم است، و در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان است، می‌دهد مژده.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ

در گهواره با مردم سخن می‌گوید و آنگاه که سالی بر او رفته؛ و می‌باشد از برگزیدگان شایسته.

[مریم گفت: پروردگارا، چگونه مرا فرزندی است با آنکه دست انسانی به من نرسیده؟ گفت: این گونه خدا هر چه را خواهد می‌آفریند؛ چون چیزی را اراده کند همین که بدان گوید: باش؛ می‌شود پدیده.

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ
كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

۴۷

و به وی کتاب و حکمت می‌آموزد و آنچه را در تورات و انجیل آمده.

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

۴۸

و پیامبری است به سوی بنی‌اسرائیل، که [می‌گوید:] من برای شما از پروردگارتان معجزه‌ای دارم؛ من برای شما از گل صورت پرنده می‌سازم، و در آن می‌دمم، پس به فرمان خدا پرنده می‌گردد؛ و به فرمان خدا کور مادرزاد و پیر را بهبود می‌بخشم، و مردگان را به فرمان خدا زنده می‌کنم؛ و شما را از آنچه می‌خورید و در خانه‌هایتان می‌اندوزید باخبر می‌سازم؛ بی‌گمان در اینها شما را نشانه‌هاست اگر می‌باشید گرونده.

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن
رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا
تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ

۴۹

و [می‌گوید:] من توراتی را که پیش روی من است تصدیق می‌کنم، و برخی از آنچه را بر شما حرام گردیده، برای شما حلال می‌سازم؛ و نشانی از پروردگارتان برای شما دارم؛ پس از خدا پروا کنید، و پیرویم کنید، همواره.

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ
الَّذِي حَرَّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۵۰

همانا خدا پروردگار من و شماست، او را بپرستید؛ که این راهی است راست [بدون کژراهه.

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۵۱

و چون عیسی آثار کافری در آنان دید، گفت: یاران من به سوی خدا چه کسانی هستند؟ حواریون گفتند: ما یاران خداوندیم، به خدا گرویده‌ایم، و تو نیز بر فرمانبرداریمان گواهی ده.

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

۵۲
حزب ۲۳

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أُنزِلَتْ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

۵۴

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكِرِينَ

۵۵
۴۷۲

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُم بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۵۶

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

۵۷

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۖ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

۵۸

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ

۵۹

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ۖ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ ۖ كُنْ فَيَكُونُ

۶۰

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ

۶۱

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

پروردگارا! ما بدانچه فرو فرستاده‌ای گرویدیم، و پیامبر را پیروی کردیم، پس ما را بنویس در شمارِ افرادِ گواهی دهنده.

[کافران نیرنگ زدند و خدا نیرنگ زد، و خداست بهترین نیرنگ زننده.

و آنگاه را [به یاد آور] که خداوند فرمود: ای عیسی من تو را برگرفته، و به سوی خویش برمی‌گشم؛ و تو را از کافران پاک می‌سازم؛ و تا روز رستاخیز پیروانت را بر کافران برتری می‌بخشم؛ آنگاه فرجام شما به سوی من است، آنگاه خود داوری خواهیم کرد درباره آنچه مورد اختلاف شما بوده.

آنگاه کافران را در دنیا و آخرت به سختی عذاب خواهیم کرد، و آنان را یآوری نیست به جا مانده.

و اما کسانی که گرویدند و کارهای شایسته کرده‌اند، خدا پاداششان را به تمامی خواهد داد، و خدا بیدادگران را از نظر افکنده.

اینهاست آنچه بر تو می‌خوانیم، از آیات و قرآن پند آموزنده.

در حقیقت، داستانِ عیسی نزد خدا داستانِ آدم است، که او را از خاک آفرید؛ آنگاه بدو گفت باش! پس گشت بی درنگ پدیده.

این سخنِ راست از پروردگار توست، پس مباش از مردمانِ دودل گشته.

و هر که از این پس– که دانشی تو را رسید– درباره او [/ عیسی با تو به کشمکش پرداخت، بگو: بیایید پسرانمان و پسرانتان، زنانمان و زنانتان، و خودی‌هایمان و خودی‌هایتان را فرا خوانیم، آنگاه لعنت خدا را بر دروغگویان نهیم، با مباحله.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ

لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶۳

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ

۶۴

۴۸ر

قُلْ يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْاْ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِٗ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْاْ فَقُولُواْ أُشْهِدُواْ بِآنَا
مُسْلِمُونَ

۶۵

يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَٰجُّونَ فِىٓ إِبرَهِيمَ وَمَآ أُنزِلَتْ
ٱلتَّوْرَةُ وَٱلْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِٗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۶

هَآأَنْتُمْ هَٰؤُلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِٗ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَٰجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِٗ عِلْمٌ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

۶۷

مَا كَانَ إِبرَهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِن كَانَ حَنِيفًا
مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ

۶۸

إِنَّ أَوَّلَى ٱلَّذِينَ بِإِبرَهِيمَ ٱلَّذِينَ أَتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا ٱلنَّبِيُّ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱللَّهُ وَلى ٱلْمُؤْمِنِينَ

۶۹

وَدَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

۷۰

يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ
تَشْهَدُونَ

این همان داستان راستین [مسیح است، و جز خدا خدایی نیست، و خداست آن پیروزمندِ فرزانه.

پس اگر روی گردانند، بی‌گمان خدا به حال تبهکاران داناست همواره.

بگو: ای اهل کتاب، بیایید بر سخنی که یکسان میان ما و شماست هم داستان شویم، اینکه: جز خدا را نپرستیم، و چیزی را با وی شریک نگردانیم، و هیچ یک از ما دیگری را به جای خداوند برنگزیند. پس اگر روی‌گردانند، بگویید: گواه باشید که ما رام خداوندیم همواره.

ای اهل کتاب، چرا درباره ابراهیم ستیز می‌ورزید؟ با آنکه تورات و انجیل مگر پس از وی فرود نیامده؛ آیا نمی‌کنید اندیشه؟

هان، [ای اهل کتاب شما همانانید که درباره آنچه آگاه بدان بودید، ستیز می‌کردید، پس چرا نسبت بدانچه بدان دانشی ندارید ستیزه می‌ورزید؟ با آنکه خدا می‌داند و شما از دانشید بی‌بهره.

ابراهیم نه یهودی بود، نه نصرانی، بلکه یکتاپرستی بود فرمانبردار، و هرگز به خداوند شرک نورزیده.

به یقین نزدیک‌ترین مردم به ابراهیم، پیروان او و این پیامبر، و مؤمنانند؛ و خداست سرور مردم گرونده.

گروهی از اهل کتاب آرزو دارند گمراهتان سازند، و جز خود را گمراه نمی‌کنند، ندانسته.

ای اهل کتاب، چرا آیات خدا را انکار می‌کنید با آنکه مورد گواهی‌تان بوده؟

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ
الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

ای اهل کتاب، چرا حق را به باطل درمی آمیزید، و حقیقت را
پنهان می کنید دانسته؟

۷۲
۴۹۰

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ءَامِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى
الَّذِينَ ءَامِنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكُفِّرُوا ءَاخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ

از اهل کتاب گروهی گفتند: بدانچه بر مؤمنان فرود آمده،
در آغاز روز ایمان بیاورید و در پایان روز کفر بورزید؛ باشد
که بازگردند به یکباره.

۷۳

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ
اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ
رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

و [گفتند]: جز به کسی که دین شما را پیروی کند ایمان
نیاورید- بگو: هدایت، هدایت خداوند است- و مبدا به
دیگران بدهند مانند آنچه شما را دادند، یا [بتوانند] نزد
پروردگارتان بر شما حجت آورند. بگو فزونی تنها به دست
خداوند است، به هر که خواهد، می دهد و خدا گشایشگر
دانا است همواره.

۷۴

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

هر که را خواهد مشمول رحمت خود سازد، و خدا دارای
بخششی است گسترده.

۷۵
حزب ۲۴

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِذَا تَأَمَّنْهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّنُ إِذَا تَأَمَّنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ
عَلَيْهِ قَائِمًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّاتِ
سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

از اهل کتاب کسی است که اگر وی را بر مال فراوانی امین
دانی، آن را به تو بازگرداند، و از آنان کسی است که اگر وی
را به دیناری امین دانی، آن را به تو بازنگرداند، مگر اینکه
پیوسته ایستاده بر او باشی! این از آن روست که می گفتند:
نافرهیختگان را بر ما راهی نیست. اینان بر خدا دروغ
می بندند دانسته.

۷۶

بَلَىٰ مَن أَوفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

آری، هر که به پیمانش وفا کند، و پارسایی ورزد، بی گمان
خدا دوستدار پارسایان است همواره.

۷۷

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ لَا خَلْقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا
يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که پیمان خدا و سوگندهایشان را به بهایی اندک
می فروشند، اینان در آخرت بی بهره اند، و خدا روز رستاخیز
با آنان سخن نمی گوید، و به ایشان نمی نگرد؛ و پاکشان
نمی سازد؛ و برای آنهاست کیفری گزنده.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ
تَدْرُسُونَ

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا
أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ
إِصْرِي ۖ قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ
الشَّاهِدِينَ

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

از آنان گروهی هستند که زبان به کتاب می‌چرخانند، تا
پندارید آنچه می‌گویند جز کتاب است، با آنکه از کتاب
نمی‌باشد؛ و می‌گویند: از سوی خداست، با آنکه از سوی خدا
نمی‌باشد؛ اینان بر خدا دروغ می‌بندند دانسته.

هیچ بشری را نرسد که خدا به وی کتاب و حکم و پیامبری
دهد، و او به مردم گوید: به جای خدا بندگان من باشید.
بلکه [باید گوید:] از آن رو که آموزش کتاب می‌دادید، و از
آن رو که درس می‌خواندید، دانشورانی باشید وارسته.

و نیز شما را فرمان ندهد که فرشتگان و پیامبران را به
خدایی گیرید. آیا شما را به کفر فرمان می‌دهد، پس از آنکه
می‌باشید سر به فرمانش فرود آورده؟

و هنگامی را [به یاد آور] که خدا از پیامبران پیمان گرفت
که چون به شما کتاب و حکمتی دادم، آنگاه شما را
فرستاده‌ای آمد که تصدیقگر آنچه با شماست بود، باید به
وی ایمان بیاورید و یاریش دهید. آنگاه فرمود: آیا سر فرود
آوردید و پیمانم را پذیرفتید؟ گفتند: آری، سر فرود
آوردیم. فرمود: پس گواه باشید که من نیز با شمایم گواهی
دهنده.

پس کسانی که از این پس روی برتابند، آنانند مردمان گنه
پیشه.

آیا جز دین خدا را می‌جویند؟ با آنکه هر که در آسمانها و
زمین است خواه ناخواه رام او شده‌است، و به سوی او
می‌شوند بازگردانده.

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

۸۵

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۸۶

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ

۸۷

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ

۸۸

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ

۸۹

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

۹۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ
تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ

۹۱

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ
أَحَدِهِمْ مِّلٌّ أَلَّا تَرْضَىٰ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَىٰ بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

بگو: ما به خدا و آنچه بر ما و بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط فرود آمده، و نیز آنچه به موسی و عیسی و پیامبران دیگر از سوی پروردگارشان داده شده، گرویدیم، و میان هیچ یک از آنان فرقی نمی‌نهیم، و می‌باشیم سر به فرمانش فرود آورده.

هر که جز اسلام دینی گزیند، هرگز از وی پذیرفته نمی‌شود، و اوست در آخرت از مردم زیان‌دیده.

چگونه خدا، مردمی را که پس از ایمانشان کفر ورزیدند، راه نماید؟ با آنکه گواهی دادند که این رسول، بر حق است و دلایل روشنی برایشان آمد؛ و خدا هدایت نخواهد کرد گروهی را که به بیدادگری روی آورده.

اینان، کیفرشان این است که نفرین خدا و فرشتگان و مردم بر ایشان است، به یکباره.

جاودانه در آن مانند، نه از عذابشان کاسته می‌گردد، و نه برایشان مهلتی نهاده شده.

مگر کسانی که پس از آن توبه کرده و درستکار شدند، که خداست آمرزگار بخشاینده.

کسانی که پس از ایمانشان کفر ورزیدند، آنگاه بر کفرشان بیفزودند، هرگز توبه آنان پذیرفته نخواهد شد، و اینانند که افتاده‌اند به کژراهه.

کسانی که کفر ورزیدند و در حال کافری مردند، اگر تمام زمین را آکنده از طلا کنند و برای بازخرید خود بپردازند، از هیچ یک از آنان پذیرفته نخواهد شد؛ آنان عذاب دردآوری دارند و آنان را نیست یآوری به جامانده.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ ۚ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ ۚ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ ۖ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبِعُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

يَٰأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ

هرگز به نیکی نمی‌رسید، تا از آنچه دوست می‌دارید [به دیگران بخشید؛ و هرچه را می‌بخشید خدا بدان داناست همواره.

تمام خوراکیها برای بنی‌اسرائیل حلال بود، مگر آنچه اسرائیل [/ یعقوب پیش از نزول تورات، بر خود حرام ساخته بود. بگو: اگر راست می‌گویید، تورات را بیاورید و بخوانید؛ [آیا چیزی جز این گفته؟]

و از این پس کسانی که دروغ بر خدا بندند، خود از ستمگرانند بی‌شبهه.

بگو: خدا راست فرموده. پس، آیین حق‌گرای ابراهیم را پیروی کنید که هرگز شرک نورزیده.

بی‌گمان، نخستین خانه‌ای که برای مردم نهاده شده، همان است که در مکه است؛ مبارک است و برای هدایت جهانیان بناگردیده.

در آن، نشانه‌هایی روشن است، و مقام ابراهیم، و هر که بدان درآید در امان است؛ و برای خدا، بر مردم است، که آهنگ آن خانه کنند– [البته هر که راه به سویش تواند برد – و هر که کفر بورزد، خدا از جهانیان بی‌نیاز است، به یکباره.

بگو: ای اهل کتاب، چرا به آیه‌های خدا کفر می‌ورزید؟ و خدا گواه است به کارهایی که از شما صورت پذیرفته.

بگو: ای اهل کتاب، چرا کسی را که گرویده‌است، از راه خدا بازمی‌دارید؛ و آگاهانه او را واژگونه می‌خواهید، و خدا بی‌خبر نیست از آنچه از شما صورت پذیرفته.

ای مؤمنان، اگر فرقه‌ای از اهل کتاب را پیروی کنید، شما را پس از ایماتتان باز می‌گردانند به کافری گذشته.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ
وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِمِ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ فُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ
النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَلَتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ أُسَوِّدَتْ
وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ
ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ

چگونه [به خدا] کفر می‌ورزید. با آنکه آیات خدا بر شما
خوانده می‌شود، و پیامبرش در میان شماست؟ و هر که به
خدا چنگ آویزید، بی‌گمان به راهی راست رهنمون گشته.

ای مؤمنان، از خدا آن‌گونه که شایسته پروای اوست، پروا
گیرید؛ و نمیرید مگر اسلام پذیرفته.

همگی به ریسمان خدا بیاویزید، و پراکنده نگردید؛ و نعمت
خدا بر خود را به یاد آرید، که دشمنان یکدیگر بودید، و
خدا دل‌هاتان را با هم مهربانی داد، تا به لطف او برادرِ هم
شدید؛ و بر لبه پرتگاهی از آتش بودید، و او شما را از آن
برهانید؛ خدا برای شما این‌گونه آیاتش را بیان می‌دارد
باشد که شوید رهیافته.

باید از شما گروهی نباشند که به نیکی فرا خوانند؛ به خوبی
وادرند و از بدی باز دارند، و اینانند رستگار شده.

مانند کسانی نباشید که پراکنده شدند، و با آنکه نشانه‌های
روشن برایشان آمد اختلاف ورزیدند؛ و برای آنان عذابی
سهمگین آماده گردیده.

روزی که چهره‌هایی سپید و چهره‌هایی سیاه می‌گردد؛ آنگاه
به سیه‌رویان گویند: آیا پس از ایماتتان کفر ورزیدید؟
اکنون عذاب را بچشید، بخاطر اینکه کردید کافری پیشه.

اما سپید رویان در رحمتِ خداوندند، و در آن جاودانه‌اند
همواره.

اینها آیات خداوند است که به حق بر تو می‌خوانیم؛ و خدا
هیچ ستمی را بر جهانیان اراده نفرموده.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ ءَامَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ

لَنْ يَضُرَّكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقْتِلُوكُمْ يُولُوكُمْ أَلَدَبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ

ضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الدِّلَّةَ أَيُّنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلِ مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِّنَ النَّاسِ وَبَآءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ ءَايَاتِ اللَّهِ ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَٰئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است، و کارها به سوی خدا می‌شود بازگردانده.

شما بهترین امتی هستید که برای مردم پدیدار گردیده، به نیکی فرمان می‌دهید، و از بدی باز می‌دارید، و به خدای یگانه ایمان دارید. و اهل کتاب اگر گرویده بودند برایشان بهتر بود؛ برخی از آنان مؤمنند اما بیشتر آنانند گنه‌پیشه.

به شما جز آزاری اندک، زبانی نمی‌زنند، و اگر با شما پیکار کنند، به شما پشت می‌کنند، و می‌مانند بی‌یاور فرومانده.

هرجا یافته شوند، مهر خواری بر آنان خورده؛ مگر آنکه به ریسمانی از خدا و ریسمانی از مردم پیوندند؛ و گرفتار خشمی از خدا هستند، و بر آنان مهر بیچارگی خورده. این از آن رو است که آیات خدا را انکار می‌کردند، و پیامبران را به ناروا می‌کشتند. و از آن رو که بودند نافرمان و تجاوز پیشه.

[ولی همه آنان یکسان نمی‌باشند. از میان اهل کتاب، گروهی درست کردارند که در شبانگاهان آیه‌های خدا را می‌خوانند سر نهاده بر سجده.

به خدا و روز بازپسین ایمان دارند، و به نیکی فرمان می‌دهند و از بدی باز می‌دارند؛ و در نکوکاری شتابانند، و آنانند از مردمان شایسته.

هر نیکی که می‌کنند، بی‌پاداش نخواهد ماند؛ و خدا داناست به [حال مردم تقوا پیشه.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

۱۱۷

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتُهُ ۚ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِن أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

۱۱۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا
يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ
أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ

۱۱۹

هَٰئِنتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ ۚ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا
عَلَيْكُمْ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلِ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ ۚ إِنَّ
اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۱۲۰

إِن تَمَسَّسْكُمُ حَسَنَةٌ تَسُوءُهُمْ وَإِن تُصِْبْكُمُ سَيِّئَةٌ
يَفْرَحُوا بِهَا ۖ وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

۱۲۱
۵۴ر

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدَ لِلْقِتَالِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

کافران را، به هیچ روی اموال و فرزندان‌شان از عذاب
خدا باز نمی‌دارد، آنان یارانِ آتشند، در آن ماندگارند
همواره.

داستان آنچه [آنان در زندگانی این دنیا هزینه می‌کنند،
داستان تندبادی است که بر کشتزارِ مردمی به خود ستم
کرده وزیده، و آن را تباه گردانده؛ و خدا بر آنان ستم
نکرده، بلکه این نفس آنهاست که بر آنان ستم کرده.

ای مؤمنان، از غیر خودتان همراز مگیرید، آنان در تباهی
شما هیچ کوتاهی نمی‌کنند، و رنج شما را آرزو دارند؛ کینه
از گفتارشان نمایان است، و آنچه در دلهایشان نهان می‌دارند
بیشتر است. در حقیقت ما نشانه‌ها را برای شما به روشنی
گفتیم، اگر باشید خردپیشه.

هان، شما آنان را دوست می‌دارید، و آنان شما را دوست
نمی‌دارند، و شما به تمام کتابها [ی آسمانی ایمان دارید، و
چون شما را می‌بینند، گویند: ما نیز گرویده‌ایم؛ و چون تنها
شوند، سر انگشتانشان را از خشم شما به دندان گزند؛ بگو
در خشم خویش بمیرید؛ به راستی خدا داناست به راز
درون هر سینه.

اگر به شما خوشی رسد، اندوهگینشان سازد، و اگر به شما
گزندی رسد، شادمانشان کند؛ و اگر شکیا باشید و پارسایی
ورزید، نیرنگشان شما را زیانی نمی‌زند؛ و خداست بر
کارهایشان چیره.

و هنگامی را [به یاد آور] که [در جنگ احد] بامدادان از
پیش کسانت برون شدی، تا مؤمنان را برای کارزار در
سنگرهایشان بگماری، و خدا شنوای داناست همواره.

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُهُمَا ^طوَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲۳

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۱۲۴

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ

۱۲۵

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمِدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ

۱۲۶

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ ^طوَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۱۲۷

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَآئِبِينَ

۱۲۸

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

۱۲۹

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۳۰
۵۵ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ مَظْهَرًا ^طوَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۳۱

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

۱۳۲

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

آنگاه که دو گروه از شما بر آن شدند که سستی ورزند، با آنکه خدا یاورشان بود. و مؤمنان باید کارهایشان را به خدا سپارند یکباره.

خداوند در [جنگِ «بدر»، آنگاه که ناتوان بودید یا©ن کرد. پس، از خدا پروا کنید، شاید که باشید سپاسگزارنده.

آنگاه که به مؤمنان می‌گفتی: آیا شما را این بس نیست که پروردگارتان یا©ن دهد، با سه هزار فرشته فروفرستاده؟

آری، اگر شکِیا باشید و پارسایی پیشه کنید، و دشمن ناگهان بر شما تازد. پروردگارتان یا©ن می‌دهد، با پنج‌هزار فرشته نشان گذارنده.

خدا آن را برای شما جز مژده‌ای قرار نداد، تا مایه دلگرمیتان گردد، و پیروزی نیست مگر از سوی خدای پیروزمند فرزانه.

تا بخشی از کافران را براندازد، یا تار و مارشان کند، تا بازگردند ناامیدانه.

هیچ یک از این کارها در اختیار نیست؛ یا [خدا] آنان را می‌بخشاید، یا عذابشان می‌کند، آنانند مردمی ستم پیشه.

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است، هر که را خواهد می‌آمزد، و هر که را خواهد کیفر می‌دهد، و خدا آمرزگاری است بخشاینده.

هان، ای مؤمنان، ربا را که [بهره‌ای چندین و چند برابر است مخورید، و از خدا پروا گیرید. باشد که شوید رستگار گردیده.

و از آن آتشی بهراسید که برای کافران آماده شده.

و خدا و پیامبر را فرمان برید، باشد که شوید مرحمت یافته.

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

۱۳۴

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ
وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۱۳۵

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ
فَاسْتَعَفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ
يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

۱۳۶

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتُ تَجْرَىٰ مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ

۱۳۷

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

۱۳۸

هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

۱۳۹

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۴۰

إِن يَمَسَّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ ۚ وَتِلْكَ
الْآيَاتُ نُذَوِلْهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

و بشتابید به سوی آمرزشی از پروردگارتان، و بهشتی که
گستره‌اش آسمانها و زمین است و برای پارسایان آماده
گردیده.

آنان که در فراخی و تنگدستی می‌بخشد، و خشمشان را
فرو می‌خورند، و از مردم درمی‌گذرند، و خداست دوستدار
مردمان شایسته.

و آنان که چون کار زشتی مرتکب شدند، یا بر خود ستم روا
داشتند، خدا را یاد می‌کنند. و برای گناهشان آمرزش
می‌خواهند- و چه کسی گناهان را جز خدا می‌بخشد؟- و بر
آنچه مرتکب شده‌اند پافشاری نمی‌کنند دانسته.

اینان پاداششان آمرزشی از پروردگارشان است، و باغهایی
که از فرودست آنها جویباران جاری است. جاودانه در آن
مانند؛ و پاداش کوشش کنندگان است شایسته.

بی‌تردید پیش از شما سنت‌هایی سپری گشته. پس، در
زمین بگردید و بنگرید که فرجام دروغ انگاران چون بوده؟

این [قرآن بیانی است برای مردم، و رهنمود و اندرزی است
برای مردم پروا پیشه.

سست مشوید و اندوه مخورید که شما برترید، اگر باشید
گرونده.

اگر شما را آسیبی رسید، آن گروه را نیز آسیبی همانند آن
رسید؛ و ما این روزگار را میان مردم می‌گردانیم، تا خدا
گروندگان را معلوم دارد، و از میان شما گواهانی گیرد؛ و
خدا دوستی نمی‌ورزد با مردمان ستم‌پیشه.

وَلِيْمَحِصَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَيَمْحَقَ الْكٰفِرِيْنَ

و تا خدا گروندگان را بپالاید، و کافران را به تباهی کشد
[آهسته آهسته.

۱۴۲

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ
جَاهَدُوْا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصّٰدِرِيْنَ

آیا پنداشته‌اید که به بهشت می‌روید، و خدا جهادگران و
شکیبایاتان را باز نشناخته؟

۱۴۳

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ
رَاَيْتُمُوْهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ

شما پیش از روبه‌رو شدن با مرگ، آن را آرزو می‌کردید.
اینک که دیده‌ایدش همچنان مانده‌اید خیره!

۱۴۴
۵۶ ر

وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهٖ الرُّسُلُ اَفَاِيْنَ
مَاتَ اَوْ قُتِلَ اَنْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَبِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰٓى
عَقْبِهٖ فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا ۚ وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشّٰكِرِيْنَ

محمّد تنها فرستاده خداست، که پیش از وی فرستادگانی
بودند، آیا اگر او بمیرد یا کشته شود به گذشته‌هایتان باز
می‌گردید؟ و هر که به واپس گراید، هرگز به خدا زبانی
نمی‌زند؛ به زودی خدا سپاسگزاران را پاداش دهد؛
[پاداش شایسته.

۱۴۵

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوْتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ كِتٰبًا مُّوَجَّلًا ۚ
وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ ۖ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ
نُؤْتِهٖ ۖ مِنْهَا ۚ وَسَنَجْزِي الشّٰكِرِيْنَ

هیچ کس جز به فرمان خدا نمی‌میرد. سرآمدی است نوشته
شده. هر که پاداش این جهان را خواهد، وی را از آن دهیم؛
و هر که پاداش آن جهان را خواهد، وی را از آن دهیم؛ و به
زودی سپاسگزاران را پاداش می‌دهیم [پاداش شایسته.

۱۴۶

وَكَايْنِ مِّنْ نَّبِيٍّ قَتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّوْنَ كَثِيْرٌ فَمَا وَهَنُوْا لِمَا
اَصَابَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوْا وَمَا اسْتَكَانُوْا ۚ وَاللّٰهُ
يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ

بسا پیامبرانی که خداپرستان بسیاری در کنارشان جنگیدند،
و از آنچه در راه خدا به آنان رسید سستی نورزیده و ناتوان
و زبون نگردیدند، و خدا شکیبایان را دوست می‌دارد،
همواره.

۱۴۷

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوْا رَبَّنَا اَغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا
وَاسْرِافَنَا فِيْ اَمْرِنَا وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلٰٓى الْقَوْمِ
الْكٰفِرِيْنَ

و گفتارشان جز این نبود که می‌گفتند: پروردگارا، گناهانمان
و زیاده‌روی‌مان در کارمان را بیامرز، و گامهایمان را استوار
بدار، و بر گروه کافران پیروزیمان ده.

۱۴۸

فَعَاثَلَهُمْ اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ ۚ وَاللّٰهُ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ

پس خدا پاداش این سرای، و پاداش نیک آن سرای را به
آنان بخشید، و خدا نکوکاران را دوست می‌دارد، همواره.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ
عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

۱۵۰

بَلِ اللّٰهُ مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ

آری، خدا سرور شماست، و اوست بهترین یاری دهنده.

۱۵۱

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللّٰهِ
مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ ۖ سُلْطَانًا ۖ وَمَأْوَهُمُ النَّارُ ۖ وَبِئْسَ مَثْوَى
الظَّالِمِينَ

ما به زودی در دلهای کافران- به خاطر شرک بی دلیلشان به
خداوند- بیم افکنیم. آتش آشیانه آنهاست؛ و بد جایی
است جایگاه مردمان ستم پیشه.

۱۵۲

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهُ ۖ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِ ۖ حَتَّىٰ
إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَزَّعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا
أَرْسَلَكُمْ مَّا تُحِبُّونَ ۖ مِّنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّنْ
يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۖ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا
عَنكُمْ ۖ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

بی‌گمان، خدا وعده‌اش را با شما تحقق بخشید: آنگاه که به
فرمان وی [در جنگ احد] دشمنان را می‌کشتید، تا آنکه
سست شدید، و در کار [جنگ کشمکش کردید؛ و چون آنچه
را که دوست می‌داشتید بر شما نمود معصیت کردید- برخی
از شما خواهان دنیا و برخی خواهان آخرت بودند- آنگاه
برای آزمایشتان، شما را از [تعقیب آنان منصرف نمود. و
اینک شما را بخشود؛ و خدا نسبت به مؤمنان است بسیار
بخشنده.

۱۵۳
حزب ۲۸

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلَوْنَهَا عَلَىٰ أَحَدٍ ۖ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي
أُخْرَىٰكُمْ فَأَتْبَبَكُمْ غَمًّا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا
فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ ۖ وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

آنگاه که به کوه بر می‌شدید، و به هیچ کس توجه
نمی‌کردید؛ و پیامبر، از پشت سر شما را فرا می‌خواند. پس
[خداوند] اندوهی بر اندوهتان افزود، تا به آنچه که از
دستتان شده و رنجی که بر شما رفته، اندوهگین نشوید، و
خداوند بدانچه می‌کنید داناست پیوسته.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَآئِفَةً مِّنكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُل لَّو كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحَّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۳۰:
آل عمران
۱۵۴
/۲۰۰

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

۱۵۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًى لَّوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۱۵۶
۵۸ر

وَلَمَّا قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةً مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

۱۵۷

آنگاه، پس از آن اندوه، [خداوند] با خوابی سبک آرامشی بر شما فرود آورد، که گروهی از شما را فرا گرفت. و گروهی دیگر سخت در فکر خود بودند، اینان درباره خدا- همچون دوران جاهلیت- بناروا گمان می‌بردند؛ می‌گفتند: آیا ما را در این کار اختیاری هست؟ بگو: کارها همه به دست خداوند است، اینان در دل چیزی را نهان می‌دارند، که بر تو آشکار نمی‌سازند. می‌گفتند اگر ما را در این کار اختیاری بود، در اینجا کشته نمی‌دادیم؛ بگو: اگر در خانه‌هایتان هم بودید، کسانی که کشته شدن بر آنان مقرر بود، به قتلگاهشان شتاب می‌کردند؛ و تا خدا آنچه را در سینه‌هایتان دارید، بیازماید، و آنچه را در دلهایتان دارید بیالاید، و خدا داناست بدانچه در سینه‌ها نهان گشته.

کسانی که روز رویارویی دو سپاه [در جنگ احد] پشت به دشمن کردند، بی‌گمان شیطان با پاره‌ای از دستاوردهایشان آنان را بلغزانید، و اینک خدا آنان را بخشید؛ بی‌گمان خدا آمرزگاری است تحمل‌پیشه.

ای مؤمنان، همانند آن کافران مباشید، که چون برادرانشان به سفر یا به جنگ می‌رفتند، گفتند: اگر نزد ما بودند نمی‌مردند و کشته نمی‌شدند. [شما این سخنان را مگویید] تا خدا آن را فسوسی بر دلهایشان نهد. و خداست که زنده می‌کند و می‌میراند؛ و خدا بدانچه می‌کنید بیناست همواره.

اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، البته آمرزش و بخشایشی از سوی خدا نیکوتر است از آنچه می‌سازند روی هم انباشته.

وَلَيْنَ مُتَمِّمٌ أَوْ قَتَلْتُمْ لِإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ

اگر [در راه خدا] بمیرید یا کشته شوید بی گمان، نزد خدا می‌شوید برانگیخته.

۱۵۹

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ
الْقَلْبِ لَآنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

پس، به لطف خداست که با آنان نرم‌خو شدی، و اگر درشت‌خو
و سخت دل بودی، از پیرامونت پراکنده می‌شدند، پس،
آنان را ببخشی و برایشان آمرزش بخواه، و در کار [رهبری
با آنان مشورت نما، و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن،
که خدا دوستدار توکل‌کنندگان است همواره.

۱۶۰

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذَلْكُمْ فَمَن
ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ

اگر خدا یا©ن دهد، هیچ کس بر شما چیره نمی‌گردد؛ و اگر
خوارتان سازد پس از وی کیست که شما را یاری بخشد؟ و
مؤمنان باید بر خدا توکل کنند همواره.

۱۶۱

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَن يَغُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

هیچ پیامبری را نَسَزَد که خیانت ورزد، و هر که خیانت ورزد
روز رستاخیز با آنچه در آن خیانت ورزیده بیاید؛ آنگاه هر
کس را- بدون اینکه بر وی ستمی رود- پاداش آن دهند
که کرده.

۱۶۲

أَفَمَن أَتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَهْ
جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

آیا کسی که جویای خشنودی خداوند است، چنان کسی
است که گرفتار خشم خدا شده، و دوزخ جایگاه وی گشته؟ و
[این فرجامی است ناپسندیده.

۱۶۳

هُم دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ

ایشان را نزد خدا درجاتی است، و خدا بدانچه می‌کنند
بیناست همواره.

۱۶۴

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ
أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

بی‌تردید، خدا بر گروندگان منت نهاد، که برای آنان از
خودشان پیامبری فرستاد؛ تا آیه‌هایش را بر آنان خواند و
پاکیزه‌شان سازد و کتاب و اندرزشان آموزد، هر چند در
گمراهی آشکاری بودند در روزگار گذشته.

۱۶۵

أَوَلَمَّا أَصَبْتُمْ مُمْسِيَةً قَدْ أَصَبْتُمْ مِّثْلَهَا قُلْتُمْ أَلَنَّا
هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

آیا چون آسیبی به شما رسید [در جنگ اُحُد]، که دو
چندان‌ش را [در جنگ بدر] بدانان رسانده‌اید، گویند: این از
کجا رسیده؟ بگو: آن از سوی خودتان است. آری، خدا بر هر
کاری تواناست، همواره.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَيَاذَنْ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ
الْمُؤْمِنِينَ

۱۶۷

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ أَوْ أَدْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ
لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا
لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

۱۶۸

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ
فَادْرَعُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۶۹

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

۱۷۰

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ

۱۷۱
حزب ۲۹

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۷۲
۵۹ر

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۷۳

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

آنچه در روز رویارویی دو سپاه در جنگ [احد] به شما رسید
به فرمان خدا بود، و تا بشناسید کیانند گرونده؛

و نیز تا بشناساند کسانی را که منافق بودند، کسانی که چون
به آنان گفته شد بیایید در راه خدا پیکار کنید، یا به دفاع
پردازید، گفتند: اگر جنگ آزموده بودیم شما را پیروی
می‌کردیم! آنان در آن هنگام به کفر نزدیکتر بودند تا به
ایمان. به زبانشان چیزی را می‌گویند که در دلهایشان نیست،
و خدا دانتر است به آنچه نهفته‌اند در سینه.

همانان که دست از پیکار کشیده و درباره برادرانشان
گفتند: اگر پیرو ما بودند کشته نمی‌شدند. بگو اگر راست
می‌گویید مرگ را برای خویش کنید چاره؛

کشتگانِ راه خدا را مرده مپندار، که زندگانند، و نزد
پروردگارشانند روزی یافته.

بدانچه خدا از بخششش به آنان داده خرسندند، و برای
کسانی که در پی ایشانند و هنوز به آنان نپیوسته‌اند
شادمانند که نه بیمی بر آنهاست و نه می‌خورند غمه.

به نعمت و بخشایش خداوندی سخت مسرورند؛ و خدا تباه
نمی‌کند پاداش هیچ گرونده.

کسانی که پس از زخمی که به آنان رسید، دعوت خدا و
پیامبر را پاسخ گفتند، برای نیکان و پرهیز پیشگانشان،
پاداشی است فزاینده.

آنان که مردمان به آنان گفتند: مردم علیه شما گرد آمدند،
از آنان بیم به دل گیرید؛ پس ایمانشان افزوده گشته و
گفتند: ما را خدا کافی است، اوست بهترین دفاع کننده.

فَأَنْقَلِبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّ لَهُمْ سُوءٌ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ

۱۷۵

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۷۶

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوْا
اللَّهَ شَيْئًا ۚ يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ ۚ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۷۷

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوْا اللَّهَ شَيْئًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۸

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمِلِّي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ ۚ
إِنَّمَا نُمِلِّي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۱۷۹

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ
الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى
الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ ۖ فَآمِنُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۸۰

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ ۚ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۚ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

اینک با نعمتی از سوی خدا و بخششی، بی آنکه آسیبی به
آنان رسیده‌باشد، [از میدان جنگ بازگشته‌اند؛ آنان در
جستجوی خشنودی خدا بودند، و خدا را بخشایشی است
گسترده.

در حقیقت، این شیطان است که دوستانش را بیم می‌دهد؛
پس، از آنان ترسید از من بترسید، اگر می‌باشید گرونده.

کسانی که در کفر شتابانند اندوهگینت نگردانند؛ آنان
هرگز به خدا زبانی نمی‌زنند، خدا می‌خواهد برای آنان در
آخرت بهره‌ای قرار ندهد، و آنان را کیفری است فزاینده.

کسانی که کفر را به بهای ایمان خریده‌اند، هرگز به خدا
زبانی نمی‌زنند، و آنان را عذابی است گدازنده.

کافران هرگز مپندارند اینکه مهلتشان می‌دهیم برایشان
نیکوست؛ ما تنها مهلتشان می‌دهیم تا بر گناهشان بیفزایند،
و کیفری دارند خوار کننده.

خدا بر آن نیست که مؤمنان را بر این حالی که شما دارید،
رها کند، تا پلید را از پاک جدا سازد. و خدا بر آن نیست که
شما را از غیب آگاه گرداند، ولی خدا از میان فرستادگانش
هر که را خواهد برمی‌گزیند. پس، به خدا و فرستادگانش
ایمان بیاورید. و اگر ایمان بیاورید و پارسا شوید، شما را
پاداشی است ارزنده.

کسانی که بدانچه خدا از فضلش به آنان داده بخل
می‌ورزند، هرگز مپندارند که این به سودشان است، بلکه
به زیانشان است؛ روز رستاخیز آنچه را بدان بخل ورزیدند،
طوق گردنشان سازند. میراث آسمانها و زمین از آن خداوند
است، و خدا به آنچه می‌کنید آگاه است همواره.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

۱۸۲

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

۱۸۳

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلاَّ نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۸۴

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

۱۸۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَن زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

۱۸۶
حزب ۳۰

لَسْبَلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَىٰ كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

بی‌گمان، خدا گفتار کسانی را که گفتند: «خدا نیازمند است و ما توانگریم» شنید. ما گفتارشان را، و اینکه پیامبران را بناروا کشتند، ثبت می‌کنیم؛ و خواهیم گفت: بچشید عذابی را که هست سوزنده.

این برآیند دستان شماست، و خدا نسبت به بندگان نیست ستم پیشه.

همانان که گفتند: خدا با ما پیمان بسته که به هیچ پیامبری نگریم مگر اینکه برای ما قربانی‌ای بیاورد، که آتش آن را بسوزاند؛ بگو: پیش از من پیامبران با معجزه‌ها و آنچه گفتید آمدند، پس چرا آنان را کشتید، اگر به راستی چنین بوده؟

پس اگر دروغینت خواندند، بی‌گمان به پیامبرانی که پیش از تو معجزه‌ها و نوشته‌ها و کتاب روشنگر آوردند نیز نسبت دروغ داده شده.

هر کسی چشنده مرگ است؛ و روز رستاخیز پادشاهای شما به تمامی داده خواهد شد؛ آنگاه هر که را از آتش دور کنند و به بهشت درآورند، بی‌گمان رسته؛ و زندگانی دنیا نیست مگر کالایی فریبنده.

شما در مالها و جانهایتان بی‌گمان آزموده می‌شوید، و از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده، و از مشرکان، سخنان دل‌آزار می‌شنوید، و اگر شکیبایی و پارسایی ورزید، این از کارهایی است بسیار ارزنده.

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ
لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا
بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا
بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ
هَذَا بَطَلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِنْ أَنْصَارٍ

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا
بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا رَبَّنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا
وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

رَبَّنَا وَعَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

و هنگامی را [به یاد آور] که خدا از کسانی که به آنان کتاب
داده شد پیمان گرفت که باید آن را برای مردم بیان کنید،
و نباید آن را بیوشانید. ولی آن را پشت سر افکندند، و در
برابر آن بهایی اندک گرفتند، و معامله‌ای کردند نکوهیده.

هرگز مپندار کسانی که بدانچه کرده‌اند خرسندند، و بدانچه
نکرده‌اند انتظار ستایش دارند؛ هرگز مپندارشان از عذاب
رهایی یابند. برای اینان کیفری است گزنده.

فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداوند است، و خدا بر
هر چیز تواناست، همواره.

در آفرینش آسمانها و زمین و رفت و آمد شب و روز،
نشانه‌هایی است برای مردم فرزانه.

همانان که خدا را یاد می‌کنند، [در حال ایستاده و نشسته و
به پهلو خفته؛ و می‌اندیشند در آفرینش آسمانها و زمین
[که:]] پروردگارا، اینان را نیافریده‌ای بیهوده، تو پاک و
منزه‌ی؛ ما را از عذاب آتش رهایی ده.

پروردگارا، هر که را به آتش درافکنی، بی گمان خوارش
ساخته‌ای، و ستمگران را نیست یاری دهنده.

پروردگارا، ما شنیدیم فراخواننده‌ای را که به ایمان فرا
می‌خواند، که: به پروردگارتان بگروید! و ما گرویدیم.
پروردگارا، گناهانمان را بیامرز و از بدیهامان در گذر، و ما را
بمیران با مردمان شایسته.

پروردگارا، آنچه را به وسیله پیامبرانت وعده‌مان دادی
عطایمان فرما، و روز رستاخیز خوارمان مساز، که تو هرگز
خلاف نمی‌کنی در وعده.

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتُمْ بِبَعْضِكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقَتِلُوا
لَا كُفْرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَنَّهُمْ جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ
الْثَوَابِ

پس، پروردگارشان دعایشان را اجابت کرد، که: من کوششِ هیچ کوششگر از شما را- چه مرد و چه زن، که همه از یکدیگرید- تباه نخواهم ساخت. پس کسانی که هجرت کردند، و از دیارشان رانده شدند، و در راه من آزار دیدند، و جنگیدند و کشته شدند، بدیهایشان را بیوشانم، و آنان را به باغهایی که از فرودست آنها جویباران جاری است در آورم. این پاداشی از سوی خداست، و نزد خداست پاداشِ شایسته.

لَا يَغُرَّتْكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبَلَدِ

گشت و گذار کافران در شهرها نسازدت فریفته!

مَتَعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

برخورداری ای است اندک؛ آنگاه جایگاهشان دوزخ است، و چه آرامگاهی است نکوهیده.

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ
خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ

ولی برای کسانی که از پروردگارشان پروا گرفته‌اند، باغهایی است که از فرودست آنها جویباران جاری است؛ جاودانه در آن مانند؛ [این پذیرایی خداوندی است؛ و آنچه نزد خداست نیکوتر است برای مردمِ شایسته.

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

از اهل کتاب کسانی‌اند که به خدا و آنچه بر شما و آنچه بر خودشان فرود آمده، ایمان دارند، و در برابر خداوند ترسانند، و آیه‌های خدا را به بهایی اندک نمی‌فروشند. پاداش اینان نزد پروردگارشان است. همانا خداست تند شمارنده.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ای مؤمنان! شکیبایی ورزید، و یکدگر را به شکیبایی فرا خوانید، و پاسدار مرزها باشید، و بیم از خدا دارید، باشد که شوید رستگار شده.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَتَقُومُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً
وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

۱
حزب
۳۱
۶۲ ر

وَعَاثُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا
تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا

۲

وَأِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ
لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا
تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا
تَعُولُوا

۳

وَعَاثُوا النِّسَاءَ صَدُقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ
مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَّرِيئًا

۴

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا
وَأَرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

۵

وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ
رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا
أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا
فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا
عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا

۶

ای مردم، از پروردگارتان که شما را از یک تن بیافرید و
جفتش را از او پدید آورد، و از آن دو، مردان و زنان
بسیاری پراکند، پروا کنید؛ از خدایی پروا کنید که به نام او
از یکدیگر درخواست می‌کنید؛ و از گسستن پیوند با
خویشان بپرهیزید، که خدا نگاهبان است همواره بر شما.

اموال یتیمان را به آنان باز گردانید، و پلید را با پاک
میامیزید، و اموال آنان را با مال خود مخورید؛ که این گناهی
است سخت وحشت‌زا.

و اگر می‌ترسید که [در ازدواج با دختران یتیم داد نتوانید،
پس، از زنان [دیگر] که شما را پسند افتد، دو دو و سه سه
و چار چار همسر گیرید. و اگر بیم دارید که داد نتوانید،
تنها به یک همسر یا به آنچه [از کنیزان مالک شده‌اید اکتفا
کنید. این نزدیک‌ترین راهی است که نیالایید به پلیدیها.

کابین زنان را به خوبی بپردازید؛ و اگر بخشی از آن را با
رضایت به شما بخشند، آن را بخورید، که حلال و گواراست
بر شما.

اموالتان را- که خداوند آن را مایه قوام شما گردانده- به
کم خردان مدهید، و با [بهره آن خوراک و پوشاکشان دهید،
و به شایستگی سخن گویند با آنها.

یتیمان را تا به [سن زناشویی رسند بیازمایید؛ و اگر رشدی
در آنان دیدید اموالشان را به آنان بپردازید، و آن را با
شتاب و اسراف پیش از آنکه بزرگ شوند مخورید. و هر که
توانگر است باید دست نگه دارد، و آنکه تهیدست است
متعادل مصرف کند؛ و هر گاه اموالشان را به آنان
بازگردانید، بر آن گواه بگیرید؛ و برای حساسی کافی
است خدا تنها.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ
نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ
فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَفًا خَافُوا
عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ ۖ فَإِن
كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِن كَانَتْ
وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ
مِمَّا تَرَكَ ۖ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتُهُ
أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ ۚ مِن
بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۖ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا
تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا ۖ فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

مردان را از آنچه پدر و مادر و خویشان بر جای می‌نهند
سهمی است؛ و زنان را از آنچه پدر و مادر و خویشان بر جای
می‌نهند- کم باشد یا زیاد- سهمی است؛ جدا جدا.

در تقسیم ارث، هر گاه خویشان و یتیمان و بینوایان حاضر
شدند، چیزی به ایشان بپردازید، و به نیکی سخن گویند با
آنها.

آنان که بر فرزندان خرد و ناتوان خویش- که بر جای
می‌نهند- هراسانند باید [بر سرنوشت یتیمان دیگر نیز]
بهراسند. پس باید از خدا پروا گیرند، و سخن گویند
سنجیده و بجا.

کسانی که اموال یتیمان را به ستم می‌خورند، در حقیقت
شکم‌هاشان را با آتش می‌نبارند؛ و به زودی افکنده
می‌شوند در فروزان شعله‌ها.

خداوند به شما درباره فرزندان سفارش می‌کند: برای
پسر [در میراث مانند سهم دو دختر است و اگر دختران از
دو تن بیشتر باشند، دوسوم ترکه از آنهاست؛ و اگر یکی
باشد، نیمی از میراث از آن اوست؛ و برای هر یک از پدر و
مادر وی اگر صاحب فرزندی باشد یک‌ششم از میراث است.
و اگر بی‌فرزند باشد و تنها پدر و مادر از او ارث می‌برند،
برای مادر وی یک‌سوم است [و مابقی را پدر ارث می‌برد.] و
اگر او را برادرانی باشد، یک‌ششم سهم مادر است. اینها
همه پس از اجرای وصیتی است که بدان وصیت کرده، و
نیز پس از پرداخت بدهکاری است. شما نمی‌دانید پدران یا
فرزندان کدام یک برای شما سودمندترند. این سهام جدا
شده‌ای از سوی خداوند است، و خدا استوارکاری است دانا.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ
يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِّنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ
كَلَلَةً أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا
الْسُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا
خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ

از میراث همسران، اگر فرزندی نداشته باشند، نیمی از آن شماس. و اگر صاحب فرزندی باشند- پس از انجام وصیت و پرداخت بدهکاری- یک‌چهارم برای شماس. و از میراث شما اگر فرزندی نداشته باشید، یک‌چهارم برای همسران شماس؛ و اگر صاحب فرزندی باشید- پس از انجام وصیت و پرداخت بدهکاری- یک‌هشتم برای آنهاست. و اگر مرد یا زنی که از او ارث می‌برند «کلاله» [بی فرزند و بی پدر و مادر] باشد، و برای وی برادر یا خواهری باشد، برای هر کدام یک‌ششم است. و اگر آنان بیش از این باشند،- پس از انجام وصیت و پرداخت بدهکاری- در یک‌سوم مشارکت دارند، بدون اینکه زبانی به کسی رسد. این سفارش خداوند است، و دانای بردبار است خدا.

این احکام خداوند است، و هر که خدا و پیامبرش را فرمان برد، او را در باغهایی که از فرودست آنها جویباران جاری است درآورد. در آن جاودانه می‌ماند، و این است آن کامیابی والا.

هر که خدا و پیامبرش را نافرمانی کند و از مرزهای وی درگذرد، او را به آتشی درآورد که جاودانه در آن ماند، و برای او عذابی است خفت‌زا.

وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَحِشَةَ مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى
يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا

از زنان شما، آنان که مرتکب زنا گردند، باید چهار نفر از خود
را گواه بر آنان گیرید، آنگاه اگر گواهی دادند، آنان را در
خانه‌ها نگه دارید تا مرگشان فرا رسد؛ یا اینکه خدا راهی
را نهد پیش پای آنها.

وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَذُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا

و از میان شما آن دو تن که آن [عمل ناشایست را مرتکب
می‌گردند. آزارشان دهید؛ و اگر بازگشته و به اصلاح
گراییدند از آنها درگذرید، که توبه‌پذیری مهربان است خدا.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ
يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

توبه نزد خدا، تنها برای کسانی است که از روی نادانی کاری
ناپسند مرتکب می‌گردند، آنگاه به زودی توبه می‌کنند؛ که
خدا توبه آنان را پذیرا می‌گردد، و خداست استوارکاری
دانا.

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ
أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْإِسْلَامَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ
كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

توبه کسانی که کارهای ناپسند مرتکب می‌گردند تا چون
مرگشان فرا رسد گویند: اکنون توبه کردیم، و یا کسانی که
در حال کفر بمیرند، پذیرفته نخواهد شد؛ برای اینان آماده
ساخته‌ایم عذابی جانگزا.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا
وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ
فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

ای مؤمنان، شما را نمی‌رسد که به اجبار ارث از زنان برید، و
برای دریافت بخشی از آنچه به آنان داده‌اید در تنگنا
قرارشان دهید؛ مگر آنکه مرتکب کار زشت آشکاری
گردند، و با آنان به نیکی زندگی کنید؛ و اگر از آنان
ناخرسندید، بسا چیزی را ناپسند می‌دارید و خدا در آن
نهاده بسیار خوبیها.

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَسْتَبْدَالَ زَوْجَ مَكَانَ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ إِحْدَهُنَّ
قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بِهْتِنَا وَإِنَّمَا
مُبِينًا

وَكَيفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ
مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ
سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ
وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ
وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرَّضْعَةِ
وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَّائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِّنْ
نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِنْ لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
أَصْلَابِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

اگر خواستید همسری به جای همسر [پیشین خود گیرید، و
به یکی‌شان مال هنگفتی داده‌اید، چیزی از وی باز نستانید.
آیا با بهتان و گناهی آشکار می‌ستانید آن را؟

چگونه می‌ستانید با آنکه از یکدیگر کام گرفته‌اید، و پیمانی
استوار گرفته‌اند از شما آنها؟

با زنانی که به ازدواج پدرانتان درآمده‌اند ازدواج نکنید،
مگر آنچه در گذشته [پیش از نزول وحی رخ داده، چرا که
این کاری است زشت و ناشایست، و راهی است ناروا.

[ازدواج با] مادران، دختران، خواهران، عمه‌ها، خاله‌ها، دختر
برادران و دختر خواهرانتان بر شما حرام گردیده، و نیز
مادران شما که شما را شیر داده‌اند [مادران رضاعی و
خواهران رضاعی‌تان، و مادر زنان و دختران همسرانتان،—
که در دامت‌ان رشد یافته‌اند— از همسرانی که از آنان کام
گرفته‌اید، و اگر با آنان آمیزش جنسی نداشته‌اید، در
ازدواج با دخترانشان بر شما گناهی نیست؛ و همسران
پسرانتان که از نسل شما هستند. و نیز [حرام است بر
شما] جمع بین دو خواهر— مگر آنچه در گذشته رخ داده—
بی‌گمان آمرزگار مهربان است خدا.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ
 اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَلِكَ أَن تَبْتَغُوا
 بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
 تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
 حَكِيمًا

وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَن يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
 الْمُؤْمِنَاتِ فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَمَنْ فَتَيْتِكُمُ
 الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ
 فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
 مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا
 أَحْصَيْنَ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
 الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ
 وَأَن تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ
 قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

زنان شوهردار [نیز بر شما حرام گردیده ، مگر آنها که]به اسارت مالک شده‌اید؛ [که اسارت آنها در حکم طلاق است اینها احکام خداست که بر شما مقرر گردیده. و جز اینها دیگر زنان بر شما حلال است که با پرداخت کابین،- با پاکدامنی، بی‌آنکه آلوده شوید- آنان را به زنی گیرید؛ و زانی را که]با نکاح موقت از آنان بهره می‌برید، مهرشان را بپردازید؛ و بر شما گناهی نیست که پس از تعیین [مهر] بر چیزی توافق کنید، و خدا استوارکاری است دانا.

کسانی که توان نکاح زنان پاکدامن مؤمن را نمی‌یابند، از میان کنیزان با ایمان که در اختیار شماست همسری گیرند، و خدا به ایمان شما آگاه‌تر است. همه از یکدیگرید. آنان را با اجازه سرپرستشان به همسری گیرید، و مهرهاشان را به شیوه پسندیده به آنان بپردازید، و باید پاکدامانی غیر پلید کار باشند، و نباید در نهان دوستی گیرند؛ و اگر در نکاح شما باشند، و مرتکب زنا گردند، بر آنان نصف مجازات زنان آزاد است. این [جواز ازدواج کنیزان برای کسی است که از آلايش گناه می‌ترسد؛ و شکیبایی برای شما بهتر است، و آمرزگار مهربان است خدا.

خدا می‌خواهد [احکام خویش را] برای شما روشن سازد، و شما را با سنت‌های پیشینیان آشنا کند، و بر شما ببخشد، و خدا استوارکاری است دانا.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا
تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوْلَىٰ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلَّذِينَ
عَقَدْتَ أَيْمَانُكُمْ فَعَاثُوهُمْ نَصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا

خدا می‌خواهد شما را ببخشد؛ و کسانی که دنبال
هوسهایند می‌خواهند در پیش گیرید کثروی بزرگی را.

خدا می‌خواهد [با ازدواج موقت و نکاح کنیزان کار را بر شما
سبک سازد، و آدمی آفریده شده در ناتوانیها.

ای مؤمنان، اموال یکدیگر را به ناروا مخورید، مگر آنکه داد
و ستدی با رضایت شما باشد، و خود را به هلاکت نیفکنید؛
که خدا مهربان است همواره با شما.

و هر که از روی سرکشی و ستم چنین کند، به زودی وی را
در آتشی درآوریم، و این آسان است برای خدا.

اگر از گناهان بزرگی که از آن بازتان می‌دارند بپرهیزید،
بدیها تان را می‌زدایم، و شما را برآوریم به جایگاهی والا.

چیزی را که خدا بدان، برخی از شما را بر برخی برتری داده
آرزو مکنید. مردان را از دستاوردشان بهره‌ای است، و زنان
را [نیز] از دستاوردشان بهره‌ای؛ و [هر چیزی را] از فضل
خدا خواهید، که خداست به هر چیزی دانا.

برای هر کس از آنچه پدر و مادر و خویشان به ارث می‌نهند،
وارثانی نهاده‌ایم؛ و نیز کسانی را که با آنان پیمان بسته‌اید
بهره‌شان را از ارث بپردازید. که بر همه چیز گواه است
بی‌گمان خدا.

۴۰
نساء
۳۴
۱۷۶/
۶۷ر

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ ۚ فَالْصَّالِحَاتُ قَنَتَتْ
حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ ۚ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ
فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ ۖ فَإِنْ
أَطَعَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
كَبِيرًا

۳۵

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا
مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا خَبِيرًا

۳۶
حزب
۳۴

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا
وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

۳۷

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا
ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

مردان، سرپرست زنانند، به خاطر آنکه خدا برخی را بر
برخی فزونی داده، و به خاطر آنکه از اموالشان خرج
می‌کنند. پس زنان شایسته فرمانبردارند، و به پاس آنچه
خدا برایشان محفوظ نگاهداشته اسرار [شوهرانشان را
نگاه می‌دارند. و زنانی را که از نافرمانیشان بیم می‌دارید،
[نخست اندرزشان دهید، آنگاه در بستر از آنان دوری
کنید، و [اگر ضرورت یافت بزنی‌شان، و اگر شما را اطاعت
کردند، راهی برای ستم بر آنان مجوید؛ که خداست بزرگ
و والا.

و اگر از جدایی آن دو [/ زن و شوهر] بیم دارید، داوری از
خانواده این و داوری از خانواده آن [برای اصلاح بفرستید.
اگر سر سازگاری دارند، خدا میانشان آشتی اندازد. آری!
خدا آگاهی است دانا.

خدا را بپرستید، و چیزی را با وی شریک مگردانید؛ و به
پدر و مادر، و نیز به خویشان و یتیمان و بینوایان و همسایه
خویشاوند و همسایه بیگانه و هم‌نشینان و در راه ماندگان و
بردگانتان نیکی کنید، و خدا دوست نمی‌دارد هیچ خودپسند
فخر فروشی را.

آنان که بخل می‌ورزند، و مردم را به بخل فرا می‌خوانند، و
آنچه را خدا از فضلش به آنان داده نهان می‌دارند، [اینان
در حقیقت کافرانند،] و کیفری خوار کننده آماده کرده‌ایم
برای کافرها.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضْعِفْهَا
وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى
هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ
الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ
تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ
تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ
مِّنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ
الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ

کسانی که اموالشان را برای نمایش به مردم می‌بخشند، و به
خدا و روز بازپسین نیاورند، [اینان در حقیقت همنشین
شیطانند،] و کسی که شیطان همنشین اوست، همنشین
بدی است او را.

اگر اینان به خدا و روز بازپسین می‌گرویدند، و از آنچه خدا
رویشان کرده می‌بخشیدند؛ برایشان چه زبانی داشت؟ و
خداست به کارشان دانا.

خدا هرگز هم‌سنگ ذره‌ای ستم نکند، و اگر کارِ نیکی باشد،
آن را دو چندان سازد؛ و از نزدِ خود پاداشی کلان می‌کند
عطا.

پس چگونه است [حالشان آنگاه که از هر امتی گواهی
بیاوریم. و تو را بیاوریم گواه بر آنها؟

در چنین روزی کافران، و مخالفانِ پیامبر، آرزو می‌کنند: که
ای کاش با خاک یکسان می‌شدند. و هیچ سخنی را پنهان
نتوانند داشت از خدا.

ای مؤمنان، هنگام مستی نماز نخوانید تا بدانید چه
می‌گویید؛ و نیز آنگاه که جُنُب هستید- مگر اینکه رهگذر
باشید- تا غسل کنید؛ و اگر بیمار یا مسافرید، یا از آبریز
بازگشته‌اید، یا با زنان آمیزش [جنسی داشته‌اید، و آب
نیافته‌اید؛ پس بر خاک پاک تیمم کنید، و بر صورت و
دستهایتان بکشید، که بخشنده‌ای است آمرزگار خدا.

آیا به کسانی که بهره‌ای از کتاب یافته‌اند ننگریسته‌ای، که
خریدار گمراهی‌اند، و در پی آنند که گمراه شوید شما؟

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا

مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِالسِّنْتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

۴۶

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُونَ بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

۴۷

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا

۴۸

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

۴۹

أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا

۵۰

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا

۵۱
۶۹

خدا به [حال دشمنان شما آگاه‌تر است؛ کافی است خدا سرپرست شما باشد، و کافی است که خدا باشد یاور شما.

برخی از یهودیان، کلمات را از جای خویش می‌گردانند، و با پیچاندن زبان و طعنه زدن در دین، می‌گویند: «شنیدیم و نپذیرفتیم!» و «بشنو و نشنیده گیر!» و «ما را رهنمایی کن!» و اگر می‌گفتند: «شنیدیم و اطاعت کردیم» و «گفتارمان را بشنو و در کارمان بنگر»، برای آنان بهتر و استوارتر می‌بود، ولی خدا آنان را به خاطر کفرشان نفرینشان کرده، و نمی‌گروند مگر اندکی از آنها.

ای اهل کتاب! بدانچه فرو فرستادیم- که تصدیقگر همان چیزی است که با شماست- ایمان بیاورید، پیش از آنکه چهره‌هایی را بزدااییم، آنگاه آنها را به واپسینشان بازگردانیم یا نفرینشان کنیم، آن‌گونه که اصحاب سبت [حرمت شکنان شنبه را نفرین کردیم، و همواره انجام شدنی است کار خدا.

بی‌گمان خدا، این را که به وی شرک بورزند نمی‌آمرزد، و فروتر از آن را برای هر که بخواهد می‌آمرزد، و هر که به خدا شرک بورزد، بی‌گمان به هم بر بافته گناه بزرگی را.

آیا کسانی که خود ستایند را ندیده‌ای؟ بلکه خداست که هر که را خواهد می‌ستاید، و ستم نمی‌بینند به اندازه نخک هسته خرما.

بنگر که چگونه بر خدا دروغ می‌بندند. و برای مجازات، این گناه آشکار بسنده است او را.

مگر کسانی را که از کتاب بهره‌ای یافته‌اند ندیده‌ای؟ که به «جبت» و «طاغوت» [/ بتان و سرکشان می‌گروند، و درباره کافران گویند: اینان راه یافته‌ترند از گروندگان به خدای یکتا.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ
نَصِيرًا

۵۳

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا

۵۴

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ فَقَدْ
آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا
عَظِيمًا

۵۵

فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ بِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ
سَعِيرًا

۵۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا
نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

۵۷

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَهُمْ فِيهَا زَوْجٌ
مُّطَهَّرٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا

۵۸
حزب
۳۵

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا
حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۚ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا
يُعِظُكُمْ بِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

۵۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
الْأَمْرِ مِنْكُمْ ۖ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ
وَالرَّسُولِ ۚ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ ذَٰلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

اینانند که خدا نفرینشان کرده، و هر که را خدا نفرین کند،
هرگز برای وی نخواهی یافت یاری را.

یا اینکه آنان [یهود] از حکومت بهره‌ای دارند؟ که در آن
صورت به مردم ندهند به اندازه گودی پشت هسته خرما.

بلکه به مردم، برای آنچه خدا از فضلش به آنان عطا کرده
رشک می‌برند؛ بی‌تردید ما به خاندان ابراهیم کتاب و
حکمت دادیم، و به آنان بخشیدیم حکومت بزرگی را.

پس برخی‌شان به وی گرویدند، و برخی راه بر او بستند، و
دوزخ افروخته بسنده است آنان را.

به زودی کسانی را که به آیات ما کفر ورزیدند، در آتشی
درآوریم، که هر چه پوستهایشان سوزد، پوستهایی دیگر
دهیم‌شان، تا عذاب را بچشند؛ بی گمان پیروزمند
استوارکاری است خدا.

به زودی کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند،
به بهشت‌هایی که از فرودست آنها جویباران جاری است
درآوریم. جاودانه در آن مانند، و در آنجا همسران پاکیزه‌ای
دارند، و جایشان دهیم در سایه‌سارانی فرح افزا.

خداوند شما را فرمان می‌دهد که امانتها را به صاحبانش
بازگردانید؛ و چون میان مردم داوری می‌کنید، به داد داوری
کنید. خدا شما را به نیکی اندرز می‌دهد. همانا خدا شنوایی
است بینا.

ای مؤمنان، خدا را فرمان برید، و نیز پیامبر و صاحب
فرمانان خود را فرمان برید، و هرگاه در امری اختلاف نظر
یافتید، اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارید، آن را به
[کتاب خدا و]سنت پیامبر بازبرید، این بهتر است و
نیکوترین بازبردنها.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ
أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ۗ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا

۶۱

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ
الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا

۶۲

فَكَيفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ
جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَنًا وَتَوْفِيقًا

۶۳

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ
وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا

۶۴

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ
ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ
الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا

۶۵

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

آیا ندیده‌ای کسانی را که می‌پندارند بدانچه بر تو و پیش از
تو فرود آمده‌است گرویده‌اند، و می‌خواهند داورى را نزد
طاغوت برند، با آنکه فرمان یافته‌اند که بدان کفر بورزند، و
شیطان می‌خواهد که به گمراهی ژرفی درافکند آنان را.

هرگاه به آنان گفته شود: به سوى آنچه خدا فرو فرستاده و
به سوى پیامبر آيید، منافقان را می‌بینی که از تو
برمی‌گردانند صورته‌ها.

پس چگونه است آنگاه که به خاطر دستاوردهاى آن به گزندى
گرفتار می‌شوند، نزد تو آمده به خدا سوگند می‌خورند که ما
قصدي نداشتيم جز نيکي و هماهنگي با شما؟

اينان همانانند که خدا می‌داند چه در دل دارند، پس، از
ايشان روى بگردان، و اندرزشان بده، و سيرتشان را
گوشزدشان کن با گفته‌ای رسا.

ما هيچ پيامبرى را نفرستاديم مگر آنکه به فرمان خدا
پيروي‌ش کنند، و اگر آنگاه که به خود ستم می‌کردند، نزد تو
آمده و از خدا آمرزش می‌خواستند، و پيامبر برايشان
آمرزش می‌خواست، بی‌گمان خدا را می‌یافتند مهربانی
مهرگرا.

نه چنین است، به پروردگارت سوگند که اینان نمی‌گرונند، تا
در ستیزشان تو را به داورى بپذیرند؛ آنگاه از داوريت در
جانشان احساس ناخرسندی نکنند، و سر فرود آورند، سر تا
پا.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أُخْرِجُوا مِنْ دَيْرِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ ثَبَاتًا

۶۷

وَإِذَا لَأَتَيْنَهُمْ مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا

۶۸

وَلَهَدَيْنَهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

۶۹

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّدِيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

۷۰

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عِلِيمًا

۷۱

۷۱ ر

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا

۷۲

وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيَبْطِئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا

۷۳

وَلَيْنُ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا

۷۴

حزب
۳۶

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيَهُ أَجْرًا عَظِيمًا

و اگر [همچون پیشینیان بر آنان نوشته بودیم که «یکدیگر را بکشید»، یا «از وطن و خانه‌هایتان بیرون روید» مگر اندکی از ایشان آن را به کار نمی‌بستند، و اگر اندرزی را که بدیشان داده می‌شد به کار می‌بستند، برایشان بهتر بود و می‌شد باعث استواری آنها.

و در آن صورت از سوی خویش، بدیشان می‌دادیم پاداشی گرانبها.

و بی گمان به راهی راست رهنمون می‌شدیم آنان را.

کسانی که خدا و پیامبر را فرمان برند، در زمره کسانی‌اند که خدا گرامیشان داشته، از پیامبران و صدیقان و شهیدان و صالحان؛ و چه نیکو یارانی‌اند آنها.

این بخشایشِ خداست، و خدا بسنده است دانایی را.

ای مؤمنان، سلاح بگیرید و [برای جهاد] گروه گروه رهسپار شوید یا همه یکجا.

بی گمان از شما کسی هست که از حرکت باز می‌ماند، اگر مصیبتی به شما رسد، گوید: خدا مرا نواخته است که نبوده‌ام با آنها!

و اگر غنیمتی از سوی خدا به شما رسد– چنان‌که گویی میان شما و او دوستی نبوده‌است– خواهد گفت: ای کاش من با آنان بودم و صاحب می‌شدم بهره بزرگی را!

پس، کسانی که زندگانی دنیا را با آخرت سودا کردند باید در راه خدا پیکار کنند؛ و هرکه در راه خدا پیکار کند و کشته شود یا پیروز گردد، به زودی عطایش می‌کنیم پاداشی گرانبها.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا

الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا

أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَّفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

چرا شما در راه خدا، و در راه [رهایی مردان و زنان و کودکانی که ناتوان شده‌اند پیکار نمی‌کنید؟ همانان که می‌گویند: پروردگارا، ما را از این سرزمین که مردمش ستمگرند رهایی بخش، و ما را از سوی خود سرپرست و یابوری عطا فرما.

کسانی که گرویده‌اند، در راه خدا پیکار می‌کنند. و کسانی که کافرنند، در راه طاغوت. پس با یاوران شیطان پیکار کنید، که نیرنگ شیطان است سست و نارسا.

آیا ندیدی کسانی را که به آنان گفته شد: دست [از پیکار] بردارید، و نماز بپا دارید و زکات بپردازید، ولی چون پیکار بر آنان نوشته شد، گروهی از آنان آن‌گونه که باید از خدا ترسید، و بلکه افزون‌تر، از مردم ترسیدند. و گفتند: پروردگارا چرا بر ما کارزار نوشته‌ای؟! چرا ما را تا زمانی نزدیک واپس نداشته‌ای؟! بگو: بر خورداری دنیا اندک است، و برای پارسایان، آخرت نیکوتر است؛ و به شما ستم نخواهد رفت به اندازه نخک هسته خرما.

هر کجا باشید، مرگ شما را درمی‌یابد؛ هر چند در میان دژهایی استوار باشید. و چون به آنان نیکی‌یی رسد، گویند: این از سوی خداوند است؛ و چون بدی‌یی رسد، گویند: این از سوی توست. بگو: همه از سوی خداوند است. اینان را چه می‌شود که نمی‌خواهند دریابند هیچ گفتاری را؟

هر نیکی‌یی که تو را رسد از خداوند است؛ و هر بدی‌یی که تو را رسد از توست؛ و تو را به پیامبری مردم فرستادیم، و خدا بسنده است گواهی را.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

۸۱

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۸۲

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

۸۳

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

۸۴

فَقَتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا

۸۵

مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتِنًا

۸۶

وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

هر که پیامبر را فرمان بَرَد، در حقیقت فرمان خدا برده؛ و هر که روی برتابد، ما تو را نفرستاده‌ایم بر نگهبانی آنها.

می‌گویند: فرمانبرداریم؛ اما چون از نزدت می‌روند، گروهی از آنان برخلاف گفته‌ات جلسات شبانه می‌گیرند؛ و خدا می‌نگارد آنچه را در این جلسات شبانه می‌گویند. از ایشان رخ برتاب، و کار به خدا بسپار، که خدا بسنده است کارسازی را.

آیا قرآن را در نمی‌اندیشند؟ و اگر از سوی غیر خدا می‌بود، در آن می‌یافتند فراوان ناسازگاری‌ها.

و چون خبری که مایه آرامش یا نگرانی است به آنان رسد، آن را فاش می‌سازند؛ و اگر آن را به پیامبر یا صاحب فرمانان خود عرضه می‌کردند، پژوهندگانشان از ریشه‌های آن آگاه می‌شدند؛ و اگر فضل خدا و مهرش بر شما نبود، مگر اندکی، همه پیروی می‌کردید شیطان را.

پس، در راه خدا پیکار کن. تو مگر عهده‌دار خویش نمی‌باشی. و مؤمنان را به پیکار برانگیز، باشد که خدا خطر کافران را بگرداند، و نیرومندترین و سخت کیفرترین است خدا.

هر که میانجیگری نیکی کند، بهره‌ای از آن دارد؛ و هر که میانجیگری بدی کند، سهمی در آن دارد؛ و خدا نگهبان است بر همه کارها.

هرگاه شما را درودی گویند. با درودی بهتر پاسخ گویند، یا همان را بازگردانید، که خداست شمارشگر همه چیزها.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكْسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا

سَتَجِدُونَ عَاقِبَتَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلًّا مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ وَيَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا

خدا که معبودی به جز او نیست؛ شما را در روز رستاخیز- که در آن تردیدی نیست- گرد آورَد، و کیست در سخن راستگوتر از خدا؟

شما را چه شده که درباره منافقان، بر دو دسته‌اید؟ با آنکه خدا آنان را به خاطر دستاوردشان سرنگون کرده. آیا می‌خواهید کسی را که خدا در گمراهیش وانهاده به راه آرید؟! و هر که را خدا به گمراهی وانهاده هرگز برای وی نخواهی یافت راهی را.

آنان آرزو دارند که شما نیز همانند آنان کافر شوید، تا همسان یکدگر باشید. پس از میان آنان دوستانی مگزینید، تا در راه خدا مهاجرت کنند. پس اگر سر باز زدند، هر کجا آنان را یافتید به اسارت بگیرید، و بکشیدشان؛ و هرگز یار و یآوری مگزینید از آنها.

مگر کسانی که به گروهی که با شما پیمان دارند پیوندند، یا نزد شما آیند در حالی که دلهایشان از پیکار با شما، یا پیکار با قوم خویش، به تنگ آمده‌است؛ و اگر خدا می‌خواست بر شما دلیرشان می‌کرد و با شما پیکار می‌کردند. پس اگر از شما کناره گرفته و با شما نجنگیدند و با شما طرح آشتی در افکندند، خدا قرار نداده برای شما بر آنان راهی را.

به زودی دیگرانی را خواهید یافت که می‌خواهند از شما و از قوم خویش در امان باشند؛ ولی هر بار که به سوی آشوب رانده می‌شوند، در آن فرو می‌افتند. پس اگر از شما کناره نجستند و با شما طرح آشتی نیفکندند، و دست از شما نکشیدند، آنان را هر کجا یافتید به اسارت بگیرید، و بکشیدشان. ما برای شما بر آنان نهاده‌ایم سلطه آشکاری را.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا
 خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ
 يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ
 فَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ
 فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
 حَكِيمًا

نساء:
۹۲
۱۷۶/
۷۴ر

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا
 وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا

۹۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا
 تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ أَلْسَلَمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ
 مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
 تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

۹۴

هیچ مؤمنی را نرسد که مؤمنی را- مگر به خطا- بکشد. و هر که به خطا مؤمنی را کشت، باید برده مؤمنی را آزاد و خونیهایی به خانواده وی بپردازد؛ مگر آنکه درگذرند. و اگر وی [مقتول از گروهی است که دشمنان شما هستند و او] قاتل مؤمن است، تنها به آزاد کردن بردهای مؤمن اکتفا کند. و اگر [مقتول از گروهی است که میان شما و آنان پیمانی است، خونیهایی به خانوادهاش بپردازد، و برده مؤمنی آزاد کند. و هر که [برده نیافت، دو ماه پیایی روزه بدارد؛ این توبه‌ای از سوی خداست، و خدا فرزانه‌ای است دانا.

هر که مؤمنی را به عمد بکشد، کیفرش دوزخ است، جاودانه در آن ماند؛ خدا بر وی خشم گرفته و نفرینش کرده و برایش آماده ساخته عذاب بزرگی را.

ای مؤمنان، هرگاه در راه خدا سفر می‌کنید، به درستی پرس‌وجو کنید؛ تا مبدا به کسی که اظهار صلح و اسلام می‌کند- برای کسب بهره دنیایی- مگویید؛ که «تو مؤمن نمی‌باشی!» بی‌گمان غنیمت‌های فراوان نزد خداوند است؛ در گذشته شما این چنین بودید؛ و خدا بر شما منت نهاد. پس نیک بنگرید که بدانچه می‌کنید آگاه است خدا.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا
وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمُتَلَبِّكَةَ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ
كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا
يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
غَفُورًا

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا
وَسِعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ خِفَتُمْ أَنْ يُفْتِنَكُمْ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا

هرگز مؤمنان پیکار گریز که آسیبی ندیده‌اند، با آنان که با مال و جانشان در راه خدا پیکار می‌کنند، برابر نمی‌باشند. خداوند پیکارگران با مال و جان را، بر پیکار گریزان، برتری بخشیده؛ و خداوند همه را وعده نیکی داده. و خدا پیکارگران را بر پیکار گریزان برتری بخشیده با پاداشی گرانبها؛

با درجات و آموزش و مهری از سوی خود، و آمرزگار مهربان است خدا.

کسانی که بر خویشتن ستم کردند، چون فرشتگان جانشان را گیرند، به آنان گویند: در چه حالی بودید؟ گویند: ما در زمین از ناتوان شدگان بودیم. [فرشتگان گویند: مگر زمین خدا گسترده نبود تا در آن کوچید؟ جایگاه اینان دوزخ است و سرانجامی است نفرت زا.

مگر مردان و زنان و کودکانِ ناتوان شده‌ای که نمی‌توانند چاره‌ای بیندیشند، و نمی‌یابند راهی را.

که امید است خدا اینان را ببخشد، و خدا بخشایشگری است آمرزگارِ خطا.

هر که در راه خدا کوچد، در زمین اقامتگاهها و گشایشها یابد؛ و هر که به سوی خدا و پیامبرش از خانه‌اش برون شود و کوچد، آنگاه مرگش فرا رسد، پاداش او بر خداوند است؛ و آمرزگار مهربان است خدا.

و چون در زمین سفر کردید، اگر از گزند کافران بیم به دل دارید، بر شما گناهی نیست که از نماز بکاهید، چرا که کافران دشمنی آشکارند برای شما.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَافِيَةً مِنْهُمْ
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ
وَرَائِكُمْ وَلَتَأْتِ طَافِيَةٌ أُخْرَى لَمْ يَصْلُوا فَلْيَصْلُوا مَعَكَ
وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ
تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ
مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ
مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرَضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا
حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

۴۰
نساء
۱۰۲
۱۷۶

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا

۱۰۳

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلُمُونَ فَإِنَّهُمْ
يَأْلُمُونَ كَمَا تَأْلُمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

۱۰۴

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا
أَرْنَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا

۱۰۵
۷۷

و هر گاه در میانشان بودی و برایشان [در میدان کارزار] نماز میخواندی، باید گروهی از آنان با تو نماز بپا دارند؛ و باید جنگ افزارشان را بگیرند؛ و چون به سجده رفتند [و نمازشان را به پایان بردند]، باید به پشت سر روند، و گروهی که نماز نخوانده‌اند بایستند و با تو نماز گزارند؛ و باید هشیار باشند و جنگ افزارشان را بگیرند. چون کافران آرزو دارند که شما از جنگ افزار و ساز و برگتان فرو مانید، تا ناگهان بر شما هجوم آرند. و اگر از باران در زحمتید، یا بیمارید، بر شما گناهی نیست که جنگ افزارتان را بر زمین نهید، ولی هشیار باشید. همانا خدا برای کافران آماده کرده است کیفری خفت‌زا.

پس، چون نماز را به پایان بردید، خدا را [در حال ایستاده و نشسته و بر پهلو خفته به یاد آرید و چون آرامش یافتید، نماز را [به طور کامل بپا دارید، که نماز بر مؤمنان نبشته‌ای است پابرجا.

در پیگرد دشمنان کاهلی مکنید، اگر شما رنج می‌برید آنان نیز همانند رنجی که شما می‌برید رنج می‌برند، وانگهی شما امیدی به خدا دارید که آنان فاقد آن هستند، و دانایی فرزانه است خدا.

ما این کتاب را به حق بر تو فرستادیم، تا میان مردم بدانچه خدا بر تو بنموده داوری کنی، و هرگز مباش یار خائن‌ها.

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

و آمرزش از خدا بخواه، که آمرزگاری است مهربان خدا.

۱۰۷

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
مَنْ كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا

و از خیانتگران به خویشتن دفاع مکن. که خدا دوست
نمی‌دارد خیانتگران گنه پیشه را.

۱۰۸

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ
إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطًا

[کارهای ناپسندشان را] از مردم نهان می‌دارند، اما از خدا
نهان نمی‌دارند؛ و آنگاه که در جلسات شبانه سخنان ناروا
می‌گفتند، خدا در کنار آنان بود؛ و خدا همواره احاطه دارد
بدانچه انجام می‌دهند آنها.

۱۰۹

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ
يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
وَكِيلًا

آری، شما در زندگانی این دنیا از آنان دفاع می‌کردید، اما در
روز رستاخیز چه کسی در پیشگاه خدا از آنان دفاع خواهد
کرد؟ و چه کسی بپا خواهد خاست به وکالت آنها؟

۱۱۰

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

هر که بدی کند، یا به خویشتن ستم ورزد؛ آنگاه آمرزش از
خدا خواهد، خدا را می‌یابد آمرزگاری مهر افزا.

۱۱۱

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهِ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

هر که گناهی کند، در حقیقت کاری به زیان خود کرده، و خدا
فرزانه‌ای است دانا.

۱۱۲

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدْ
احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

هر که خطا یا گناهی کند، آنگاه بی‌گناهی را متهم سازد،
بی‌گمان بر دوش کشیده بار اتهام و گناه آشکاری را.

۱۱۳

۷۸ر

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ
تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

اگر بخشش و بخشایش خداوند بر تو نمی‌بود، گروهی از
آنان می‌خواستند تو را گمراه کنند، اما جز خود را گمراه
نمی‌سازند، و به تو هیچ زیانی نمی‌زنند. و خدا کتاب و حکمت
را بر تو فرود آورد، و آنچه را نمی‌دانستی به تو آموخت، و
بخشش خداست بر تو بس والا.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

در بسیاری از رازگویی‌هایشان سودی نیست، مگر کسی که به صدقه، یا کار پسندیده، یا اصلاحی میان مردم فرا خواند و هر کس برای خشنودی خدا این چنین کند، به زودی وی را پاداشی بزرگ می‌کنیم عطا.

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

و هر کس، پس از آنکه راه هدایت برایش آشکارا شد، با پیامبر مخالفت ورزد؛ و راهی جز راه مؤمنان پوید؛ او را به مرادش واگذاریم و به دوزخش رانیم؛ و فرجامی است نفرت‌زا.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ ۖ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

خداوند، شرک به خود را نمی‌آمرزد، و فروتر از آن را برای هر که بخواهد می‌آمرزد، و کسی که همتایی برای خدا گیرد، بی‌گمان پیموده کژراهه درازی را.

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا

آنان جز ماده بتان را نمی‌خوانند، و نمی‌خوانند مگر شیطان سرکش را.

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تُخِذْنَ مِنْ عِبَادِكِ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

نفرین خدا بر او باد که می‌گفت: بی‌گمان، برخوادم گرفت از بندگان سهمی معین را.

وَلَا ضِلَّاهُمْ وَلَا مَنِيَّةَهُمْ وَلَا مُرْنَهُمْ فَلْيَبْتِكُنْ ۖ إِذَا دَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مُرْنَهُمْ فَلْيَغِيرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ ۖ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا

و گمراهشان می‌سازم، و با آرزوهای دراز سرگرمشان می‌کنم، و فرمانشان می‌دهم تا گوشهای چارپایان را بشکافند، و فرمانشان می‌دهم تا آفرینش خدا را دگرگون کنند. و هر کس به جای خدا، شیطان را سرور خود گیرد، بی‌گمان زیان کرده، زبانی آشکارا.

يَعْدُهُمْ وَيُمْنِيهِمْ ۖ وَمَا يَعْدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

[آری،] شیطان آنان را وعده می‌دهد، و با آرزوها سرگرمشان می‌سازد، و آنان را وعده نمی‌دهد مگر به بزرگ نمایشها.

أُولَٰئِكَ مَاؤُهُم جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا

آنان جایگاهشان دوزخ است، و از آن نمی‌یابند گریزگاهی را.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا

لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ
سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ مُحِيطًا

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَى
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتْلَى النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ
مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا

کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، به زودی
آنان را در باغستانهایی که از فرودست آنها جویباران جاری
است درآوریم، جاودانه در آن مانند، وعده خدا حق است، و
کیست در گفتار، راستگوتر از خدا؟

[پاداش و کیفر] به آرزوهای شما و آرزوهای اهل کتاب
نمی‌باشد، هر کس بدی کند بدان کیفر ببندد، و جز خدا
نمی‌یابد برای خویش سرور و یاری را.

هر کس کار شایسته کند- چه مرد و چه زن- و مؤمن باشد،
به بهشت درآید، و بر آنان ستمی نمی‌رود [حتی به اندازه
گودی پشت هسته خرما.

آیین کدامین کس نیکوتر است از کسی که روی دل به سوی
خدا آرد، و نکوکاری پیشه خود سازد، و آیین ابراهیم حق‌گرا
را پیروی کند؛ و به دوستی برگزید ابراهیم را خدا.

آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداوند است و هر
چیزی را فرا گرفته همواره خدا.

درباره [احکام زنان از تو می‌پرسند، بگو: خدا درباره آنان
شما را فتوا می‌دهد و نیز آنچه در کتاب بر شما خوانده
می‌شود؛ درباره دختران یتیمی که حقشان را نمی‌دهید، و
مایلید آنان را به نکاح آرید؛ و درباره کودکان ناتوان، و
اینکه با یتیمان به دادگری کوشید. و هر نیکی که می‌کنید
خداست بدان دانا.

وَإِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

اگر زنی از شویش بیم ناسازگاری یا رویگردانی دارد، بآکی بر آنان نیست [که با چشم پوشی از برخی حقوق با هم سازش کنند؛ و سازش همواره بهتر است؛ گرچه آزمندی در دلها آشیان دارد؛ و اگر نیکی کنید و پارسا باشید، بیگمان خدا آگاه است به کارهای شما.

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

در میان زنان هرگز داد نتوانید، هر چند که بکوشید؛ پس تمایل خود را به یک طرف مکنشاید، تا آن [زن دیگر] را سرگشته، رها سازید. و اگر سازش کنید، و پارسایی ورزید، بیگمان آمرزگار مهربان است خدا.

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا

و اگر جدا شوند، خدا از گشایشش هردو را بی‌نیاز می‌سازد؛ و گشایشگری استوارکار است خدا.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا

آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداوند است. و ما به اهل کتاب که پیش از شما بودند، و نیز به شما سفارش کردیم که از خدا پروا گیرید، و اگر کفر بورزید، بیگمان آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است، و بی‌نیازی است ستوده خدا.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است، و بسنده است خدا کارسازی را.

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا

ای مردم! اگر بخواهد شما را می‌برد و دیگری را جایگزین می‌سازد، و بر این [کار] تواناست خدا.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

هر کس پاداش دنیوی خواهد، [بداند که پاداش دنیا و آخرت نزد خداوند است، و خداست شنوای بینا.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِٱلْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلّٰهِ وَلَوْ عَلَىٰٓ أَنْفُسِكُمْ أَوِ ٱلْوَالِدِينَ ۖ وَٱلْأَقْرَبِينَ ۚ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَاقِرًا فَإِنَّهُۥ أُوْلَىٰٓ بِهِمَا ۖ فَلَا تَتَّبِعُوا ٱلْهَوَىٰٓ أَن تَعْدِلُوا ۚ وَإِن تَلَوُّوا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

ای مؤمنان! به داد برخیزید و برای خدا گواهی دهید؛ هر چند به زیان شما، یا پدر و مادر، یا نزدیکانتان باشد. و اگر [گواهی خواهان توانگر یا بینوا باشند، خداوند به [حمایت از آنها سزاوارترین است. پس هوی و هوس را پیروی نکنید، که از حق منحرف گردید؛ و اگر به انحراف گرایید، یا روی بگردانید، بی‌گمان خداست بدانچه می‌کنید دانا.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۖ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِي أُنزِلَ مِن قَبْلُ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِٱللَّهِ وَمَلَٰئِكَتِهِ ۖ وَكُتُبِهِ ۖ وَرُسُلِهِ ۖ وَٱلْيَوْمِ ٱلْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

ای مؤمنان! به خدا و پیامبرش و کتابی که بر پیامبرش فرو فرستاده، و کتابهایی که پیش از این فرستاده، ایمان بیاورید؛ و هر که به خدا و فرشتگان و کتابها و پیامبران و روز بازپسین کفر بورزد، بی‌گمان کژراهه را پیموده، کژراهه دور و درازی را.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَزَدُوا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا

کسانی که گرویدند، آنگاه کفر ورزیدند، پس گرویدند، و باز کفر ورزیدند، آنگاه بر کفرشان افزودند، هرگز خدا آنان را نمی‌بخشد، و بدیشان نمی‌نماید راهی را.

بَشِّرِ ٱلْمُنَٰفِقِينَ بِأَنَّهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

منافقان را نوید ده که آنان را عذابی است جانگزا.

ٱلَّذِينَ يَتَّخِذُونَ ٱلْكَافِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ أَيْبَتُونَ عِندَهُمُ ٱلْعِزَّةَ فَإِنَّ ٱلْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا

آنان که کافران را به جای مؤمنان سروران خویش می‌گیرند؛ آیا سربلندی را به نزدشان می‌جویند؟ با آنکه از آن خداوند است همه سربلندی‌ها.

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِى ٱلْكِتَٰبِ أَنِ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَتِ ٱللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَعْدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلُهُمْ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْكَافِرِينَ فِى جَهَنَّمَ جَمِيعًا

و [خدا] در این کتاب بر شما فرو فرستاده که: هر گاه شنیدید افرادی آیات خدا را انکار می‌کنند و آن را مسخره می‌خوانند، با آنان منشینید، تا به دیگر سخن بپردازند؛ و گرنه شما نیز مانند ایشانید. خداوند تمام منافقان و کافران را در دوزخ گرد آورد یکجا.

الَّذِينَ يَتَرْبِّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْذِمْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعُكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ۚ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ وَلَن يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ ۚ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۚ أَتُرِيدُونَ أَن تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِن شَكَرْتُمْ وَءَامَنْتُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا

همانان که پیوسته در کمین شمايند، که اگر پيروي‌اي از سوي خدا نصيبتان گردد، گويند: مگر با شما نبوده‌ايم؟ و اگر براي کافران بهره‌اي باشد، گويند: مگر ما هوادارتان نبوده و شما را از مؤمنان محافظت نمي‌کرديم؟ خدا روز رستاخيز مياتتان داوري خواهد کرد؛ و خدا براي کافران بر مؤمنان، هرگز قرار نداده راهي را.

منافقان، به خدا نيرنگ مي‌زنند، و اوست که به نيرنگشان مي‌گيرد، و چون به نماز برمي‌خيزند، با کسالت برمي‌خيزند. با مردم ريکارند، و جز اندکي نمي‌باشند يادِ خدا.

در اين ميان سرگردانند، نه با اينانند نه با آنانند. و هر که را خدا به کُژراهه بَرَد، هرگز نخواهي يافت براي [رستگاري وي راهي را.

اي مؤمنان! کافران را به جاي مؤمنان، به دوستي مگزينيد. آيا برآنيد که عليه خود حجتی آشکار ارائه دهيد در پيشگاه خدا؟

همانا منافقان در فروترين پايه آتشدن، و براي‌شان نخواهي يافت هيچ ياري را.

مگر کساني که توبه کنند، و به راهِ صلاح آيند، و به خدا تمسک جويند، و دينشان را براي خدا خالص سازند؛ که آنان با مؤمنانند، و به زودي خدا مؤمنان را پاداشي بزرگ مي‌کند عطا.

اگر سپاس گزارده و ايمان بياوريد، خدا چه نيازي به عذابتان دارد؟ و خدا سپاسداري است دانا.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ
اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا

۱۴۹

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُوًّا قَدِيرًا

۱۵۰

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا

۱۵۱

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُهِينًا

۱۵۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

۱۵۳
۸۳

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ
فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ أَلْبَيْنًا فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَعَاتَيْنَا مُوسَىٰ
سُلْطَانًا مُّبِينًا

۱۵۴

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ
مِيثَاقًا غَلِيظًا

بانگ برداشتن به بد گویی را خدا دوست نمی‌دارد، مگر از
کسی که بر وی ستم رفته؛ و خداست شنوای دانا.

اگر نیکی را آشکار کرده یا نهانش دارید، یا از لغزشی
درگذرید، بی‌گمان خدا بخشاینده‌ای است توانا.

کسانی که به خدا و پیامبرانش کفر می‌ورزند، و می‌خواهند
میان خدا و پیامبرانش جدایی اندازند، و می‌گویند: برخی را
پذیرفته و برخی را انکار می‌کنیم، و برآند که میان این و
آن برگزینند راهی را؛

اینان بی گمان همان کافراند، و ما عذابی خفت‌زا آماده
کرده‌ایم برای کافرها.

و کسانی که به خدا و پیامبرانش گرویده، و میان هیچ یک از
آنان جدایی نیفکنند به زودی خدا پاداششان را عطا کند؛ و
آمرزگار مهربان است خدا.

اهل کتاب از تو می‌خواهند از آسمان کتابی برایشان [به
یکباره فرود آری. اینان از موسی بزرگتر از این را خواسته
و گفتند: «خدا را به ما آشکارا نشان بده» آنگاه به خاطر
ستمکاریشان آنان را تندر فرو گرفت، سپس با آن همه
دلایل روشن که برایشان آمد، گوساله را پرستیدند؛ و ما از
آن همه چشم پوشیدیم، و برهانی آشکار عطا کردیم به
موسی

و [کوه طور را برای گرفتن پیمانشان، بر سرشان
برافراشتیم، و به آنان گفتیم: از دروازه فروتنانه درآیید؛ و
به آنان گفتیم حرمت شنبه را نگه دارید، و گرفتیم پیمانی
استوار از آنها.

فَمَا نَقْضِهِمْ مِّيثَقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ
الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَنًا عَظِيمًا

۱۵۶

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ
وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
أَخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا
اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا

۱۵۷

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

۱۵۸

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ ۖ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا

۱۵۹

فَيُظْلَمُ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ
لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا

۱۶۰

وَأَخَذَهُمُ الرَّبُّوْا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۱۶۱

لَٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا
أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ أُولَٰئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا

۱۶۲

آنگاه به خاطر پیمان شکنی، و کفرشان به آیات خدا، و کشتن
پیامبران به ناروا، و گفتنِ اینکه دلهای ما در پوشش است
[لعتشان کردیم ؛ بلکه خدا به خاطر کفرشان بر دلهایشان
مهر نهاده، و نمی‌گروند مگر اندکی از آنها.

و نیز به سزای کفرشان؛ و اینکه به مریم بستند اتهامِ
بزرگی را.

و گفتارشان که [گفتند:] ما مسیح، عیسی بن‌مریم، فرستاده
خدا را کشتیم؛ با آنکه نه او را کشتند، و نه به دارش
آویختند، ولی امر بر آنان مشتبه گردید؛ و کسانی که در
مورد وی به اختلاف گراییدند، خود دچار تردیدند، وبدون
آگاهی جز گمان را پیروی نمی‌کنند، و به یقین نکشته‌اند او
را.

بلکه خدا او را به سوی خویش بالا برد، و خداست
استوارکاری توانا.

از اهل کتاب، هیچ کس نیست مگر آنکه پیش از مرگش به
وی می‌گروند، و او روز رستاخیز می‌باشد گواه بر آنها.

پس به خاطر ستمی که از یهودیان سر زد، و به خاطر اینکه
مردم بسیاری را از راه خدا منحرف می‌کردند، چیزهای
پاکیزه‌ای را که برایشان حلال بود، حرام کردیم بر آنها؛

و به خاطر ربا گرفتنشان– که از آن نهی شده‌بودند– و از
این رو که اموال مردم را به ناروا می‌خوردند. و برای
کافرانشان آماده کرده‌ایم عذابی جانگزا.

ولی از میان آنان، استواران در دانش، و مؤمنان، به آنچه بر
تو فرود آمده و به آنچه پیش از تو فرود آمده، ایمان دارند.
و نیز نمازگزاران، و زکات دهندگان و گروندگان به خداوند
و روز جزا، که به زودی آنان را پاداشی بزرگ می‌کنیم عطا.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَعَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ
نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ
حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

لَٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ أَنزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا
لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ
فَآمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

ما همچنان که به نوح و پیامبرانِ پس از وی، وحی
فرستادیم، به تو نیز وحی فرستادیم، و به ابراهیم و
اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط و عیسی و ایوب و
یونس و هارون و سلیمان وحی فرستادیم، و به داود زبور را
کرده‌ایم عطا.

و پیامبرانی که پیشتر داستانشان را بر تو خوانده‌ایم، و
پیامبرانی که داستانشان را بر تو نخوانده‌ایم. و خدا آشکارا
گفتگو کرد با موسی

پیامبرانی که نوید آور و بیم رسان بودند، تا برای مردم،
پس از [فرستادنِ پیامبران، بر خدا حجتی نباشد، و خدا
استوارکاری است توانا.

ولی خدا گواهی می‌دهد بدانچه بر تو فرستاده، که آن را به
دانش خویش فرستاده؛ و فرشتگان نیز گواهی می‌دهند. و
کافی است گواهیِ خدا تنها.

کسانی که کفر ورزیدند و راه خدا را بستند، بی‌تردید
کژراهه را پیموده‌اند، کژراهه دوری را.

کسانی که کفر ورزیدند و ستم کردند، خدا بر آن نیست که
آنان را بیمارزد، و یا بنمایدشان راهی را،

مگر راهِ دوزخ را؛ که جاودانه در آن مانند؛ و این آسان است
بر خدا.

هان، ای مردم! اینک آن پیامبر [موعود]، از سوی
پروردگارتان حق را برای شما آورد، پس ایمان بیاورید که
برای شما بهتر است. و اگر کفر بورزید بدانید که آنچه در
آسمانها و زمین است از آن خداوند است، و خدا
استوارکاری است دانا.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ
إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
وَكَلِمَتُهُ أُلْقِيَتْ إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ
وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۴۴
نساء
۱۷۱
/۱۷۶

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا

۱۷۲
۸۵ر

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا

۱۷۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا
إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا

۱۷۴

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي
رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا

۱۷۵

ای اهل کتاب! در دیتان گزاف مگویید، و درباره خدا مگر به حق سخن مرانید. مسیح، عیسی بن مریم، تنها پیامبر خدا و کلمه اوست که آن را به سوی مریم افکنده، و روحی از اوست. پس به خدا و پیامبرانش بگروید، و مگویید سه گانه است. بس کنید، که برای شما بهتر است. خدا تنها معبودی یگانه است. منزّه است از آنکه فرزندی برای وی باشد، آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، و بسنده کارسازی است خدا.

مسیح سر باز نمی‌زد از اینکه بنده خدا باشد، و فرشتگان مقرب نیز؛ و هر که از پرستش او سر باز زند و گردن افرازد، به زودی [خداوند] آنان را در پیشگاه خود گرد آورد یکجا.

اما کسانی که گرویدند و کارهای شایسته آوردند، [خداوند] پاداششان را به تمامی دهد، و از فضلش بر آن افزایش دهد. اما کسانی که سر باز زدند و کبر ورزیدند، به کیفری دردناک دچارشان سازد، و برای خویش یار و یآوری نمی‌یابد جز خدا.

ای مردم! از سوی پروردگارتان برای شما برهانی آشکار آمد. و ما پرتوی روشنگر فرستاده‌ایم سوی شما.

و اما کسانی که به خدا گرویدند و به او تمسک جستند، [خدا] آنان را به زودی در مهر و بخشایشی از خود درآورد، و آنان را در راهی راست به سوی خویش می‌گردد رهنما.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنْ أَمْرُؤُا هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا
إِنْ لَّمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا أُثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّلْثَانِ مِمَّا
تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حِظِّ
الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ

۵. مائده المآیة: سفره غذا مدنی

۱۲۰ آیه

۲۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ
إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعِيرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ
وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا ءَامِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا
يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَن تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

از تو فتوی خواهند. بگو: خدا حکم «کلاله» [مرده ای که وارث او فقط برادر و خواهر اوست و پدر و مادر و فرزند ندارد.] را برای شما می گوید: اگر مرد بی فرزندی بمیرد، و خواهری برای او باشد، نیمی از آنچه بر جای نهاده برای اوست. و او نیز از خواهر بی فرزندش که مرده است ارث می برد. و اگر دو خواهر باشند دوسوم آنچه وانهاده از آنهاست. و اگر چند برادر و خواهر باشند، هر مرد مانند بهره دو زن دارد. خداوند برایتان توضیح می دهد تا گمراه نشوید، و به هر چیزی خداست دانا.

ای مؤمنان، به پیمانها وفا کنید. [گوشت چارپایان بر شما حلال شده، مگر آنچه بر شما خوانده می شود؛ در حال احرام شکار را حلال مشمرید؛ بی گمان خدا فرمان می دهد آنچه را خواهد.

ای مؤمنان، شعائر خدا را پاس بدارید، و ماه حرام، و قربانیهای بی نشان و نشاندار، و راهیان خانه خدا را که فضل و خشنودی پروردگارشان را می طلبند [حرمت نهید]. و چون از احرام برون شدید، شکار توانید؛ و هرگز دشمنی با گروهی که راه مسجد الحرام را بر شما بستند، شما را به ستمگری بر نینگیزد. در نیکی و پارسایی همداستان شوید، و بر گناه و ستم همداستان مشوید، و از خدا پروا گیرید که خدا سخت کیفر است، بی تردید.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَمِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَيسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۵:
مانده
۳
/۱۲۰

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ الْطَيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكَنَّ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۴

الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ الْطَيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَفِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ

۵

مردار، و خون، و گوشت خوک، و آنچه جز به نام خدا کشته شده، و [حیوان خفه شده، و به ضرب چوب و سنگ مرده، و از بلندی افتاده، و به ضرب شاخ جان داده، و درنده دریده- مگر آنچه را سر ببرید-] همه بر شما حرام گردیده، و نیز آنچه برای بتان سر بریده شده، و نیز تقسیم [گوشت با چوبه‌های تیر، اینها همه نافرمانی است. امروز کافران از دین شما ناامید شدند، از آنان نهراسید، از من بترسید، امروز دین شما را بر شما به کمال رسانیدم و نعمتم را بر شما به پایان بردم، و اسلام را برای شما به عنوان دین پسندیدم. پس هر کس در شرایط اضطرار، بدون تمایل به گناه [از آنچه منع شده بخورد] بی‌گمان خدا آمرزگاری است که مهر می‌ورزد.

از تو می‌پرسند: چه چیز برای آنان حلال گردیده؟ بگو: چیزهای پاکیزه برای شما حلال گردیده، و نیز آنچه حیوانات شکاری- که سگبانان آموخته‌اید و به آنان از آنچه خدایان آموخته، می‌آموزید- شکار کرده‌اند. پس، از آنچه برای شما گرفته‌اند بخورید، و نام خدا را بر آن ببرید، و از خدا پروا دارید؛ که خدا تند شمار است، بی‌تردید.

امروز، پاکیزه‌ها بر شما حلال شده، و خوراک اهل کتاب برای شما، و خوراک شما برای آنان حلال گردیده. و [ازدواج با] زنان پاکدامن مؤمن و زنان اهل کتاب به شرط آنکه مهرشان را بپردازید- در صورتیکه نه زناکار باشید نه رفیق باز- [برای شما حلال گردیده، و هر که از ایمان سر باز زند، کارش تباه می‌گردد، و در آخرت از کسانی است که زیانکارند.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ
كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵:
مانده
۶
۱۳۰/
۸۷ر

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ
إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ

۷

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ
أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

۸

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۹

ای مؤمنان، هرگاه به نماز برمی‌خیزید، چهره و دست‌ها را تا آرنج بشویید؛ و سر و پاهای خود را تا قوزکها [ی هر دو پا] دست بکشید؛ و اگر جنب بودید غسل کنید، و اگر بیمار یا در سفر بودید، یا از آبریز باز آمدید، یا با زنان در آمیخته‌اید، و آب نمی‌یابید، با خاک پاک تیمم کنید، و از آن به صورت و دست‌های خود کشید؛ خدا نمی‌خواهد برای شما دشواری پدید آرد، بلکه می‌خواهد پاکتان سازد، و نعمتش را بر شما تمام گرداند، باشد که سپاس بگزارید.

نعمتی را که خدا به شما داده، و پیمانی را که از شما گرفت، آنگاه که گفتید: شنیدیم و فرمان بردیم؛ به یاد آرید. و از خدا پروا گیرید که خدا بدانچه در دلهاست داناست بی‌تردید.

ای مؤمنان، برای خدا برپا باشید و به داد گواهی دهید، و دشمنی با گروهی شما را به ترک داد نکشاند. داد کنید که به پارسایی نزدیکتر است، و از خدا پروا گیرید، که خدا آگاه است بدانچه انجام می‌دهید.

خدا کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، نوید داده که آمرزش و پاداشی ارجمند دارند.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

۱۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲
حزب
۴۴
۸۸ر

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا ۖ وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ ۖ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ فَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱۳

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ۚ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را دروغ دانستند، آنان دوزخی‌اند.

ای مؤمنان، نعمت خدا را بر خود به یاد آرید: آنگاه که گروهی آهنگِ آن کردند که دست به شما یازند، و خدا دست آنان را از شما بداشت. و از خدا پروا گیرید، و مؤمنان باید توکل بر خدا کنند.

خدا از بنی‌اسرائیل پیمان گرفت، و از آنان دوازده فرمانده برانگیختیم، و خدا گفت: من با شما هستم. و اگر نماز بپا دارید و زکات دهید و به پیامبرانم ایمان بیاورید و آنان را یاری کنید، و به خدا وامی نیکو دهید، کارهای بد شما را بپوشانم، و شما را در باغهایی که از فرو دست آن جویباران جاری است درآورم. پس هر یک از شما که از این پس کفر بورزد، از راه راست منحرف شده‌است، بی‌تردید.

پس به خاطر پیمان شکستنشان نفرینشان کردیم، و دلهایشان را سخت گردانیدیم، ایشان سخنان را از جایگاههای خود می‌گردانند، و بخشی از آنچه را به آنان گوشزد شده‌بود از یاد می‌برند، و تو همواره بر خیانتی از آنان- مگر اندکیشان- آگاه می‌شوی. پس از ایشان درگذر و چشم‌پوشی کن که خدا دوستدار کسانی است که نکوکارند.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا
مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ
جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمُ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ
فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

و از کسانی که گفتند: ما ترساییم پیمان گرفتیم، و آنان
بخشی از آنچه را به آنان گوشزد شده بود از یاد برده اند، از
این رو تا روز رستاخیز میانشان دشمنی و کینه افکندیم، و
به زودی خدا آگاهشان می سازد بدانچه می کردند.

ای اهل کتاب، پیامبر ما به سويتان آمد، تا بسیاری از حقایق
کتاب را که نهان می کردید برایتان بازگو کند؛ و از بسیاری
[خطاهایتان درمی گذرد. اینک از سوی خدا نور و کتابی
روشنگر برایتان آمد.

خداوند کسانی را که خواهان خشنودی وی هستند، بدان [/
قرآن به راههای سلامت رهنمون می گردد؛ و به توفیق
خویش آنان را از تاریکی ها به نور رهسپار می سازد؛ و راه
راست را به آنان می نمایاند.

کسانی که گفتند: خدا همان مسیح بن مریم است، بی گمان
کافر شدند. بگو: اگر خدا اراده کند که مسیح بن مریم و
مادرش و هر که روی زمین است را به یکباره تباه گرداند،
چه کسی جلودار وی تواند بود؟ فرمانروایی آسمانها و زمین
و آنچه میان آنهاست از آن خداوند است، می آفریند هر چه
را خواهد، و بر هر کاری تواناست خداوند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصْرَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّوْهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۵۰
مانده
۱۸
/۱۲۰

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۹

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَءَاتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ

۲۰
۸۹

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

۲۱

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ

۲۲

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اللَّهَ عَلَيْنِهَا أَدْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِتَّكُمُ غَلِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۲۳

یهودان و ترسایان گفتند: ما پسران و دوستان خداوندیم؛ بگو: پس چرا شما را به [کیفر] گناهاتتان مجازات می‌کند؟ بلکه شما بشری هستید از آنچه [خدا] آفریده‌است. هر که را خواهد می‌بخشد، و هر که را خواهد کیفر دهد. فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، از آن خداوند است؛ و بازگشت به سوی اوست بی‌تردید.

ای اهل کتاب، پس از گذشت زمانی چند از پیامبران، اکنون پیامبر ما برای بیان حقایق به سوی شما آمد، تا نگویید برای ما بشارتگر و بیم‌دهنده نیامد. آری، بشارتگر و بیم‌دهنده به سوی شما آمد، و خداست بر هر کاری توانمند.

و هنگامی را [به یاد آور] که موسی به قومش گفت: هموطنانم! نعمت خدا را بر خود بیاد آرید، که در میان شما پیامبرانی برانگیخت، و شما را فرمانروایان ساخت، و آنچه را که به هیچ یک از جهانیان نداده‌بود، به شما بخشید.

ای قوم من! به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما نوشته درآیید، و به گذشته‌هایتان بازنگردید که زیانکار می‌گردید.

گفتند: ای موسی در آنجا مردمی ستمکارند، تا از آنجا برون نروند ما بدانجا در نمی‌آییم و هر زمان که از آنجا برون شدند، ما اندر آییم، بی‌تردید.

دو مرد از پرواپیشگان که خداشان نواخته بود، گفتند: از آن دروازه بر آنان درآیید، که چون از آن درآیید، بی‌گمان پیروزید، و به خدا توکل کنید اگر باورمندید.

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا أَبَدًا مَّا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي ۖ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلَ
مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا
يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ
لَأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ
الْخَاسِرِينَ

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي
سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُوَيَّلَتْنِي أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
الْغُرَابِ فَأُوْرِي سَوْءَةَ أَخِي ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ

گفتند: ای موسی تا آنان در آن شهرند، ما هرگز پای بدانجا
نمی‌نهییم، ما در اینجا نشسته‌ایم، تو و پروردگارت بروید و
به جنگ پردازید.

[موسی گفت: پروردگارا، من جز صاحب اختیار خود و برادرم
نمی‌باشم؛ پس جدایی افکن میان ما و مردمی که تبهکارند.

فرمود: [ورود] به این سرزمین تا چهل سال بر آنان حرام
می‌باشد، اینان پیوسته در زمین سرگردانند. و تو تأسف
مخور بر گروهی که تبهکارند.

و داستان دو پسر آدم [هابیل و قابیل را به درستی بر آنان
بخوان، آنگاه که قربانی‌ای به پیش آوردند، پس، از یکی
پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد. [قابیل گفت:
بی‌گمان تو را خواهم کشت. [هابیل گفت: خدا تنها از کسانی
می‌پذیرد که پارسایند.

اگر تو دستت را به سویم گشایی تا مرا بکشی، من هرگز
دستم را به سویت نمی‌گشایم تا تو را بکشم؛ من از خدایی
می‌ترسم که جهانیان را پرورد.

من می‌خواهم تو با گناه من و گناه خویش بازگردی، و از
دوزخیان باشی، و این سزای کسانی است که ستمکارند.

پس نفس او کشتن برادرش را برای وی آراست، و او را
کشت، و از زیانکاران گردید.

پس خدا کلاغی را برانگیخت که زمین را همی کاوید، تا به
وی بنمایاند که چگونه جسد برادرش را بیوشاند. [قابیل
گفت: وای بر من، آیا ناتوانم که همانند این کلاغ جسد
برادرم را بیوشانم؟ و بدین‌سان از پشیمان شدگان گردید.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا
بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لَمُسْرِفُونَ

از این رو ما بر بنی اسرائیل نوشتیم که هر که شخصی را-
جز به خاطر کشتن کسی یا به خاطر فساد در زمین- بکشد،
چنان است که گویی همه مردم را کشته است، و هر که
کسی را زنده کند گویی همه مردم را زنده کرده است. و
پیامبران ما با دلایل آشکار به سویشان آمدند، اما با این
همه بسیاریشان در زمین زیاده روی کردند.

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ مِّنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

بی گمان، کسانی که با خدا و پیامبرش پیکار می کنند، و در
زمین به تباهی کوشند، سزایشان این است که کشته شوند
یا به دار آویخته شوند، یا دست و پایشان برخلاف یکدیگر
بریده شود، یا از آن سرزمین تبعید شوند. این رسوایی
آنان در این سراسر و در آن سرا کیفری سهمگین دارند.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

مگر کسانی که پیش از آنکه دست بدانان یابید، توبه کنند.
پس بدانید که آمرزگار مهربان است خداوند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ای مؤمنان، از خدا پروا گیرید؛ و به سوی او وسیله ای
جویید؛ و در راه وی پیکار کنید، باشد که رستگاری یابید.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ
مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که کفر ورزیدند، اگر همه آنچه روی زمین است، و
همانند آن، برای آنان باشد، و برای رهایی از عذاب روز
رستاخیز آن را بپردازند، از آنان پذیرفته نخواهد شد، و
کیفر دردآوری دارند.

يُرِيدُونَ أَن يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

می‌خواهند از آتش برون آیند، ولی از آن برون آمدنی نمی‌باشند، و کیفر پاینده‌ای دارند.

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

دستِ مرد و زنِ دزد را به کیفر کاری که کرده‌اند ببرید، این کیفری است از سوی خدا، و پیروزمندی فرزانه است خداوند.

فَمَن تَابَ مِن بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

پس هر که پس از ستم کردن توبه کند و به صلاح آید، خدا توبه‌اش را می‌پذیرد، و آمرزگار مهربان است خداوند.

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

مگر ندانسته‌ای که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداوند است. هر که را خواهد کیفر دهد، و هر که را خواهد آمرزد، و بر هر کاری تواناست خداوند.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنَكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِن بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِن أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَن يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَن تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

ای پیامبر! کسانی که در کافری شتابانند، تو را اندوهگین نگردانند. چه از آنان که به زبان می‌گویند گرویده‌ایم ولی دلشان ایمان نیاورده؛ و چه از یهودیانی که برای دروغپردازی گوش فرا می‌دارند، اینان جاسوسان گروه دیگری هستند که نزدت نیامده‌اند. سخنان را از جایگاههایش می‌گردانند [و] می‌گویند: اگر این [حکم به شما داده شد، بپذیرید، و اگر آن به شما داده نشد، برحذر مانید! و هر که را خدا خواهد به فتنه درافکند، از تو در برابر خدا کاری بر نمی‌آید؛ اینان کسانی‌اند که خدا خواسته دلهاشان را پاکیزه گرداند. بهره اینان در این سرا رسوایی است، و در آن سرا، کیفری سهمگین دارند.

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ لِلْحَقِّ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

۵:
مانده
۴۲
/۱۲۰

وَكَيفَ يُحْكِمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

۴۳

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْا اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

۴۴
۹۲

وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ ۚ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ ۖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۴۵

بسیار شنوای دروغ و حرامخواره می‌باشند. پس اگر نزدت آمدند، میانشان داوری نما، یا روی از ایشان برتاب. و اگر روی از آنان بگردانی به تو هیچ زینتی نمی‌زنند. و چون داوری کردی به داد داوری نما، که خدا دادگران را دوست می‌دارد.

چگونه داورت کنند، با آنکه تورات را دارند، که در آن حکم خداوند است؟ آنگاه با این همه روی گردانند. آری آنان گرونده نمی‌باشند.

ما تورات را فرستادیم که در آن رهنمود و روشنایی بود. و پیامبرانی- که تسلیم حکم خدا بودند- برپایه آن برای یهود داوری می‌کردند؛ و نیز خداپاواران و دین‌آشنایان، به موجب کتاب خدا- که به آنها سپرده شد، و گواه بر آن بودند. پس، از مردم نهراسید و از من بترسید، و آیه‌های مرا به بهایی اندک بفروشید؛ و کسانی که برپایه آیات خدا داوری نکنند، همانانند که کافرنند.

و در تورات بر آنان نوشتیم که جان در برابر جان، و چشم در برابر چشم، و بینی در برابر بینی، و گوش در برابر گوش، و دندان در برابر دندان است؛ و زخمها را قصاص است، و هر که از آن [قصاص درگذرد، کفاره‌ای برای] گناهان اوست. و کسانی که بدآنچه خدا فرستاده داوری نکنند، آنانند که ستمکارند.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ ۖ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

۵۰
مانده
۴۶
/۱۲۰

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۖ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۴۷

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُم شَرْعَةً وَمِنْهَا جَا ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا ءَاتَاكُمْ ۖ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۴۸

وَأَن اُحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَم أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ

۴۹

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

۵۰

و عیسی پسر مریم را در پی آنان [/ پیامبران پیشین فرستادیم، که تصدیقگر تورات پیشین بود، و به وی انجیل عطا کردیم که در آن هدایت و روشنی، و تصدیقگر تورات پیشین، و هدایت و اندرزی برای پارسایان بود.

انجیلیان باید بدانچه خداوند در انجیل فرستاده داوری کنند، و کسانی که بدانچه خدا فرستاده داوری نکنند، خود تبهکارند.

ما این کتاب را به حق بر تو فرستادیم، که تصدیقگر و نگاهبان کتابهای پیشین است؛ پس میانشان بدانچه خدا فرستاده داوری کن، و از هوسهایشان به جای حقیقتی که تو را رسیده، پیروی مکن. ما برای هر یک از شما شریعت و راهی نهاده‌ایم. و اگر خدا می‌خواست شما را امت یگانه‌ای می‌ساخت، ولی [او بر آن است تا شما را در آنچه به شما داده امتحان کند، پس در نیکی‌ها پیشی گیرید. بازگشت شما به سوی خداوند است؛ آنگاه آگاهتان خواهد کرد بدانچه در آن اختلاف می‌کردید.

و میان آنان بدانچه خدا فرستاده داوری کن، و هوسهایشان را پیروی مکن، و از آنان برحذر می‌باش؛ و مبدا تو را از بخشی از آنچه خدا بر تو فرستاده به فتنه اندازند. و اگر روی گردانند، بدان که خدا می‌خواهد آنها را به خاطر پاره‌ای از گناهانشان [به کیفر] گیرد، و راستی که بسیاری از مردم تبهکارند.

آیا داوری روزگار نادانی را آرزومندند؟ و در داوری چه کسی بهتر از خداوند است، برای مردمی که باورمندند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَرَىٰ أَوْلِيَآءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهْم مِّنكُم فَإِنَّهُٗ مِنْهُمْ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
نَحْشَىٰ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ فَعَسَىٰ اللَّهُ أَن يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ
مِّنْ عِندِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنفُسِهِمْ نَادِمِينَ

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا
خَاسِرِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُم عَن دِينِهِ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ
عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ
لَآئِمٍ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

وَمَن يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْغَالِبُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُوءًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ
أَوْلِيَآءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

۵۲

۵۳

۵۴

۵۵

۵۶

۵۷
۹۴ ر

ای مؤمنان! یهودیان و ترسایان را به سروری مگزینید، که
آنان هوادار یکدگرند؛ و از شما هر که آنان را به سروری
گیرد، خود از آنهاست. آری، خدا هدایت نمی‌کند مردمی را
که ستمکارند.

کسانی که در دلهاشان بیماری است را می‌بینی که به سوی
آنان شتابانند، می‌گویند می‌ترسیم گزندی به ما رسد! امید
است خدا از سوی خود پیروزی یا گشایشی را پدید آرد، تا
از آنچه در دل نهفته‌اند پشیمان گردند.

کسانی که گرویده‌اند گویند: آیا اینانند که به خدا
سوگندهای سخت می‌خورند که همواره با شمايند؟ اينک
اعمالشان تباه شده و از زيانكارانند.

ای مؤمنان! هر یک از شما که از دین خویش برگردد،
[بداند] که خدا به زودی مردمی را می‌آورد که آنان را
دوست می‌دارد. و آنان [نیز] او را دوست می‌دارند؛ با
مؤمنان فروتنند و بر کافران سرسخت و نیرومند؛ در راه
خدا پیکار می‌کنند، و از سرزنش هیچ سرزنشگری
نمی‌ترسند. این فضل خداست که آن را به هر که خواهد
می‌بخشد، و گشایشگر داناست خداوند.

سرور شما تنها خدا و پیامبر او و مؤمنانند، همانان که نماز
بپا می‌دارند و در حال رکوع زکات می‌دهند.

هر که خدا و پیامبرش و مؤمنان را به سروری گیرد، بی‌گمان
این حزب خداست که پیروزند.

ای مؤمنان! پیشینیان اهل کتاب و کافرانی که دین شما را
به ریشخند و بازی گرفته‌اند به سروری مگزینید، و از خدا
پروا دارید اگر باورمندید.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

۵۹

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ فَسِقُونَ

۶۰

قُلْ هَلْ أَنْبِئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ

۶۱

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ؕ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ

۶۲

وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۶۳

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

۶۴

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

و چون بانگ نماز سرمی‌دهید، آن را به بازی و ریشخند می‌گیرند؛ این از آن روست که آنان مردم نابخردی هستند.

بگو: ای اهل کتاب، آیا جز برای اینکه ما به خدا و به آنچه بر ما و بر پیشینیانمان فرود آمده، گرویده‌ایم، با ما ستیزه می‌دارید؟ و به یقین بیشتر شما تبهکارید.

بگو: آیا از کسانی که نزد خدا از اینان بدفرجام‌ترند آگاهتان سازم؟ همانان که خدا نفرینشان کرده، و مورد خشم قرارشان داده، و از آنان بوزینگان و خوکان پدید آورده؛ و آنان که طاغوت را پرستیدند؛ اینانند که بد جایگاه‌تر و از راه راست گمراهن‌ترند.

و چون نزد شما آیند، گویند: گرویده‌ایم. با آنکه با کفر درآمده و با کفر برون شده‌اند و خدا داناتر است بدانچه نهان کنند.

از ایشان بسیاری را می‌بینی که در گناه و ستمگری و حرامخواری همی‌کوشند، و بدا کاری که می‌کنند.

چرا عالمان خدا‌باور و دین‌شناسان، آنان را از سخنان ناشایست و حرامخوارگیشان باز نمی‌دارند؟ به راستی ناپسند است آنچه می‌کنند.

یهودیان گفتند: دست خدا بسته‌است. دستانشان بسته باد؛ و نفرین بر آنان باد به خاطر این سخنی که سردادند؛ آری، دستان او گشاده است، هرگونه که بخواهد می‌بخشد. و آنچه از سوی پروردگارت بر تو فرود آمد سرکشی و نابوری بسیاری از آنان را بیفزاید، و تا روز رستاخیز میانشان دشمنی و کینه درافکندیم. هر بار برای پیکار آتشی برافروختند، خدا آن را فرو نشاند. اینان در زمین برای تباهی می‌کوشند. و خدا تباہ کاران را دوست نمی‌دارد.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ

اهل کتاب اگر می‌گرویدند و پارسایی پیشه می‌کردند،
بی‌گمان گناهانشان را می‌زدودیم و واردشان می‌ساختیم در
باغهای نعمتمند.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ
رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ
مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ

۶۶

و اگر آنان به تورات و انجیل و آنچه از سوی پروردگارشان
بر آنان فرود آمده‌است، عمل می‌کردند، از فراز سر و از
فرود پاهایشان [از برکات آسمانی و زمینی بهره‌ور می‌گشتند.
از ایشان گروهی میانه‌رو هستند، و بسیاری‌شان کارهایی
ناشیست مرتکب می‌گردند.

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ
فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

۶۷
حزب
۴۸
ره

ای پیامبر، آنچه از پروردگارت بر تو فرود آمده را برسان؛ و
اگر نکنی پیامش را نرسانده‌ای. خدا تو را از [گزند] مردم،
در پناه می‌دارد. آری، خدا هدایت نخواهد کرد مردمی را که
کفر می‌ورزند.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۶۸

بگو: ای اهل کتاب، تا تورات و انجیل و آنچه را از سوی
پروردگارتان فرود آمده‌است به کار نبسته‌اید، چیزی در
خور اعتنا نمی‌باشید، و آنچه از سوی پروردگارت بر تو فرود
آمده‌است، بر ناباوری و سرکشی بسیاری‌شان بیفزاید. پس
هرگز تأسف مخور بر گروهی که کفر می‌ورزند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ
ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۶۹

کسانی که گرویده‌اند و نیز کسانی که آیین یهودان و صابئان
و ترسایان را پذیرفتند، اگر به خدا و روز بازپسین گرویده
و کارهای نیک به جای آرند، نه بیمی دارند و نه اندوه
می‌خورند.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا قُلَّمَا
جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا
يَقْتُلُونَ

۷۰

ما از بنی‌اسرائیل پیمان گرفتیم، و به سوبیشان پیامبرانی
فرستادیم. [اما] هر بار پیامبری چیزی برخلاف دلخواهشان
آورد، گروهی را دروغین خواندند و گروهی را کشتند.

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

پنداشتند که آزمونی در کار نخواهد بود، پس کور و کر شدند؛ آنگاه خدا به آنان توفیق توبه عطا فرمود، باز بسیاری‌شان کور و کر شدند، و خدا بیناست بدانچه که انجام می‌دهند.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

بی‌گمان کسانی که گفتند: خدا همان عیسی بن‌مریم است، به کفر گراییدند؛ با آنکه مسیح می‌گفت: ای بنی‌اسرائیل، خدای یگانه که پروردگار من و شماست را بپرستید؛ و هر کس به خدا شرک بورزد، خدا بهشت را بر او حرام می‌سازد، و جایگاهش آتش است و ستمکاران را یاورانی نمی‌باشد.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که گفتند: خدا سومین سه [اقتوم است، بی‌گمان به کفر گراییدند، معبودی جز خدای یگانه نمی‌باشد. و اگر از آنچه می‌گویند: باز نایستند، کافران‌شان را کیفری دردناک فرو گیرد.

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

چرا به درگاه خدا باز نمی‌گردند، و از وی آمرزش نمی‌خواهند؟ حال آنکه آمرزگاری مهرگستر است خداوند.

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَنِّي يُؤْفَكُونَ

مسیح بن‌مریم نبود مگر پیامبری، که پیش از وی پیامبرانی بودند؛ و مادرش زنِ درستکاری بود؛ هر دو [چون دیگران غذا می‌خوردند. بنگر چگونه نشانه‌ها را بر آنان آشکار می‌سازیم؛ و باز بنگر که چگونه [از حقیقت رویگردانند.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

بگو: آیا جز خدا چیزی را که نه زبانی برای شما دارد و نه سودی پرستید؟ و شنوای داناست خداوند.

قُلْ يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُواْ فِى دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُواْ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّواْ مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّواْ كَثِيرًا وَضَلُّواْ عَنْ سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ

لَعَنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ بَنَىٰ إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْاْ وَكَانُواْ يَعْتَدُونَ

كَانُواْ لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُواْ يَفْعَلُونَ

تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِى ٱلْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ

وَلَوْ كَانُواْ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِىِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَآءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَلَسِقُونَ

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلْيَهُودَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ قَالُواْ إِنَّا نَصْرِيْكَ ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

بگو: ای اهل کتاب، به ناحق در دیتان گزافه مگویید، و هوسهای کسانی که از پیش گمراه شدند و بسیاری را گمراه کردند و خود از راه راست به گمراهه رفتند، پیروی نکنید.

از بنی اسرائیل کسانی که کفر ورزیدند، به زبان داوود و عیسی بن مریم به نفرین گرفتار آمدند. این از آن رو بود که سرکش شده و تجاوزگری کردند.

[و] از کارهای ناپسندی که می‌کردند، یکدیگر را باز نمی‌داشتند؛ به راستی ناخوشایند بود آنچه می‌کردند.

بسیاری از آنان را می‌بینی که کافران را به سروری می‌گیرند. به راستی ناخوشایند است آنچه برای خود پیش فرستادند؛ اینان مورد خشم خداوندند و پیوسته در عذاب می‌مانند.

و اگر به خدا و پیامبر و آنچه به سوی وی فرود آمده است می‌گرویدند، آنان را به سروری انتخاب نمی‌کردند. ولی بسیاری از آنان تبهکارند.

بی‌گمان یهودیان و مشرکان را دشمن‌ترین مردم نسبت به مؤمنان می‌یابی؛ و مهربان‌ترینشان نسبت به مؤمنان کسانی را می‌یابی که می‌گویند: ما مسیحی هستیم؛ این از آن رو است که در میانشان کشیشان و راهبانی هستند که تکبر نمی‌ورزند.

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَمَّاذَا فَاكْتُتِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

۸۴

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ

۸۵

فَأَثَبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

۸۶

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

۸۷
۹۷ ر

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۸۸

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِء مُؤْمِنُونَ

۸۹

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ ۖ فَكَفَرْتُمْ ۖ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَرَةٌ ۚ أَيْمَانُكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

و چون آنچه را بر پیامبر فرود آمده است می‌شنوند، می‌بینی که به خاطر آن حقیقتی که دریافته‌اند، دیدگانشان از اشک لبریز می‌شود. گویند: پروردگارا، ما گرویده‌ایم؛ ما را در شمار کسانی بنویس که گواهی دادند.

چیست ما را که به خدا و آنچه از حق به ما رسیده، ایمان نیاوریم، حال آنکه امید آن داریم که پروردگارمان ما را با شایستگان قرین سازد؟

پس به پاس آنچه گفتند، خداوند به آنان بهشت‌هایی که از فرودست آن جویباران جاری است عطا فرمود؛ جاودانه در آن ماندند؛ و این پاداش کسانی است که نکوکارند.

و کسانی که کفر ورزیدند؛ و آیات ما را دروغ دانستند، اهل دوزخند.

ای مؤمنان! چیزهای پاکیزه‌ای را که خدا برای شما حلال شمرده، حرام مشمرید و از حد مگذرید، که خدا از حد گذرندگان را دوست نمی‌دارد.

و از آنچه خدا روزیتان کرده حلال و پاک خورید، و از آن خدایی که بدو گرویده‌اید، پروا کنید.

خدا شما را به خاطر سوگندهای بیهوده‌تان بازخواست نمی‌کند، بلکه به خاطر سوگندهایی که بر آن پیمان می‌بندید بازخواست می‌کند؛ و کفاره آن خوراک دادن به ده نفر تهیدست است- از میانگین غذاهایی که به خانواده می‌دهید- یا پوشاندنشان، یا آزاد کردن برده‌ای، و هر که نیابد سه روز روزه بدارد؛ این کفاره سوگندهای شماست چون سوگند خورید. و سوگندهایتان را پاس بدارید. این گونه خدا آیاتش را برای شما بیان می‌کند، باشد که سپاس بگذارید.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ
وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

۹۱

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي
الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ
فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ

۹۲

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ

۹۳

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا
طَعَمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا
وَعَمِلُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۹۴

۹۸

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَلْبُوتَكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۹۵

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَنْ
قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّرةٌ
طَعَامُ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِه
عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

ای مؤمنان! شراب و قمار و بتان و تیرهای قرعه، پلید و از
کارهای شیطانند، از آن بپرهیزید، باشد که رستگار شوید.

شیطان می‌خواهد با شراب و قمار، میاتتان دشمنی و کینه
افکند، و از یاد خدا و نماز بازتان دارد؛ پس آیا شما [از آنها]
دست می‌کشید؟

فرمان خدا و فرمان پیامبر را برید و [از گناه برحذر باشید؛
و اگر روی گردانید، بدانید که آنچه بر پیامبر ماست
پیام‌رسانی آشکار است، بی‌تردید.

بر کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، گناهی در
مورد آنچه [قبلاً] خورده‌اند نمی‌باشد، در صورتی که
پارسایی پیشه کنند و ایمان بیاورند و کارهای شایسته به
جای آرند؛ آنگاه باز پارسایی پیشه کنند و ایمان بیاورند، و
باز پارسایی پیشه کنند و نیکی کنند؛ و خدا نکوکاران را
دوست می‌دارد.

ای مؤمنان! خدا شما را به چیزی از شکار که در دسترس
شما و نیزه‌های شماست می‌آزماید، تا معلوم دارد کسانی را
که نادیده از او می‌ترسند؛ و هر که از این پس از حد
درگذرد، کیفر دردآوری دارد.

ای مؤمنان، در حال احرام شکار را مکشید، و هر که از روی
عمد آن را بکشد، باید همانند آن- به گواهی دو عادل از
خودتان- از چارپایان کفاره‌ای بدهد، تا به صورت قربانی به
کعبه رسد. یا با اطعام بینوایان کفاره‌ای دهد؛ یا معادل آن
روزه بگیرد؛ تا کیفر کارش را بچشد. خداوند گذشته را
بخشوده، و هرکه بدان بازگردد خدا از وی انتقام می‌گیرد، و
خدا پیروزمندی است که سخت انتقام می‌گیرد.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلْغِيَّارَةِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ
الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْبَ الَّذِي لَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ
الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَ لَكُمْ
تَسْأَلُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْءَانُ تُبَدَ
لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ
وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

صید دریایی و خوردنیهای آن برای شما حلال گردیده، تا بهره‌ای برای شما و کاروانیان باشد؛ و صید بیابانی تا مُحَرَّم بر شما حرام گردیده؛ و از خدایی که به سوی او محشور می‌شوید؛ پروا گیرید.

خداوند، کعبه بیت‌الحرام را مایه قوامِ مردمان گرداند، و ماهِ حرام و قربانیهای بی‌نشان و نشاندار را، این از آن رو است که بدانید خدا آنچه را در آسمانها و زمین است می‌داند، و خدا بر همه چیز آگهی دارد.

هان، بدانید که خداوند سخت کیفر است، و [بدانید] که آمرزگارِ مهربان است خداوند.

بر پیامبر جز [وظیفه پیام رسانی نیست؛ خداوند آنچه را آشکار و آنچه را نهان می‌کنید، می‌داند.

بگو: پلید و پاک یکسان نمی‌باشند، هر چند فراوانی پلید تو را به شگفتی اندازد. پس ای خردمندان، از خدا پروا گیرید، باشد که رستگاری یابید.

ای مؤمنان! از چیزهایی که اگر برایتان آشکار شود ناخوشایند شماست، پرس‌وجو نکنید. و اگر آنگاه که قرآن فرود می‌آید، درباره آن پرسش کنید، برای شما آشکار می‌گردد. خدا از آن [پرسشهای نابجا] گذشت؛ و آمرزگاری است بردبار خداوند.

بی گمان از این گونه پرسشها، پیشینیان نیز پرسیدند، آنگاه بدان کفر ورزیدند.

خداوند بر هیچ حیوان «بحیره» [گوش شکافته و «سائبه» [آزاد شده برای بتان و «وصیله» [دوقلو] و «حام» [ویژه تولید مثل حکم ویژه‌ای مقرر نفرموده. ولی کافران به خدا دروغ می‌بندند، و بیشترشان خرد نمی‌ورزند.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عَابَاءَنَا أُولَٰئِكَ عَابَهُمُ لَا
يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسُكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مِّنْ
ضَلَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۰۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ
الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخِرَانِ
مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَبْتُمُ
مُصِيبَةَ الْمَوْتِ تَحْسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ إِنْ أُرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا
نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الْآثِمِينَ

۱۰۶

فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا أَسْتَحَقَّ إِثْمًا فَآخِرَانِ يُقْرَمَانِ
مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ أَسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَيْنِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ لَشَهَدَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا أَعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا
لَّمِنَ الظَّالِمِينَ

۱۰۷

ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهَهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ
أَيْمَنُ بَعْدَ أَيْمَنِهِمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

۱۰۸

چون گویندشان به سوی آنچه خدا فرو فرستاده و به سوی
پیامبرش آیید، گویند: آنچه نیاکانمان را بر آن یافته‌ایم
برای ما کافی است. آیا هر چند نیاکانشان چیزی ندانسته و
راه یافته نبوده‌اند؟

ای مؤمنان، به خود بپردازید؛ هرگاه شما هدایت یافتید
آنکه به کژراهه رفته شما را زبانی نمی‌زند. بازگشت شما
همه به سوی خداوند است؛ آنگاه شما را آگاه می‌سازد
بدانچه می‌کردید.

ای مؤمنان! چون یکی از شما را [نشانه مرگ فرا رسد، به
گاه وصیت، دو عادل از خودتان را به گواهی گیرد؛ و یا اگر
به سفر رفتید و گزند مرگ شما را فرا گرفت] و گواه
مسلمان نبود] دو نفر دیگر [از غیر همکیش خود را به
گواهی گیرید و اگر در گواهی آنها دچار تردیدید، پس از
نماز آنان را نگه دارید، تا به خدا سوگند یاد کنند که: ما این
[گواهی را به هیچ چیز نمی‌فروشیم، هر چند خویشانمان
باشد؛ و گواهی خدا را کتمان نمی‌کنیم، که در غیر این
صورت از کسانی خواهیم بود که گنهکارند.

هرگاه معلوم شد که آن دو گناهی مرتکب شده‌اند، [به
ناحق گواهی دادند] دو تن دیگر از کسانی که بر آنان ستم
رفته، در جایگاهشان برخیزند، و به خدا سوگند یاد کنند:
که گواهی ما از گواهی آن دو درست‌تر است، و ما از حق
تجاوز نکرده‌ایم، که در آن صورت از کسانی خواهیم بود که
ستمکارند.

این [روش بر اینکه گواهی به درستی صورت گیرد
نزدیک‌تر است، یا بترسند که پس از سوگندشان
سوگندهایی ادا شود؛ و از خدا پروا گیرید، و گوش فرا
دارید؛ و خدا هدایت نخواهد کرد مردمی را که تبهکارند.

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ

روزی [را به یاد آور] که خدا پیامبران را گرد آورد، و گوید: شما را چه پاسخی دادند؟ گویند: چیزی نمی‌دانیم؛ آن تویی که دانای رازهای نهانی، بی‌تردید.

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَذْكُرُ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ
وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ
وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي
فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ
وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ إِنَّا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

آنگاه را [به یاد آور] که خدا فرمود: ای عیسی بن‌مریم، نعمت من بر تو و بر مادرت را به یاد آور، آنگاه که تو را با روح‌القدس [روان پاک نیرو دادم، تا در گهواره و در میانسالی با مردم سخن گفتی؛ و آنگاه که تو را کتاب و حکمت و تورات و انجیل آموختم، و آنگاه که به فرمانم از گل چیزی بسان پرنده ساختی و در آن دمیدی و به فرمانم پرنده می‌گردید و کور مادرزاد و پیس را به فرمانم شفا دادی و آنگاه که مردگان را به فرمانم زنده می‌کردی؛ و آنگاه که [آسیب بنی‌اسرائیل را از تو بازداشتی پس از آنکه برایشان حجت‌های آشکار آوردی، پس کافران‌شان گفتند: این چیزی جز افسونی آشکار نمی‌باشد.

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ ءَامِنُوا بِي وَبِرُسُولِي قَالُوا
ءَامَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

و آنگاه را [به یاد آور] که به حواریون [یاران عیسی وحی فرستادیم که به من و پیامبرم ایمان بیاورید. گفتند: گرویدیم و گواه باش که ما مسلمانیم، بی‌تردید.

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

و آنگاه را که حواریون گفتند: ای عیسی بن‌مریم، آیا پروردگارت می‌تواند از آسمان، خانی از طعام برای ما آرَد؟ گفت: اگر گروندگانید، از خدا پروا دارید.

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ
صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ

گفتند: می‌خواهیم از آن بخوریم، و دل‌هامان آرامش یابد، و بدانیم که به ما راست گفته‌ای، و از کسانی باشیم که بدان گواه می‌باشند.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ ۖ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ ۖ فَمَن يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ ۖ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ ۚ إِن كُنتَ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ۖ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ ۚ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ ۖ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنتَ أَنتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۖ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ ۚ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

عیسی پسر مریم گفت: ای خدا، پروردگار ما، از آسمان خوانی برای ما فروگستر که برای نسل امروز و فردای ما از سوی تو عیدی و علامتی باشد؛ و روزیمان ده که تو از بهترین کسانی هستی که روزی بخشند.

خدا فرمود: اینک آن را بر شما فرود آوردم؛ ولی هر یک از شما که از این پس کافر گردد، کیفرش خواهم کرد، کیفری که هیچ یک از جهانیان را آن‌گونه کیفر نکرده‌ام، بی‌تردید.

و آنگاه را [به یاد آور] که خدا فرمود: ای عیسی بن مریم، آیا تو به مردم گفتی: من و مادرم را دو معبود به جای خدا گیرید؟! گفت: تو پاک و منزهی، مرا نشاید که آنچه مرا نسزد گویم. اگر گفته‌بودم بی‌گمان تو آگاه بدان بودی. آنچه را در ضمیر من است تو می‌دانی؛ و آنچه را در ذات توست من نمی‌دانم؛ بی‌گمان تو خود دانایی بدانچه از دیده‌ها نهان گردید.

من به آنان نگفتم مگر آنچه به من امر فرمودی؛ [گفتم که: خدا، پروردگار من و پروردگار خویش را پرستید؛ و تا در میانشان بودم گواہشان بودم؛ و چون مرا بردی، تو خود نگاهبانشان بودی؛ و تو بر هر چیز گواهی، بی‌تردید.

اگر عذابشان کنی، آنان بندگان تواند؛ و اگر بیامرزیشان، بی‌گمان تویی خود آن استوارکار پیروزمند.

خدا فرمود: این روزی است که راستگویان را راستگویی‌شان سود می‌بخشد. آنان را باغهایی است که از فرودست آن جویباران جاری است، جاودانه در آن مانند؛ خدا از آنان خشنود است و آنان از خدا خشنود. این است آن رستگاری ارزشمند.

فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست از آن خداوند است؛ و اوست بر هر کاری توانمند.

۱
۱۰۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
وَالنُّورَ ۖ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

۲

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا ۖ وَأَجَلٌ مُّسَمًّى
عِنْدَهُ ۖ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ

۳

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ
وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ

۴

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ ءَايَةٍ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ

۵

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۶

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي
الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ
مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخِرِينَ

۷

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

۸

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ ۖ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَفُضِيَ الْأَمْرُ
ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ

سپاس خدایی را که آسمانها و زمین را آفرید، و تاریکی‌ها و
روشنایی را پدید آورد؛ آنگاه [با این همه نشانه‌ها] کافران
برای پروردگارشان شریک می‌گیرند.

اوست که شما را از گل بیافرید، آنگاه سرآمدی نهاد، و
سرآمد پایانی نزد اوست، باز شما تردید می‌ورزید.

در آسمانها و زمین او [یگانه خداوند است، نهان و آشکار
شما را می‌داند، و می‌داند آنچه را که به دست می‌آرید.

هیچ آیه‌ای از آیه‌های پروردگارشان برایشان نیامد، مگر
آنکه از آن روی گردانند.

و چون حق برایشان آمد، آن را دروغ دانستند؛ به زودی به
آنان خواهد رسید، خبرهای آنچه که آن را مسخره می‌کردند.

مگر ندیدند که پیش از ایشان چه بسیار اقوامی را که به
تباہی بردیم؟ [اقوامی که در زمین به آنان امکانات و
اقتداری دادیم که شما را نداده‌ایم؛ بارانهای پیدری
برایشان فرستادیم، و در زیر پایشان رودها روان کردیم،
ولی به خاطر گناهشان آنها را به تباہی بردیم، و پس از آنان
نسل‌هایی را پدید آوردیم که جز آنان بودند.

و اگر نوشته‌ای بر کاغذ بر تو فرو می‌فرستادیم، و آنان آن
را با دستانشان لمس می‌کردند، بی‌گمان کافران می‌گفتند:
این جز جادویی آشکار نباشد.

و گفتند: چرا فرشته‌ای بر وی فرود نیامده‌است؟ و اگر
فرشته‌ای فرو می‌فرستادیم، کار [/ آزمایش تمام شده‌بود،
و دیگر مهلت نمی‌یافتند.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبَسُونَ

۱۰

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

۱۱
۱۰۳

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

۱۲

قُلْ لِّمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعََنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۱۳
حزب
۵۲

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۱۴

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۱۵

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

۱۶

مَنْ يُصِرْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

۱۷

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۸

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و اگر او را فرشته‌ای قرار می‌دادیم، باز او را به صورتِ مردی می‌فرستادیم، و امر را بر آنان به گونه‌ای مشتبه می‌ساختیم که در اشتباه فرومانند.

پیش از تو نیز پیامبرانی به تمسخر گرفته شدند. پس آنچه را مسخره می‌کردند، گریبانگیر مسخره کنندگانشان گردید.

بگو: در زمین بگردید، آنگاه بنگرید که فرجامِ دروغ انگاران چگونه بود؟

بگو: آنچه در آسمانها و زمین است از آن کیست؟ بگو: از آن خداوند است، که مهربانی را بر خویش نوشته است؛ بی‌گمان همه شما را در روز رستاخیز- که در آن تردیدی نیست- گرد آورد. و این خودباختگانند که نمی‌گروند.

و آنچه در شب و روز آرمیده‌است از آن اوست؛ و او شنوای داناست [بی‌تردید].

بگو: آیا غیر خدا را به سروری گیرم؟ آنکه آفریدگار آسمانها و زمین است؛ اوست که همه را روزی می‌دهد، و خود روزی نمی‌خورد. بگو: من مأمورم که نخستین مسلمان باشم، و [به من فرمان داده شده که از کسانی مباش که شرک می‌ورزند.

بگو: اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از کیفر روزی بزرگ می‌ترسم.

در آن روز هر که از کیفر در امان ماند، خداوند بر وی مهر آورده، و این است آن پیروزی شکوهمند.

اگر خدا زبانی به تو برساند، برطرف کننده‌ای جز او نمی‌باشد؛ و اگر خیری به تو برساند، اوست بر هرکاری توانمند.

اوست که بر بندگان خود چیره است، و او فرزانه‌ای است آگاه [به ریزترین کارهایی که خواهید کرد].

قُلْ أَىُّ شَىْءٍ أَكْبَرُ شَهَدَةً ۖ قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ ۚ وَمَنْ بَلَغَ أَئِنَّكُمْ
لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ ءَالِهَةً أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا
هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِئٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ ۚ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ
شُرَكَائُكُمْ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا
مُشْرِكِينَ

أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۖ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِنْ يَرَوْا كَلَّ ءَايَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا
إِلَّا أَسْطِيرُ الْأُولِينَ

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ ۚ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا
نُكَذِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

بگو: برترین گواهی، گواهی کیست؟ بگو: خدایی که گواه
میان من و شماست. و این قرآن به من وحی شده، تا شما و
هر که این پیام به او می‌رسد را، بیم بدان دهم؛ به راستی
آیا شما گواهی می‌دهید که با خدا خدایان دیگری هستند؟
بگو: من گواهی نمی‌دهم. بگو: او تنها معبودی یگانه است، و
من بیزارم از آنچه همتای وی دانید.

کسانی که به آنان کتاب داده‌ایم، می‌شناسندش، همان گونه
که فرزندانشان را می‌شناسند. و این خودباختگانند که
نمی‌گروند.

کیست ستمکارتر از آنکه بر خدا دروغی بندد، یا اینکه
آیه‌هایش را دروغ انگارد؟ راستی که ستمکاران رستگار
نمی‌گردند.

روزی که همه آنان را گرد آوریم، آنگاه به مشرکان گوییم:
خدایانتان که می‌پنداشته‌اید کجا هستند.

آنگاه آزمونشان جز این نیست که گویند: ما مشرک
نبوده‌ایم، به خدا، پروردگارمان سوگند!

بنگر که چگونه به خود دروغ می‌گویند، و از دستشان برفت
آنچه به دروغ می‌گفتند.

از ایشان برخی به گفته‌هایت گوش می‌دهند، و ما بر
دل‌هایشان پرده کشیده‌ایم که نمی‌فهمند؛ و در گوش‌هایشان
سنگینی است؛ و اگر تمام نشانه‌ها را ببینند، بدان
نمی‌گروند؛ تا آنجا که چون به نزد تو آیند، تا با تو بستیزند،
کافران گویند: این جز افسانه‌هایی نیست که پیشینیان
گفتند.

آنان دیگران را از آن باز می‌دارند، و خود [نیز] از آن باز
می‌مانند، و جز خود را به تباهی نمی‌برند و نمی‌فهمند.

ای کاش [کافران را] آنگاه که بر آتش نگاهشان داشته‌اند
می‌دیدى، که می‌گویند: ای کاش باز [به دنیا] برده
می‌شدیم، و آیات پروردگارمان را انکار نمی‌کردیم، و از آنان
بودیم که می‌گروند!

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

۲۹

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

۳۰

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

۳۱
۱۰۵۹

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَحْسِرْتَنَّا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

۳۲

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۳۳

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

۳۴

وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَائِ الْمُرْسَلِينَ

۳۵

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِطِعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

[هرگز،] بلکه آنچه را از پیش نهان می‌کردند، در برابرشان آشکار گردیده، و اگر برگردند، بدانچه از آن بازشان داشته‌اند، باز می‌گردند؛ و آنان دروغگویانند.

و گفتند: جز همین زندگی دنیوی ما زندگی‌ای نیست، و ما برانگیخته نمی‌گردیم بی‌تردید.

آنگاه که در پیشگاه پروردگارشان آنان را نگاهداشته‌اند اگر بینی، به آنان گوید: آیا این راست نیست؟ گویند: سوگند به پروردگاران بلی، راست است. گوید: پس کیفر را بپسید، به خاطر آنچه کفر ورزیدید.

کسانی که دیدار خدا را دروغ دانستند، بی‌گمان زیان دیدند؛ تا آنگاه که رستخیز ناگهان به سراغشان آید؛ گویند: دروغا بر ما که در آن کوتاهی کردیم و آنان بار سنگین گناهانشان را بر دوش می‌کشند؛ هان! بد باری است آنچه بر دوش می‌کشند.

زندگانی دنیا جز بازی و سرگرمی نیست، و سرای آخرت برای پارسایان نیکوتر است، آیا خرد نمی‌ورزید؟

نیک می‌دانیم که آنچه می‌گویند تو را اندوهگین می‌سازد. اینان در حقیقت تو را دروغین نمی‌دانند، بلکه ستمکاران آیات خدا را انکار می‌کنند.

پیش از تو نیز پیامبرانی را دروغین خواندند، ولی در برابر انکارها و آزارها شکیبایی کردند، تا یاری ما به سراغشان آمد؛ و سنت‌های خدا را چیزی دگرگون نمی‌سازد، و البته داستان پیامبران تو را آمد.

اگر رویگرداندنشان بر تو گرانبار است، پس اگر توانی نقبی در زمین یا نردبانی به آسمان جویی، تا مگر معجزه‌ای برایشان آری، و اگر خدا می‌خواست آنان را بر هدایت گرد می‌آورد؛ پس هرگز مباش از کسانی که نادانند.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

۳۷

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَن يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۳۸

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُم مَّا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

۳۹

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَن يَشَاءِ اللَّهُ يَضِلُّهُ وَمَن يَشَاءُ يَجْعَلُهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۴۰

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنِ أَنْتُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

۴۱

بَلْ إِلَٰهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ

۴۲

۱۰۶۲

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ

۴۳

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۴۴

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ ۚ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ

تنها کسانی [دعوتت را] پاسخ می‌گویند که گوشی شنوا دارند؛ و خدا مردگان را برمی‌انگیزد؛ آنگاه به سوی او بازگردانیده می‌شوند.

و گفتند: چرا معجزه‌ای از سوی پروردگارش بر وی فرود نیامده‌است؟ بگو: بی‌تردید خدا تواناست که معجزه‌ای بفرستد، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

هیچ جنبنده‌ای در زمین، و هیچ پرنده‌ای نیست که با دو بالش پرواز کند، مگر آنکه گروه‌هایی همانند شما هستند. ما هیچ چیز را در کتاب [لوح محفوظ] فروگذار نکرده‌ایم؛ آنگاه به سوی پروردگارشان گردآوری شوند.

کسانی که آیاتِ ما را دروغ انگاشتند، کران و گنگان در تاریکی‌هایند، خدا هر که را خواهد به کُزراهه وانهد، و هر که را خواهد به راهی راست رهنمون گردد.

بگو: مرا گویند: اگر عذابِ پروردگار به سراغ شما آید، یا رستاخیز شما را فرا گیرد، اگر راستگویید آیا باز غیر خدا را فرا می‌خوانید؟

[نه ، بلکه تنها او را فرا می‌خوانید؛ و او اگر خواهد اندوهی را که بدان می‌خوانیدش از شما بازگشاید، و از یاد می‌برید آنچه را که با وی شریک می‌دانید.

به سوی امتهایی که پیش از تو بودند نیز [پیامبرانی فرستادیم، و آنان را به تنگدستی و بیماری مبتلا کردیم، شاید به خاکساری و زاری آیند.

پس چرا هنگامی که عذابِ ما به سراغشان آمد، به زاری و خاکساری نیفتادند؟ ولی دلهایشان سخت گردیده، و شیطان برایشان آراسته کارهایی را که می‌کردند.

پس، چون آنچه را بدان پند داده شدند، از یادشان بردند، درهای همه چیز را بر رویشان گشودیم، تا آنگاه که بدانچه دریافت‌ه بودند سرمست گردیدند؛ پس ناگهان فرو گرفتیمشان و به یکباره ناامید گردیدند.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و بدین‌سان، دودمان مردمی که ستم کردند کنده شد. و سپاس خدا را که جهانیان را پرورد.

۴۶

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصَرَفُ الْأَيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ

بگو: بیندیشید، اگر خدا شنوایی و دیدگانتان را گیرد، و مهر بر دلهایتان نهد؛ کدامین معبود جز خدا آن را به شما بازگرداند؟ بنگر که چگونه آیات را گونه‌گون بیان می‌داریم، و آنان باز روی گردانند.

۴۷

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ

بگو: بیندیشید، اگر عذاب خدا، ناگهان یا آشکارا بر شما فرود آید، آیا جز گروه ستمکاران تباہ می‌گردند؟

۴۸

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ط فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

ما پیامبران را جز بشارتگر و بیم‌رسان گسیل نمی‌داریم، پس کسانی که گروند و به صلاح آیند، نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین گردند.

۴۹

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

کسانی که آیه‌های ما را دروغ انگارند، به سزای نافرمانیشان گرفتار عذاب می‌گردند.

۵۰

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ط إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَىٰ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

بگو: من نمی‌گویم گنجینه‌های خدا نزد من است؛ و غیب نیز نمی‌دانم؛ و نمی‌گویم که از فرشتگان هستم؛ من جز آنچه را به من وحی می‌شود پی نمی‌گیرم. بگو: آیا نابینا و بینا برابرند؟ آیا خرد نمی‌ورزید؟

۵۱
۱۰۷۲

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

و بدین [قرآن کسانی را که از محشور شدن نزد پروردگارشان می‌ترسند بیم ده، که جز او یار و شفיעی ندارند، باشد که پروا گیرند.

۵۲

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ط مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ

کسانی که پروردگارشان را هر بام و شام می‌خوانند، و به سوی او نظر دارند، مران از خویش. نه از حساب آنان بر تو چیزی و نه از حساب تو بر آنان چیزی است تا برانی‌شان و از کسانی شوی که ستمکارند.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ

و بدین‌گونه برخی از آنان را با برخی آزمودیم، تا گویند: آیا اینانند که خدا از میان ما موهبتشان داده؟ آیا خدا داناتر نیست به حال کسانی که سپاسگزارند؟

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

هرگاه کسانی که به آیات ما می‌گروند، نزد تو آیند، بگو: درود بر شما، پروردگارتان بر خود مهربانی را نوشته است؛ هر یک از شما که از روی نادانی کار بدی مرتکب گردد، آنگاه توبه کند، و به صلاح آید، بی‌گمان آمرزگارِ مهرگستر است خداوند.

وَكَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ

و بدین‌سان، آیات [خود] را به روشنی بیان می‌داریم، تا راه و رسم گنهکاران آشکارا گردد.

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

بگو: مرا از پرستش آنچه به جای خدا می‌خوانید بازداشته‌اند. بگو: من هوسهای شما را پیروی نمی‌کنم، و گرنه گمراه شده و از کسانی نمی‌باشم که رهنمون گشتند.

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَفْصِلُ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ

بگو: من از سوی پروردگارم نشانه آشکاری دارم؛ و شما آن را دروغ دانستید؛ و آنچه را از من با شتاب می‌خواهید در اختیارم نیست. فرمان تنها به دست خداوند است؛ حق می‌گوید و او بهترین داوران است [بی‌تردید].

قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ

بگو: اگر آنچه را با شتاب می‌خواهید، در اختیارم بود؛ میان من و شما کار پایان یافته‌بود؛ و خدا داناتر است به حال کسانی که ستمکارند.

وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

کلیدهای نهان‌ها نزد اوست. آن را کسی جز او نمی‌داند، و آنچه را در خشکی و دریاست می‌داند، و هیچ برگی نمی‌افتد مگر بدان داناست؛ و هیچ دانه‌ای در تاریکی‌های زمین، و هیچ تر و خشکی نیست، مگر آنکه در کتابی روشن [نگاشته می‌باشد].

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۖ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفْرِطُونَ

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۖ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ
الْحَسِبِينَ

قُلْ مَنْ يُنَجِّيْكُمْ مِّنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ
الشَّاكِرِينَ

قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيْكُمْ مِّنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ
أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيعًا وَيُذِيقَ
بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ ۚ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصْرِفُ الْأَيَّاتِ لَعَلَّهُمْ
يَفْقَهُونَ

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ لَّسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي عَايَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ
يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا
تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

اوست که شما را شب هنگام می‌میراند؛ و آنچه را در روز کرده‌اید می‌داند؛ آنگاه شما را در روز برمی‌انگیزد، تا سرآمدی معلوم فرا رسد. آنگاه بازگشت شما به سوی اوست؛ و او شما را بدانچه می‌کردید آگاه می‌سازد.

و اوست که بر بندگان خود چیره است؛ و بر شما نگهبانی گسیل می‌دارد، تا هرگاه یکی از شما را مرگ فرا رسد، فرستادگان ما جانش را بستانند؛ و هرگز کوتاهی نمی‌کنند.

آنگاه به سوی خداوند- سرور راستینشان- باز گردانیده می‌شوند؛ هان، که فرمانروایی از آن اوست، و او سریع‌ترین حساب‌رسان است [بی‌تردید].

بگو: کدامین کس شما را از تاریکی‌های خشکی و دریا رهایی می‌بخشد؟ آنگاه که او را به زاری و در نمان خوانید؛ که اگر ما را رهایی بخشد، بی‌تردید از کسانی خواهیم بود که سپاسگزارند.

بگو: خداست که شما را از آن [تاریکی‌ها] و از هر اندوهی رهاند، و شما باز شرک می‌ورزید.

بگو: او تواناست که از فراز یا فرودتان عذابی بر شما بفرستد، یا شما را گروه گروه به هم اندازد، و هر یک را از دیگری طعم جنگ بچشاند. بنگر که چگونه آیات را گونه‌گون می‌کنیم، باشد که دریابند.

مردمت دروغش پنداشته‌اند، با آنکه آن حق است. بگو: من نگاهبان شما نمی‌باشم.

هر خبری را هنگامی است؛ و به زودی دانید.

هرگاه ببینی کسانی درباره آیات ما ناروا می‌گویند، از آنان روی بگردان تا به سخنی دیگر بپردازند؛ و اگر شیطان تو را به فراموشی افکند، پس از یادآوری، با کسانی منشین که ستمکارند.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَلَكِنَّ
ذِكْرَىٰ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

از حساب آنان [یاوه گویان چیزی بر پرواپیشگان نمی‌باشد؛
ولی این پندی است باشد که پارسایی ورزند.

۷۰

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتَهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
وَذَكِّرْ بِهِ ۚ أَن تَبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا ۚ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ
وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

کسانی که دینشان را به بازی و سرگرمی گرفته‌اند، و
زندگانی دنیا آنان را فریفته‌است، واگذار؛ و مردم را بدان
[/ قرآن اندرز ده؛ مبادا کسی به [کیفر] آنچه اندوخته تبا
شود، در حالی که برای وی در برابر خدا یار و شفاعتگری
نمی‌باشد؛ و اگر [برای رهایی هرگونه تاوانی بپردازد، از او
پذیرفته نخواهد شد. اینانند که گرفتار کارهای خود
شده‌اند؛ و به خاطر کفری که می‌ورزیدند، نوشابه‌ای از آبی
جوشان و کیفری جانگزا دارند.

۷۱
۱۱۰

قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ
أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا اللَّهُ كَالَّذِي أُسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي
الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ ۖ إِلَى الْهُدَىٰ أُثْنِتْنَا قُلْ
إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۖ وَأَمْرًا لِّنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو: آیا به جای خدا چیزهایی را که به ما سود و زیانی
نمی‌زند خوانیم؛ و یا پس از آنکه خدا هدایتمان کرده، به
گذشته‌هایمان برگردیم؟! چونان کسی که در بیابانی
سرگردان است، و شیطانها او را به سوی خود خوانند، و
یاورانی دارد که او را به هدایت فرا خوانند [و می‌گویند]:
به سوی ما بیا. بگو: بی‌گمان هدایت الهی، تنها هدایت است؛
و دستور یافته‌ایم که: رام کسی باشیم که جهانیان را
پرورد.

۷۲

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا ۖ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

و اینکه نماز برپا دارید، و از او پروا گیرید؛ و اوست که به
سویش گرد آورده می‌شوید.

۷۳

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ
كُنْ فَيَكُونُ ۚ قَوْلُهُ الْحَقُّ ۚ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةُ ۖ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

اوست که آسمانها و زمین را به حق آفرید، و هر گاه که
بگوید: باش، خواهد بود، سخنش حق است؛ و روزی که در
صور دمیده شود، فرمانروایی از آن اوست؛ دانای نهای و
آشکار است، و او سنجیده کاری آگاه است [بی‌تردید].

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ عَازَرَ اتَّخِذْ أُصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّي
أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۷۵

وَكَذَلِكَ نُرَى إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَيَكُونَ
مِنَ الْمُوقِنِينَ

۷۶

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ

۷۷

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ
يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ

۷۸

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّا
أَفَلَتْ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

۷۹

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۸۰

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۚ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ۚ وَلَا
أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۚ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ۚ وَسِعَ رَبِّي
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

۸۱

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمُ
بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنْزَلْ بِهِ ۚ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ
أَحَقُّ بِالْأَمْنِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

و هنگامی را [به یاد آور] که ابراهیم به پدرش «آزر» گفت:
آیا بتان را خدایگان می‌گیری؟! من تو را و قومت را می‌بینم،
که آشکارا به کژراهه می‌روید.

و بدین گونه گستره آسمانها و زمین را به ابراهیم
می‌نمایانیم، تا از باورمندان گردد.

پس، چون شب پرده بر او افکند، اختری را دید؛ گفت: این
پروردگار من است، و چون نهان شد، گفت: من نهان
شوندگان را دوست نمی‌دارم بی‌تردید.

و چون ماه را تابان دید، گفت: این پروردگار من است. و
چون نهان شد، گفت: اگر پروردگارم رهنمونم نبود، بی‌گمان
از مردمی بودم که گمراهند.

و چون خورشید را درخشان دید، گفت: این پروردگار من
است، این بزرگ‌تر است. و چون نهان شد، گفت: هموطنانم،
من بیزارم از آنچه همتای وی دانید.

من با اخلاص، تنها به سوی کسی که آسمانها و زمین را
آفریده‌است، رونموده‌ام؛ و از کسانی نیستم که شرک
می‌ورزند.

و هموطنانش با وی ستیزه می‌کردند؛ گفت: آیا درباره خدا
که هدایت کرده با من ستیزه می‌ورزید؟ و من از آنچه
همتای وی می‌دانید نمی‌ترسم، مگر آنکه پروردگارم چیزی
[برای من خواهد. دانش پروردگارم همه چیز را در بر
گرفته است، آیا پند نمی‌گیرید؟

من از آنچه همتای خدا گرفته‌اید چگونه بترسم، با آنکه شما
خود از اینکه برای خدا همتا گرفته‌اید- و هیچ دلیلی در این
باره بر شما فرود نیامده- نمی‌ترسید؟ پس کدام یک از دو
گروه به آسودگی سزاوارترند، اگر دانید؟

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا اِيْمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُولَٰئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا ءَاتَيْنَاهَا اِبْرٰهِيْمَ عَلٰى قَوْمِهٖۙ نَرْفَعُ دَرَجٰتٍ مِّنْ نَّشَآءُۖ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَاۚ وَنُوْحًا هَدَيْنَاۚ مِّنْ قَبْلُ ۚ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهٖۙ دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ وَاَيُّوْبَ وَيُوْسُفَ وَمُوْسٰى وَهٰرُونَ ۚ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى وَعِيسٰى وَإِلْيَاسَ ۚ كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ

وَإِسْمٰعِيْلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلٰى الْعٰلَمِيْنَ

وَمِنْ ءَابَآئِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَاِخْوَانِهِمْ ۖ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ

ذٰلِكَ هُدٰى اللّٰهُ يَهْدِيۤ اِلَيْهِۙ مَن يَشَآءُ ۚ مِّنْ عِبَادِهٖۙ وَلَوْ اَشْرَكُوْا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ ءَاتَيْنَاهُمْ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَۚ فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوْا بِهَا بِكَافِرِيْنَ

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰى اللّٰهُ ۖ فَبِهٰدِهِمْ اَقْتَدِهٖۙ قُلْ لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِۙ اَجْرًاۚ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ

کسانی که گرویدند و ایمانشان را با ستم نیالودند، آنانند که آسودگی دارند، و همانانند که رهیافته‌اند.

اینها دلایل ما بود که به ابراهیم در برابر قومش دادیم. هر کس را بخواهیم به درجاتی بالا می‌بریم، بی‌گمان پروردگارت سنجیده‌کاری آگاه است [بی‌تردید].

ما به وی اسحاق و یعقوب بخشیدیم، و همه را به راه راست رهنمون گشتیم، و پیش از آن نوح را، و از فرزندان‌ش داود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را راه نمودیم؛ و این‌گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکوکارند.

و زکریّا و یحیی و عیسی و الیاس را، که همه از شایستگان بودند.

و اسماعیل و یسَع و یونس و لوط را، که هریک را برتری دادیم بر کسانی که در این جهان زیند.

و از پدران و فرزندان و برادرانشان؛ که آنان را برگزیدیم و راهنمایی‌شان کردیم که راه راست را پویند.

این هدایتِ خداست، که هر یک از بندگان را بخواهد بدان رهنمون می‌گردد. و اگر مشرک بودند، بی‌گمان تباه شده‌بود کارهایی که می‌کردند.

آنان کسانی‌اند که کتاب و داوری و پیامبری بدیشان عطا کردیم؛ و اگر بدان کفر بورزند، بی‌گمان، گروهی دیگر را بر آن می‌گماریم، که بدان کافر نمی‌باشند.

اینان کسانی‌اند که خدا هدایتشان کرده؛ پس هدایتشان را پیروی نما. بگو: من در برابرش از شما پاداشی نمی‌خواهم. آن نیست برای جهانیان مگر یک پند.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ ۚ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ ۚ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا ءَابَاؤُكُمْ ۖ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

خدا را چنان‌که باید نشناختند، آنگاه که گفتند: خدا بر کسی چیزی فرو نفرستاده. بگو: آن کتابی را که موسی آورده، چه کسی فرستاده؟ کتابی که برای مردم نور و هدایت بود، و شما آن را طومارها می‌سازید، بخشی را آشکار و بخش زیادی را نهان می‌دارید، و به شما آموخته شد چیزی که نه شما و نه نیاکانتان نمی‌دانستید. بگو: خدا [همه را فرستاده؛ آنگاه بگذارشان تا در یاهوهاشان به بازی بپردازند.

وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

این خجسته کتابی است که آن را فرستادیم، که تصدیقگر کتابهای پیشین است. تا ام‌القری [مکه و پیرامونش را بیم بدان دهی و کسانی که ایمان به آخرت دارند، بدان می‌گروند، و هم آنانند که نمازهایشان را پاس می‌دارند.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ ۚ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ ءَايَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

کیست ستمکارتر از آنکه به خدا دروغی بزند، یا گوید: به من وحی شده، و چیزی به وی وحی نشده باشد؛ و آنکه گوید: مانند آنچه خدا فرستاده، من [نیز] می‌فرستم. و ای کاش ستمگران را در گردابهای مرگ می‌دیدی آنگاه که فرشتگان به سوی آنان دستانشان را گشوده‌اند، که: جانهایتان را برون دهید! امروز، به خاطر آن دروغها که بر خدا بستید و در برابر آیه‌های وی سرکشی کردید، به کیفری خفت‌بار مجازات می‌گردید.

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ ۚ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

اینک شما تنها به سوی ما باز گشته‌اید، آن‌گونه که شما را نخستین بار آفریده‌ایم، و آنچه را به شما عطا کردیم پشت سر نهاده‌اید، و شفیعانی را که گمان می‌بردید شریکان شما هستند، با شما نمی‌بینیم. اکنون پیوندتان گسسته شده، و ناپدید شده آنچه می‌پنداشتید!

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالْتَّوَىٰ ۖ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ

بی‌گمان شکافنده دانه و هسته خداوند است. زنده را از مرده، و مرده را از زنده برآورد، خدای شما این است؛ پس چگونه به کژراهه می‌روید؟

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا ۚ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

شکافنده صبح است، شب را مایه آرامش، و خورشید و ماه را ابزار شمارش قرار داد، این است اندازه‌گیری آن دانای پیروزمند.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ التَّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ
الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

اوست که ستارگان را برای شما پدیدار ساخت تا در تاریکی‌های خشکی و دریا راه بدانها جویید. بی‌گمان، ما دلایل خود را به روشنی بیان کردیم، برای مردمی که می‌دانند.

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ

اوست که شما را از یک تن پدید آورد، پایدار و ناپایدار. به راستی ما نشانه‌ها را بیان کردیم، برای مردمی که می‌فهمند.

وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ
شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ
النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ
وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ ۚ انظُرُوا إِلَىٰ
ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ

و اوست که از آسمان آبی فرود آورد، و با آن هرگونه گیاه را برویانیدیم، و از آن جوانه سبزی برآوردیم، و از آن دانه‌های به هم پیوسته پدید آوردیم، و از شکوفه نخل، شکوفه‌هایی با رشته‌های آویخته و باغهایی از انگور و زیتون و انار- همگون و ناهمگون- جلوه‌گر ساختیم؛ به میوه آن چون ثمر دهد و به محصول رسیده‌اش بنگرید؛ بی‌گمان در آن نشانه‌هاست برای مردمی که می‌گروند.

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَفُوا لَهُۥٓ بَنِينَ
وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَنَهُۥٓ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ

آنان برای خدا همتیانی از جنیان انگاشتند، با آنکه آنان را خدا آفریده‌است. و برای او، بی هیچ دانشی، پسران و دخترانی تراشیدند. او پاک و برتر است از آنچه می‌گویند.

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ اَنۡیَ یَّکُوۡنُ لَهُۥٓ وَلَدٌ ۚ وَلَمۡ یَّکُنۡ
لَّهٗٓ صَاحِبَةً ۚ وَخَلَقَ کُلَّ شَیْءٍ ۚ وَهُوَ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیۡمٌ

آفریدگار آسمانها و زمین است. چگونه او را فرزندی است، که همسری نگزیده، و همه چیز را پدید آورده و بر همه چیز آگاهی دارد.

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَرَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ
وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْمُشْرِكِينَ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا
أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدُوًّا
بَغِيْرٍ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ
بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْأَيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا
جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَنُقَلِّبُ أَفْعَادَتَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

این است خدا، پروردگارِ شما، معبودی جز او نمی‌باشد،
آفریدگارِ هر چیز است. پس او را بپرستید، و او بر هر
چیزی نگاهبان است [بی‌تردید].

دیدگان او را درنمی‌یابند، و او دیدگان را درمی‌یابد، و او
باریک بینی است که بر همه چیز آگهی دارد.

به راستی رهنمودهایی از سوی پروردگارتان برای شما آمد.
پس هر که به دیده بصیرت نگرد به سودِ او، و هر که از سرِ
بصیرت ننگرد به زیان اوست، و من بر شما نگهبان
نمی‌باشم.

ما آیه‌ها را گونه گون می‌آوریم، تا مبدا گویند از دیگران
درس گرفته‌ای، و البته آن را روشن می‌سازیم برای مردمی
که می‌دانند.

آنچه از پروردگارت به تو وحی شده را پی‌گیر. معبودی جز او
نمی‌باشد، و رخ برتاب از کسانی که شرک می‌ورزند.

اگر خدا می‌خواست مشرک نمی‌شدند؛ و ما تو را بر
نگهبانیشان نگماشته‌ایم و تو وکیلشان نیستی، بی‌تردید.

کسانی که جز خدا را می‌خوانند دشنام مدهید، که آنان از
روی دشمنی و نادانی، خدا را دشنام می‌دهند. بدین‌سان ما
برای هر گروهی کردارشان را بیاراستیم. آنگاه بازگشتشان
به سوی پروردگارشان است، و او آنان را آگاه خواهد ساخت
بدانچه می‌کردند.

سخت‌ترین سوگندهایشان را به نام خدا خوردند، که اگر
معجزه‌ای برایشان آید، بدان می‌گروند. بگو: معجزات تنها در
اختیارِ خداوند است. و شما چه می‌دانید که اگر [معجزه هم
آید باز نمی‌گروند.

دلها و دیدگان‌شان را بازگونه می‌سازیم، چنان‌که نخستین بار
نیز بدان نگرویدند، و رهایشان می‌سازیم تا در
سرکشی‌شان سرگردان فرومانند.

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبَلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ

اگر ما فرشتگان را به سویشان می‌فرستادیم، و مردگان با آنان سخن می‌گفتند، و همه چیز را روبرویشان زنده می‌کردیم، باز نمی‌گرویدند- مگر اینکه خدا خواهد- ولی بیشترشان نمی‌دانند.

و بدین‌سان برای هر پیامبری دشمنی از شیطانهای انسی و جنی گماشتیم. برخی به برخی برای فریب، سخنانی آراسته به راز پیغام می‌دهند؛ و اگر پروردگارت [به قضای حتمی می‌خواست، چنین نمی‌کردند؛ پس آنان را واگذار با هرگونه افتراقی که می‌بندند.

تا دلهای کسانی که به آخرت نمی‌گروند بدان گراید و خرسند بدان باشند، و هر چه را که بخواهند مرتکب شوند، مرتکب شوند.

پس، آیا داوری جز خدا جوییم؟ و اوست که این کتاب را به تفصیل برای شما فرستاده، و آنان که کتابشان داده‌ایم می‌دانند که این کتاب از سوی پروردگارت به حق فرود آمده‌است. پس از کسانی مباش که دچار تردیدند.

سخن پروردگارت به راستی و داد، به فرجام آمد؛ سخنان او را دگرگون کننده‌ای نمی‌باشد؛ و شنوایی داناست خداوند.

اگر از بیشتر کسانی که در این سرزمینند پیروی کنی، تو را از راه خدا باز می‌دارند. آنها جز گمان را پیروی نمی‌کنند، و جز دروغ نمی‌بافند.

بی‌گمان، پروردگارت داناتر است به کسانی که از راهش منحرف شوند، و به کسانی که راه یافته می‌باشند.

پس از آنچه نام خدا [به هنگام ذبح بر آن برده شده، بخورید؛ اگر به آیاتش ایمان دارید.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيْطَانِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

۱۱۲

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْعَدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُّقْتَرِفُونَ

۱۱۳

أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

۱۱۴

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۚ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۱۱۵

وَإِنْ تُطِيعْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

۱۱۶

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

۱۱۷

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ أَسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ ۚ مُؤْمِنِينَ

۱۱۸

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ
فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ
كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بَغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ

وَذَرُوا ظَهَرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ
سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ
وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُوحِيَ إِلَى أُولِيَائِهِمْ لِيُجْدِلُوكُمْ وَإِنْ
أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي
النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا
كَذَلِكَ زَيْنٌ لِّلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا
وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ
الَّذِينَ أَجْرُمُوا صَعَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا
يَمْكُرُونَ

چرا از آنچه نام خدا بر آن برده شده نمی‌خورید؟ که خدا
آنچه را بر شما حرام بوده به تفصیل بیان کرده، مگر آنچه را
بر خوردنش ناگزیز شوید. و بسیاری دیگران را به نادانی، با
هوس‌هایشان به کژراهه می‌برند. بی‌گمان، پروردگارت
داناتر است به حال کسانی که تجاوزکارند.

آشکار گناه و نهانش را رها کنید، بی‌گمان کسانی که گناه
مرتکب شده‌اند، به زودی بدانچه مرتکب شده‌اند جزا یابند.

از آنچه نام خدا را بر آن نبرده‌اند، مخورید، که آن تبهکاری
است. و شیطانها دوستانشان را وسوسه می‌کنند تا با شما
درآویزند. و اگر اطاعتشان کنید خود مشرکید، بی‌تردید.

آیا کسی که مرده‌بود، پس زنده‌اش کردیم، و برای وی نوری
پدید آوردیم تا در پرتو آن میان مردم راه برود، همانند
کسی است که در تاریکی‌هاست و برای وی راه گریزی
نیست؟ این گونه برای کافران آراسته گردیده کارهایی که
می‌کردند.

و بدین گونه، در هر دیاری بزرگ گناهکارانش را می‌گماریم
تا در آن نیرنگ برانگیزند، و مگر با خویش نیرنگ نمی‌ورزند
و نمی‌فهمند.

هرگاه نشانه‌ای برایشان آید، گویند: هرگز نمی‌گرویم، تا
همانند آنچه پیامبران خدا را دادند، به ما بدهند. خدا بهتر
می‌داند پیامش را در کجا نهد. به زودی در پیشگاه خدا
تبهکاران را خواری و کیفری سهمگین فرو گیرد؛ به خاطر آن
نیرنگی که می‌زدند.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَثَمًا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۖ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا يَمْعَشَرُ الْجِنِّ قَدْ أُسْتُكْثِرْتُمْ مِّنَ الْإِنسِ ۖ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِّنَ الْإِنسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوٍ لَّكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

يَمْعَشَرُ الْجِنِّ وَالْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ

ذَلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ

خدا هر کس را بخواهد راهنمایی کند سینه‌اش را برای اسلام گشاید و هر کس را بخواهد در گمراهی نهد، سینه‌اش را تنگ و سخت گرداند؛ گویی که می‌خواهد به زحمت به آسمان رود. این گونه خدا پلیدی را بر کسانی می‌نهد که نمی‌گروند.

این راه پروردگار توست، راهی راست. ما آیات را به روشنی بیان کردیم، برای مردمی که پند می‌گیرند.

آنان را نزد پروردگارشان «سرای سلامت» است، و او یاور آنهاست به خاطر کارهایی که می‌کردند.

روزی که همه آنان را گرد آورد، [گوید:] ای گروه جنیان، بسیاری از آدمیان را همراه خود کردید؛ و هواخواهانشان از آدمیان گویند: پروردگارا، ما از یکدیگر بهره می‌بردیم؛ و اکنون به پایانی که مقرر کرده‌بودی رسیده‌ایم. گوید: آتش جایگاه شماست، جاودانه در آن مانید، مگر آنچه را خدا خواهد؛ پروردگارت استوارکاری آگاه است بی‌تردید.

و بدین‌سان برخی از ستمکاران را بر برخی می‌گماریم، به خاطر کارهایی که می‌کردند.

ای گروه جنیان و آدمیان! آیا از میان شما پیامبرانی به سویتان نیامدند که آیاتم را برایتان بازگویند، و شما را از دیدار امروزتان بترسانند؟! گویند: بر زیان خویش گواهی دهیم [که آری آمدند]. دنیا آنان را فریفته‌بود، و بر زیان خویش گواهی دادند که کافر بودند.

این از آن روست که پروردگارت نابود کننده شهرها در حالی که [مردم آن ناآگاه باشند، نبوده است.

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ

برای هر کس بدآنچه انجام داده مراتبی است، و پروردگارت ناآگاه نیست از آنچه انجام می‌دهند.

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ ءَاخِرِينَ

پروردگارت بی‌نیازی است مرحمت پیشه، اگر بخواهد شما را می‌برد، و پس از شما هر که را خواهد جانشین می‌سازد، چنان که شما را از نژاد گروهی دیگر پدید آورد.

إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيٌ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

آنچه بدان بیم‌تان دهند آمدنی است بی‌تردید، و شما بازدارنده آن نمی‌باشید.

قُلْ يَتَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

بگو: ای قوم من، کار بر شیوه‌تان کنید، من نیز می‌کنم؛ بزودی خواهید دانست که نیک فرجامی آن سرا از آن کیست؟ ستمکاران به راستی رستگار نمی‌گردند.

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

برای خدا از زراعت و چارپایانی که خود آفریده‌است، سهمی نهاده‌اند، و به گمان خود گفتند: این برای خدا و این برای بتان ماست؛ ولی آنچه برای بتان بود به خدا نمی‌رسید و آنچه برای خدا بود به بتان می‌رسید. به راستی چه بد داوری کنند.

وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائُهُمْ لِيَرُدُّوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

و بدین گونه برای بسیاری از مشرکان، خدایانشان کشتن فرزندانشان را بیاراستند تا نابودشان کنند، و آیین‌شان را بر آنان مشتبه سازند؛ و اگر خدا می‌خواست این چنین نمی‌کردند، پس آنان را فرو گذار با آنچه به دروغ می‌بافند.

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَرْتُ حِجْرًا لَا يَطْعُمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَمُ حَرَمَتٌ ظُهُورُهَا وَأَنْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

به پندارشان گفتند: اینها چارپایان و کشتزار [های ممنوعه
است، که جز کسانی که ما بخواهیم نباید از آن خورند، و
چارپایانی که سواری بر آنها حرام گردیده، و چارپایانی که
[هنگام ذبح نباید نام خدا را بر آن برند؛ اینها افتراهایی
است بر خدا، و او به زودی آنها را کیفر دهد، به خاطر
افتراهایی که می‌بستند.

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةً لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ
عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ
وَصَفَهُمْ إِنَّهُ وَحَكِيمٌ عَلِيمٌ

و گفتند: این چارپایان را آنچه در شکم است، ویژه مردان
ماست و بر زنان ما حرام گردیده؛ و اگر آن مرده باشد همه
در آن شریک می‌باشند، به زودی خدا این گونه توصیفشان
را سزا دهد، که او فرزانه‌ای داناست بی‌تردید.

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا
مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ

کسانی که فرزندانشان را از روی نابرداری و بی‌دانشی
کشتند، و آنچه را خدا روزیشان کرده‌بود- از روی افترا به
خدا- حرام دانستند؛ بی‌گمان زیان کردند. اینان به راستی
گمراه شدند و رهیافته نبودند.

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ
وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ
مُتَشَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَءَاتُوا
حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

اوست که بوستانها- افراشته و نا افراشته- و نخل و
زراعت- با محصولات گوناگون- و زیتون و انار- همگون و
ناهمگون- پدید آورد؛ از میوه آن- چون ثمر داد- بخورید و
حق [مستمندان را به هنگام چیدنش بدهید، و اسراف
نکنید که خدا اسرافکاران را دوست نمی‌دارد.

وَمِنَ الْأَنْعَمِ حَمُولَةٌ وَفَرَشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوتَ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

و از چارپایان انواع بارکش و پشم و کرک‌آور پدید آورد، از
آنچه خدا روزیتان کرده بخورید، و گامهای شیطان را پیروی
نکنید، که وی شما را دشمنی آشکار می‌باشد.

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَالَّذِكْرَيْنِ حَرَّمَ أُمُّ الْأَنْثَيْنِ أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ
الْأَنْثَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

هشت نر و ماده [را خدا آفرید و بر شما حلال گردانید]: از
گوسفند دو تا، و از بز دو تا. بگو آیا نرهای آنها را [خدا]
حرام کرده و یا ماده‌های آنها را؟ یا آنچه را که جای گرفته در
رحم دو ماده آنها؟ مرا از روی آگاهی خبر دهید، اگر راست
می‌گویید.

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَالَّذِكْرَيْنِ حَرَّمَ أُمُّ
الْأَنْثَيْنِ أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ
شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْكُمْ اللَّهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

و از شتر دو تا، و از گاو دو تا؛ بگو آیا نرهای آنها را [خدا]
حرام کرده و یا ماده‌های آنها را؟ یا آنچه را که جای گرفته در
رحم دو ماده آنها؟ یا مگر حاضر بوده‌اید آنگاه که بدان
سفارشتان کرده بوده خدا؟ پس کیست ستمکارتر از آنکه بر
خدا دروغی بندد؟ یا از روی نادانی مردمان را بفریبد؟ آری،
خدا هدایت نخواهد مردمی را که ستمکارند.

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوْحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُوَ إِلَّا
أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ
رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ
وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

بگو: در آنچه به من وحی رسیده، چیزی را که خوردنش بر
خورنده‌ای حرام باشد نمی‌یابم، مگر آنکه مردار، یا خون
برون ریخته، یا گوشت خوک- که آن پلید است- یا آنچه به
گناه نام غیر خدا [به هنگام سر بریدنش بر آن برده شده،
باشد. پس هر که بدون سرکشی و زیاده‌خواهی ناگزیر به
[خوردن اش باشد، بی‌گمان پروردگارت آمرزگاری است که
مهر می‌ورزد.

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُرُهُمَا أَوْ
الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ

بر یهودیان هر حیوان چنگال‌داری را حرام دانستیم، و از
گاو و گوسفند، پیه‌هایشان را بر آنها حرام شمردیم، مگر آن
پیه‌هایی که بر پشت آنها یا دو پهلوهاست یا با استخوان
درآمیخته؛ این به کیفر ستمی بود که می‌کردند؛ و ما
راستگوییم بی‌تردید.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

اگر تو را دروغگو خوانند، بگو: پروردگارتان دارای مهری
فراگیر است؛ و کیفر او باز داشته نخواهد شد از مردمی که
گنهکارند.

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا
وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ
لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ

کسانی که شرک ورزیدند، به زودی خواهند گفت: اگر خدا
میخواست نه ما و نه پدرانمان مشرک نمی شدیم، و چیزی
را تحریم نمی کردیم، پیشینیان اینان نیز به همین گونه
دروغ می گفتند، تا اینکه عقوبت ما را چشیدند. بگو: آیا شما
را دانشی هست که ما را نشان دهید؟ و شما جز پندار را
فرمان نمی برید، و جز دروغ نمی بافید.

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِغَةُ ۖ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ

بگو: برهان رسا ویژه خداوند است، و اگر میخواست همه
شما را هدایت می کرد.

قُلْ هَلَمْ شُهَدَاءُكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا
فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

بگو: گواهانتان را که گواهی دهند به اینکه اینها را خدا
حرام کرده، بیاورید. پس اگر آنان هم گواهی دادند، تو با
آنان گواهی مده؛ و هوسهای کسانی که آیات ما را دروغین
خواندند، پیروی مکن؛ و نیز [پیروی مکن کسانی را که به
آخرت نمی گروند و به پروردگارشان شرک می ورزند.

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَاقِ
نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ
مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ ۖ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَدِّكُمْ بِهِ ۖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

بگو: بیایید تا آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده برای
شما خوانم؛ اینکه: چیزی را با وی شریک نگردانید؛ و به پدر
و مادر نیکی کنید؛ و فرزندان را از بیم تنگدستی
نکشید؛ ما شما و آنها را روزی می دهیم؛ و به کارهای ناپسند
– آشکار و نهان آن – نزدیک نشوید؛ و نفسی را که خدا
محترم داشته، جز به حق نکشید. اینهاست آنچه خدا شما را
بدان سفارش کرده، باشد که بیندیشید.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۚ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ ۚ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

و به مال یتیم- مگر به بهترین صورت- نزدیک نشوید، تا به رشد خود رسد. و پیمانه و ترازو را با دادگری، تمام بپیمایید. هیچ کس را مگر به اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم. و چون سخن می‌گویید، به داد گویید، هر چند درباره خویشاوندان باشد. و پیمان خدا را پاس بدارید. اینهاست که خدا شما را بدان اندرز می‌دهد، باشد که پند پذیرید.

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

این راه راست من است، پس پیروی‌اش کنید. و راههای دیگر را، که شما را از راه وی پراکنده می‌سازد، پیروی نکنید. اینهاست که خدا شما را بدان اندرز می‌دهد، باشد که پروا گیرید.

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

آنگاه به موسی کتاب [آسمانی دادیم؛ تا بر آن کس که نکوکار است [نعمت را] تمام گردانیم. و برای اینکه هر چیزی را بیان کنیم، و هدایت و رحمتی باشد، باشد که به دیدار پروردگارشان ایمان بیاورند.

وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

این کتابی است فرخنده، که ما فرستادیمش؛ پس پیروی‌اش کنید، و پارسایی پیشه کنید، باشد که بر شما مهر آرند.

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ

تا نگویید: کتاب [آسمانی تنها بر دو گروه پیش از ما [یهود و نصاری فرود آمده‌است، و ما بی‌خبر بودیم از درسهایی که می‌خواندند.

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ ۖ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا ۚ سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَن ءَايَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ

یا نگویید: اگر کتاب بر ما فرود می‌آمد، از آنان ره یافته‌تر بودیم. اکنون، از سوی پروردگارتان دلایل روشن و هدایت و رحمتی به سوی شما آمد، پس کیست ستمکارتر از آنکه آیات خدا را دروغ پندارد و از آنها روی گرداند؟ ما به زودی کسانی را که از آیات ما روی گردانند، به عذابی سخت کیفر دهیم، به خاطر آنکه روی گردانندند.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

آیا انتظاری جز این دارند که فرشتگان به سویشان آیند؛ یا اینکه پروردگارت آید، یا برخی نشانه‌های پروردگارت آید؟ اما آن روز که برخی از نشانه‌های پروردگارت آید، کسی که پیش از آن ایمان نیاورده، یا پس از ایمان کار نیکی به جا نیاورده، ایمانش وی را سودی نمی‌بخشد. بگو: منتظر باشید، که ما نیز از کسانی هستیم که منتظرند.

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

کسانی که دینشان را پراکنده ساختند، و فرقه فرقه شدند، تو را با آنان کاری نیست، کارشان تنها با خداوند است، آنگاه آگاهشان خواهد ساخت بدانچه می‌کردند.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

هر که نیکی آرد، ده چندان پاداش برد؛ و هر که بدی آرد، مگر همانندش کیفر نشود، و آنان ستم نمی‌بینند.

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

بگو: آری، پروردگارم مرا به راهی راست رهنمون گشته، دینی پایدار، آیین یکتاپرستی ابراهیم، که از مشرکان نبود.

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو: نماز و عباداتم، و زندگانی و مرگم، تنها برای خداست، که جهانیان را پرورد.

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

وی را همتایی نیست، و بدین کار فرمان یافته‌ام، و نخستین مسلمانم بی‌تردید.

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَىٰ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

بگو: آیا پروردگاری جز خدا جویم و او پروردگار هر چیز است؟ و دستاورد هر کس تنها بر اوست، و هیچ باربرداری بار [گناه دیگری را بر نمی‌دارد، آنگاه بازگشت شما به سوی پروردگار شماست، و او آگاه‌تان خواهد ساخت از آنچه در آن اختلاف می‌کردید.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا ءَاتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

اوست که شما را جانشینان زمین گماشت، و برخی را بر برخی به درجاتی برتری بخشید، تا شما را در آنچه به شما داده، بیازماید. بی‌گمان پروردگارت زود کیفر است، و او آمرزگاری مهربان است بی‌تردید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْمَصِّ

الف، لام، میم، صاد.

۲

كِتَبُ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لِئُنْذِرَ
بِهِٗ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

۳

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِٗ
أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

۴

وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ

۵

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ

۶

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ

۷

فَلَنَقْصَنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ

۸

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

۹

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا
كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ

۱۰

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَةً
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۱۱
۱۲۳

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَكَةِ
اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّن
السَّاجِدِينَ

کتابی است بر تو فرود آمده، مبدا از آن تنگدلی یابی، این
برای آن است که بدان بیم دهی و پندی باشد برای کسانی
که می‌گروند.

آنچه از سوی پروردگارتان به سوی شما فرود آمده را پیروی
کنید، و معبودانِ دیگر را پیروی نکنید؛ و چه اندک پند
می‌گیرید.

بسا شهری را که به تباهی بردیم، و عذابِ ما شب هنگام یا
در خوابِ نیمروز به سراغشان آمد.

چون عذابِ ما بر آنان فرود آمد، گفتارشان جز این نبود که
می‌گفتند: ما ستمکار بوده‌ایم، بی‌تردید.

ما از کسانی که پیامبران به سویشان رفته‌اند، و نیز از
پیامبران بی‌گمان خواهیم پرسید.

و بر آنان با آگاهی باز می‌گوییم، که ما غایب نبوده‌ایم [از
آنچه می‌کردید].

در آن روز، سنجش حق است. پس هر که کفه‌ کردارش
گران باشد، اینانند که رستگار اند.

و هر که کفه‌ کردارش سبک باشد، اینانند که به خود زیان
زده‌اند، از آن رو که به آیاتِ ما ستم کردند.

همانا ما شما را در زمین تمکن دادیم، و در آن برایتان
وسایل زندگی فراهم آوردیم، و چه اندک سپاس گزایید.

به راستی ما شما را آفریدیم، سپس شما را صورتگری
کردیم؛ سپس به فرشتگان گفتیم: بر آدم سجده برید. همه
سجده بردند، مگر ابلیس که از سجده‌کنندگان نبود.

قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۚ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ

قَالَ فَأَهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ

قَالَ فِيمَا أُغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ

ثُمَّ لَا تَجِدُ فِيهِمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا ۚ لَّمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ

وَيَعَادِمُ اسُّكُنُ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ

فَدَلَّلَهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ ۚ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَمَا الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَّكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ

فرمود: چون تو را فرمان دادم، چه چیز بازت داشت که سجده نیاوردی؟ گفت: من از او برترم. مرا از آتش آفریدی و او را از گلِ کرده‌ای پدید.

فرمود: از آن [مقام فرود آی، تو را نرسد که در آن جایگاه تکبر ورزی. پس، بیرون شو، که تو از خوارشدگانی، بی‌تردیدی.

گفت: مرا مهلت ده، تا روزی که برانگیخته می‌گردند.

فرمود: تو از آنانی که مهلت یابند.

گفت: پس، بدان خاطر که گمراهم داشته‌ای، بر راهِ راستت در کمینشان خواهم نشست، بی‌تردید.

آنگاه از پیش و پس و از راست و چپشان بر آنان فرود می‌آیم، و بیشترشان را سپاسگزار نخواهی دید.

فرمود: نکوهیده و رانده از آن مقام بیرون شو؛ که از آنان هر یک تو را پیروی کند، دوزخ را از همه شما آکنده خواهم ساخت بی‌تردید.

ای آدم، تو و همسرت در این بهشت ببارمید، و از هر جا که خواهید بخورید، ولی به این درخت نزدیک نشوید، که از ستمگران می‌گردید.

پس شیطان، آن دو را وسوسه کرد، تا آنچه از شرمگاه‌هایشان از آنان پوشیده مانده بود، برایشان آشکارا سازد، و گفت: پروردگارتان شما را از این درخت باز نداشته مگر اینکه [با خوردن آن فرشته می‌شوید، یا جاودانه می‌مانید.

و برایشان سوگند یاد کرد که: از نیک‌خواهان شمایم، بی‌تردید.

و بدین‌سان با فریبی آنان را از مقامشان فرود آورد؛ و چون از [میوه آن درخت چشیدند، شرمگاهشان بر آنان آشکارا شد، و شروع کردند با برگهای بهشتی خود را بپوشانند؛ و پروردگارشان نداشان داد؛ مگر شما را از این درخت باز نداشتم، و نگفتم که شیطان برای شما دشمنی آشکار می‌باشد؟

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ

۲۴

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ

۲۵

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ

۲۶
۱۲۴ر

يَبْنِيٰ ۡءَادَمَ ۖ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُم لِبَاسًا يُورِي سَوَآتِكُمْ
وَرِيشًا ۖ وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ۚ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ
لَعَلَّكُمْ يَذَكَّرُونَ

۲۷

يَبْنِيٰ ۡءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ ۖ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم
مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَاتِهِمَا ۖ إِنَّهُ
يُرِيكُم هُوَ وَقَبِيلُهُ مِّنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۚ إِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۸

وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا ءَابَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا
بَهَا ۖ قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ ۖ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَىٰ اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

۲۹

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ

۳۰

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۚ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ

گفتند: پروردگارا! ما به خویشتن ستم کردیم، و اگر ما را
نیامیزی، و بر ما رحمت نیاوری، بی‌تردید از کسانی خواهیم
بود که زیانکارند.

فرمود: فرود آیید که شما دشمنان یکدیگرید، و برای
شماست در زمین قرارگاه و بهره‌وری تا زمانی چند.

فرمود: در آن می‌زیید، و در آن می‌میرید، و از آن
برانگیخته می‌گردید.

ای آدم زادگان! ما برای شما لباسی فرستاده‌ایم که
شرمگاهتان را بپوشاند و زیوری باشد، و لباس پرهیزکاری
بهنر است. این از نشانه‌های خداست، باشد که پند پذیرند.

ای آدم زادگان! زهار که شیطان شما را نفریبد؛ آن‌گونه که
پدر و مادرتان را از بهشت بیرون راند، و لباسشان را از
تنشان برکند، تا شرمگاهشان را به آنان بنمایاند. او و
همانندانش، از سویی شما را می‌بینند که شما آنان را
نمی‌بینید. بی‌گمان ما شیطانها را سرور کسانی ساخته‌ایم که
نمی‌گروند.

و چون کار زشتی مرتکب شوند، گویند: ما پدرانمان را بر آن
یافته‌ایم، و خدا ما را بدان فرمان داده است. بگو: خدا هیچ
گاه به زشتی فرمان نمی‌دهد، آیا چیزی را به خدا نسبت
می‌دهید که نمی‌دانید؟

بگو: پروردگارم به دادگری فرمان داده، و اینکه در هر
مسجدی روی خود را به او کنید، و با پیراستن آیین برای او،
وی را فراخوانید؛ و بدانید همان‌گونه که شما را پدید آورد
[به سوی او] باز می‌گردید.

گروهی را رهنمون گشته، و گروهی گمراهی بر آنان استوار
گردیده، اینانند که شیطانها را جای خدا به سروری
برگزیده‌اند، و می‌پندارند که ره یافته می‌باشند.

يَبْنِيْ عَادَمَ خُذُوْا زِيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا
وَلَا تُسْرِفُوْا اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللّٰهِ الَّتِي اُخْرِجَ لِعِبَادِهٖۤهٗ وَالطَّيِّبَتِۙ مَنْ
الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَّوْمَ
الْقِيٰمَةِ ۗ كَذٰلِكَ نَفْصَلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ
وَالْاِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ اِحْقٍ وَاَنْ تُشْرِكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ
بِهٖۤهٗ سُلْطٰنًا وَاَنْ تَقُوْلُوْا عَلٰى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ ۖ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَلَا
يَسْتَقْدِمُوْنَ

يَبْنِيْ عَادَمَ اِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُّسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّوْنَ عَلَيَّكُمْ
ءَاٰيٰتِيۙ فَمَنْ اٰتَقٰى وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُوْنَ

وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِءَاٰتِيْنَا وَاَسْتَكْبَرُوْا عَنْهَاۙ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ
النَّارِ ۖ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلٰى اللّٰهِ كَذِبًاۙ اَوْ كَذَّبَ بِءَاٰتِيْهِۚ
اُولٰٓئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ ۖ حَتّٰىۤ اِذَا جَآءَتْهُمْ
رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوْا اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ
قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِيْنَ

ای آدم زادگان! در هر مسجد زیورتان را بگیرید، و بخورید
و بیاشامید ولی زیاده روی نکنید، که خدا اسرافکاران را
دوست نمی دارد.

بگو: زیورهایی را که خدا برای بندگانش پدید آورده، و
روزی های پاکیزه را چه کسی حرام گردانده؟ بگو: اینها در
زندگانی دنیا برای مؤمنان و در رستخیز ویژه آنهاست؛ ما
این گونه آیات را به روشنی بیان می کنیم برای مردمی که
می دانند.

بگو: پرودگارم، کارهای ناپسند را- چه آشکارا باشد چه
نهان- و نیز گناه و ستم به ناحق را حرام گردانده؛ و اینکه
چیزی را که سلطه ای برای آن قرار نداده، همتای وی دانید؛
و اینکه به خدا چیزی را نسبت دهید که نمی دانید.

هر امتی را سرآمدی است؛ و چون سرآمدشان فرا رسد، نه
ساعتی واپس می مانند نه پیش می افتند.

ای آدم زادگان! چون پیامبرانی از خودتان به سویتان آیند،
که آیات مرا بر شما خوانند، پس کسانی که پارسایی و صلاح
پیشه کنند، نه بیمی بر آنهاست و نه اندوه می خورند.

و کسانی که آیه های ما را دروغ انگارند، و در برابر آنها تکبر
ورزند، اینان دوزخی اند، جاودانه در آن می مانند.

پس، چه کسی ستمکارتر است از کسی که بر خدا دروغی
بندد، یا آنکه آیه هایش را دروغین خواند؟ اینان کسانی
هستند که نصیبشان از کتاب به آنان خواهد رسید، تا آنگاه
که فرشتگان ما به سراغشان آیند که جانشان را گیرند،
گویند: کجاست آنچه جای خداوند می پرستیدید؟ گویند: از
چشم ما ناپدید شدند؛ و بر خود گواهی دهند که کافر
بودند.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنَّ
وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا
ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ
أَضَلُّونَا فَعَاتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ
وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ

وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ
أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يُلَاحِظَ أَهْلُهَا
الْحَيَاطَ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الظَّالِمِينَ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا
أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ
تِلْكَمُ الْجَنَّةُ أَوْرَثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فرماید: در میان گروههایی از جنیان و آدمیان، که پیش از
شما بودند، به آتش درآیدید. هر گاه گروهی درآیند، گروه
دیگر را دشنام می‌دهند، تا آنگاه که در آنجا همه به هم
بپیوندند؛ آنگاه پیروانشان درباره پیشوایانشان گویند:
پروردگارا، اینان ما را به گمراهی بردند، پس، کیفرشان را
از آتش دو چندان کن. فرماید: برای هر گروه [عذاب دو
چندان است ولی نمی‌دانید.

پیشوایانشان به پیروانشان گویند: شما را بر ما برتری نبود؛
پس عذاب را بچشید به خاطر آنچه می‌کردید.

کسانی که آیه‌های ما را دروغ دانستند و در برابر آن کبر
ورزیدند، درهای آسمان به رویشان گشوده نمی‌شود، و به
بهشت در نمی‌آیند مگر آنکه شتر به سوراخ سوزن در شود.
و بدین‌سان کیفر می‌دهیم کسانی را که تبهکارند.

آنان را از دوزخ بستری است و بر بالایشان پوشش‌هاست و
این گونه کیفر می‌دهیم کسانی را که ستمکارند.

کسانی که گرویدند و کارهای نیک آوردند- ما هیچ کس را
مگر به اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم- آنان اهل بهشتند،
جاودانه در آن مانند.

هر گونه کینه را از دل‌هاشان می‌زداییم، از فرو دستشان
جویباران جاری است، و می‌گویند: سپاس خدا را که ما را
بدین [راه رهنمون گردید، و اگر خدا ما را راهنمایی
نمی‌فرمود، ما خود راه یافته نمی‌بودیم. به راستی
فرستادگان پروردگار ما به درستی آمدند. [و ما را به راه
راست رهنمون گشتند] و آواز داده شوند: این بهشت را به
خاطر کارهایی که کرده‌اید به میراث می‌برید.

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا
وَعَدْنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا
نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَن لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

۴۵

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ

۴۶

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا
بِسِيمَتِهِمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ
يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ

۴۷
حزب
۶۳

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا
تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۴۸
۱۲۷

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَتِهِمْ قَالُوا
مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ

۴۹

أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ
لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

۵۰

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنُ أَفِيضُوا عَلَيْنَا
مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى
الْكَافِرِينَ

۵۱

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا
فَالْيَوْمَ نَنسَلُهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

بهشتیان، دوزخیان را آواز می‌دهند: ما آنچه را پروردگارمان
نویدمان داده بود درست یافته‌ایم؛ آیا شما آنچه را
پروردگارتان بیم‌تان داده بود درست یافته‌اید؟ گویند: آری.
آنگاه آواز دهنده‌ای در میانشان آواز سر دهد که: نفرین
خدا بر کسانی باد که ستمکارند.

همانان که از راه خدا باز می‌دارند، و آن را کژراهه
می‌خواهند، و خود به آخرت کفر می‌ورزند.

میان آن دو [گروه حجابی است، و بر اعراف [بلندیها]،
مردانی هستند که هر یک را از سیمایشان بازشناسند، و
بهشتیان را آواز می‌دهند: درود بر شما؛ گر چه اینان هنوز
به بهشت نیامده‌اند، اما امیدوار می‌باشند.

چون چشمشان به دوزخیان افتد، گویند: پرودگارا، ما را فرو
مگذار با گروهی که ستمکارند.

و اهل اعراف، مردانی را که با چهره‌هایشان می‌شناسند،
آواز داده و گویند: هیچ به کارتان نیامد آن جمیعیّت‌ها و
گردنکشی‌ها که می‌کردید.

آیا اینان همانانند که سوگند می‌خوردید که رحمت خدا
شامل حالشان نمی‌گردد؟ اینک به بهشت در آیید، نه بیمی
بر شماست و نه اندوه می‌خورید.

و دوزخیان، بهشتیان را آواز می‌دهند، که: از آن آب، یا از
آنچه خدا روزیتان کرده، بر ما فرو ریزید. گویند: خدا آنها را
حرام کرده بر کسانی که کفر می‌ورزند.

آنان که دینشان را سرگرمی و بازی گرفته‌اند، و زندگی
دنیا فرییشان داده، امروز ما فراموششان می‌کنیم، همان
گونه که دیدار این روزشان را از یادشان بردند؛ و [از آن
رو که آیه‌های ما را انکار می‌کردند.

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ
نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ
شُفْعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ
حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا
وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيْحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا
أَقْلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ
فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

همانا ما برای آنان کتابی آورده‌ایم، و به دانش، روشن و
شیوایش ساخته‌ایم، که مایه هدایت و رحمت است برای
مردمی که می‌گروند.

آیا جز تأویلش را چشم می‌دارند؟ روزی که تأویل آن فرا
رسد، کسانی که آن را از پیش فراموش کرده‌اند، گویند:
فرستادگان پروردگار ما به حق آمدند، آیا برای ما شفیعی
هست که شفاعتمان کنند، یا [اجازه دهند] به دنیا باز
گردانده شویم و کاری کنیم جز آنچه می‌کردیم؟ به راستی
که [آنان به خویشتن زیان زده‌اند، و از دستشان برفت آن
دروغها که می‌بستند.

بی گمان پروردگار شما خداوندی است که آسمان و زمین را
در شش روز آفرید، آنگاه به تدبیر جهان پرداخت، روز را با
شب می‌پوشاند که با شتاب از پی آن رود، و خورشید ماه و
ستارگان را آفرید که رام فرمان او هستند. هان! آفرینش و
فرمان از آن اوست. فرخنده است خداوندی که جهانیان را
آفرید.

پروردگارتان را به زاری و پنهانی فرا خوانید، او به یقین
تجاوزکاران را دوست نمی‌دارد.

در روی زمین پس از اصلاح آن فساد مکنید، و با بیم و امید
او را فرا خوانید، بی گمان رحمت خدا قرین کسانی است که
نکو کارند.

اوست که بادهای را پیشاپیش [باران رحمتش مژده رسان
گسیل می‌دارد، تا ابرهای گرانبار را جابجا کند، و ما آن را به
سوی سرزمین مرده می‌رانیم، تا از آن باران فرو باریم؛ و از
آن انواع میوه‌ها پدید آریم. ما مردگان را نیز این گونه
برمی‌انگیزیم، باشد که پند پذیرید.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتُهُۥ بِإِذْنِ رَبِّهٖ ۖ وَالَّذِي خَبِثَ لَا يَخْرِجُ إِلَّا نَكِدًا ۚ كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهٖ فَقَالَ يَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُم عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهٖ ۖ إِنَّا لَنَرُكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قَالَ يَقَوْمُ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُۥ فِي الْفُلِكِ وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهٖ ۖ إِنَّا لَنَرُكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ

قَالَ يَقَوْمُ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سرزمین پاک، گیاهش به خواست پروردگارش می‌روید؛ و آنکه پلید است، جز بی حاصلی نمی‌روید. ما این گونه آیه‌ها را بیان می‌کنیم برای مردمی که سپاس گزارند.

همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم. به آنان گفت: هموطنانم! خدا را بپرستید، شما را معبودی جز او نمی‌باشد. من بر شما بیمناکم از کیفر روزی بس شدید.

سران قومش گفتند: ما تو را در گمراهی آشکار می‌بینیم بی‌تردید.

گفت: هموطنانم! در من هیچ گونه گمراهی نمی‌باشد، بلکه پیامبری هستم از سوی آنکه جهانیان را پرورید.

پیام‌های پروردگارم را به شما می‌رسانم، و خیرخواهتان هستم، و از خدا چیزهایی می‌دانم که شما نمی‌دانید.

آیا در شگفتید که پندی از پروردگارتان، توسط مردی از خودتان به شما رسد تا بیمتان دهد و پرهیز پیشه شوید؛ باشد که مشمول رحمت وی گردید.

پس، دروغینش خواندند، و ما او و کسانی را که در کشتی همراه وی بودند نجات بخشیدیم؛ و کسانی را که آیه‌های ما را دروغ دانستند غرق [دریا] کردیم، زیرا مردمی کوردل بودند.

و به سوی [قوم عاد، برادرشان هود را فرستادیم؛ گفت: هموطنانم! خدا را بپرستید، شما را معبودی جز او نمی‌باشد، آیا پروا نمی‌گیرید؟

سران کافر قوم او گفتند: ما تو را در نابرداری می‌بینیم، و تو را از دروغگویان می‌پنداریم، بی‌تردید.

گفت: هموطنانم! در من هیچ نابرداری نمی‌باشد، بلکه پیامبری هستم از سوی کسی که جهانیان را پرورید.

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَتِي رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ

پیامهای پروردگارم را به شما می‌رسانم، و برای شما خیرخواهی هستم که به من می‌توانید اعتماد کنید.

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۖ فَاذْكُرُوا ءَالَآءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۶۹

آیا در شگفتید که پندی از پروردگارتان، توسط مردی از خودتان به شما رسد تا بیمتان دهد؟ و آنگاه را به یاد آرید که شما را پس از قوم نوح جانشینان ساخت و شما را در آفرینش تناوری بخشید، پس نعمت‌های خدا را به یاد آرید، باشد که رستگار شوید.

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۷۰

گفتند: آیا به سوی ما آمدی تا تنها خدای یگانه را بپرستیم، و آنچه را پدرانمان می‌پرستیدند رها کنیم؟ اکنون برای ما بیاور آنچه را به ما بیم می‌دهی، اگر از کسانی هستی که راست می‌گویند.

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ ۖ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَّا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۖ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

۷۱

گفت: راستی را که عذاب و خشمی از سوی پروردگارتان بر شما مقرر گردیده، آیا درباره نامهایی که شما و نیاکانتان برای آنها [بتان نهاده‌اید، و خدا درباره آن هیچ دلیلی نفرستاده با من می‌ستیزید؟ پس منتظر باشید که من نیز با شما از کسانی هستم که منتظرند.

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَّعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ

۷۲

آنگاه او و پیروانش را به رحمت خود نجات بخشیدیم و نابود کردیم کسانی را که آیه‌های ما را دروغ دانسته و ایمان نیاوردند.

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ ءَايَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أََرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ

۷۳
۱۳۱

و به سوی [قوم ثمود، برادرشان صالح را] فرستادیم؛ گفت: هموطنانم! خدا را بپرستید، شما را معبودی جز او نمی‌باشد، اینک نشانه‌ای آشکار از سوی پروردگارتان برای شما آمد، این شتر خداست که معجزه‌ای برای شماست؛ پس رهایش گذارید تا در زمین خدا بچرد، و آزارش نرسانید که عذابی دردناک شما را فرو گیرد.

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آيَاتَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

و هنگامی را به یاد آرید که پس از قوم عاد شما را جانشین گرداند، و در زمین شما را سامان بخشید. تا در دشت‌هایش کاخها برافرشتید، و از کوهها خانه‌ها تراشیدید. پس نعمت‌های خدا را به یاد آرید، و در زمین تبهارانه فساد بر نینگیزید.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ

۷۵

سران سرکش قومش به مستضعفان‌شان که گرویده بوده‌اند گفتند: آیا دانید که صالح از سوی پروردگارش به پیامبری مبعوث گردیده؟ گفتند: ما بدانچه وی بدان فرستاده شده گرویده‌ایم، بی‌تردید.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

۷۶

مستکبران گفتند: ما ناباوریم بدانچه مورد پذیرش شما گردید.

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحُ آتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

۷۷

پس آن ماده شتر را کشتند، و از فرمان پروردگارش سرباز زدند، و گفتند: ای صالح آنچه را [از عذاب به ما وعده می‌دهی بر ما فرود آور، اگر آن کسی هستی که مبعوث به پیامبری گردید.

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمٍ

۷۸

آنگاه زمین لرزه آنان را فرو گرفت، و در خانه هایشان از پا درآمدند.

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمَ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ

۷۹

پس [صالح از آنان رویگردان شد و گفت: ای قوم من، به راستی پیام پروردگارم را به شما رسانیدم و اندرزتان دادم، ولی شما خیر خواهان را دوست نمی‌دارید.

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

۸۰

و لوط را [به یاد آور] آنگاه که به قومش گفت: آیا کار ناپسندی را مرتکب می‌گردید، که پیش از شما هیچ یک از جهانیان مرتکب نگردیدند!

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

۸۱

شما به جای زنان از مردان کام می‌جویید؛ آری، شما مردمی تجاوز دارید.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ^ط إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

۸۳

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمْرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

۸۴

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا^ط فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

۸۵
۱۳۲

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ^ط قَدْ جَاءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ^ط فَأَوْفُوا^ط الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۸۶

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِ^ط وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا^ج وَأَذْكُرُوا^ط إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرْتُكُمْ^ط وَأَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

۸۷

وَإِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ ءَامَنُوا بِأَلَّذِى أُرْسِلْتُ بِهِ^ط وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

ولی پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: از شهرتان بیرونشان کنید، که آنان مردمی پاکی طلب هستند.

پس او و کسانش را نجات بخشیدیم، مگر همسرش را که از خاک نشینان بود.

و بر سرشان بارانی [از گوگرد] بارانیدیم، بنگر که فرجام گنهکاران چگونه بود؟

و به سوی [مردم مدّین، برادرشان شعیب را] فرستادیم ، گفت: هموطنانم! خدا را بپرستید که برای شما معبودی جز او نمی‌باشد. همانا از سوی پروردگارتان برای شما برهان آشکار آمده است. پس پیمانه و ترازو را تمام دهید، و کالاهای مردم را کم بها نکنید، و در زمین، پس از اصلاح آن فساد مکنید، این برای شما بهتر است، اگر باورمندید.

بر سر هر راهی منشینید که [مردم را] بترسانید، و مؤمنان را از راه خدا باز دارید، و آن را کج نشان دهید؛ و آنگاه را به یاد آرید که اندک بودید، و او شما را بسیار گردانید، و بنگرید که فرجام تبهکاران چگونه بود.

اگر گروهی از شما به پیام من گرویده و گروهی نگرویده‌اند، پس شکبیا باشید تا خدا میان ما داوری کند. و او بهترین کسانی است که حکم می‌رانند.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يَشْعِيبَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُولُنَّ فِي
مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَاهِنِينَ

۸۹

قَدْ أَفْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ
نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا
أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

۹۰

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ أَتَبَعْتُمْ شُعَيْبًا
إِنَّا لَنَكُونَنَّ إِذَا لَخَسِرُونَ

۹۱

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثَمِينَ

۹۲

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ

۹۳

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمُ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي
وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ

۹۴

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ

۹۵

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ
ءَابَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

سران مستکبر قومش گفتند: ای شعیب، ما تو را و مؤمنان
همراهت را از شهر خویش برون می‌رانیم، یا به کیش ما
برگردید. گفت: آیا هر چند ناخوشایند ما باشد؟

اگر پس از آنکه خدا ما را از آن رهایی بخشیده به کیش
شما برگردیم، در حقیقت به خدا دروغ بسته‌ایم؛ و ما را
نسزد که بدان برگردیم، مگر آنکه خدا، پروردگار ما خواهد.
دانش پروردگار ما بر همه چیز گسترده. بر خدا توکل
کردیم. پروردگارا، میان ما و میان مردم را به داد بگشا، که
تو بهترین کسانی که گشایند.

سران کافر قوم او گفتند: اگر شعیب را پیروی کنید، در آن
صورت بی گمان زیانکارید.

آنگاه زمین لرزه فرو گرفتشان و در خانه‌هایشان از پا در
آمدند.

و دروغین خوانندگان شعیب گویی هیچ گاه در آنجا
نبوده‌اند. دروغین خوانندگان شعیب، خود همان
زیانکارانند.

آنگاه [شعیب از آنان رویگردان شد، و گفت: هموطنانم! به
راستی من پیامهای پروردگارم را به شما رسانیدم، و
اندرزنان دادم؛ اکنون چگونه دریغ خورم بر گروهی که کفر
می‌ورزند.

در هیچ شهری، پیامبری نفرستادیم مگر آنکه مردمش را
گرفتار تنگدستی و ناخوشی کردیم، باشد که به زاری آیند.

آنگاه ناخوشی را با خوشی جایگزین کردیم، تا فزونی گرفته
و گفتند: پدران ما را [نیز] ناخوشی و خوشی می‌رسیده
است. آنگاه آنها را فرو گرفتیم در حالی که بی خبر بودند.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

۹۷

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَّتًا وَهُمْ نَائِمُونَ

۹۸

أَوْ أَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحَىٰ وَهُمْ يُلْعَبُونَ

۹۹

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ

۱۰۰
۱۳۴

أَوْ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ
نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ

۱۰۱

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا ۖ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ ۖ
كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ

۱۰۲

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ
لَفَاسِقِينَ

۱۰۳

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ
فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

۱۰۴

وَقَالَ مُوسَىٰ يَفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

اگر مردم شهرها می‌گرویدند و پروا پیشه می‌کردند.
[درهایی از برکات آسمان و زمین بر آنان می‌گشودیم؛ اما
دروغین خواندند، و ما فرو گرفتیم‌شان به کارهایی که
می‌کردند.

آیا ساکنان شهرها در امانند که شبانگاه عذابِ ما به
سراغشان آید، آنگاه که در خوابند؟!

یا ساکنان شهرها درامانند که چاشتگاه عذابِ ما به
سراغشان آید، آنگاه که سرگرم بازیند؟!

آیا از نیرنگ خدا در امانند؟ با آنکه جز زاینکاران کسی خود
را از نیرنگ خدا در امان نمی‌داند.

آیا برای کسانی که این سرزمین را پس از ساکنانِ [پیشینِ
آن به میراث می‌برند، روشن نشده که اگر بخواهیم به کیفر
گناهانشان گرفتارشان می‌سازیم، و بر دلهایشان مهر
می‌نهم، آنگاه نمی‌شنوند؟

این شهرهاست که برخی از خبرهای آن را بر تو می‌خوانیم.
راستی را که پیامبرانشان برایشان معجزات آوردند، و آنان
بر آن نبودند که به چیزی که بیشتر انکار کرده بودند
گروند؛ این گونه خدا مهر می‌نهد بر دلهای کسانی که کفر
می‌ورزند.

در بیشترشان پیمانی استوار نیافتیم، و بیشترشان را
دریافتیم که نافرمانند.

آنگاه پس از آنان، موسی را با معجزات خویش به سوی
فرعون و سران قومش فرستادیم، ولی آنان بدان ستم
کردند. پس بنگر که چگونه بود فرجام کسانی که تبهکارند.

موسی گفت: ای فرعون! من پیامبری هستم از سوی کسی
که جهانیان را پرورد.

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظَرِينَ

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ
الْغَالِبِينَ

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَن تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَأَسْثَرَهُبُهُمْ
وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا
يَأْفِكُونَ

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجْدِينَ

شایسته است که از سوی خدا مگر به حق [سخن نگویم. من
از سوی پروردگارتان نشانه‌ای برای شما دارم، پس بنی
اسرائیل را بفرست که همراه من باشند.

[فرعون گفت: اگر نشانه‌ای داری ارائه بده اگر از کسانی
هستی که راست می‌گویند.

پس [موسی عصایش را افکند، و آن به ناگاه اژدهایی نمایان
شد.

و دستش را بیرون کشید، پس ناگهان درخشید برای کسانی
که می‌دیدند.

سران فرعونیان گفتند: بی‌تردید این جادوگری است
دانشمند.

بر آن است که شما را از سرزمیتان برون راند. تا چه
فرمانِ شما باشد؟

گفتند: او و برادرش را باز دار، آنگاه به شهرها بفرست
کسانی را که فرا خوانند؛

تا هر جادوگر دانایی را نزد تو آرند.

جادوگران نزد فرعون گرد آمده گفتند: آیا ما را پاداشی
است اگر پیروزی نصیب ما گردد؟

گفت: آری، و در آن صورت شما از کسانی خواهید بود که
[به من نزدیکند.

گفتند: ای موسی آیا تو می‌افکنی و یا این ماییم آنان که در
افکنند؟

گفت: شما در افکنید؛ و چون در افکندند، دیدگان مردم را
افسون کرده و آنان را ترساندند، و جادویی سترگ آوردند.

ما به موسی وحی کردیم که: عصایت را بیفکن؛ پس ناگهان
فرو بلعید تمام آنچه را به دروغ ارائه می‌دادند.

پس حقیقت آشکارا شد و تباه شد کارهایی که می‌کردند.

و در آنجا بود که مغلوب و خوار گردیدند.

و جادوگران به سجده افتادند.

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْۚ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَّرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَاۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ ثُمَّ لَأَضَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَاۚ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنا مُسْلِمِينَ

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَأَصْبِرُوا۟ إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِۦۚ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

قَالُوا أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِن بَعْدِ مَا جِئْتَنَاۚ قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَخَذْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصِ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

گفتند: گرویدیم به آن کسی که جهانیان را پرورد.

پروردگار موسی و هارون [بی‌تردید].

فرعون گفت: پیش از آنکه دستورتان دهم به وی گرویدید؟ این نیرنگی است که در شهر بپا کردید تا مردمش را از آن برون رانید، و زودا که بدانید.

دستها و پاهاتان را از چپ و از راست می‌برم، آنگاه تمام شما را بر دار می‌کشم، بی‌تردید.

گفتند: ما به سوی پروردگاران باز می‌گردیم [که ما را آفرید].

تو ما را جز بر این کیفر نمی‌دهی که چون نشانه‌های پروردگاران برای ما آمد بدان گرویدیم. پروردگارا، بر ما شکنجایی فرو بار و ما را در زمره کسانی بمیران که مسلمانند.

سران فرعونیان گفتند: آیا موسی و قومش را رها می‌کنی تا در این سرزمین فساد برانگیزند، و تو و خدایانت را فروه‌لند؟ گفت: به زودی پسرانشان را می‌کشیم و زنانشان را زنده نگه می‌داریم. ما بر آنان چیره‌ایم، بی‌تردید.

موسی به قومش گفت: یاری از خدا جویید و شکنجایی ورزید، زمین از آن خداست؛ آن را به هر یک از بندگان‌ش که بخواهد می‌دهد و فرجام از آن کسانی است که پارسایند.

گفتند: پیش از آنکه به سوی ما بیایی و پس از آنکه آمدی، ما همواره مورد آزار بوده‌ایم. گفت: امید است پرودگاتان دشمنتان را تباه کند، و شما را در زمین جانشین سازد، آنگاه بنگرد که شمايان چه می‌کنید.

آری، ما فرعونیان را به خشکسالی و کمبود محصولات مبتلا کردیم، باشد که عبرت گیرند.

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحُسْنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُٗٓ إِلَّا إِنَّمَا ظَنُّهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

هرگاه نعمتی به آنان می‌رسید، می‌گفتند: ما سزاوار آن هستیم، و هر گاه گزندى به آنان می‌رسید، می‌گفتند: این شومی از موسی و یارانِ اوست. هان که [سرچشمه شومی اینان نزد خداست، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ ءَايَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

گفتند: هر نشانه‌ای برایمان بیاوری تا بدان افسونمان کنی، ما به تو نمی‌گرویم، بی‌تردید.

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجُرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَ ءَايَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

پس طوفان و ملخ و کنه و غوکها و خون را- که هر یک نشانه‌های جداگانه‌ای بودند- بر آنان فرستادیم، و باز سر کشی کرده و مردمان گناه پیشه‌ای بودند.

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَمُوسَىٰ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

و چون عذاب بر آنان فرود آمد، گفتند: ای موسی پروردگارت را به پیمانی که با تو دارد برای ما بخوان، که اگر این عذاب را از ما برطرف کنی بی‌گمان به تو می‌گرویم، و بنی اسرائیل را اجازه می‌دهیم که پیروت گردند.

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُشُونَ

و چون عذاب را- تا سررسیدی که بدان رسیدند- از آنان برطرف کردیم، باز پیمان شکنی کردند.

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

پس از آنان انتقام کشیدیم و در دریا غرقشان کردیم، چرا که نشانه‌های ما را دروغ دانسته و از آن بی‌خبر بودند.

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ ۖ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

و بدان گروه که پیوسته خوارشان می‌داشتند باختر و خاور آن سرزمین با برکت را عطا کردیم؛ و به پاس پایداریشان وعده نیک پروردگارت بر بنی اسرائیل تحقق یافت و در هم کوبیدیم تمام آنچه را که فرعون و قومش می‌ساختند و به پا کردند.

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
إِلَٰهَةٌ قَالِ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

۱۳۹

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِفَاعِلُونَ

۱۴۰

قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

۱۴۱

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَالٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ يُقْتِلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

۱۴۲
حزب
۶۷
۱۳۸

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِيقَاتُ
رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي
قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

۱۴۳

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ
إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرْنِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ
مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ
دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ
إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

و بنی اسرائیل را از دریا گذراندیم. تا به قومی در آمدند
که سرگرم پرستش بتانشان بودند. گفتند: ای موسی برای
ما معبودی نه، همان گونه که آنان معبودها دارند. گفت: به
راستی که شما مردم نابخردی هستید.

در حقیقت اینان آنچه را که در آنند تباهی است و آنچه
میکنند باطل است، بی‌تردید.

[و نیز] گفت: آیا غیر خدا معبودی برای شما جوییم، با آنکه او
شما را بر جهانیان برتری بخشید؟

و آنگاه را [به یادآور] که شما را از فرعونیان رهانیدیم،
آنان که شما را سخت شکنجه می‌کردند: پسران را
می‌کشتند و زنان را زنده می‌گذاشتند. و این از سوی
پروردگارتان آزمون بزرگی بود.

و با موسی سی شب وعده گذاشتیم، و آن را با ده شب دیگر
به پایان بردیم. تا آنکه وعده پروردگارش چهل شب کامل
شد. و موسی به برادرش هارون گفت: در میان قوم
جانشینم باش، و اصلاح کن، و پیروی مکن راه کسانی را که
تبهکارند.

و چون موسی به وعده‌گاه ما آمد، و پروردگارش با وی به
سخن پرداخت گفت: پروردگارا، خود را به من بنما تا تو را
بینم! فرمود: هرگز مرا نخواهی دید، ولی به آن کوه بنگر؛
پس اگر بر جای خویش فرو ماند تو هم مرا بینی. و چون
پروردگارش بر کوه تجلی کرد، آن را ریز ریز گردانید، و
موسی بیهوش بر زمین افتاد؛ و چون به خود آمد، گفت: تو
منزه‌ای، به درگاهت توبه آوردم، و من از نخستین کسانی که
می‌گروند.

قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي أُصْطَفِيتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي
وَبِكَلِمِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

فرمود: ای موسی من تو را با پیامها و سخن گفتنم [با تو] بر مردم برگزیدم؛ پس آنچه را به تو دادم بگیر، و از آنان باش که سپاسگزارند.

۱۴۵

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ

و برای او در لوحها [تورات در هر موردی پندی، و برای هر چیزی بیانی نگاشتیم؛ اکنون آن را با تمام توان بگیر، و قومت را فرمان ده که بهترین آن را فرا گیرند، به زودی به شما می‌نمایانم سرای کسانی را که تبهکارند.

۱۴۶

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ
الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

به زودی کسانی را که در این سرزمین تکبر می‌ورزند، از نشانه‌های خود روگردان می‌سازم؛ آنها اگر هر نشانه‌ای را بینند، بدان نمی‌گروند؛ و اگر راه هدایت را بینند آن را در پیش نمی‌گیرند؛ و اگر کز راهه را بینند در آن گام می‌نهند؛ این از آن روست که آنان آیه‌های ما را دروغ دانسته و از آن بی خبر بودند.

۱۴۷

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

کسانی که آیه‌های ما و دیدار آخرت را دروغ دانستند، کارهایشان تباه گردیده؛ آیا اینان جز در برابر کردارشان جزا یابند؟

۱۴۸
۱۳۹

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا
لَّهُ خُوَارٌّ أَلَمٌ يَّرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا
اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ

قوم موسی در نبود او با زیورهایشان پیکر گوساله‌ای ساختند که بانگی داشت. آیا ندیدند که آن [گوساله با آنان سخن نمی‌گوید، و راهی را به ایشان نمی‌نمایاند؟ آن را [به پرستش گرفتند، و ستمگر بودند.

۱۴۹

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَّمْ
يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

و چون سقوط خود را به دست خود دیدند، و دانستند که به کژ راهه رفته‌اند؛ گفتند: اگر پروردگار ما بر ما ترحمی نکند، و ما را نبخشاید، بی‌تردید از کسانی خواهیم بود که زیانکارند.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَنَ أَسَفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي ۖ أَعْجَلْتُمُ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۖ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ ۖ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ ۚ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونِي ۖ فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

۱۵۱

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ

۱۵۲
۱۴۰

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَعَامَنُوا ۖ إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۵۳

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ ۖ وَفِي نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْتَبُونَ

۱۵۴

وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَتِنَا ۖ فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّيَّ أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ إِنَّ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ ۖ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۖ وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ

۱۵۵

چون موسی خشمگین و اندوهگین به سوی قومش برگشت، گفت: پس از من جانشینان بدی برای من بودید؛ آیا درباره فرمان پروردگارتان شتاب ورزیدید؟ و لوح‌ها را به زمین افکند و سر برادرش را گرفت و به سوی خود کشید. [هارون گفت: ای فرزند مادرم، این قوم، مرا به ناتوانی کشاندند و نزدیک بود مرا بکشند؛ پس مرا دشمن شاد مکن، و قرارم مده در شمار مردمی که ستمکارند.

[موسی گفت: پروردگارا، مرا و برادرم را ببامرز، و ما را در مهر خویش آور، که تو مهربان‌ترین کسانی که مهر می‌ورزند،

بی گمان کسانی که گوساله را] به پرستش گرفتند، به زودی خشمی از پروردگارشان و خواری‌ای در زندگانی این دنیا به آنان می‌رسد، و این گونه کیفر می‌دهیم کسانی را که دروغ‌پرازانند.

کسانی که کارهای بد کردند، آنگاه توبه کرده و گرویدند، بی گمان پروردگارت پس از آن، آمرزگاری است که مهر می‌ورزد.

چون خشم موسی فرو نشست، لوح‌ها را بر گرفت؛ و در نوشته‌های آن رهنمود و مهری بود برای کسانی که از پروردگارشان می‌ترسند.

موسی برای دیدارگاه ما از قومش هفتاد مرد برگزید، و چون زلزله آنان را فرو گرفت، گفت: پروردگارا، اگر می‌خواستی آنان را و مرا پیش از این نابود می‌کردی. آیا ما را به آنچه کم خردانمان کرده‌اند نابود می‌سازی؟ این جز آرمایش تو نمی‌باشد؛ که بدان هر که را خواهی به گمراهه می‌بری و هر که را خواهی رهنمون می‌گردی؛ تو سرور ما هستی؛ پس ما را ببامرز و بر ما ترحم کن، که تو بهترین کسانی که آمرزند.

وَكَتُبْنَا لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُنَا
إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ^ط وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ

و برای ما در این دنیا و در آن دنیا نیکی مقرر دار، که ما به
تو بازگشته‌ایم. فرمود: عذابم را به هر که خواهم
میرسانم، و رحمتم همه چیز را در بر گرفته است؛ و به
زودی آن را مقرر می‌دارم برای کسانی که پارسایند و زکات
می‌دهند و کسانی که به آیات ما باورمندند.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ
مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْحَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ^ط فَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ^ط وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ
الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ^ط أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

آنان که از این فرستاده، و پیامبر درس ناخوانده- که نام
وی را نزد خود در تورات و انجیل نوشته می‌یابند- پیروی
می‌کنند؛ همان که آنان را به کار پسندیده فرمان می‌دهد و
از کار ناپسند باز می‌دارد، چیزهای پاکیزه را برایشان حلال و
چیزهای پلید را برایشان حرام می‌شمرد، و از ایشان قید و
بندهایی را که بر آنان بوده برمی‌دارد. پس کسانی که به او
گرویدند. و بزرگش داشتند و یاریش کردند، و نوری را که
با وی فرود آمده پیروی کردند، اینان همان رستگارانند.

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ^ط
فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَتِهِ^ط وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

بگو: ای مردم، من پیامبر خدا به سوی همه شما هستم،
خدایی که فرمانروای آسمانها و زمین است. هیچ معبودی جز
او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند. پس به خدا و
فرستاده‌اش- که پیامبر درس ناخوانده‌ای است و به خدا و
سخنانش ایمان دارد- ایمان بیاورید، و از او پیروی کنید،
باشد که ره یابید.

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

از قوم موسی گروهی هستند که به حق راه می‌برند و بدان
گرایش دارند.

وَقَطَّعْنَاهُمْ أَثْنَتَيْ عَشَرَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ ۚ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ
فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ أَثْنَتَا عَشَرَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ ۖ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ ۖ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
وَقُولُوا حِطَّةٌ ۖ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ ۚ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ
فِي السَّبْتِ ۖ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا
يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

آنان را به دوازده تیره که هر یک امتی بودند منشعب
کردیم، و به موسی آنگاه که قومش از وی آب طلب کردند-
وحی فرستادیم که با عصایت بر آن تخته سنگ فرود آور،
پس از آن دوازده چشمه برون جوشید و هر تیره
آبشخورش را بشناخت، و ابر را بر سرشان سایبان ساختیم،
و «من» و «سلوی» [/ گزانگبین و بلدرچین برایشان فرو
فرستادیم. از چیزهای پاکیزه‌ای که روزیتان کرده‌ایم
بخورید. و بر ما ستم نکردند، بلکه به خویشتن ستم
می‌کردند.

و آنگاه را [به یاد آور] که بدیشان گفته شد: در این شهر
سکونت کنید و هر گونه که خواستید از نعمت‌های آن
بخورید، و بگویید: [بار خدایا،] گناهان ما فرو ریز، و سجده
کنان از آن دروازه در آیین، تا گناهاتتان را بیامرزیم و بر
پاداش کسانی بیفزاییم که نکوکارند.

پس ستمکارانشان این سخن را به چیزی جز آنچه به آنان
گفته شد بدل کردند، پس عذابی از آسمان بر آنان
فرستادیم به سزای ستمی که می‌کردند.

از ایشان درباره آن شهری بپرس که برکرانه دریا بود: آنگاه
که در روز شنبه تجاوزگری کردند، چون در روز شنبه
ماهیانشان بر آب پدیدار می‌شدند و در روزهای غیر شنبه
نمی‌شدند؛ این گونه ما آنان را می‌آزمودیم، به نافرمانی‌ای
که می‌کردند.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ
مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ قَالُوا مَعَذَرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ

۱۶۵

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ ۖ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَّيْسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

۱۶۶

فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهَوُّ عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

۱۶۷

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَن
يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۶۸

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ
ذَٰلِكَ وَبَلَّوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۱۶۹

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَٰذَا الْأَذَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ
مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّيثَقُ الْكِتَابِ أَنَّ لَا
يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ ۚ وَالْدَّارُ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۱۷۰

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

و آنگاه که گروهی از آنان گفتند: چرا مردمی را که خدا نابود
کننده آنهاست یا آنان را به عذابی سخت مجازات می‌کند،
اندرز می‌دهید؟ گفتند: تا پوزشی پیش پروردگارمان باشد،
و باشد که پرهیزگاری ورزند.

و چون پندی را که به ایشان داده بودند، از یاد خود بردند،
کسانی را که از بدی باز می‌داشتند نجات بخشیدیم؛ و
ستمگران را گرفتار عذاب بدی کردیم، به خاطر نافرمانیها که
می‌کردند.

و چون از آنچه از آن باز داشته شدند سرپیچی کردند، به
آنان گفتیم: بوزیگانی رانده شده باشید.

و آنگاه را [به یادآور] که پروردگارت اعلام داشت که تا روز
رستاخیز بر آنان [یهود] کسانی را خواهد گماشت که
بدیشان عذاب سخت چشانند. آری، پروردگارت زود کیفر
است و او آمرزگاری است که مهر می‌ورزد.

و آنان را در زمین به صورت گروههایی پراکندیم: از ایشان
برخی درستکارند و برخی جز آن‌اند. و آنان را با خوشیها و
ناخوشیها آزمودیم، باشد که برگردند.

پس از آنان جانشینانی وارث کتاب گردیدند که کالای
ناپایدار دنیا را گرفته و می‌گویند: به زودی بخشوده
می‌شویم. و اگر کالایی همانند آن به دستشان رسد آن را
[باز] می‌گیرند: آیا از آنان در کتاب [آسمانی پیمان گرفته
نشد که به خدا جز راست نگویند؟ و آنان آنچه را که در
کتاب است خوانده‌اند. و سرای آخرت برای پرهیزگاران
نیکوتر است. آیا خرد نمی‌ورزند؟

کسانی که به کتاب [آسمانی چنگ می‌زنند و نماز بر پا
می‌دارند، بی گمان ما پاداش اصلاحگران را تباه نخواهیم
کرد.

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غْفِلِينَ

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ

وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي ءَاتَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرَكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

و آنگاه را [به یادآور] که کوه [طور] را بر فرازشان سایبان آسا برافراشتیم، و پنداشتند که [کوه بر سرشان فرو می‌افتد.]گفتیم آنچه را به شما داده‌ایم به نیرو گیرید، و آنچه را در آن است به یاد بسپارید. باشد که پارسا شوید.

و آنگاه که پروردگارت از پشتِ فرزندان آدم، ذریهٔ آنان را برگرفت، و ایشان را بر خودشان گواه ساخت که آیا پروردگارِ شما نمی‌باشم؟ گفتند: آری، گواهی دادیم. این برای آن بود که مبادا روز رستاخیز گویید: ما ناآگاه بودیم از آن [گواهی که علیه ما دادند].

یا بگویید: پدران ما پیش از این مشرک بودند، و ما فرزندانی پس از ایشان بودیم. آیا ما را تباه می‌کنی به خاطر کاری که تبهکاران کردند؟

و بدین گونه آیه‌ها را به روشنی بیان می‌کنیم، باشد که باز آیند.

و سرگذشت کسی را که [دانشِ آیات خود را به وی بخشیدیم، و از آن تهی گردید، و شیطان در پِشاش افتاد، برایشان بخوان؛ و [بگو که:] سرانجام از کژروان گردید.

اگر می‌خواستیم، وی را به خاطر آن [آیات برمی‌کشیدیم، ولی او به زمین چسبید، و پیرو هوسهای خود گردید. داستان او داستان سگی است که اگر بر وی بتازی زبان از کام بر آورد، و اگر رهایش سازی زبان از کام برآورد؛ این داستان مردمی است که آیه‌هایِ ما را دروغین خواندند. این داستان را بازگوی، باشد که بیندیشند.

بد داستانی است داستان گروهی که آیه‌هایِ ما را دروغین خواندند و به خویش ستم می‌کردند.

خدا هر که را راه نماید، همو راه یافته است؛ و هر که را به کژراهه نهد، همانانند که زیانکارند.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَآلَا نَعْلَمَ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَّهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِم مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْةٌ يَّسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

بسیاری از جَنیان و آدمیان را برای دوزخ آفریده‌ایم، دلهایی دارند که بدان در نمی‌یابند، دیدگانی دارند که بدان نمی‌بینند، و گوشه‌هایی دارند که بدان نمی‌شنوند. اینان همچون چارپایان بلکه گمراه‌ترند. آری، آنان همان بی‌خبرانند.

برای خدا نامهایی نیکوست او را بدانها فراخوانید؛ و کسانی که در نامهای او کژی افکنند را رها سازید؛ به زودی اینان بدانچه کرده‌اند جزا یابند.

از میان کسانی که آفریده‌ایم، گروهی به حق رهنمون گشته و با آن به داد گرایند.

کسانی که آیه‌های ما را دروغ انگارند، به تدریج فرو می‌کشانیمشان از جایی که نمی‌دانند.

و درنگشان می‌دهم، که نیرنگم استوار می‌باشد.

آیا نیندیشیده‌اند که همنشینشان هرگز دیوانه نیست؟ او جز هشدار دهنده‌ای آشکار نمی‌باشد.

آیا در گستره آسمانها و زمین و آنچه خدا آفریده است ننگریسته‌اند؛ و اینکه هنگام مرگشان شاید نزدیک شده باشد؟ پس بعد از آن [قرآن به کدامین گفتار می‌گروند؟

هر که را خدا گمراه کند، وی را هدایتگری نمی‌باشد؛ و آنان را در سرکشی‌شان سرگردان رها سازد.

تو را از رستاخیز می‌پرسند که آن کی فرا رسد؟ بگو: دانش آن نزد پروردگار من است. جز او هیچ کس آن را در زمان خود آشکار نمی‌سازد. [این حادثه بر اهل آسمانها و زمین دشوار است، و جز ناگهانی بر شما فرود نمی‌آید. چنان از تو می‌پرسند که گویا تو از زمان آن خبر داری! بگو: دانش آن تنها نزد خداوند است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ
كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَأَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ
السُّوءُ إِنَّ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

بگو: من برای خود صاحب اختیارِ سود و زیانی نیستم، مگر آنچه خدا خواهد؛ و اگر از غیب با خبر بودم سود فراوان کسب می‌کردم، و هرگز به من آسیبی نمی‌رسید. من نیستم مگر هشدار دهنده و نوید دهنده برای مردمی که می‌گروند.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ
بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَالِحًا
لَّنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

اوست که شما را از یک تن بیافرید و جفتش را از وی نهاد، تا بدان بیاساید. و چون با وی در آمیخت باری سبک برداشت، و چون که سنگین شد، خدا، پروردگارشان را فرا خواندند، که اگر ما را فرزندی شایسته عطا کنی، بی‌تردید از کسانی خواهیم بود که سپاسگزارند.

فَلَمَّا ءَاتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا ءَاتَاهُمَا
فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

پس، چون به آنان شایسته فرزندی عطا فرمود، در آنچه به آنان داده بود برای وی همتیانی گرفتند؛ و خدا فراتر است از آنچه همتای وی دانند.

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

آیا موجوداتی را همتای وی دانند، که چیزی را نمی‌آفرینند و خود آفریده می‌باشند؟

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ

و نمی‌توانند آنان را یاری دهند و نه یاورِ خود باشند.

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ
أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَالِتُونَ

و اگر آنان را به راه هدایت فرا خوانید، شما را پیروی نمی‌کنند؛ برای شما یکسان است، چه فرا خوانیدشان و چه خاموش فرو مانید.

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَأَدْعُوهُمْ
فَلَيْسَتْ جِبُوبُ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

در حقیقت کسانی را که به جای خدا می‌خوانید، بندگانی همانند شما هستند. پس اگر بخوانیدشان باید پاسخگویتان باشند، اگر راست می‌گویید.

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبِطْشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ
أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ قُلِ ادْعُوا
شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنْظَرُونَ

آیا آنان را پاهایی است که بدان راه بروند، یا دستانی که بدان بگیرند، یا دیدگانی که بدان بنگرند، یا گوشهائی که بشنوند؟ بگو: معبودهایتان را فرا خوانید؛ آنگاه درباره من نیرنگ زنید و درنگم مدهید.

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابُ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ

۱۹۷

أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ

۱۹۸

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا ۚ وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ

إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

۱۹۹

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

۲۰۰

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ

سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۲۰۱

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا

فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ

۲۰۲

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغِيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

۲۰۳

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِم بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا أُجْتَبِئَتْهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا

يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي ۚ هَذَا بَصَائِرُ مِّنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۲۰۴

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۖ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ

تُرْحَمُونَ

۲۰۵

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِّنَ

الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ

۲۰۶

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ۖ

وَيُسَبِّحُونَهُ ۖ وَلَهُ ۖ يَسْجُدُونَ ۝

سرپرست من آن خدایی است که [این کتاب را فرستاده و او سرپرست کسانی است که شایسته می‌باشند.

و کسانی را که به جای او [خدا] می‌خوانید، نمی‌توانند نه یاورِ شما، نه یاورِ خویشان باشند.

اگر ایشان را به [راه راست فرا خوانید، نمی‌شنوند؛ و می‌نگریشان که به سویت می‌نگرند ولی نمی‌بینند.

گذشت پیشه کن، و به نیکی فرمان ده، و رخ برتاب از کسانی‌که نادانند.

و هر گاه وسوسه‌ای از سوی شیطان تو را به وسوسه افکند، به خدا پناه‌بر، که شنوایی داناست خداوند.

در حقیقت پرهیزگاران، هر گاه وسوسه‌ای شیطانی به سراغشان آید، به یاد [خدا] افتند، و به ناگاه دیده ور شوند.

و برادرانشان [/ شیطان صفتان آنان را به گمراهی می‌کشند، و کوتاهی نمی‌کنند.

هر گاه برایشان آیاتی نیاوری، گویند: چرا آن را خود بر نگزیدی؟ بگو: من تنها آنچه را از سوی پروردگارم به من وحی می‌شود دنبال می‌کنم. این [قرآن رهنمودی است از پروردگارتان، و هدایت و رحمتی است برای مردمی که می‌گروند.

چون قرآن خوانده شود، بدان گوش فرا دهید و خاموش مانید، باشد که بر شما مهر آرند.

پروردگارت را در دلت، با زاری و بیم، بی صدای بلند، بامدادان و شامگاهان، به یاد آور؛ و از کسانی مباش که بی خبرند.

بی گمان، کسانی‌که نزد پروردگار تو اند، از پرستشش تکبر نمی‌ورزند، او را به پاکی می‌ستایند و برای او سجده می‌کنند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ ۖ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۖ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۱
حزب
۷۱
۱۴۶

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۲

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

۳

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۴

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ

۵

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ ۚ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

۶

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَن يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ

۷

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

۸

از تو درباره انفال [غنائم جنگ می‌پرسند. بگو: انفال از آن خدا و پیامبر اوست. پس از خدا پروا گیرید و با یکدیگر سازش کنید، و خدا و پیامبرش را فرمان برید، اگر ایمان دارید.

مؤمنان کسانی‌اند که چون یاد خدا شود دلهایشان ترسان گردد، و چون آیات وی بر آنان خوانده می‌شود ایمانشان افزون گردد، و بر پروردگارشان توکل دارند.

همانان که نماز برپا می‌دارند، و از آنچه روزیشان کرده‌ایم می‌بخشند.

آنانند که مؤمنان حقیقی‌اند، و نزد پروردگارشان درجات و آمرزش و روزی شایسته‌ای دارند.

همان گونه که پروردگارت تو را به حق از خانه‌ات برون فرستاد، با آنکه گروهی از مؤمنان خوش نمی‌داشتند.

با تو درباره حق- پس از آشکار شدنش- ستیزه می‌کردند، گویی که ایشان را به سوی مرگ می‌رانند، و آنان می‌نگرند.

و هنگامی را [به یاد آور] که خدا وعده داد که یکی از آن دو دسته [کاروان تجارتی و یا سپاه قریش از آن شما باشد، و شما دوست داشتید که دسته بدون سلاح از آن شما باشد، و خدا بر آن بود که حق را با کلماتش استواری بخشد، و کافران را ریشه کن سازد.

تا حق را استوار و باطل را نابود گردانند، هر چند ناخوشایند مجرمان باشد.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ

۱۰

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا
النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

۱۱
۱۴۷

إِذْ يُغَشِّيكُمُ اللَّعَاسُ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُم رِجْزَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ

۱۲

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
ءَامَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

۱۳

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۱۴

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ

۱۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا
تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ

۱۶

وَمَنْ يُؤْلِهِم يَوْمَئِذٍ دُبْرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَى
فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ

هنگامی را [به یاد آرید] که پروردگارتان را با فریاد می‌خواندید؛ و او دعای شما را اجابت کرد که: من با هزار فرشته یا©ن خواهم داد که پیایی آیند.

این [وعده را خدا جز نوبدی قرار نداد، و تا دلهایتان بدان آرامش یابد، و پیروزی مگر از سوی خدا نمی‌باشد، که پیروزمندی استوارکار است خداوند.

و آنگاه را [به یاد آرید] که خوابی سبک آرامش بخش از سوی وی شما را فرا گرفت، و از آسمان بارانی بر شما فرو بارید، تا بدان پاکتان کنند و پلیدی شیطان را از شما بزداید، و دلهایتان را محکم و گامهایتان را استواری بخشد.

هنگامی که پروردگارت به فرشتگان وحی می‌فرمود که من با شما هستم، پس مؤمنان را ثابت قدم دارید؛ من در دلهای کافران وحشت افکنم، پس ضربه‌ها را بر فراز گردنها فرود آرید، و سر انگشتانشان را بزنید [تا نتوانند سلاح برگیرند].

این از آن روست که آنان با خدا و پیامبرش مخالفت کردند، و هر که با خدا و پیامبرش مخالفت کند، خدا سخت کیفر است، بی‌تردید.

اکنون این عذاب را بچشید. و عذاب آتش است برای کسانی که کفر ورزیدند.

ای مؤمنان! چون در آوردگاه با کافران روبرو شدید، به آنان پشت مکنید.

هر که در آن هنگام به آنان پشت کند- مگر آنکه کناره‌گیری برای نبرد یا پیوستن به جمعی باشد- به خشم خدا بازگشته‌است، و جایگاهش دوزخ است، و فرجامی است ناخوشایند.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱۸

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ الْكَافِرِينَ

۱۹

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ
لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا
وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

۲۰

۱۴۸ج

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ
وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ

۲۱

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

۲۲

حزب
۷۲

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

۲۳

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ^ط وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا
وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

۲۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ
لِمَا يُحْيِيكُمْ^ط وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ^ء
وَأَنَّهُ رَإِيَهُ^ط إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۲۵

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً^ط
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

شما آنان را نکشتید، بلکه خدا آنان را کشت، و این تو
نبودی که [تیر] افکندی بلکه خدا افکند. تا بدین وسیله
خدا مؤمنان را با آزمونی نیکو بیازماید؛ همانا شنوایی
داناست خداوند.

[ماجرا] این چنین بود، و خدا نیرنگ کافران را سست
می‌سازد.

[ای مشرکان اگر به دنبال پیروزی [حق بودید، اینک پیروزی
شما را رسیده‌است و اگر دست بردارید، برایتان نیکوتر
است؛ و اگر بازگردید ما نیز باز می‌گردیم، و سپاه شما هر
چند فزون باشد شما را بی نیاز نمی‌سازد، و خدا با کسانی
است که با ایمانند.

ای مؤمنان، خدا و پیامبرش را فرمان برید، و در حالی که
[گفتارش را] می‌شنوید از وی روی نگردانید.

و همانند کسانی نباشید که گفتند: شنیدیم و نمی‌شنوند.

بی گمان، بدترین جنبدگان نزد خدا کران و لالانی هستند که
نمی‌اندیشند.

اگر خدا در آنان خیری می‌یافت، بی گمان شنوایشان
می‌ساخت؛ و اگر شنوایشان می‌ساخت، باز روی برتافته و
پشت می‌کردند.

ای مؤمنان، چون خدا و پیامبر، شما را به چیزی فرا خواندند
که به شما زندگی می‌بخشد، پاسخ مثبت گویید، و بدانید که
خدا میان آدمی و دلش قرار می‌گیرد؛ و بی‌گمان به سویش
محشور می‌گردید.

از فتنه‌ای که تنها به ستمکاراتان نمی‌رسد بپرهیزید؛ و
بدانید که بسیار سخت کیفر است خداوند.

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ
يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ
وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا
أَمْنَتَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ
أَجْرٌ عَظِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا
وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا
مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ
عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ
وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و هنگامی را به یاد آرید که شما گروهی اندک و مستضعف
در روی زمین بودید، و می‌ترسیدید مردم شما را بربایند، و
او شما را پناه داد. و با یاریش نیرومندان گرداند، و از
پاکیزه‌ها روزیتان بخشید، باشد که سپاس بگذارید.

ای مؤمنان! به خدا و پیامبر خیانت نکنید، و در امانت‌هایتان
خیانت نورزید با آنکه می‌دانید.

بدانید که اموال و فرزندان‌تان مایه آزمون [شما] هستند، و
نزد خداست پاداشی ارزشمند.

ای مؤمنان! اگر از خدا پروا کنید به شما معیار تشخیص
می‌دهد، و گناهات‌تان را می‌بخشد، و شما را می‌آموزد؛ و
دارای بخشی بزرگ است خداوند.

و هنگامی را [به یاد آور] که کافران درباره تو نیرنگ
می‌زدند، که تو را به بند کشند یا بکشند یا [از مکه برون
رانند؛ آنان نیرنگ می‌زنند و خدا چاره [کار آنان می‌کند و
بهترین چاره کنندگان است خداوند.

هرگاه آیه‌ها‌مان بر آنان خوانده می‌شود، گویند: به خوبی
شنیدیم، اگر می‌خواستیم ما نیز همانندش را می‌گفتیم؛ این
جز افسانه‌های پیشینیان نمی‌باشد.

و هنگامی را [به یاد آور] که گفتند: بار خدایا، اگر این
[کتاب حق است و از سوی توست، بارانی از سنگ از آسمان
بر ما فروبار، یا بر ما کیفری دردناک فرود آور.

ولی تا تو در میان آنانی خدا گرفتار عذابشان نمی‌سازد، و تا
استغفار می‌کنند خدا عذابشان نخواهد کرد.

وَمَا لَهُمْ إِلَّا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أُولِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ
عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ
يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعَمَ
التَّصِيرُ

چرا خدا عذابشان نکند با آنکه [مردم را] از مسجدالحرام
باز می‌دارند، و اینان سرپرست آن نمی‌باشند. تنها
سرپرست آن پارسایانند، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

نمازشان در کنار این خانه [کعبه جز سوت و کف زدن نبود،
پس عذاب را بپشید به سزای کفری که ورزیدید.

بی گمان، کافران، اموالشان را برای بازداشتن مردم از راه
خدا خرج می‌کنند. آری، آن را به سرعت خرج می‌کنند، آنگاه
مایه حسرتشان خواهد گشت؛ و سرانجام مغلوب می‌شوند. و
کافران به سوی دوزخ برانگیخته می‌گردند.

تا خدا ناپاک را از پاک جدا کند، و ناپاکان را روی هم نهد تا
همه را متراکم سازد، و یکجا به دوزخ اندازد؛ اینان همان
زیانکارانند.

به کافران، بگو: اگر دست بکشند گذشته آنان آمرزیده
خواهد شد؛ و اگر بازگردند، بی‌تردید سنت خدا گذشت
درباره کسانی که پیش از آنان بودند.

با آنان بجنگید تا آشوب از میان برخیزد و دین یکسره از آن
خدا گردد. و اگر دست بردارند، بی گمان خدا بیناست به هر
آنچه انجام می‌دهند.

و اگر روی گردانند، بدانید که سرپرست شما خداست؛
نیک سرپرست و نیک یآوری است خداوند.

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن كُنْتُمْ
ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ
الْجَمْعَانِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ
أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَأَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَدِ وَلَكِنَّ
لَيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَن بَيْنَةٍ
وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَن بَيْنَةٍ ۖ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا ۖ وَلَوْ أَرْنَاهُمْ كَثِيرًا
لَّفَشِلْتُمْ وَتَنَزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا
وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَىٰ
اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ
كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

بدانید هر گونه غنیمتی که به دست آرید، یک پنجم آن از
آن خدا و از آن پیامبر و از آن خویشاوندان [او] و یتیمان و
بینوایان و در راه ماندگان است، اگر به خدا و آنچه بر بنده
خود در روز جدایی- روزی که آن دو گروه با هم روبرو
می‌شدند- فرو فرستادیم، باورمندید. و خداست بر هر
چیزی (کاری) توانمند.

آنگاه که شما بر دامنه نزدیکتر بودید و آنان بر دامنه
دورتر بودند، و کاروان فروتر از شما بود، و اگر با یکدیگر
وعده گذاشته بودید، بی‌گمان در وعده گاه اختلاف
می‌کردید، ولی باید خدا کار انجام شدنی را تحقق بخشد، تا
هر که باید تباه شود، دانسته تباه شود؛ و هر که باید زنده
بماند، دانسته زنده بماند و همواره شنوایی داناست
خداوند.

آنگاه که خدا در خوابت به تو اندک می‌نمودشان؛ و اگر به تو
بسیار می‌نمودشان بی‌گمان سست می‌شدید، و در کار
[جنگ کشمکش می‌کردید؛ ولی خدا شما را به سلامت
داشت، او بی‌گمان داناست بدانچه سینه‌ها در درون دارند.

و آنگاه که با هم روبرو شدید، آنان را در دیدگانتان اندک،
و شما را در دیدگان‌شان اندک وانمود، تا خدا کاری را که
انجام شدنی بود به انجام برد، و کارها باز گردانیده می‌شود
سوی خداوند.

ای مؤمنان! چون با گروهی [از دشمن روبرو شدید پایداری
ورزید، و خدا را به یاد آرید، باشد که رستگار شوید.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ^ط وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ^ط الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ^ط فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ^ط دِينَهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَرَهُمْ^ط وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ^ط إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

خدا و پیامبرش را فرمان برید، و کشمکش نکنید که سست شوید و شوکت شما باد هوا شود، و شکیبایی ورزید، که خدا با کسانی است که شکیبایند.

و همانند کسانی باشید که از روی سرمستی و شهرت خواهی از سرزمینشان بیرون شدند و از راه خدا باز می‌داشتند، و خدا آنچه را می‌کنند زیر نظر دارد.

و هنگامی را [به یاد آور] که شیطان کارهایشان را برایشان آراست، و گفت: امروز هیچ یک از مردم بر شما پیروز نخواهد شد، و من در کنار شما هستم. و چون دو گروه روبرو شدند به عقب بازگشت و گفت: من از شما بیزارم، من چیزی را می‌بینم که شما نمی‌بینید، من از خدا هراسانم، و بسیار سخت کیفر است خداوند.

و آنگاه که منافقان و بیمار دلان گفتند: اینان را دینشان فریفته‌است. و هر که توکل بر خدا کند بی گمان پیروزمندی استوارکار است خداوند.

اگر می‌دیدید آنگاه که فرشتگان جان کافران را گیرند، بر چهره و پشت‌هایشان زنند که اینک عذاب سوزنده را بچشید.

این دستاورد شماست که از پیش فرستادید، و خدا هرگز بر بندگان ستم نخواهد کرد.

چونان شیوه فرعونیان و پیشینیانسان، که به آیه‌های خدا کفر ورزیدند، و خدا به کیفر گناهانشان آنان را فرو گرفت. همانا نیرومند و سخت کیفر است خداوند.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَآهَلَكْنَا بَذُنُوبِهِمْ وَٱغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلَّ كَاۡنٍ ظَالِمِينَ

إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

ٱلَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ

فَإِمَّا تَثَقَّفَتْهُمْ فِي ٱلْحَرْبِ فَشَرِدَ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ خِيَانَةً فَٱنْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْخَآئِنِينَ

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَبَقُواْ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ

وَٱعِدُّوْا لَهُم مَّا أَسْتَطَعْتُمْ مِّن قُوَّةٍ وَمِنْ رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ ۚ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِّن دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنْفِقُواْ مِن شَيْءٍ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

وَإِن جَنَحُواْ لِلسَّلْمِ فَٱجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ

این از آن روست که خدا نعمتی را که به گروهی داده دگرگون نمی‌کند، مگر آنکه آنان آنچه را در دل دارند دگرگون سازند. و شنوایی داناست خداوند.

چونان شیوه فرعونیان و پیشینیانشان، که آیه‌های پروردگارشان را دروغین خواندند، و ما به کیفر گناهانشان نابودشان کردیم، و فرعونیان را غرق [دریا] ساختیم، و همه از ستمگران بودند.

بی گمان، بدترین جنبدگان نزد خدا کافرانند که نمی‌گروند.

آنان که با تو پیمان بستند، آنگاه هر بار پیمانشان را می‌شکنند و پروا نمی‌گیرند.

پس، هر گاه در پیکار دست بدانان یابی، چنان تار و مارشان کن که عبرت آیندگانشان گردند، باشد که پند پذیرند.

اگر از گروهی بیم خیانت داری، [پیمانشان را] به سویشان افکن، که پیمان گسسته است، و خدا خیانتکاران را دوست نمی‌دارد.

زنهار کافران گمان نکنند که پیشی گرفته‌اند، آنان هرگز ما را ناتوان نمی‌سازند.

تا می‌توانید برایشان از نیرو و اسبان چابک بسیج کنید، تا با آن دشمن خدا و دشمن خود و دیگرانی جز ایشان را— که شما آنان را نمی‌شناسید و خدا می‌شناسدشان— بترسانید. و آنچه را در راه خدا انفاق می‌کنید [پاداش آن به شما باز می‌گردد، و شما ستم نمی‌بینید.

اگر به صلح گراییدند، تو نیز بدان گرای، و بر خدا توکل کن، که او شنوایی داناست بی تردید.

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيَّدَكَ
بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ

اگر بخواهند تو را بفریبند، خدا تو را کافی است؛ اوست که
تو را با یاریش و با مؤمنان نیرومند گردانید.

و دلهایشان را با هم مهربانی داد؛ که اگر آنچه را روی زمین
است هزینه می‌کردی دلهایشان را با هم مهربان نمی‌کردی،
ولی خدا آنان را با هم مهربانی داد که او پیروزمندی فرزانه
است بی‌تردید.

ای پیامبر، خدا تو را کافی است و نیز مؤمنانی که پیرویت
کردند.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۶۳

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

ای پیامبر، مؤمنان را به پیکار برانگیز. اگر از شما بیست تن
شکیبا باشند بر دویست تن چیره می‌شوند؛ و اگر از شما
یکصد تن باشند، بر هزار تن از کافران چیره می‌شوند؛ چرا
که آنان مردمی هستند که نمی‌فهمند.

۶۵
۱۵۴ر

أَلَكُنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِّائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

اینک خدا بر شما آسان گرفت، و معلوم داشت که در شما
سستی است. پس اگر از شما یکصد تن شکیبا باشند، بر
دویست تن چیره می‌شوند؛ و اگر از شما هزار تن باشند، به
توفیق خدا بر دو هزار تن چیره می‌شوند؛ و خدا با کسانی
است که شکیبایند.

۶۶

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَىٰ لَهُوَ أَشْرَىٰ حَتَّىٰ يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ
تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

هیچ پیامبری را نسزد که اسیرانی گیرد، تا در زمین جای پا
محکم سازد. شما متاع دنیا را می‌خواهید و خدا آخرت را
می‌خواهد؛ و پیروزمندی فرزانه است خداوند.

۶۷

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

اگر از سوی خدا نوشته‌ای نبود که پیشی گرفته است، بی
گمان به شما عذابی سهمگین می‌رسید، به خاطر آنچه [به
اسارت گرفته‌اید.

۶۸

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

پس از آنچه به غنیمت برده‌اید، بخورید حلال و پاکیزه، و از
خدا پروا دارید؛ که آمرزگاری مهربان است خداوند.

۶۹

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ
اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ
وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۱

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ
مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۷۲

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَدَتِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ
فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۷۳

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ
فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ

۷۴

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۷۵

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ
فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي
كِتَابِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

ای پیامبر، به اسیرانی که در دست شمايند بگو: اگر خدا در
دلهای شما خبری داند، به شما نيکوتر از آنچه از شما گرفته
شده می‌بخشد، و شما را می‌آمرزد؛ و آمرزگاری مهربان است
خداوند.

اگر آهنگ خیانتت را دارند، پیش از این [نیز] به خدا
خیانت کردند، و [خدا] تو را چیره بر آنان ساخت، و دانایی
فرزانه است خداوند.

کسانی که گرویده‌اند و هجرت کرده‌اند و در راه خدا با مال
و جان‌شان پیکار کرده‌اند و کسانی که [مهاجران را] پناه داده
و یاری کرده‌اند آنان یاوران یکدگرند؛ و کسانی که
گرویده‌اند و هجرت نکرده‌اند، هیچ‌گونه پیوندی با شما
ندارند تا مهاجرت کنند؛ و اگر در کار دین از شما یاری
خواهند، بر شماست که یاریشان دهید، مگر در برابر قومی
که بین شما و ایشان پیمانی است؛ و بدانچه انجام می‌دهید
بیناست خداوند.

و کسانی که کفر ورزیدند یاوران یکدگرند. اگر شما چنین
نکنید، در زمین فتنه و فساد بزرگ پدید می‌آید.

کسانی که گرویده‌اند و هجرت کرده‌اند و در راه خدا پیکار
کرده‌اند، و کسانی که پناه داده و یاری داده‌اند، اینان
مؤمنان واقعی اند و روزی شایسته‌ای دارند.

کسانی که بعداً گرویدند و به همراه شما هجرت و پیکار
کرده‌اند، اینان از شمايند؛ و در کتاب خدا خویشاوندان به
یکدیگر سزاوارترند. آری، به هر چیزی داناست خداوند.

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ

وَأَذِّنْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

فَإِذَا أُنْسِلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْصُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ

[این بیزاری خدا و پیامبر اوست از مشرکانی که با آنان پیمان بسته‌اید.

پس [ای مشرکان ، چهار ماه در زمین بگردید و بدانید که نمی‌توانید خدا را به ستوه آرید، و این خداست که کافران را خوار می‌سازد.

این اعلامی است از سوی خدا و پیامبرش به مردم در روز حج اکبر، که خدا و پیامبر از مشرکان بیزارند؛ و اگر توبه کنید برایتان بهتر است؛ و اگر روی گردانید، بدانید که نمی‌توانید خدا را به ستوه آرید و کافران را بشارت ده که عذاب دردآوری دارند.

مگر آن مشرکان که با آنان پیمان دارید، و با شما نابکاری نکرده‌اند، و کسی را در برابر شما یاری نداده‌اند، پس پیمانتان را تا پایان مدتش به پایان برید، که خدا دوستدار کسانی است که پارسایند.

چون ماههای حرام سپری شد، مشرکان را هرجا یافتید بکشید، و به اسارت بگیرید و در حصار آرید، و در هر کمینگاهی در کمینشان باشید؛ پس اگر توبه کردند و نماز برپا داشتند و زکات دادند آزادشان بگذارید، که آمرزگاری مهربان است خداوند.

و اگر یکی از مشرکان از تو پناه خواست پناهش ده، تا کلام خدا را بشنود، آنگاه او را به جایگاه امنش رسان؛ چرا که آنان مردمی هستند که نمی‌دانند.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَمُوا
لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

چگونه مشرکان را نزد خدا و پیامبرش پیمانی تواند بود؟
مگر با کسانی که در کنار مسجد الحرام پیمان بسته‌اید، که
تا با شما پایدارند با آنان پایداری ورزید؛ که خدا
پرهیزگاران را دوست می‌دارد.

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا
ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَلْسِقُونَ

چگونه [پیمانی با شما دارند] با آنکه اگر دست بر شما یابند
با شما هیچ خویشاوندی و پیمانی را رعایت نمی‌کنند؛ شما را
با زبان‌شان خشنود می‌کنند. با آنکه دل‌هایشان امتناع
می‌ورزد، و بیشترشان تبهکارند.

أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ
سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنان آیات خدا را به بهایی اندک فروخته‌اند و [مردم را] از
راه خدا باز داشته‌اند، به راستی آنان چه کارهایی ناپسند
می‌کردند.

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ

درباره هیچ مؤمنی پیوند و پیمانی را پاس نمی‌دارند، و اینان
همان تجاوز کارانند.

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي
الدِّينِ وَنُفِصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

پس اگر توبه کنند و نماز بپا دارند و زکات پردازند، برادران
دینی شمايند، و ما آیات خود را بيان می‌کنيم برای مردمی
که می‌دانند.

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
فَقَتِّلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ

اگر سوگندهایشان را پس از پیمان‌شان شکستند و در
دیتان طعنه وارد آوردند، پس با پیشوایان کفر پیکار کنید،
که آنان را پیمانی نیست، باشد که دست بردارند.

أَلَا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ
وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

چرا با گروهی که سوگندهایشان را شکستند و بر آن شدند
که پیامبر را بیرون رانند پیکار نمی‌کنید؟ با اینکه اینان
بودند که نخستین بار آغازگر بودند، آیا از آنان می‌ترسید؟ با
اینکه سزاوارتر است از خدا بترسید اگر باورمندید.

قَتَلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا
الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى
أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ
خَالِدُونَ

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ
يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ
اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمَ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

با آنان پیکار کنید، تا خدا آنان را به دست شما عذاب کند و
خوارشان سازد و شما را بر آنان پیروز گرداند و دلهای
مؤمنان را شفا بخشد.

و خشم دلهایشان را ببرد؛ و خدا توبه هر که را بخواهد
میپذیرد. و دانایی فرزانه است خداوند.

آیا پنداشته‌اید که به خود واگذار می‌گردید، و خدا از شما
کسانی را که پیکار کرده‌اند و غیر از خدا و پیامبرش و
مؤمنان محرم اسراری نگرفته‌اند، معلوم نمی‌دارد؟ و خدا
آنچه را می‌کنید می‌داند.

مشرکان را نرسد که مسجدهای خدا را آباد کنند، حال آنکه
بر کفر خویش گواه می‌باشند؛ کردار اینان تباه گردیده و
خود در آتش جاودانه می‌مانند.

مسجدهای خدا را تنها کسانی آباد می‌کنند که به خدا و روز
رستاخیز ایمان دارند، و نماز بپا می‌دارند و زکات می‌دهند،
و جز از خدا بیم نگرفته‌اند، پس امید است که اینان از راه
یافتگان باشند.

آیا سیراب کردن حاجیان و آبادسازی مسجد الحرام را
همانند [کار] کسی پنداشته‌اید که به خدا و روز بازپسین
گرویده و در راه خدا پیکار کرده است؟ اینان نزد خدا
یکسان نمی‌باشند، و خدا بپیدادگران را هدایت نخواهد کرد.

کسانی که گرویدند و هجرت کردند و با مال و جانشان در
راه خداپیکار کردند، اینان نزد خدا جایگاهی والا دارند، و
اینان همان رستگارانند.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ

۲۲

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۲۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءَابَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۲۴

قُلْ إِن كَانَ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

۲۵
۱۵۹

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ

۲۶

ثُمَّ أَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

پروردگارشان آنان را به رحمت و رضوانش مژده می‌دهد و به باغهایی که در آن نعمتی جاودان دارند.

همواره در آن مانند، و نزد خداست پاداشی ارجمند.

ای مؤمنان! اگر پدران و برادرانتان کفر را برایمان گزینند، آنان را به دوستی مگزینید، و هر یک از شما آنان را به دوستی گیرد، آنان خود ستمکارانند.

بگو اگر پدران و پسران و برادران و همسران و خویشانتان و اموالی که اندوخته‌اید، و تجارتی که از کسادش می‌ترسید و سراهایی را که خوش دارید، نزد شما از خدا و پیامبرش و پیکار در راهش دوست داشتنی‌تر است، پس منتظر باشید تا خدا فرمانش را بیاورد. و خدا هدایت نخواهد کرد مردمی را که تبهکارند.

بی گمان خدا شما را در جاهایی بسیار یاری داده، و در روز «حُنَین» آنگاه که شما را شمارِ زیادتان شگفت آمده بود، ولی آن سودی برای شما نداشت، و زمین با همه فراخی بر شما تنگ آمد، آنگاه پشت به دشمن کرده برگشتید.

آنگاه خدا آرامشش را بر پیامبرش و بر مؤمنان فرود آورد، و سپاهییان فرستاد که آنها را نمی‌دیدید و کافران را عذاب کرد. و این است سزای کسانی که کفر می‌ورزند.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

آنگاه خدا پس از آن توبه هرکس را که بخواهد می‌پذیرد، و آمرزگاری مهربان است خداوند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ إِنْ شَاءَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

ای مؤمنان! بی گمان مشرکان ناپاکند، پس نباید پس از امسال به مسجد الحرام درآیند، و اگر از تنگدستی می‌ترسید، به زودی خدا- اگر خواهد- شما را از فضلش بی نیاز می‌سازد، آری دانایی فرزانه است خداوند.

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

با کسانی از اهل کتاب که به خدا و روز بازپسین نمی‌گروند، و آنچه را خدا و پیامبرش حرام کرده‌اند حرام نمی‌دانند، و پایبند به دین حق نمی‌گردند، پیکار کنید، تا به دست خود با خواری جزیه پردازند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ ۖ يُضْلِهِمُ اللَّهُ ۖ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلْتَهُمُ اللَّهُ ۖ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ

یهود گفتند «عزیر» پسر خداست، ترسایان گفتند: «مسیح» پسر خداست. این گفتار آنان است که بر زبان می‌رانند، اینان به گفتار کافران پیشین تشبه می‌جویند، خدا نابودشان کند، تا چند به کژراهه می‌روند؟

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمُّرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَٰهًا وَاحِدًا ۖ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

اینان دانشورانشان و راهبان‌شان و مسیح بن مریم را جای خدا به خدایی گرفته‌اند، با آنکه جز این فرمان نیافته‌اند که خدای یگانه- که خدایی جز او نیست- را بپرستند. او منزّه است از آنچه همتای وی دانند.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ
لِيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ
وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا
كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ
يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ
الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ
كَأَفَّةً كَمَا يَقْتُلُونَكُمْ كَأَفَّةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

می‌خواهند نور خدا را با دهانهایشان خاموش کنند، و خدا
جز این نمی‌خواهد که نورش را کامل سازد، هر چند
ناخوشایندِ کافران باشد.

او است که پیامبرش را با هدایت و آیین حق فرستاد، تا وی
را بر هرآیینی پیروز گرداند، هر چند ناخوشایند مشرکان
باشد.

ای مؤمنان! بسیاری از دانشورانِ یهود و راهبان، اموال
مردم را به ناروا می‌خورند، و [آنان را] از راهِ خدا باز
می‌دارند، و آنان که زر و سیم می‌اندوزند، و آن را در راه
خدا هزینه نمی‌کنند، بشارتشان ده که عذابِ دردآوری
دارند.

روزی که آنان را در آتشی بگدازند، و پیشانی و پهلوی و
پشتشان را با آن داغ گذارند، [و گویند:] این است آنچه
برای خویش اندوختید، اینک [کیفر] آنچه را که
می‌اندوخته‌اید چشید.

همانا شماره ماهها نزد خدا از روزی که آسمانها و زمین را
آفریده در کتاب خدا، دوازده ماه است؛ که از آنها چهار ماه
حرام است- این است آیین استوار- پس در این [چهارماه
بر یکدیگر ستم مکنید، و همگی با مشرکان پیکار کنید،
همان گونه که همگی با شما پیکار می‌کنند، و بدانید که خدا
با کسانی است که پرهیزگارند.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِّيُوَاطِّئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْتِلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلَ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيًا أَتْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَالْكَلِمَةُ اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

بی‌تردید، پس کشیدن ماهها [ی حرام ، افزونی در کفر است، که کافران با آن گمراه می‌شوند، یک سال آن را حلال می‌دانند، و یک سال آن را حرام می‌شمرند؛ تا با شمار ماههایی که خدا حرام کرده برابر سازند، و در نتیجه حرام خدا را حلال گردانند. کردار زشتشان برایشان آراسته گردیده، و خدا هدایت نخواهد کرد مردمی را که کفر می‌ورزند.

ای مؤمنان! شما را چه می‌شود که چون به شما گفته می‌شود در راه خدا [برای پیکار] رهسپار شوید به زمین می‌چسبید؟ آیا به جای آخرت به زندگانی دنیا دل سپرده‌اید؟ و متاع دنیا در برابر آخرت جز اندکی نمی‌باشد.

اگر [برای پیکار] رهسپار نشوید، [خدا] شما را به کیفر دردآور گرفتار می‌کند، و گروهی دیگر را جانشینتان می‌سازد؛ و هرگز به وی زبانی نمی‌زنید، و بر هر چیز تواناست، خداوند.

اگر یاریش ندهید، بی‌گمان خدا او را آنگاه که کافران وی را [از مکه برون راندند، یاری داد؛ آنگاه که دومین آن دو نفر، هنگامی که در غار بودند، به رفیقش می‌گفت: اندوهگین مباش که خدا با ماست. آنگاه خدا آرامشش را بر وی فرستاد، و او را با سپاهسانی که آنها را نمی‌دیدید یاری داد، و سخن کافران را فروتر داشت، و این سخن خداست که والاست؛ و پیروزمندی فرزانه است خداوند.

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سبکبار و سنگین بار، رهسپار شوید، و با مالها و جانهایتان در راه خدا پیکار کنید؛ این برای شما بهتر است، اگر دانید.

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

اگر بهره‌ای نزدیک و سفری کوتاه بود، در پیّت روان می‌شدند، ولی آن راه سخت [سرزمین تبوک بر آنان دراز آمده است؛ زودا که سوگند به خدا خوردند که اگر می‌توانستیم با شما همراه می‌شدیم؛] اینان با این سوگندهای دروغ خود را تباه می‌سازند، و خدا می‌داند که دروغ می‌گویند.

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ

خدایت ببخشاید، چرا به آنان اجازه داده‌ای؟ پیش از آنکه برایت روشن شود که کدامین راستگویان و کدامین دروغگو یابند؟

لَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

کسانی که به خدا و روز بازپسین ایمان دارند، در اینکه با مال و جانشان پیکار کنند از تو اجازه نمی‌خواهند؛ و خدا داناست به حال کسانی که پرهیزگارند.

إِنَّمَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ

تنها کسانی [برای ترک پیکار] از تو اجازه می‌خواهند که به خدا و روز بازپسین ایمان نیاورده و دل‌هایشان دچار تردید است و در تردیدشان سرگردانند.

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ

اگر در فکر رهسپاری بودند، برای آن ساز و برگی تهیه می‌دیدند، ولی خدا رفتنشان را خوش نداشت. از این رو منصرفشان فرمود؛ و گفته شد: بمانید با کسانی که فرو ماندند.

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا وُضْعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

اگر با شما رهسپار می‌شدند، جز تباهی بر شما نمی‌افزودند، و برای فتنه انگیزی در میان شما رخنه می‌کردند، و در میان شما جاسوسانی دارند؛ و خدا داناست به حال کسانی که ستمکارند.

لَقَدْ أَتَبَعُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَافِرُونَ

۴۹

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أُنْذِنَ لِي وَلَا تَفْتِنِي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

۵۰

إِنْ تُصِْبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِْبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ

۵۱

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۵۲

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ ۚ أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ

۵۳

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِنِّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ

۵۴

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهِونَ

پیش از این نیز دنبال فتنه‌گری بودند، و کارها را برای ت باژگونه جلوه می‌دادند، تا آنکه حق آمد و امر خدا آشکارا شد، با آنکه ناخرسند از آن بودند.

از آنان کسی است که می‌گوید: به من اجازه [ماندن ده، و مرا به فتنه مینداز. هشدار، که اینان خود غرق فتنه‌اند و دوزخ چیره گردیده بر کسانی که کفر ورزیدند.

اگر به تو نیکی‌ای رسد ناخرسندشان دارد، و اگر مصیبتی ناگوار تو را فرا گیرد، گویند: ما راه خود را از پیش برگزیده‌ایم! و شادمانه روی گردانند.

بگو: هرگز به ما نرسد جز آنچه خدا بر ما نوشته است، او سرپرست ماست و مؤمنان باید تنها توکل بر خدا کنند.

بگو: آیا برای ما جز یکی از دو نیکی را آرزو دارید؟ و ما انتظار آن را داریم که از سوی خود یا به دست ما عذابی دچارتان سازد. پس انتظار برید که ما با شما از آنانیم که منتظرند.

بگو: خواسته یا ناخواسته بخشش کنید، هرگز از شما پذیرفته نخواهد شد، چرا که شما گروهی تبهکارید.

و هیچ چیز مانع پذیرش بخشش‌هایشان نشد، مگر اینکه به خدا و پیامبرش کفر ورزیدند، و جز با تنبلی نماز نگزارند، و جز با بی میلی نمی‌بخشند.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرُقُونَ

لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مُدْخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ
يَجْمَحُونَ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا
وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

پس، اموال و فرزندانشان تو را به شگفتی نیندازد، بی
گمان خدا می‌خواهد در زندگانی دنیا بدان عذابشان کند، و
جانشان در حالی که کافرنند برون گردد.

به خدا سوگند می‌خورند که از شما نیستند، با اینکه از شما
نمی‌باشند؛ ولی مردمی هستند که می‌ترسند.

اگر پناهگاه، یا نهانگاه یا گریزگاهی یابند، شتابان بدان پناه
می‌جویند.

از ایشان برخی در [تقسیم صدقات از تو خرده می‌گیرند،
اگر چیزی از آن دهندشان خرسند می‌شوند، و اگر چیزی از
آن ندهندشان، بناگاه خشم می‌گیرند.

اگر آنان بدانچه خدا و پیامبرش به ایشان داده‌اند خشنود
می‌شدند و می‌گفتند: ما را خدا کافی است، به زودی خدا از
کرمش و پیامبرش به ما می‌بخشد، و ما مشتاق خداوندیم؛
[برایشان بهتر بود بی‌تردید].

صدقات، تنها از آن تهیدستان، بینوایان، کارگزاران
[گردآوری آن، دلجویی شونده‌گان [از کفار] و در راه
[آزادسازی بردگان، و وامداران، و هر گونه هزینه در راه
خدا، و در راه ماندگان است. این فریضه‌ای از سوی
خداست، و دانایی فرزانه است خداوند.

از ایشان کسانی‌اند که پیامبر را آزار می‌دهند، و می‌گویند:
او گوشه‌ای است. بگو: او گوش خوبی برای شماست؛ به خدا
ایمان دارد و به مؤمنان باورمند است، و برای ایمان باوران
شما رحمتی است؛ و کسانی که پیامبر را می‌آزارند، کیفر
دردآوری دارند.

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ

۶۳

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَلِيدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ

۶۴

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهِزَّؤْا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ

۶۵

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ

۶۶

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ

۶۷
۱۶۴

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُم مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۶۸

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

برای [فربب شما به خدا سوگند می‌خورند، تا خشنودتان سازند، با آنکه سزاوارتر است خدا و پیامبرش را خشنود سازند، اگر باورمندند.

مگر ندانسته‌اند که هر که با خدا و پیامبرش دشمنی ورزد، آتش دوزخ برای اوست، جاودانه در آن ماند؛ این است خواری بی‌مانند.

منافقان بیم دارند که مبدا علیه آنان سوره‌ای فرود آید، که [مؤمنان را] از آنچه در دل دارند آگاه گرداند. بگو: به مسخره گیرید! بی‌تردید خدا آنچه را از آن می‌ترسید آشکار می‌سازد.

اگر از ایشان بپرسی، گویند: یاوه گفته و بازی می‌کردیم؛ بگو: آیا خدا و آیه‌ها و پیامبرش را مسخره می‌کردید؟!

بهاه نیاورید؛ شما پس از ایمانتان کفر ورزیدید. اگر گروهی از شما را بیماریم گروهی دیگر را گرفتار عذاب می‌سازیم، بدان روی که آنان گناه می‌کردند.

منافقان چه مرد و چه زن، همانند یکدیگرند؛ به بدی و می‌دارند و از نیکی باز می‌دارند؛ و دستانشان را [از بخشش فرو می‌بندند. خدا را فراموش کردند، خدا نیز فراموششان کرد. در حقیقت این منافقانند که تبهکارند.

خدا به مردان و زنان منافق و کافران، آتش دوزخ را وعده داده است؛ در آن جاودانه می‌مانند، همان برایشان کافی است، و خدا نفرینشان کرده، و عذابی پایدار دارند.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَكَثَرُوا مَالًا
وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا
اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

چونان پیشینیان شما که از شما نیرومندتر و دارای اموال و فرزندان بیشتری بودند. پس، از بهره‌شان بهره‌ور شدند، شما نیز از بهره‌تان بهره‌ور شدید؛ همچنان‌که پیشینیان از بهره‌شان بهره‌ور شدند، و شما [در دنیا] فرو رفتید، همان‌گونه که آنان فرو رفتند. اینان کارهایشان در دنیا و آخرت تباه گردیده، و همینانند که زیانکارند.

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمُ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

آیا گزارش پیشینیانشان: قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و اهل مدین و شهرهای باژگون شده، به آنان نرسیده؟ پیامبرانشان دلایل آشکار برایشان آوردند؛ خدا بر آن نبود که به آنان ستم کند؛ ولی این خود بودند که به خود ستم کردند.

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

مردان و زنان با ایمان دوستان یکدیگرند، به نیکی‌ها و می‌دارند و از بدی‌ها باز می‌دارند، نماز را بپا می‌دارند و زکات می‌دهند، و خدا و پیامبر را فرمان می‌برند، اینان را خدا به زودی مشمول رحمت خود می‌سازد، همانا خدا استوارکاری است پیروزمند.

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

خداوند به مردان و زنان با ایمان باغهایی وعده داده که از فرودست آنها جویباران جاری است، جاودانه در آن مانند، و نیز سراهایی پاکیزه در بهشت عدن، و خوشنودی خدا که بزرگتر است؛ و این است آن رستگاری ارزشمند.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

ای پیامبر! با کافران و منافقان پیکار کن و سخت بر آنان گیر. جایگاهشان دوزخ است، و چه فرجامی است ناخوشایند.

۷۴

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ هُمَا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ
يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

به خدا سوگند می‌خورند که [چیزی نگفته‌اند، ولی به راستی سخن کفرآمیز گفته‌اند و پس از اسلامشان به کفر گراییدند، و به کاری همت گماشتند که بدان دست نیازیدند، و به بدگویی بر نخواستند مگر پس از آنکه خداوند و پیامبرش آنان را از فضلش بی‌نیاز گردانید. پس اگر توبه کنند برایشان بهتر است، و اگر روی برتابند خدا در دنیا و آخرت به عذابی دردناک گرفتارشان سازد، و در روی زمین یارو یاوری نمی‌یابند.

۷۵
حزب
۸۰

وَمِنْهُمْ مَّنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَيْنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ
وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ

از ایشان کسانی هستند که با خدا پیمان بسته‌اند که اگر از فضلش به ما بخشد ما می‌بخشیم، و از کسانی خواهیم شد که شایسته می‌باشند.

۷۶

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

و چون از فضلش به آنان داد، بدان بخل ورزیدند، و به حال اعراض روی گرداندند.

۷۷

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ
مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

از این رو خدا، پیامدهای نفاق را، تا روزی که وی را دیدار می‌کنند در دل‌هایشان برجای نهاد؛ به سزای خلف وعده‌ای که با خدا کردند، و به خاطر آنکه دروغ می‌گفتند.

۷۸

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ
الْغُيُوبِ

آیا ندانسته‌اند که خدا راز و نجوایشان را می‌داند، و اینکه به یقین دانای نهانهاست خداوند.

۷۹

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که گروه‌دگانی را که صدقات مستحب می‌دهند، و کسانی را که مگر توش خویش را نمی‌یابند به باد مسخره می‌گیرند، خدا آنان را به باد مسخره می‌گیرد و کیفر دردآوری دارند.

أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ

فَلْيُضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَعْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَانُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَعْذَنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ

چه برایشان آموزش بخواهی چه آموزش نخواهی [یکسان است ، اگر هفتاد بار برایشان آموزش بخواهی، خدا آنان را نیامرزد، چرا که آنان به خدا و پیامبرش کفر ورزیدند، و خدا هدایت نخواهد کرد مردمی را که تبهکارند.

بر جای ماندگان، به [خانه نشستن‌شان در پس پیامبر خدا شادمان شدند، و خوش نداشتند که در راه خدا با مال و جانشان پیکار کنند، و گفتند: در این گرما رهسپار نشوید. بگو، آتش دوزخ سوزان‌تر است، اگر دریابند.

از این پس کم بخندند و بسیار بگیرند، به کیفر آنچه می‌کردند.

اگر خداوند تو را به سوی گروهی از آنان بازگردانید، و آنان از تو برای همراهی اجازه خواستند، بگو: هرگز با من همراه نخواهید شد، و هرگز همراه من با هیچ دشمنی نبرد نخواهید کرد؛ چرا که شما نخستین بار تن به نشستن دادید، اکنون نیز با خانه نشینان باشید.

بر هیچ مرده‌ای از آنان هرگز نماز مگزار، و بر گورش مایست، چرا که آنان به خدا و پیامبرش کفر ورزیده، و در تبهکاری مُردند.

اموال و فرزندان‌شان تو را شگفت‌زده نگرداند، بی گمان خدا می‌خواهد در دنیا با آن کیفرشان دهد و جان‌شان در حال کفر برون آید.

چون سوره‌ای فرود می‌آید که به خدا گروید و به همراه پیامبرش به پیکار برخیزید، ثروتمندان‌شان از تو اجازه می‌خواهند و می‌گویند: رهیمان گذار تا با کسانی باشیم که از [پیکار] فرو ماندند.

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

لَكِنِ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَعِذُّونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

خشنود شدند که با پیکارگريزان باشند؛ بر دلهایشان مهر نهاده شده، از اين رو نمی‌فهمند.

ولی پیامبر و گروندگان به وی با مال و جانشان پیکار می‌کنند. نیکی‌ها از آنهاست، و همینانند که رستگار اند.

خدا برای آنان باغهایی آماده کرده است که از فرودست آن جویباران جاری است، جاودانه در آن مانند، و این است آن رستگاری ارزشمند.

بهاغه آرندگان بادیه نشین [نزد تو] آمدند تا به آنان رخصت [ترک پیکار] داده شود. کسانی که خدا و پیامبر را دروغ دانستند نیز از پیکار سرباز زدند. به زودی افرادی از آنان را که کفر ورزیدند، کیفری دردناک فرو گیرد.

بر ناتوانان و بیماران و کسانی که چیزی نمی‌یابند که هزینه کنند- در صورتی که خیرخواه خداو پیامبرش باشند- گناهی نیست؛ و نیز بر نکوکاران ایرادی نیست، و آمرزگاری مهربان است خداوند.

ونیز گناهی نیست بر کسانی که نزد تو آمدند تا سوارشان کنی [و به پیکار رهسپارشان سازی و گفتی: چیزی نمی‌یابم که بر آن سوارتان کنم، برگشتند؛ و در اثر اندوه، از چشمانشان اشک فرو می‌ریخت که [چرا] چیزی ندارند تا در راه خدا بخشد.

ایراد تنها بر کسانی است که توانگرند و از تو اجازه می‌خواهند. خرسندند که با پیکارگريزان باشند. خدا بر دلهایشان مهر نهاده، از اين رو نمی‌دانند.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ
تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِّمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لَوْ أَنَّا أُنْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِنُعْرِضُوا عَنْهُمْ
فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوِلُهُمْ جَهَنَّمُ جزاءً بما
كَانُوا يَكْسِبُونَ

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِنَرَضُوا عَنْهُمْ فَإِن تَرَضُوا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمْ
الْدَّوَابِّ عَلَيْهِمْ ذَايِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا
يُنْفِقُ قُرْبَتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۚ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيَدْخِلُهمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

چون [از جبهه به سوی‌شان باز می‌گردید، از شما معذرت می‌خواهند. بگو: معذرت نخواهید که هرگز گفتار شما را باور نخواهیم کرد، خدا ما را از خبرهای شما آگاه فرموده؛ و به زودی خدا و پیامبرش کردار شما را می‌بینند؛ آنگاه به سوی دانای نهان و آشکار باز گردانیده می‌شوید و شما را از آنچه می‌کردید آگاه می‌سازد.

چون به سوی آنان بازگشتید، به خدا سوگند می‌خورند که از آنان چشم فرو پویشد. پس، از ایشان چشم فرو پوشید، که اینان پلیدند، و جایگاهشان دوزخ است به خاطر آنچه می‌کردند.

برای شما سوگند می‌خورند تا از آنان خشنود شوید. اگر شما نیز از آنان خشنود شوید، خدا خشنود نخواهد شد از مردمی که تبهکارند.

بادیه نشینان، کفر پیشه‌تر و منافق‌تر [از دیگران اند، و سزاواترند که احکامی را که خدا بر پیامبرش فرستاده، ندانند. و خدا دانایی است خردمند.

برخی از بادیه نشینان کسانی هستند که آنچه را اتفاق می‌کنند زیان می‌دانند، و انتظار پیشامد بد برای شما دارند. پیشامد بد برای آنهاست، و شنوایی داناست خداوند.

از بادیه نشینان کسانی هستند که به خدا و روز باز پسین ایمان دارند، و انفاقشان را مایه نزدیکی به خدا و دعای پیامبر می‌دانند. آری، این [انفاق مایه نزدیکی آنهاست؛ به زودی خدا آنان را وارد رحمت خود سازد، و آمرزگاری مهربان است خداوند.

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

۱۰۱

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُتَفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ
الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرُدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ

۱۰۲

وَعَاخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَعَاخِرَ
سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۰۳

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ
عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱۰۴

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ
الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۱۰۵

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ

۱۰۶

وَعَاخِرُونَ مُرْجُونَ لَأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ
عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

پیشگامان نخستین از مهاجر و انصار، و کسانی که آنان را با
نکوکاری پیروی کردند، خدا از آنها خشنود شد و آنها از خدا
خشنود، و [خدا] برای آنها باغهایی آماده کرده که از فرو
دست آن جویباران جاری است، جاودانه در آن مانند؛ و این
است آن رستگاری ارزشمند.

از بادیه نشینانی که پیرامون شما هستند برخی منافقند، و
از اهل مدینه نیز برخی به نفاق خو گرفته‌اند، تو
نمی‌شناسی‌شان، ما می‌شناسیم‌شان. به زودی دو بار
عذابشان می‌کنیم، آنگاه گرفتار عذابی بزرگ می‌گردند.

و آن دیگری که اعتراف به گناهانشان کرده، و کار شایسته
را با کار دیگری که بد است در آمیختند. امید است خدا
گناهانشان را ببامزد، که آمرزگاری مهربان است خداوند.

از اموالشان صدقه‌ای بگیر که بدان پاک و پاکیزه شان
سازی، و بر آنان درود فرست، که دعایت برایشان مایه
آرامش است؛ و شنوایی داناست خداوند.

آیا ندانسته‌اند که این خداست که توبه بندگان را
می‌پذیرد و صدقات را می‌گیرد، و آن توبه‌پذیر مهربان است
خداوند.

بگو: به کار بپردازید، که به زودی خدا و پیامبرش و مؤمنان
کار شما را ببینند، و به زودی به سوی دانایِ نهان و آشکار
بازگردانیده می‌شوید، آنگاه شما را به کارهایی که می‌کردید
آگاه می‌سازد.

و دیگری هستند که امیدوارِ فرمان خداوندند، که یا
عذابشان کند، یا ببخشد، و دانایی سنجیده کار است
خداوند.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
وَلِيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ

۹:
توبه
۱۰۷
/۱۲۹

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ
أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ
يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ

۱۰۸

أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ
مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۱۰۹

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ
قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۱۱۰

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمْ
الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا
عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِعَهْدِهِ مِنْ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ
وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۱۱۱
حزب
۸۲
۱۶۹

و آن کسانی که مسجدی برگزیدند تا مایه زیان و کفر و
پراکندگی میان مؤمنان و کمینگاهی برای کسانی که از پیش
به خدا و پیامبرش اعلان جنگ داده‌اند باشد؛ و پیوسته
سوگند می‌خورند که هدفی جز نیکی نداشته‌ایم! و خدا
گواهی می‌دهد که اینان دروغگویانند.

در آنجا هرگز درنگ مکن؛ زیرا مسجدی که از روز نخست
بنیانش بر پرهیزگاری بنا شده، سزاوارتر است که در آن
باشی. در آن مردانی‌اند که پاک شدن را دوست می‌دارند، و
خدا دوستدار کسانی است که خواهان پاکیند.

آیا کسی که شالوده‌اش را بر پرهیزگاری و بر خشنودی خدا
نهاده‌است بهتر است، یا کسی که شالوده‌اش را بر پرتگاهی
مشرف بر سقوط نهاده و با آن در آتش دوزخ فرو می‌گلتد؟ و
خدا هدایت نخواهد کرد مردمی را که ستمکارند.

آن بنیادی که بنا نهاده‌اند، همواره در دلهایشان مایه تردید
است، تا آنکه دلهایشان پاره پاره شود، و دانایی سنجیده کار
است خداوند.

خدا از مؤمنان، جان و مالشان را به بهای این که بهشت از
آنان باشد خریده‌است؛ در راه خدا پیکار می‌کنند و می‌کشند
و کشته می‌شوند، این وعده حقی است در تورات و انجیل و
قرآن که بر عهده اوست. و چه کسی از خدا وفادارتر است
به پیمانش؟ پس به این معامله‌ای که با او کردید شادمان
باشید، و این است آن رستگاری ارزشمند.

التَّائِبُونَ الْعَبِيدُونَ الْحَمِيدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

همان توبه کنندگان، پرستندگان، سپاسگزاران، روزه‌داران، رکوع‌کنندگان، سجده کنندگان، به نیکی فرا خوانندگان، از بدی بازدارندگان و پاسداران احکام خدا، و بشارت ده کسانی را که می‌گردند.

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ
كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ

پیامبر و مؤمنان را نسزد که برای مشرکان- پس از آنکه برایشان نمایان شد که آنان اهل دوزخند- آمرزش خواهند، هر چند خویشاوندانشان باشند.

وَمَا كَانَ أَسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ

آمرزش خواهی ابراهیم برای پدرش، جز به خاطر وعده‌ای که به او داده بود، نبود. و چون برای وی نمایان شد که او دشمن خداست، از او بی‌زاری جست. براستی ابراهیم، دلسوزِ بردباری بود.

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ
مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

خدا بر آن نیست که مردمی را پس از آنکه هدایتشان کرده گمراه گرداند، مگر آنکه چیزی را که باید از آن پروا گیرند برایشان روشن سازد. آری، به هر چیزی داناست خداوند.

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا
لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، زنده می‌کند، و می‌میراند، و شما را یار و یاورى نیست جز خداوند.

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

به راستی، خدا بر پیامبر و مهاجرین و انصار که در آن ساعت دشوار [جنگ تبوک پیرویش کردند رحمت آورد؛ با آنکه چیزی نمانده بود که دل‌های گروهیشان منحرف شود. و باز آنان را بخشود، او نسبت به آنان دلسوزی مهربان است بی‌تردید.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَّا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۹
توبه
۱۱۸
/۱۲۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

۱۱۹
۱۷۰

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَن
يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ
نَفْسِهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا
مُخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

۱۲۰

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا
إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۲۱

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ
مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا
رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

۱۲۲
حزب
۸۳

و نیز بر آن سه نفر که باز پس ماندند، تا آنکه زمین با همه
فراخیش بر آنان تنگ آمد، و از خویش تنگدل شدند؛ و
دانستند که از خدا جز به سوی او پناهی نمی‌باشد. آنگاه
[خدا] به آنان [توفیق توبه داد، که توبه کنند؛ بی‌تردید
توبه‌پذیری مهربان است خداوند.

ای مؤمنان! از خدا پروا گیرید، و با راستان باشید.

مردم مدینه و بادیه نشینان پیرامونشان را نبرد که از
فرمان پیامبر خدا سر پیچند، یا جانشان را عزیزتر از جان وی
دانند، زیرا هیچ تشنگی و رنج و گرسنگی‌ای در راه خدا به
آنان نمی‌رسد؛ و در هیچ پایگاهی که دشمنان را به خشم
آورد پا نمی‌نهند، و هیچ گزندی به دشمن نمی‌زنند، مگر
آنکه در برابر آن کار نیکی برایشان نویسند؛ که خدا پاداش
نیکوکاران را تباه نمی‌سازد.

و هیچ مال کوچک یا بزرگی را هزینه نمی‌کنند، و هیچ
سرزمینی را نمی‌پیمایند، مگر آنکه به حساب آنان نوشته
خواهد شد؛ تا خدا آنان را پاداش دهد نیکوتر از آنچه
می‌کردند.

شایسته نیست مؤمنان همگی رهسپار شوند؛ پس چرا از
هر گروهی دسته‌ای رهسپار نمی‌شوند، تا از دین آگهی
یابند، و پس از بازگشت مردمشان را بیم دهند، باشد که
پروا گیرند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

ای مؤمنان! با کافرانی که مجاور شما هستند پیکار کنید، و باید در شما درشتی‌ای بینند؛ و بدانید که خدا با کسانی است که پارسایند.

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هَذِهِ ءِيمَنًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَنًا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ

هرگاه سوره‌ای فرود آید، کسانی هستند که می‌گویند: این سوره بر ایمان کدام‌تان افزود؟ اما کسانی که گرویده‌اند بر ایمانشان بیفزاید و شادمان گردند.

۱۲۴

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ
وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ

اما کسانی که در دلهایشان بیماری است، پلیدی بر پلیدیشان بیفزاید و در حال کافری می‌روند.

۱۲۵

أُولَٰئِكَ يَرْوُونَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا
يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ

آیا نمی‌بینند که آنان در هر سال؛ یک یا دو بار آزموده می‌شوند و باز توبه نمی‌کنند و اندرز نمی‌گیرند.

۱۲۶

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَا
مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

هرگاه سوره‌ای فرود آید، به یکدیگر می‌نگرند [و می‌پرسند:] آیا شما را کسی می‌بیند؟ آنگاه باز می‌گردند. خدا دلهایشان را بگرداند، آنان مردمی هستند که نمی‌فهمند.

۱۲۷

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

بی گمان برای شما پیامبری از خودتان آمد که رنجهای شما بر او سخت است؛ بر راهنمایی‌تان اصرار می‌ورزد؛ و دلسوز و مهربان است نسبت به آنان که می‌گروند.

۱۲۸

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

پس اگر روی گردانند، بگو: خدا مرا کافی است. هیچ معبودی جز او نمی‌باشد. بر او توکل کردم، و اوست پروردگار آن عرش ارجمند.

۱۲۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف، لام، راء. این است آیه‌های کتاب سراسر پند.

۲

أَكَاَنَّ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ
النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ
قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ

آیا برای مردم شگفت آور است که به مردی از خودشان
وحی فرستادیم که: مردم را بیم ده و مؤمنان را نوید ده که
جایگاهی والا نزد پروردگارشان دارند؛ و کافران گفتند:
جادوگری نمایان است بی‌گمان این مرد.

۳

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ

به راستی پروردگار شما آن خدایی است که آسمانها و زمین
را در شش روز آفرید، آنگاه بر عرش استیلا یافت؛ کار
[جهان را تدبیر می‌کند؛ و جز با اجازه او شفاعتگری
نمی‌باشد. این است خدا، پروردگار شما، او را بپرستید، آیا
پند نمی‌گیرید؟

۴

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُوهُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ

بازگشت همه به سوی اوست. وعده خدا حق است؛ اوست
که آفرینش را آغاز می‌کند آنگاه آن را باز گرداند، تا کسانی
که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند را دادگرانه جزا
دهد، و کافران به کیفر کفرشان نوشابه‌ای جوشان و عذابی
جانگزا دارند.

۵

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ
لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا
بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

اوست که خورشید را رخشان و ماه را تابان ساخت، و برای
آن منزل‌هایی مقرر داشت تا شمار سالها و حساب را دانید.
خدا اینها را جز به حق نیافریده است. او نشانه‌ها را به
روشنی بیان می‌دارد برای مردمی که می‌دانند.

۶

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ

آری، در رفت و آمد شب و روز، و آنچه خدا در آسمانها و
زمین آفریده است، به راستی نشانه‌هاست برای مردمی که
پرهیزگارند.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا
بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَاتِنَا غَافِلُونَ

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ أَلَنَارٌ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِإِيمَانِهِمْ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ
دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفَضَىٰ
إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَبُذِرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا
فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ
كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِن قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ مِن بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ

کسانی که امیدوار دیدار ما نمی‌باشند و سرخوش به
زندگانی دنیایند و بدان دل نهاده‌اند، و کسانی که از آیه‌های
ما بی‌خبرند،

اینان جایگاهشان آتش است، به خاطر کارهایی که می‌کردند.

کسانی که گرویدند و کارهای شایسته آوردند،
پروردگارشان به پاس ایمانشان آنان را به باغهای پر نعمت
که از فرودستان جویباران جاری است، رهنمون گردد.

گفتارشان در آنجا «خدایا منزهی» درودشان در آنجا «سلام»
و واپسین گفتارشان این است که: «ستایش ویژه خداست
که جهانیان را پرورد».

اگر خدا همان‌گونه که مردم در نیکی شتاب می‌کنند، در
مجازاتشان شتاب می‌فرمود، به سرعت مرگشان سر
می‌رسید. آری نا امیدواران دیدارمان را وا می‌نهییم تا در
سرکشی‌شان سرگردان فرو مانند.

چون انسان را رنجی رسد، ما را به پهلوی خفته، نشسته یا
ایستاده می‌خواند، و چون رنجش را از وی برطرف سازیم،
چنان می‌رود که گویی ما را به خاطر رنجی که به وی رسیده
نخوانده است. بدین‌گونه برای اسرافکاران آراسته شده
آنچه می‌کردند.

به راستی، ما اقوام پیش از شما را چون ستم کردند، و چون
پیامبران‌شان دلایل آشکار برایشان آوردند و آنان بر آن
نبودند که ایمان بیاورند، به تباهی بردیم. ما این گونه کیفر
می‌دهیم مردمی را که تیهکارند.

آنگاه شما را پس از آنان در زمین جایگزین کردیم، تا
بنگریم شما را چه می‌کنید؟

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَتَأْتِنَا بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي ۚ إِنَّ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۖ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۖ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ

و چون آیه‌های روشن ما بر آنان خوانده می‌شود، ناامیدواران دیدار ما گویند: قرآنی دیگر جز این بیاور، یا عوضش کن. بگو من را نرسد که آن را از پیش خود جایگزین سازم. من تنها پیرو آنچه به من وحی می‌شود هستم. من اگر از پروردگارم سرپیچم، از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم.

بگو: اگر خدا می‌خواست آن را بر شما نمی‌خواندم، و او شما را بر آن آگهی نمی‌بخشید؛ من پیش از این عمری در میان شما بودم. آیا خرد نمی‌ورزید؟

پس، کیست ستمکارتر از آنکه دروغی بر خدا بزند، یا آنکه آیه‌هایش را دروغ انگارد؟ بی گمان گنهکاران رستگار نمی‌گردند.

به جای خدا چیزهایی را می‌پرستند که به آنان نه زبانی می‌رساند و نه سودی؛ و می‌گویند: اینان شفیعان ما نزد خداوندند. بگو: آیا خدا را از چیزی که در آسمانها و زمین نمی‌داند آگاه می‌سازید، او پاک و فراتر است از آنچه انباز وی دانند.

مردم مگر امتی یگانه نبوده‌اند، آنگاه مختلف شدند؛ و اگر فرمان پروردگارت از پیش مقرر نگشته بود، میانشان داوری می‌شد درباره آنچه بر سر آن اختلاف می‌کردند.

می‌گویند: چرا از سوی پروردگارش معجزه‌ای بر وی فرود نیامده‌است؟ بگو: [آگاهی از] غیب تنها ویژه خداوند است. پس انتظار کشید که من نیز با شما از کسانی هستم که منتظرند.

وَإِذَا أَدْفَنَّا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءَ مَسْتَهُمْ إِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ فِيْ ءَايَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ

هرگاه مردم را پس از رنجی که بدانان رسیده رحمتی
بچشانیم، بناگاه در آیه‌های ما نیرنگ می‌زنند، بگو: نیرنگ
خدا سریع‌تر است. و فرستادگان ما آنچه را نیرنگ می‌زنید،
نگارند.

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي
الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ
بِهِمْ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

اوست که شما را در خشکی و دریا می‌گرداند، تا آنگاه که در
کشتی نشینید و کشتی ایشان را با بادی خوش براند، و
بدان شادمان شوند؛ بناگاه تندبادی بر آن وزد، و امواج از
هر سو بر آنان تازد، و پندارند هم اکنون آنها را فرو گیرد؛
در آن حال پاکدلانه خدا را خوانند که: اگر ما را از این میان
برهانی، بی‌تردید از کسانی خواهیم بود که سپاسگزارند.

فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْتِيهَا
النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ
إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

پس، چون رهایی‌شان بخشد، به ناحق در زمین سرکشی
کنند. ای مردم! سرکشی شما تنها به زیان شماست. این
بهره‌ای از زندگانی دنیاست، آنگاه بازگشت شما بر ماست؛
آنگاه آگاهتان می‌سازیم از آنچه می‌کردید.

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ
بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا
أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَيَّنَّتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
عَلَيْهَا أَتَتْهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن
لَّمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

در حقیقت داستان زندگانی دنیا چونان آبی است که از
آسمان فرو فرستادیم، آنگاه گیاه زمین— از آنچه مردم و
چارپایان می‌خورند— با آن در آمیخت، تا آنجا که زمین
زیورهایش را به خود گرفت و زیبا شد، و ساکنان آن
پنداشتند که بر آن چیره گشته‌اند؛ تا اینکه شبی یا روزی
فرمان ما آمد، و آن را چون درو شده ساختیم، گویی دیروز
چیزی نبوده است. ما این گونه آیات را به روشنی بیان
می‌کنیم برای مردمی که خردمندند.

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

خدا [شما را] به «سرای سلامت» می‌خواند، و هر که را
خواهد به راهی راست رهنمون گردد.

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ ۖ وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ

فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغْفِيلِينَ

هُنَالِكَ تَبْلُغُوا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ ۖ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ ۖ وَصَلَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۖ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱
۱۷۵ر

۳۲

۳۳

برای نکوکاران، آن نیکو [/ بهشت و افزونی است. چهره‌هایشان را اندوه و خواری‌ای نمی‌پوشاند. اینان بهشتیانند، جاودانه در آن مانند.

بدی اندوزان [بدانند که جزای بدی جز بدی نمی‌باشد، و آنان را خفت و خواری فرو پوشد. در برابر خدا پناهگاهی نمی‌یابند. گویی چهره‌هایشان با پاره هایی از شبِ تار پوشیده گشته است. اینان دوزخیانند، جاودانه در آن مانند.

روزی که همه آنان را گرد آوریم. آنگاه به مشرکان گوییم: شما و خدایاتان به جای خود مانید، آنگاه میانشان جدایی اندازیم. و خدایانشان گویند: شما در حقیقت ما را پرستش نمی‌کردید.

پس، میان ما و شما گواهی خدا کافی است. ما از پرستش شما بی خبر بودیم، بی‌تردید.

آنجاست که هر کسی آنچه را که پیش فرستاده است ببند. و به سوی خدا– سرور حقیقی‌شان– باز برده می‌شوند؛ و از دست می‌دهند آنچه را به دروغ می‌پرستیدند.

بگو کیست که از آسمان و زمین روزیتان دهد؟ یا کیست که بر گوش و دیدگان سیطره دارد؟ کیست که زنده را از مرده و مرده را از زنده برون آرد؟ و کیست که کارها را تدبیر می‌کند؟ خواهند گفت: خدا. بگو: آیا پروا نمی‌گیرید؟

این است خدا، پرودگار راستین شما، و پس از حقیقت چیست جز گمراهی؟ پس، چگونه به کژراهه برده می‌شوید؟

بدین‌سان، سخن پروردگارت بر تبهکاران به حقیقت پیوست، که آنان نمی‌گروند.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُۥ قُلْ
اَللّٰهُ يَبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُۥ ۚ فَاَنّٰی تُؤْفَكُوْنَ

۳۵

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ قُلْ اَللّٰهُ
يَهْدِيْ لِلْحَقِّۚ اَفَمَن يَهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ اَحَقُّ اَنْ يُّتَّبَعَ اَمَّنْ لَا
يَهْدِيْٓ اِلَّا اَنْ يُهْدٰى ۚ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ

۳۶

وَمَا يَتَّبِعْ اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنًّاۚ اِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِيْ مِنَ الْحَقِّ
شَيْئًاۚ اِنَّ اَللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَفْعَلُوْنَ

۳۷

وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْءَانُ اَنْ يُفْتَرٰى مِنْ دُوْنِ اَللّٰهِ وَلٰكِنْ
تَصَدِیْقَ الَّذِیْ بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيْلَ الْكِتٰبِ لَا رَيْبَ فِیْهِ
مِنْ رَّبِّ الْعٰلَمِیْنَ

۳۸

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ۚ قُلْ فَاْتُوْا بِسُوْرَةٍ مِّثْلِهٖ ۚ وَاَدْعُوْا مَنِ
اَسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اَللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ

۳۹

بَلْ كَذَّبُوْا بِمَا لَمْ يُحِیْطُوْا بِعِلْمِهٖ ۚ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَاْوِیْلُهٗۙ
كَذٰلِكَ كَذَبَ الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عٰقِبَةُ
الظّٰلِمِیْنَ

۴۰

وَمِنْهُمْ مَّنْ یُّؤْمِنُ بِهٖ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ لَا یُؤْمِنُ بِهٖ ۚ وَرَبُّكَ اَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِیْنَ

۴۱
۱۷۶۲

وَإِنْ كَذَّبُوْكَ فَقُلْ لِّیْ عَمَلٍۭی وَلَكُمْ عَمَلُكُمْۚ اَنْتُمْ بَرِیْءُوْنَ
مِمَّا اَعْمَلُ وَاَنَا بَرِیْءٌۢ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ

۴۲

وَمِنْهُمْ مَّنْ یَسْتَمِعُوْنَ اِلَیْكَۚ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوْا
لَا یَعْقِلُوْنَ

بگو: از معبودانِ شما آیا کسی هست که آفرینش را بیاغازد،
آنگاه آن را باز گرداند؟ بگو: خداست که آفرینش را آغاز
می‌کند آنگاه آن را بازگرداند. پس چگونه منحرف می‌گردید؟

بگو: از معبودانِ شما آیا کسی هست که به حق رهنمون
گردد؟ بگو: خداست که به حق رهنمون می‌گردد. پس آیا
کسی که به حق رهنمون می‌گردد سزاوارتر است پیروی
شود یا آنکه راه نیافته مگر اینکه راهبری‌اش کنند؟ شما را
چه می‌شود، چگونه حکم می‌رانید؟

بیشترشان جز گمان را پی نمی‌گیرند، ولی به هیچ وجه گمان،
[انسان را] از حقیقت بی نیاز نمی‌سازد. و خدا بدانچه
می‌کنند داناست، بی‌تردید.

ن شاید این قرآن خود ساخته و از سوی غیر خدا باشد. بلکه
تصدیق‌گر کتابهای پیشین و شرحی بر آن کتاب است که در
آن تردیدی نیست [و] از سوی کسی است که جهانیان را
پرورد.

یا گویند: آن را به دروغ ساخته است بگو: سوره‌ای
همانندش بیاورید، و هر که را جز خدا می‌توانید فرا
خوانید؛ اگر راست می‌گویید.

بلکه چیزی را که به دانشِ آن احاطه نیافته‌اند، و تأویل آن
هنوز به آنان نرسیده‌است را دروغ دانستند. پیشینیان
اینان نیز این گونه دروغین خواندند. بنگر چگونه بود فرجام
کسانی که ستمکارند.

و از ایشان برخی بدان می‌گروند و برخی نمی‌گروند، و
پروردگارت داناتر است به [حال کسانی که تبهکارند.

اگر دروغینت خواندند، بگو: کارِ من مرا باشد، و کار شما،
شما را باشد. شما از آنچه می‌کنم بیزارید و من بیزارم از
آنچه شما انجام می‌دهید.

از آنان برخی به تو گوش می‌دهند. آیا تو کران را– هر چند
در نیابند– شنوا توانی کرد؟

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ

۴۴

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

۴۵

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

۴۶

وَأَمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ

۴۷

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۴۸

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۴۹

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۖ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

۵۰

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ اتَّكُمُ عَذَابُهُ بَيِّنَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ

۵۱

أَنْتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ عَامِنْتُمْ بِهِ ۚ عَالَمِينَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ

۵۲

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

۵۳
حزب
۸۶

وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُوَ لَحَقُّهُ ۖ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

از آنان برخی به تو می‌نگرند. آیا تو نابینایان را– هرچند نبینند– هدایت توانی کرد؟

خدا بر مردم هیچ ستم نمی‌کند، ولی این مردمند که بر خویشان ستمکارند.

روزی که آنان را برانگیزد، گویی مگر ساعتی از روز [در گور] نمانده‌اند، و یکدیگر را باز شناسند. بی گمان کسانی که دیدار خدا را دروغ دانستند، و راهِ هدایت را نپیمودند، زیان کردند.

اگر پاره‌ای از آنچه راکه به آنان وعده می‌دهیم به تو بنمایانیم، یا تو را بمیرانیم، [عاقبت بازگشتشان برماست. آنگاه خدا گواه است بر آنچه که می‌کنند.

هر امتی را پیامبری است. و چون پیامبرشان آید میانشان به داد داوری شود، و بر آنان ستم نرود.

می‌گویند: این وعده کی فرا رسد، اگر راست می‌گویید.

بگو: من برای خود مالکِ سود و زیانی نمی‌باشم، مگر آنچه را خدا خواهد. هر امتی را سرآمدی است. چون سرآمدشان فرا رسد، نه ساعتی واپس می‌مانند و نه پیشی گیرند.

بگو: مرا خبر دهید، اگر عذابِ او شب هنگام یا در روز بر شما فرود آید، چه چیزی را گنهکاران با شتاب از او خواهند؟

آیا اکنون که رخ داد باورش کردید؟ آیا اکنون؟! و این شما بودید که برای آمدنش شتاب می‌کردید؟

آنگاه به ستمکاران گویند؛ عذاب جاودانه را بچشید. آیا جز بدانچه می‌کردید، پاداش می‌یابید؟

از تو می‌پرسند آیا [رستاخیز] حتمی است؟ بگو: آری، به پروردگارم سوگند آن حتمی است، و شما نمی‌توانید [خدا را] ناتوان سازید.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۖ
وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

هُوَ يُحْيِي ۖ وَيُمِيتُ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ
لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۖ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ
حَرَامًا وَحَلَلًا قُلْ ءَاللهُ أَذِنَ لَكُمْ ۖ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ إِنَّ
اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ وَمَا
يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

اگر برای هر که ستم کرده، تمام آنچه روی زمین است
می‌بود، آن را برای رهایی خود می‌داد. و چون عذاب را
بینند پشیمانی [شان را نهان می‌دارند؛ و میانشان به داد
داوری شود، و بر آنان ستم نرود.

هان، آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است؛
بدانید که وعده خدا حق است، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

اوست که زنده می‌کند و می‌میراند، و به سوی او
بازگردانیده می‌شوید.

ای مردم! از سوی پروردگارتان اندرزی برای شما آمد؛ این
درمانی است برای آنچه در دلهاست، و هدایت و رحمتی
است برای کسانی که می‌گروند.

بگو: این از فضل و رحمت خداوند است که [مؤمنان باید
بدان شادمان باشند؛ این بهتر است از آنچه اندوزند.

بگو: آنچه از روزی که خدا برای شما فرستاده، چرا برخی را
حرام و برخی را حلال می‌دانید؛ بگو: چنین اجازه‌ای را خدا به
شما داده، یا آنکه بر خداوند دروغ می‌بندید؟

کسانی که بر خدا دروغ می‌بندند، به روز رستاخیز چه گمان
دارند؟ خداوند بر مردم دارای بخشش است، ولی
بیشترشان سپاسگزار نمی‌باشند.

تو مشغول به کاری نمی‌باشی، و هیچ بخشی از قرآن را از
سوی او نمی‌خوانی، و هیچ عملی انجام نمی‌دهید، مگر آنکه
آنگاه که انجام می‌دهید، ما گواه شما هستیم؛ و هم‌سنگ
ذره‌ای، نه در زمین و نه در آسمان از پروردگارت نهان
نمی‌ماند؛ و نه کوچک‌تر و نه بزرگ‌تر از آن چیزی نیست مگر
اینکه در کتابی روشن [نوشته می‌باشد.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

هان، دوستانِ خدا نه بیمی بر آنهاست و نه اندوه می‌خورند.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

آنان که گرویدند، و پارسایی پیشه خود کردند.

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۶۴

آنان در زندگانی دنیا و آخرت مژده‌ها دارند، وعده‌های خدا دگرگونی نمی‌یابد، و این است آن رستگاری ارزشمند.

وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۶۵

گفتارشان اندوه‌گینت نگرداند، عزت، همه از آن خدا است. و شنوایی داناست خداوند.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ ۚ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ ۖ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

۶۶

بدانید که هر که [و هر چه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است، و کسانی که جز خدا را به خدایی می‌خوانند. در حقیقت آنان را پیروی نمی‌کنند؛ اینان مگر پیرو پندار نمی‌باشند، و جز به تخمین چیزی نمی‌گویند.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

۶۷

اوست که برای شما شب را نهاد تا در آن بیارمید، و روز را روشنی بخشید. بی‌گمان در این عبرت‌هاست، برای مردمی که می‌شنوند.

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۚ سُبْحَنَهُ ۖ هُوَ الْغَنِيُّ ۖ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ إِنَّ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ بِهَٰذَا ۚ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

۶۸

گفتند: خدا فرزندی برگزیده است. او منزّه است. او بی‌نیاز است. آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست. شما را دلیلی بر این [ادعا] نمی‌باشد. آیا به خدا نسبتی می‌دهید که نمی‌دانید؟

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

۶۹

بگو: کسانی که به خدا دروغ می‌بندند، رستگار نمی‌گردند.

مَتَّعُ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نَذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

۷۰

بهره‌ای است [اندک در این دنیا. آنگاه بازگشتشان بر ماست. آنگاه عذابی سخت به آنان می‌چشانیم به خاطر آنکه کفر ورزیدند.

وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذَكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ أَقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ^ط إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ^ط وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِيفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا^ط فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ^ج كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ

قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ^ط أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتَنَّا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عَابَاءَنَا وَتَكُونَ لَكُمُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

و سرگذشت نوح را بر آنان بخوان، آنگاه که به قومش گفت: هموطنانم! اگر ماندنم [در میان شما] و اندرز دادنم به آیات خدا، بر شما گرانبار است، [بدانید که من بر خدا توکل نموده‌ام. شما در کارتان با خدایاتان همدستان شوید، و در کارتان هیچ اندوه مخورید، آنگاه بر من هجوم آرید و مهلتم مدهید.

اگر روی گردانید، من از شما مزدی نمی‌خواهم. مزدِ من تنها با خداوند است. و مأمورم از کسانی باشم که گردن نهاده‌اند.

پس دروغزش خواندند، و ما او و کسانی را که در کشتی همراه وی بودند نجات بخشیدیم، و آنان را جانشین [گذشتگان ساختیم. و کسانی که نشانه‌ها را دروغ انگاشتند غرقشان کردیم. پس، بنگر که چگونه بود فرجام کسانی که بیم داده شدند.

آنگاه پس از او، پیامبرانی را به سوی قومشان فرستادیم، و آنان برایشان دلایلی آشکار آوردند، ولی آنان بر آن نبودند که بدانچه آن را از پیش دروغین خوانده بودند گروند. ما این گونه مهر می‌نهم بر دلهای کسانی که تجاوزکارند.

آنگاه پس از آنان، موسی و هارون را با نشانه‌های خود، به سوی فرعون و اطرافیانش فرستادیم؛ ولی آنان گردن کشیدند و مردمان گنه پیشه‌ای بودند.

و چون از جانب ما حق به سویشان آمد، گفتند: این جادویی است آشکار، بی‌تردید.

موسی گفت: آیا این سخن را درباره حقّی که برای شما آمده می‌گویید؟ آیا این جادو است؟ و جادوگران رستگار نمی‌گردند.

گفتند: آیا آمده‌ای تا ما را از آنچه پدرانمان را بر آن یافته‌ایم بگردانی، و بزرگی در این سرزمین برای شما دو تن باشد؟ ما از کسانی نیستیم که به شما می‌گروند.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

فرعون گفت: هر جادوگرِ دانایی را نزد من آرید.

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ

چون جادوگران درآمدند، موسی به آنان گفت: آنچه را می‌اندازید دراندازید.

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

و چون افکندند، موسی گفت: آنچه آورده‌اید جادو است، که خداوند به زودی باطلش می‌سازد. خداوند کارِ تباه‌کاران را به سامان نیاورد.

وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

و خداوند با کلماتش حق را استوار می‌سازد، هر چند ناخوشایند گنه‌پیشگان باشد.

فَمَا ءَامَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ

به موسی مگر فرزندانی از قومش نگرویدند، با بیمی که از فرعون و اطرافیانش داشتند که آزارشان دهند؛ بی‌گمان، فرعون در آن سرزمین برتری جوی و از اسرافکاران بود.

وَقَالَ مُوسَىٰ يَقَوْمِ إِن كُنْتُمْ ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ

موسی گفت: هموطنانم! اگر به خدا گرویده‌اید و اگر مسلمانید باید توکل بدو کنید.

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

گفتند: بر خدا توکل کرده‌ایم. پروردگارا، ما را قرار مده [وسیله آزمایشِ مردمی که ستمکارند].

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

و ما را به مهرت رهایی بخش، از [دستِ مردمی که خدا نشناسند].

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

و به موسی و برادرش وحی فرستادیم که برای قومتان در مصر خانه‌هایی بنا کنید، و خانه‌هاتان را [رو به قبله کنید، و نماز بپا دارید، و نوید ده کسانی را که می‌گروند].

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

موسی گفت: پروردگارا، تو به فرعون و اطرافیانش در زندگانی دنیا زیور و اموال داده‌ای، پروردگارا، تا سرانجام بندگانت را منحرف سازند؟ پروردگارا، اموالشان را به نابودی بر، و آنان را سخت‌دل گردان که نگروند تا عذاب دردناک را بینند.

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ
بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَءِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

ءَالْتَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ
كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبُوءًا صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ
الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِءَايَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُوا مِنَ
الْخَاسِرِينَ

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

فرمود: دعایِ هر دویِ شما اجابت شد. پس پایداری ورزید،
و راه کسانی را که نمی‌دانند پیروی نکنید.

بنی‌اسرائیل را از دریا گذرانیدیم، و فرعون و سپاهیان‌ش از
روی تجاوزگری و ستم در پی‌شان رفتند، تا آنگاه که غرقاب
او را فرو گرفت، گفت: گرویدم؛ جز آنچه بنی‌اسرائیل بدان
گرویده‌اند خدایی نیست؛ و من از گردن نهادگانم، بی‌تردید.

آیا اکنون [گرویدی؟! با آنکه پیش از این سرکشی کرده و
از کسانی بودی که تبهکارند.

امروز پیکرت را برون افکنیم، تا برای آیندگان‌ت عبرتی
باشد؛ و از مردم بسیاری که از نشانه‌های ما
بی‌خبرند.

بنی‌اسرائیل را در جایگاه صدق جا دادیم، و از پاکیزه‌ها
روزی‌شان کردیم. پس به اختلاف نپرداختند مگر پس از
آنکه دانش برایشان آمد. بی‌گمان پروردگارت روزِ رستخیز
میان‌شان در آنچه بر سرِ آن اختلاف می‌کردند، داوری خواهد
کرد.

اگر در آنچه بر تو فرود آورده‌ایم دچار تردیدی، از کسانی
که پیش از تو کتاب خوانده‌اند جویا شو، بی‌تردید حق از
سوی پروردگارت به تو رسیده‌است، پس از کسانی مباش
که در تردیدند.

و از کسانی مباش که نشانه‌های خدا را دروغ دانستند، که
از کسانی خواهی بود که زیانکارند.

آری، کسانی که سخن پروردگارت بر آنان راست آمده‌است
نمی‌گروند،

هر چند هر نشانه‌ای برایشان آید؛ تا آنگاه که عذابِ دردناک
را ببینند.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرِيَّةٌ ءَامَنْتَ فَنَفَعَهَا إِيْمَنُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَّا ءَامَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ

۹۹

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِي الْأَرْضِ كُلُّهُم جَمِيعًا أَفَأَنْتَ
تُكْرِهَ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

۱۰۰

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ
عَلَىٰ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

۱۰۱

قُلِ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ
وَالنَّذْرُ عَن قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ

۱۰۲

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِهِمْ قُلِ
فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

۱۰۳

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِ
الْمُؤْمِنِينَ

۱۰۴
۱۸۲۲

قُلْ يَٰأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ
الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي
يَتَوَفَّاكُم وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۰۵

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۱۰۶

وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِن
فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِّنَ الظَّالِمِينَ

چرا هیچ شهری نبود که مردمش بگروند و گرویدنشان
سودشان دهد، مگر قوم یونس، که چون گرویدند، عذاب
رسواگر را در زندگانی دنیا از آنان برطرف کردیم، و آنان را
بهره‌ور ساختیم. تا زمانی چند.

اگر پروردگارت می‌خواست، آنان که روی زمینند همه به
یکباره می‌گرویدند؛ آیا تو مردم را ناگزیر می‌سازی که از
گروندگان باشند؟

هیچ کس را نرسد که جز به خواست خدا گردد، و خدا
پلیدی را بر کسانی نهد که خرد نمی‌ورزند.

بگو: بنگرید که در آسمانها و زمین چیست؟ اما نشانه‌ها و
هشدارها به حالِ مردمی که نمی‌گروند سود نمی‌بخشد.

آیا اینان انتظار چیزی همانند روزگاران گذشته را دارند؟
بگو انتظار برید که من نیز با شما از کسانی هستم که
منتظرند.

آنگاه فرستادگانِ خود و مؤمنان را رهایی می‌بخشیم. و بر ما
فرض است که رهایی بخشیم کسانی را که می‌گروند.

بگو: ای مردم! اگر تردید در دین من دارید، بدانید که من
آنچه را جز خدا می‌پرستید پرستش نمی‌کنم، بلکه من
خدایی را می‌پرستم که جانِ شما را می‌گیرد؛ و مأمورم از
کسانی باشم که می‌گروند.

و اینکه به سوی آیین پاک روی آور، و از کسانی مباش که
شرک می‌ورزند.

و آنچه تو را نه سود می‌رساند نه زیان، به جای خدا مخوان؛
که اگر چنین کنی آن هنگام از کسانی خواهی بود که
ستمکارند.

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُصَّكَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ كِتَبٌ أَحْكَمْتُ ءَايَتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ

وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

اگر خدا زبانی برایت خواهد، بازدارنده‌ای جز او نمی‌باشد؛ و اگر خیری برایت خواهد، هیچ کس مانع بخششش نمی‌باشد. آن را به هر یک از بندگان که خواهد می‌بخشد، و او آمرزگاری است که مهر می‌ورزد.

بگو: ای مردم! حق از سوی پروردگارتان برای شما آمده‌است. پس هر که راه یابد، به سود خویش راه یافته است، و هر که گمراه شد، به زیان خویش گمراه شده‌است. و من نگهبان شما نمی‌باشم.

و آنچه را بر تو وحی می‌شود پیروی نما و شکبیا باش، تا خدا داوری کند. او بهترین کسانی است که حکم می‌رانند.

الف، لام، راء. کتابی است که آیاتش استوار گردیده، آنگاه از سوی فرزانه‌ای دانا گسترش یافته.

اینکه جز خدا را نپرستید. همانا من از سوی او برای شما بیم دهنده‌ای نوید دهنده.

و اینکه آمرزش از پروردگارتان خواهید؛ آنگاه به درگاهش توبه کنید، تا شما را به نیکیی تا سرآمدی معلوم بهره‌ور سازد؛ و به هر شایسته نعمتی، نعمتی بخشد؛ و اگر روی گردانید من بر شما بیمناکم از کیفر روزی فراگیرنده.

بازگشت شما به سوی خداست، و او بر هر چیز تواناست همواره.

هان، آنان سینه در هم می‌پیچند تا رازشان را نهان دارند. هان، آنگاه که جامه‌هایشان را بر سر می‌کشند او می‌داند آنچه را نهان و آنچه را آشکار می‌سازند. آری، او داناست بدانچه در سینه‌ها نهان گشته.

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

۷

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ
عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَلَئِنْ
قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

۸

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا
يَحْبِسُهُ ۚ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۹
۱۸۴

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ
لَيَكْفُرُ

۱۰

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ
السَّيِّئَاتُ عَنِّي ۚ إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ

۱۱

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

۱۲

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضُ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ
يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ ۚ إِنَّمَا أَنْتَ
نَذِيرٌ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست مگر آنکه روزی وی بر
خداوند است؛ و او جایگاه و بازگشتگاهشان را می‌داند.
هریک در کتابی روشن ثبت گردیده

اوست که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید، و
اورنگ‌اش بر آب بود، تا شما را بیازماید که کدامین یک به
کردار نیکوترید. و اگر گویی: پس از مرگ برانگیخته
می‌شوید، کافران گویند: این نیست مگر جادویی آشکار
گردیده.

و اگر عذاب را از آنان زمانی محدود به تأخیر افکنیم،
خواهند گفت: چه چیز مانع آن گشته؟ هان، روزی که بر آنان
فرود آید از آنان بازگردانده نمی‌شود، و آنان را فرو خواهد
گرفت آنچه را که می‌کردند مسخره.

هر گاه انسان را مهری از خود بچشانیم، آنگاه آن را از او
گیریم، ناسپاسی ورزد ناامیدانه.

و اگر پس از رنجی که به او رسیده نعمتی به وی بچشانیم،
خواهد گفت: بدی‌ها از من رفته؛ او شادمانی است به خود
بالنده.

مگر کسانی که شکیبایی ورزیده و کارهای شایسته کرده‌اند،
که برای آنهاست آمرزش و پاداشی فزاینده.

و مبدا برای آنکه می‌گویند: چرا گنجی بر وی فرود نیامده، یا
فرشته‌ای با وی همراه نگشته، برخی از آنچه را به تو وحی
رسیده رها سازی، و دل اندوهگین داری؟ تو تنها بیم
دهنده‌ای و خداست هر چیز را نگاهدارنده.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ
وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطِلْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

یا گویند: آن [قرآن را خود بریافته، بگو: اگر راست می‌گویید، هر کس را می‌توانید جز خدا فرا خوانید و همانند آن بیاورید ده سوره بریافته!

پس اگر نپذیرفتند، بدانید که آنچه فرود آمده به دانش خداوند است، و اینکه معبودی به جز او نیست. پس، آیا می‌باشید پذیرنده؟

کسانی که زندگانی دنیا و زیور آن را خواهند کارهایشان را به آنان در همین دنیا به تمامی دهیم، و از آن چیزی نخواهد شد فروکاسته.

برای آنان در آخرت به جز آتش نخواهد بود، هر چه در دنیا کرده‌اند هیچ شده و هر چه انجام داده‌اند تباہ گردیده.

آیا کسی که دلیل آشکاری از پروردگار خود دارد، و از سوی وی گواهی در کنار اوست، [چونان کسی است که بی دلیل و گواه است؟] و پیش از آن نیز کتاب موسی راهنما و مایه رحمت بود، و آنان ایمان بدان دارند؛ و از گروهها [ی مشرک هر یک بدان کفر بورزد آتش وعده‌گاه اوست. پس در آن تردیدی روا مدار، آن بی‌گمان حق و از سوی پروردگار توست؛ ولی بیشتر مردمند ناگرونده.

کیست ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ می‌بندد؟ آنان به پروردگارشان عرضه می‌شوند، و گواهان گویند: اینانند که به پروردگارشان دروغ می‌بستند. هان! نفرین خدا بر مردمان ستم پیشه.

همانان که [مردم را] از راه خدا باز می‌دارند، و آن را کج می‌خواهند، و به سرای آخرت ناباورند همواره.

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ يُضْعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الْاَلِيمِ

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِۦ مَا نَرَكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَكَ أَتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ

قَالَ يَقَوْمِ اأَرَعَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآتِلَنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِۦ فَعَمِيتَ عَلَيْكُمْ اأُنْزِلِ مُكْمُوهَا وَاَنْتُمْ لَهَا كَاِرِهُونَ

آنان در زمین درمانده کنندگان [خدا] نمی‌باشند، و در برابر خدا دوستانی نمی‌یابند، عذابشان دو چندان خواهد شد. نه توان شنیدن داشتند و نه بودند بیننده.

اینان کسانی‌اند که خود را باخته‌اند، و بر ساخته‌هایشان از دستشان رفته.

به ناچار در آخرت همین‌اند بیشترین زیان دیده.

بی‌گمان کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند و در برابر پروردگارشان فروتنی داشته‌اند، اینان بهشتیانند، در آن ماندگار‌اند همواره.

داستان این دو گروه داستان نابینا و کر و بینا و شنواست. آیا در مثل یکسانند؟ آیا نیستند پند گیرنده؟

ما نوح را به سوی قومش فرستادیم. [گفت:] من برای شمایم آشکارا بیم‌دهنده.

که جز خدای را نپرستید، من بر شما بیمناکم از عذابِ روزی اَلَمِ رساننده.

پس، سرانِ کافرِ قومش گفتند: تو را مگر بشری همانند خود نمی‌بینیم، و پیروانت را جز فرومایگانی نسنجیده کردار نمی‌دانیم، و برای شما فضیلتی را نسبت به خود نمی‌یابیم، بلکه شما را می‌پنداریم دروغ گوینده.

گفت: هموطنانم! بیندیشید، اگر من دارای دلیلی از پروردگارِ خود باشم، و او به من از سوی خویش رحمتی بخشیده که بر شماست پوشیده، آیا ما شما را بدان وامی‌داریم، ناخواسته؟

وَيَقَوْمٌ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا
أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقَوُا رَبِّهِمْ وَلَكَيِّ أَرْبُكُمْ
قَوْمًا تَجْهَلُونَ

وَيَقَوْمٌ مِّن يَّنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا
أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَن
يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا لَّمِنَ
الظَّالِمِينَ

قَالُوا يَنُوحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَلَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا
إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ
اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ قُلْ إِنْ أَفْتَرَيْتُهُو فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا
بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ

وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوْحَيْنَا وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ

ای هموطنانم! من بر این [دعوت،] مالی از شما نمی‌خواهم.
پاداش من تنها با خداوند است. من کسانی را که گرویده‌اند
از خود نمی‌رانم. آنان پروردگارشان را دیدار می‌کنند؛ و من
شما را مردمی می‌بینم به نادانی فرو رفته.

ای هموطنانم! اگر آنان را رانم، چه کسی در پیشگاه خدا
یاریم دهد؟ آیا نیستید پند گیرنده؟

به شما نمی‌گویم که گنجینه‌های خدا نزد من است، غیب هم
نمی‌دانم، و نمی‌گویم که فرشته‌ام، و نمی‌گویم کسانی که در
چشم شما خوارند خدا هرگز خیری به آنان نخواهد داد. خدا
داناتر است بدانچه در دل دارند؛ [اگر چنین کنم می‌باشم
از مردمان ستم پیشه.

گفتند: ای نوح، با ما ستیزه کرده‌ای، بسیار هم ستیز
کرده‌ای. پس اگر راست می‌گویی برای ما بیاور آنچه را که به
ما می‌دهی وعده.

گفت: اگر خدا خواهد آن را برای‌تان می‌آورد، و شما
نخواهید بود باز دارنده.

و اگر بخواهم اندرztان دهم، در صورتی که خدا بخواهد به
کژراهه‌تان برد، اندرز من شما را سودی نمی‌بخشد. او
پروردگارِ شماست و به سوی او می‌شوید بازگردانده.

یا اینکه می‌گویند: آن را خود ساخته. بگو: آن را اگر من
ساخته باشم، گناه آن بر من است؛ و من بر کنارم از آن
گناهی که از شما صورت پذیرفته.

به نوح وحی شد که: از قومت، جز آنان که گرویده‌اند
نمی‌گروند. پس از آنچه می‌کرده‌اند مخور غصه.

کشتی را زیر نظر ما و به وحی ما بساز، و درباره کسانی که
ستم کردند با من سخن مگو، که آنانند در آب میرنده.

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرسَلَهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنَىٰ أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ

قَالَ سَآوِيَ إِلَىٰ جِبَلٍ يَْعَصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ

وَقِيلَ يَتَارِضْ أَبْلَعِي مَاءَكَ وَيَسْمَأُ قْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ

[نوح کشتی می‌ساخت؛ و هر بار که بزرگانی از قومش بر وی می‌گذشتند، او را مسخره می‌کردند. گفت: اگر ما را مسخره کنید، ما نیز شما را مسخره خواهیم کرد همان‌گونه که می‌کنید مسخره.

به زودی خواهید دانست چه کسی را عذابی می‌رسد که خوارش سازد، و چه کسی را فرو خواهد گرفت عذاب پاینده.

تا آنگاه که فرمان ما در رسید و تنور برجوشید، گفتیم: در آن [کشتی از هر حیوانی یک جفت، با کسانت– مگر کسی که از پیش درباره وی سخن رفته– و کسانی را که گرویده‌اند، بردار. و با وی نبودند مگر اندکی گرونده!

[نوح گفت: در آن سوار شوید. رفتن و لنگر افکندنش به نام خداست؛ بی‌گمان پروردگارم آمرزگاری است مهر ورزنده.

و کشتی ایشان را در موجی کوه آسا به پیش می‌برد، و نوح پسرش را– که بر کناری بود– آواز در داد: فرزندم، با ما سوار شو، و با کافران مباش [فرو مانده.

گفت: به زودی بر کوهی پناه می‌گیرم که مرا از سیلاب در امان دارد؛ گفت: امروز در برابر فرمان خدا هیچ نگاهدارنده‌ای نمی‌باشد، مگر کسی را که [خدا] بر وی رحم آورد. و موج میانشان جدایی افکند. و او گشت از افراد غرق گردیده.

و گفته شد: ای زمین، آب خود فرو خور، و ای آسمان، دست بدار. آب فروکاست، و کار پایان یافت، و [کشتی بر جودی جای گرفت. و گفته شد: مرگ بر مردمانِ ستم پیشه.

نوح پروردگارش را آواز داد و گفت: پروردگارا! فرزندم از خاندان من است، و بی‌گمان وعده‌ات حق است، و تویی نیکوترین حکم کننده.

قَالَ يٰ نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ
فَلَا تَسْأَلِنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّيْ أَعْظُكَ أَنْ تَكُونَ
مِنَ الْجَاهِلِينَ

قَالَ رَبِّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ بِهِ عِلْمٌ
وَإِلَّا تَغْفِرْ لِيْ وَتَرْحَمْنِيْ أَكُنْ مِنَ الْخٰسِرِينَ

قِيلَ يٰ نُوحُ أَهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ
مِّمَّنْ مَّعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيْهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ

وَإِلَى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمُ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ
إِلٰهِ غَيْرُهُ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

يَقَوْمُ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيْ إِلَّا عَلَى الَّذِي
فَطَرَنِيْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَيَقَوْمُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِينَ

قَالُوا يٰ هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِيْ ءَالِهَتِنَا عَنْ
قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

فرمود: ای نوح! او از خاندانِ تو نیست، او [را] کرداری
است ناپسندیده؛ پس از من چیزی را نخواه که بدان
نادانی، من تو را اندرز می‌دهم تا نباشی از افرادِ به نادانی
فرو مانده.

گفت: پروردگارا! من به تو پناه می‌برم که چیزی را از تو
بخواهم که بدان نادانم؛ و اگر مرا نیامرزی و بر من رحمت
نیاوری، از زبان‌کاران خواهم بود البته.

گفته شد: ای نوح، با درودی از ما و برکاتی بر تو و بر
گروههایی از آنان که با تواند، فرود آی. و گروههایی هستند
که یک چند بهره‌مندشان سازیم، آنگاه از سوی ما فرود
آیدشان عذابی گزنده.

اینها از خبرهای غیب است که به تو وحی می‌کنیم. نه تو و
نه قومت اینها را پیش از این نمی‌دانستید. پس شکیبا
باش، که پرواپیشگان را فرجامی است شایسته.

و به سوی عاد برادرشان هود را فرستادیم، گفت:
هموطنانم! خدا را که شما را خدایی به جز او نیست،
پپرستید. شما نمی‌باشید مگر دروغ بافنده.

هموطنانم! برای این کار از شما مزدی نمی‌خواهم، مزد من
تنها بر کسی است که مرا آفریده؛ آیا نمی‌کنید اندیشه؟

ای هموطنانم! از پروردگارتان آمرزش خواهید، آنگاه توبه به
درگاه او برید، تا از آسمان بر شما باران بباراند، و نیرویی بر
نیرویتان بیفزاید، و روی مگردانید تباهکارانه.

گفتند: ای هود! برای ما نشانی آشکار نیامردی، و ما با
سخت دست از خدایانمان بر نمی‌داریم، و هرگز ما به تو
نمی‌باشیم گرونده.

إِنْ نَقُولُ إِلَّا أَعْتَرَلَكَ بَعْضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوِّ[ۙ] قَالِ إِنِّي أُشْهِدُ
اللَّهَ وَأَشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

۵۵

مِنْ دُونِهِ[ۚ] فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونَ

۵۶

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَّا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ
ءَاخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

۵۷

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ[ۚ] إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ[ۚ] شَيْئًا إِنَّ رَبِّي
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيطٌ

۵۸

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا[ۙ] وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَنَجَّيْنَاهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

۵۹

وَتِلْكَ ءَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ[ۚ] وَاتَّبَعُوا
أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

۶۰

وَأُتْبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعَنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ[ۙ] إِلَّا إِنَّ ءَادًا
كَفَرُوا رَبَّهُمْ[ۙ] إِلَّا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ

۶۱
حزب
۹۲
/ ۱۸۸

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ[ۚ] هُوَ أَنشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ وَأَسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ[ۚ] إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ

۶۲

قَالُوا يَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ
نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ
مُرِيبٍ

ما چیزی جز این نمی‌گوییم که برخی از خدایانمان به تو
گزندی رسانده‌اند. گفت: من خدا را گواه می‌گیرم، و گواه
باشید که من بیزارم از آنچه از سوی شما به خدایی گرفته
شده.

پس، همگی در کارم نیرنگ زنید، و کارم را تمام کنید، به
یکباره.

به راستی من به خدا، پروردگارم و پروردگارِ شما توکل
کردم. هیچ جنبنده‌ای نیست مگر اینکه مهارش به دست
اوست، همانا پروردگارم بر راهی راست است، همواره.

پس اگر روی گردانید، من به یقین رسالتی را که مأمور به
ابلاغ آن بودم رسانیدم، و پروردگارم مردمی دیگر را
جانشین شما سازد، و به او هیچ زبانی نمی‌زنید. بی‌گمان
پروردگارم هر چیزی راست نگاهدارنده.

چون فرمان ما آمد، هود و گروندگان همراهش را به رحمتِ
خود نجات بخشیدیم، و آنان را رهانیدیم از عذابی درهم
تنیده.

این عادیان بودند که آیاتِ پروردگارشان را دروغین
خواندند، و با پیامبرانش مخالفت کردند، و اطاعت کردند از
فرمانِ هر گردنکشِ ستهنده.

سرانجام در این دنیا و در روز رستاخیز، نفرین بدرقه
راهشان گردید. هشدار که عادیان به پروردگارشان کفر
ورزیدند. هان، مرگ بر عادیان، قوم هودِ [تباه گردیده.

و به سوی ثمود برادرشان صالح را فرستادیم. گفت:
هموطنانم! خدا را که شما را خدایی به جز او نیست
بپرستید. او شما را از زمین پدید آورد، و شما را در آن
زندگی بخشید. پس، آمرزش از او خواهید، آنگاه به
درگاهش توبه برید، که پروردگارم نزدیک است و پذیرنده.

گفتند: ای صالح! تو پیش از این مایه امید ما بودی. آیا ما را
از پرستشِ آنچه پدرانمان می‌پرستیدند باز می‌داری؟
بی‌گمان در آنچه ما را بدان فرا می‌خوانی در تردیدیم
همواره.

قَالَ يَقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآتَنِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ ۖ فَمَا تَزِيدُونِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ

وَيَقَوْمُ هَذِهِ نَافَةٌ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ جَثَمِينَ

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ آلَا إِنَّ ثَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا لِّثَمُودَ

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ ۗ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيدٍ

فَلَمَّا رَآهُمُ أُيِّدِيهِمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرُهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۚ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لُّوطٍ

وَأَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ

گفت: هموطنانم! بیندیشید اگر من بر حجتی روشن از پروردگارِ خود باشم، و مرا از سوی وی رحمتی عطا شده‌باشد، اگر نافرمانیش کنم، چه کسی در برابر خدا یاریم خواهد داد؟ پس مرا جز کاستی نمی‌کنید افزوده.

ای هموطنانم! این اشتر خداست که شما را نشانه‌ای است، بگذارید در زمین خدا بچرد، و آسایش مرسانید، که شما را فرا می‌رسد عذابی زود رسنده.

ولی آن [شتر] را پی کردند، و [صالح گفت: سه روز در خانه‌هایتان برخوردار فرومانید، که هرگز دروغ نیست این وعده.

چون فرمانِ ما رسید، صالح و گروندگانِ همراهش را از خواریِ آن روز به رحمتِ خود رهانیدیم. بی‌گمان پروردگارِ توسِ آن توانمندی که پیروز است همواره.

و ستم‌پیشگان را آن بانگِ [مرگبار] فرو گرفت، و آنانند در خانه‌هایشان از پا در افتاده.

گویی که در آنجا هرگز نزیسته‌اند! هشدار که ثمودیان به پروردگارشان کفر ورزیدند. هان، مرگ بر ثمودیانِ [تباه گردیده.

و فرستادگانِ ما برای ابراهیم مژده آوردند؛ گفتند: درودت باد، گفت: درودتان باد. و دیری نپایید که [برایشان آورد یکی بریان شده گوساله.

چون دید دستانشان بدان دراز نمی‌شود، ناشناسشان یافت و از آنان بیمی به دل گرفت. گفتند: بیم مدار، ما برای قوم لوطیم فرستاده.

همسرش ایستاده بود، خندید. و ما به [زادنِ اسحاق و پس از اسحاق به یعقوب دادیمش مژده.

قَالَتْ يَوۡلَيَتَىٰ ءَالِدُۥ وَأَنَا۠ عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعۡلِي شَيْخًا ۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَىْءٌ عَجِيبٌۭ

۷۳

قَالُوا۟ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ ۖ رَحِمَتُ ٱللَّهِ وَبَرَكَتُهُۥ عَلَیْكُمْ أَهۡلَ ٱلْبَیۡتِ ۖ إِنَّهُۥ حَمِیدٌۭ مَّجِیدٌۭ

۷۴

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنِ ٱبۡرَهِیمَ ٱلرَّوۡعُ وَجَآءَتُهُۥ ٱلْبُشۡرَىٰ یُجَدِّلُنَا فِی قَوۡمٍ لُّوۡطٍۭ

۷۵

إِنَّ ٱبۡرَهِیمَ لَحَلِیمٌۭ ءَوَّاهٌ مُنِیبٌۭ

۷۶

یَٰۤاِبۡرَهِیمُ ٱعۡرِضْ عَنۡ هَٰذَا ۖ إِنَّهُۥ قَدۡ جَآءَ أَمۡرُ رَبِّكَ ۖ وَإِنَّهُمۡ ءَاتِیهِمۡ عَذَابٌۭ غَیۡرُ مَرۡدُودٍۭ

۷۷

وَلَمَّا جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطًا سِیۡءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرَعًا وَقَالَ هَٰذَا یَوۡمٌ عَصِیۡبٌۭ

۷۸

وَجَآءَهُۥ قَوۡمُهُۥ یُهَرَّعُونَ ۖ إِلَیْهِ وَمِنۡ قَبۡلُ كَانُوا۟ یَعۡمَلُونَ ٱلسَّیِّئَٰتِۭ قَالَ یَقۡوۡمُ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِی هُنَّ أَطۡهَرُ لَكُمۡ ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُخۡزَوۡنِ فِی ضِیۡفِیۡ ۖ ٱلۡیَسَ مِنكُمۡ رَجُلٌۭ رَّشِیدٌۭ

۷۹

قَالُوا۟ لَقَدۡ عَلِمَتۡ مَا لَنَا فِی بَنَاتِكَ مِنۡ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعۡلَمُ مَا تُرِیدُ

۸۰

قَالَ لَوۡ أَنِّ لِی بِكُمۡ قُوَّةٌۭ أَوْ ءَاوِیۡٓ إِلَىٰ رُكۡنٍۭ شَدِیدٍۭ

۸۱

قَالُوا۟ یَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنَ یَصِلُوا۟ إِلَیكَ ۖ فَٱسۡرِ بِأَهۡلِكَ بِقِطۡعٍۭ مِّنَ ٱللَّیۡلِ وَلَا یَلۡتَفِتۡ مِنكُمۡ أَحَدٌۭ إِلَّا أُمۡرَأَتُكَ ۖ إِنَّهُۥ مُصِیۡبُهَا مَا أَصَابَهُمۡ ۖ إِنَّ مَوۡعِدَهُمۡ ٱلصُّبۡحُ ۖ ٱلۡیَسَ ٱلصُّبۡحُ بِقَرِیبٍۭ

گفت: وای بر من، آیا من فرزند آورم و من پیرزنم و این شوهرم پیرمرد است؟! این چیزی است واقعاً شگفتی برانگیزنده.

گفتند: آیا از کار خدا در شگفتی؟! رحمت و برکات خدا بر شما خانواده باد؛ او ستوده‌ای است فرا رتبه.

و چون نگرانی ابراهیم برطرف گردید، و مژده [فرزند] به وی رسید، با ما، درباره قوم لوط بود ستیزنده.

همانا ابراهیم، بردباری است نرمدل و نالنده.

ای ابراهیم! از این [چون و چرا] درگذر، که فرمان پروردگارت سر رسیده‌است؛ و بر آنان عذابی است بی برگشت فرود آینده.

و چون فرستادگانِ ما بر لوط درآمدند. از حضورشان نگران گردید، و خود را ناتوان از حمایت آنان دید؛ گفت: این روزی است به دشواری درآمخته.

و قومش شتابان به سویش هجوم آوردند، و پیش از آن کارهای ناشایست می‌کردند. گفت: ای قوم! اینان دختران منند. آنان برای شما پاکیزه‌ترند. پس از خدا بترسید و مرا در کار میهمانانم رسوا مکنید؛ آیا در میان شما نیست یک مردِ فهمیده؟

گفتند: تو خوب می‌دانی که ما را نیازی به دخترانت نیست، و خود نیک می‌دانی که ما را چیست انگیزه؟

گفت: ای کاش مرا یارایِ شما بود، یا به دژی استوار می‌شدم پناهنده.

[فرشتگان گفتند: ای لوط، ما فرستادگانِ پروردگارِ تو ایم. آنان هرگز به تو دست نمی‌یابند. چون، پاسی از شب گذشت کسانت را کوچان– و هیچ یک از شما نباید به پشت سر نگرد– مگر همسرت را، که هر چه بدانان می‌رسد بدو نیز می‌رسد. بی‌گمان وعده‌گاهشان بامداد است. آیا بامداد نزدیک نگردیده؟

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَيَّهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بَعِيدٍ

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْنَؤُمْ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم
مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَلَا تَتَّقُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَبُكُمْ
بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ

وَيَقَوْمِ أَوْفُوا الْمَكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِخَفِيضٍ

قَالُوا يَشْعِيبُ أَصْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَؤُا إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَنْهُ
إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

و چون فرمان ما آمد، آن [شهر] را زیر و زیر کردیم، و بر
آنان فرو ریختیم سنگپاره‌ها از سنگ گلی به هم چسبیده.

[سنگهایی که نشان شده از سوی پروردگارت بود. و آن دور
نیست از مردمان ستم پیشه.

و به سوی «مَدْيَن»، برادرشان شعیب را فرستادیم. گفت:
هموطنانم! خدا را، که شما را معبودی به جز او نیست،
بپرستید. و پیمانه و ترازو را کم مگذارید. که من شما را در
خوشی می‌بینم. و بر شما بیمناکم از روزی فراگیرنده.

هموطنانم! پیمانه را تمام دهید، ترازو را به داد نهدید و
اجناس مردم را کم مدهید، و در زمین مکوشید تباہکارانه.

باز نهاده خدا برای شما بهتر است، اگر مؤمن باشید؛ و من بر
شما نمی‌باشم نگاهدارنده.

گفتند: ای شعیب! آیا نمازت فرمانت می‌دهد که آنچه را
پدرانمان می‌پرستیدند رها کنیم، یا در اموالمان آنچه
می‌خواهیم نکنیم؟ راستی را که تویی بردبار فرزانه.

گفت: هموطنانم! بیندیشید، اگر من بر نشانی روشن از
سوی پروردگارم باشم و او مرا با روزی‌ای نیکو نواخته
باشد، [آیا باز از پرستش او دست بردارم؟] و من
نمی‌خواهم آنچه شما را از آن باز می‌دارم خود مرتکب شوم.
من تا توانم جز اصلاح نمی‌خواهم، و پیروزیم جز از خدا
نمی‌باشد. بر او توکل کردم، و به سوی اویم باز آینده.

وَيَقَوْمٌ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ
بَبَعِيدٍ

۹۰

وَأَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ

۹۱

قَالُوا يَشْعِيبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِينَا
ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ

۹۲

قَالَ يَقَوْمُ أَرْهَطِي أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ
وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

۹۳

وَيَقَوْمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌۭ سَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُجْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌۭ وَأُرْتَقَبُوا إِنِّي
مَعَكُمْ رَقِيبٌ

۹۴

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَحْيِنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
مِّنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ
جَاثِمِينَ

۹۵

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِثْتُ ثَمُودَ

۹۶
۱۹۱ر

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

۹۷

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ
بِرَشِيدٍ

هموطنانم! ناسازگار©ن با من سبب نگردد، که مانند آنچه بر
سر قوم نوح و قوم هود و قوم صالح آمد بر سرتان آید، و
قوم لوط از شما چندان دور نگردیده.

از پروردگارتان آموزش خواهید، آنگاه به درگاهش توبه
برید، بی‌گمان پروردگارم مهربانی است دوست دارنده.

گفتند: ای شعیب! از آنچه می‌گویی بسیاری را نمی‌فهمیم، و
به واقع تو را در میان خود ناتوان می‌بینیم، و اگر خاندانت
نبود تو را بی‌تردید سنگسار می‌کردیم، و تو نمی‌توانی بر ما
شوی چیره.

گفت: هموطنانم! آیا خاندانم نزد شما از خداوند عزیزتر
است که او را پشت سر افکندید؟ بی‌گمان پروردگار من
است بدانچه می‌کنید فراگیرنده.

هموطنانم! هر کار که در توان دارید بکنید، من نیز می‌کنم.
به زودی خواهید دانست که عذاب رسواگر بر چه کسی
فرود می‌آید و دروغگو کیست؟ و چشم بدارید که من با
شمایم چشم دارنده.

و چون فرمان ما آمد، شعیب و مؤمنان همراهش را به
رحمت خود نجات بخشیدیم، و ستم پیشگان را فریاد مرگبار
فرو گرفت، و اینک در خانه‌هایشانند به رو درافتاده.

گویی که در آن [خانه‌ها] هرگز نزیسته‌اند. هان، نفرین بر
[مردم مدین باد، همان‌گونه که ثمودند نفرین گردیده.

همانا ما موسی را فرستادیم با نشانه‌های خود و معجزاتی
درخشنده،

به سوی فرعون و درباریان‌ش؛ ولی آنان از فرمان فرعون
پیروی کردند، و فرمان فرعون نبود سنجیده.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ

۹۹

وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةُ يَوْمِ الْقِيَمَةِ بئسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ

۱۰۰

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْفُرَى نَقْصُهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ

۱۰۱

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ

۱۰۲

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْفُرَى وَهِيَ ظَلِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ

۱۰۳

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ

۱۰۴

وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ

۱۰۵

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ

۱۰۶

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ

۱۰۷

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

۱۰۸
حزب
۹۴

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْذُودٍ

او روز رستاخیز پیشاپیش مردمش می‌رود، و آنان را به آتش درآورد، و چه بد آبشخوری است که بدانند در آینده.

در این دنیا و روز رستاخیز نفرینی گریبانگیرشان گردد، و بد جایزه‌ای نصیبشان گشته.

این از خبرهای آن شهرهاست که برای تو می‌خوانیم. برخی [هنوز] پابرجایند و برخی به بادِ فنا رفته.

ما بر آنان ستم نکردیم، بلکه خود به خود ستم کردند. و چون فرمانِ پروردگارت فرارسید، خدایانی که به جای خدا می‌پرستیدند، هیچ سودشان نداد، و برایشان نبود جز تباهی فزاینده.

این گونه بود خشمِ پروردگارت، آنگاه که شهرهای ستمگر را فرو گرفت، بی‌گمان فرو گرفتنِ اوست بسیار دردناک و کوبنده.

بی‌گمان در این [یادآوری عبرتی است برای کسی که از عذابِ رستاخیز می‌ترسد، آن روزی است که مردم در آن گرد می‌آیند، و روزی است که [از کارها] برگرفته می‌شود پرده.

به واپس نیفکنیم‌اش مگر تا سرآمدی رقم خورده.

روزی که چون فرا رسد هیچ کس مگر با اجازه او سخن نمی‌گوید. آنگاه گروهی نگون‌بختند و گروهی سعادت پیشه.

اما نگون بختان در آتشند، در آنجا دارند شیون و ناله.

در آن ماندگاراند تا آسمانها و زمین برجاست، مگر آنچه پروردگارت خواهد، که پروردگارت انجام می‌دهد هرچه را اراده فرموده.

اما سعادتمندان در بهشتند تا آسمانها و زمین برجاست، مگر آنچه پروردگارت خواهد؛ بخشی است پیوسته.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا
يَعْبُدُ ءَابَاؤُهُمْ مِّن قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُّوهُمْ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ
مَنْقُوصٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ
مُريبٍ

وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم
مِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي الْتَهَارِ وَزُلْفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ
يُذْهِبْنَ أَلْسِيَّاتٍ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجَرَ الْمُحْسِنِينَ

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَرُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ

پس از آنچه اینان می‌پرستند در گمان مباش. اینان
نمی‌پرستند مگر بدان شیوه که پدرانشان می‌پرستیدند. ما
بهره آنان را به تمامی دهیم، ناکاسته.

ما به موسی کتاب [آسمانی دادیم، آنگاه در آن اختلاف پدید
آمد، و اگر فرمانِ پیشین پروردگارت نبود، در میانشان
داوری شده‌بود، آنان درباره آن دچار تردیدند، همواره.

بی‌تردید، پروردگارت کردار یکایک آنان را به آنان
بازمی‌گرداند، او داناست بدانچه توسط آنان صورت
پذیرفته.

پس، همان‌گونه که دستور یافته‌ای پایداری کن، و هر که با
تو باز گشته است، و سرکشی مکنید؛ که او به کارهای شما
بیناست، همواره.

به ستم پیشگان مگرایید، که آتش شما را فرامی‌گیرد، و در
برابر خدا سرورانی نمی‌یابید، و بی‌یاور می‌مانید فرو مانده.

نماز را در دو سویِ روز برپادار و نیز پاسی از شب رفته؛
همانا خوبی‌ها بدی‌ها را می‌زدایند، این پندی است برای پند
گیرنده.

و پایداری کن که خدا پاداش نکوکاران را تباه نمی‌سازد،
البته.

پس چرا در میان نسلهای گذشته از شما خردمندانی نبودند
که [مردم را] از تباهی در زمین برحذر دارند؟ مگر اندک
کسانی که از میان آنان رهایی‌شان بخشیدیم. و ستمگران
دل به ناز و نعمتشان بستند، و بودند گنه پیشه.

پروردگارت بر آن نبوده که شهرهایی را که مردمش
اصلاح‌گرند، نابود کند به ستمی [که بر ستم‌دیده‌ای رفته.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۖ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

وَكَلَّا تَقْصُ عَلَيكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُنَبِّتُ بِهِ ۖ فُؤَادَكَ
وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۱۲۰ یوسف

یوسف: یوسف

مکی

۱۱۱ آیه

۱۴ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا
الْقُرْءَانَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْغَافِلِينَ

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

اگر پروردگارت می‌خواست، همه مردم را امتِ یگانه‌ای می‌ساخت، ولی آنان در اختلافند، همواره.

مگر کسانی که پروردگارت بر آنان مهر آورده، و برای همین آفریدشان. و سخنِ پروردگارت درست آمد که دوزخ را از [سرکشانِ جنیان و آدمیانِ آکندهِ خواهم ساخت به یکباره.

و همه آنچه از پیامبران برایت می‌گوییم چیزی است که دلت را بدان استوار گردانیم؛ تو را در این [داستان‌ها] سخن راست آمده، و برای مؤمنان است، اندرزی و موعظه.

و به کسانی که نمی‌گروند بگو: هر چه در توان دارید کوشید، که ما نیز می‌باشیم کوشنده.

و انتظار کشید، که ما نیز می‌باشیم انتظار کشنده.

و نهانِ آسمانها و زمین از آن خداوند است، و کارها همه بدو بازمی‌گردد؛ پس او را بپرست، و بر او توکل کن، که پروردگارت از آنچه می‌کنید نیست در بی‌خبری فرومانده.

الف، لام، راء. این آیه‌های کتابی است که روشنی بخشد.

ما آن را قرآنی عربی فرستادیم، باشد که بیندیشید.

ما با این قرآن– که به تو وحی فرستادیم– بهترین داستانسرایی را بر تو باز می‌گوییم، گر چه پیش از این از کسانی بودی که بی‌خبر بودند.

آنگاه که یوسف به پدرش گفت: پدر جان! من در خواب یازده ستاره و خورشید و ماه را دیدم که مرا سجده می‌کردند.

قَالَ يَبْنِي لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ ءَالٍ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايَاتٌ لِّلسَّالِينَ

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

أَقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

قَالُوا يٰٓأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُو لَنَصِحُونَ

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُو لَحَفِظُونَ

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ

قَالُوا لَئِن أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَسِرُونَ

گفت: فرزندم! خوابت را برای برادرانت، بازگو مکن، که برایت نقشه می‌کشند. بی‌گمان شیطان آدمی را دشمنی آشکار می‌باشد.

و بدین‌سان، پروردگارت تو را برمی‌گزیند، و به تو تعبیر خواب‌ها می‌آموزد، و نعمتش را بر تو و خاندانِ یعقوب تمام می‌کند، همان‌گونه که در گذشته بر نیاکانت ابراهیم و اسحاق تمام کرد. پروردگارت دانایی فرزانه است بی‌تردید.

به راستی در [داستانِ یوسف و برادرانش عبرت‌هاست برای کسانی که می‌پرسند.

آنگاه که گفتند: یوسف و برادرش از ما نزد پدرمان– با اینکه ماگروهی برومندیم– گرامی‌ترند. به راستی پدر ما در گمراهی آشکاری است، بی‌تردید.

یوسف را بکشید، یا او را به سرزمینی بیندازید، تا توجّه پدر تنها معطوفِ شما گردد؛ و پس از او مردمِ شایسته‌ای باشید.

یکی از آنان گفت: یوسف را نکشید. بلکه اگر در پی‌کاری هستید، وی را در نهانگاهِ چاهی بیفکنید، تا او را برخی از کاروانیان یابند.

گفتند: پدر جان، شما را چه می‌شود که ما را بر یوسف امین نمی‌دانی؟! با اینکه ما خیرخواهِ اویم، بی‌تردید.

فردا او را به همراه ما بفرست تا به گردش و بازی بپردازد، و ما مواظبِ اویم، بس شدید.

گفت: بردنِ وی مرا اندوهگین می‌دارد، می‌ترسمِ گرگ او را بخورد و شما غافل از او باشید.

گفتند: با آنکه ما گروهی برومندیم، اگر گرگ او را بخورد، در آن صورت ما زیانکاریم، بی‌تردید.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَّبَتِ الْجُبِّ
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۱۶

وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ

شبانگاهان گریان نزد پدرشان باز آمدند.

۱۷

قَالُوا يَتَابَنَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعِنَا
فَاكْغَلَهُ الذِّبْ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ

گفتند: پدر جان! ما برای مسابقه رفتیم و یوسف را نزد
اثاثمان گذاشتیم، که گرگ او را خورد. گرچه تو ما را، هر
چند راستگو باشیم، باور نخواهی کرد.

۱۸

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ
أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ

و پیراهنش را با خونی دروغین آوردند. گفت: نفس شما
کاری را برای شما آراست، اینک صبری باید پسندیده؛ و از
خدا باید یاری خواست بر آنچه می‌گویید.

۱۹

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَى
هَذَا غُلْمٌ وَأَسْرُوهُ بَضْعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

و کاروانی آمد. پس آبیاریشان را فرستادند. و او دلوش را
فرو افکند. گفت: هان مزده! این نوجوانی است! و او را به
عنوان کالایی نهان کردند. و خدا دانا بود بدانچه می‌کردند.

۲۰

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ
الزَّاهِدِينَ

او را به بهایی اندک- به چند درهمی- فروختند؛ و در آن
رغبتی نشان نمی‌دادند.

۲۱
۱۹۵

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِأُمْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ
عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ
فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ
عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

کسی که از [مردم مصر او را خریده بود، به همسرش گفت:
مقامش را گرامی دار، باشد که سودمان بخشد، یا وی را به
فرزندی گیریم. و بدین‌گونه یوسف را در آن سرزمین
مکانت دادیم، تا به او تأویل خوابها را بیاموزیم. و خدا بر
کارش چیره است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

۲۲

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ

چون به برنایی‌اش رسید، به او حکمت و دانش عطا کردیم،
و بدین‌گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکوکارند.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِ ۚ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْت لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۚ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَن رَّءَا بُرْهَنَ رَبِّهِ ۚ كَذَلِكَ
لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ ۚ إِنَّهُ مِن عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ

وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَا سَيِّدَهَا لَدَا
الْبَابِ ۚ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَن يُسْجَنَ
أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَن نَّفْسِي ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِن
كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

وَإِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِن كَيْدِكُنَّ ۚ إِنَّ
كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَن هَذَا ۖ وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ ۖ إِنَّكِ كُنتِ
مِنَ الْخَاطِئِينَ

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتْلَهَا عَن
نَفْسِهِ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا لَنَرْنَهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

زنی که وی [/ یوسف در خانه‌اش بود، از وی کام خواست؛
درها را بست و گفت: در اختیار توام!]یوسف گفت: پناه بر
خدا! او سرورِ من است. به من جایگاهی نیکو داده. بی‌گمان
ستمکاران رستگار نمی‌گردند.

زن آهنگ او کرد، و او نیز– اگر برهان پروردگارش را
ندیده‌بود– آهنگِ او می‌کرد. این چنین کردیم تا از وی بدی
و پلیدی را بازگردانیم؛ او از بندگانِ پاکباخته ما بود،
بی‌تردید.

هر دو به سوی در شتاب می‌کردند، زن پیراهنش را از
پشت درید؛ به ناگاه در آستانه در با شوهرش روبه‌رو
شدند؛ [زلیخا] گفت: سزای کسی که قصد بد به همسرت
داشته باشد چیست؟ آیا جز آنکه زندان شود، یا گرفتار
کیفری جانگزا گردد؟

[یوسف گفت: او بود که از من کام خواست. و از کسانِ زن،
گواهی گواهی داد: اگر پیراهنش از جلو دریده شده، زن
راست گفته و او دروغ می‌گوید.

و اگر پیراهنش از پشت دریده شده، زن دروغ گفته و او
راست می‌گوید.

و چون [شوهرش دید که پیراهنش از پشت دریده شده،
گفت: این از نیرنگِ شما زنان است؛ به راستی نیرنگ شما
بزرگ می‌باشد.

ای یوسف! از این بگذر، و تو ای زن از گناهت پوزش بخواه،
که تو از خطاکارانی بی‌تردید.

در شهر زنانی گفتند: همسر عزیز از برده‌اش کام خواسته، و
سخت دل‌داده او گشته؛ ما او را می‌بینیم که آشکارا به
کژراهه می‌رود.

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَكًا وَعَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ

۳۲

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيُسْجَنَ وَلَيَكُونَا مِنَ الصَّغِيرِينَ

۳۳

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ

۳۴

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۳۵

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوْا الْآيَاتِ لَيْسَجُنَّهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

۳۶
۱۹۷

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرْنِي آعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرْنِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

۳۷

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

چون وی [زلیخا] از نیرنگشان با خبر گردید، با دعوتشان مجلسی آراست، و برای هر یک بالشی نهاد، و به هر یک از آنان [ترنجی و] کارد تیزی داد، و [به یوسف گفت: بر آنان درآی! و چون که او را دیدند، بزرگش خواندند و دستانشان را بریدند و گفتند: پناه بر خدا، این نه آدمی است، این نیست مگر فرشته‌ای شرافتمند.

[زلیخا] گفت: این همان است که درباره وی سرزنشم می‌کردید، آری، من از او کام خواسته و او مخالفت ورزید، و اگر آنچه را به او دستور می‌دهم نکند، بی‌گمان به زندان خواهد افتاد و از خوارشدگان خواهد گشت، بی‌تردید.

[یوسف گفت: پروردگارا، زندان برای من خوش‌تر است از آنچه مرا بدان می‌خوانند؛ و اگر نیرنگشان را از من باز نگردانی، به سویشان می‌گیرایم، و از کسانی خواهم شد که نادانند.

پس، پروردگارش دعایش را اجابت کرد، و نیرنگشان را از وی بازگردانید، او شنوایی داناست، بی‌تردید.

آنگاه، با آنکه آن نشانه‌ها را دیدند، مصلحت دیدند که وی را به زندان بیفکنند تا زمانی چند.

دو جوان با وی به زندان درآمدند. یکی از آنان گفت: من خواب دیده‌ام که شراب می‌فشرم؛ و دیگری گفت: من خواب دیده‌ام که بر سرم نان می‌برم و پرندگان از آن همی خوردند؛ ما را از تعبیرش خبر ده، ما تو را از کسانی می‌بینیم که نکوکارند.

[یوسف گفت: غذایی که روزی شماست برای شما نمی‌آورند مگر آنکه پیش از آن شما را از تعبیر آن با خبر می‌سازم. این از چیزهایی است که پروردگارم مرا آموخته‌است. من آیین کسانی را که به خداوند نمی‌گروند و انهدام، و نیز آیین کسانی را که به رستاخیز کفر می‌ورزند.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

يَصْلَحِي السَّجْنَ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَصْلَحِي السَّجْنَ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ فُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجَنِ بِضْعَ سِنِينَ

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونٍ فِي رُءُوسِي إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّعْيَا تَعْبُرُونَ

و آیین پدرانم، ابراهیم و اسحاق و یعقوب را پیروی کردم. ما را نسزد که چیزی را همتای خدا دانیم. این از عنایت خدا بر ما و بر مردم است، ولی بیشتر مردم سپاسگزاری نمی‌کنند.

ای دو یار زندانیم! آیا خدایان گوناگون بهترند یا خدای یگانه قدرتمند؟

شما به جای خدا مگر چیزهایی که شما و پدرتان نامگذاریشان کرده‌اید و خدا دلیلی بر آنها نفرستاده را نمی‌پرستید، فرمان تنها از آن خداوند است. فرمان داده که جز او را نپرستید. دین استوار این است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

ای دو یار زندانیم! اما یکی از شما به سرورش باده می‌نوشاند؛ و اما دیگری بر دار می‌شود و پرندگان از [مغز] سرش می‌خورند. قطعی شده امری که درباره آن پرسش می‌کردید.

و [یوسف به یکی از آن دو که می‌پنداشت آزاد می‌شود گفت: مرا نزد سرورت به یاد آور. ولی شیطان یادآوری نزد سرورش را از خاطرش سترد؛ از این‌رو در زندان ماند سالی چند.

شاه گفت: من [در خواب هفت گاو فربه را دیدم که طعمه هفت گاو لاغرند، و هفت خوشه سرسبز و هفت خوشه خشکیده را دیدم؛ ای بزرگان! در خوابم نظر دهید، اگر خواب گزارید.

قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَمٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَلَمِينَ

۴۵

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ

۴۶

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَتٍ لَّعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ

۴۷

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ

۴۸

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُخْصِنُونَ

۴۹

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ

۵۰
۱۹۹

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ أَرْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ

۵۱

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاودْتُنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْأَنْ كَانَ حَصْحَصَ الْحَقِّ أَنَا رَاودَتُهُ عَن نَّفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

۵۲

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ

گفتند: خوابهایی پریشان است؛ و ما گزارشِ خوابهای پریشان نمی‌دانیم.

از آن دو آن کس که رهایی یافته بود، و پس از چندی [یوسف را] به یاد آورد، گفت: اینک مرا [به زندان روانه کنید من شما را از تعبیر آن با خبر خواهم کرد.

یوسف! ای مردِ راست‌گوی! ما را در مورد هفت گاو فربه که طعمه هفت گاو لاغرند، و هفت خوشه سرسبز و خوشه‌های دیگری که خشکیده است با خبر گردان؛ باشد که من به نزد مردم برگردم، باشد که باخبر گردند.

گفت: هفت سال پی‌پی بکارید، و آنچه را دروید– جز اندکی را که می‌خورید– در خوشه نگه دارید.

آنگاه پس از آن، هفت سالِ سخت رسد. که [مردم آنچه را برای آنان ذخیره کرده‌اید– مگر اندکی را که [برای بذر] وامی‌نهیید– به تمامی خورند.

سپس سالی فرا می‌رسد که باران فراوان می‌بارد، و مردم به رفاه دست می‌یابند.

شاه گفت: او [یوسف را نزدِ من آورید. و چون فرستاده نزد وی آمد، [یوسف گفت: نزد سرورت برگرد و از او بپرس: داستانِ آن زنان که دستانشان را بریدند، چگونه بود؟ پروردگارم به نیرنگشان داناست، بی‌تردید.

[شاه، به زنان گفت: داستانتان چه بود آنگاه که از یوسف کام خواسته‌اید؟ گفتند: پاکا خدا! ما گناهی بر او نمی‌دانیم! و همسر عزیز [/ زلیخا] گفت: اکنون حقیقت آشکارا شد! این من بودم که از وی کام طلبیدم، و او از راستگویان است، بی‌تردید.

[یوسف گفت: این برای آن بود که [عزیز] بداند که من در نهان به وی خیانت نکرده‌ام؛ و خدا نیرنگ خیانتکاران را رهنمون نمی‌سازد.

وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِيْٓ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌۢ بِالسُّوٓءِٓ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيْٓ إِنَّ رَبِّيْ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُتُونِيْ بِهَٰٓءِ سَتَخْلِصُهُ لِنَفْسِيْٓ فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِيْنٌ أَمِيْنٌ

قَالَ أَجْعَلْنِيْ عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِٓ إِنِّيْ حَفِيْظٌ عَلِيْمٌ

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبَوُّۢا مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُٓ نُّصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَآءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ

وَلَا أَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ ءَامَنُوۡا وَكَانُوۡا يَتَّقُوۡنَ

وَجَآءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوۡا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُۥ مُنْكَرُوْنَ

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ قَالَ أَتُتُونِيْ بِأَخٍ لَّكُم مِّنْ أَبِيكُمْٓ أَلَا تَرَوُنَّ أَنِّيْٓ أُوْفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِيْ بِهٖ فَلَا كَيْلَ لَكُم عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُوْنِ

قَالُوۡا سُرُوْدُ عَنْهُ أَبَآءُ وَإِنَّا لَفَاعِلُوْنَ

وَقَالَ لِفَتِيْنِهِ أَجْعَلُوۡا بِضَعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُوْنَهَا إِذَا أُنْقَلِبُوۡا إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ

فَلَمَّا رَجَعُوۡا إِلَىٰٓ أَبِيهِمْ قَالُوۡا يٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا نَكَتْلُ وَإِنَّا لَهُ لَحَفِيْظُوْنَ

من خود را تبرئه نمی‌کنم، که نفس همواره به بدی فرامی‌خواند، مگر آنکه پروردگارم رحمت آورد. بی‌گمان پروردگارم آمرزگاری است که مهر می‌ورزد.

پادشاه گفت: وی را نزدِ من آورید تا او را ویژه خود سازم؛ و چون با وی به گفتگو پرداخت، گفت: تو امروز نزد ما مورد اعتمادی و ارجمند.

[یوسف گفت: مرا بر گنجینه‌های این سرزمین گمار، که من نگاهبانی دانایم.

و بدین‌گونه ما یوسف را در آن سرزمین حاکمیت دادیم، که در آن، هر جا که می‌خواست سکونت می‌کرد. هر که را خواهیم مشمول رحمت خود سازیم، و تباه نخواهیم ساخت پاداشِ کسانی را که نکوکارند.

و پاداشِ آخرت، البته نیکوتر است برای کسانی که گرویدند و پرهیزگار شدند.

و برادرانِ یوسف [به مصر] درآمدند و وارد بر او شدند. او بشناختشان در حالی‌که آنان وی را نشناختند.

و چون ساز و برگشان را فراهم ساخت، گفت: آن برادری را که از پدر دارید با خود بیاورید. و اینکه من پیمانه را تمام می‌دهم و بهترین میزبانانم، مگر نمی‌بینید؟

اگر نیاوریدش، نه پیمانه‌ای پیشِ من دارید، و نه نزدیکِ من شوید!

گفتند: او را با ترفند از پدرش خواهیم خواست، وچنین خواهیم کرد، بی‌تردید.

[یوسف به کارگزارانش گفت: سرمایه‌شان را در بارشان نهید، تا آن را به هنگامِ بازگشت به دیارشان یابند، باشد که برگردند.

پس چون به نزد پدرشان بازآمدند، گفتند: پدر جان! پیمانه از ما دریغ گردیده، برادرمان را با ما بفرست تا اینکه پیمانه‌ای گیریم، و ما مواظبِ او هستیم، بی‌تردید.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

۶۵

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَلْعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَلْعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزِدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ

۶۶

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُوا مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

۶۷

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

۶۸

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَلَهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۶۹
۲۰۱۲

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

گفت: آیا همان‌گونه که شما را پیش از این بر برادرش امین دانستم، بر او امین دانم؟ خدا بهترین نگهبان است، و او مهربان‌ترین کسانی است که مهرمی‌ورزند.

و چون بارشان را گشودند، سرمایه‌شان را به آنان مسترد شده دیدند. گفتند: پدرجان! ما دیگر چه می‌خواهیم؟ این سرمایه ماست که به ما مسترد شده. ما قوتِ خاندانمان را فراهم، و از برادرمان نگهداری، و بارِ شتری افزون، دریافت می‌داریم. این بارِ اندکی است که به ما دادند.

گفت: تا به نام خدا با من پیمان نبندید که او را به من بازگردانید، هرگز وی را با شما همراه نمی‌سازم، مگر آنکه گرفتار حادثه‌ای گردید. و چون به وی تعهد دادند، گفت: بر آنچه می‌گوییم گواه است خداوند.

و گفت: فرزندانم، از یک دروازه وارد نشوید، از دروازه‌های گوناگون وارد شوید. و من شما را از قضای الهی باز نتوانم داشت، فرمان تنها از آن خداوند است، من توکل بر او کردم، و اهل توکل باید تنها توکل بر او کنند.

چون آن‌گونه که پدر به آنان دستور داده بود [به شهر] درآمدند- این کار هیچ قضای الهی را از آنان دور نمی‌کرد، مگر آنکه نیازی را که در دل یعقوب بود برآورده ساخت- و او به خاطر دانشی که به وی عطا کرده بودیم دانشور بود، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

چون بر یوسف درآمدند، برادرش [بنیامین را در کنارش نشانده، و گفت: من برادرت هستم؛ پس اندوهگین مباش از آنچه می‌کردند.

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَتْهَا أَلْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ

قَالُوا وَأَقْبِلُوا عَلَيْهِمْ مَّاذَا تَفْقِدُونَ

قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُوَ إِن كُنْتُمْ كَاذِبِينَ

قَالُوا جَزَاؤُهُوَ مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُوَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ أَسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَٓ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَأُٓ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُوَ مِنْ قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانًا ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ

قَالُوا يَأَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُوَ أَبَا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُوَ إِنَّا نَرْنَكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

و چون ساز و برگشان را آماده ساخت، جامِ آبخوری را در بارِ برادرش نهاد. سپس منادی ندا در داد: آی کاروانیان شما دزدید!

و آنان به سوییشان بازگشته و گفتند: مگر چه گم کردید؟!

گفتند: جامِ شاه را نمی‌یابیم، و برای هر که آن را بیاورد یک بارِ شتر [جایزه خواهد بود. و من ضامنِ آنم،] اگر پیدا کردید[.

گفتند: سوگند به خدا، ما در این سرزمین نیامده‌ایم فساد برانگیزیم، ما هیچ گاه دزد نبوده‌ایم، این را شما نیک می‌دانید.

گفتند: کیفرش چیست، اگر دروغگو باشید؟

گفتند: کیفرش آنکه: هر که [آن جام در بارش پیدا شود، خودش کیفرش باشد، ما این گونه کیفر می‌دهیم کسانی را که ستمکارند.

آنگاه [یوسف به کاوشِ بارهایشان پیش از بارِ برادرش پرداخت. و سرانجام آن را از بارِ برادرش برون آورد. ما این گونه به یوسف چاره آموختیم. او در آیین پادشاه نمی‌توانست برادرش را بازداشت کند. مگر آنکه خدا خواهد. ما درجات هر که را بخواهیم بالا می‌بریم، و بالاتر از هر دانشوری است دانشمند.

گفتند: اگر او دزدی کرده پیشتر [نیز] برادرش دزدی کرده. و یوسف این [شمات را در دل نهان داشت و به آنان چیزی بروز نداد؛ گفت: شما در جایگاه بدی هستید، و خدا داناتر است بدانچه می‌گویید.

گفتند: ای عزیز، او پدرِ پیرِ سالخورده‌ای دارد؛ یکی از ما را به جای او بگیر، ما تو را از کسانی می‌بینیم که نکوکارند.

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ وَإِنَّا إِذَا لَظَلِمُونَ

فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِىَ أَبِى أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لىَ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَبَّابُنَا إِنَّ أَبْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَنَاسِفَى عَلَى يُوسُفَ وَأَبِیَضَّتْ عَیْنَاهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَوْا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

گفت: پناه بر خدا که ما جز کسی را که کالایمان را نزد وی یافته‌ایم گیریم، که در آن صورت از کسانی خواهیم بود که ستمکارند.

چون از او ناامید شدند، راز گویان به گوشه‌ای رفتند. بزرگشان گفت: مگر نمی‌دانید که پدرتان از شما پیمانی الهی گرفته‌است، و پیش از این نیز درباره یوسف آن جفا کردید؟ من هرگز از این سرزمین نمی‌روم تا پدرم اجازه دهد، یا خدا در کارم داوری کند، و او بهترین کسانی است که حکم می‌رانند.

شما نزد پدرتان برگردید و بگویید: ای پدر، پسرت دزدی کرده، و ما جز بدانچه می‌دانیم گواهی نمی‌دهیم، و ما از آنچه در نهان اتفاق می‌افتد هم بی‌خبر بودیم.

و از مردم شهری که ما در آن بودیم، و از کاروانیانی که با ما بودند، جویا شو، و ما راست می‌گوییم، بی‌تردید.

[یعقوب گفت: باز نفس شما چیزی را برایتان آراسته، پس شکیبایی نیکوست. باشد که خدا همه آنان را به من بازگرداند، که او دانایی فرزانه است بی‌تردید.

و از آنان روی گردانید و گفت: ای دریغا یوسف! و چشمانش از اندوه سپید شد، و خشم خویش را فرو می‌خورد.

گفتند: به خدا بیمار می‌شوی یا تباه می‌گردی، آخر یوسف را یاد می‌کنی تا چند؟

گفت: من رنج و اندوهم را تنها به خدا می‌گویم، و از خدا چیزی را می‌دانم که شما نمی‌دانید.

يَبْنِيْ اَذْهَبُوْا فَتَحَسَّسُوْا مِنْ يُوسُفَ وَآخِيْهِ وَلَا تَأْيَسُّوْا
مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ ۚ اِنَّهُۥ لَا يَأْيِسُ مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ
الْكٰفِرُوْنَ

فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلَيْهِ قَالُوْا يٰٓاَيُّهَا الْعَزِيْزُ مَسَّنَا وَاهْلُنَا الضُّرُّ
وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُّزَجَلَةٍ فَاَوْفِ لَنَا الْكِیْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا ۖ
اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِيْنَ

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِیُوسُفَ وَآخِيْهِ اِذْ اَنْتُمْ جٰهِلُوْنَ

قَالُوْا اَءَنْتَ یُّوسُفُ ۖ قَالَ اَنَا یُّوسُفُ وَهٰذَا اَخِيْ ۖ قَدْ
مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا ۚ اِنَّهُۥ مِنْ يَّتَقٍ وَيَصْبِرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِیْعُ
اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ

قَالُوْا تَاللّٰهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخٰطِیِّیْنَ

قَالَ لَا تَثْرِیْبَ عَلَیْكُمْ اَلْیَوْمَ ۖ یَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَهُوَ اَرْحَمُ
الرَّحِیْمِیْنَ

اَذْهَبُوْا بِقَمِیصِیْ هٰذَا فَاَلْقُوْهُ عَلٰی وَجْهِ اَبِیْ یَآتِ بِصِیْرًا
وَاُتُوْنِیْ بِاَهْلِكُمْ اَجْمَعِیْنَ

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِیْرُ قَالَ اَبُوْهُمْ اِنِّیْ لَاجِدُ رِیْحِ یُّوسُفَ ۖ لَوْلَا
اَنْ تُفَنِّدُوْنَ

قَالُوْا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِیْ ضَلٰلِكَ اَلْقَدِیْمِ

ای فرزندانم! بروید و در جستجوی یوسف و برادرش
باشید، و از رحمتِ خدا ناامید نشوید، که تنها از رحمت خدا
مردمِ ناباور نا امید می‌گردند.

و چون بر وی درآمدند، گفتند: ای عزیز! بر ما و خاندانمان
آسیب فراوان رسیده‌است، و ما سرمایه‌ای ناچیز آوردیم.
پس به ما پیمانه را تمام بده، و بر ما بخشش کن، که خدا
پاداش می‌دهد کسانی را که می‌بخشند.

گفت: آیا دانید، آنگاه که نادان بودید، بر سر یوسف و
برادرش چه آوردید؟

گفتند: آیا تو خود، یوسفی؟ گفت: آری، من یوسفم و این
برادرم [بنیامین است. به راستی خدا بر ما منت نهاد.
بی‌گمان، هر که پرهیزگاری و شکیبایی ورزد، خدا پاداش
نکوکاران را تباه نمی‌سازد.

گفتند: به خدا سوگند خدا تو را بر ما برتری داده، و ما
گنه‌کار بوده‌ایم، بی‌تردید.

[یوسف گفت: امروز بر شما سرزنی نیست. خدا شما را
می‌آمزد، و او مهربان‌ترین کسی است که مهر می‌ورزد.

این پیراهنم را ببرید و آن را بر چهره پدرم بیفکنید تا بینا
گردد. و با همه کسانتان پیش من آیید.

و چون کاروان [از سرزمین مصر] روان گردید، پدرشان
گفت: اینک بوی یوسف را می‌شنوم، اگر کم خردم ندانید.

گفتند: به خدا سوگند تو در خطایِ دیرینِ خودی، بی‌تردید.

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ

قَالَ سَوْفَ أُسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُسُفَ عَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبْوِيهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ

وَرَفَعَ أَبْوِيهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَأْبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُءُوسِي مِنْ قَبْلُ ۖ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي ۚ إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۚ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

و چون مژده رسان فرارسید، آن [پیراهن را بر چهره‌اش افکند؛ ناگهان بینا شد. گفت: شما را نگفتم که من از [عنایت خدا چیزی را می‌دانم که شما نمی‌دانید؟!]

گفتند: پدر جان! از خدا آمرزش گناهانمان را بخواه، که ما گنهکار بوده‌ایم، بی‌تردید.

گفت: به زودی از پروردگارم برایتان آمرزش می‌خواهم، او آمرزگاری است که مهر می‌ورزد.

و چون بر یوسف درآمدند، پدر و مادرش را در کنار گرفت و گفت: به مصر در آیید، در امن و امانید به خواست خداوند.

و پدر و مادرش را بر تخت برد، و همه برای او به سجده درافتادند؛ گفت: ای پدر! این تعبیر خواب پیشین من است که پروردگارم آن را تحقق بخشید، و به من نیکی کرد آنگاه که مرا از زندان رهانید، و شما را- پس از آنکه شیطان میان من و برادرانم را بر هم زد- از آن بادیه بدینجا آورد؛ به راستی پروردگارم به هر که بخواهد مهر می‌ورزد، او دانایی فرزانه است بی‌تردید.

پروردگارا، مرا از فرمانروایی بهره‌ای بخشیدی، و از تعبیر خواب‌ها آگهی دادی. ای آفریدگار آسمانها و زمین! در دنیا و آخرت تنها تو سرور من هستی؛ مرا مسلمان میران، و مرا با شایستگان پیوند.

این از خبرهای غیب است که به تو وحی می‌کنیم، و تو نزدشان نبودی آنگاه که همداستان شدند و نیرنگ می‌زدند.

و بیشتر مردم- هر چند مشتاق باشی- نمی‌گروند.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

۱۰۵
۲۰۴ر

وَكَايْنٍ مِّنْ ءَايَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ

۱۰۶

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُّشْرِكُونَ

۱۰۷

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۱۰۸

قُلْ هَذِهِ سَبِيلُ اللَّهِ أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ
اتَّبَعَنِي ۖ وَسُبْحَنَ اللَّهُ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۱۰۹

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِّنْ أَهْلِ
الْقُرَى ۚ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا ۚ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ

۱۱۰

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ
نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَاءُ ۚ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
الْمُجْرِمِينَ

۱۱۱

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۚ مَا كَانَ حَدِيثًا
يُفْتَرَىٰ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

تو بر این [کار] مزدی از آنان نمی‌خواهی. آن [قرآن برای
جهانیان نیست مگر یک پند.

بسا نشانه‌هاست در آسمانها و زمین که بر آن می‌گذرند،
ولی از آن رویگردانند.

بیشترشان که مدعی ایمان به خداوندند شرک می‌ورزند.

آیا ایمن‌اند که از سوی خدا عذابی فراگیر بر سرشان آید، یا
آنکه رستاخیز ناگهان آنان را فرا گیرد، آنگاه که بی‌خبرند؟

بگو: این است راهِ من، که خود و هر کس را که پیروم گردد،
با آگاهی به سوی خدا فرا می‌خوانم، پاکا خدا، و من از
کسانی نیستم که شرک می‌ورزند.

پیش از تو از اهل شهرها جز مردانی را که به آنان وحی
فرستادیم به پیامبری نفرستادیم. آیا در زمین نگشته‌اند تا
ببینند فرجام کسانی که پیش از آنان بودند چگونه بود؟
بی‌گمان سرای آخرت برای پارسایان نیکوتر است. آیا خرد
نمی‌ورزید؟

تا آنگاه که پیامبران ناامید شدند، و پنداشتند که به آنان
دروغ وعده داده شده، یاری ما به سراغشان آمد. و هر که را
خواسته بودیم رهایی یافت، و عذابِ ما از تبهکاران
بازنمی‌گردد.

به راستی در سرگذشت‌شان برای خردمندان پندی است. و
این [قرآن گفتاری دروغین نیست، بلکه تصدیقگر کتابهای
پیشین و روشنگر هر چیز، و رهنمود و رحمتی است برای
مردمی که می‌گروند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرْ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

۱
۲۰۵۵

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ
عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ
تُوقِنُونَ

۲

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَواسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ
الْثَمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

۳

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزُرْعٌ
وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ وَغَيْرُ صِنَوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِضِلُ
بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ

۴

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَعْنَا لَفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلُلُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۵
حزب
۱۰۰

الف، لام، میم، را. این آیہ‌های کتاب است، و آنچه از سوی
پروردگارت بر تو فرود آمده حق است، ولی بیشتر مردم
نمی‌گویند.

خدا آن کسی است که آسمانها را بدون ستونی که آن را
ببینید برافراشت، آنگاه بر عرش استواری یافت، و خورشید
و ماه را مسخر ساخت، که هر یک تا سرآمدی معلوم روانند.
کارها را تدبیر می‌کند و آیات را به روشنی بیان می‌دارد،
باشد که دیدار پروردگارتان را باور کنید.

اوست که زمین را گسترده، و در آن کوهها و رودهایی پدید
آورد، و در آن از هر میوه‌ای جفتی دوگانه بیافرید؛ شب را
بر روز می‌پوشاند. بی‌گمان در این آیت‌هاست برای مردمی
که اندیشند.

در زمین قطعه‌هایی است کنار یکدیگر، و باغهایی از انگور و
کشتزارها و خرما- همگون و ناهمگون- که از یک آب
سیراب می‌شوند، و برخی را در میوه بر برخی برتری
می‌بخشیم؛ بی‌گمان در این عبرت‌هاست برای مردمی که
خردورزند.

اگر در شگفتی؛ شگفت گفتار آنهاست که: [می‌گویند]: آیا
آنگاه که خاک شدیم، به راستی در آفرینشی نوین
بازمی‌گردیم؟ اینان همانانند که به پروردگارشان کفر
ورزیدند و هم اینانند که در گردنهایشان زنجیرهاست،
اینان همدم آتشند، جاودانه در آن مانند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمُ الْمَثَلَتُ^ق وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ^ص
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ^ق إِنَّمَا
أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ^ج
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ

عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ^ه وَمَنْ هُوَ
مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ

لَهُ مَعْقَبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ^ه يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ^ر
اللَّهِ^ق إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ^ق
وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ^ج وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ^ه
مِنْ وَّالٍ

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ
الْثِقَالَ

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ^ه وَالْمَلَكُ^ك مِنْ خِيفَتِهِ^ه وَيُرْسِلُ
الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ
وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ

اینان از تو شتابزده پیش از مهر خشم می‌خواهند، با آنکه
پیش از اینان [بر کافران عقوبت‌ها رفته، و پروردگارت
نسبت به مردم– با آنکه ستمگرند– بخشایشگر است و
پروردگارت سخت کیفر است، بی‌تردید.

کافران گویند: چرا از سوی پروردگارش بر وی نشانه‌ای
فرود نمی‌آید؟ تنها تو بیم‌دهنده‌ای، و هر قومی هدایتگری
دارد.

خدا می‌داند که هر مادینه‌ای چه باری دارد، و [می‌داند]
آنچه را که رحما می‌کاهند یا می‌افزایند؛ و هر چیزی نزد وی
اندازه‌ای دارد.

دانایِ نهان و آشکار است، بزرگی است شرافتمند.

برای وی یکسان است از شما کسی در نهان یا آشکارا سخن
گوید، و کسی که به شب نهان گشه و در روز راه پیماید.

او را فرشتگانی است که او را از پیش رو و پشت سر به امر
خدا نگاه می‌دارند. و خدا سرنوشت هیچ مردمی را دگرگون
نمی‌کند تا آنکه حال خود را دگرگون سازند. و چون خدا
برای مردمی آسیبی خواهد، برای آن بازدارنده‌ای نخواهد
بود و آنان را جز وی کارسازی نمی‌باشد.

اوست که آذرخش را– که مایه بیم و امید است– به شما
می‌نمایاند، و ابرهای گرانبار را پدیدار می‌سازد.

تَنَدَر به سپاسگزاریش، و فرشتگان از بیمش تسبیح
می‌گویند، و آذرخش‌ها را گسیل می‌دارد، تا به هر که
خواهد زند، و آنان همچنان در کار خدا می‌ستیزند، و اوست
سخت [کیفر و] ترفند.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطٍ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَبَّهُهُ خَلَقُوا عَلَيْهِ قُلِ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

دعوت حق از آن اوست. و کسانی را که به جای وی میخوانند ندایشان را پاسخی نمیگویند، مگر همانند کسی که دستانش را به سوی آب گشاید تا به دهان رساند، ولی بدان دست نمییابد. و خواندن کافران جز به کژراهه نمیباشد.

هر که در آسمانها و زمین است و نیز سایه‌هایشان، خواه ناخواه، هر بام و شام برای خدا سجده می‌کنند.

بگو: پروردگار آسمانها و زمین کیست؟ بگو: خداوند است. بگو: آیا جز خدا سرورانی برگزیده‌اید که برای خود مالک سود و زبانی نمی‌باشند؟ بگو: آیا نابینا و بینا برابرنند؟ یا تاریکی‌ها و روشنایی برابرنند؟ یا برای خدا همتیانی پنداشته‌اند که همانند آفرینش او آفریده‌اند، و این آفرینش‌ها بر آنان مشتبّه شده‌است؟ بگو: آفریدگار هر چیزی خداوند است، و اوست یکتای پیروزمند.

[خدا] از آسمان آبی فرستاد، و از رودی به گنجایش آن سیلی روان گردید، آنگاه سیل کفی بلند برآورد، مانند آن کفی که با گداختن چیزی با آتش برای به دست آوردن زیور یا کالایی بر می‌آید؛ خداوند حق و باطل را این گونه مثل می‌زند. اما کف از میان می‌رود، و آنچه مردم را سود می‌دهد در زمین می‌ماند. و خداوند مثل‌ها را این گونه می‌زند.

برای کسانی که پروردگارشان را اجابت کردند پاداشی نیکو است. و کسانی که وی را اجابت نکرده‌اند، اگر تمام آنچه روی زمین است و همانند آن، برایشان باشد، حاضرند برای بازخريد خود بپردازند. آنان به سختی بازخواست می‌شوند. جایگاهشان دوزخ است و بستری است ناخوشایند.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا آمَرَ اللَّهُ بِهِ ۚ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآَنَفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ

جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ

سَلَّمَ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ ۖ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ ۚ وَيَقْطَعُونَ مَا آمَرَ اللَّهُ بِهِ ۚ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

آیا کسی که می‌داند آنچه از سوی پروردگارت بر تو فرود آمده، حق است، همانند کسی است که نابیناست؟ تنها خردمندانند که پند می‌گیرند.

همانان که به عهد خدا وفا دارند و پیمان نمی‌شکنند.

و آنان که بدانچه خدا به پیوستنش فرمان داده می‌پیوندند، و از پروردگارشان پروا دارند، و از سختیِ حساب هراسانند.

و آنان که برای دستیابی به خشنودی پروردگارشان شکیبایند، و نماز بپا می‌دارند و از آنچه روزیشان کرده‌ایم پنهان و آشکار می‌بخشند، و بدی را با نیکی می‌زدایند، اینانند که سرانجامِ خوشی دارند.

باغهای جاویدان که آنان و پدران و همسران و فرزندانِ درستکارشان بدان درآیند، و فرشتگان بر آنان از هر دری آیند.

درو د بر شما به خاطر آن شکیبایی که ورزیدید. راستی را که سرای خوشی دارید.

کسانی که پیمانِ خدا را پس از بستنش می‌شکنند، و آنچه را خدا به پیوستنش فرمان داده می‌گسلند، و در زمین تباهی می‌کنند، لعنت خدا بر آنان باد و فرجام بدی دارند.

خدا روزی را برای هر که بخواهد گشاده و یا تنگ گرداند، ولی آنان به زندگانی دنیا شادند، با آنکه زندگانی دنیا در برابر آخرت جز بهره‌ای ناچیز نمی‌باشد.

کافران گویند: چرا از سوی پروردگارش معجزه‌ای بر وی فرود نیامده‌است؟ بگو: در حقیقت این خداست که هر که را خواهد گمراه، و هر که را توبه کند به سوی خویش رهنمون می‌گردد.

آنان که گرویده‌اند و دلهاشان با یاد خدا آرام می‌گیرد. هان، با یادِ خداست که دلها آرام می‌گیرد.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَتَابٍ

۳۰

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ

۳۱

وَلَوْ أَنَّ قُرْعَانًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ بَل لِّلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِئِسَ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَن لَّو يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

۳۲
رعد
۲۰۹

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

۳۳

أَفَمَن هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بَظَهَرَ مِّنَ الْقَوْلِ بَل زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

۳۴

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ

کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، خوش به حالشان، و فرجام خوشی دارند.

بدین‌سان تو را در میان امتی که پیش از آن، امت‌هایی گذشته‌اند، فرستادیم، تا آنچه را به تو وحی کرده‌ایم برایشان خوانی، و خود به خدای مهربان کفر می‌ورزند. بگو: او پروردگار من است، هیچ معبودی به جز او نیست. بر او توکل کردم و بازگشت به سوی اوست [بی تردید].

اگر قرآنی بود که کوهها بدان روان می‌شد، یا زمین بدان پاره پاره می‌گردید، یا مردگان بدان گویا می‌شدند [باز نمی‌گرویدند]. آری، کارها همه به دست خداوند است. آیا کسانی که گرویده‌اند نمی‌دانند که اگر خدا می‌خواست همه مردم را [به اجبار] هدایت می‌کرد؟ و کافران را به خاطر کارهایشان عقوبتی کوبنده می‌رسید یا نزدیک خانه‌هایشان [عذاب فرود می‌آمد، تا آنگاه که وعده خدا آید. و خدا هرگز وعده خلافی نمی‌کند.

بی‌گمان. پیامبران پیش از تو را [نیز] مسخره کردند. و من به کافران مهلت دادم، آنگاه آنان را فرو گرفتم. دیدی که مجازاتم چگونه بود؟

آیا کسی که به هر شخصی بدآنچه کرده نگهبان است [چونان کسی است که از همه جا بی‌خبر است؟ و برای خدا همتیانی پنداشتند. بگو: نامشان را ببرید؛ آیا او را به آنچه در زمین است و او نمی‌داند آگاه می‌سازید، یا گفته‌ای بی‌مغز می‌گویید؟ بلکه برای کافران نیرنگشان را آراسته‌اند و از راه بازشان داشته‌اند. و هر که را خدا به کژراهه برد دیگر او را راهبری نمی‌باشد.

آنان در زندگانی دنیا کیفری دارند. و کیفر آخرت دشوارتر است، و در برابر خدا نگاه‌دارنده‌ای نمی‌یابند.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظُلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
الْكَافِرِينَ النَّارُ

وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ
الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ
وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَعَابِ

وَكَذَلِكَ أُنزِلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ أَتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ
مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ
كِتَابٌ

يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ
يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا
تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ

داستان بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده [بوستانی است که:] از فرودست آن جویباران جاری است، میوه‌اش پیوسته و سایه‌اش همواره گسترده است. این فرجام پرهیزگاران است و آتش فرجام کسانی است که کفر می‌ورزند.

اهل کتاب، از آنچه بر تو فرود آمده شادمان می‌گردند. و از گروه‌ها کسانی هستند که بخشی از آن را انکار می‌کنند. بگو: من تنها مأمورم که خدای یگانه را بپرستم، و همتایی برای وی نگزینم؛ به سوی او فرا می‌خوانم، و بازگشتم به سوی اوست [بی‌تردید].

و بدین‌سان آن [قرآن را دستوری روشن فرود آوردیم، و اگر پس از دانشی که تو را رسیده، خواسته‌هایشان را پیروی کنی، در برابر خدا برای تو هیچ دوست و بازدارنده‌ای نمی‌باشد.

بی‌تردید پیش از تو پیامبرانی فرستادیم، و به آنان همسران و فرزندان عطا کردیم. و هیچ پیامبری را نرسد که جز به فرمان خدا آیتی بیاورد. و هر سرآمدی نوشته‌ای دارد.

خدا هرچه را خواهد زداید یا نگارد، و نزد او «مادر کتاب» می‌باشد.

و اگر بخشی از آنچه را به آنان وعده می‌دهیم به تو بنمایانیم، یا تو را بمیرانیم، تنها پیام‌رسانی بر تو است و حسابرسی با ماست، بی‌تردید.

آیا ندیده‌ای که ما همواره دامنه‌های آن سرزمین را می‌کاهیم [و بر گستره اسلام می‌افزاییم و این خداست که فرمان دهد و در پی فرمانش کس فرمان ندهد، و او زود شمار می‌باشد.

پیشینیان اینان ترفندها زدند، ولی همه ترفندها نزد خداوند است. دستاورد هر کس را داند. و کافران به زودی دانند که فرجام نیک را چه کسی دارد.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ

۱۴ . ابراهیم

إِبْرَاهِيمَ: ابراهیم

مکی

۵۲ آیه

۷ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۱
۲۱۱ ر

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

۲

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

۳

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ ۚ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۴

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

۵

کافران گویند: تو پیامبر نیستی! بگو: کافی است خدا گواه
میان من و شما باشد، و نیز کسی که دانش کتاب دارد.

الف، لام، را. کتابی است که آن را بر تو فرستادیم تا مردم
را به فرمان پروردگارشان از تاریکی‌ها به روشنی درآوری،
به راه آن ستوده پیروزمند.

خدایی که آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، و وای
بر کافران از کیفری سخت [که در پیش رو دارند].

کسانی که زندگانی دنیا را بر آخرت ترجیح می‌دهند، و از راه
خدا باز می‌دارند و آن را کج می‌انگارند، اینان در کژراهه‌ای
دورند.

هیچ پیامبری را مگر به زبان قومش نفرستادیم، تا حقایق را
برایشان بیان کند. آنگاه خدا هر که را خواهد گمراه و هر
که را خواهد راه نماید، و او فرزانه‌ای است پیروزمند.

ما موسی را با نشانه‌هایمان فرستادیم که قومت را از
تاریکی‌ها به روشنی بر، و روزهای خدا را به یادشان آور.
در این نشانه‌هاست برای هر شکیبای سپاسگزار بی‌تردید.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَالٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ^ط وَلَئِنْ
كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ
اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط
يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
مُّسَمًّى قَالُوا إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأَتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

و آن هنگام را [به یاد آور] که موسی به قومش گفت: نعمتِ خدا را بر خود به یاد آرید، آنگاه که شما را از فرعونیان رهانید، همانان که شما را سخت شکنجه می‌کردند، پسرانتان را سر می‌بریدند و زنانتان را زنده می‌گذاشتند، و این از سوی پروردگارتان آزمونِ بزرگی بود.

و آنگاه که پروردگارتان اعلام کرد که اگر سپاس‌گزارید بر [نعمتِ شما بیفزاییم، و اگر کفران کنید، بی‌تردید مجازاتم شدید می‌باشد.

موسی گفت: اگر شما و هر که روی زمین است همگی کافر شوید، بی‌گمان بی‌نیازی ستوده است خداوند.

آیا خبر پیشینیانتان: قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که پس از آنان بودند- و جز خدا کسی آگاه از آنان نیست- به شما نرسیده؟ پیامبرانشان دلائل آشکار برایشان آوردند، ولی آنان دستهایشان را بر دهانهایشان نهاده و گفتند: ما بدانچه بدان فرستاده شده‌اید کفر می‌ورزیم، و در تردیدیم از آنچه ما را بدان می‌خوانید.

پیامبرانشان گفتند: مگر درباره خدا- همان که آسمانها و زمین را آفریده است- تردیدی است؟ او شما را فرا می‌خواند تا گناهانتان را بیامزد، و تا زمانی معلوم به شما زندگی بخشد؛ گفتند: شما انسانهایی همانند ما هستید، می‌خواهید از آنچه پدرانمان می‌پرستیدند بازمان دارید، پس برای ما برهانی نمایان بیاورید.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ
عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

۱۳
۲۱۳

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُوْدَنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ

۱۴

وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ
مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ

۱۵

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

۱۶

مِّنْ وَرَآيِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ

۱۷

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِنْ وَرَآيِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ

۱۸

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ
الرَّيْحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

پیامبران‌شان به ایشان گفتند: ما انسانهایی همانند شما
هستیم، ولی خدا به هر یک از بندگان‌ش که بخواهد نعمت
بخشد، و ما را نرسد که جز به فرمان خدا برای شما برهانی
بیاوریم، و مؤمنان باید تنها توکل بر خدا کنند.

چرا ما نباید توکل بر خدا کنیم، حال آنکه او ما را به راه
درستمان رهنمون گشته، و به آزارهایی که به ما می‌دهید
شکیباییم. و توکل کنندگان باید تنها توکل بر خدا کنند.

کافران به پیامبران‌شان گفتند، بی‌تردید شما را از
سرزمینمان آواره می‌کنیم، مگر آنکه به آیین ما برگردید، و
پروردگارشان به آنان وحی فرستاد که در آن صورت به
تباہی خواهیم برد کسانی را که ستمکارند.

و پس از آنان، شما را در این سرزمین سکونت می‌دهیم؛
این برای کسی است که از مقام من ترسد، و از تهدیدم بیم
به دل گیرد.

و [پیامبران، از خدا] گشایش خواستند، و [سرانجام هر
ستمگر کین‌توزی ناامید گردید.

دوزخ در پیش روی اوست، و به او خونا به نوشانند.

آن را جرعه جرعه می‌نوشد، و نمی‌تواند آن را فرو برد. مرگ
از هر سو به سراغ وی آید و او نمی‌میرد و کیفری سهمگین
پیش رو دارد.

کسانی که به پروردگارشان کفر ورزیدند، داستان
کارهایشان به خاکستری ماند که تندبادی در روزی طوفانی
بر آن وزد؛ نمی‌توانند از آنچه انداخته‌اند چیزی به دست
آرند. این همان گمراهی دور و دراز می‌باشد.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ يَاشَأُ
يُذْهِبُكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْنُونَ عَلَيْنَا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
أَجَزَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ
الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ
سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي
وَلُمُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ
إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَأَدْخِلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا
سَلَامٌ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ
أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

آیا ندانسته‌ای که خداوند آسمانها و زمین را به حق
آفریده‌است؟ اگر بخواهد شما را می‌برد و آفریدگان تازه‌ای
آرد.

و این [کار] بر خدا دشوار نمی‌باشد.

همه در پیشگاه خدا آشکار می‌گردند. آنگاه ناتوانان به
گردنکشان گویند: ما پیرو شما بودیم. آیا شما چیزی از
عذاب خدا را از ما دور می‌سازید؟ گویند: اگر خدا راهمان
نموده بود شما را رهنمون می‌گشتیم، اکنون ناشکیبایی
کنیم یا شکیبایی ورزیم، ما را گریزگاهی نمی‌باشد.

چون کار پایان یافت، شیطان [به پیروان خود] گوید: خدا
شما را وعده حق داد، و من شما را وعده دادم و خلاف آن
کردم، هرگز مرا بر شما سلطه‌ای نبود، مگر آنکه شما را
فراخواندم و شما پذیرفتید؛ پس مرا سرزنش مکنید، بلکه
خود را سرزنش کنید. من فریادرس شما نمی‌باشم و شما
فریادرس من نمی‌باشید. من بدانچه پیش از این مرا انباز
خدا دانستید، کفر می‌ورزم. بی‌گمان، ستمکاران کیفر
دردآوری دارند.

کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند را به
باغهایی درآورند که از فرودست آن جویباران جاری است،
به فرمان پروردگارشان جاودانه در آن مانند، و با سلام به
یکدیگر تهنیت گویند.

مگر ندیدی که خداوند چگونه مثل زده‌است که: سخن پاک
درختی پاک را مانند که ریشه‌اش استوار و شاخه در آسمان
دارد،

تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ
الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ
دَارَ الْبَوَارِ

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ ۚ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ
مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ

قُلْ لِّعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ
وَلَا خِالٌ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الْفُلُكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ

هر زمان به اذن پروردگارش میوه‌اش را می‌دهد. خداوند
برای مردم مثل‌ها می‌زند باشد که پند پذیرند.

و سخن ناپاک درختی ناپاک را ماند که از روی زمین کنده
شده و پایدار نمی‌باشد.

خداوند کسانی را که گرویده‌اند، در دنیا و آخرت با سخنی
استوار پایدار می‌دارد، و ستمگران را گمراه می‌سازد، و خدا
انجام می‌دهد هر چه را خواهد.

مگر ندیدی کسانی را که نعمت خدا را به ناسپاسی بدل
کردند، و قومشان را به تباهی بردند؛

به دوزخی که در آن افتند، و قرارگاه بدی دارند.

برای خدا همتیانی قرار دادند تا مردم را از راه او بلغزانند،
بگو: اکنون برخوردار شوید که سرانجامتان آتش می‌باشد.

به بندگان مؤمنم بگو: نماز را برپا دارند، و از آنچه روزیشان
داده‌ایم— پیش از آنکه روزی فرا رسد، که در آن نه
سودایی است و نه دوستی‌ای— در نهان و آشکار ببخشایند.

خداست که آسمانها و زمین را آفرید، و از آسمان آبی
فرستاد، و با آن برای شما انواع میوه‌ها پدید آورد، و کشتی
را رام شما ساخت، تا به فرمان او در دریا روان شود، و
رودها را رام شما گرداند؛

و مهر و ماه را که پیوسته روانند رام شما کرد، و شب و روز
را [نیز] رام شما گرداند؛

وَعَاتِلْكُمْ مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ ءَامِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ ۖ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي ۖ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ ۚ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ ۚ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفِيلًا ۖ عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ ۚ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ

و هر چه را که از او خواستید به شما بخشید. اگر نعمت خدا را شمارش کنید، آن را شمار نتوانید. آدمی ستمکاری ناسپاس است، بی‌تردید.

و آنگاه را [به یاد آور] که ابراهیم گفت: پروردگارا، این شهر [/ مکه را ایمن دار و مرا از پرستش بتان دور نگاهدار و نیز کسانی را که از خاندان من هستند.

پروردگارا، آنان بسیاری از مردم را لغزاندند، پس هر که پیرویم کند از من است، و هر که نافرمانیم کند، بی‌گمان تو آن آمرزگاری که مهر می‌ورزد.

پروردگارا، من برخی از فرزندانم را در دره‌ای بی‌کشت و زرع، در کنار خانه محترمت جای داده‌ام، پروردگارا، تا نماز بپا دارند، پس دلهایی از مردمان را به سویشان گرایش ده، و از محصولات روزیشان فرما، باشد که سپاس گزارند.

پروردگارا، آنچه را نهان و آنچه را آشکار می‌سازیم تو می‌دانی. و در زمین و آسمان هیچ چیز بر خدا نهان نمی‌ماند.

سپاس خدا را که در پیری اسماعیل و اسحاق را به من بخشید. آری پروردگارم شنوای دعاست، بی‌تردید.

پروردگارا، برپادارنده نماز قرارم‌ده، و از زاد و رودم نیز؛ پروردگارا، دعایم را پذیرا باش.

پروردگارا! مرا و مادر و پدرم را و مؤمنان را در آن روزی که حساب بپا گردد، ببامرز.

خدا را از آنچه ستمگران می‌کنند بی‌خبر مپندار، بی‌گمان مجازاتشان را به تأخیر افکند برای روزی که دیدگان در آن خیره می‌مانند؛

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ
هَوَاءٌ

شتابان، گردنها برافراشته، دیده بر هم نمی‌زنند؛ و دلهایی
تهی دارند.

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُحِبِّ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرَّسُولَ^ﷺ
أَوْ لَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلِ مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ

مردم را از آن روزی بیم ده که عذاب به سراغشان آید،
روزی که ستمگران گویند: پروردگارا، ما را تا زمانی چند
مهلت ده تا دعوتت را پاسخ گفته و از پیامبران پیروی کنیم؛
آیا شما نبودید که پیش از این سوگند می‌خوردید که هرگز
زوال نمی‌یابید؟

وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُم
كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ

و در سراهای کسانی که به خود ستم کردند سکونت کردید،
و برای شما نمایان شد که با آنان چگونه معامله‌ای کردیم، و
برای شما زده‌ایم مثل‌هایی چند.

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ
لَيَظُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ

بی‌تردید آنان نیرنگشان را زدند، و [سزای نیرنگشان با
خداوند است، و نیرنگشان نه این بوده که کوهها بدان فرو
ریزند.

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخِيفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو
انْتِقَامٍ

و هرگز مپندار که خدا از وعده‌ای که به پیامبرانش داده
تخلف می‌ورزد، همانا پیروزمند انتقام گیرنده‌ای است
خداوند.

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ^ص وَبَرَزُوا لِلَّهِ
الْوَّاحِدِ الْقَهَّارِ

روزی که زمین به زمینی دیگر دگرگون شود، و آسمانها نیز؛
و همگان در برابر خدای یگانه پیروزمند هویدا گردند.

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

در آن روز گنهکاران را می‌بینی که با هم بسته به زنجیرند.

سَرَابِيلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ وُجُوهَهُمُ النَّارُ

تن پوشهایشان از قطران [ماده‌ای بدبو و آتش‌زا] است، و
چهره‌هایشان را آتش فرو گیرد.

لَيَجْزِيَّ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

تا خدا هر کس را بدانچه اندوخته جزا دهد، و خدا زودشمار
می‌باشد.

هَذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهِ ۚ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ
وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولَئِالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ عَذَابَ

این [قرآن پیامی به مردم است، تا بدان بیم داده شوند، و
بدانند که او یگانه معبود است، و تا خردمندان پند آموزند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُبِينٍ	جزء ۱۴ حزب ۱۰۵ ۲۱۸ ر
۲	رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ	
۳	ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ	
۴	وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ	
۵	مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْجِرُونَ	
۶	وَقَالُوا يَأْتِيهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ	
۷	لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ	
۸	مَا نُنْزِلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ	
۹	إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ	
۱۰	وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ	
۱۱	وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ	
۱۲	كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ	
۱۳	لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ	
۱۴	وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ	
۱۵	لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ	

الف، لام، راء. این است آیه‌های کتاب و قرآنی که روشنی بخشد.

بسا کافران که آرزو می‌کنند که کاش مسلمان بودند.

بگذارشان تا بخورند و برخوردار شوند و آرزو سرگرمشان سازد، زودا که بدانند.

ما هیچ شهری را تباه نکردیم مگر آنکه برای آن سرآمدی معین بود.

هیچ امتی از سرآمد خود نه پیش می‌افتد نه پس می‌ماند.

گفتند: ای کسی که قرآن بر او فرود آمده‌است، تو دیوانه‌ای، بی‌تردید!

چرا فرشتگان را پیش ما نمی‌آوری، اگر از کسانی هستی که راست می‌گویند؟

ما فرشتگان را مگر به حق نمی‌فرستیم؛ و در آن صورت مهلت نمی‌یابند.

ما این قرآن را خود فرستاده‌ایم و خود نگهدار آن‌ایم، بی‌تردید.

و پیش از تو پیامبرانی را فرستادیم در میان امتهایی که پیش از شما بودند.

هیچ پیامبری برایشان نمی‌آمد مگر اینکه او را مسخره می‌کردند.

ما بدین‌گونه آن را راه می‌دهیم در دلهای کسانی که تبهکارند؛

[با این حال بدان نمی‌گروند؛ و این راه و رسم کسانی بود که پیش از آنان بودند.

اگر بر آنان دری از آسمان می‌گشودیم که بدان فراروند،

باز می‌گفتند: دیدگانمان مدهوش گردیده، بلکه ما مردمی هستیم که گرفتار افسونند.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ

و آن را مصون داشتیم از تمام شیطانهایی که مطرودند.

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ

إِلَّا مَنْ أَسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ مُبِينٌ

مگر آنکه دزدانه گوش فرا دارد؛ که شهابی روشن در پیاش افتد.

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ

و زمین را گسترديم و در آن کوههای استوار پی افکندیم، و در آن رویاندیم از هر چیز که تناسب دارد.

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ

و در آن امکاناتِ زندگی فراهم کردیم، برای شما و برای کسانی که روزی دهنده‌شان نمی‌باشید.

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ

هیچ چیز نیست مگر آنکه گنجینه‌های آن نزدِ ماست، و ما آن را نمی‌فرستیم مگر به مقداری که اندازه می‌باشد.

وَأَرْسَلْنَا الرِّيْحَ لَوَفِحٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ

ما بادها را باردار کننده فرستادیم، و از آسمان آبی فرود آوردیم، و بدان سیرابتان کردیم، و شما نگهدارنده آن نمی‌باشید.

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ

این ماییم که زنده می‌کنیم و می‌میرانیم، و ماییم وارث [جهانی که می‌بینید].

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ

ما پیشینیانتان، و آیندگان را شناخته‌ایم، بی‌تردید.

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

بی‌گمان پروردگار توست که آنان را گرد آورد، و سنجیده کاری داناست خداوند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

ما آدمی را از گلی خشک آفریدیم، از لجنی که بدبو بود.

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُومِ

و پیش از آن، جن را آفریدیم از آتشی بی‌دود.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

آنگاه که پروردگارت به فرشتگان فرمود: من آدمی را از گلی خشک و لجنی بدبو، خواهم آفرید.

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ وَسَجِدِينَ

آنگاه چون سامانش دادم، و در وی از روح خویش دمیدم، پیش او به سجده درافتید.

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

پس فرشتگان همه به سجده افتادند،

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ

مگر ابلیس، که از اینکه با سجده‌کنندگان باشد سرپیچید.

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ

۳۳

قَالَ لَمْ اَكُنْ لِاسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَٰصِلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُوْنَ

۳۴

قَالَ فَاخْرِجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيْمٌ

۳۵

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ

۳۶

قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِيْ اِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُوْنَ

۳۷

قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ

۳۸

اِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ

۳۹

قَالَ رَبِّ بِمَا اَغْوَيْتَنِيْ لَازِيْنًا لَهُمْ فِى الْاَرْضِ وَلَا اُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعِيْنَ

۴۰

اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلَصِيْنَ

۴۱

قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلٰى مُسْتَقِيْمٍ

۴۲

اِنَّ عِبَادِيْ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ اِلَّا مَن اَتَّبَعَكَ مِنَ الْغٰوِيْنَ

۴۳

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِيْنَ

۴۴

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ

۴۵
۲۲۱۲

اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِىْ جَنَّتٍ وَعُيُوْنٍ

۴۶

اَدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ ءَامِنِيْنَ

۴۷

وَنَزَعْنَا مَا فِى صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ اِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِيْنَ

۴۸

لَا يَمَسُّهُمْ فِىْهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِيْنَ

۴۹

نَبِئْ عِبَادِىْ اَنِّىْ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ

۵۰
حزب ۱۰۶

وَأَنَّ عَذَابِىْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ

۵۱

وَنَبِّئُهُمْ عَن ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ

فرمود: ای ابلیس! تو را چه شده که از کسانی نمی‌باشی که به سجده درافتادند؟

گفت: من آن نیستم که برای انسانی سجده کنم که او را از گلی خشک، از لجنی بدبو آفریده‌ای.

فرمود: پس از آن [مقام بیرون شو که تو رانده شده‌ای بی‌تردید.

و پیوسته لعنت بر تو باد تا روزی که رستاخیز شود پدید.

گفت: پروردگارا، پس درنگم ده تا روزی که برانگیخته می‌گردند.

فرمود: تو از آنانی که درنگ داده شدند.

تا روزِ وقت معلوم، [که همه به نزد ما آیند].

گفت: پروردگارا، از آنجا که مرا گمراه فرمودی، من نیز در زمین [بدی‌هایشان را] برایشان می‌آرایم، و آنان را گمراه می‌کنم هر چه که باشند.

مگر کسانی از آنان که بندگانِ مخلصت گردند.

فرمود: این راهی است راست که بر من گذرد.

بی‌گمان تو را بر بندگانم چیرگی نمی‌باشد، مگر کژروانی که پیروت گردند.

و میعادگاهشان دوزخ است، هر چه که باشند.

[دوزخی که هفت در دارد، برای هر در از آنان بهره‌ای باشد.

بی‌گمان، پرهیزگاران در باغها و چشمه ساراند.

با سلامت و امنیت بدان درآیید.

آنچه از کینه در دل‌هایشان است برکنیم؛ همه با هم برادرند، و بر تخت‌هایی روبه‌روی یکدگرند.

در آنجا نه رنجی به آنان می‌رسد، و نه به بیرون رانده می‌شوند.

بندگانم را آگاه کن که همانا منم آن آمرزگاری که مهر می‌ورزد.

و کیفرم آن کیفر دردناک می‌باشد.

و آنان را خبر ده از میهمانانی که بر ابراهیم درآمدند.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَمًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ

۵۳

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَليمٍ

۵۴

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ تَبَشِّرُونَ

۵۵

قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ

۵۶

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ

۵۷

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

۵۸

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

۵۹

إِلَّا عَالُ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ

۶۰

إِلَّا أَمْرًا تَهُو قَدَرْنَا إِنِّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ

۶۱

۲۲۲ر

فَلَمَّا جَاءَ عَالُ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ

۶۲

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

۶۳

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ

۶۴

وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ

۶۵

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ

۶۶

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمَرَ أَنَّ دَابِرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ

۶۷

وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

۶۸

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ

۶۹

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ

۷۰

قَالُوا أَوْ لَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَلَمِينَ

آنگاه که بر او وارد شده و درود فرستادند. گفت: ما از شما هراسانیم.

گفتند: هراس مدار، ما تو را به پسرى دانا مژده مى‌دهيم.

گفت: اکنون که پیریم فرا رسیده به من مژده می‌دهید؟ به چه مژده می‌دهید؟

گفتند: ما تو را به راستی مژده می‌دهيم. پس، از كسانی مباش که نومیدند.

گفت: چه کسی— جز گمراهان— از نعمت پروردگارش ناامید می‌گردد؟

[آنگاه گفت: ای فرستادگان [دیگر] کارتان چه می‌باشد؟

گفتند: ما به سوى مردمی فرستاده شده‌ایم که گنهکارند.

مگر خاندانِ لوط، که آنان را رهایی می‌بخشيم، هرچه که باشند.

مگر همسرش را که مقدر کرده‌ایم از واپس ماندگان باشد.

پس چون فرشتگان بر خاندانِ لوط درآمدند.

گفت: شما مردمی ناشناخته‌اید.

گفتند: نه، ما برایت چیزی را آورده‌ایم که در آن تردید می‌کردند.

ما برایت حق را آورده‌ایم؛ و ما بی‌تردید از آنانیم که راست می‌گویند.

با گذشتِ پاسی از شب خاندانت را حرکت ده، و خودت به همراهشان برو، و هیچ یک از شما نباید به عقب برگردد، و به جایی روید که دستور می‌یابید.

و ما این امر را به وی خاطرنشان کردیم که ریشه آنان مبیحگهان کنده خواهد شد.

و مردمِ شهر شادمانه روی آوردند!

[لوط] گفت: ایتان میهمانان منند، رسوایم مگردانید.

از خدا پروا گیرید و شرمنده‌ام نکنید.

گفتند: مگر نگفته بودیم که مبدا کسان به میهمانیت آیند؟

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ

وَإِنَّهَا لِبِسْبِيلٍ مُّقِيمٍ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ

فَأَتَتْهُمْ مِّنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ

وَعَاتَيْنَهُمْ ءَايَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ۖ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ ۖ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ۖ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ

كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ

گفت: اینان دختران منند، اگر قصد ازدواج دارید.

ولی به جان خودت سوگند که آنان در مستیِشان غوطه‌ور بودند.

و سرانجام، فریاد [مرگبار] آنان را فرو گرفت، چون سپیده دمید.

و دیارشان را زیر و زیر کردیم، و بر آنان سنگپاره‌هایی از گِل‌سنگِ بباراندیم بس شدید.

بی‌گمان در این نشانه‌هاست برای مردمی که نشانه می‌جویند.

و [آثار] آن [دیار] را هنوز بر سر راهی پایدار می‌بینید.

در این [ماجرا] گروندگان را عبرتی است، بی‌تردید.

به راستی که اهل «ایکه» [/ بیشه‌زارِ قومِ شعیب نیز ستمگر بودند.

ما از آنان انتقام کشیدیم، و آن [شهر] ها نیز هم اکنون بر سر راهی نمایانند.

و اهل «حِجْر» [سرزمین قوم ثمود] نیز پیامبران را دروغین خواندند.

ما نشانه‌هایِ خود را به آنان رساندیم، ولی آنان روی گرداندند.

از کوهها برای خویش خانه‌هایی امن می‌تراشیدند.

پس خروشی مرگبار آنان را فرو گرفت، چون بامداد رسید.

و آنچه اندوخته بودند به دادشان نرسید.

ما آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را مگر به حق نیافریده‌ایم، و رستاخیز آمدنی است؛ پس به شایستگی صرف نظر کن [اگر کسی خطایی مرتکب گردید].

که پروردگارت آن آفریدگار داناست، بی‌تردید.

همانا ما به تو سبع المثنی [/ سوره حمد] داده‌ایم و قرآنی ارجمند.

و بدانچه به گروههایی از آنان [/ کافران داده‌ایم چشم مدار، و اندوهشان را مغور؛ و بالِ خویش فرو گستر برای کسانی که می‌گروند.

و بگو: من آن هشدار دهنده‌ام که آشکارا بیم می‌دهد.

[ما بر اینان عذاب می‌فرستیم همان‌گونه که بر کسانی فرستادیم که جداکنندگان بودند.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْءَانَ عِضِينَ

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَأُصْدِعْ بِمَا تُمَمَّرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

۱۶. نحل	التَّحِلْ: زنبور عسل	مکی	۱۲۸ آیه	۱۵ صفحه
---------	----------------------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَنَّىٰ أَمْرُ اللَّهِ ۚ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ ۖ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ

وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا ۖ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ

همانان که قرآن را بخش بخش می‌کردند [بخشی را پذیرفته و بخشی را رها می‌کردند].

سوگند به پروردگارت که همه آنان را بازخواست خواهیم کرد،

درباره کارهایی که می‌کردند.

پس آنچه را بدان مأموری آشکارا کن، و رخ برتاب از کسانی که شرک می‌ورزند.

ما شرّ مسخره کنندگان را از تو برطرف خواهیم کرد.

آنان که با خدا، خدای دیگر نهند، و زودا که بدانند.

ما به خوبی می‌دانیم که دل تنگ می‌شوی از آنچه می‌گویند.

پس پروردگارت را به پاکی ستای و از آنان باش که سجده می‌کنند.

و پروردگارت را پرستش کن تا آنگاه که مرگ بر تو درآید.

فرمان خدا آمد، پس در آن شتاب مکنید. او پاک و فراتر است از آنچه همتای وی دانند.

فرشتگان را با روح به فرمان خود بر هر یک از بندگان‌ش که بخواهد فرو فرستد، که بیم دهید به اینکه معبودی جز من نمی‌باشد. پس، از من پروا گیرید.

آسمانها و زمین را به حق آفریده‌است؛ و فراتر است از آنچه همتای وی دانند.

انسان را از نطفه‌ای آفریده‌است، و او آشکارا ستیزه می‌جوید.

چارپایان را آفرید که در آن برای شما [وسیله پوشش و سودهای دیگر است، و از] گوشتِ آنها می‌خورید.

شما را در آنها زیبایی است آنگاه که آنها را به استراحتگاهشان برمی‌گردانید و یا به چراگاه می‌برید.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَعُوفٌ رَّحِيمٌ

وَالْخَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لَتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَنُكُمْ
أَجْمَعِينَ

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ
شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَبَ وَمِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاحِرَ
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

بارهای گراتان را تا شهری که جز با تحمل سختی بدان
توانید رسید می‌برند؛ به راستی پروردگارتان نرمخویی
است که مهر می‌ورزد.

و اسبان و استران و خران را آفرید تا بر آنها سوار شوید، و
مایه زینت شما باشد، و چیزهایی را می‌آفریند که شما
نمی‌دانید.

راه راست نمودن بر عهده خداوند است، که برخی از آنها
کژراهه است، و اگر خدا می‌خواست همه شما را هدایت
می‌کرد.

اوست که از آسمان آبی فرود آورد که از آن می‌نوشید، و از
آن است رستنی‌هایی که در آن [دامهایتان را] می‌چرانید.

با آن برای شما زراعت و زیتون و خرما و انگور و هرگونه
محصول می‌رویند، بی‌گمان در آن عبرتهاست برای مردمی
که خردورزند.

شب و روز و مهر و ماه را رام شما گرداند، و اختران به
فرمان وی رام گردیدند. بی‌گمان در این عبرتهاست برای
مردمی که بیندیشند.

و آنچه را در زمین است به رنگهای گوناگون برای شما پدید
آورد. در این همه نشانه‌ای است برای مردمی که پند
می‌گیرند.

اوست که دریا را رام کرد تا از آن گوشت تازه‌ای بخورید، و
از آن زیوری استخراج کرده می‌پوشید، و کشتی‌ها را
می‌بینی که در آن دریا شکافند، تا از فضل خدا بهره‌ور
شوید، باشد که سپاس گزارید.

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوْسِي أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَرََا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

۱۶

وَعَلَّمَتْ بِالتَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

۱۷

أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

۱۸

وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۹

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

۲۰

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ
يُخْلَقُونَ

۲۱

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ ۖ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ

۲۲
۲۲۶۹

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ ۖ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم
مُّنْكَرَةٌ وَهُمْ مُّسْتَكْبِرُونَ

۲۳

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْتَكْبِرِينَ

۲۴

وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

۲۵

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ
يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

۲۶
۲۲۷۹

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَآتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ
فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَنَّهُمُ الْعَذَابُ مِن
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

و در زمین کوهها را پی افکند تا شما را نجنباند، و رودها و
راههایی پدید آورد، باشد که ره یابید.

و نشانه‌ها [یی دیگر] برافراشت، و به وسیله ستاره‌گان [در
دریا] راه می‌جویند.

پس، آیا کسی که می‌آفریند، همانند کسی است که
نمی‌آفریند؟ آیا پند نمی‌گیرید؟

اگر نعمت‌های خدا را بشمارید، آن را شمار نتوانید؛ همانا
خدا آمرزگاری مهربان است بی‌تردید.

خدا آنچه را نهان یا آشکارا کنید، می‌داند.

و معبودهایی را که به جای خدا می‌خوانند، چیزی را
نمی‌آفرینند؛ بلکه خود آفریده می‌باشند.

آنها مردگانی بی‌جانند، و نمی‌دانند کی برانگیخته می‌شوند.

خدایِ شما خدایی یگانه است؛ پس کسانی که آخرت را باور
نمی‌کنند، دل‌هایشان انکارگر است و تکبر می‌ورزند.

بی‌تردید آنچه را نهان و آنچه را آشکار می‌کنند، خدا
می‌داند؛ او گردنکشان را دوست نمی‌دارد.

و چون به آنان گویند: پروردگارتان چه چیز فرو فرستاده؟
گویند: همان افسانه‌هایی را که پیشینیان گفتند.

اینان روز رستاخیز، هم بار گناهان خویش را به تمامی بر
دوش می‌کشند، و هم بخشی از گناهان کسانی را که
ندانسته آنان را به کژراهه برده‌اند. هان! بارِ بدی را بر
دوش می‌کشند.

پیشینیان اینان نیز نیرنگ می‌زدند، و خدا از پایه به ریشه
آنان زد، و سقف از بالایشان بر سرشان فرو افتاد، و عذاب
به سراغشان آمد از آنجا که نمی‌فهمیدند.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِءَ يَسْتَهْزِءُونَ

آنگاه روز رستاخیز رسوایشان می‌سازد؛ و گوید: آن همتایان من که درباره آنان [با پیامبران ستیزه می‌کردید، کجا هستنند؟ و دانشوران گویند: امروز خواری و رسوایی بر کسانی است که کفر ورزیدند.

همانان که فرشتگان چون جانشان را– در حالی که به خود ستم کرده‌اند– می‌گیرند، از در تسلیم آیند [و گویند: ما هیچ کارِ بدی نمی‌کردیم. ولی خدا داناست به کارهایی که می‌کردید.

اکنون از دروازه‌های دوزخ درآیید، جاودانه در آن مانید؛ و چه زشت است جایگاه کسانی که کبر ورزیدند.

و به پارسایان گفته شود: پروردگارتان چه فرود آورد؟ گویند: خوبی. برای نکوکاران در این دنیا نیکی است، و سرای آخرت بهتر است؛ و چه نیکوست سرای کسانی که پرهیزگارند.

بهشت‌های جاویدان که بدان درآیند؛ از فرودستِ آن جویباران جاری است؛ در آنجا هر چه بخواهند فراهم است. بدین‌گونه خدا پاداش می‌دهد کسانی را که پرهیزگارند.

همانان که چون فرشتگان جانشان را به پاکی گیرند، به آنان گویند: درود بر شما، به بهشت درآیید به خاطر کارهایی که می‌کردید.

آیا [کافران انتظاری جز این دارند که فرشتگان به سراغشان آیند، یا اینکه فرمان پروردگارت [برای عذابشان آید؟ پیشینیان اینان نیز به همین گونه رفتار می‌کردند؛ خدا بر آنان ستم نکرد، بلکه این خود بودند که به خویشتن ستم کردند.

از این رو بدیهای کردارشان به آنان رسید، و آنچه را مسخره‌اش می‌کردند گریبانگیرشان گردید.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا ءَابَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۱۶
نحل
۳۵
۱۲۸/
۲۲۸

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

۳۶

إِنْ تَحَرَّصَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

۳۷

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۳۸

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ

۳۹

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ

۴۰

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبُوِّنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۴۱
۲۲۹

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۴۲

و مشرکان گفتند: اگر خدا می‌خواست، نه ما و نه پدرانمان، چیزی جز او را نمی‌پرستیدیم، و جز با فرمان او چیزی را حرام نمی‌کردیم، پیشینیان اینان نیز به همین شیوه عمل کردند؛ و آیا پیامبران جز پیام‌رسانی آشکار وظیفه‌ای دارند؟

به راستی در میان هر امتی پیامبری را برانگیختیم، [تا بگوید:] خدای را بپرستید و از طاغوت بپرهیزید. و از ایشان کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده، و از ایشان کسانی هستند که گمراهی را سزاوارند. پس در زمین بگردید و بنگرید که چگونه بود فرجام کسانی که دروغین خواندند.

هر چند حریص بر هدایتشان باشی، خدا کسانی را که وا نهاده هدایت نخواهد کرد، و آنان یآوری نمی‌یابند.

با سخت‌ترین سوگندهایشان به خدا سوگند می‌خورند که خداوند مردگان را برنیزگیزد. آری، این وعده بر او حق است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند؛

تا مورد اختلافشان را برایشان روشن سازد، و تا کافران بدانند که آنان بودند که دروغ می‌گفتند.

همانا گفتار ما درباره چیزی که خواهیم، این است که گوییمش: باش؛ پس خواهد بود.

کسانی که پس از ستم دیدن در راه خدا مهاجرت کردند، در این دنیا در سرزمین نیکویی جایشان دهیم، و در آخرت پاداش بزرگتری دارند؛ اگر دانند.

همانان که پایداری کرده و بر پروردگارشان توکل کردند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِيْٓ إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوْٓا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ

۴۴

بِالْبَيِّنٰتِ وَالزُّبُرِ ۚ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ

۴۵

أَفَأَمِنْ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

۴۶

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

۴۷

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

۴۸

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ

۴۹

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

۵۰
سجده
مستحب

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۝

۵۱
حزب
۱۰۹
ره ۲۳

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ إِنَّمَا هُوَ إِلٰهُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارְهَبُونِ

۵۲

وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّیْنُ وَاصِبًا ۖ أَفَغَيِّرُ اللَّهُ تَتَّقُونَ

۵۳

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ۚ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْءَرُونَ

۵۴

ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

پیش از تو جز مردانی را که به آنان وحی می‌کردیم نفرستادیم. پس از دانایان بپرسید، اگر نمی‌دانید.

[آنان را] با معجزات و کتابهای آسمانی فرستادیم، و این قرآن را بر تو فرستادیم، تا به توضیح آنچه برای مردم فرود آمده‌است بپردازی. و باشد که بیندیشند.

آیا کسانی که حوادثی ناگوار را توطئه می‌چینند، در امانند که ناگهان خدا آنان را در زمین فرو برد؛ یا عذابی بر سرشان فرود آید، از آن سو که نمی‌دانند؟

یا در رفت و آمدشان آنان را فرو گیرد، و چاره‌ای نتوانند؟

یا آنان را در حال بیم و هراسشان فرو گیرد؟ بی‌گمان پروردگارتان نرمخویی است که مهر می‌ورزد.

آیا در آنچه خدا آفریده است ننگریسته‌اند، که [چگونه سایه‌هایشان برای خدا فروتنانه به راست و به چپ می‌گردد و خود فروتنند؟

و آنچه در آسمانها و زمین است، از جنبندگان و فرشتگان برای خدا سجده می‌کنند و تکبر نمی‌ورزند.

از پرودگارشان که فرادستشان است، می‌ترسند و آن کنند که فرمان یابند.

خدا فرموده: دو خدا مگزینید؛ بی‌گمان او خدایی یگانه است. تنها از من پروا گیرید.

آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، و دین پایدار او راست. پس، آیا از غیر خداپروا دارید؟

هر نعمتی که شما دارید از خداوند است؛ آنگاه چون آسیبی به شما رسد به درگاهش لابه می‌کنید.

و چون آن آسیب را از شما برطرف سازد، آنگاه گروهی از شما به پروردگارشان شرک می‌ورزند.

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۵۶

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ ۖ تَاللَّهِ
لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ

۵۷

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

۵۸

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

۵۹

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ ۚ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ
هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

۶۰

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوِّ ۚ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶۱
۲۳۱ر

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ
وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا
يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

۶۲

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ
لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ

۶۳

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ
أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ وَليَهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۶۴

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا
فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

بگذار تا بدانچه به آنان داده‌ایم ناسپاسی ورزند. اینک
برخوردار شوید، زودا که بدانید.

از آنچه روزیشان کرده‌ایم بهره‌ای برای آنچه نمی‌دانند [/
بتان می‌نهند؛ سوگند به خدا که از شما بازخواست خواهد
شد، درباره آنچه افترا می‌بندید.

برای خدا دختران را می‌پندارند- او منزه است- و برای
خودشان هر چه بخواهند.

هرگاه یکی‌شان را به دختر مژده دهند، چهره‌اش سیاه شده
خشمش را فرو خورد،

و از ناگواری خبری که به او داده‌اند از مردم نپند
[و می‌اندیشد که: آیا با خواری نگاهش دارد، یا در خاک
نهانش سازد؟! هان! که داوری بدی دارند.

صفات نکوهیده از بی‌ایمانان به آخرت و صفات ارزنده از آن
خداوند است؛ و اوست استوارکار پیروزمند.

اگر خدا مردم را به خاطر ستمکاریشان عذاب می‌فرمود، بر
سطح زمین هیچ جنبنده‌ای فرو نمی‌گذاشت، ولی [کیفر] آنان
را تا سرآمدی معلوم واپس اندازد؛ و چون سرآمدشان فرا
رسد، نمی‌توانند آن را ساعتی پس و یا پیش اندازند.

برای خدا چیزی را می‌نهند که خود ناپسند می‌دانند؛ وبا
زبان‌شان به دروغ مدعی می‌شوند که بهشت را دارند!
بی‌تردید آتش برای آنهاست، و آنان [به سوی دوزخ همی
تازند.

به خدا که برای امت‌های پیش از تو نیز [پیامبرانی
فرستادیم، اما شیطان کارهایشان را در نظرشان آراست، و
امروز او سرپرست آنهاست، و کیفر دردآوری دارند.

ما این کتاب را بر تو فرو نفرستادیم مگر برای آنکه برایشان
روشن سازی آنچه را در آن اختلاف می‌کردند، و آن رهنمود
و رحمتی است برای مردمی که می‌گروند.

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ ۖ مِنْ
بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبْنَا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا
وَرِزْقًا حَسَنًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ
الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ
بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ ۚ فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ ۚ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ ۚ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ
الْعُمْرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۖ فَمَا الَّذِينَ
فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ
سَوَاءٌ ۚ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا ۚ وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً ۚ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ

خدا از آسمان آبی فرود آورد و زمین را پس از پژمردنش
بدان زنده کرد؛ بی‌گمان در این نشانه‌ای است برای مردمی
که می‌شنوند.

شما را در چارپایان عبرتی است؛ از آنچه در شکم آنهاست،
از میان سرگین و خون شما را شیری ناب می‌نوشانیم، که
بس گواراست برای کسانی که می‌نوشند.

و از میوه‌های خرما و انگور، باده‌ای مستی بخش و خوراکی
نیکو برای خویش می‌گیرید؛ بی‌گمان در این عبرتی است
برای مردمی که خرد ورزند.

پروردگات به زنبور عسل، الهام کرد که خانه گزین در میان
کوه و درخت و آنچه افرازند،

آنگاه از تمام میوه‌ها بخور، و هموار به راههای پروردگارت
رو. از دورن شکمهایشان شهدی رنگارنگ می‌تراود، که در
آن درمانی برای مردم است؛ بی‌تردید در این نشانه‌ای است
برای مردمی که اندیشند.

خداست که شما را آفرید، آنگاه شما را می‌میراند؛ و برخی
از شما فرتوت می‌شوند، که دیگر پس از دانایی چیزی
نمی‌دانند؛ بی‌تردید خدا دانایی است قدرتمند.

خدا در روزی برخی از شما را بر برخی برتردی داده، و
فزونی یافتگان روزی خود را به بندگان نمی‌بخشد تا در
آن با هم برابر باشند. آیا نعمت خدا را نادیده می‌گیرید؟

خدا همسرانی از خودتان برایتان نهاد، و از همسرانتان
برایتان فرزندان و نوادگان پدید آورد، و از پاکیزه‌ها
روزیتان بخشید؛ آیا به باطل می‌گروند، و نعمت خدا را
ناسپاسی ورزند؟

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ

۷۴

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۷۵
حزب
۱۱۰

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَن
رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ
يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۷۶

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى
شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ
يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۷۷
۲۳۴

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ
الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۷۸

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ

۷۹

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ
إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

آنان به جای خدا چیزهایی را می‌پرستند، که در آسمانها و
زمین نه اختیار هیچ روزی را برای آنان دارند و نه
می‌توانند.

پس، برای خدا مثل‌ها ننید، که خدا می‌داند و شما
نمی‌دانید.

خدا مثلی زده‌است: بنده زر خریدی را که کاری از او
بر نمی‌آید، و کسی که از سوی خود روزی نیکو به وی دادیم،
و او در نهان و آشکار از آن می‌بخشد؛ آیا این دو یکسانند؟
سیاس خدا را؛ بلکه بیشترشان نمی‌دانند.

و نیز خداوند مثل می‌زند: دو مردی را که از آن دو یکی لال
است و از او هیچ کاری بر نمی‌آید، و سربار سرور خویش
است؛ هر جا که می‌فرستدش موفق به کار نمی‌گردد؛ آیا او
با کسی که به داد فرمان می‌دهد و بر راهی راست است،
برابرند؟

نهان آسمانها و زمین از آن خداوند است؛ و کار رستاخیز جز
یک چشم بر هم زدن یا نزدیکتر نمی‌باشد؛ و خدا بر هر
کاری تواناست، بی‌تردید.

خدا شما را از شکم مادرانتان، در حالی که چیزی
نمی‌دانستید برون آورد، و برای شما گوش و چشم و دل
نهاد، باشد که سپاس گزاریید.

آیا برفراز آسمان به پرندگان که رام گشته‌اند
نگریسته‌اند؟ آنها را جز خدا نگه نمی‌دارد؛ بی‌گمان در آن
نشانه‌هاست برای مردمی که می‌گروند.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمِئَةً إِلَى حِينٍ

۰۱۶
نحل
۸۵
/۱۲۸

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُم سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

۸۱

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۸۲

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ

۸۳

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

۸۴
۲۳۵ر

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

۸۵

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ

۸۶

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۸۷

خدا برخی از خانه‌هایتان را برای سکونت قرار داد و برخی را از پوست چارپایان پدید آورد، که در روز کوچیدن و روز اقامتتان آن را سبکبار می‌یابید؛ و از پشم‌ها و کرک‌ها و موهایشان وسایل زندگی و مایه بهره‌وری پدید آورد، تا زمانی چند.

خدا برای شما از آنچه آفریده سایه‌سارها، و از کوه‌ها پناهگاه‌ها پدید آورد؛ و برای شما تن‌پوشهایی مقرر کرد که شما را از گرما [و سرما] نگاه می‌دارد و تن پوشهایی که از جنگ مصون می‌دارد، و بدین‌سان نعمتش را بر شما تمام می‌کند، باشد که سر تسلیم فرود آرید.

پس اگر روی گردانند، بر تو تنها پیام رسانی آشکار می‌باشد.

اینان نعمت خدا را می‌شناسند و انکارش می‌کنند، و بیشترشان ناسپاس‌اند.

روزی که از هر امتی گواهی برانگیزیم؛ آنگاه کافران را نه رخصتی دهند، نه پوزششان را پذیرند.

و چون ستم پیشگان عذاب را ببینند، نه عذابشان کاسته می‌گردد نه مهلتی یابند.

و چون مشرکان معبودهایشان را ببینند، گویند: پروردگارا، اینان معبودهای ما بودند که به جای تو می‌پرستیدیم؛ و آنان در پاسخشان گویند: شما بی‌تردید دروغ‌گویانید.

آن روز در برابر خدا رام آیند، و از آنان ناپدید می‌شود آنچه افترا بستند.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ

کسانی که کفر ورزیدند و راه خدا را [بر مردمان بستند،
عذابی بر عذابشان بیفزاییم به خاطر فسادى که می‌کردند.

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا
بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

و روزی را [به یاد آور] که بر هر امتی گواهی از خودشان
برانگیزیم، و تو را بر گواهیشان فراخوانیم، و این کتاب [/
قرآن را بر تو فرود آوردیم، که روشنگر هر چیز و رهنمود و
رحمت و بشارت است برای کسانی که مسلمانند.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ
عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

خدا به دادگری و نكوكارى و بخشش به خویشان فرمان
می‌دهد، و از ناشایستی و کار ناپسند و سرکشی باز می‌دارد؛
و شما را اندرز می‌دهد، باشد که یاد آرید.

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ
تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا تَفْعَلُونَ

چون با خدا پیمان بستید به پیمان وفا کنید، و سوگندها را
پس از آنکه استوار ساختید و خدا را بر خویش گواه
گرفتید، مشکنید؛ بی‌گمان خدا داناست به کارهایی که
می‌کنید.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَا
تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ
أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ ۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

همانند آن زن مباشید که رشته‌اش را پس از تابیدن
وامی‌تابید، تا سوگندهایتان را دستاویز فریب کنید، بدین
خیال که گروهی بر گروهی دیگر فزونی دارد. خداوند شما
را بدان می‌آزماید و سرانجام روز رستاخیز برایتان روشن
می‌سازد آنچه را که در آن اختلاف می‌کردید.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

خدا اگر می‌خواست شما را امت یگانه‌ای می‌ساخت، ولی هر
که را خواهد به کژراهه برد و هر که را خواهد راه نماید؛ و
بی‌تردید بازخواست می‌شوید از آنچه می‌کردید.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا أَلْسُوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

در میان خویش سوگندهایتان را دستاویز فریب نگردانید، تا گامی پس از استواریش فرو لغزد، و به خاطر اینکه [مردم را از راه خدا بازداشته‌اید بدی را چشید، و عذابی سهمگین برای شما باشد.

پیمان خدا را به بهایی ناچیز مفروشید، زیرا آنچه نزد خداست برای شما بهتر است، اگر دانید.

آنچه نزد شماست پایان یابد و آنچه نزد خداست پایدار می‌ماند. و شکیبایان را پاداش می‌دهیم به نیکوتر از آنچه می‌کردند.

هر کس کاری شایسته کند و مؤمن باشد– چه زن و چه مرد – با زندگانی شایسته‌ای زندگیش بخشیم؛ و به آنان پاداش می‌دهیم، پاداشی نیکوتر از آنچه می‌کردند.

هرگاه که قرآن بخوانی، از شیطان رانده شده، پناه بر به خداوند.

بی‌گمان وی را چیرگی نیست بر کسانی که گرویده‌اند و بر پروردگارشان توکل دارند.

چیرگی‌اش تنها بر کسانی است که سروریش را پذیرفتند، و کسانی که به خداوند شرک می‌ورزند.

و چون آیه‌ای را با آیه‌ای جایگزین کنیم– و خدا داناتر است به آنچه فرستاده– گویند: تو تنها دروغ می‌بافی! این گونه نیست، بلکه بیشترشان نمی‌فهمند.

بگو: آن را روح القدس از سوی پروردگارت به حق فرود آورده، تا گروندگان را استوار گرداند، و مسلمانان را رهنمود و مژده‌ای باشد.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ

ما نیک می‌دانیم، که آنان می‌گویند: او را بشری می‌آموزد.
[هرگز:] زبانی که ایشان نسبت می‌دهند، زبان غیر عربی
است. و این [قرآن، به زبان عربی آشکار می‌باشد.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که به آیه‌های خدا نمی‌گروند، خدا هدایتشان
نخواهد کرد، و کیفر دردآوری دارند.

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ

تنها کسانی دروغ می‌بافند که به آیه‌های خدا نمی‌گروند، و
خود دروغگویانند.

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

هر کس پس از ایمانش به خداوند کافر گردد- مگر آنکه
مجبور شده و دلش به ایمان مطمئن باشد- آری کسانی که
بر کفر سینه بگشایند، خشم خداوند بر آنهاست، و کیفری
سهمگین دارند.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

این از آن روست که آنان زندگانی دنیا را بر آخرت برتری
دادند، و خدا گروه کافران را هدایت نخواهد کرد.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

آنان کسانی‌اند که خدا بر دلها و گوشها و دیدگانشان مهر
نهاد، و آنان خود بی‌خبرانند.

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَسِرُونَ

ناگزیر آنان در سرای واپسین خود زیانکارانند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

آنگاه پروردگارت در حق کسانی که پس از شکنجه شدن
مهاجرت کردند، آنگاه پیکار کرده و پایداری کردند، آری
پروردگارت زان پس، آمرزگاری مهربان است بی‌تردید.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَدِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ
مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

روزی که هر کس به دفاع از خویش برخیزد، و هر کس را
هر چه کرده بی کم و کاست دهند و بر آنان ستم نرود.

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا
رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا
اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

خدا مثل زده: شهری را که امن و امان بود، و روزیش از هر
سو به فراخی می‌رسید، آنگاه نعمت‌های خدا را ناسپاسی
کردند، و خدا لباس گرسنگی و ترس بر اندامشان پوشاند،
به سزای کارهایی که می‌کردند.

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ
وَهُمْ ظَالِمُونَ

و پیامبری از خودشان برایشان آمد، اما وی را دروغگو
خواندند، و سرانجام عذاب آنان را فرو گرفت، در حالی که
ستمگر بودند.

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

پس، از آنچه خدا روزیتان کرده، حلال و پاک بخورید، و
نعمت خدا را- اگر پرستشگر او هستید- سپاس بگذارید.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلٌ
لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۖ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ

همانا خدا مردار و خون و گوشت خوک و آنچه با نامی غیر
خدا سر بریده شده، بر شما حرام فرموده؛ اما کسی که
درمانده شود، و تجاوزکار و زیاده خواه نباشد، خدا آمرزگاری
مهربان است بی‌تردید.

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَلٌ
وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

با هر دروغی که بر زبانتان می‌آید، مگویید: این حلال است و
آن حرام، تا دروغ بر خدا بندید. به یقین کسانی که بر خدا
دروغ می‌بندند، رستگار نمی‌گردند.

مَتَّعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

آنان بهره‌ای اندک، و کیفر دردآوری دارند.

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۖ وَمَا
ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

بر یهودیان آنچه را پیش از این بر تو خوانده‌ایم، حرام
گردانیدیم؛ و ما بر آنان ستم نکردیم، بلکه این خود بودند
که بر خویشتن ستم کردند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

شَاكِرًا لِلنَّعْمَةِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَعَاتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ۚ وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ ۖ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ ۚ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

با این همه پروردگارت در حق کسانی که به نادانی کار بدی مرتکب شده‌اند، آنگاه به دنبال آن توبه کرده و به اصلاح گراییدند، پروردگارت پس از آن آمرزگاری مهربان است بی‌تردید.

همانا ابراهیم، خود امتی بود فرمان بردار خدا و حق‌گرا، و از مشرکان نبود.

سپاسگزار نعمت‌های خدایش بود. [خدا] او را برگزید و به راه راست هدایتش فرمود.

در این سرای به وی نیکی عطا کردیم، و در آن سرای از شایستگان است، بی‌تردید.

آنگاه به تو وحی فرستادیم که: از آیین حق‌گرای ابراهیم پیروی نما، که از مشرکان نبود.

بی‌گمان [بزرگداشتِ شنبه، بر کسانی مقرر شد که درباره آن اختلاف می‌کردند. و بی‌تردید پروردگارت در روز رستاخیز میانشان درباره چیزی که بر سرِ آن اختلاف می‌کردند داوری خواهد کرد.

مردم را با پند و اندرزی نیکو به راهِ پروردگارت فرا بخوان، و با آنان به بهترین شیوه به ستیز کلامی پرداز؛ پروردگارت داناتر است به حال کسانی که از راهِ وی منحرف شده‌اند، و نیز داناتر است به حال کسانی که راه یافته می‌باشند.

اگر عقوبت می‌دهید، به همان مقدار که عقوبت دیدید عقوبت دهید، و اگر شکیبایی ورزید، البته آن بهتر است برای کسانی که شکیبایند.

شکیبایی کن که شکیبایی‌ات جز به توفیق خدا نمی‌باشد و برای آنان اندوهگین باش، و دلتنگ مباش از آنچه نیرنگ می‌زنند.

بی‌تردید خدا با پرهیزگاران است، و با کسانی است که نکوکارند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ وَ مِنْ ءَايَاتِنَا
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

۱
جزء ۱۵
حزب
۱۱۳
۲۴۰ ر
منزل
۴

وَعَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ أَلاَّ
تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا

۲

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا

۳

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لُتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
مَرَّتَيْنِ وَلِتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا

۴

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي
بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا

۵

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ
وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا

۶

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا
جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُئُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا

۷

منزه است کسی که بنده اش را شبانگاهی از مسجدالحرام تا مسجدالاقصی که پیرامونش را برکت بخشیده ایم- برد، تا نشانه های خویش را به وی بنمایانیم؛ اوست بی گمان شنوایی بینا.

ما به موسی کتاب [آسمانی دادیم، و آن را رهنمودی برای بنی اسرائیل گردانیدیم، که تکیه گاه مگیرید مگر من را.

فرزندان کسانی که آنان را به همراه نوح سوار [بر آن کشتی کردیم؛ به راستی او بنده ای بود سپاس گزار.

ما به بنی اسرائیل در کتاب خاطرنشان کردیم، که شما در این سرزمین دو بار فساد برمی انگیزید، و برتری می جوئید بزرگترین برتری جویی ها.

و چون وعده نخستین آن دو فرا رسد، بندگانی نیرومند از خود را بر شما برانگیزیم تا درون خانه ها را جستجو کنند، و این وعده ای است که تحقق خواهد یافت بر شما.

آنگاه شما را بر آنان پیروز می کنیم، و با اموال و فرزندان یا©ن می بخشیم، و نفرات شما را فرونی می دهیم بر آنها.

اگر نیکی کنید به خود نیکی کرده اید و اگر بدی کنید به خویشان کرده اید. و چون وعده آخر فرا رسد چهره های آنان را اندوهگین سازند، و به همان مسجد [بیت المقدس که نخستین بار درآمدند در آیند، و به هر چه دست یابند نابود می کنند آن را.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا

۹

إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

۱۰

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۱۱
۲۴۱ر

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَجُولًا

۱۲

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا
آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا

۱۳

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَبِيرَهُ فِي غُنْفِهِ ۚ وَنُخْرِجْ لَهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا

۱۴

أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

۱۵

مِّنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۚ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ
نَبْعَثَ رَسُولًا

۱۶

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
فَحَقَّقَ عَلَيْهَا الْقَوْلَ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا

۱۷

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ ۚ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

باشد که پروردگارتان بر شما رحمت آورد، و اگر بازگردید،
باز می‌گردیم. و دوزخ را قرار داده‌ایم زندانِ کافرها.

این قرآن به آیینی هدایت می‌کند که استوارترین است، و
مؤمنانی را که نکوکارند مژده می‌دهد، که برای آنهاست
پاداشی گرانبها.

و برای بی‌ایمانانِ به آخرت آماده ساخته‌ایم عذابی جانگزا.

انسان، بدی را چنان فرا می‌خواند که خوبی را، و آدمی
شتابزده است [در کارها].

ما شب و روز را دو پدیده گردانیدیم؛ پدیده شب را
تیره‌گون و پدیده روز را روشنی بخشیدیم، تا در آن از
فضل پروردگارتان [روزی جویید؛ و تا شمار سالها و حساب
را دانید و نیک روشن داشته‌ایم هر چیز را.

ما کارنامه هر انسان را به گردنش آویخته‌ایم، و روز
رستایز کارنامه‌ای برای وی برون آریم که به روشنی
نگاشته‌اند آن را.

بخوان کارنامه‌ات را، کافی است که امروز خود حسابرسی
کنی خود را.

هر کس راه یافته است تنها به سودِ خویش راهیافته است،
و هر کس به کژراهه رفته‌است تنها به زیان خویش به
کژراهه رفته‌است. هیچ بردارنده‌ای بارِ گناه دیگری را
برنمی‌دارد، و ما تا پیامبری نفرستیم، کیفر نمی‌دهیم
[هیچ‌کس را].

و چون بخواهیم شهری را تباه کنیم، ناز پروردگانش را
فرماییم که در آن به فساد پردازند، و چون عذاب بر آنان
مسلم شد، زیر و رو می‌کنیم آن را.

پس از نوح چه بسیار نسل‌ها را که به تباهی بردیم، و
پروردگارت به گناهان بندگان خویش است آگه و بینا.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا

۱۹

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُم مَّشْكُورًا

۲۰

كُلَّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا

۲۱

أَنْظِرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا

۲۲

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا

۲۳
حزب
۱۱۴
۲۴۲۲

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

۲۴

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

۲۵

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

۲۶

وَعَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا

۲۷

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ۖ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِءَ كَفُورًا

هر که بهره زود گذر [دنیوی خواهد، از آن برای هر که بخواهیم، هر چه بخواهیم می‌بخشیم، آنگاه دوزخ را برای وی مقرر می‌داریم که در آن آید نکوهیده و رانده از هر جا.

و هر که سرای آخرت را خواهد و برای آن با تمامِ توان کوشد، و مؤمن باشد؛ اینانند که مورد تقدیر است کوششِ آنها.

هر یک از آنان و اینان را از بخشش پروردگارت بهره‌ور می‌سازیم، و بخشش پروردگارت هیچ دریغ نگردیده [از شما].

بنگر که چگونه برخی از آنها را بر برخی دیگر برتری دادیم، و درجات آخرت است برتر و والا.

معبودی دیگر را همتایِ خدا بدان، که بنشینی نکوهیده و مانده از هر جا.

پروردگارت مقرر فرمود که: جز او را نپرستید، و به پدر و مادر نیکی کنید؛ و اگر یکی از آن دو و یا هر دو در کنارت سالخورده شدند، به آنان «اف» مگو، و آنان را مران از خویش؛ و با آنان سخن بگو، به گونه‌ای زیبا.

برایشان از سر مهر، بالِ فروتنی فرو گستر، و بگو: پروردگارا، همان‌گونه که مرا در خُردی پرورده‌اند، اکنون رحمتشان فرما.

پروردگارِتان آگاه‌تر است بدانچه در دلهایتان دارید؛ اگر نکوکار باشید، بدانید که اوست آمرزگارِ توبه‌کننده‌ها.

و حق خویشاوند و بینوا و در راه مانده را بده، و بپرهیز از تباه کردن نعمت‌ها.

بی‌گمان اسرافکاران برادرانِ شیطان‌هایند و شیطان ناسپاس است پروردگارش را.

وَمَا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ أَبْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا

۲۹

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا

۳۰

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

۳۱
۲۴۳ر

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا لَّيْكُمْ نَزَرُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا

۳۲

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

۳۳

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا

۳۴

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا

۳۵

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

۳۶

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

۳۷

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا

۳۸

كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا

و هرگاه به امید گشایشی از پروردگارت از ایشان روی گردانی، باز با خوشی و نرمی سخن بگوی با آنها.

[به گاه بخشش نه دستت را فرو بند [از بخل ، و نه چندان گشاده دار آن را؛ که فرو مانی نکوهیده و حسرت زده برجا.

بی‌گمان، پروردگارت برای هر که بخواهد، روزی را گشاده و یا تنگ گرداند. به راستی، او به بندگانِ خویش است آگه و بینا.

فرزندانتان را از بیم تنگدستی مکشید. این ماییم که ایشان و شما را روزی می‌دهیم. به راستی کشتن آنان خطایی است دهشت‌زا.

به زنا نزدیک نشوید، که آن کاری است ناشایست و راهی است ناروا.

کسی که کشتنش را خدا حرام فرموده مگر به حق مکشید. و هر که را به ستم کشند، برای ولیّ او حقّ نهاده‌ایم؛ پس در قتل [/ قصاص زیاده‌روی نکند؛ که اوست موردِ حمایت ما.

به مال یتیم– مگر به بهترین راه– نزدیک نشوید، تا به کمال رسد؛ و پیمان را پاس بدارید، که پرسیده می‌شوید از پیمانها.

چون پیمان‌ه دهید، پیمان‌ه را تمام دهید، و با ترازویی درست بسنجید که این بهتر است و دارای خوش‌ترین پایانه‌ها.

چیزی را که بدان آگهی نداری پیروی مکن؛ که بی‌تردید بازخواست می‌شود از گوش و چشم و از دلها.

روی زمین از سرِ نخوت گام برمدار؛ که تو هرگز زمین را نشکافی، و در بلندی هرگز سر نمی‌سایي بر کوهها.

این همه، ناپسندش نزد پروردگار توست ناروا.

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ
اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا

۴۰

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنثًا
إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا

۴۱
۲۴۴۲

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْءَانِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

۴۲

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَبَّتَغُوا إِلَىٰ ذِي
الْعَرْشِ سَبِيلًا

۴۳

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا

۴۴

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ وَإِن مِّن
شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ
إِنَّهُوَ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

۴۵

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا

۴۶

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا
وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْءَانِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ
نُفُورًا

۴۷

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ
نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

۴۸

أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

۴۹

وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا وَّرَفًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

این از اندرزهایی است که پروردگارت به تو وحی فرستاده.
معبود دیگری را با خدا مخوان، که به دوزخ افکنده می‌شوی
نکوهیده و رانده از هر جا.

آیا پروردگارتان پسران را ویژه شما کرده، و خود از
فرشتگان دخترانی برگزیده؟ در حقیقت شما می‌گویید گفتارِ
شگفتی را.

راستی را که در این قرآن، ما [حقایقی را] گونه‌گون بیان
کردیم، تا مگر پند گیرند؛ ولی جز رمیدن نمی‌افزاید آنان را.

بگو: اگر آنچنان که می‌گویند، خدایانی در کنار او بودند، در
آن صورت به سوی خداوندِ عرش می‌جستند، راهی را.

او منزّه و فراتر است از آنچه می‌گویند، بسیار فراتر و والا.

آسمانهای هفت گانه و زمین و هر که در آنهاست ستایشش
را می‌گویند، و هیچ چیز نیست مگر آنکه سپاسگزارانه
ستایش او می‌گوید، ولی شما ستایش آنها را در نمی‌یابید؛ به
راستی که او بردباری است آمرزگار [خطا].

هنگامی که قرآن می‌خوانی، میان تو و بی‌ایمانانِ به آخرت،
می‌افکنیم پرده‌ای ناپیدا.

بر دلهایشان پوششهایی نهیم که آن را در نمی‌یابند، و در
گوشه‌هایشان سنگینی‌ای است. و چون در قرآن پروردگارت
را به یگانگی یاد می‌کنی، از سر بی‌زاری پشت می‌کنند آنها.

و چون به تو گوش می‌سپرند، ما داناتریم که چرا سپرند، و
نیز آنگاه که راز می‌گویند؛ چه، ستمگران گویند: شما پیروی
نمی‌کنید مگر افسون شده مردی را.

بنگر که چگونه برایت مثلها زده‌اند پس همراه شده‌اند و به
جایی نمی‌برند راهی را.

و گفتند: آنگاه که استخوان و خاک شدیم، به آفرینشی نوین
برانگیخته می‌شویم آیا؟

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا

بگو: [آری؛] سنگ باشید یا آهنی [سخته و خارا]،

۵۱

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا
قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَرِيبًا

۵۲

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ ۖ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا
قَلِيلًا

۵۳
۲۴۵ر

وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ
بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنسَنِ عَدُوًّا مُّبِينًا

۵۴

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِن يَشَأْ يُرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ
يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا

۵۵

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا
بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَءَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

۵۶

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِ ۖ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ
الصُّبْرِ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا

۵۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ
أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ
كَانَ مُحْدُورًا

۵۸

وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ أَوْ
مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

یا هر پدیده‌ای که شگرف نماید در خاطر شما. به زودی خواهند گفت: چه کسی ما را بازگرداند؟! بگو: همان که نخستین بار شما را پدید آورد. آنگاه سرهایشان را تکان داده و گویند: آن کی است؟ بگو: شاید باشد به همین زودی‌ها.

روزی که شما را فرا خواند، و شما سپاسگزارانه پاسخ دهید، و پندارید که نمانده‌اید مگر اندکی [در گورها].

به بندگانم بگو: سخنی بگویند که بهترین باشد؛ چرا که شیطان میانشان فتنه دراندازد؛ بی‌گمان شیطان دشمنی آشکار است برای انسانها.

پروردگارتان داناترین به [حالِ شماست؛ اگر بخواهد بر شما مهر آورد؛ و اگر بخواهد کیفرتان دهد؛ و تو را نفرستاده‌ایم بر نگهبانی از آنها.

پروردگارت به هر که در آسمانها و زمین است، داناتر است؛ و برخی از پیامبران را بر برخی برتری بخشیدیم، و به داوود «زبور» را کرده‌ایم عطا.

بگو: کسانی را که به جای خدا پنداشته‌اید فراخوانید، آنان نه توانی دارند که از شما دفع زیان کنند، و نه آنکه بازگردانند از شما بلایی را.

کسانی را که اینان [به خدایی می‌خوانند، [خود] به پروردگارشان نزدیکی جویند، تا کدامین بدو نزدیک‌ترند، و امید به رحمت او دارند و از کیفرش هراسانند، بی‌گمان کیفر پروردگارِ توست پرهیز را سزا.

هیچ شهری نیست مگر آنکه پیش از روز رستاخیز ما ویران کننده یا به سختی عذاب کننده آنیم. و در آن کتاب [/ لوح محفوظ] نگاشته‌اند این را.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَعَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا

۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّعْيَا
الَّتِي أَرَيْنَكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي
الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا

۶۱
۲۴۶۹

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ
ءَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا

۶۲

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا

۶۳

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً
مَوْفُورًا

۶۴

وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أَسْطَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ
بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدهُمْ وَمَا
يَعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

۶۵

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا

۶۶

رَبُّكُمْ الَّذِي يُزْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُ وَكَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

از فرستادن معجزات چیزی بازمان نداشت مگر اینکه پیشینیان، آنها را دروغین خواندند؛ و ما به ثمود ماده شتری که معجزه‌ای نمایان بود دادیم، ولی بدان ستم کردند؛ و ما معجزات را نمی‌فرستیم مگر برای بیم رساندن [به انسانها].

و هنگامی را [به یاد آور] که تو را گفتیم: پروردگارت مردمان را فرا گرفته‌است، و ما آن خوابی را که به تو نمایانیم، و آن درخت نفرین شده در قرآن، تنها برای آزمایش مردم بود؛ ما آنان را بیم می‌دهیم ولی جز سرکشی بزرگ نمی‌افزاید آنان را.

و آنگاه را [به یاد آور] که به فرشتگان گفتیم: بر آدم سجده برید، همه سجده بردند مگر ابلیس که گفت: آیا سجده کنم برای کسی که از گل آفریده‌ای او را؟

[سپس گفت: خواهی دید! همین که بر من برتریش دادی، اگر تا روز رستاخیز مهلتم بدهی، مگر اندکی لگام می‌زنم تمام فرزندانش را.

فرمود: برو؛ هر یک از آنان که پیروت گردد، بی‌گمان دوزخ کیفر شماس؛ کیفری توانفرسا.

از ایشان هر که را توانستی با آوازت به صحنه کشان، و سوارگان و پیادگانت را بر سرشان بتاز، و در اموال و فرزندان‌شان مشارکت نما، و وعده‌شان بده؛ و شیطان جز فریب وعده نمی‌دهد آنان را.

اما بر بندگانم تو را سلطه‌ای نمی‌باشد، و برای کارسازی بسنده است پروردگار تو تنها.

پروردگار شما، همان که در دریا کشتی را برای شما به پیش می‌راند، تا از نعمتش بهره‌ور شوید؛ به راستی او با شما دارد مهربانیه‌ا.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهَ
فَلَمَّا نَجَّيْكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا
لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي عَادَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أَنَاثٍ بِإِمَائِهِمْ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ
فَأُولَٰئِكَ يَفْرَهُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَٰنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ
عَلَيْنَا غَيْرَهُ ۖ وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ حَلِيلًا

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا

إِذَا لَا أَذُقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ
لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا

چون شما را در دریا مشکلی رسد، تمام کسانی را که جز او می‌خوانید فراموش می‌کنید؛ و چون به خشکی رساندتان، پشت می‌کنید؛ و انسان همواره ناسپاس است [در برابر نعمت‌ها].

آیا ایمن شدید از اینکه به‌ناگاه شما را در گوشه‌ای از زمین فرو برد، یا طوفانی شن‌بار بر شما بفرستد، آنگاه برای خویش نمی‌یابید کارسازی را.

آیا ایمن شدید از اینکه بار دیگر شما را بدان [دریا] بازگرداند، و تندبادی شکننده بر شما بفرستد، و به خاطر ناسپاسیتان غرقتان سازد؛ آنگاه برای خویش نمی‌یابید خونخواهی در برابر ما.

ما آدمی‌زادگان را گرامی داشته‌ایم، و آنان را در خشکی و دریا برنشانده‌ایم، و از پاکیزه‌ها روزیشان داده‌ایم و بر بسیاری از آفریدگان خویش برتری بخشیده‌ایم ایشان را.

روزی که هر گروه از مردم را با پیشوایشان فرا خوانیم؛ پس، کسانی که کارنامه‌شان را به دست راستشان دهند، آنان کارنامه خود را همی خوانند و بر آنان ستم نرود به اندازه نخک هسته خرما.

هر که در این جهان کوردل است در آن جهان کورتر است و گمراه‌تر از اینها.

چیزی نمانده‌بود که از آنچه به تو وحی کرده‌ایم تو را بلغزانند، تا جز آن را بر ما بندی، و آنگاه بی‌گمان دوست می‌گرفتند تو را.

و اگر استوارت نمی‌داشتیم، نزدیک بود اندکی بگرایی به آنها.

آنگاه دو چندان در زندگی و دو چندان پس از مرگ [عذاب می‌چشانیمت؛ آنگاه برای خویش یآوری نمی‌یافتی در برابر ما.

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا

۷۷

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا

۷۸: ۲۴۸ر

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

۷۹

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا

۸۰

وَقُلْ رَبِّ ادْخُلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيرًا

۸۱

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

۸۲

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

۸۳

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَنِ أَعْرَضَ وَنَا بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا

۸۴

قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا

۸۵: ۲۴۹ر

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

۸۶

وَلَيْنُ شِئْنَا لَنُدْهَبَنَّ بِالَّذِيْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا

چیزی نمانده بود که تو را از این سرزمین بلغزانند، تا از آن برونت رانند، و در آن صورت پس از تو مگر مدت کوتاهی نمی‌ماندند پابرجا.

این همان شیوه پیامبرانی است که پیش از تو فرستادیم، و هرگز دگرگونی نخواهی یافت در شیوه ما.

و نماز را از هنگام بازگشتن خورشید [نیمه روز] تا تاریک‌نای شب برپادار، و نماز بامداد را [نیز]؛ که نماز بامداد است مشهود [فرشته‌ها].

و پاسی از شب را بدان زنده بدار، تا برایت افزونی باشد؛ باشد که پروردگارت عطایت کند جایگاهی والا.

و بگو: پروردگارا مرا [در هر کار] به درستی وارد کن و به درستی بیرون بر، و به من از سوی خویش توانی یاری بخش عطا فرما.

و بگو: حق آمد و باطل تباه شد و همواره باطل است در تباهیها.

ما از قرآن آنچه درمان و رحمت است گروندگان را می‌فرستیم، و جز زیان نمی‌افزاید بر ستمگرها.

چون به انسان نعمتی می‌بخشیم، سر باز زده و شانه چرخاند؛ و چون آسیبی به وی رسد، از دست می‌دهد امیدش را.

بگو: هر کس در خورِ خود کوشد، و پروردگارتان داناتر است به آنکه یافته راهِ نکوتر را.

تو را از «روح» می‌پرسند؛ بگو: روح از امرِ پروردگار من است، و شما را از دانش جز اندکی نگشته عطا.

اگر بخواهیم آنچه را به تو وحی کرده‌ایم از تو می‌گیریم؛ آنگاه برای خویش یآوری نمی‌یابی در برابر ما،

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

۸۸

قُل لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْحِجُّ عَلَيَّ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

۸۹

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

۹۰

وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا

۹۱

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّحِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا

۹۲

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا

۹۳

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرِفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَن نُّؤْمِنَ لِإِرْقِيَّكَ حَتَّى تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ قُل سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا

۹۴
۲۵۰۲

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا

۹۵

قُل لَّوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا

۹۶

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

مگر مهری از پروردگارت. بی‌گمان بخشش وی در حق توست بسی والا.

بگو: اگر آدمیان و جنیان گرد آیند که همانند این قرآن را بیاورند، نتوانند همانندش را بیاورند، هر چند برخی‌شان یاری دهند برخی را.

به راستی در این قرآن برای مردم، از هر مثلی گونه‌گون آوردیم، ولی بیشتر مردم برتنبایدند جز ناسپاسی را.

گفتند: هرگز به تو نمی‌گرویم تا از زمین چشمه‌ای بجوشانی، برای ما.

یا تو را بوستانی باشد از خرما و انگور، و در لابه‌لایش روان‌سازی جویها.

یا پاره‌ای از آسمان را– چنان‌که پنداری– بر ما بیندازی، یا خدا و فرشتگان را بیاوری در برابر ما،

یا خانه‌ای زرین تو را باشد، یا به آسمان بر شوی؛ و بردشتت را باور نمی‌کنیم تا برای ما کتابی بیاوری که بخوانیمش. بگو: پروردگارم منزه است! مگر من جز فرستاده‌ای هستم از انسانها؟

و مردم را– آنگاه که هدایت به سویشان آمد– چیزی از گرویدن باز نداشت، جز اینکه گفتند: آیا انسانی را به پیامبری فرستاده خدا؟

بگو: اگر در روی زمین فرشتگانی بودند که به آرامی راه می‌رفتند، بی‌گمان از آسمان فرشته‌ای را می‌فرستادیم بر پیامبری آنها.

بگو: میان من و شما برای گواهی، خدا کافی است. که او بر بندگان خویش است آگه و بینا.

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
أُولِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ
عُمِيًّا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَّاوَلَهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ
سَعِيرًا

۹۸

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا
عِظَمًا وَرُفَّتْنَا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

۹۹
حزب
۱۱۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ
عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى
الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا

۱۰۰

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذَا لَا مُسَكَّتُمْ
خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَنُ قَتُورًا

۱۰۱
۲۵۱

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسَعَلَ بَنِي
إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ
مَسْحُورًا

۱۰۲

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا

۱۰۳

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ
جَمِيعًا

۱۰۴

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اُكُونُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ
وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا

و خداوند هر که را راه نماید، همو راه یافته است، و هر که
را به کژراهه نهد برای وی در برابر او دوستانی نخواهی
یافت، و روز رستاخیز آنان را کور و لال و کر به رو افتاده
برانگیزیم. جایگاهشان دوزخ است که هرگاه شعله‌اش فرو
میرد برایشان بر افروزیم شراره‌های آتش‌زا.

این است سزایشان، که به آیه‌های ما کفر ورزیده و گفتند:
پس از آنکه استخوان و گرد و غبار شدیم، در آفرینشی
نوبن برانگیخته می‌شویم آیا؟

مگر ننگریسته‌اند که خداوندی که آسمانها و زمین را
آفریده‌است، تواناست که همانندشان را پدید آرد؛ و اوست
که برایشان سرآمدی– که در آن تردیدی نیست– مقرر
داشت. و ستم کاران نخواستند جز ناسپاسی را.

بگو: اگر شما گنجینه‌های رحمت پروردگارم را می‌داشتید،
باز از بیم از دست دادن دارایی امساک می‌کردید؛ و آدمی
تنگ چشم است بسا.

ما به موسی «نه» نشانه عطا کردیم. از بنی اسرائیل بپرس
آنگاه که نزدشان آمد و فرعون به وی گفت: من تو را
افسون شده می‌دانم، ای موسی

[موسی گفت: تو نیک می‌دانی که این آیات را– که برای
روشنی دلهاست– جز پروردگارِ آسمانها و زمین نفرستاده، و
من ای فرعون، نابود شده می‌دانم تو را.

پس [فرعون تصمیم گرفت که آنان را از سرزمین [مصر]
برون راند، و ما او و همراهانش همه را فروگشتیم [در
دریا].

و پس از او بنی‌اسرائیل را گفتیم: در این سرزمین بمانید،
و چون وعده سرای واپسین فرا رسد، شما را گرد آوریم،
یکجا.

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا

قُلْ ءَامِنُوا بِهِۦٓ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِۦٓ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا۝

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتُ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ وَلِيٌّ مِّنَ الدُّلَىٰ وَكَبِيرُهُ تَكْبِيرًا

۱۸ . كهف	اَلْكَهْفُ: غار	مکی	۱۱۰ آیه	۱۲ صفحه
----------	-----------------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَّهُۥ عِوَجًا

قَيِّمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا

مَّكِثِينَ فِيهِ أَبَدًا

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا

ما آن [/ قرآن را به حق فرستاده‌ایم، و به حق فرود آمده است؛ و جز مژده رسان و بیم‌دهنده نفرستاده‌ایم تو را.

و قرآنی که بخش بخش کرده‌ایم، تا آن را با درنگ بر مردمان خوانی؛ و اندک اندک فرستاده‌ایم آن را.

بگو: بدان بگروید یا نگروید، کسانی که پیش از آن دانش یافته‌اند، هرگاه بر آنان خوانده می‌شود به سجده درافتند بر زنخدان‌ها.

و می‌گویند: منزّه است پروردگار ما! به راستی که شدنی است وعده پروردگار ما.

بر زنخا افتند و گریند و افزایش بر فروتنی آنها.

بگو: «خدا» را بخوانید یا «مهر گستر» را؛ هر کدام را بخوانید او را نامهایی نیکوست. و نمازت را نه بلند بخوان نه آهسته، و میان این و آن برگزین راهی را.

و بگو: سپاس خدای را که نه فرزندی گزیده، نه در جهانداری انبازی گرفته، نه از زبونی سرپرستی دارد؛ و بسیار بزرگ شمار او را.

کتابی استوار که از سوی او به کیفری سخت بیم می‌دهد، و مؤمنانِ نیکوکار را نوید می‌دهد که پاداشی نیکوست آنان را.

که همیشه ماندگار اند در آنجا.

و تا بیم دهد کسانی را که گفته‌اند: فرزندی برگزیده خدا.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبِرَتْ كَلِمَةٌ تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا

فَلَعَلَّكَ بَخِيعُ نَفْسِكَ عَلَى ءَاثَرِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ ءَايَاتِنَا عَجَبًا

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا ءَاتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

فَضْرَبْنَا عَلَى ءَاذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا

هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

نه آنان بدان دانشی دارند نه پدرانشان. چه ناپسند است سخنی که از دهانشان برون می‌آید. و نمی‌گویند مگر دروغی را.

بسا جانت را از شدت اندوه در کارشان فرسوده می‌سازی، که چرا بدین سخن نمی‌گروند آنها.

ما آنچه را روی زمین است زیورش ساخته‌ایم، تا بیازماییم‌شان به کردار نیکوترند کدامین یک از آنها.

و سرانجام آنچه را که بر آن است می‌گردانیم بیابانی خشک [و وحشت‌زا].

مگر پنداشتی که اصحاب کُهِف و رقیم [/ غار خفتگان تاریخدار] بوده‌اند از نشانه‌های شگفت‌آور ما؟

آنگاه که آن جوانمردان به غار پناه برده و گفتند: پروردگارا، از سوی خویش به ما رحمتی عطا فرما، و برای ما فراهم‌ساز راهِ نجاتی را.

پس در آن غار، بر گوشه‌هایشان پرده کشیدیم سالها.

آنگاه برانگیختیم‌شان، تا بدانیم کدامین یک از دو گروه بهتر می‌دانند مدت زمانِ درنگِ آنان را.

ما داستان‌شان را به حق بر تو می‌خوانیم. آنان جوانمردانی بودند که به پروردگارشان گرویدند، و ما افزودیم بر هدایتِ آنها.

و دل‌هایشان را استواری دادیم، آنگاه که بپا خاسته و گفتند: پروردگارِ ما پروردگارِ آسمانها و زمین است؛ هرگز معبودی را جز او نمی‌خوانیم؛ که در آن صورت سخنی گفته‌ایم بی‌مبنا.

این قوم ما که معبودانی جز خدا برگزیده‌اند، چرا برهانی آشکار بر خدایانشان نیارند؟ پس کیست ستمکارتر از آنکه نسبتی دروغ می‌دهد به خدا؟

وَإِذْ أَعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْرَأُ إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ
مَرْفَقًا

۱۸
کهف
۱۶
/۱۱۰

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوَّرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ
ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ
يُضِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا

۱۷
حزب
۱۱۸

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ
الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ
عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُغْبًا

۱۸
۲۵۴ر

وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ
لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ
فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

۱۹

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ
وَلَنْ تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَافِرِينَ

۲۰

اینک که از ایشان و از آنچه به جای خدا می‌پرستیدند کناره
گرفتید، به غار پناه برید، تا پروردگارتان مهرش را بر شما
بگسترد، و در کارتان فراهم آورد گشایشها.

و خورشید را می‌دیدید که چون برآید، از غارشان به سمت
راست گراید، و چون فرو رود از سمت چپ گذرد، و آنان در
فراخای آن بودند. این از آیات خداوند است. هر کس را
خدا راه نماید، راه یافته است، و هر که را به گمراهه نهد،
هرگز برای وی نخواهی یافت رهبر و راهنمایی را.

می‌پنداشتی که بیدارند، با آنکه خفته بودند؛ و ما آنان را به
راست و به چپ می‌گردانیم، و سگشان بر آستانه دستانش
را گشوده بود. اگر آنان را می‌دیدید، به آنان پشت کرده
فرار می‌کردی و آکنده از هراس می‌شدی از مشاهده آنها.

و بدین‌گونه بیدارشان کردیم تا از یکدیگر پرس و جو کنند.
یکی از آنان گفت: چه مدت است که در خوابید؟ گفتند:
روزی یا بخشی از روزی! [و دیگران گفتند:] پروردگارتان
دانتر است که چه مدت است که در خوابید؛ اکنون یکی را
با این درهمتان به شهر فرستید، تا بنگرد غذای بهتری کجا
دارند، و خوراکی از آن برایتان آرد؛ و باید زیرکی کند و
هیچ کس را آگاه نسازد از جایگاه شما.

چرا که اگر آنان دست به شما یابند سنگسارتان می‌کنند، یا
شما را به کیش خویش بازمی‌گردانند، و هرگز نخواهید دید
روی رستگاری را.

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا

وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

و بدین‌گونه دیگران را از حالشان باخبر کردیم، تا بدانند که وعده خدا حق است و در رستخیز تردیدی نیست. و هنگامی که درباره آنان میانشان بگو مگو افتاد، [عده‌ای گفتند: بر آنان یادمانی بنا کنید. پروردگارشان بر آنان داناتر است. و کسانی که مهار کارشان را به دست گرفتند، گفتند: البته برایشان خواهیم کرد مسجدی بنا.

به زودی خواهند گفت: سه تن بودند و چهارمین سگ آنان بود؛ و می‌گویند پنج تن بودند و ششمین سگ آنان بود؛- تیر به تاریکی می‌اندازند!- و می‌گویند: هفت تن بودند و هشتمین سگ آنان بود؛ بگو: پروردگارم بر شمار آنان آگاه‌تر است؛ هیچ کس مگر اندکی شمار آنان را نمی‌داند، پس درباره آنان مگر به صورت ظاهر ستیز مکن، و درباره آنان از کسی مشو جویا.

و در هیچ کاری هرگز مگو: انجامش می‌دهم فردا؛

مگر آنکه خدا خواهد. و چون از یاد بردی، پروردگارت را به یاد آر و بگو: بسا پروردگارم به راهی که به رستگاری نزدیکتر است رهنمون شود من را.

سیصد سال در غارشان ماندند و افزودند بر آن نه را.

بگو: خدا به زمان درنگشان داناتر است. نهان آسمانها و زمین اوراست. وه، چه بینا و شنواست [خداوند]. برای آنان یابوری جز او نمی‌باشد، و در فرمانروایی‌اش شریک نمی‌سازد هیچ کس را.

و آنچه از کتاب پروردگارت به تو وحی رسیده تلاوت کن. کلماتش را دگرگون کننده‌ای نمی‌باشد، و جز او نخواهی یافت پشت و پناهی را.

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۖ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا

وَأَضْرَبُ لَهُمْ مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا

كَلَّا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أَكْلَهَا وَلَمْ تَظْلِمِ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا

با کسانی که پروردگارشان را هر بام و شام می‌خوانند و خشنودی‌اش را همی خواهند، رفاقت کن و از آنان چشم برمدار که زیورِ زندگانی دنیوی جویی؛ و فرمان مبر از کسی که دلش را از یادِ خویش غافل ساخته‌ایم و خواهشش را پیروی کرده و کارِ اوست همواره در تباهیها.

و بگو: این [سخن حق از پروردگارِ شماسست. پس هر که خواهد گردد و هر که خواهد به کفر گراید، ما برای ستمکاران آتشی ساخته‌ایم که بر آنان خیمه زند، و اگر آبی خواهند به آنان آبی چون فلز گداخته دهند که چهره‌ها را بریان سازد؛ نوشابه‌ای بدو استراحتگاهی است نازیبا.

کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند ما هرگز تباه نمی‌کنیم پاداش هیچ نیک‌کرداری را.

برای آنان باغهای جاوید است که از فرودستِ آن جویباران جاری است، در آنجا به دستبندهای زرین آراسته می‌گردند، و جامه‌ها از پرنیان سبز و دیبایِ ستبر می‌پوشند. در آنجا بر تختها تکیه می‌زنند. و خوش پاداش و نیکو مجلسی است [روح‌افزا].

برای آنان دو مردی را مثل بزن، که یکی از آنان را دو باغ انگور عطا کردیم و پیرامون آن را با درختان نخل پوشاندیم، و کشتزاری نهادیم در میانه آنها.

هر دو باغ میوه‌شان را بدادند و از آن هیچ نکاستند، و لابلای‌شان روان ساخته‌بودیم نهری را.

و بدین‌سان میوه فراوان داشت، و روزی به دوستش— که با وی گفتگو می‌کرد— گفت: من در مال از تو بیشتر و نیرومندترم در یاوران و فرزندها.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۚ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا

۳۶

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنَهَا مُنْقَلَبًا

۳۷

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا

۳۸

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا

۳۹

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ۚ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا

۴۰

فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا

۴۱

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُوَ طَلَبًا

۴۲

وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ ۚ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا

۴۳

وَلَمْ تَكُن لَّهُوَ فِتْنَةً يٰنَصْرُونَهُ ۚ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا

۴۴

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا

۴۵
۲۵۷۲

وَأَضْرَبَ لَهُم مَّثَلًا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنزَلْنَاهُ مِن السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا

و [روزی در حالی که بر خویش ستمگر بود واردِ باغش شد، گفت: گمان نمی‌کنم که هیچ گاه به پایان رسد اینها!

و گمان نمی‌برم که رستاخیز شود برپا، و اگر به سوی پروردگارم باز برده شودم بهتر از این یابم در آنجا!

دوستش– که با وی گفتگو می‌کرد– گفت: آیا به کسی ناباور شده‌ای که تو را از خاکی سپس از نطفه‌ای آفرید، آنگاه مردی ساخت باندام و میان بالا؟!

ولی من [می‌گویم:] آن خدای پروردگارِ من است، و من هیچ کس را با پروردگارم نمی‌کنم همتا.

چرا آنگاه که به باغت درآمدی نگفتی: «خدا هر چه بخواهد شود، و نیرویی جز از خدا نمی‌باشد»؟ و اگر در مال و فرزند کمتر از خود می‌نگری مرا،

بسا پروردگارم بهتر از این باغت به من بخشد، و بر آن [باغ عذابی از آسمان فرستد، و زمینی شود خالی از رویش [ها].

یا آبش به اعماق [زمین فرو رود و هرگز نتوانی به دست آوری آن را.

و سرانجام میوه‌هایش را آفت فرا گرفت، و او به خاطر هزینه‌هایی که کرده‌بود– در حالی که بر داربستهایش فرو ریخته‌بود– دستانش را بر هم زده و می‌گفت: ای کاش با پروردگارم شریک نمی‌انگاشتم هیچ کس را.

و گروهی نداشت که در برابر خدا یاریش دهند، و توانی نداشت که یاری دهد خود را.

آنجا سروری تنها از آن خداوند بر حق است. اوست نیکوترین پاداش و برترین پایان [ها].

برایشان زندگانی دنیا را مثل بزن که همانند بارانی است که از آسمان فرو فرستادیم، آنگاه گیاه زمین بدان رویید، آنگاه خشک شد و باده‌ها پراکنده‌اش گردانید و بر هر کاری تواناست خدا.

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَعَرِضْهُ عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوَيْلَتَنَا مَا لِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا

مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا

اموال و فرزندان زیور زندگانی دنیایند؛ و نیکی‌های ماندگار نزد پروردگار توست خوش پاداش‌ترین و امیدبخش‌ترین آرمانها.

روزی را [به یاد آور] که کوهها را برانیم، و زمین را بی‌هیچ پوششی بینی، و آنان را گردآوریم، و هیچ فرو نهمیم از آنها.

همه صف زده به پروردگارت عرضه می‌گردند؛ اکنون به نزد ما آمدید همان‌گونه که برای نخستین بار شما را پدید آوردیم؛ و می‌پنداشتید که وعده‌گاهی قرار نمی‌دهیم از برای شما.

و کارنامه‌ها را به میان آرند، و تبهکاران را از آنچه در آن است بیمناک می‌بینی، و می‌گویند: وای بر ما، این چه کتابی است که هیچ خرد و کلانی را فرو نگذاشته مگر آنکه آن را برشمرده‌است؛ و آنچه را کرده‌اند پیش رو بینند. و پروردگارت موردِ ستم قرار نمی‌دهد هیچ‌کس را.

و آنگاه را [به یاد آور] که به فرشتگان گفتیم: سجده برید آدم را، پس همه سجده بردند مگر ابلیس که از جن بود، و از فرمان پروردگارش سرپیچید. آیا شما او و فرزندانش را به جای من سرپرست می‌گیرید؛ با آنکه آنان دشمنان شمايند؟ و چه جایگزین بدی هستند برای ستمگرها.

من نه آنان را در آفرینش آسمانها و زمین به گواهی گرفتم، نه در آفرینش خودشان؛ من آن نیستم که تکیه کنم به گمراه‌کننده‌ها.

و روزی را [به یاد آور] که فرماید: انبازان مرا که برایم می‌انگاشتید فرا خوانید. آنان را فرا خوانند ولی پاسخشان را ندهند؛ و ما پرتگاهی را می‌نهمیم در میانه آنها.

و گنهکاران آتش [دوزخ را] بینند و دریابند که در آن افتند، و نخواهند یافت از آن راه‌گریزی را.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا

۵۵

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا

۵۶

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا

۵۷

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِلَّا أَبَدًا

۵۸

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابُ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا

۵۹

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا

۶۰
۲۶۰۲

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا

۶۱

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا

به راستی در این قرآن برای مردم از هرگونه مثلی بازگفته‌ایم، و بیش از هر چیز ستیزه‌گرند انسانها.

مردم را چیزی بازداشت که چون هدایت آمدشان ایمان بیاورند، و از پروردگارشان آمرزش خواهند، مگر آنکه [انتظار می‌برند] شیوه پیشینیان درباره آنان عملی گردد، یا پیشارویشان آید عذاب خدا.

پیامبران را مگر نوید دهنده و بیم‌رسان گسیل نمی‌داریم، و کافران پیوسته به باطل ستیزند، تا حق را بدان پایمال گردانند. و به ریشخند گرفتند آنچه را بدان هشدار داده شدند و نشانه‌هایم را.

کیست ستمکارتر از کسی که به آیه‌های پروردگارش پند داده شده، و از آن روی گردانده، و دستاوردهای خود را از یاد برده؟ ما بر دل‌هایشان پوششهایی نهاده‌ایم که آن را در نمی‌یابند، و در گوش‌هایشان سنگینی است، و اگر به راه هدایتشان فراخوانی هرگز نمی‌پویند راه هدایت را.

پروردگارت آمرزگاری است مهربان، اگر می‌خواست آنان را به خاطر کردارشان کیفر دهد در کیفرشان شتاب می‌فرمود؛ ولی آنان را می‌عادی است که نمی‌یابند از آن راه گریزی را.

آن آبادیها که [مردمش ستمگر بودند نابودشان کردیم. و برای نابودیشان مقرر داشتیم زمانی را.

و هنگامی را [به یاد آور] که موسی به جوان [همراه اش گفت: دست بر نمی‌دارم تا به پیوندگاه دو دریا رسم، یا آنکه راه روم مدتها.

و چون به پیوندگاه آن دو رسیدند، ماهیشان از یادشان برفت، و ماهی راه خود را در پیش گرفت و رفت در دریا.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْنِهِ ءَاتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَأَرْتَدَّا عَلَىٰ ءِثَارِهِمَا قَصَصًا

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا ءَاتِيْنَهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَهُ مِنَ لَّدُنَّا عِلْمًا

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ۗ خُبْرًا

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَن شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ ۖ قَالَ أَقْتَلْتَنَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا

و چون از آنجا گذشتند [موسی به جوانِ همراهش گفت: غذایمان را بیاور، که ما از این سفرمان دیده‌ایم سختی‌ها.

گفت: دیدی آنگاه که در کنار صخره پناه گرفتیم، من فراموش کردم آن ماهی را، و جز شیطان از یاد من نبرد آن را تا به یادش باشم؛ و آن با شگفتی راهِ خود را پیش گرفت در دریا.

[موسی گفت: این همانجاست که ما در پی آن بودیم؛ پس جستجو کنان ردِ پای خویش گرفته و برگشتند به آنجا.

آنگاه بنده‌ای از بندگان ما را یافتند که از سوی خویش به وی رحمتی داده‌بودیم و از سوی خود به وی آموخته بودیم دانشها.

موسی به او گفت: آیا به شرط اینکه از بینشی که آموخته‌ای به من یاد دهی، پیروی کنم تو را؟

گفت: تو هرگز نتوانی همپای من شکیبایی را.

و شکیب چگونه توانی نسبت بدانچه بدان آگهی نیست تو را؟

گفت: اگر خدا خواهد شکیبایم خواهی یافت، و نافرمانی نخواهم کرد گفته‌هایت را.

گفت: اگر قصد پیرویم داری، مرا از هیچ چیز مپرس، تا خود برایت بازگو کنم آن را.

پس رهسپار شدند، تا به کشتی درآمدند؛ سوراخش کرد. [موسی گفت: سوراخش کردی تا سرنشینانش را به کام آب دهی؟ بی‌گمان مرتکب شدی کارِ ناروایی را.

گفت: آیا نگفتم که هرگز نتوانی همپای من شکیبایی را؟

گفت: به فراموشیم مگیر، و بر من دشوار مگیر کارم را!

باز رفتند تا آنکه دیدند نوجوانی را، و او نوجوان را کشت. [موسی گفت: آیا انسان بی‌گناهی را کشتی بی آنکه قصاصی باشد؟ به راستی مرتکب شدی کارِ ناپسندی را.

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

گفت: مگر نگفتمت که هرگز نتوانی همپای من شکیبایی را؟

قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ
مِنَ اللَّدْنِيِّ عُذْرًا

گفت: اگر از این پس چیزی را از تو پرسیدم به همراهیم
مگیر؛ و این حق برای توست که بخواهی عذرم را.

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَن
يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ ۖ
قَالَ لَوْ شِئْتُ لَتَخَذْتُ عَلَيْهِ أَجْرًا

پس رهسپار شدند تا به شهری درآمدند، و از مردمش
خوردنی خواستند؛ ولی آنان از اینکه مهمانشان کنند سر باز
زدند. آنگاه در آنجا دیواری را یافتند که می‌خواست فرو
ریزد، و او آن را بپا داشت. [موسی گفت: اگر می‌خواستی
می‌گرفتی برای آن دستمزدی را.

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ
تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

گفت: این هنگام جدایی من با توست. اکنون آگاهت
می‌سازم از آنچه برتافتی بر آن شکیبایی را.

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرْدَتْ
أَن أَعْيِبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا

اما کشتی، از بینوایانی بود که در دریا کار می‌کردند،
خواستم آسیبش رسانم، چون پیشاروی آنان پادشاهی بود
که می‌گرفت هر کشتی [سالمی را به ناروا.

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا
طُغْيَانًا وَكُفْرًا

و اما آن نوجوان پدر و مادرش مؤمن بودند، و ما بیمناک
شدیم که مبادا به سرکشی و کفر وادارد آنان را.

فَأَرَدْنَا أَن يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا

پس خواستیم که پروردگارشان به جای او فرزندی پاک‌تر و
مهربان‌تر دهد به آنها.

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ
كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا
أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ
عَن أَمْرِي ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

و اما آن دیوار، از آن دو پسر بچه یتیمی بود که در شهرند،
و زیر آن گنجی متعلق به آنان بود، و پدرشان مردِ
درستکاری بود، و پروردگارت می‌خواست آن دو به کمال
رسند، و گنج خود را— که رحمتی از سوی پروردگارت بود—
برون آرند، و من این [کارها] را خودسرانه نکردم. این راز
آن چیزی است که تاب نیاوردی بر آن شکیبایی را.

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِّنْهُ
ذِكْرًا

از تو درباره «ذوالقرنین» می‌پرسند. بگو: از او سخنی
خواهم خواند بر شما.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُو فِي الْأَرْضِ وَعَاتَيْنَهُ مِن كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا

۸۵ فَاتَّبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ

۸۶ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَبْدَأُ الْقَرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِنَّمَا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا

۸۷ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ فَيُعَذِّبُهُ

عَذَابًا نُّكَرًا

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ

۸۸ لَهُ مِن أَمْرِنَا يُسْرًا

۸۹ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ

۹۰ نَجْعَلْ لَهُم مِّن دُونِهَا سِتْرًا

۹۱ كَذَٰلِكَ ۖ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا

۹۲ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا

۹۳ يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

قَالُوا يَبْدَأُ الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي

۹۴ الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُم سَدًّا

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ

۹۵ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا

ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ

۹۶ أَنْفُخُوا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا

۹۷ فَمَا اسْطَلْعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطْلَعُوا لَهُو نَقْبًا

ما به وی در زمین حکومت دادیم، و در اختیارش نهادیم از هر چیزی وسیله‌ها.

و او پی گرفت راهی را.

تا به فرودگاه آفتاب رسید، و چنین یافت که خورشد در چشمه‌ای گل‌آلود فرو می‌رود، و بر کرانه آن مردمی را یافت. گفتیم: ای ذوالقرنین، یا کیفرشان می‌دهی یا با آنان رفتار می‌کنی به گونه‌ای زیبا.

گفت: اما هر که ستم ورزد کیفرش کنیم. آنگاه به سوی پروردگارش باز برده می‌شود و او کیفرش خواهد کرد کیفری وحشت‌زا.

اما هر که بگردد و نکوکاری پیشه سازد، پاداش نیکوتری دارد؛ و به فرمان خود برای وی فراهم می‌کنیم گشایشها.

آنگاه پی گرفت راهی را.

تا به خاستگاه آفتاب رسید و آن را یافت که بر مردمی می‌تافت که در برابرش پوششی ننهاده بودیم برای آنها.

این گونه بود. و ما آگاهی داشتیم از خبرهایی که بود او را.

آنگاه پی گرفت راهی را.

تا به میان دو کوه رسید، و در آن سوی آن مردمی را یافت که نمی‌توانستند بفهمند هیچ‌گونه زبانی را.

گفتند: ای ذوالقرنین، یأجوج و ماجوج در این سرزمین تباه‌گرند؛ آیا ممکن است خراجی به تو بپردازیم تا بنا کنی میان ما و آنان سدّی را؟

گفت: آنچه را پروردگارم به من توانایی داده نیکوتر است. مرا با نیرو یاری دهید تا بندی سازم میان شما و آنها.

برایم پاره‌هایی آهن بیاورید. تا آنگاه که میان دو کوه برابر شد، گفت: [در آن بدمید تا آنکه آنها را همچو آتش ساخت، گفت اکنون برایم روی گداخته بیاورید تا بریزم بر آنها.

پس [آن سد ساخته شد و یأجوج و ماجوج نتوانستند از آن بالا روند و نتوانستند سوراخ کنند آن را.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۚ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۚ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ۚ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِّن دُونِ أَوْلِيَآءٍ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نَزُلًا

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا

الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَآئِهِ ۖ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا ءَايَتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَٰهُ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ ۖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ ۚ أَحَدًا

گفت: این رحمتی است از سوی پروردگارم، وچون وعده پروردگارم فرا رسد– که وعده پروردگارم حق است– در هم می‌کوبد آن [سد] را.

و در آن روز ما آنان را رها می‌سازیم تا موج آسا برخی با برخی درآمیزند، آنگاه در صور دمیده می‌شود، آنگاه گرد می‌آوریم همه آنان را.

آن روز دوزخ را آشکارا می‌نمایانیم به کافرها.

همانان که دیدگان‌شان از یاد من در پرده بود و نداشتند توان شنیدن را.

آیا کافران پنداشتند که می‌توانند به سروری گیرند به جای من بندگانم را؟ ما دوزخ را آماده کرده‌ایم میهمان‌سرایی برای کافرها.

بگو آیا شما را خبر دهم از زیانکارترین انسانها؟

کسانی که کوششان در زندگی دنیا تباه گردیده و خود می‌پندارند که انجام می‌دهند کارِ درستی را.

آنان کسانی‌اند که آیه‌های پروردگارشان و دیدار او را دروغین خواندند. از این‌رو کارهایشان تباه گردیده و روز رستاخیز برایشان برپا نمی‌کنیم ترازویی را.

بدین گونه به خاطر کفری که ورزیدند و به خاطر اینکه آیه‌ها و پیامبرانم را به ریشخند گرفتند، دوزخ است کیفرِ آنها.

کسانی که گرویدند و کارهای شایسته آوردند باغهای بهشت برین است جایگاه پذیرایی از آنها.

جاودانه در آن مانند و نمی‌خواهند رفتن از آن را.

بگو اگر برای [نگارشِ کلماتِ پروردگارم دریا مرکب گردد، دریا پایان پذیرد پیش از آنکه کلمات پروردگارم پایان یابد، هرچند به پشتوانه آن بیاوریم دریایی دیگر را.

بگو: من بشری همانند شما هستم که به من وحی می‌شود، تنها معبودِ شما خدای یگانه است. پس هر که امید دیدار پروردگارش را دارد باید به کاری شایسته بپردازد؛ و در پرستش پروردگارش شریک نسازد هیچ کس را.

۱
۲۶۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
كَهَيْعَصَ

کاف، ها، یا، عین، صاد.

۲

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكْرِيًا

یادی است از رحمت پروردگارت بر بنده‌اش زکریّا.

۳

إِذْ نَادَى رَبَّهُ وَنِدَاءً خَفِيًّا

آنگاه که به خواندنی نهانی فراخواند پروردگارش را.

۴

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ
أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

گفت: پرورگارا، استخوانم سستی گرفته و سر از پیری
برافروخته، و به درگاهت هرگز ناامید نبوده‌ام از دعا.

۵

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ
لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا

من پس از خویش بر بستگانم نگرانم و همسرم نازاست.
پس از سوی خود جانشینی عطايم فرما.

۶

يَرْثِي وَيَرِثُ مِنْ آلٍ يَعْقُوبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا

تا وارث من و وارث یعقوبیان باشد. و پروردگارا
پسندیده‌دار او را.

۷

يَزَكِّرِيَا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ أَسمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ
قَبْلُ سَمِيًّا

ای زکریّا! ما به پسری که نام او یحیی است و تاکنون همنامی
برایش ننهاده‌ایم، نوید می‌دهیم تو را.

۸

قَالَ رَبِّ أَنِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ
بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا

گفت: پروردگارا! چگونه مرا پسری است و همسرم نازاست
و من می‌گذرانم دوران کهنسالی را!

۹

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ ۖ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ تَكُ شَيْئًا

[فرشته گفت: پروردگارت چنین فرموده، که آن بر من آسان
است؛ و من تو را در حالی که چیزی نبودی آفریده‌ام، پیشتر
از اینها.

۱۰

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ۖ قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

گفت: پروردگارا! برایم نشانه‌ای نَمُ. فرمود: نشانه‌ات آن
است که سه شب– با آنکه سالمی– نباشی با مردمان گویا.

۱۱

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا
بُكْرَةً وَعَشِيًّا

پس [زکریّا] از محراب بر قومش درآمد، و با اشاره به آنان
فهماند که در بامداد و شامگاه به پاکی بستایید او را.

يَلِيحْيٰ خُذِ الْكِتٰبَ بِقُوَّةٍ ۖ وَءَاتَيْنٰهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا

وَحَنَانًا مِّنَ لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْئٍ ^{صَلِّ} وَلِنَجْعَلَهُ وَءَايَةً لِلنَّاسِ
وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ ۖ مَكَانًا قَصِيًّا

فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ
قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّنْسِيًّا

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا

وَهَزَىٰ إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقُطُ عَلَيْكَ رُطْبًا غِنِيًّا

ای یحیی! کتاب را به نیرو بگیر، و در کودکی به وی عطا کردیم مقام نبوت را.

و نیز از سوی خود مهرورزی و پاکی‌ای؛ و بود باتقوا.

و با پدر و مادرش نیکوکار بود و نبود از ستمگران و سرکش‌ها.

دورد بر او، روزی که زاده شد و روزی که می‌میرد و روزی که زنده برانگیخته می‌شود از جا.

و در این کتاب یاد کن مریم را؛ آنگاه که در مکانی شرقی از خانواده گشت جدا.

و میان خود و آنان پرده‌ای افکند، و ما روح خود [جبرائیل را] بجه سوی او فرستادیم؛ تا بر او نمایان شد به صورت انسانی میان بالا.

گفت: من از تو به خدای مهرگستر پناه می‌برم، اگر بر خور داری از تقوا.

گفت: من فرستاده پروردگارِ توام، تا به تو پسری پاکیزه
کنم عطا.

گفت: چگونه مرا پسری است، با آنکه دست هیچ انسانی به من نرسیده و هرگز آلوده نبوده‌ام به زنا؟!

گفت: پروردگارت این گونه فرموده که آن بر من آسان است. و تا او را پدیده شگرفی برای مردم و رحمتی از سوی خود نهمیم، و این دستوری است که شده امضا.

پس به وی بارور شد و با وی کناره گرفت در مکانی دور و ناپیدا.

و درد زایمان او را به کنارِ درخت خرمایی برد. گفت: ای کاش پیش از این مرده بودم و بودم از فراموش شده‌ها.

پس، از فرودستش آوازش داد که: اندوهناک مباش،
پیرو دگارت از زیر پات روان می‌سازد چشمه‌آبی را.

این خرمابن را به سوی خود جناب، بر تو فرو می‌ریزد رطبِ تازه خرما.

فَكُلِيْ وَاشْرَبِيْ وَقَرِّيْ عَيْنًا ۖ فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا
فَقُولِيْ إِنِّيْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۚ قَالُوا يَمْرِئٌ لَّقدْ جِئْتَ شَيْئًا
فَرِيًّا

يَتَأَخَتِ هٰرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ
بَعِيًّا

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۖ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْأَمْهِدِ صَبِيًّا

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا
دُمْتُ حَيًّا

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۖ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ ۚ سُبْحٰنَهُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا
فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي
ضَلٰلٍ مُّبِينٍ

اینک بخور و بنوش و دیده روشن دار؛ و اگر از مردم کسی
را دیدی، بگو: من برای خدای مهرگستر روزه‌ای نذر کرده‌ام
و امروز سخن نخواهم گفت با هیچ یک از انسانها.

آنگاه وی آن [کودک را برگرفت و نزد کسانش آورد. گفتند:
ای مریم، به راستی مرتکب شده‌ای کار ناپسندی را.

ای خواهر هارون! نه پدرت مرد بدی بوده، نه مادرت بوده
اهل زنا!

پس، اشاره به کودک کرد. گفتند: چگونه با کودک گهواره‌ای
سخن گوییم ما؟

[کودک گفت: من بنده خدایم، به من کتاب [آسمانی داده، و
به من پیامبری کرده‌است عطا.

هر کجا باشم خجسته‌ام داشته، و به نماز و زکات سفارشم
کرده تا زنده‌ام در این دنیا.

و نیز به نیکی به مادرم؛ و قرارم نداده از ستمگران و
سنگدل‌ها.

درود بر من، روزی که زاده شدم و روزی که می‌میرم و
روزی که برانگیخته می‌شوم از جا.

این است عیسی پسر مریم؛ گفتار حقی که در آن دارند
تردیدها.

هرگز خدا را نشاید که فرزندی گیرد. او منزّه است! هرگاه
چیزی را خواهد، همین که بدان گوید: باش؛ می‌شود پیدا.

خدا پروردگار من و پروردگار شماست. او را بپرستید. این
است راه راست.

اما گروهها در میان خود اختلاف ورزیدند. پس وای بر
کافران از دیدارِ روزی وحشتزا.

به راستی چه شنوا و بینایند روزی که به نزد ما آیند؛ ولی
امروز در گمراهی آشکارند ستمگرها.

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۴۰

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

۴۱
۲۶۶۲

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۴۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا

۴۳

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا

۴۴

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

۴۵

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

۴۶

قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا

۴۷

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا

۴۸

وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا

۴۹

فَلَمَّا أَعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْבُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُوَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا

۵۰

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا

۵۱
۲۶۷۲

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا

و از روز افسوس بیمشان ده که کار گذشته است، و اکنون بی‌خبرند و نمی‌گروند آنها.

این ما هستیم که زمین را با هر که در آن است به میراث می‌بریم، و [همه بازگردانیده می‌شوند به سوی ما.

و در این کتاب ابراهیم را یادکن، که او راستگویی بود از پیامبرها.

آنگاه که به پدرش گفت: پدر جان، چرا چیزی را می‌پرستی که نمی‌شنود و نمی‌بیند و از تو برنیارد هیچ نیازی را.

پدر جان! مرا دانشی آمده که تو را نیامده‌است. پس مرا پیروی کن تا راهی راست نمایم تو را.

پدر جان! شیطان را مپرست، که شیطان است نافرمان خدا.

پدر جان! می‌ترسم خشمی از خدای مهرگستر تو را رسد و از کسانی شوی که به دوستی برگزیده‌اند شیطان را.

گفت: ای ابراهیم! آیا از خدایان من رویگردانی؟ اگر دست نکشی بی گمان سنگسارت می‌کنم؛ و زمانی دراز دور شو از اینجا.

[ابراهیم گفت: درودت باد. به زودی از پروردگارم برایت آمرزش می‌خواهم، که او با من دارد مهربانیها.

و از شما و از هر آنچه به جز خدا می‌خوانید کناره می‌گیرم، و پروردگارم را خوانم، باشد که با خواندنِ پروردگارم نیفتم به تیره روزی‌ها.

پس، چون از آنان و از آنچه جز خدا می‌پرستیدند کناره گرفت، اسحاق و یعقوب را به وی عطا کردیم، و به پیامبری رسانیدیم هر یک را.

و از رحمت خویش به آنان بخشیدیم، و برایشان نامی نیک نهادیم و مرتبتی والا.

و در این کتاب یاد کن موسی را، که وی پاکدل بود و از فرستادگان خدا.

وَنَدَيْتَهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا

۵۳

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا

۵۴

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

۵۵

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا

۵۶

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۵۷

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا

۵۸

سجده
مستحب

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۝

۵۹

حزب
۱۲۴

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا

۶۰

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا

۶۱

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا

۶۲

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

۶۳

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا

۶۴

وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ ۖ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ ۖ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا

از سوی راست [کوه طور، صدایش زدیم، و به نزدیکیش فرا خواندیم با آوا.

و از رحمتِ خویش، به وی بخشیدیم برادرش هارون پیامبر را.

و در این کتاب یاد کن اسماعیل را، که راست پیمان بود و فرستاده‌ای از پیامبران خدا.

خاندانش را به نماز و زکات فرمان می‌داد، و نزد پروردگارش بود از پسندیده‌ها.

و در این کتاب یاد کن ادريس را، که راستگویی بود از پیامبرها.

و او را فرا بردیم به مرتبه‌ای والا.

اینان افرادی از پیامبرانند که خدا بنواختشان، از فرزندان آدم و از کسانی که به همراه نوح سوار کشتی کردیم؛ و از فرزندان ابراهیم و اسرائیل و از کسانی که هدایتشان کرده و برگزیدیم؛ و هرگاه آیه‌هایِ خدایِ مهربان بر آنان تلاوت می‌شد به سجده افتاده و می‌فشاندند [از دیده اشک‌ها.

ولی پس از آنان نسلی پدید آمد که نماز را تباه کرده و از هوسها پیروی کردند، و به زودی خواهند دید سزای گمراهی خود را.

مگر کسانی که بازگردند و گروند و کاری شایسته کنند، که اینان به بهشت در آیند و ستمی نخواهد رفت بر آنها.

باغهای جاویدی که خدای مهرگستر به بندگانش در جهان ناپیدا وعده داده است. و بی‌گمان انجام شدنی است وعده‌های خدا.

در آنجا هیچ یاوه نشنوند، جز درود. و هر بام و شام روزیشان آماده است در آنجا.

این همان بهشتی است که به کسانی از بندگانمان که پارسایند می‌کنیم عطا.

ما [فرشتگان مگر به فرمان پروردگارمان فرود نمی‌آییم. از آن اوست آنچه پیش رو و آنچه پشت سر و آنچه در میانه اینهاست. و هرگز فراموشکار نیست خدا.

رَّبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ ۚ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا

وَيَقُولُ الْإِنْسَنُ أَإِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا

أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ
جَهَنَّمَ جِثِيًّا

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا صِلِيًّا

وَإِنْ مِّنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِعِيًّا

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا
رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ
هُوَ شَرُّ مَكَانًا وَأُضْعِفُ جُنْدًا

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَقِيَّةُ الصَّلِيحَتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا

پرورگار آسمانها و زمین و آنچه در میانه آنهاست. او را پرستش کن و در پرستشش شکيبا باش. هيچ همنامي براي وي مي‌شناسي آيا؟

و آدمی گوید: چون بمیرم، آيا برانگيخته مي‌شوم از جا؟

مگر آدمی به ياد نمي‌آورد که پيش از اين، که چيزی نبود آفريديم او را؟

پس، به پروردگارت سوگند که با شيطانها محشورشان مي‌سازيم، آنگاه به زانو افتاده، پيرامونِ دوزخ گرد مي‌آوريم همه را.

آنگاه از هر گروه، گستاخ‌ترين افراد به خدایِ مهرگستر را مي‌کنيم جدا.

آنگاه، خود داناتريم که کدامين يک سزاوارترند براي درافتادن به آتشفها.

هيچ يک از شما نيست مگر آنکه بدان درآيد. اين امر بر پروردگارت حتمي است، بي هيچ چون و چرا.

آنگاه پارسايان را مي‌رهانيم؛ و ستمگران را به زانو در افتاده، رها مي‌کنيم در آنجا.

اين از آن روست که چون آيه‌های روشنگر ما بر آنان خوانده مي‌شود، کافران به مؤمنان گویند: کدامين يک از ما دو گروه به جاگاه برتر است و داراي آراسته‌ترين محفل‌ها؟

پيش از آنان بسا نسل‌ها را به تباهی برديم، که بودند خوش ساز و برگ‌تر و فريب‌تر از اينها.

بگو: هر که در گمراهی است، بايد خدا مهلتش دهد تا وعده خدا- عذابِ [دنيا] و يا روز رستاخيز- را ببند؛ و به زودی خواهند دانست که چه کسی است به جاگاه بدتر و داراي ناتوان‌ترين ارتش‌ها.

خدا راهيافتگان را رهنمونی افزايد، و نيکی‌های ماندگار نزد پروردگارِ توسـت به پاداش برتر و نيکوترين فرجامها.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا

۷۸ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمْ اُتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

۷۹ كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا

۸۰ وَنَرِيهِ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا

۸۱ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا

۸۲ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا

۸۳ أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤْزُهُمْ أَزًّا

۸۴ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا

۸۵ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا

۸۶ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًّا

۸۷ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنْ اُتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

۸۸ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا

۸۹ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا

۹۰ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا

۹۱ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا

۹۲ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا

۹۳ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا ءَاتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا

۹۴ لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا

۹۵ وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا

آیا دیدی آن کس را که به آیه‌های ما کفر می‌ورزید و می‌گفت: بی‌تردید اموال و فرزندان فراوان می‌دهند مرا؟

آیا غیب می‌دانست یا از خدای مهرگستر گرفته‌بود پیمانی را؟

هرگز! به زودی آنچه را می‌گوید، می‌نگاریم و بر او می‌افزاییم کیفرها.

آنچه را می‌گوید، خود به میراث می‌بریم و می‌آید نزد ما تنها.

برگزیدند خدایانی را، تا مایه عزتشان باشد به جای خدا.

هرگز! به زودی بندگی شان را نپذیرند و می‌گردند دشمن آنها.

آیا ندانسته‌ای که ما شیطانها را بر کافران گماشته‌ایم، تا آنان را برانگیزند به زشتی‌ها.

پس در کارشان شتاب مکن، که ما می‌شماریم کارهای آنان را.

روزی که در پیشگاه آن مهرگستر، به میهمانی فرا می‌خوانیم پارسایان را.

و چون رمه‌های تشنه به دوزخ می‌رانیم گناهکاران را.

از شفاعت برخوردار نمی‌شوند مگر کسانی که گرفته‌اند پیمانی از خدا.

و گفتند: آن مهرگستر گزیده فرزندی را!

به راستی بر زبان می‌رانید گفتار ناپسندی را،

نزدیک است که از این [سخن آسمانها فرو پاشد و زمین بشکافد، و به سختی پاره پاره شوند کوهها.

از اینکه فرزندی را قائل شدند برای خدا.

خدای را نسزد که گزیند فرزندی را.

هر که در آسمانها و زمین است، نیست مگر آنکه بنده آید نزد خدا.

به حسابشان آورده و برشمرده‌است آنان را.

و روز رستاخیز همه به نزدش آیند یگه و تنها.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ
وُدًّا

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِئُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَنُنذِرَ بِهِ
قَوْمًا
لُّدًّا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ نُحِشُ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ
تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا

۲۰. طه	طه: طه	مکی	۱۳۵ آیه	۱۰ صفحه
--------	--------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طه

مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ لِتَشْقَىٰ

إِلَّا تَذَكُّرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ

تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَىٰ

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ أُسْتَوَىٰ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ
الْثَّرَىٰ

وَإِنْ تَجَهَّرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَىٰ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

إِذْ رَأَىٰ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
ءَاتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدٍ عَلَى النَّارِ هُدًى

فَلَمَّا أَتَتْهَا نُودِيَ يَمُوسَىٰ

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، به زودی
بر ایشان خدای مهربان مهری می‌نهد [در دلها].

ما این [قرآن را بر زبانت روان ساخته‌ایم، تا پرهیزگاران را
بدان نوید دهی، و بدان بیم رسانی ستیزه‌جویان را.

پیش از ایشان بسا نسلها را که به تباهی بردیم. آیا از
ایشان کسی می‌یابی، یا از ایشان می‌شنوی صدایی را؟

قرآن را بر تو فرو نفرستاده‌ایم تا به رنج افکنی خود را،

آن تنها پندی است برای هر که بگیرد پروا.

فرود آمده از سوی کسی است که آفریده زمین و آسمانهای
فرازین را.

آن مهرگستر که بر عرش یافته استیلا.

آنچه در آسمانها و زمین و میان آنها و در زیر خاک است،
ویژه است او را.

اگر سخن آشکارا گویی [یا نهان داری ، او می‌داند نهان و
نهان‌تر را.

خدا که معبودی به جز او نیست، اوراست نامهایی زیبا.

آیا تو را رسیده است داستان موسی

آنگاه که آتشی دید و به کسانش گفت: درنگ کنید، من
آتشی دیدم، باشد که شعله‌ای از آن برای شما آرم، یا در
پرتوش پیدا کنم راهی را.

چون آمدش، بانگ رسید که ای موسی!

این منم پروردگارت، کفشهایت را درآور، که تویی در وادی
مقدس «طوی».

وَأَنَا أَخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ

من تو را برگزیده‌ام، پس بدانچه وحی می‌شود گوش ده فرا.

منم، من، که جز من خدایی نیست، پس مرا بپرست، و به یادم نماز کن برپا.

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

بی‌تردید، رستاخیز فرا رسنده است. بر آنم که نهانش دارم، تا هر کس بدانچه می‌کوشد یابد جزا.

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ

پس کسی که بدان ایمان نیاورده و هوای نفسش را پیروی کرده، مبدا از آن بازداردت، که در آن صورت خواهی افتاد در تباهیها.

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ

و این چیست در دستِ راستت ای موسی؟

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَمُوسَىٰ

گفت: این عصای من است؛ بر آن تکیه می‌کنم، و با آن برای گوسفندانم برگ می‌ریزم، و مرا در آن است دیگرِ نیازمندیها.

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاهْتَسُّ بِهَا عَلٰى غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَنَازِبُ أُخْرٰى

فرمود: بیفکن‌اش ای موسی

قَالَ أَلْقِهَا يَمُوسَىٰ

پس، بیفکندش؛ ناگهان ماری شد تلاشگر و پویا.

فَأَلْقٰهَا فَاِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعٰى

فرمود: برگیرش و مترس، به حال نخستینش باز می‌بریم آن را.

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ ۚ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولٰى

و دستت را به گریبانت بر، تا درخشان– بدون هیچ آسیبی– برون آید؛ و این نشانه‌ای دیگر است تو را.

وَأَضْمُمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجُ بَيضًا مِّنْ غَيْرِ سُوءٍ ؕ ؕءَايَةً أُخْرٰى

تا به تو بنمایانیم برخی از شگفت نشانه‌هامان را.

لِنُرِيكَ مِنْ ؕءَايٰتِنَا الْكُبْرٰى

برو به سوی فرعون که سرکشی نهاده بنا.

أَذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغٰى

گفت: پروردگارا، گشاده‌دار سینه‌ام را،

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي

و آسان ساز کارم را،

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي

و گره گشای زبانم را،

وَأَحْلِلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي

تا دریابند کلامم را،

يَفْقَهُوا قَوْلِي

و برایم قرار ده از کسانم دستیاری را،

وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي

هارون برادرم را،

هَارُونَ أَخِي

بدو استوار دار پشتم را،

أَشْدُدْ بِهِ أَزْرِي

و در کارم شریک ساز او را،

وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي

تا فراوان بگوییم سپاست را،

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا

و همواره بر زبان رانیم نامت را،

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا

که تو خود بینایی به حال ما.

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا

فرمود: خواسته‌ات برآورده شد ای موسی

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ

و بار دیگر نیز قرار گرفته بودی موردِ عنایتِ ما.

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرٰى

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ

أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ
بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَهُ ۚ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ حُبَّةَ
مَمْنَىٰ وُلِّصْنَعٍ عَلَىٰ عَيْنِي

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۚ
فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا
فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ
مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْوَسَىٰ

وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي

أَذْهَبُ أَنتَ وَأَخُوكَ بِأَيَّتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

فَقُولَا لَهُ ۖ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ

قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَن يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَن يَطْعَىٰ

قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ ۖ وَأَرَىٰ

فَأَتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا
تُعَذِّبْهُمْ ۚ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ
الْهُدَىٰ

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَمْوَسَىٰ

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ ثُمَّ هَدَىٰ

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ

آنگاه که به مادرت وحی کردیم آنچه شاید و باید را،

که او را در صندوقچه‌ای بگذار، و آن را به دریا انداز، تا دریا آن را به ساحل اندازد، تا دشمن من و دشمن وی، او را بگیرد. و مهری از خود بر تو افکندم، تا زیر نظرم یابی رشد و نما.

و چنین بود که خواهرت می‌رفت و می‌گفت: آیا شما را بر کسی که سرپرستی‌اش کند رهنمون نشوم؟ وبدین‌گونه تو را به مادرت بازگردانديم تا چشم روشنی یابد و غم مخورد. و تنی را کشتی، و تو را از اندوه رهانیدیم، و بارها بیازمودیم، و چندی در میان مردمِ مدین به سر بردی، آنگاه به هنگام باز آمدی ای موسی

و بساختم برای خویش تو را.

اکنون تو و برادرت ببرید آیه‌هایم را، و سست مگیرید کارم را.

بروید به سوی فرعون که سرکشی کرده [بر ما].

با وی به نرمی سخن گویند، باشد که پند پذیرد یا بگیرد پروا.

گفتند: پروردگارا، ما می‌ترسیم که بر ما خروشد، یا بشورد بر ما.

فرمود: مترسید؛ من با شمایم؛ شنوایم بینا.

اینک به سوی او بروید و بگویند: ما فرستادگان پروردگار تو ایم، پس بنی‌اسرائیل را بفرست با ما، و آزارشان مکن، ما از سوی پروردگارت برایت معجزه‌ای داریم؛ و درود بر کسی که پیروی کند هدایت را.

بی‌تردید به ما وحی شده که عذاب بر کسی است که دروغ انگارد و پشت کند [به پیام ما].

[فرعون گفت: پروردگار شما چه کسی است، ای موسی

گفت: پروردگار ما کسی‌است که هر چیز را آفرینشی در خور او داده، آنگاه نموده راهش را.

گفت: پس چون است حال اقوامی که می‌زیستند در گذشته‌ها؟

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى

۵۳

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ
شَتَّىٰ

۵۴

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَمَكُمُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَىٰ

۵۵

حزب
۱۲۶
۳۷۲۲

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
أُخْرَىٰ

۵۶

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ

۵۷

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يٰمُوسَىٰ

۵۸

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ ۚ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا
تُخْلِفُهُ ۚ وَنَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سَوَىٰ

۵۹

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَن يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحَىٰ

۶۰

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ۚ ثُمَّ أَتَىٰ

۶۱

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ

۶۲

فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُم بَِيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ

۶۳

قَالُوا إِنَّ هَٰذِهِ لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم مِّنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ

۶۴

فَاجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَتَتْهُمَا صَفًّا ۖ وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَن
أَسْتَعْلَىٰ

گفت: دانش آن در دیوانی نزد پروردگار من است؛
پروردگارم نه گم می‌کند نه فراموش می‌کند آن را.

همان کسی که زمین را برای شما بستری گرداند، و در آن
راهها نهاد، و از آسمان آبی فرستاد، پس بدان رویاندیم
جفت جفت انواع گیاهان و بوته‌ها.

بخورید و دامهایتان را بچرانید؛ که خردمندان را نشانه‌هایی
است در اینها.

شما را از این [/ زمین آفریده‌ایم و بدان بازمی‌گردانیم، و
شما را دیگر بار از آن برون می‌آوریم]روز جزا[.

ما همه نشانه‌هایمان را به فرعون نشان دادیم، و او دروغین
خواند و سر باز زد از آنها.

گفت: آمده‌ای تا با جادویت از سرزمینمان برونمان رانی، ای
موسی؟

ما نیز همانند آن برایت جادویی آریم، پس میان ما و خودت
موعدی گذار در مکانی هموار، که از آن تخلف نکنیم، نه ما
نه شما.

گفت: میعاد [ما و] شما روز آذین است که مردم پیش از
ظهر جمع می‌شوند آنجا.

فرعون رفت و نیرنگش را فراهم کرد و باز آمد [به نزد
آنها].

موسی به ایشان گفت: وای بر شما، به خدا دروغ مبندید که
شما را با عذابی تباه می‌سازد و ناکام است هر که دروغ بندد
به خدا.

در میانشان کارشان به کشمکش افتاد، و سخن گفتند به در
گوشی و نجوا.

گفتند: بی‌گمان این دو تن جادوگرند که می‌خواهند با
جادویشان شما را از سرزمیتان برون رانند، و آیینتان را
تباه کنند یکجا.

پس نیرنگتان را هماهنگ کنید، و یکپارچه به میدان آیید؛
که امروز پیروز است هر که به چنگ آرد مقام برتر را.

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّمَا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ

وَأَلْقَىٰ مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَأَصْلَبَنَكُمْ فِي جُدُوعِ النَّحْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ آيُنَا أَشَدَّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

إِنَّا ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِئَنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ

[ساحران گفتند: تو می‌افکنی، یا ما نخستین کسی باشیم که می‌افکنیم، ای موسی؟

گفت: شما درافکنید. پس ناگهان ریسمانها و عصاهایشان، چنین می‌نمود که به سرعت می‌خزند به زمین، در اثر جادوی آنها.

و در خود بیمی احساس کرد موسی

گفتیم: بیم مدار که تو خود برتری از آنها.

آنچه را در دستت داری بیفکن، تا بیلعد ساخته‌هاشان را؛ آنچه را ساخته‌اند نیرنگ جادوگر است، و جادوگر رستگار نمی‌شود رود هر جا.

پس جادوگران به سجده درافتاده و گفتند: ما گرویدیم به پرودگار هارون و موسی

[فرعون گفت: پیش از آنکه فرماتتان دهم به وی گرویدید؟ بی‌گمان او بزرگ شماس‌ت که جادو یادتان داده؛ بی‌تردید دستها و پاهاتان را از چپ و راست می‌برم، و بر تنه درختان خرما بر دارتان می‌کشم، تا بدانید شدیدتر و پایدارتر است کیفر کدام یک از ما.

گفتند: ما هرگز تو را بر معجزاتی که برای ما آمد، و بر آنکه ما را آفریده، برتری نخواهیم داد؛ هر چه خواهی کن؛ تو تنها فرمان می‌رانی در زندگانی این دنیا.

ما به پروردگارمان گرویدیم، تا گناهانمان و آن جادویی که ما را وادار بدان کردی بپامرزد. خدا بهتر است و همواره پابرجا.

هان، هر که به نزد پروردگارش گناهکار رود، دوزخ برای اوست؛ نه می‌میرد و نه می‌زید آنجا.

کسانی که با ایمان به نزد او آیند، در حالی که کارهای شایسته کرده‌اند، برای آنهاست درجاتی والا:

باغهای برین که از فرودست آن جویباران جاری است، جاودانه در آن مانند، و این است پاداش کسی که گراید به پاکبها.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرِبْ لَهُمْ
طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ

۷۸

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ ۖ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ اللَّيْلِ مَا غَشِيَهُمْ

۷۹

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ ۖ وَمَا هَدَىٰ

۸۰

يَبْنِي إِسْرَءِيلَ ۚ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِّنْ عَدُوِّكَ ۖ وَوَعَدْنَاكَ
جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْمَنَّٰ وَالسَّلْوَىٰ

۸۱

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۖ وَمَن يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ

۸۲

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ

۸۳
حزب
۱۲۷

وَمَا أَعَجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَىٰ

۸۴

قَالَ هُمْ أَوْلَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ

۸۵

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِن بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ

۸۶

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَنَ أَسَفًا ۚ قَالَ يَقُومُ أَلَمْ
يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ
أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمُ
مَّوْعِدِي

۸۷

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا أَوْزَارًا مِّن
زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ

به موسی وحی فرستادیم که شبانه ببر بندگانم را، و برای آنان راهی خشک باز کن در دریا، که نه از رسیدن [فرعونیان بترسی و نه از غرق شدن] در دریا].

پس فرعون و سپاهیانش تعقیبشان کردند، و دریا در امواجش فرو پوشاند آنان را.

فرعون قومش را گمراه کرد و نشان نداد راه هدایت را.

ای بنی‌اسرائیل! ما شما را از دشمنانتان رهانیدیم، و در سمت راست [کوه طور با شما وعده نهادیم، و برای شما فرو فرستادیم «من» و «سلوی».

از خوراکیهای پاکیزه که روزیتان کرده‌ایم بخورید، و در آن زیاده‌روی مکنید، که خشم من بر شما فرود می‌آید؛ و هر که خشم من بر وی فرود آید، سقوط می‌کند از بالا.

و هر که توبه کند، و ایمان بیاورد، و کار شایسته کند، و به راه آید؛ بی‌تردید من آمرزنده‌ام او را.

و چه باعث شد که از قومت پیشی بگیری، ای موسی

گفت: پروردگارا، آنان در پی من‌اند، و من به سویت شتافتم که به دست آورم رضایت را.

فرمود: ما در نبودنت قومت را آزموده‌ایم، و سامری گمراه ساخت آنان را.

پس، موسی خشمگین و اندوهگین به سوی قومش برگشت، گفت: ای قوم! آیا پروردگارتان به شما وعده نیکی نداد؟ آیا زمان این وعده به طول انجامید، یا می‌خواستید که خشم خدا بر شما فرود آید، که تخلف کردید وعده من را؟

گفتند: ما به میل خویش با تو خلف وعده نکردیم، ما بارهایی از زیور مردمان را که بر دشمنان بود در [آتش افکندیم، و سامری این گونه رهنمود ما را.

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُم
وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِیَ

۸۹

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ صَرًّا وَلَا
نَفْعًا

۹۰
۲۷۴ر

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ ^طوَإِنَّ
رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي

۹۱

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ

۹۲

قَالَ يَهْرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا

۹۳

أَلَّا تَتَّبِعَنِ ^طأَفَعْصَيْتَ أَمْرِي

۹۴

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ^طإِنِّي خَشِيتُ أَن
تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي

۹۵

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَسْمِرِي

۹۶

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ ^طفَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ
الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي

۹۷

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ ^طوَإِنَّ
لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفَهُ ^طوَانْظُرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا

۹۸

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا

پس برای آنان پیکر گوساله‌ای که صدایی داشت برون
آورد، و [به یکدگر] گفتند: این خدای شما و خدای موسی
است؛ و فراموش کرد [وعده الهی را].

مگر نمی‌بینند که این [گوساله پاسخشان را نمی‌دهد، و
برایشان ندارد هیچ سود و زیانی را؟

و پیش از آن هارون نیز به آنان گفته بود که: ای قوم! شما
با این [گوساله آرموده می‌شوید. پروردگار شما همان [خدای
مهرگستر است، پس پیرویم کنید. و اطاعت کنید گفته‌هایم
را.

گفتند: ما هرگز از پرستش او دست برنمی‌داریم، تا بازگردد
به سوی ما موسی.

[موسی گفت: ای هارون، چون دیدی که گمراه شدند آنها،

چه چیز بازت داشت که در پیم آیی؟ از دستورم سر باز زدی
آیا؟

[هارون گفت: ای فرزند مادرم! نه ریشم را بگیر نه [موی
سرم را؛ من ترسیدم بگویی: میان بنی‌اسرائیل تفرقه
افکندی، و مراعات نکردی گفته‌هایم را.

[موسی گفت: ای سامری! تو را چه انگیزه بود [از این کار
ناروا]؟

[سامری گفت: من به چیزی که دیگران پی نبردند، پی بردم.
مشت خاکی از جای پای آن فرستاده گرفتم، و در آن [پیکر
گوساله افکندم، و بدین‌گونه نفسم برایم آراست فریبی را.

[موسی گفت: اینک برو که جزای تو در زندگانی دنیا این
است که بگویی «نزدیک من نیا» و تو را میعادى است که از
آن تخلف نخواهی کرد، و اینک به آن خدایی که در خدمتش
بودی بنگر که می‌سوزانیمش، آنگاه خاکسترش را
می‌پراکنیم در دریا.

همانا خدای شما خداوندی است که خدایی جز او نیست. به
دانش در بر گرفته هر چیزی را.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا

۱۰۰

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا

۱۰۱

خَالِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا

۱۰۲

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا

۱۰۳

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا

۱۰۴

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا

۱۰۵
۲۷۵ر

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا

۱۰۶

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

۱۰۷

لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا

۱۰۸

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ ۖ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا

۱۰۹

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا

۱۱۰

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ ۚ عِلْمًا

۱۱۱
حزب
۱۲۸

وَعَنْتِ الْأُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا

۱۱۲

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا

۱۱۳

وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا

بدین‌سان ما از اخبار گذشتگان بر تو می‌خوانیم، و از سوی خود به تو پندآموزی کرده‌ایم عطا.

هر که از آن روی گرداند، روز رستاخیز بر دوش می‌کشد بار گرانی را.

جاودانه در آن ماند؛ و روز رستاخیز بار بدی است آنان را.

روزی که در صور دمیده شود و با چشمانِ کبود آرند گناهکاران را.

آهسته با یکدگر سخن گویند؛ که جز ده شبی نمانده‌اید [در گورها].

ما آگاه‌تریم بدانچه می‌گویند. ره یافته‌ترینشان گوید: نمانده‌اید مگر روزی را.

از تو درباره کوهها می‌پرسند، بگو: پروردگارم سخت می‌پراکند آنها را.

آنگاه آنها را چونان دشتی هموار می‌کند رها.

در آن نه پستی می‌بینی نه فرازی را.

در آن روز همه منادی حق را– که هیچ‌گونه کژی در کارش نیست– لبیک می‌گویند، و صداها در برابر آن [خدای مهربان خاموش می‌گردد و نمی‌شنوی مگر نوایی را.

در آن روز شفاعت سودی نمی‌بخشد، مگر برای کسی که خدای مهربان اجازه دهد، و پسندد گفته‌هایش را.

آنچه را که پیش رو و پشت سرشان است داند، و به او ندارند دانشی آنها.

چهره‌ها در برابر آن زنده پاینده به خاک می‌افتد، و ناکام است هر که برداشته از ستم باری را.

هر کس کارهای شایسته کند و مؤمن باشد، نه از ستمی می‌ترسد نه از کاستیها.

و بدین‌سان آن را به صورت قرآنی عربی [ر/ فصیح فرو فرستادیم، و در آن گونه‌گون بیم دادیم، باشد که پروا کنند یا پدید آرد پندی برای آنها.

فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا

۱۱۵

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَىٰ وَلَمْ نُجِدْ لَهُو عَزْمًا

۱۱۶
رج ۲۷۶

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ

۱۱۷

فَقُلْنَا يٰآدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ

۱۱۸

إِنَّ لَكَ أَلًا تَجُوعُ فِيهَا وَلَا تَعْرِىٰ

۱۱۹

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ

۱۲۰

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يٰآدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةٍ
الْحُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلَىٰ

۱۲۱

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ
عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ

۱۲۲

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ

۱۲۳

قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فِيمَا
يَأْتِيَنَّكُمْ مِّنِّي هُدَىٰ فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا
يَشْقَىٰ

۱۲۴

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُو مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُو
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَىٰ

۱۲۵

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا

بزرگا خداوندی که فرمانروای بر حق است؛ و در [تلاوت
قرآن پیش از آنکه وحی‌اش بر تو پایان یابد، شتاب مکن؛ و
بگو: پروردگارا بر دانشم افزا.

ما از پیش با آدم پیمان بستیم، ولی او فراموش کرد و
نیافتیم در وی عزم استواری را.

و چنین بود که به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده برید،
همه سجده بردند مگر ابلیس، که سر باز زد [سجده بر آدم
را].

پس گفتیم: ای آدم؛ این [ابلیس با تو و همسرت دشمنی
دارد، مبادا شما را از بهشت برون راند، که درافتی به تیره
بختی‌ها.

توراست که نه گرسنه مانی نه برهنه در آنجا.

و اینکه در آنجا نه تشنه می‌گردی، نه آزار بینی از گرما.

پس، شیطان وسوسه کرد او را؛ گفت: ای آدم، تو را به
درخت جاودانگی و ملکی بی‌زوال رهنمون نشوم آیا؟

پس، از آن [درخت خوردند و شرمگاهشان بر آنان نمایان
شد، و شروع کردند به خود برگهای بهشتی را بچسبانند؛ و
بدین‌گونه آدم از فرمانِ پروردگارش سر پیچید، و رفت به
سوی تباهیها.

سپس پروردگارش برگزیدش و بخشودش و نمودش راه
هدایت را.

فرمود: همگی از آن مقام فرود آیید که شما دشمنان
یکدگرید. و چون از سوی من رهنمودی برایتان آمد، هر که
رهنمودم را پیروی کند نه گمراه می‌شود، نه می‌افتد به
تیره‌روزی‌ها.

و هر که از یادم دل بگرداند، زندگانی تنگی دارد؛ و روز
رستاخیز برانگیزیم‌اش نابینا.

گوید: پروردگارا! چرا نابینایم برانگیختی با آنکه بودم بینا؟

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ ءَايَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا^ط وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى

۱۲۷

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِءَايَاتِ رَبِّهِ^ج
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى

۱۲۸

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْفُرُونِ يَمْشُونَ
فِي مَسْكِنِهِمْ^ج إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى

۱۲۹
۲۷۷ر

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى

۱۳۰

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا^ط وَمِنْ ءَآثَآئِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ
النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ

۱۳۱

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ^ج أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ^ط وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

۱۳۲

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا^ط لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا^ط
نَحْنُ نَرْزُقُكَ^ط وَالْعَقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ

۱۳۳

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ^ج أَوْ لَمْ تأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَا فِي
الصُّحُفِ الْأُولَىٰ

۱۳۴

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ^ج لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا
أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَاتِكَ مِّن قَبْلِ أَن نَّذِلَّ
وَنُخْزَىٰ

۱۳۵

قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبِّصُوا^ط فَسَتَعْلَمُونَ مَنِ أَصْحَابُ
الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ

فرماید: از آن رو که آیاتِ ما تو را آمد و فراموش کردی آنها
را، و امروز این چنین فراموش می‌شوی اینجا.

و بدین‌سان هر کس را که زیاده‌روی کند و به آیات
پروردگارش نگرود کیفر می‌دهیم، و عذاب آخرت سخت‌تر
است و همواره پابرجا.

آیا برای هدایتشان بسنده نبود که ببینند چه نسل‌هایی را
پیش از ایشان به تباهی بردیم، که [اکنون آنان در
سراهایشان راه می‌روند؟ بی‌گمان در این برای خردمندان
است نشانه‌ها.

اگر سخنی از سوی پروردگارت نرفته بود و سرآمدی مقرر
نگشته بود، [هم اکنون عذاب فرود می‌آمد بر آنها.

پس بر آنچه می‌گویند شکبیا باش، و پیش از برآمدن آفتاب
و پیش از فرود آن و در ساعاتی از شب و در دو سوی روز
سپاسگزارانه به ستایش وی پرداز، باشد که شوی قرینِ
شادبها.

بدانچه گروههایی از آنان را بدان بهره‌ور ساخته‌ایم دیده
مدوز؛ اینها شکوفه‌های زندگانی دنیاست، تا در آن
ببازماییم‌شان؛ و روزی پروردگارت بهتر است و همواره
پابرجا.

کسانت را به نماز فرمان ده و بر آن پایداری کن. ما از تو
روزی نخواستهایم، بلکه خود روزیت را می‌دهیم، و نیک
فرجامی است برای پاکی‌ها.

گفتند: چرا از سوی پروردگارش نشانه روشنگری نمی‌آورد
برای ما، آیا نشانه روشنگری که در کتابهای پیشین است
نیامده‌است برای آنها؟

هرگاه پیش از آن با عذابی تباهشان می‌کردیم، بی‌تردید
می‌گفتند: پروردگارا! چرا پیامبری به سوی ما نفرستادی تا
آیه‌هایت را پیروی کنیم، پیش از آنکه شویم سرافکنده و
رسوا؟

بگو: همه منتظرند، شما نیز منتظر باشید. زودا که بدانید
کیانند یارانِ راهِ راست، و کیانند راه یافته‌ها.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ

۲

مَا يَأْتِيهِمْ مِّن ذِكْرِ مِّن رَّبِّهِمْ فُحِّدَتْ إِلَّا أَسْتَمِعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ

۳

لَا هِيَّةَ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوا التَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تَبْصِرُونَ

۴

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۵

بَلْ قَالُوا أَضَعَتْ أَحْلَمَ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بَيَّاتَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ

۶

مَا ءَامَنْتَ قَبْلَهُمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ

۷

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوا أَهْلَ الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۸

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ

۹

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ

۱۰

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

مردمان را [هنگام حسابشان نزدیک شده، و آنان همچنان در بی‌خبری رویگردانند.

هیچ پند تازه‌ای از پروردگارشان برایشان نمی‌آید، مگر آنکه آن را شنیده و بازیچه انگارند.

دل به بازیند؛ و ستمگران پنهانی نجوا کرده [و گفتند:] آیا این جز بشری همانند شماست؟ آیا به سوی جادو می‌روید با اینکه می‌بینید؟

[پیامبر] گفت: پروردگارم هر گفتاری را در آسمان و زمین می‌داند، و شنوایی داناست خداوند.

یا اینکه می‌گویند: [قرآن خوابهایی پریشان است. یا اینکه آن را از پیش خود ساخته است. بلکه او شاعری است. پس باید برای ما معجزه‌ای بیاورد همان‌گونه که پیشینیان [با آن فرستاده شدند.

پیش از اینان مردم شهری که هلاکشان کردیم نگریدند؛ آیا اینان [با معجزات می‌گروند؟

پیش از تو [نیز] مگر مردانی را که به آنان وحی کردیم، نفرستادیم. از یادآوران بپرسید اگر نمی‌دانید.

ایشان را به صورت پیکرهایی که غذا نخورند قرار ندادیم، و آنان هم جاودانه نبوده‌اند.

سپس وعده خود را درباره آنان راست گردانیدیم، و آنان و کسانی را که می‌خواستیم نجات بخشیدیم، و تباه کردیم کسانی را که زیاده‌روی کردند.

همانا ما به سوی شما کتابی را فرستادیم که در آن یاد شماست؛ آیا خرد نمی‌ورزید؟

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
ءَاخِرِينَ

فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِنِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوُهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَلِدِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبِينَ

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُوًا لَّاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَلَعِينَ

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ
وَلَكُمْ أَلْوِيلٌ مِمَّا تَصِفُونَ

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ ۚ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا ءَالِهَةً مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ

لَوْ كَانَ فِيهِمَا ءَالِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً ۖ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ
مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِي ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ
فَهُمْ مُّعْرِضُونَ

بسا شهرهایی را که [مردمش ستمگر بودند در هم شکستیم، و پس از آنان مردمی را پدید آوردیم که جز آنان بودند.

و چون عذاب ما را دیدند، به ناگاه از آن گریزان گشتند.

[هان مگریزید! به مهدِ ناز و نعمت و سراهایتان برگردید؛ باشد که بازخواست شوید.

گفتند: وای بر ما، ما از کسانی بودیم که ستمکارند.

و پیوسته گفتارشان این بود، تا اینکه آنان را گردانیدیم درو شدگانی که خاموشند.

ما آسمان و زمین و آنچه را میان آنهاست به بازیچه نیافریده‌ایم [بی‌تردید].

اگر می‌خواستیم بازیچه‌ای گیریم، چیزی را می‌گرفتیم که از نزدِ ما باشد.

بلکه حق را بر باطل می‌کوبیم، و آن را درهم می‌شکنند، و بناگاه نابود می‌شود. و وای بر شما از آنچه توصیف می‌کنید.

هر که در آسمانها و زمین است از آن اوست، و کسانی که نزد اویند نه از پرستشش سرباز می‌زنند و نه در مانند.

شبان‌ه‌روز، (خدا را) به پاکی می‌ستایند و سست نشوند.

آیا برای خود خدایانی از زمین برگزیده‌اند که آنان مردگان را زنده می‌کنند؟

در آسمانها و زمین اگر خدایانی جز خدا می‌بود، بی‌تردید تباه می‌شدند؛ پس منزّه است خدا– پروردگار عرش– از آنچه می‌گویند.

وی را از آنچه می‌کند نمی‌پرسند ولی آنان را پرسند.

آیا به جای او خدایانی برگزیده‌اند؟ بگو: برهاتتان را بیاورید. این است یادنامه کسانی که با منند، و یادنامه کسانی که پیش از من بودند. ولی بیشترشان حق را نمی‌دانند، از این رو از آن روی‌گردانند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيْٓ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

۲۶

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُۥٓ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ

۲۷

لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهٖ يَعْمَلُونَ

۲۸

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنَ خَشِيَّتِهٖ مُشْفِقُونَ

۲۹

حزب
۱۳۰

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَٰهٌ مِّنْ دُونِهٖ فَلَا يَكْفُرْهُ خَشْيَتُهُۥ جَهَنَّمَ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّٰلِمِينَ

۳۰

ر ۲۸۰

أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ

۳۱

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

۳۲

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ ءَايَاتِهَا مُعْرِضُونَ

۳۳

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۚ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

۳۴

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ ۖ أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ

۳۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَٰئِقَةُ الْمَوْتِ ۖ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

پیش از تو هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه به وی وحی فرستادیم که: معبودی جز من نمی‌باشد، پس تنها مرا بپرستید.

گفتند: خدا فرزندی برگزیده است. او منزّه است. بلکه [فرشتگان بندگانی گرامی‌اند.

در سخن بر وی پیشی نمی‌گیرند، و به فرمانش کار می‌کنند.

آنچه پیش رو و آنچه پشت سر آنهاست را می‌داند، و جز برای کسی که وی بپسندد، شفاعت نمی‌کنند و خود از بیمش هراسانند.

از ایشان هر که بگوید: من [نیز] خدایی جز او هستم، به دوزخ کیفرش دهیم؛ این گونه کیفر می‌دهیم کسانی را که ستمکارند.

آیا کسانی که کفر ورزیدند ندانستند که آسمانها و زمین فرو بسته بودند و ما بازگشودیمشان، و هر چیز زنده را از آب پدید آوردیم، آیا نمی‌گروند؟

و در زمین کوههایی استوار پی افکندیم تا آنان را نجنباند. و در آن راههایی فراخ پدید آوردیم، باشد که ره یابند.

و آسمان را سقفی محفوظ گرداندیم، و آنان از نشانه‌های آن روی‌گردانند.

اوست که شب و روز و مهر و ماه را پدید آورد، که هر یک در مداری شناورند.

و پیش از تو برای هیچ انسانی جاودانگی ننهادیم. آیا اگر تو بمیری آنان جاودانه می‌مانند؟

هر جانداری چشنده مرگ است؛ و شما را برای آزمون به بد و نیک می‌آزماییم، و به سوی ما بازتان گردانند.

وَإِذَا رَأٰكَ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْۭ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كٰفِرُونَ

۳۷

خُلِقَ الْاِنْسٰنُ مِنْ عَجَلٍ سَاۤؤْرِیْكُمْ ءَاٰیٰتِیْ فَلَا تَسْتَعْجِلُوْنَ

۳۸

وَيَقُولُوْنَ مَتٰی هٰذَا الْوَعْدُۙ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ

۳۹

لَوْ یَعْلَمُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا حِیْنَ لَا یَكْفُوْنَ عَنْ وُجُوْهِهِمْ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُھُوْرِهِمْ وَلَا هُمْ یُنْصَرُوْنَ

۴۰

بَلْ تَأْتِیْهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا یَسْتَطِیْعُوْنَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ یُنْظَرُوْنَ

۴۱

وَلَقَدْ اَسْتَهْزِیْ بُرْسِلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِیْنَ سَخِرُوْا مِنْهُمْ مَا كَانُوْا بِهٖ یَسْتَهْزِءُوْنَ

۴۲
۲۸۱۲

قُلْ مَنْ یَّكْلُوْكُمْ بِاللَّیْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِۙ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُوْنَ

۴۳

اَمْ لَهُمْ ءَالِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّنْ دُوْنِنَاۙ لَا یَسْتَطِیْعُوْنَ نَصْرَ اَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِّنَّا یُصْحَبُوْنَ

۴۴

بَلْ مَتَّعْنَا هَۥٔؤُلَآءِ وَاَبَآءَهُمْ حَتّٰی طَالَ عَلَیْهِمُ الْعُمُرُۙ اَفَلَا یَرَوْنَ اَنَّا نَاتِی الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَاۙ اَفْهُمْ الْعٰلِیُوْنَ

و چون کافران ببیندنت، جز به ریشخندت نمی‌گیرند، [و گویند:] آیا این همان است که درباره خدایاتتان [به بدی سخن می‌گوید؟ حال آنکه خود به خدایِ مهربان کفر می‌ورزند.

انسان از شتاب آفریده شده. به زودی نشانه‌هایم را به شما می‌نمایانم. پس از من با شتاب مخواهید.

و می‌گویند: این وعده کی است، اگر راست می‌گویید؟

اگر کافران دانند، آن زمانی است که نتوانند آتش را از چهره و پشت‌هایشان دور کنند، و یاری نمی‌گردند.

آری، آن ناگهان به سراغشان آید و حیرانشان سازد، و نه می‌توانند آن را بازگردانند، و نه مهلتی یابند.

به یقین، پیامبران پیش از تو را نیز مسخره می‌کردند، و سرانجام مسخره کنندگان را فرو گرفت آنچه آن را مسخره می‌کردند.

بگو: چه کسی شما را شب و روز از [عذابِ خدایِ مهربان باز می‌دارد؟ آری آنان از یاد پروردگارشان روی گردانند.

آیا آنان را خدایانی است که در برابر ما آنان را نگه دارند؟ آنان نه می‌توانند خود را یاری دهند، و نه از سوی ما یاری یابند.

حقیقت این است که ما اینان و پدرانشان را بهره‌ور ساختیم، تا آنکه روزگاری دراز زندگی کردند. آیا نمی‌نگرند که ما پیوسته از دامنه‌های سرزمین [کفر] می‌کاهیم. آیا آنان باز پیروزند؟

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذِرُونَ

۴۶

وَلَيْنَ مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

۴۷

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ

۴۸

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَآءَ وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ

۴۹

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ

۵۰

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

۵۱
حزب
۱۳۱
۲۸۲

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ

۵۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ

۵۳

قَالُوا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ

۵۴

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَعَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۵۵

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ

۵۶

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ الشَّاهِدِينَ

۵۷

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ

بگو: من شما را تنها از طریق وحی هشدار می‌دهم، و البته کران– چون بیم داده شوند– ندایی نمی‌شنوند.

اگر از عذابِ پروردگارت شمه‌ای به آنان رسد، بی‌گمان گویند: وای بر ما که ستمکار بوده‌ایم، بی‌تردید.

روز رستاخیز ترازوهای داد را نهیم. و هیچ کس هیچ ستمی نمی‌بیند، و اگر [عملی هموزن دانه خردلی باشد آن را بیاوریم، و کافی است که حسابرسی به دستِ ما باشد.

همانا ما به موسی و هارون فرقانی دادیم که روشنی بخش و پندی برای پرهیزگاران بود.

همانان که از پروردگارشان در نهان هراسانند و هم آنان که از رستاخیز می‌ترسند.

این [قرآن – که آن را فرو فرستاده‌ایم– خجسته پندی است. آیا باز هم منکرِ آن هستید؟

ما به ابراهیم رهیافتی را که سزاوارش بود عطا کردیم، و ما به شایستگی‌اش دانا بودیم، بی‌تردید.

آنگاه که به پدرش و قومش گفت: این تندیس‌ها چیستند که به خدمتشان معتکف شده‌اید؟

گفتند: پدرانمان را یافتیم که پرستشگرشان بودند.

گفت: هم شما و هم پدرانتان در گمراهی آشکاری بودید.

گفتند: آیا حق را برای ما آورده‌ای یا از کسانی هستی که سرِ بازیگری دارند؟

گفت: هرگز. پروردگار شما پروردگارِ آسمانها و زمین است، که آنها را آفریده‌است؛ و من از کسانی هستم که بر آن گواه می‌باشند.

و [در دل گفت اگر روی گردانیدی، برای بتانتان تدبیری اندیشم، به خدا سوگند.

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ

۵۹ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ

۶۰ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُوَ إِبْرَاهِيمُ

۶۱ قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ

۶۲ قَالُوا ءَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ

۶۳ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ

۶۴ فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ

۶۵ ثُمَّ نَكِسُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ

۶۶ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ

۶۷ أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۸ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا ءَالِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَعِلِينَ

۶۹ قُلْنَا يَنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

۷۰ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ

۷۱ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ

۷۲ وَوَهَبْنَا لَهُ ذُرِّيَّةً إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ

آنگاه بتان– مگر بت بزرگشان– را تکه تکه کرد، باشد که به سراغ آن آیند.

گفتند: چه کسی این کار را با خدایان ما کرده؟ بی‌تردید او از کسانی است که ستمکارند؟

گفتند: شنیدیم نوجوانی، درباره آنان سخن می‌گفت، که به وی ابراهیم می‌گفتند.

گفتند: او را در برابر دیدگان مردم بیاورید تا گواه آن باشند.

گفتند: ای ابراهیم! آیا تو چنین کردی با خدایانی که موردِ پرستشِ ما بودند؟

گفت: بلکه این کار را بزرگشان کرده، از آنها بپرسید اگر سخن گویند.

پس به خود آمده و [به یکدگر] گفتند: شما خود ستمکارید، بی‌تردید.

سپس سرافکنده شدند [و گفتند:] تو نیک می‌دانی که اینان سخن نمی‌گویند.

گفت: آیا به جای خدا چیزهایی را می‌پرستید که شما را نه سودی رسانند نه زبانی می‌زنند؟

اف بر شما و بر آنچه به جای خدا می‌پرستید؛ آیا خرد نمی‌ورزید؟

گفتند: او را بسوزانید و خدایاتتان را یاری دهید، اگر کننده‌اید.

گفتیم: ای آتش! سرد و سلامت باش بر ابراهیم.

و بر آن بودند که بدین نیرنگ وی را تباه کنند؛ و ما آنان را از کسانی قرار دادیم که زیانکارترین‌اند.

و ما او و لوط را رهانیدیم، و به سرزمینی بردیم که در آن با عنایت ما برای جهانیان برکتها بود.

و افزون بر آن به وی اسحاق و یعقوب را بخشیدیم، و همه را از کسانی قرار دادیم که شایسته می‌باشند.

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَبِيدِينَ

۷۴

وَلَوْ طَاغَتْ عَلَيْهِمُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي
كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَلَسِقِينَ

۷۵

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

۷۶
۲۸۳۲

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

۷۷

وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

۷۸

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ
غَنَمَ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ

۷۹

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ
دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ

۸۰

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيُحْصِنَكُمْ مِّنْ بَأْسِكُمْ
فَهَلْ أَنتُمْ شَاكِرُونَ

۸۱

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي
بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ

و ایشان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما رهبری
می‌کردند؛ و به آنان نکوکاری و برپا داشتن نماز و دادن
زکات را وحی کردیم، و آنان پرستندگان ما بودند.

و به لوط حکمت و دانش عطا کردیم، و او را از شهری که
[مردمش کارهای پلید می‌کردند رهانیدیم. به راستی که
آنان مردمی پست و منحرف بودند.

و او را در جوار رحمت خویش آوردیم. که او از شایستگان
بود بی‌تردید.

و نوح را [به یاد آور]، آنگاه که از پیش دست به دعا
برداشت، و ما دعایش را اجابت کردیم، و او و خاندان‌اش را
رهانیدیم از آن گرفتاری بی‌مانند.

و او را در برابر مردمی که نشانه‌های ما را دروغین خواندند
و مردمان پلیدی بودند نصرت عطا کردیم، و غرقشان
کردیم، هر آنچه که بودند.

و داود و سلیمان را [به یاد آور] آنگاه که درباره آن کشتزار
– که گوسفندانی شبانه در آن چریده بودند– داوری کردند،
و ما گواه بودیم که چگونه داوری کردند.

ما آن [داوری را به سلیمان فهمانیدیم، و به هر یک حکمت و
دانش عطا کردیم، و کوه‌ها و پرندگان را واداشتیم که با
داود تسبیح می‌گفتند، و ما کننده کاری بودیم [که آنان
ارائه می‌دادند].

و به او [داود] فن زره [سازی آموختیم، تا شما را از
جنگ‌هایتان در امان دارد، پس آیا سپاسگزار می‌باشید؟

و تندباد را رام سلیمان کردیم، که به فرمان او به سرزمینی
که آن را برکت داده بودیم می‌رفت، و ما به هر چیز داناییم
بی‌تردید.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ^ط وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ^ط وَعَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَبِيدِينَ

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ^ط كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا^ط إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ

وَذَا الْقُنُودِ إِذْ ذَهَبَ مُغَضَّبًا^ط فَظَنَّ أَن لَّنْ نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ وَزَوْجَهُ^ج إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا^ط وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ

و از شیاطین گروهی برای وی غواصی و کارهایی جز این می‌کردند، و ما مراقب بودیم کارهایی را که می‌کردند.

و ایوب را [به یاد آور] آنگاه که پروردگارش را خواند که به من آسیبی رسیده‌است، و تو بهترین کسانی هستی که مهر می‌ورزند.

پس دعایش را اجابت کردیم و آسیبی را که به وی رسیده‌بود برطرف کردیم، و کسانش را، و افزون بر آن همانند آنان را به وی عطا کردیم؛ تا رحمتی از سوی ما و پندی برای پرستندگان باشد.

و اسماعیل و ادريس و ذوالکفل را [به یاد آور] که همه از شکیبایان بودند.

و به مهر خویش درآوردیم‌شان؛ که از شایستگان بودند.

و ذوالنون [/ یونس را [به یاد آور] که خشمگانه رفت و همی پنداشت که هرگز بر وی تنگ نمی‌گیریم، تا در آن تاریکی‌ها ندا در داد که معبودی جز تو نمی‌باشد؛ تو منزهی! بی‌تردید من از کسانی بودم که ستمکارند.

پس دعایش را اجابت کردیم، و از اندوه‌اش رهانیدیم، و بدین‌سان می‌رهانیم کسانی را که می‌گروند.

و زکریا را [به یاد آور] آنگاه که پروردگارش را خواند، که پروردگارا مرا تنها مگذار؛ و تو بهترین کسانی هستی که میراث می‌برند.

پس دعایش را اجابت کردیم، و یحیی را بدو بخشیدیم، و همسرش را برای وی شایسته گردانیدیم. اینان بودند که در نکوکاری شتاب می‌کردند، و ما را از روی بیم و امید می‌خواندند، و پیوسته برای ما فروتن بودند.

وَالَّتِي أَحْصَنْتَ فَرَجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَهَا
وَأَبْنَاهَا ءَايَةً لِّلْعَالَمِينَ

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِ ۖ وَإِنَّا لَهُ وَكِتُبُونَ

وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ
يَنْسِلُونَ

وَأَقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ
كَفَرُوا يَتَوِيلُنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُونَ

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ ءَالِهَةً مَّا وَرَدُّوهَا ۖ كُلُّ فِيهَا خَالِدُونَ

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ

و آن خانم / مریم را [به یاد آور] که پاکدامنی ورزید، و ما در وی از روح خویش دمیدیم، و او و پسرش را مقرر داشتیم که برای جهانیان نشانه‌ای باشند.

این امت شماست، امتی که یگانه است، و من پروردگار شمایم، پس پرستشگر من باشید.

ولی آنان کارشان را به تفرقه کشانیدند؛ و سرانجام همه به سوی ما بازمی‌گردند.

پس هر که کاری شایسته کند و مؤمن باشد، کوشش را ناسپاسی‌ای نباشد و ما نگارنده کارهای او یییم بی تردید.

و بر مردم شهری که نابودش کردیم حرام است [که برگردند،] آنان هرگز برنمی‌گردند.

تا آنگاه که یاجوج و ماجوج رها شوند، و آنان از هر بلندی هجوم آرند.

و وعده حق نزدیک شود، و در آن هنگام دیدگان کافران از حرکت فرو ماند؛ [و گویند:] وای بر ما که از این [حقیقت در بی‌خبری بودیم؛ بلکه ما از کسانی بودیم که ستمکارند.

همانا شما و آنچه به جای خداوند می‌پرستیدید، هیزم دوزخید. همه وارد آن می‌گردید.

اگر اینان خدایانی [حقیقی بودند وارد آن نمی‌شدند؛ همه در آن ماندگارانتد.

در آنجا ناله و زاری دارند، و در آنجا چیزی نمی‌شنوند.

و کسانی که از سوی ما به آنان وعده نیکی داده شده، از آن برکنار می‌مانند.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ وَهُمْ فِي مَا أُشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَ

۱۰۳

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا
يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

۱۰۴

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجْلِ لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ
خَلْقِ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ

۱۰۵

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

۱۰۶

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَبْدِينَ

۱۰۷

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

۱۰۸

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ

۱۰۹

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۖ وَإِنْ أُدْرِيَ أَقْرَبُ أَمْ
بَعِيدُ مَّا تُوعَدُونَ

۱۱۰

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ

۱۱۱

وَإِنْ أُدْرِيَ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَعَ إِلَىٰ حِينٍ

۱۱۲

قُلْ رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ ۚ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا
تَصِفُونَ

آواز آن را نمی‌شنوند، و در آنچه دلخواهشان است جاودانه
می‌مانند.

آن وحشتِ بزرگ اندوهگینشان نمی‌سازد، و فرشتگان به
استقبالشان آیند [و گویند: این همان روزِ شماست که شما
را وعده می‌دادند.

روزی که آسمان را چون طومار نوشته‌ها در هم می‌پیچیم، و
همان‌گونه که آفرینش را آغاز کرده‌ایم آن را باز
می‌گردانیم؛ این وعده‌ای است بر ما؛ و ما آن را انجام
می‌دهیم، بی‌تردید.

همانا در زبور پس از ذکر [تورات نوشتیم که: زمین را
بندگان نیکام به میراث می‌برند.

در این پیام روشنی است برای مردمی که پرستند.

ما تو را نفرستادیم مگر مایه رحمتی برای کسانی که در این
جهان زیند.

بگو: جز این نیست که به من وحی می‌شود که خدایِ شما
خدایی یگانه است. آیا تسلیم می‌گردید؟

پس اگر روی گردانند، بگو: همه را به یکسان آگاه
کرده‌ایم؛ و نمی‌دانم آیا آنچه شما را وعده داده‌اند، نزدیک
است یا پس از زمانی چند.

او سخنی را که آشکار می‌گویید و آنچه را نهان می‌دارید
می‌داند.

نمی‌دانم، شاید آن آزمونی است برایتان و برخورداری تا
زمانی چند.

گفت: پروردگارا، به حق داوری فرما؛ و پروردگارِ ما— به رغم
آنچه می‌گویید— آن مهرگستر است که یاری از او جویند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ

ای مردم، از پروردگارتان پروا گیرید، که زلزله رستاخیز چیزی بزرگ است بی‌تردید.

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ

ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ

وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ

روزی که ببینیدش، هر شیردهنده‌ای از نوزادش فرو ماند، و هر بارداری بارش را فرو نهد، و مردم را مست می‌بینی، با آنکه مست نمی‌باشند، ولی سخت است عذاب خداوند.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ

شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ

و برخی از مردم، بدون هیچ دانشی درباره خدا ستیزه می‌ورزند، و پیرو هر شیطان سرکشی هستند.

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ

عَذَابِ السَّعِيرِ

بر او نوشته شده که هر که دوستش دارد، وی را گمراه گرداند، و به عذاب سوزانش رهنمون گردد.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا

خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّنْ

مُضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ

مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا

أَشْدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ

الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ

هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأُنْبَتَتْ مِن

كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ

ای مردم! اگر درباره رستاخیز دچار تردیدید، [بدانید که ما شما را از خاک، آنگاه از نطفه، آنگاه از علقه، آنگاه از مضغه- شکل یافته و شکل نیافته- آفریده‌ایم؛ تا [حقیقت را] به شما بنمایانیم، و هرچه را بخواهیم تا زمانی معلوم در رحم‌ها نهیم، آنگاه شما را به صورت کودکی برون آریم. آنگاه تا به برنایی‌تان رسید. و برخی از شما [به صورت زودرس می‌میرند، و برخی به فرودترین سالهای عمر [/ پیری و فرتوتی می‌رسند، چندان‌که پس از دانستن چیزی نمی‌دانند. و زمین را [در فصل زمستان خشکیده می‌بینی، اما چون آب بر آن ببارانیم، به جنبش آید و فرونی یابد؛ و از هرگونه‌ای گیاهان زیبا برویاند.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَأَنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَبْفَعُهُ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

يَدْعُوا لَمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَن لَّنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ

این از آن روست که خدا بر حق است، و اوست که مردگان را زنده می‌کند، و او بر هر کاری تواناست بی‌تردید.

بی‌گمان رستاخیز آمدنی‌ست، و در آن هیچ تردیدی نیست، و این خداست که برمی‌انگیزد کسانی را که در گورند.

و از مردم کسی است که بدون هیچ دانش و رهنمود و کتاب روشنی، درباره خدا ستیزه می‌جوید،

از سرِ خودخواهی؛ تا [مردم را] از راهِ خدا بلغزانَد. وی را در این دنیا رسوایی است، و در رستاخیز عذابی به وی می‌چشانیم که سخت سوزنده می‌باشد.

این به خاطر دستاورد توست، و خدا به بندگانش ستم نمی‌ورزد.

و از مردم کسی است که خدا را با دودلی پرستد؛ اگر چیزی به وی رسد بدان آرام می‌گیرد، و اگر رنجی به وی رسد روی گرداند. در دنیا و آخرت زیانکار است، و این همان زیانکاری آشکار می‌باشد.

به جای خدا چیزی را می‌خواند که نه زینایش می‌رساند و نه سودی؛ این همان گمراهی دور و دراز می‌باشد.

کسی را می‌خواند که زینانش نزدیکتر است از سودش. وه، که بد سرور و بد همدمی دارد.

بی‌گمان خدا کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، به باغهایی که از فرودست آن جویباران جاری است درآورد؛ و خدا انجام می‌دهد هرچه را خواهد.

هر که پندارد که خدا او [/ پیامبرش را در دنیا و آخرت یاری نخواهد داد، ریسمانی از بالا بیاویزد، آنگاه قصد جانِ خود کند، آنگاه بنگرد آیا این نیرنگش خشمش را برطرف می‌سازد؟

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يُرِيدُ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصْرَى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

۱۷

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي
الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالْدَوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ ۖ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۚ
وَمَن يُوْهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۖ

۱۸
سجده
مستحب

هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ ۚ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن تَارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ
الْحَمِيمُ

۱۹
حزب
۱۳۴

يُصْهَرُ بِهِ ۚ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ

۲۰

وَلَهُمْ مَّقْلِعٌ مِّنْ حَدِيدٍ

۲۱

كَلَّمَآ أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِّنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرِيقِ

۲۲

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ
وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

۲۳
۲۸۷

و بدین‌سان آن [/ قرآن را به صورت آیاتی روشن‌گر فرو
فرستادیم؛ و خدا راه می‌نماید هرکه را خواهد.

خدا میان مؤمنان و یهودیان و صابئین و مسیحیان و
زردشتیان و مشرکان، روز رستاخیز داوری خواهد کرد؛ و بر
هر چیز گواه است خداوند.

مگر ندانسته‌ای که هرکه در آسمانها و زمین است، و مهر و
ماه و ستارگان و کوهها و درختان و جانوران، و بسیاری از
مردم، برای خدا سجده می‌کنند؛ و بسیاری عذاب بر آنان
رقم خورده، و هر که را خدا خوار گرداند، کسی گرامی‌اش
نمی‌دارد؛ بی‌گمان خدا انجام می‌دهد هر چه را خواهد.

این دو [گروه دشمنان یک‌دگرند، که درباره پروردگارشان
ستیزه‌گری دارند؛ کسانی که کفر ورزیدند، بر بالایشان
جامه‌هایی از آتش بریده‌اند، و از فراز سرهاشان آبی
جوشان همی ریزند.

و اندرونشان و پوسته‌اشان، بدان گداخته می‌گردد.

و برای‌شان گُرزهایی آهنین آماده می‌باشد.

هرگاه که بخواهند از شدت اندوه از آن برون روند، بدان
رانده می‌شوند؛ [و به آنان گویند] اینک عذاب آتش سوزان
را چشید.

خدا کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، در
باغهایی که از فرودست آن جویباران جاری است درآورد؛ در
آنجا به دستبندهایی از طلا و مروارید آراسته می‌گردند؛ و
لباسهایی ابریشمین دارند.

وَهُدُّوْا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُّوْا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ

به گفتار پاکیزه، و به راه [پروردگار] ستوده، رهنمون می‌گردند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

۲۵

کسانی که کفر ورزیده، و [مردم را] از راه خدا و مسجدالحرام- که آن را برای همه مردم، چه مقیم و چه مسافر، یکسان قرار داده‌ایم- باز می‌دارند، [مستحق عذابند.] و هرکه در آنجا کجروی‌ای، ستمی خواهد، وی را می‌چشانیم کیفری پردرد.

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

۲۶
۲۸۸۸

و آنگاه را [به یاد آور] که برای ابراهیم جای خانه را معین کردیم، [و گفتیم:] چیزی را با من شریک مگردان، و خانه‌ام را پاکیزه‌دار برای طوافکنندگان و مقیمان و رکوع و سجودند.

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ

۲۷

و مردم را به حج فرا بخوان؛ تا پیاده و سواره با مرکب تیزتک- از هر راه دوری- به سویت آیند.

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَلْبَاسِ الْفَقِيرِ

۲۸

تا شاهد سودهایشان باشند، و نام خدا را در روزهایی شناخته، بر دامهایی که روزی‌شان کرده‌است برند. پس، از آنها خورید، و درویش بینوا را خورانید.

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ

۲۹

آنگاه باید آلایشهایشان را بپیرایند، و نذرهایشان را وفا کنند؛ و پیرامون آن خانه کهن [بیت العتیق- کعبه] بگردند.

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعِظْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُٗ عِنْدَ رَبِّهِ ۖ وَأَحَلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتَنَّىٰ عَلَيْكُمْ ۖ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ

۳۰

این است [آنچه بر شما مقرر گشته، و هرکه مقررات خدا را بزرگ شمارد، این نزد پروردگارش برای وی نیکوتر است؛ و برای شما دامها حلال گردیده مگر آنچه بر شما خوانده می‌شود. پس، از پلیدی بتان بگریزید. و از گفتار باطل بپرهیزید.

حُنَفَاءَ لِلّٰهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦٓ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَأَنَّمَا
خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي
مَكَانٍ سَحِيقٍ

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعِيرَةَ اللّٰهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ
الْعَتِيقِ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ
مِّنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ فَالْهُكُمُ لِلّٰهِ وَاحِدٌ فَلَهُۥٓ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ
الْمُخْبِتِينَ

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّٰرِعِينَ عَلَىٰ مَا
أَصَابَهُمْ وَالْمُقِمِي الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ
فَازْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۖ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَنَاعَ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

لَنْ يَنَالَ اللّٰهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ
مِنْكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلَىٰ مَا
هَدٰنَكُمْ ۖ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ

إِنَّ اللّٰهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ
كُفُورٍ

برای خدا پاکدین باشید، نه اینکه چیزی را همتای وی دانید؛
و هرکه همتیانی برای خدا گیرد، گویی از آسمان فرو افتاده
و پرندگانِ [شکاری او را ربوده‌اند؛ یا آنکه تندباد وی را
افکنده به جایگاهی، دور از دید.

این [فرايض خداوند] است، و هرکه شعائر خدا را بزرگ
شمارد، آن از پاکی دلهاست، بی‌تردید.

برای شما در آنها [/ دامهای قربانی تا سرآمدی معلوم،
سودهاست؛ آنگاه قربانگاهشان، در کنار بیت‌العقیق [/ کعبه
می‌باشد.

برای هر امتی مناسکی نهاده‌ایم، تا نام خدا را بر دامهای
زبان بسته‌ای که روزیشان کرده‌ایم برند. آری خدای شما
خدایی یگانه است، تسلیم او باشید و فروتنان را بشارت
باد.

آنان که چون نام خدا برده می‌شود، دلهایشان به لرزه
درآید؛ و در آنچه بدانان می‌رسد شکیبایند؛ و برپادارندگانِ
نمازند، و از آنچه روزیشان کرده‌ایم می‌بخشند.

شتران فربه را برای شما از شعائر خدا قرار داده‌ایم، که در
آنها برای شما سودهاست؛ پس آنگاه که به پا ایستاده‌اند
نام خدا را بر آنها برید، و چون به پهلو درافتادند [و جان
دادند] از آنها بخورید و تنگدست و بینوا را بخورانید؛ این
گونه آنها را رام شما کرده‌ایم، باشد که سپاس‌گزارید.

گوشت و خونشان هرگز به خدا نمی‌رسد، بلکه این
پرهیزگاری شماس‌ت که موجب خشنودی وی می‌گردد؛ این
گونه آنها را رام شما ساخت، تا خدا را به پاس آنکه
راهنماییتان کرده بزرگ شمارید؛ و بشارت ده کسانی را که
نکوکارند.

بی‌گمان خدا از مؤمنان دفاع می‌کند. خداوند هیچ خیانتگر
ناسپاسی را دوست نمی‌دارد.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ

به کسانی که پیکار بر آنان تحمیل گردیده، رخصت کارزار داده شده، چرا که بدانان ستم رفته، و خدا بر یاریشان تواناست بی‌تردید.

۴۰

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَدِمَتْ صَوَامِعُ وَبِيعَ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

همانان که از دیارشان به ناروا آواره گردیدند، و [گناهشان جز این نبوده که گفته‌اند پروردگار ما خداوند است؛ و اگر خدا برخی از مردم را با برخی دفع نمی‌فرمود، دیرها و کلیساها و کنیسه‌ها و مساجدی که در آنها نام خدا بسیار برده می‌شود، ویرانه می‌گردید؛ و خدا بی‌تردید کسانی را که یاریش دهند یاری خواهد داد؛ همانا خدا توانایی است عزتمند.

۴۱

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

همانان که چون در زمین توانایی‌شان دهیم، نماز برپا می‌دارند و زکات می‌دهند، و به نیکی‌ها فرمان داده و از بدی‌ها باز می‌دارند، و فرجام کارهاست به دست خداوند.

۴۲

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ

و اگر دروغ‌گویت خواندند، بی‌گمان پیش از آنان قوم نوح و عاد و ثمود نیز [پیامبران‌شان را] دروغین خواندند.

۴۳

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ

و قوم ابراهیم و قوم لوط [نیز این چنین بودند].

۴۴

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

و [نیز] مردم مدین؛ و موسی را نیز دروغین خواندند؛ پس کافران را مهلتشان دادم، آنگاه فرو گرفتمشان. بنگر کیفر من [بر آنان چگونه بود؟

۴۵

فَكَأَيُّ مَن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ

بسا شهرها را- که [مردم آن ستمگر بودند- نابودشان کردیم، و [اکنون آن شهرها بر بام‌هایش فرو ریخته است، و بسا رها شده چاهاست و بناهای بس بلند.

۴۶

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَىٰ الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَىٰ الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ

آیا در زمین گردش نکرده‌اند، تا دل‌هایی داشته‌باشند که بدان دریابند؛ یا گوش‌هایی که بدان بشنوند؟ آری، دیدگان کور نشوند، بلکه کور آن دل‌هایی شوند که در سینه‌هایند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

وَكَايِنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ أُمْلِيتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ ءَايَتَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ ۖ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ

عذاب را از تو به شتاب می‌خواهند، و خدا هرگز وعده خلافی نمی‌کند؛ یک روز نزدِ پروردگارت مانند هزار سال است از آنچه می‌شمیرید.

و بسا شهری را که مهلتش دادم، و مردمش ستمگر بودند؛ آنگاه فرو گرفتمش، و سرانجام به سوی من باز می‌گردید.

بگو: ای مردم! من برای شما تنها هشدار دهنده‌ای نمایانم، بی‌تردید.

پس کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، آمرزش و روزی پرارزشی دارند.

و کسانی که در آیه‌های ما کوشند که ناتوانمان سازند، یارانِ دوزخند.

پیش از تو هیچ فرستاده و پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه چون تلاوت می‌کرد، شیطان در تلاوت وی شبهه می‌افکند؛ آنگاه خدا القانات شیطان را از میان می‌برد، آنگاه خدا آیه‌هایش را استوار می‌سازد، و دانایی است سنجیده کار خداوند.

تا خدا القانات شیطان را مایه آزمون بیماردلان و سخت‌دلان سازد، و ستمگران در ستیزی دورپایانند.

و تا دانش یافتگان دانند که آن حق است و از سوی پروردگارِ توست، و بدان گروند و دلهاشان در برابر آن خاشع گردد. و خدا گروندگان را به راهی راست رهنمون گردد.

و کافران درباره آن همچنان دچار تردیدند، تا ناگهان رستاخیز آنان را فرو گیرد، یا عذاب روزی سترون گریبانگیرشان گردد.

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

لَيَدْخِلْنَهُمْ مُّدَخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

در چنین روزی، فرمانروایی از آن خداوند است، که میانشان داوری خواهد کرد؛ پس کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، در باغهایی پر ناز و نعمتند.

و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را دروغین خواندند، اینان عذاب خوار کننده‌ای دارند.

آنان که در راه خدا مهاجرت کردند، آنگاه کشته شدند یا درگذشته‌اند، خداوند به آنان روزی نیکو می‌بخشد؛ همانا خدا بهترین کسی است که روزی بخشد.

آنان را در جایگاهی که خود می‌پسندد درآورد؛ و دانایی بردبارست خداوند.

آری، و هر که همانند عقوبتی که بر وی رفته عقوبت دهد، و باز بر وی ستم رود، البته خدا یاریش دهد؛ و خدا درگذرنده‌ای آمرزگار است بی‌تردید.

این از آن روست که خدا شب را در روز و روز را در شب درآورد، و شنوایی بیناست خداوند.

این بدان است که خدا بر حق است، و آنچه به جای وی می‌پرستند باطل است؛ و خداست آن بزرگ فرازمند.

آیا نیندیشیده‌ای که خدا از آسمان آبی فرستاد، و زمین بدان سرسبزی یافت، بی‌گمان باریک بینی آگاه است خداوند.

آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، و خدا آن بی‌نیاز ستوده است بی‌تردید.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُم ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُم ۚ إِنَّ
الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي
الْأَمْرِ ۖ وَاذْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۚ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ
كِتَابٌ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَىٰ اللَّهِ يَسِيرٌ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنْزَلْ بِهِ ۖ سُلْطَنًا وَمَا لَيْسَ
لَهُمْ بِهِ ۖ عِلْمٌ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ
كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ۚ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتُلُونَ عَلَيْهِمْ
ءَايَاتِنَا ۚ قُلْ أَفَأَنْبِئُكُمْ بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ
الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

آیا نیندیشیده‌ای که خدا آنچه را در زمین است، و کشتی‌هایی که در دریا به فرمان او روانند را رام شما گرداند، و آسمان را نگه می‌دارد که مبادا بر زمین فرو افتد، مگر به فرمانش؛ بی‌گمان با مردم مهرپویی مهربان است خداوند.

اوست که شما را زندگی بخشید، آنگاه شما را می‌میراند، آنگاه شما را زنده می‌کند، و انسان سخت ناسپاس می‌باشد.

هر امتی را آیینی نهاده‌ایم که برآند، پس نباید در این کار با تو ستیزند؛ و به راه پروردگارت بخوان، که تو بر راه راست هدایتی، بی‌تردید.

و اگر با تو ستیزند، بگو: خدا داناتر است بدانچه کنید.

خدا روز رستاخیز، میانتان داوری خواهد کرد، درباره آنچه بر سر آن اختلاف می‌کردید.

مگر ندانسته‌ای که خدا آنچه را در آسمانها و زمین است، داند؟ اینها همه در کتابی نوشته‌است؛ و این بسیار آسان است برای خداوند.

آنان به جای خدا، چیزی را می‌پرستند که درباره آن برهانی نفرستاده، و آنها بدان دانشی ندارند، و ستمکاران را یآوری نمی‌باشد.

و چون آیات روشنگر ما را بر آنان خوانند، در چهره‌های کافران ناخوشایندی را همی بینی؛ چیزی نمانده که بر کسانی که آیات ما را بر آنان خوانند برخوردند! بگو آیا شما را به بدتر از این هم خبر دهم؟ آن آتشی است که خدا کافران را وعده داده است؛ و فرجامی است ناخوشایند.

يَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرْبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَ إِنْ
يَسْلُبُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ
وَالْمَطْلُوبُ

۲۲:
حج
۷۳
۷۸
۲۹۴

هان، ای مردم! مثلی زده‌اند، پس بدان گوش فرادهید.
کسانی را که به جای خدا می‌خوانید هرگز مگسی را [هم
نمی‌توانند آفرید، هرچند بر این کار همداستان شوند؛ و اگر
مگس چیزی از آنان برباید، نمی‌توانند آن را از او بازپس
گیرند؛ جوینده و جسته ناتوانند.

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

۷۴

خدا را چنان‌که در خور اوست قدر نشناختند؛ بی‌گمان خدا
نیرومندی است پیروزمند.

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۷۵

خدا از میان فرشتگان پیام‌آورانی برمی‌گزیند، و نیز از میان
مردم؛ بی‌گمان شنوایی بیناست خداوند.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

۷۶

آنچه را پیش رو و پشت سر آنهاست می‌داند، و بازگشت
کارهاست به سوی خداوند.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَرْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ
وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۷۷

سجده
مستحب

هان ای مؤمنان! رکوع و سجده کنید و پروردگارتان را
بپرستید و کار نیک به جای آرید، باشد که رستگار شوید.

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ
عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ
سَمَّكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ
شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ
فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

۷۸

و در راه خدا چنان‌که شایسته کوشش اوست کوشید،
اوست که شما را برگزیده و در دین برای شما تنگنایی
ننهاد؛ آیین پدرتان ابراهیم [نیز چنین بوده ؛ او بود که
شما را پیش از این، و در این [قرآن نیز مسلمان نامید، تا
پیامبر گواه بر شما و شما گواه بر مردمان باشید. پس نماز
برپا دارید و زکات بپردازید و به [ریسمان خدا چنگ زنید.
او سرور شماست؛ که نیکو سرور و نیکو یاور است
[خداوند].

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	به راستی مؤمنان رستگار شدند،
جزء: ۱۸، حزب: ۱۳۷، ۲۹۵	قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ	
۲	الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَشِعُونَ	آنان که در نمازشان فروتن‌اند،
۳	وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ	و آنان که از بیهوده روی گردان‌اند،
۴	وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ	و آنان که زکات دهنده‌اند،
۵	وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ	و آنان که شرمگاهشان را نگهدارند،
۶	إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ	مگر در مورد همسران یا کنیزانشان، که در این صورت نکوهش نمی‌گردند،
۷	فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ	پس هر که فراتر از این را خواهد، اینانند که تجاوز کارند،
۸	وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ	و آنان که امانت‌ها و پیمانشان را پاسدارند،
۹	وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ	و آنان که بر نمازهایشان مواظبت دارند،
۱۰	أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ	اینان خود میراث برند.
۱۱	الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ	که بهشت‌برین را به میراث می‌برند، و در آن جاودانه می‌مانند.
۱۲	وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ	ما آدمی را از چکیده‌ای از گل آفریدیم، بی‌تردید؛
۱۳	ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ	آنگاه او را [به صورت نطفه‌ای نهادیم، در قرارگاهی که جایگزین گردید؛
۱۴	ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا ءَاخِرَ فِتْبَارِكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ	آنگاه نطفه را به صورت خونی بسته، و خون بسته را به صورت گوشتی کوبیده، و گوشت کوبیده را به صورت استخوانهایی در آوردیم؛ و استخوانها را با پرده‌ای از گوشت پوشاندیم؛ آنگاه آن را آفرینش تازه‌ای دادیم؛ پس بزرگوار است خدا، که نیکوترین آفریدگان است [بی‌تردید].
۱۵	ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ	آنگاه شما پس از آن، می‌میرید.
۱۶	ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ	آنگاه در روز رستاخیز، برانگیخته می‌شوید.
۱۷	وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ	ما بر فرازتان هفت راه [/ هفت آسمان آفریده‌ایم؛ و ما از آفرینش بی‌خبر نمی‌باشیم.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ ۚ وَآنَا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِۦ لَقَدِرُونَ

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِۦ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّحِيلٍ وَأَعْنَبٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاكِهِ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

۱۹

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلَّالِكِينَ

۲۰

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

۲۱

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

۲۲

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُۥ أَفَلَا تَتَّقُونَ

۲۳
۲۹۶ر

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِۦ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي ءَابَائِنَا الْأَوَّلِينَ

۲۴

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِۦ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِۦ حَتَّىٰ حِينٍ

۲۵

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ

۲۶

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِۦ أَنْ اصْنَعْ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَوَحَيْنَا إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ

۲۷

و از آسمان آبی به اندازه فرو فرستادیم، و آن را در زمین جایگزین کردیم، و ما بر بردنش بی‌گمان تواناییم.

آنگاه بدان برای شما باغهایی از خرما و انگور پدید آوردیم، باغهایی که در آنها برای شما میوه‌های فراوان است، که از آنها می‌خورید.

و درختی را که در طور سینا برآید، که از آن روغن [زیتون] روید و نان خورشی که برای خوردندگان می‌گیرید.

و برای شما در چارپایان عبرتی است، که شما را از [شیری که در شکم‌هاشان است نوشانیم، و شما را در آنها سودهای بسیار است، و از آنها می‌خورید؛

و بر آنها و بر کشتی‌ها سوار می‌شوید.

همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم؛ پس [به آنان گفت: هموطنانم! خدا را بپرستید. شما را جز او خدایی نیست. آیا پروا نمی‌گیرید؟

مehrtان ناباور قومش گفتند: این [مرد] جز بشری همانند شما نمی‌باشد، می‌خواهد بر شما برتری جوید، و اگر خدا می‌خواست فرشتگان را [به پیامبری می‌فرستاد، ما چنین چیزی را نشنیده‌ایم در نیاکانمان که پیشینیان ما بودند.

او مگر مردی دیوانه نیست، پس او را چشم بدارید تا زمانی چند.

[نوح گفت: پروردگار! یاریم فرما که دروغ‌زم خواندند.

پس بدو وحی فرستادیم که: در برابر ما و به وحی ما کشتی بساز. و چون فرمان ما فرا رسید و [آب از] تنور جوشید، از انواع حیوانات، از هرکدام یک جفت، به همراه خانواده‌ات— مگر کسی از آنها که پیش از این درباره [عذاب وی سخن رفته‌است— بردار؛ و درباره کسانی که ستم ورزیدند با من سخن مگو، که آنان غرق شدنی هستند.

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أُنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي نَجَّيْنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۲۹

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

۳۰

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ

۳۱

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخِرِينَ

۳۲

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ
إِلَهِ غَيْرُهُۥ أَفَلَا تَتَّقُونَ

۳۳
۲۹۷ر

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ
وَاتَّرفَنَهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ
يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ

۳۴

وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ

۳۵

أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنَّكُمْ
مُخْرَجُونَ

۳۶
حزب
۱۳۸

هِيَهَاتَ هِيَهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ

۳۷

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

۳۸

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ
بِمُؤْمِنِينَ

۳۹

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ

۴۰

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصْبِحَنَّ نَدِمِينَ

۴۱

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُرَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

۴۲

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا ءَاخِرِينَ

و چون تو و همراهانت بر کشتی نشستید، بگو: سپاس خدا
را که ما را رهایی بخشید از مردمی که ستمکارند.

و بگو پروردگارا! مرا در جایگاهی خُجسته فرود آور، که تو
بهترین کسانی هستی که فرود آرند.

بی‌گمان در این [داستان عبرتهاست، و ما آزماینده بودیم،
بی‌تردید.

آنگاه پس از آنان پدید آوردیم مردمی را که جز آنان بودند.

و در میانشان پیامبری از خودشان فرستادیم که: خدای را
بپرستید، شما را جز او خدایی نیست. آیا پروا نمی‌گیرید؟

و مهتران ناباور قومش که دیدار آخرت را دروغ دانستند، و
در زندگانی دنیا به آنان ناز و نعمت عطا کردیم، گفتند: این
مگر بشری همانند شما نمی‌باشد، که از آنچه می‌خورید
خورد؛ و از آنچه می‌نوشید نوشد.

اگر فرمان از بشری همانند خود برید، در آن صورت بی‌گمان
زیانکارید.

آیا وعده‌تان دهد که چون مردید و خاک و استخوان شدید،
از نو برانگیخته می‌گردید؟!

دور است دور آنچه بدان وعده داده می‌شوید!

جز همین زندگانی دنیایی ما، زندگی‌ای نیست، می‌میریم و
می‌زییم، و برانگیخته نمی‌گردیم.

او جز مردی که بر خدا دروغ می‌بندد نیست، و ما گرونده
بدو نمی‌باشیم.

[هود] گفت: پروردگارا! یاریم فرما که دروغزنم خواندند.

فرمود: زودا که پشیمان گردند.

آنگاه بانگی مرگبار به حق فرو گرفتشان و خاشاک
گرداندیمشان؛ پس نفرین بر مردمی که ستمکارند.

آنگاه پس از آنان نسل‌هایی پدید آوردیم که جز اینانند.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلِّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِ ۚ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عٰبِدُونَ

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ ءَايَةً وَعَآوَيْنَهُمَا إِلَىٰ رُبُوعٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ

يٰٓأَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صٰلِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

وَإِنَّ هَذِهِ ءَأَمَّتْكُمْ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

فَذَرَهُمْ فِي عَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِءٍ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنَٰ

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِّنْ حَشِيَّةٍ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ

هیچ امتی از سررسید خویش نه پیش می‌افتند نه واپس مانند.

آنگاه پیامبرانی پیاپی فرستادیم، هرگاه پیامبری به سراغ امتش آمد دروغ‌گویش خواندند؛ و ما یکی پس از دیگری امت‌هایی را پدید آوردیم، و مایه عبرتشان ساختیم. پس وای بر مردمی که نمی‌گروند.

آنگاه موسی و برادرش هارون را با نشانه‌های خویش و دلایلی آشکار فرستادیم.

به سوی فرعون و مهترانش، ولی گردنکشی کرده و مردمان برتری‌طلبی بودند.

گفتند: آیا به دو انسانی همانند خود گرویم که طایفه‌شان بردگان ما هستند.

پس دروغ‌گویشان خواندند، و از تباه شدگان گشتند.

ما به موسی کتاب [آسمانی دادیم، باشد که هدایت یابند.

و پسر مریم و مادرش را نشانه‌ای ساختیم، و آنان را در بلندایی نشان‌دیم که دارای زیستگاه و چشمه‌ساران بود.

هان، ای پیامبران! از پاکیزه‌ها خورید، و کار نیک کنید، که من دانایم بدانچه کنید.

در حقیقت، این امت شماس‌ت که امتی یگانه است، و من پروردگار شما هستم؛ پس، از من پروا دارید.

پس کارشان را در میانشان به پراکندگی بردند، و هرگروهی دل خوشند بدانچه نزد خود دارند.

پس در گمراهیشان واگذارشان تا زمانی چند.

آیا پندارند که آنچه بدیشان می‌دهیم از خاسته و فرزند،

می‌خواهیم در نیکی‌شان کوشیم؟ نه، بلکه در نمی‌یابند.

بی‌گمان کسانی که از بیم پروردگارشان هراسانند،

و کسانی که به آیه‌های پروردگارشان می‌گروند،

و کسانی که به پروردگارشان شرک نمی‌ورزند،

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا ءَاتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيَّرَاتِ ۖ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْعَرُونَ

لَا تَجْعَرُوا أَلْيَوْمَ ۖ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصَرُونَ

قَدْ كَانَتْ ءَايَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰٰٓ أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ ۖ سَمِرًا تَهَجُرُونَ

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ ءَابَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُۥ مُنْكَرُونَ

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ ۖ جِنَّةٌ ۚ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ

وَلَوْ أَتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ بَلْ أَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَن ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَّاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّزَاقِينَ

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ

و کسانی که دهند آنچه دهند، و دلهاشان هراسان است که به سوی پروردگارشان باز می‌گردند،

اینانند که در کارهای نیک می‌کوشند، و هم اینانند که در آن شتابانند.

ما هیچ‌کس را مگر به اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم؛ و نزد ما کتابی است که به حق سخن می‌گوید، و آنان مورد ستم قرار نمی‌گیرند.

بلکه دلهاشان از این [حقیقت در بی خبری است، و کارهایی جز این دارند که انجام می‌دهند.

تا آنگاه که ناز پروردگانشان رابه کیفر گیریم؛ آنگاه است که ناله و فریاد می‌کشند!

امروز فریاد نکشید که از سوی ما یاری نمی‌گردید.

این چنین بود که آیات من بر شما تلاوت می‌شد؛ و این شما بودید که به واپس می‌گراییدید.

همواره در برابر آن سرکشی می‌کردید، و در شب‌نشینی‌ها درباره آن ناسزا می‌گفتید.

آیا در این سخن [/ قرآن نمی‌اندیشند، یا چیزی برایشان آمده که برای نیاکانشان نیامده بود که پیش از آنان بودند؟

یا آنکه پیامبرشان را نشناخته‌اند، از این رو وی را انکار می‌کنند؟

یا آنکه می‌گویند: او دیوانه است؟ بلکه او حق را برایشان آورده؛ و بیشترشان از حق گریزانند.

و اگر حق هوس‌هایشان را پیروی می‌کرد، بی‌تردید آسمانها و زمین و هرکه در آنهاست تباه می‌گردید. بلکه ما اندرزنامه‌شان را به ایشان داده‌ایم ولی آنان از اندرزنامه‌شان روی گردانند.

یا شاید از آنان مزد می‌خواهی؟ با آنکه پاداش پروردگارت نیکوتر است، و او بهترین کسانی است که روزی بخشد.

این تویی که آنان را به راه راست فرا می‌خوانی، [تا هدایت یابند].

و کسانی که به رستاخیز نمی‌گروند از راه [راست روی گردانند.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلْجُؤُا۟ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا
يَتَضَرَّعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ
مُبْلِسُونَ

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا
تَشْكُرُونَ

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ

قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَعَابَاؤُنَا هَٰذَا مِنْ قَبْلُ إِنِّ هَٰذَا إِلَّا
أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ
إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ

و اگر بر آنان رحمت آوریم و مشکلشان را برطرف سازیم،
کوردلانه بر سرکشی‌شان پای می‌فشزند.

و ایشان را به عذاب گرفتیم، ولی در برابر پروردگارشان
فروتنی نکرده به زاری نیفتادند.

تا چون دری از عذاب سخت بر آنان بگشاییم ناگهان در آن
ناامید شوند.

اوست که برای شما گوش و چشم و دل پدید آورد، و چه
اندک سپاس گزاریید.

اوست که شما را در زمین پدید آورد، و به سوی او محشور
می‌شوید.

اوست که زنده می‌کند و می‌میراند، و دگرگونی شب و روز
از اوست، آیا خرد نمی‌ورزید؟

بلکه اینان همان را گفتند که پیشینیان گفتند.

گفتند: آیا چون مردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا به
راستی برانگیخته می‌گردیم؟

این وعده به ما و نیاکانمان از پیش داده شده؛ این جز
افسانه‌های پیشینیان نمی‌باشد.

بگو: زمین و هرکه در اوست از آن کیست، اگر دانید؟

خواهند گفت: از آن خداست. بگو: آیا پند نمی‌گیرید؟

بگو: پروردگار آسمانهای هفت گانه و پروردگارِ عرشِ بزرگ
که می‌باشد؟

خواهند گفت: اینها از آن خداست. بگو: آیا پروا نمی‌گیرید؟

بگو: فرمانروایی هرچیزی به دست کیست؟ و کیست که پناه
دهد و بر خلاف خواست وی به کسی پناه داده نمی‌شود، اگر
دانید؟

خواهند گفت: از آن خداست! بگو: پس چگونه دستخوش
افسونید؟

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

مَا أَتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ

إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ

عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيئِي مَا يُوعَدُونَ

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ تُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِيرُونَ

أَدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا^ص
وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ

]نه بلکه حقیقت را برایشان آوردیم، و آنان بی‌گمان دروغ‌گویند.

خداوند فرزندی برنگزیده؛ و خدایی با او نمی‌باشد؛ که اگر جز این بود، هر خدایی با خود آنچه را آفریده بود می‌برد، و برخی از آنان بر برخی برتری می‌جستند. منزّه است خدا از آنچه در توصیف او گویند.

دانای نهان و آشکار است، و فراتر است از آنچه همتایی وی دانند.

بگو: پروردگارا! اگر به من بنمایی آنچه را که بدان وعده داده می‌شوند.

پروردگارا، قرارم مده در زمره مردمی که ستمکارند.

و ما تواناییم که آنچه را وعده‌شان داده‌ایم به تو بنماییم بی‌تردید.

بدی را به نیکوترین شیوه بران. ما داناتریم بدانچه می‌گویند.

بگو: پروردگارا! به تو پناه می‌برم از آنچه اهریمنان در دل افکنند.

و پروردگارا! به تو پناه می‌برم از اینکه نزد من آیند.

تا آنگاه که یکی‌شان را مرگ فرا رسد، گوید: پروردگارا! مرا باز گردانید،

شاید در آنچه وانهادم کار نیکی به جای آرم. هرگز، این سخنی است که او گوینده آن است؛ و پیشاپیش آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته می‌گردند.

پس آنگاه که در صور دمیده شود، آن روز در میانشان خویشی نماند، و از [حال یکدیگر نمی‌پرسند.

پس کسانی که ترازوشان گران آید، همانانند که رستگارند.

و کسانی که ترازوشان سبک باشد، هم اینانند که به خویشان ستم کردند و در دوزخ ماندگارند.

آتش چهره‌هاشان را می‌گدازد، و آنان در آنجا ترش‌رویند.

أَلَمْ تَكُنْ عَآيَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

۱۰۶

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ

۱۰۷

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ

۱۰۸

قَالَ أَحْسَعُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ

۱۰۹

إِنَّهُوَ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

۱۱۰

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِحْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ
تَضْحَكُونَ

۱۱۱

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُونَ

۱۱۲

قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ

۱۱۳

قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِّ الْعَادِّينَ

۱۱۴

قَالَ إِنْ لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۱۵

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا
تُرْجَعُونَ

۱۱۶

فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْكَرِيمِ

۱۱۷

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا
حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

۱۱۸

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

آیا آیه‌هایم را بر شما نمی‌خواندند و شما آن را دروغین
نمی‌خواندید؟

گویند: پروردگارا! تیره روزی ما بر ما چیره شد، و ما مردمی
بودیم که گمراهند.

پروردگارا! ما را از آن [/ دوزخ برون آور، و اگر بازگردیم از
آنانیم که ستمکارند.

گوید: در آن گم شوید، و با من گفتگو مکنید.

هان، گروهی از بندگان من بودند که می‌گفتند: پروردگارا،
ما گرویدیم، ما را بیامرز و بر ما مهر آور، که تو بهترین
مهربانانی.

و شما آنان را به ریشخند گرفتید، تا اندرزم را از یادتان
بردند، و شما بر آنان می‌خندیدید.

و من امروز به پاس پایداریشان، پاداشی به آنان عطا کردم.
آری، هم اینانند که رستگارند.

فرماید: به شمارِ سالها چه مدت در زمین ماندید؟

گویند: ماندیم یک روز یا پاره‌ای از روز! اینک از کسانی
بپرس که شمارندگانند.

فرماید: شما مگر اندکی درنگ نکردید، ای کاش خود
می‌دانستید.

آیا پنداشتید که شما را بیهوده آفریده‌ایم، و شما را به
سوی ما بازنگردانند؟

پس والاست خدا، فرمانروای راستین؛ معبودی به جز او
نیست. پروردگار آن عرش ارجمند.

هرکه معبودی دیگر با خدا خواند، برای آن برهانی نمی‌یابد،
و حسابش با پروردگار اوست؛ بی‌گمان کافران رستگار
نمی‌گردند.

و بگو: پروردگارا! بیامرز و ببخشای؛ که تو بهترین کسانی که
بخشایند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهِدَ عَذَابُهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحَرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

وَالْخَمِيسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

وَيَذَرُوهَا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

وَالْخَمِيسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ

سوره‌ای است که آن را فرو فرستادیم، و بایسته‌اش گردانیدیم، و در آن آیه‌های روشنی فرستادیم، باشد که پند پذیرید.

زن زناکار و مرد زناکار را یکصد تازیانه بزنید، و اگر به خدا و روز رستاخیر ایمان دارید، در دین خدا نسبت به آنان دلسوزی مکنید، و باید گروهی از مؤمنان گواه مجازاتشان باشند.

مرد زناکار جز زن زناکار یا مشرک را به همسری نگزیند، و زن زناکار جز مرد زناکار یا مشرک را به همسری نگزیند، و این حرام گردیده بر کسانی که مؤمن‌اند.

کسانی که زنان پاکدامن را متهم می‌کنند، آنگاه چهار گواه بیاورند، به آنان هشتاد تازیانه زنید، و هرگز گواهی‌شان را مپذیرید؛ اینانند که تباه کارانند.

مگر کسانی که پس از آن توبه کرده و به صلاح آیند، که البته آمرزگاری مهربان است خداوند.

کسانی که همسرانشان را [به زنا] متهم می‌سازند، و گواهی جز خود ندارند، باید چهار بار به نام خدا سوگند یاد کنند که به یقین از راستگویی‌انند.

پنجم اینکه، نفرین خدا بر او [/ شوهر] باد اگر دروغگو باشد.

و اگر زن چهار بار به خدا سوگند یاد کند که او [/ شوهر] دروغ می‌گوید کیفر از او برطرف می‌گردد.

و پنجمین بار بگوید: خشم خدا بر او [شوهر] باد اگر وی راستگو باشد.

و اگر بزرگواری و مهر خدا بر شما نبود [به تباهی می‌رفتید] و خدا توبه‌پذیری است خردمند.

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ أُمَرٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۲

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ

۱۳

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَدَاءِ فَأُولَٰئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَذِبُونَ

۱۴

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۵

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالْإِسْنَةِ كُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ

۱۶

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ

۱۷

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۸

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۱۹

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۲۰

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَعُوفٌ رَّحِيمٌ

بی‌گمان کسانی که آن بهتان را در میان آوردند، گروهی از شما بودند؛ آن را برای خود شری می‌نذارید، بلکه در آن خیری برای شما بوده؛ برای هریک از آنان سهمی از گناهی است که مرتکب شده است؛ و کسی که بخش عمده آن را بر عهده داشته کیفری سهمگین دارد.

چرا آنگاه که [اتهام را] شنیدید، مردان و زنان باایمان در خود گمان نیک نبردند، و نگفتند: این بهتانی آشکار می‌باشد؟

چرا برآن، چهار گواه نیاوردند؟ اکنون که آن گواهان را نیاوردند، اینان نزد خدا خود دروغگویانند.

اگر در دنیا و آخرت بزرگواری و مهر خدا بر شما نبود، عذابی سهمگین به شما می‌رسید به خاطر آنچه مرتکب شدید.

آنگاه که آن [بهتان را از زبانهای یکدگر می‌گرفتید، و با دهانهایتان چیزی را می‌گفتید که شما را بدان آگهی نبود، و آن را ساده قلمداد می‌کردید، حال آنکه آن نزد خدا گناه بزرگی بود.

چرا آنگاه که آن را شنیدید، نگفتید: ما را نرسد که در این باره سخن گوئیم؛ خدایا منزهی، این بهتانی است ناپسند.

خدا اندرزتان می‌دهد، که دیگر همانندش را تکرار نکنید، اگر باورمندید.

خدا آیه‌ها را برایتان باز می‌نماید، و خدا دانایی است خردمند.

کسانی که دوست می‌دارند بدنامی در میان مؤمنان گسترش یابد، در دنیا و آخرت کیفر درد آوری دارند. خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

اگر بزرگواری و مهر خدا بر شما نبود [به سختی مجازات می‌شدید] و نرمخویی مهربان است خداوند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَلَا يَأْتِلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُولِي
الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيَعْفُوا
وَلِيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

يَوْمَئِذٍ يُوفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ
الْمُبِينُ

الْحَبِثْتُ لِلْحَبِثِينَ وَالْحَبِثُونَ لِلْحَبِثَاتِ وَالطَّيِّبَةُ
لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا
يَقُولُونَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ
تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

ای مؤمنان! گامهای شیطان را پیروی نکنید، و هرکه گامهای
شیطان را پیروی کند [بداند که او به زشتکاری و نابکاری
فرمان می‌دهد، و اگر بزرگواری و مهر خدا بر شما نبود هیچ
یک از شما پاکدل نمی‌شدید، واین خداست که هرکه را
بخواهد پاکدل کند، و شنوایی داناست خداوند.

ثروتمندان و توانگران شما نباید از دادن مال به خویشان و
بینوایان و مهاجران راه خدا سر باز زنند، آنان باید
بخشایند و درگذرند، آیا دوست ندارید که خدا بر شما
بخشاید؟ و آمرزگاری مهرگستر است خداوند.

کسانی که زنان پاکدامن بی‌خبر [از همه‌جا] و با ایمان را
متهم می‌سازند، در دنیا و آخرت ملعونند و کیفری سهمگین
دارند.

روزی که زبانها و دست و پاهایشان بر آنان گواهی دهند
بدانچه می‌کردند.

روزی که خداوند پاداش حقیقی شان را به تمامی دهد؛ و
بدانند که خدا آن حقیقت آشکار می‌باشد.

زنان پلید برای مردان پلیدند، و مردان پلید برای زنان
پلید، زنان پاک برای مردان پاکند و مردان پاک برای زنان
پاک. اینان از آنچه کسان می‌گویند پاکند، و آمرزش و روزی
پرارزشی دارند.

هان ای مؤمنان! به خانه‌هایی که جز خانه‌های شماست در
نیابید تا اجازه بگیرید، و بر اهل آن سلام کنید؛ این برای
شما بهتر است، باشد که پند گیرید.

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ
ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ
ءَابَائِهِنَّ أَوْ ءَابَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ
أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَىٰ
اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

اگر کسی را در خانه نیافتید، وارد نشوید تا رخصت یابید؛ و
اگر به شما گفته شد: «برگردید» برگردید؛ این برای شما
زیبنده‌تر است؛ و خدا داناست بدانچه کنید.

بر شما گناهی نیست که به خانه‌های غیر مسکونی که در آن
کالایی دارید در آیید، و خدا می‌داند آنچه را آشکار نموده و
آنچه را نهان می‌دارید.

به مردان با ایمان بگو: دیده فرو نهند و ناموسشان را
مصون دارند؛ این برایشان زیبنده‌تر است؛ بی‌گمان خدا
داناست بدانچه کنند.

به زنان با ایمان بگو: دیده فرو بندند، و ناموسشان را مصون
دارند، و زیورهایشان را- مگر آنچه از آن نمایان است-
آشکار نکنند و [اطراف روسری هاشان را بر گریبان‌شان
ببندازند، و زینتشان را مگر بر شوهرشان یا پدرشان یا
پدران شوهرشان، یا پسرانشان، یا پسران شوهرشان، یا
برادرشان یا پسران برادرشان، یا پسران خواهرشان، یا
زنان همکیششان، یا کنیزانشان، یا خدمتکاران مردی که [از
زن بی‌نیازند، یا بر کودکانی که بر نهانیهای زنان وقوف
ندارند، آشکار نگردانند. و پاهایشان را چنان بر زمین نکوبند
که زینتی که نهان داشته‌اند دانسته شود؛ و ای مؤمنان!]
همه به سوی خدا باز آیید، باشد که رستگاری یابید.

وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأِمَّاكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَلَيْسَتْ عَفِيفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۚ وَءَاتُوهُمْ مِّنْ
مَّالِ اللَّهِ الَّذِي ءَاتَاكُمْ ۚ وَلَا تُكْرِهُوا فَتِيَّتَكُمْ عَلَى
الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتُغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَنْ
يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِ ۖ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
مِصْبَاحٌ ۚ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۚ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَى
نُورٍ ۚ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ
لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُ ۚ يُسَبِّحُ لَهُ
فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

بی‌همسران‌تان و غلامان و کنیزان شایسته‌تان را همسر
دهید؛ اگر تنگدستند خدا از فضل خویش بی‌نیازشان
می‌سازد؛ و گشایشگری داناست خداوند.

کسانی که امکان ازدواج نمی‌یابند پاکدامنی ورزند تا
خداوند از فضل خویش توانگرشان سازد، و از بردگانتان
کسانی که خواهان بازخرید خود هستند، اگر در آنان خیری
می‌دانید بازخریدشان کنید، و از مالی که خداوند به شما عطا
کرده به آنان دهید، و کنیزانتان را اگر عزم پاکدامنی دارند
و اداری به زنا مکنید که مال دنیا به دست آرید، و هرکس
و اداریشان کند بداند که پس از واداشتشان آمرزگاری
مهربان است خداوند.

به راستی ما به سوی شما آیاتی روشنگر فرستادیم، و مثلی
از پیشینیان، و اندرزی برای کسانی که پرهیزگارند.

خدا نور آسمانها و زمین است. داستان نورش چون
چراغدانی است که در آن چراغی است، و آن چراغ در
آبگینه‌ای و آبگینه چون اختری درخشان است که از درخت
مبارک زیتون- که نه شرقی و نه غربی است- افروخته
می‌شود. نزدیک است که روغنش- هرچند آتشی بدان
نرسیده- فروزان گردد. نور در نور است. خدا هرکه را
خواهد با نورش رهنمون می‌گردد، خدا برای مردم مثلاً
می‌زند، و بر همه چیز داناست خداوند.

در خانه‌هایی که خدا رخصت داده که والایی یابند و در آنها
نامش را برند و هر بام و شام در آنها او را به پاکی ستایند.

رَجَالٌ لَا تُلِهِمُ تِجْرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ
وَالْأَبْصَارُ

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُم كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْثَانُ
مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ
فَوَقَّعَتْهُ حِسَابُهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

أَوْ كُظِّلِمَتْ فِي بَحْرِ لَّجِيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن
فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلِمَتْ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن
نُّورٍ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ
صَفَّتٍ كُلُّ قَدِّ عِلِمَ صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَفْعَلُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ
رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ
مِن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ
عَن مَّن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَرِ

مردانی که نه داد و ستد و نه خرید و فروش، از یاد خدا و
برپا داشتن نماز و پرداخت زکات بازشان نمی‌دارد؛ و از
روزی که در آن دلها و دیدگان دگرگون شود هراسانند.

تا خدا آنان را به بهتر از آنچه کرده‌اند پاداش دهد، و از
فضلش بر آنان بیفزاید، و خدا به هر که خواهد بی شمار
روزی بخشد.

کسانی که کفر ورزیدند کارهایشان چون سرابی است در
کویر، که تشنه آن را آب پندارد، و چون بدان رسد آن را
چیزی نمی‌یابد، و خدا را نزد خویش می‌یابد، و او حسابش را
به تمامی می‌دهد، و خدا تندشمار می‌باشد.

یا [کردارشان چون تاریکی‌هایی است در دریایی ژرف، که
موجی که برفراز آن موج دیگری است آن را پوشانده، و بر
بالای آن ابری است. تاریکی‌هایی است هریک بر فراز
دیگری. هرگاه که دستش را برآورد آن را به زحمت تواند
دید، و خدا به هر کس نوری نداده برای وی نوری نخواهد
بود.

مگر ندانسته‌ای که هرکه در آسمانها و زمین است و
پرندگانی که پرگشوده‌اند، برای خدا تسبیح می‌گویند، و او
نیایش و تسبیحشان را می‌داند؛ و خدا داناست بدانچه
کنند.

فرمانروایی آسمانها و زمین از آنِ خداست؛ و بازگشت است
سوی خداوند.

مگر ندانسته‌ای که خدا ابرها را به آرامی می‌راند، آنگاه بین
آنها پیوند می‌دهد، آنگاه فشرده‌اش می‌سازد، آنگاه دانه‌های
باران را می‌بینی که از لابلایش برون می‌آید، و از آسمان، از
ابری که به کوه می‌ماند تگرگ می‌بارد؛ و با آن هرکه را
خواهد گزند می‌رساند، و آن را از هرکه خواهد باز می‌دارد؛
ونزدیک است آذرخش‌اش دیدگان را برباید.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَرِ

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِۦ

وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ

يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

لَقَدْ أَنزَلْنَا ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ

صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَيَقُولُونَ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ

مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ

مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ

أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ

عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۥٓ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِۦ

لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْمُقْلِحُونَ

وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْفَائِزُونَ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِن أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُل لَّا

تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

خدا شب و روز را می‌گرداند؛ بی‌گمان در این عبرتی است
برای کسانی که دیده‌ورند.

خدا هرجنبنده را از آب آفریده است. گروهی از آنها بر
شکم می‌خزند، و گروهی بر روی دوپا، و گروهی بر چهار پا
راه می‌روند، و خدا می‌آفریند هرچه را خواهد. در حقیقت
خداست به هرچه توانمند.

به راستی ما آیه‌های روشنگر فرود آوردیم، و خدا هر که را
خواهد به راهی راست رهنمون گردد.

گویند: به خدا و پیامبر گرویدیم و فرمان بردیم. آنگاه
گروهی از آنان پس از این [اقرار] از آن روی‌گردانند؛ اینان
گرویده نمی‌باشند.

هرگاه به سوی خدا و پیامبرش خوانده می‌شوند که میانشان
داوری کند، ناگاه گروهی‌شان رخ برتابند.

اگر حق به جانبشان باشد، پذیرا به سویش آیند.

آیا در دلهاشان بیماری است، یا دچار تردیدند، یا از آن
می‌ترسند که خدا و پیامبرش بر آنان ستم کنند؟ نه، بلکه
اینان خود ستمکارند.

گفتار مؤمنان— آنگاه که به سوی خدا و پیامبرش خوانده
می‌شوند تا میانشان داوری کنند— تنها این است که
می‌گویند: شنیدیم و فرمان بردیم، آنانند که رستگارند.

هر که خدا و پیامبرش را فرمان برد، و از خدا ترسد و از
وی پروا گیرد؛ آنانند که کامیابند.

با سخت‌ترین سوگند هایشان به [نام خدا سوگند می‌خورند،
که اگر بفرمایی‌شان، [برای پیکار] برون شوند. بگو: سوگند
مخورید، فرمانبرداریِ خالصانه نشان دهید؛ بی‌گمان بدانچه
کنید داناست خداوند.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أُسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا أُولَٰئِكَ إِلَّا النَّارُ وََلِبَّئْسَ الْمَصِيرُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَيَسْتَخْلِفَنَّاكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدُهَا طَوْفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸
۳۰۸۲

بگو: خدا را فرمان برید و پیامبر را فرمان برید؛ و اگر روی بگردانید، بدانید که بر او تکلیفی است و بر شما تکلیفی؛ و اگر فرمانش برید راه می‌یابید؛ و بر پیامبر مگر پیام رسانی آشکار نمی‌باشد.

خدا به کسانی از شما که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، وعده می‌دهد که آنان را در زمین جانشین سازد؛ آن‌گونه که پیشینیان را جانشین فرمود؛ و آن آیینی را که برایشان پسندیده استوار گرداند، و بیمشان را به ایمنی دگرگون سازد، تا مرا عبادت کرده و چیزی را با من شریک نگردانند؛ و هرکه پس از این به کفر گراید، اینانند که تبهکارند.

نماز را برپا دارید، و زکات بپردازید، و پیامبر را فرمان برید، باشد که بر شما مهر آرند.

کسانی که کفر ورزیدند مپندار، در زمین [خدا را] درمانده می‌سازند؛ جایگاهشان آتش است، و فرجام بدی دارند.

ای مؤمنان! باید بردگانتان و کودکانتان که به حد بلوغ نرسیده‌اند، در سه وقت، پیش از نماز بامداد و هنگام ظهر که پوشش خود را می‌نهد و پس از نماز شامگاه- که این سه وقت هنگام برهنگی شماست- از شما [برای ورود] اجازه بگیرند؛ و در غیر این سه وقت بر شما و بر آنان گناهی نیست که در کنار شما بوده و برگرد هم باشید، خدا آیه‌هایش را این گونه برایتان باز می‌گوید، و سنجیده‌کاری داناست خداوند.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعِزُّوْا كَمَا
اسْتَعِزَّ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ
عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۖ
وَأَنْ يَسْتَغْفِنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا
فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكَاةٌ طَيِّبَةٌ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

کودکانتان چون به حد بلوغ رسیدند، باید همانند کسانی که
پیش از آنان اجازه می‌گرفتند، [برای ورود] اجازه بگیرند؛
خدا این گونه آیه‌هایش را برای شما باز می‌گوید، و دانایی
سنجیده‌کار است خداوند.

بر زنان یائسه که امید به ازدواج ندارند، گناهی نیست که
جامه‌هایشان را فرو نهند، بدون آنکه زینتی را آشکار کنند، و
اگر عفت ورزند برایشان نیکوتر است، و شنوایی بیناست
خداوند.

بر نابینا و لنگ و بیمار تنگنایی نیست و نیز بر شما تنگنایی
نیست که از [آذوقه خانه‌هایتان بخورید، یا از خانه‌های
پدرانتان، یا خانه‌های مادرانتان، یا خانه‌های برادرانتان، یا
خانه‌های خواهرانتان، یا خانه‌های عموهایتان، یا خانه‌های
عمه‌هایتان، یا خانه‌های دایی‌هایتان، یا خانه‌های خاله‌هایتان،
یا خانه‌هایی که کلیدهایش را در اختیار دارید، یا خانه‌های
دوستانتان. و نیز بر شما تنگنایی نیست که باهم بخورید یا
پراکنده- و چون وارد خانه‌ای شدید بر یکدیگر سلام کنید،
سلامی مبارک و پسندیده از سوی خدا. خدا این گونه
آیه‌هایش را برای شما باز می‌گوید، باشد که بیندیشید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا
مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
أَسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأُذِنَ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرُ
لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۲۴
نور
۶۲
/۶۴
۳۰۹

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ

۶۳

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

۶۴

۲۵. فرقان

الْفُرْقَان: فرقان

مکی

۷۷ آیه

۸ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ
نَذِيرًا

۱
حزب
۱۴۴
۳۱۰

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ
تَقْدِيرًا

۲

در حقیقت مؤمنان کسانی‌اند که به خدا و پیامبرش
گرویده‌اند، و چون با وی در کاری همداستان شدند، تا از وی
اجازه نگیرند نمی‌روند؛ بی‌گمان کسانی که از تو اجازه
می‌گیرند، آن‌اند که به خدا و پیامبرش ایمان دارند؛ و چون
برای برخی از کارهایشان از تو اجازه بخواهند، به هریک از
آنان که خواستی اجازه بده، و برایشان از خدا آمرزش
بخواه، که آمرزگاری مهربان است خداوند.

فراخوانی پیامبر را در میاتتان، چون فراخوانی یک‌دگر
شمارید؛ بی‌تردید خدا کسانی از شما را که دزدانه
می‌گریزند می‌داند. پس کسانی که از دستور او سر باز
می‌زنند باید برحذر باشند که مبدا بلایی بدیشان رسد، یا
به عذابی دردناک گرفتار آیند.

هان، آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است. او
می‌داند که شما اکنون بر چه کارید، و روزی که به سوی او
باز گردانیده می‌شوند، آنان را از آنچه کرده‌اند آگاه
می‌سازد؛ و بر هرچیزی داناست خداوند.

فرخنده است کسی که بر بنده‌اش فرقان [/ کتاب جدا
سازنده را فرو فرستاد تا بیم‌دهنده باشد جهانیان را.

آنکه فرمانروایی آسمانها و زمین او راست، هرگز فرزندی
نگرفته، و در فرمانروایی برای وی همتایی نبوده است؛
هرچیزی را آفریده و به فرا خورش بدان داده سامانها.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَوةً وَلَا نَشُورًا

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ
عَلَيْهِ قَوْمٌ ؕ ءَاخِرُونَ ۖ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا

وَقَالُوا أَأَسْطِيرُ الْأُولِينَ أَكُتِّبَتْهَا فَهِيَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
غَفُورًا رَحِيمًا

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْسِكِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا

أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ فُصُورًا

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا

و [مشركان به جای وی خدایانی برگزیده‌اند که چیزی را
نیافریده‌اند و خود آفریده می‌باشند، و برای خود مالک سود
و زیبایی نمی‌باشند، و نیز در اختیار ندارند نه مردن، نه
زیستن، نه رستخیزی را.]

و کافران گفتند: این [قرآن جز دروغی که خود ساخته، و بر
انجام آن گروهی دیگر یاریش داده‌اند نمی‌باشد. به راستی
[با این سخن بنا نهاده‌اند ستم و بهتان بزرگی را.]

گفتند: این همان افسانه‌های پیشینیان است که مکتوب
کرده است، و بر وی هر بام و شام می‌شود املا.

بگو: آن را کسی فرستاده که به راز آسمانها و زمین
داناست، و آمرزگاری است مهربان خدا.

و گفتند: این چه پیامبری است که خوردنی خورد و در
بازارها راه می‌رود؟ چرا با وی فرشته‌ای نیامده تا در بیم
رسانی همراهی کند وی را؟

یا گنجی به سوی او نیفکنند، یا او را باغی نیست که از
[محصول آن خورد؟ و ستمگران گفتند: شما پیروی نمی‌کنید
مگر افسون شده مردی را.]

بنگر که چگونه برایت مثلها زدند و گمراه شدند؛ و
نمی‌توانند پیدا کنند راهی را.

فرخنده است آنکه اگر خواهد، تو را به از این دهد؛ باغهایی
که از فرو دست آن جویباران جاری است، و برایت نه
کاخها.

در حقیقت اینان رستاخیز را دروغ دانستند، و ما برای کسی
که رستاخیز را دروغین داند، آماده کرده‌ایم فروزنده
آتشها.

إِذَا رَأَتْهُمْ مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا

چون [دوزخ از جایگاهی دور بیندشان، از آن می‌شنوند خشم و خروشی را.

۱۳ وَإِذَا أَلْفُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا

و چون آنان را دست و پا بسته در تنگنایی از آن درافکنند، آنجاست که برمی‌کشند فریاد واویلا.

۱۴ لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا

امروز یکبار مگویید واویلا، بسیار بگویید واویلا.

۱۵ قُلْ أَذَلِكْ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا

بگو: آیا این بهتر است یا بهشت جاودانی که پرهیزگاران را وعده داده‌اند، که پاداش و فرجامی است آنان را؟

۱۶ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا

در آنجا هرچه بخواهند دارند، و خود جاودانه‌اند؛ این وعده‌ای است که پروردگارت بر عهده گرفته است آن را.

۱۷ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ

روزی که آنان را با آنچه به جای خدا می‌پرستیدند، گرد آورد و فرماید: آیا این شما بودید که بندگانم را به کژراهه کشانیدید، یا این خود بودند که نپویدند راه درستی را؟

۱۸ قَالُوا سُبْحَنَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَعَابَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا

گویند: بار خدایا منزهی! مارا نرسد که جز تو سروری گیریم، ولی تو خود آنان و پدرانشان را بهره‌ور ساختی چندانکه فراموش کردند یادت را و مردمی شدند گرفتار تباهیها.

۱۹ فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نَذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا

اکنون [خدایانتان در آنچه گویید دروغین‌تان خواندند؛ پس نه چاره‌ای توانید، و نه نصرتی یابید؛ و کیفری سهمگین می‌چشانیم به هرکه ستم کرده از شما.

۲۰ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ۖ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا

پیش از تو پیامبران را نفرستادیم مگر آنکه [آنان نیز] خوردنی می‌خوردند، و در بازارها راه می‌رفتند، و برخی از شما را آزمون برخی ساخته‌ایم، آیا می‌شکیبید؟ و پروردگار توست بینا.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَكُۦٓةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۖ لَقَدْ اُسْتُكْبِرُوا فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْٓا عُثُوًا كَبِيْرًا

يَوْمَ يَرُوْنَ الْمَلَكِۦٓةَ لَا بُشْرٰى يَوْمَیْذٍ لِلْمُجْرِمِيْنَ وَيَقُوْلُوْنَ
حِجْرًا مَّحْجُوْرًا

وَقَدِمْنَا اِلٰى مَا عَمِلُوْا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنٰهُ هَبَآءً مَّنْثُوْرًا

اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ يَوْمَیْذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَّاَحْسَنُ مَقِيْلًا

وَيَوْمَ تَشْقٰى السَّمَاۗءُ بِالْغَمِّ وُنَزِّلَ الْمَلَكِۦٓةُ تَنْزِيْلًا

اَلْمَلِكُ يَوْمَیْذٍ اَلْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلٰى الْكٰفِرِيْنَ
عَسِيْرًا

وَيَوْمَ يَعْضُ الظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ يَقُوْلُ يَلِيْتَنِيْٓ اُتَّخَذْتُ مَعَ
الرَّسُوْلِ سَبِيْلًا

يَوِيْلَتَى لَيَتَنِيْ لَمْ اُتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيْلًا

لَقَدْ اَصْلٰنِيْ عَنِ الدِّكْرِ بَعْدَ اِذْ جَاۤءَنِيْ ۚ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ
لِلْاِنْسٰنِ خَدُوْلًا

وَقَالَ الرَّسُوْلُ يَرْبِّ اِنَّ قَوْمِيْ اُتَّخَذُوْا هٰذَا الْقُرْءٰنَ
مَهْجُوْرًا

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِيْنَ وَكَفٰى بِرَبِّكَ
هٰدِيًّا وَنَصِيْرًا

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْءٰنُ جُمْلَةً وَّاحِدَةً
كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهٖٓ فُوَادَكُمْ ۚ وَرَتَّلْنٰهُ تَرْتِيْلًا

کسانی که دیدار ما را امید نمی‌برند گویند: چرا فرشتگان را
بر ما نفرستادند، یا ما پروردگاران را نمی‌بینیم؟ بی‌گمان
درباره خود کبر ورزیدند و روی نهادند به طغیانها.

روزی که فرشتگان را بینند، آن روز بشارتی برای گنهکاران
نمی‌باشد، و می‌گویند: گرفتارید به حرمانها.

به سراغ کارهایی که کرده‌اند آییم، و آن را گردانیم گردِ
هوا.

آن روز بهشتیان برخوردارند از برترین جایگاه و نیکوترین
منزلها.

روزی که آسمان با ابرها بشکافد، و فرو فرستاده شوند
دسته دسته فرشته‌ها.

آن روز فرمانرواییِ راستین از آن مهرگستر است، و آن روزِ
دشواری است برای کافرها.

روزی که ستمگر دستانش را بگزد وگوید: ای کاش برگزیده
بودم با پیامبر راهی را.

ای وای، کاش به دوستی نگرفته بودم فلانی را.

او بود که مرا، پس از آنکه قرآن به من رسیده بود، به
گمراهی برد، و شیطان است خوار کننده انسانها.

و پیامبر گوید: پروردگار! قومم وانهادند این قرآن را.

و بدین‌سان برای هر پیامبری دشمنی از تبهکاران نهاده‌ایم؛
و همین بس که پروردگارِ توسست یاور و رهنما.

و کافران گویند: چرا قرآن بر وی یکجا فرود نیامده‌است؟
بدین خاطر است که دلت را بدان استوار گردانیم، و پیاپی
تلاوت کنیم آن را.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا

فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ ءَايَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ ۖ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا سَوًى ۖ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرُونَهَا بَلِّ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَخَذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا

إِن كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ ۖ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا

و [کافران برایت هیچ مثلی نیاورند، مگر آنکه ما حق را برایت بیاوریم با بیانی نیکوتر [از آنها].

کسانی که– به رو در افتاده– به دوزخ رانده می‌شوند، اینانند بد جایگاه‌تر و گمراه‌ترین انسانها.

به راستی ما به موسی کتاب عطا کردیم، و دستیارش قرار دادیم برادرش هارون را.

آنگاه گفتیم: به سوی مردمی بروید که نشانه‌های ما را دروغین خواندند، آنگاه آنها را درهم شکستیم، سخت‌ترین درهم شکستنها.

و قوم نوح چون پیامبران را دروغین خواندند غرقشان کردیم، و آنان را برای مردم عبرتی گردانیدیم، و عذابی دردناک آماده کرده‌ایم برای ستمگرها.

و عاد و ثمود و اصحاب رس [را به تباهی بردیم،] و در این میان بسیار نسلهای دیگر را.

برای هریک مثل‌ها آوردیم، و همه را کشانیدیم به کام تباهیها.

و برآن شهری که باران بلا برآن بارانده شده بود بی گمان گذشته‌اند؛ آیا آن را ندیده‌اند؟ آری، ولی امید ندارند حشر و نشری را؟

هرگاه ببیندند جز به ریشخند نگیرندت، [و می‌گویند:] آیا این همان است که وی را به پیامبری فرستاده خدا؟

چیزی نمانده بود که ما را از خدایانمان– اگر بر آن ایستادگی نمی‌کردیم– منحرف سازد. به زودی چون عذاب را ببینند، بدانند که گمراه‌تر است کدامین یک از شما.

آیا دیدی آنکه هوای نفسش را به خدایی گرفته است؛ آیا تو وکالت می‌کنی او را؟

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالَّذِينَ نَعِمَ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسُ عَلَيْهِ دَلِيلًا

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا

فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۚ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا

آیا پنداری که بیشترشان می‌شنوند یا می‌اندیشند؟ آنان چون ستوراندند، بلکه گمراه‌تر از آنها.

آیا ندیده‌ای که پروردگارت سایه را چگونه گسترده، و اگر می‌خواست آن را بی‌حرکت می‌ساخت؛ آنگاه خورشید را بر آن نهادیم راهنما.

آنگاه اندک اندک به سوی خویش باز می‌بریم آن را.

اوست که قرار داد شب را برای شما پوشش، خواب را مایه آرامش، و روز را گاه تلاش و کوششها.

او است که بادها را پیشاپیش رحمتش نوید بخش فرستاد، و از آسمان فرو فرستادیم آبی گوارا،

تا بدان سرزمین پژمرده را زنده کنیم، و بدان آنچه را که آفریده‌ایم سیراب سازیم، از دامها و انسانها.

ما آن را در میانشان گرداندیم تا پند آموزند، و بیشتر مردم نخواستند جز ناسپاسی را.

و اگر می‌خواستیم می‌فرستادیم برای هر شهری بیم رسانی را.

پس کافران را پیروی مکن و با آن [قرآن پیکار کن با آنها.

او کسی است که دو دریا را کنار هم نهاد؛ این یک شیرین است و گوارا و آن یک شور است و تلخ؛ و میان آن دو قرار داد حریم و حایله‌ا.

او کسی است که از آب، انسانی پدید آورد؛ و او را خویشی و پیوند نهاد [و بدین‌گونه نسل او را گسترش بخشید]. و پروردگار توست همواره توانا.

به جای خدا چیزی را می‌پرستند که نه زیانی برایشان دارد نه سودی، و در برابر پروردگارشان پشتیبان یکدیگرند کافرها.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

۵۷

رَبِّهِ سَبِيلًا

۵۸

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَى بِهِ
بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا

۵۹

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ خَبِيرًا

۶۰

سجده
مستحب

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ
لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا۝

۶۱

۳۱۵ر

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا
وَقَمَرًا مُنِيرًا

۶۲

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنۢ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ
أَوْ أَرَادَ شُكُورًا

۶۳

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا
خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

۶۴

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَمًا

۶۵

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ
عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

۶۶

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

۶۷

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ
قَوَامًا

ما تو را نفرستادیم مگر نویددهنده و بیم‌دهنده [به
انسانها].

بگو بر این رسالت مزدی از شما نمی‌خواهم، مگر آنکه هرکه
خواهد در پیش گیرد به سوی پروردگارش راهی را.

کار به آن زنده‌ای که نمیرد سپار، و ستایشش را
سپاسگزارانه به جای آور. اوست به گناهان بندگانش دانا.

همان که آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را در شش
روز آفرید، آنگاه بر عرش استیلا یافت؛ آن مهر گستر،
درباره وی بپرس از [مردم دانا.

هرگاه به آنان گفته شود بدان مهر گستر سجده کنید،
گویند: مهر گستر چیست؟ آیا به چیزی سجده کنیم که تو
می‌گویی؟ و می‌افزاید بر رمندگی آنها.

خجسته است کسی که در آسمان برجها نهاد، و در آن پدید
آورد چراغی و ماهی جهان آرا.

اوست که شب و روز را پایاند هم نهاد، تا هرکه بخواهد
عبرت گیرد، یا بپوید راه سپاسگزاری را.

بندگان خدا کسانی‌اند که با آرامش بر زمین راه می‌روند، و
چون نادانان با آنان سخن گویند، می‌گویند: درود بر شما.

و کسانی که برای پروردگارشان، با سجده و نماز به روز
آورند شب را.

و کسانی که می‌گویند: پروردگارا، از ما باز گردان عذاب
دوزخ را، که عذاب دوزخ است توان فرسا.

آن اقامتگاه و جایگاهی است نفرت‌زا.

و کسانی که چون اتفاق می‌کنند، نه اسراف می‌کنند نه بخل
می‌ورزند؛ و بر می‌گزینند میان این و آن راهی را.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا

يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِۦ مُهَانًا

إِلَّا مَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ
اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا
وَعُْمِيَانَا

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ
أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً
وَسَلَامًا

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ
فَسَوْفَ يَكُونُ لِرَأْمَا

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

و کسانی که معبود دیگری را با خدا نمی‌خوانند؛ و کسی را
که خدا خورش را محترم شمرده، جز به حق نکشند؛ و زنا
نکنند؛ و هرکه چنین کند خواهد دید [کیفر] گناهش را.

برای وی در روز رستاخیز عذاب دو چندان گردد، و پیوسته
در آن ماند به خواری‌ها.

مگر کسانی که بازگردند و گروند و کاری شایسته کنند، که
خدا بدیهاشان را به نیکی بدل کند، و آمرزگاری است
مهربان خدا.

و هر که توبه کند و کرداری شایسته به جای آرد، به
شایستگی باز می‌گردد سوی خدا.

و کسانی که به دروغ گواهی نمی‌دهند، و چون بر اموری
بیهوده گذرند، بزرگوارانه می‌گذرند از آنها.

و کسانی که چون آیات پروردگارشان بدانان گوشزد شود، به
سجده نمی‌افتند کور و کر آسا.

و کسانی که می‌گویند: پروردگارا! به ما از همسران و
فرزندانمان آن ده که مایه روشنی دیدگانمان باشد، و
قرارمان‌ده برای پروا پیشگان پیشوا.

اینانند که به پاس پایداریشان، غرفه‌های بهشتی را به
پاداش می‌برند؛ و با سلام و ستایش روبرو می‌شوند آنجا.

جاودانه در آن مانند؛ قرارگاه و جایگاهی است بس زیبا.

بگو: اگر دعایتان نبود، پروردگارم شما را ارجی نمی‌نهاد.
شما [حقایق را] دروغین خواندید، و گریبان گیرتان شود،
زودا.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسم

طا، سین، میم.

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

این است آیه‌های کتابی که روشنی بخشد.

لَعَلَّكَ بَخِيعٌ نَفْسِكَ إِلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

گویی جان خود را تباه می‌سازی که چرا [مشرکان نمی‌گروند.

إِنْ نَشَأْ نُنْزِلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا

خَاضِعِينَ

اگر بخواهیم معجزه‌ای از آسمان برآنان فرو می‌فرستیم، تا در برابر آن گردن فرود آرند.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ

مُعْرِضِينَ

و هیچ پندی نو پدید از سوی آن مهر گستر نیامدشان، مگر اینکه از آن روی گردانند.

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

در حقیقت آن را دروغین خواندند؛ و بزودی بدیشان می‌رسد خبرهای آنچه آن را مسخره می‌کردند.

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ

كَرِيمٍ

مگر در زمین ننگریسته‌اند که در آن رویانده‌ایم از هرگونه گیاهانِ ارزشمند.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةًٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

بی‌گمان در آن عبرتی است، ولی بیشترشان گرونده نمی‌باشند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

همانا پروردگار توست آن مهربانِ پیروزمند.

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَنْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

آنگاه را [به یادآور] که پروردگارت موسی را ندا در داد: که به سوی مردمی برو که ستمکارند.

قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۖ أَلَا يَتَّقُونَ

قومِ فرعون؛ آیا پروا نمی‌کنند؟

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

گفت: پروردگارا! می‌ترسم مرا دروغین خوانند،

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ

و سینه‌ام تنگی می‌کند، و زبانم گویا نمی‌باشد، پس به سوی هارون فرست [تا همراه من گردد].

وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

و در چشم آنان بر گردن من گناهی است، می‌ترسم مرا [به خاطر آن بکشند.

قَالَ كَلَّا ۖ فَاذْهَبَا بِأَيَّتِنَا ۖ إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ

فرمود: هرگز؛ شما با نشانه‌های ما بروید، ما با شما می‌شنویم [آنچه را که می‌گویند].

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

به سوی فرعون بروید و بگویید: ما فرستاده پروردگار جهانیانیم بی‌تردید.

أَنْ أُرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ

و اینکه: بنی اسرائیل را همراه ما سازید.

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ

[فرعون گفت: مگر ما تو را از کودکی در میان خویش نپروردیم، و از عمرت نزد ما نزیستی سالیانی چند؟

وَفَعَلْتَ فَعَلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ

و آن کار خود را که کردی، کردی، و تو از ناسپاسانی.

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ

۲۱

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ

۲۲

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدَتْ بَنِي إِسْرَءِيلَ

۲۳

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ

۲۴

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

۲۵

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ ۚ أَلَا تَسْتَمِعُونَ

۲۶

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

۲۷

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ

۲۸

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

۲۹

قَالَ لَئِنْ اتَّخَذَتِ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ

۳۰

قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ

۳۱

قَالَ فَأْتِ بِهِ ۖ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۳۲

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ

۳۳

وَنَزَعَ يَدَهُ ۖ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ

۳۴

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ ۚ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ

۳۱۸ ر

۳۵

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

۳۶

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

۳۷

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلِيمٍ

۳۸

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

۳۹

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَمِعُونَ

گفت: آن را زمانی مرتکب شدم که از کسانی بودم که گمراهند.

و چون از شما ترسیدم، گریختم؛ آنگاه پروردگارم به من حکمت بخشید، و مرا از پیامبران گردانید.

آیا این مَتّی است بر من، که بنی‌اسرائیل را واداشتی که برده‌ات باشند؟

فرعون گفت: پروردگار جهانیان دیگر چه می‌باشد؟

گفت: پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست؛ اگر باور کنید.

[فرعون به اطرافیانش گفت: آیا نمی‌شنوید؟

[موسی گفت: پروردگار شما و پروردگار پدرانتان که پیش از شما بودند.

[فرعون گفت: این پیامبرتان که به سویتان فرستاده شده، دیوانه است بی‌تردید.

[موسی گفت: پروردگار خاور و باختر و آنچه میان آنهاست، اگر خرد ورزید.

[فرعون گفت: اگر خدایی جز من برگزینی، زندانیت خواهم ساخت، بی‌تردید.

[موسی گفت: هرچند برایت معجزه‌ای بیاورم به روشنی [چون خورشید؟]

[فرعون گفت: آن را بیاور، اگر راست می‌گویی!]

پس عصایش را در افکند؛ به ناگاه چون اژدهایی نمایان گردید.

و دستش را برون آورد؛ ناگهان برای تماشاگران به سپیدی درخشید.

[فرعون به اطرافیانش گفت: این جادوگری داناست، بی‌تردید.

می‌خواهد با جادویش شما را از سرزمیتان برون راند، تا شما چه فرمایید؟

گفتند: او و برادرش را باز دار، و جارچسانی به شهرها بفرست که فرا خوانند،

تا هر جادوگر ماهری را به نزدت آرند.

پس، جادوگران را در وعده‌گاه روزی معلوم گرد آوردند.

و به مردم گفته شد: شما نیز گرد می‌آیید؟

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

باشد که پیرو جادوگران گردیم، اگر پیروز گردیدند؟

۴۱

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّا لَلْأَجْرَاءِ إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ

و چون جادوگران بیامدند، به فرعون گفتند: اگر ما پیروز شدیم آیا برای ما پاداشی نمی‌باشد؟

۴۲

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَّمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

گفت: آری؛ و شما در آن صورت از کسانی خواهید بود که نزدیکند.

۴۳

قَالَ لَهُم مُّوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ

موسی به آنان گفت: در افکنید آنچه را که افکننده‌اش هستید.

۴۴

فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ

و آنان ریسمانها و چوب دستهایشان را در افکنده و گفتند: به عزت فرعون ما آن گروهی هستیم که پیروزند.

۴۵

فَالْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ

آنگاه موسی عصایش را افکند، به ناگاه آنچه را به دروغ افکنده بودند فرو بلعید.

۴۶

فَالْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ

و جادوگران همه به سجده در افتادند.

۴۷

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

گفتند: ما گرویدیم به آن کسی که جهانیان را پرورید.

۴۸

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

به پروردگار موسی و هارون بی‌تردید.

۴۹

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا أَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَلَا أَصْلَبَتْكُمْ أَعْجَمِينَ

[فرعون گفت: پیش از آنکه اجازه‌تان دهم به وی گرویدید؟ او همان بزرگ شماست که جادوتان آموخته است، و بزودی می‌دانید؛ دستان و پاهایتان را از چپ و از راست می‌برم، و به دارتان می‌آویزم هر چه که باشید.

۵۰

قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

گفتند: باکی نیست، ما به سوی آن کسی می‌رویم که ما را پرورید.

۵۱

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَن كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ

ما چشم داریم که پروردگارمان گناهانمان را ببامزد، که ما نخستین گروندگانیم، بی‌تردید.

۵۲

حزب
۱۴۸

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

و به موسی وحی فرستادیم که بندگانم را شبانه حرکت ده، که شما تعقیب می‌گردید.

۵۳

رو
۳۱۹۳

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

پس، فرعون جارچینی به شهرها فرستاد،

۵۴

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ

که اینان گروهکی ناچیزند!

۵۵

وَأَنَّهُمْ لَنَا لَغَايِظُونَ

و اینان ما را به خشم آوردند!

۵۶

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَٰذِرُونَ

و قوای ما همه آماده باش می‌باشند!

۵۷

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّن جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

و سرانجام ما فرعونیان را برون راندیم از باغها و چشمه‌سارها [یی که در آن بودند].

۵۸

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

و از گنجها و جایگاههای ارجمند.

۵۹

كَذَٰلِكَ وَأَوْثَرْنَا بِهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ

آری، و همه را به میراث نهادیم برای بنی‌اسرائیل [که جانشینشان گشتند].

۶۰

فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ

پس، بامدادان در پی‌شان رفتند.

فَلَمَّا تَرَأَّا الْجُمُعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ

۶۲ قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

۶۳ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ

۶۴ وَأَرْزَلْنَا ثَمَّ الْأَخْرِينَ

۶۵ وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَّعَهُ ۖ أَجْمَعِينَ

۶۶ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْأَخْرِينَ

۶۷ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

۶۸ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۶۹ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ

۷۰ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ ۖ مَا تَعْبُدُونَ

۷۱ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُ لَهَا عَافِيَةً

۷۲ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمُ إِذْ تَدْعُونَ

۷۳ أَوْ يَنْفَعُونَكُمُ أَوْ يَضُرُّونَ

۷۴ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ

۷۵ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

۷۶ أَنْتُمْ وَعَآبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ

۷۷ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ

۷۸ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ

۷۹ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ

۸۰ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ

۸۱ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ

۸۲ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ

۸۳ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا ۖ وَالْحَقِّنِي بِالصَّالِحِينَ

و چون دو گروه یکدگر را دیدند، موسویان گفتند: اینان بر ما دست می‌یابند.

[موسی گفت: هرگز! پروردگارم با من است، به زودی رهبریم خواهد کرد.

پس، به موسی وحی کردیم که: عصایت را بر دریا زن! دریا شکافت، و هر پاره چون کوه بزرگی بود.

و بدانجا درآوردیم، کسانی را که جز آنان بودند.

و موسی و همراهانش را رهانیدیم، هر چه که بودند.

آنگاه به کام آب فرو بردیم دیگرانی را که جز آنان بودند.

بی‌گمان در این [داستان عبرتی است؛ و بیشترشان گرونده نبوده‌اند.

همانا پروردگار توست آن مهربانِ پیروزمند.

برای آنان داستان ابراهیم را بخوان.

آنگاه که به پدر و قومش گفت: پرستشگر چه می‌باشید؟

گفتند: پرستشگرِ بتانیم و سر بر آستانشان داریم.

گفت: آیا صدای‌تان را می‌شنوند که آنان را فرا می‌خوانید؟

یا سود و زبانی برایتان دارند؟

گفتند: نه. بلکه پدرانمان را یافتیم که چنین می‌کردند.

گفت: آیا در آنچه می‌پرستید اندیشه کرده‌اید؟

شما و نیاکاتنان که پیش از شما بودند.

بی‌گمان همه آنان، مگر پروردگار جهانیان، دشمن من هستند.

همان که مرا آفرید و رهبریم خواهد کرد.

همان که خوراکم دهد و نوشاند.

و چون بیمار شوم شفایم بخشد.

و آنکه مرا می‌میراند و زنده می‌سازد.

و آنکه امیدوارم روز پاداش گناهم را آمرزد.

پروردگارا! مرا دانشی عطا فرما، و مرا به شایستگان پیوند.

وَأَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ

و برایم نامی نیک نه در میان امت هایی که می‌آیند.

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

و مرا از کسانی گردان که بهشت برین را به میراث می‌برند.

وَأَغْفِرْ لَأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ

و پدرم را بیامرزد که او از کسانی بود که گمراهند.

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ

و رسوایم مساز روزی که [مردم برانگیخته می‌گردند.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ

روزی که مال و فرزندان سودی نمی‌بخشد.

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

مگر کسی که با دلی پاک به نزد خدا آید.

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ

و بهشت را برای پرهیزکاران به نزدیک آرند.

وَبُرَزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ

و دوزخ را برای گمراهان نمایان سازند.

وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

و به آنان گفته شود: کجایند آنچه به جای خداوند می‌پرستیدید؟

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُم أَوْ يَنْتَصِرُونَ

آیا یا@ن می‌دهند، یا خود نیازمند یاریند؟

فَكَذَّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ

آنگاه آنان و گمراهان در آتش سرنگون می‌گردند.

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ

و نیز همه کسانی که سپاهیان ابلیسند.

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ

در آنجا با یکدیگر ستیزه کرده و می‌گویند:

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

ما در گمراهی آشکاری بودیم، به خدا سوگند،

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

آنگاه که شما را برابر می‌داشتیم با آنکه جهانیان را پرورد.

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ

و ما را جز گنهکاران به گمراهی نکشانیدند.

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ

از این رو [امروز] کسانی را نداریم که شفاعتمان کنند.

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ

و نه دوستانی که به یاریمان برخیزند.

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

ای کاش بازگشتی‌مان بود و از کسانی بودیم که می‌گرویدند.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

بی‌گمان در این مایه عبرتی است؛ ولی بیشترشان گرونده نبوده‌اند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و پروردگار توست آن مهربان توانمند.

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ

قوم نوح [نیز] پیامبران را دروغین خواندند،

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان نوح به آنان گفت: آیا پروا نمی‌گیرید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امینم، بی‌تردید.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و فرمانم برید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

برای آن از شما پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من تنها بر پروردگاری است که جهانیان را پرورد.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و فرمانم برید.

قَالُوا أَنْوْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذُلُونَ

گفتند: آیا به تو ایمان بیاوریم، با آنکه فرومایگان پیرویت کردند؟

قَالَ وَمَا عَلَّمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۱۳

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ

۱۱۴

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ

۱۱۵

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۱۱۶

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ

۱۱۷

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ

۱۱۸

فَأَفْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۱۹

فَأَنجَيْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ ۖ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

۱۲۰

ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ

۱۲۱

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۲۲

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۱۲۳
۳۲۲

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ

۱۲۴

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ

۱۲۵

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

۱۲۶

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۱۲۷

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ

الْعَالَمِينَ

۱۲۸

أَتَّبِعُونَ بِكُلِّ رِيحٍ ءَايَةً تَعْبَثُونَ

۱۲۹

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ

۱۳۰

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ

۱۳۱

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۱۳۲

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ

۱۳۳

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَمٍ وَبَنِينَ

۱۳۴

وَجَنَّتِ وَعُيُونٍ

۱۳۵

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

۱۳۶

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ

[نوح گفت: و من چه می‌دانم که آنان چه کرده‌اند؟

حسابشان تنها با پروردگار من است، اگر دریابید.

و من از خویش نمی‌رانم کسانی را که می‌گروند.

من نیستم مگر از کسانی که آشکارا بیم می‌دهند.

گفتند: ای نوح! اگر دست نکشی، بی‌تردید از کسانی خواهی بود که سنگسار می‌گردند.

[نوح گفت: پروردگار! قومم مرا دروغگو خواندند.

اینک میان من و آنان جدایی افکن، و رهایی بخش مرا و کسانی را که با منند.

و ما رهایی بخشیدیم او و یارانش را که در آن کشتیِ گرانبار همراه وی بودند.

آنگاه غرقه ساختیم کسانی را که به جا ماندند.

بی‌گمان در این [داستان عبرتی است، ولی بیشترشان گرونده نبوده‌اند.

وهمانا پروردگار توست آن مهربانِ توانمند.

عادیان نیز پیامبران را دروغین خواندند.

آنگاه که برادرشان هود به آنان گفت: آیا پروا نمی‌گیرید؟

من برای شما پیامبری امینم، بی‌تردید.

پس، از خدا پروا کنید و فرمانم برید.

برای آن از شما پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من تنها بر پروردگاری است که جهانیان را پرورد.

آیا بر سر هر بلندی بنایی به بازیچه می‌سازید؟

و کاخها می‌سازید شاید جاودان مانید؟

و چون خشم آرید سرکشانه می‌تازید؟

پس، از خدا پروا کنید و فرمانم برید.

و از آن کسی که شما را به آنچه می‌دانید یاری بخشید، پروا گیرید:

شما را با دامها و پسران یاری بخشید.

و با بوستانها و چشمه‌ها [که از آن بهره‌ور می‌گردید].

من بر شما از عذابِ روزی بزرگ هراسانم، بی‌تردید.

گفتند: برای ما یکسان است چه اندر زمان دهی چه از کسانی نباشی که اندرز می‌دهند.

این نیست مگر همان شیوه که پیشینیانِ ما بر آن بودند.

۱۳۸ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

و ما از کسانی نیستیم که عذاب می‌گردند.

۱۳۹ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

و بدین‌سان او را دروغگو خواندند، و ما نابودشان کردیم؛ بی‌گمان در این [داستان عبرتی است، و بیشترشان گرونده نبوده‌اند.

۱۴۰ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و همانا پروردگار توست آن مهربانِ توانمند.

۱۴۱ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ

ثمودیان نیز پیامبران را دروغین خواندند.

۱۴۲ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَحُوهُمْ صَلِّحْ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان صالح به آنان گفت: آیا پروا نمی‌کنید؟

۱۴۳ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امینم، بی‌تردید.

۱۴۴ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

از خدا پروا کنید و فرمانم برید.

۱۴۵ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنِ أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

برای آن از شما پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من تنها بر پروردگاری است که جهانیان را پرورد.

۱۴۶ أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَلَهْنَا ءَامِنِينَ

آیا آسوده‌تان نهند در آنچه اینجا دارید؟

۱۴۷ فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

در باغها و چشمه‌ساران [که از آن نوشید].

۱۴۸ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ

و کشتزارها و خرما بنان با شکوفه‌های نوپدید.

۱۴۹ وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ

و خانه‌هایی که هنرمندانه از کوهها می‌تراشید.

۱۵۰ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس از خدا پروا کنید و فرمانم برید.

۱۵۱ وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ

و فرمانِ گزافکاران را مبرید:

۱۵۲ الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

همانان که در زمین تباهی می‌کنند و در اصلاح نمی‌کوشند.

۱۵۳ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

گفتند: تو بی‌تردید از کسانی هستی که گرفتار افسونند.

۱۵۴ مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بَآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

تو جز بشری همانند ما نمی‌باشی. پس، معجزه‌ای بیاور اگر از کسانی هستی که راست می‌گویند.

۱۵۵ قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِآ شَرِبُوا وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

گفت: این ماده شتری است. آبشخوری برای او، و آبشخوری در روزی معلوم برای شما باشد.

۱۵۶ وَلَا تَمْسُوْهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ

و گزندى بدو نرسانید، که عذاب روزی سهمگین گریبانگیرتان گردد.

۱۵۷ فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَدِمِينَ

پس، پیاش کردند و پشیمان گشتند.

۱۵۸ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

پس، عذاب فرو گرفت‌شان؛ بی‌گمان در این عبرتی است؛ ولی بیشترشان گرونده نبوده‌اند.

۱۵۹ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و در حقیقت، پروردگارِ توست آن مهربانِ توانمند.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطِ الْمُرْسَلِينَ

قوم لوط [نیز] پیامبران را دروغین خواندند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان لوط به آنان گفت: آیا پروا نمی‌گیرید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امینم، بی‌تردید.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

از خدا پروا کنید و فرمانم برید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

برای آن از شما پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من تنها بر پروردگاری است که جهانیان را پرورد.

أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ

آیا از میان کسان، با نران می‌آمیزید؟

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ

و همسرانی را که خدا برای شما آفریده رها می‌سازید؟ آری، شما مردم تجاوزگری هستید.

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ

گفتند: ای لوط! اگر دست برداری، از رانده شدگانی، بی‌تردید.

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ

گفت: من بیزارم از کارهایی که می‌کنید.

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ

پروردگارا! مرا و خاندانم را رهایی بخش از کارهایی که می‌کنند.

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

و ما او و خاندانش را رهانیدیم، هرچه که بودند.

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ

مگر پیرزنی را که با کسانی بود که هلاک گردیدند.

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ

آنگاه تباه ساختیم کسانی را که به جا ماندند.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ

و بر آنان بارانی [از بلا] باریدیم، و چه بارانِ بدی بود کسانی را که بیم داده شدند.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

بی‌گمان در این عبرتی است؛ ولی بیشتر شان گرونده نبوده‌اند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و همانا پروردگار توست آن مهربان توانمند.

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ

اصحاب ایکه [نیز] پیامبران را دروغین خواندند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که شعیب به آنان گفت: آیا پروا نمی‌گیرید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امینم، بی‌تردید.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس از خدا پروا کنید و فرمانم برید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

من برای آن از شما پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من تنها بر پروردگاری است که جهانیان را پرورد.

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ

پیمانه را تمام دهید و کم مفروشید.

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ

و با ترازوی درست کشید.

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعَثُوا فِي الْأَرْضِ مَفْسِدِينَ

و اموال مردم را از ارزش نیندازید؛ و در زمین فساد بر نینگرید.

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأُولِينَ

۱۸۵ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

۱۸۶ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَذِبِينَ

۱۸۷ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۱۸۸ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً لِّأَكْثَرِ النَّاسِ تَقْوًى

۱۸۹ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

۱۹۰ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّأُولِي السُّبُوهِ

۱۹۱ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۱۹۲ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۱۹۳ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ

۱۹۴ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ

۱۹۵ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ

۱۹۶ وَإِنَّهُ لَفِي زُبْرِ الْأُولِينَ

۱۹۷ أَوْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ

۱۹۸ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ

۱۹۹ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ

۲۰۰ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ

۲۰۱ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

۲۰۲ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۲۰۳ فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ

۲۰۴ أَفِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

۲۰۵ أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ

۲۰۶ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ

و از کسی که شما و آفریدگان گذشته را آفریده‌است پروا کنید.

گفتند: تو بی‌گمان از آنانی که دچار افسونند.

تو جز انسانی همانند ما نمی‌باشی، و ما می‌دانیم تو از کسانی هستی که دروغ می‌گویند.

اکنون پاره‌ای از آسمان را بر [سر] ما بیفکن، اگر از کسانی هستی که راست می‌گویند.

گفت: پروردگارم داناتر است به آنچه کنید.

پس، دروغینش خواندند، و عذاب روزی ابری آنان را فرو گرفت که عذاب روز هولناکی بود.

بی‌گمان در این عبرتی است، ولی بیشترشان گرونده نبوده‌اند.

همانا پروردگار توست آن مهربان توانمند.

و این [قرآن فرستاده پروردگار جهانیان است بی تردید.

آن را روح الامین [/ جبرئیل بر دلت فرود آورد،

تا از کسانی باشی که هشدار می‌دهند؛

به زبان عربی روشن [تا همگان فهمند]؛

و [وصف آن آمده در کتابهای کسانی که پیش از این بودند.

آیا این خود نشانه‌ای برای آنان نیست که دانشوران بنی اسرائیل از آن آگهی دارند؟

اگر آن را بر برخی [اقوام می‌فرستادیم که غیر عرب زبان بودند،

و او [/ پیامبر] آن را بر ایشان می‌خواند، بدان نمی‌گرویدند.

بدین‌سان ما آن را راه می‌دهیم در دلهای کسانی که گنهکارند:

بدان نمی‌گروند تا عذاب دردناک را ببینند؛

پس، ناگهان به سراغشان آید، درحالی که بی‌خبرند.

آنگاه گویند: آیا ما را مهلتی دهند؟

آیا در عذابمان شتابند؟

مگر نمی‌دانی که اگر برخوردارشان سازیم سالیانی چند،

آنگاه آنچه [بدان بیم داده می‌شوند به سراغشان آید،

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ

۲۰۸

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ

۲۰۹

ذِكْرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ

۲۱۰

وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ

۲۱۱

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ

۲۱۲

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمْعَزُولُونَ

۲۱۳

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ

۲۱۴

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

۲۱۵

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۲۱۶

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

۲۱۷

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

۲۱۸

الَّذِي يَرِنُّكَ حِينَ تَقُومُ

۲۱۹

وَتَقَلَّبَكَ فِي السَّجْدِينَ

۲۲۰

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۲۲۱

هَلْ أَنْبِئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ الشَّيَاطِينُ

۲۲۲

تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاقٍ أَثِيمٍ

۲۲۳

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ

۲۲۴

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ

۲۲۵

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ

۲۲۶

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ

۲۲۷

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا

وَأَنْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۗ وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ

مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ

آنچه از آن برخوردار می‌شدند به کارشان نمی‌آید.

هیچ شهری را هلاک نکردیم مگر آنکه بیم دهندگانی برایشان آمد.

تا مایه تذکرشان باشد، و ما از کسانی نبوده‌ایم که ستمکارند.

و هرگز آن [/ قرآن را شیاطین فرود نیاوردند.

نه آنان را سزد، و نه توانند.

در حقیقت آنان از شنیدن [آن برکنارند.

پس معبود دیگری را با خدا مغوان، که از کسانی خواهی شد که عذاب می‌بینند.

و بیم ده خویشانت را که نزدیکند.

و بالت را فرو گستر برای مؤمنانی که پیرویت کردند.

پس اگر نافرمانیت کردند، بگو: من بیزارم از آنچه مرتکب می‌گردید.

و توکل کن برآن مهربانِ توانمند.

همان که چون [به نماز] بر می‌خیزی تورا می‌بیند.

و جابجاییات را در میان سجده کنندگان نگرد.

اوست که شنوای دانا می‌باشد.

آیا شما را خبر دهم که اهریمنان بر که فرود می‌آیند؟

بر دروغزنانی فرود می‌آیند که گنهکارند.

گوش می‌خوابانند و بیشترشان دروغگویانند.

و شاعران را گمراهان پیروی کنند.

مگر نمی‌بینی که در هر وادی‌ای سرگردانند؟

و چیزهایی می‌گویند که خود نمی‌کنند.

مگر کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند و خدا را بسیار یاد می‌کنند، و چون به آنان ستمی رود به دفاع پردازند؛ و ستمگران به زودی دانند که به کدامین بازگشتگاه باز می‌گردند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طسّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْقُرْءَانِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ	حزب ۱۵۱ ۳۲۷ر
۲	هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ	
۳	الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ	
۴	إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَلَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ	
۵	أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ	
۶	وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْءَانَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ	
۷	إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي ءَانَسْتُ نَارًا سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبْرٍ أَوْ ءَاتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ	
۸	فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَنَ اللَّهُ رَبِّ الْعَالَمِينَ	
۹	يَمُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ	
۱۰	وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعِقِّبْ يَمُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَ	
۱۱	إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ	
۱۲	وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ۖ فِي تِسْعِ ءَايَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَٰسِقِينَ	
۱۳	فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ ءَايَتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ	

طا، سین. این است آیه‌های قرآن و کتابی که روشنی بخشد.

رهنمود و نویدی است برای کسانی که می‌گروند.

آنان که نماز برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و به آخرت باورمندند.

آنان که به آخرت نمی‌گروند، کارهایشان را در نظرشان بیاراستیم، پس همواره سرگردانند.

اینانند که کیفری سهمگین دارند؛ و در آخرت زیانکارترینند.

و تو را از سوی فرزانه‌ای دانا این قرآن را فرادهند.

آنگاه که موسی به کسانش گفت: من آتشی می‌بینم؛ به زودی از آن برایتان خبری می‌آورم، یا شعله اخگری، که [از آن گرما گیرید.

و چون به نزدیک آن آمد، ندا رسید که: خجسته است آنکه در میانه آتش و آنکه برکرانه آن است. و منزه است آن خدایی که جهانیان را پرورد.

ای موسی! این منم، آن خدای سنجیده‌کارِ پیروزمند.

عصایت را بیفکن؛ و چون دیدش که چنان ماری است که می‌جنبد، گریخت و بازنگشت! ای موسی! مترس که پیامبران نزد من نمی‌ترسند.

مگر کسی که ستمی کرده، آنگاه نیکی را جایگزین بدی کرده، که من آمرزگاری مهربانم بی‌تردید.

دستت را در گریبان‌ت بر، تا سپید و درخشان– بدون هیچ بیماری– برون آید؛ اینها از نشانه‌های «نُه» گانه است به سوی فرعون و قومش، که آنان مردمی تبهکارند.

و چون نشانه‌های روشن‌گر ما به سویشان آمد، گفتند: این جادویی آشکار می‌باشد.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنْتَهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَأَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ التَّمَلِّ قَالَتْ نَمَلَةٌ يَأَيُّهَا النَّملُ
أَدْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَلَدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهَدَ أَمْ كَانَ مِنَ
الْغَائِبِينَ

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِي بِسُلْطَنٍ
مُّبِينٍ

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِءَ وَجِئْتُكَ
مِنْ سَبَأٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ

و با آنکه دلهاشان بدان گواهی می‌داد، از روی سرکشی و
ستم بدان انکار ورزیدند. پس، بنگر که چگونه بود فرجام
کسانی که تبه‌کارند.

ما به داود و سلیمان دانشی عطا کردیم، و گفتند: سپاس
خدای را که ما را برتری داده بر بسیاری از بندگانِش که با
ایمانند.

و سلیمان از داود میراث برد، و گفت: ای مردم! به ما زبان
مرغان آموخته شده، و بسی چیزها که به ما بخشیده شده؛ و
این امتیازی است آشکار بی‌تردید.

برای سلیمان، سپاهیانِش از جنیان و آدمیان و مرغان گرد
آمدند، و [برای رژه دسته دسته شدند.

تا چون به وادی موران در آمدند؛ موری گفت: ای موران! به
لانه‌هایتان بروید تا سلیمان و سپاهیانِش ناآگاهانه شما را
پایمال نکنند.

[سلیمان از گفته‌اش دهان به خنده گشود و گفت:
پروردگارا! در دلم افکن تا نعمتی را که بر من و پدر و مادرم
ارزانی داشته‌ای سپاس بگذارم، و به کار شایسته‌ای که
بپسندی بپردازم، و مرا به رحمت درآور در زمره بندگانِ
که شایسته می‌باشند.

آنگاه از [حال پرندگان جویا شد و گفت: مرا چه شده که
هدهد را نمی‌بینم، یا شاید از غایبان باشد؟

بی‌تردید او را به سختی کیفر می‌دهم، یا سرش را می‌برم،
یا آنکه برایم دلیلی روشن آورد.

پس دیری نپایید که [هدهد] آمد و گفت: به چیزی آگهی
یافتم که از آن بی‌خبر بودی؛ و برایت از «سبأ» خبری
آورده‌ام بی‌تردید.

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۲۶﴾

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِنِّي أَتِيَّتْ إِلَىٰ كِتَابٍ كَرِيمٍ

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَىٰ وَاتُونِي مُسْلِمِينَ

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ

من زنی را یافتم که برآنان سلطنت می‌کرد، و از هرچیزی بهره داشت، و او را تخت بزرگی بود.

او و مردمش را یافتم که به جای خدا خورشید را سجده می‌کردند؛ و شیطان کارهایشان را در نظرشان آراسته و آنان را از راه راست بازداشته بود؛ از این رو به راه هدایت نمی‌رفتند.

تا در برابر خدایی که نهان آسمانها و زمین را آشکار می‌سازد، و دانا به نهان و آشکار شماس‌ت، سجده نیاورند؛

یگنا خدا که خدایی به جز او نیست، پروردگار عرش بزرگ [و بی‌مانند].

[سلیمان گفت: خواهیم دید که آیا راست گفته‌ای یا از آنانی که دروغ می‌گویند.

این نامه‌ام را ببر و بر آنان افکن؛ آنگاه برگرد و ببین چه پاسخی دارند؟

[سلطان سبا] گفت: ای سرکردگان! برایم آمده نامه‌ای ارجمند.

آن از سلیمان است؛ و آن این است: «به نام خداوند مهر گسترِ مهربان.

بر من سرکشی مکنید، و از در تسلیم سوی من آیید.»

گفت: ای سرکردگان! در کارم نظر دهید. که من هیچ کاری را فیصله نداده‌ام تا شما گواه بر [درستی آن باشید.

گفتند: ما سخت دلاور و نیرومندیم، فرمان تو راست؛ تا شما چه فرمایید؟

گفت: پادشاهان چون به شهری درآیند، تباه‌اش کنند و عزیزانش را خوار گردانند؛ و همواره چنین کنند.

اینک من ارمغانی به سوی‌شان فرستم، و نگرم تا فرستادگان چه پاسخی آرند.

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ ائْتِمِدُونَنِي بِمَالِي فَمَا ءَاتَنِيَ ٱللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا ءَاتَكُمۡۚ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمۡ تَفَرَحُونَ

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُم بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُم مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ

قَالَ يَأَيُّهَا ٱلْمَلَأُو۟ا۟ أَئِيَّكُمْ يَأْتِينِي بَعْرَشَهَا قَبْلَ أَن يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبْلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ ۖ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ

قَالَ ٱلَّذِي عِنْدَهُۥ عِلْمٌ مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبْلَ أَن يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَۚ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُۥ قَالَ هَٰذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُۚ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَٰشْكُرْ لِنَفْسِهِۦۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرُ أَتَهْتَدِي۟ أَمْ تَكُونُ مِن ٱلَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِۖ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ ۖ وَأُوتِينَا ٱلْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَٰفِرِينَ

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي ٱلصَّرْحَۖ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقِيهَا قَالِ إِنَّهُ صَرْحٌ مَُّرَدُّ مِّن قَوَارِيرٍۭ ۖ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَنِ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ

چون [فرستاده نزد سلیمان آمد، [سلیمان گفت: آیا به خواسته‌ای یاریم کنید؟ آنچه خدا به من داده نیکوتر است از آنچه شما را داده؛ [می‌بینم که شما دلخوش به ارمغانتان هستید.

به سوبشان برگرد که ما با سپاهیانی که پایداری در برابرشان نتوانند به سوبشان آییم، و از آنجا برونشان رانیم، در حالی که خوار و شکست خورده می‌باشند.

آنگاه [سلیمان گفت: ای سرکردگان! کدام یک از شما تختش را نزد من آرد پیش از آنکه از در تسلیم نزد من آیند؟

دیوی از جنیان گفت: پیش از آنکه از جایت برخیزی آن را نزدت آرم، و بر این کارم امین و توانمند.

کسی که از کتاب دانشی داشت، گفت: من پیش از آنکه چشم‌ت را برهم زنی آن را به نزدت آرم؛ و چون او [/ سلیمان آن [/ تخت را در برابرش نهاده دید، گفت: این از فضل پروردگار من است، می‌آزمایدم که آیا سپاسگزارم یا ناسپاسی ورزم؛ و هرکه سپاس گزارد، تنها به سود خود سپاس گزارده؛ و هرکه ناسپاسی ورزد، بی‌تردید پروردگارم بی‌نیازی است ارجمند.

[سلیمان گفت: تختش را برایش ناشناس گردانید، تا ببینیم می‌فهمد یا از کسانی است که نمی‌فهمند.

چون پیامد، به وی گفته شد: آیا تخت این گونه است؟ گفت: گویا این همان است! و پیش از این ما آگاه شدیم و در زمره کسانی درآمدیم که فرمانبردارند.

و آنچه به جای خدا می‌پرستید، وی را [از ایمان به خدا] بازداشته بود، او از مردمی بود که کافر بودند.

به او گفته شد: به تالار کاخ در آی، و چونکه آن را دید، برکه‌ای پنداشت و جامه از ساقهای خود برداشت. [سلیمان گفت: این کاخی مفروش از آبگینه‌هاست. [بلقیس گفت: پروردگارا، به خود ستم کردم، و اکنون با سلیمان تسلیم شدم در برابر خدایی که جهانیان را پرورد.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ

۴۶

قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۴۷

قَالُوا أَطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَ قَالَ طَیَّرَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ

۴۸

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

۴۹

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ

۵۰

وَمَكْرُؤٌ مَّكْرًا وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۱

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ

۵۲

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۵۳

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

۵۴

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ

۵۵

أَيِّنَّكُمْ لَأَتَاتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

و به سوی ثمود، برادرشان صالح را فرستادیم که: خدای را بپرستید. آنگاه آنان دو دسته شدند که با هم ستیز می‌کردند.

[صالح گفت: ای قومِ من! چرا پیش از نیکی به بدی شتابانید؟ چرا از خدا آمرزش نمی‌خواهید، باشد که بر شما مهر آرند؟

گفتند: ما به تو و همراهانت فال بد زده‌ایم. گفت: فال بدِ شما با خداوند است، بلکه شما مردمی هستید که به فتنه در افتادید.

و در آن شهر، نُه طایفه بودند که در آن سرزمین فساد می‌کردند، و به اصلاح نمی‌گراییدند.

[با هم گفتند: با یکدیگر همقسم شویم که بر او و کسانش شبیخون بریم؛ آنگاه به خونخواهش گوییم: ما از کشتار کسانش بی‌خبر بودیم، بی‌تردید ما از کسانی هستیم که راست می‌گویند!

آنان نیرنگی زدند، و ما نیرنگی زدیم؛ و آنان نفهمیدند.

اینک بنگر که فرجام نیرنگشان چگونه بود؟ ما آنان و قومشان را درهم کوبیدیم، هرچه که بودند.

و این خانه‌های خالی آنهاست به [سزای بیدادی که می‌کردند. بی‌گمان در این مایه عبرتی است برای مردمی که می‌دانند.

و رهانیدیم کسانی را که گرویدند و پروا پیشه گردیدند.

و لوط را [به یاد آور] آنگاه که به قومش گفت: آیا آن کار زشت کنید و خود می‌بینید.

آیا از روی شهوت، به جای زنان با مردان آمیزید؟ بلکه شما مردمی نادانید.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا ءَالَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا أَمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۖ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ ءَآلَ اللَّهِ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا بِهِۦ حَدَاقٍ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُم أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ؕ أَعْلَهُۥ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ أَعْلَهُۥ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ؕ أَعْلَهُۥ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَّحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِۦٓ ؕ أَعْلَهُۥ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

و پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: خاندان لوط را از شهرتان برون رانید که آنان مردمی‌اند که پاکی جویند.

و ما او و خاندانش را رهانیدیم، مگر همسرش را که مقدر کردیم از ماندگان باشد.

و بارانی [از سنگ برسرشان باران‌دیم و چه شوم است باران کسانی که هشدار داده شدند.

بگو! سپاس ویژه خداست، و درود بر بندگانی که ایشان را برگزیده است. آیا خدا بهتر است یا آنچه همتای وی دانند؟

یا کیست که آسمانها و زمین را آفریده است؟ واز آسمان برای شما آبی فرو فرستاده و بدان باغهایی خرم رویانده‌ایم که شما نمی‌توانید درختانش را برویانید؛ آیا معبودی با خداوند است؟ بلکه آنان مردمی همانند پندارند.

یا کیست که زمین را قرارگاه شما گرداند، ودر آن رودها پدید آورد، و کوهها را لنگرش گرداند، و میان دو دریا برزخی نهاد؛ آیا معبودی با خداوند است؟ بلکه بیشترشان نمی‌دانند.

یا کیست که دعای درمانده را پاسخ گوید، و گرفتاری را برطرف سازد، و شما را جانشینان زمین کند؛ آیا معبودی با خداوند است؟ چه اندک پند می‌گیرید.

یا کیست که شما را در تاریکی‌های خشکی و دریا راه نماید، و کیست که بادها را پیشاپیش رحمتش نویدبخش فرستد؛ آیا معبودی با خداوند است؟ خدا فراتر است از آنچه همتای وی دانند.

أَمَّنْ يَبْدُوْا أَلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُۥ وَمَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ
وَالْأَرْضِ أَعِلَّهُۥ مَعَ اللّٰهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ
صٰدِقِيْنَ

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ وَمَا
يَشْعُرُوْنَ اَيَّٰنَ يُبْعَثُوْنَ

بَلِ اَدْرٰكَ عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِۗ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَاۚ بَلْ هُمْ
مِّنْهَا عَمُوْنَ

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَعِذَا كُنَّا تُرَابًا وَّعَابَاۗؤُنَا۟ اِنَّا لَمُخْرَجُوْنَ

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَّعَابَاۗؤُنَا۟ مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسْطِیْرُ
الْاَوَّلِيْنَ

قُلْ سِيرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ

وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰی هٰذَا الْوَعْدُۙ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ

قُلْ عَسٰی اَنْ يَكُوْنَ رَدْفٌ لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِی
تَسْتَعْجِلُوْنَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَشْكُرُوْنَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُوْنَ

وَمَا مِنْ غَآيَةِ فِي السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ اِلَّا فِي كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ

إِنَّ هٰذَا الْقُرْءَانَ يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِیْلَ أَكْثَرَ الَّذِی هُمْ
فِيهِ يَخْتَلِفُوْنَ

یا کیست که آفرینش را آغاز می‌کند، آنگاه آن را باز گرداند،
و آنکه از آسمان و زمین شما را روزی بخشد؛ آیا معبودی با
خداوند است؟ بگو: برهاتتان را بیاورید، اگر راست
می‌گویید.

بگو: هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

یا مگر آگاهیشان درباره آخرت به کمال است؟! بلکه درباره
آن دچار تردیدند؛ [نه،] بلکه درباره آن کورند.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

کافران گفتند: آیا پس از آنکه ما و پدرانمان خاک شدیم، آیا
دوباره ما را برون آرند؟

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

به ما و پدرانمان از پیش این چنین وعده داده شده، و این
جز افسانه‌های پیشینیان نمی‌باشد.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

بگو: در زمین بگردید و بنگرید که فرجام تبهکاران چگونه
بود.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

بر آنان اندوه مخور و دلتنگ مباش از نیرنگی که می‌بازند.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

و می‌گویند: این وعده کی فرا می‌رسد اگر راست می‌گویید؟

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

بگو: شاید در پی شما باشد بخشی از آنچه را به شتاب
می‌خواهید.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

به راستی پروردگارت بر مردم فزون بخش است؛ ولی
بیشترشان سپاس نگزارند.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

پروردگارت آنچه را در سینه‌هایشان نهفته‌اند و آنچه را
آشکار کنند داند.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

هیچ نهفته‌ای در آسمانها و زمین نیست، مگر آنکه در کتابی
روشن نگاشته می‌باشد.

و هیچ کس در آسمانها و زمین جز خدا غیب نمی‌داند؛ و
نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌گردند.

بی‌گمان، این قرآن برای بنی‌اسرائیل بیشتر آنچه را در آن
اختلاف می‌کردند باز می‌گوید؛

وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

۷۸

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

۷۹

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ

۸۰

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصَّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ

۸۱

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ ۖ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

۸۲

حزب
۱۵۴

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ

۸۳

رسم

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ

۸۴

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۸۵

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ

۸۶

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۸۷

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَوِّهٍ دَاخِرِينَ

۸۸

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ

بی‌تردید آن رهنمود و رحمتی است برای کسانی که می‌گروند.

همانا پروردگارت به فرمانش میانشان داوری خواهد کرد؛ و پیروزمندی داناست خداوند.

پس بر خدا توکل کن، که تو بر حق آشکاری بی‌تردید.

تو هرگز مردگان را شنوا نمی‌سازی، و این دعوت را به گوش کران نمی‌شنوانی هرگاه پشت کرده گریزند.

تو راهنمای نابینایان از کژراهه شان نمی‌باشی؛ تو نشنوانی مگر کسانی را که به آیه‌های ما می‌گروند و مسلمانند.

و چون حکم عذاب بر آنان مسلم شد، جنبنده‌ای از زمین را برایشان برآوریم که با آنان سخن گوید، که: مردمی ناباور به آیات ما بودند.

روزی که از هر امتی، گروهی از کسانی را که آیات ما را دروغین خواندند گرد آوریم؛ و بازداشته شوند.

تا چون همه آیند، فرماید: آیا آیات مرا دروغین خواندید، حال آنکه از نظر دانش بدان احاطه نداشتید؛ شما [در طول زندگی چه می‌کردید؟

و وعده عذاب به خاطر ستمی که کرده‌اند بر آنان مسلم گشت، از این رو چیزی نمی‌گویند.

آیا ننگریسته‌اند که ما شب را نهاده‌ایم تا در آن بیاسایند، و روز را روشنی بخشیدیم؟ همانا در این نشانه‌هاست برای مردمی که می‌گروند.

روزی که در صور دمیده شود، هرکه در آسمانها و زمین است– جز کسی که خدا خواهد– به هراس افتد، و همه خاکسارانه نزد او آیند.

و کوهها را بینی و آنها را ثابت انگاری، با آنکه چون ابر درگذرند. این آفرینش خداست که هرچیز را استوار پدید آورد. راستی که او آگاه است بدانچه کنید.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ
عَامِنُونَ

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ
شَيْءٍ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ ۚ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ
وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيَرْيَكُمُ ءَايَاتِهِ ۖ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۲۸. قصص

القَصَص: داستان‌ها

مکی

۸۸ آیه

۱۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طسّم

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ
طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ
أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

هرکه نیکی آرد، پاداشی بهتر از آن دارد؛ و آنان از هراس
آن روز در امانند.

و هرکه بدی آرد، به روی در آتش افتد؛ آیا جز آنچه
می‌کردید پاداش می‌یابید؟

من مأمورم که تنها پروردگار این شهر را– که خدا ارجش
نهاده و هرچیزی از آن اوست– پرستم، و مأمورم از کسانی
باشم که مسلمانند،

و اینکه قرآن را تلاوت کنم. پس هرکه راهیاب شود، به
سود خویش راه یافته است؛ و هرکه گمراه شود، بگو: من
تنها از کسانی هستم که هشدار می‌دهند.

و بگو: سپاس خدا راست؛ به زودی نشانه‌هایش را به شما
می‌نمایاند و از آنها باخبر می‌گردید؛ و پروردگارت بی‌خبر
نیست از آنچه کنید.

این است آیه‌های کتابی که روشنی بخشد.

بخشی از داستان موسی و فرعون را به حق بر تو می‌خوانیم،
برای مردمی که می‌گروند.

همانا فرعون در آن سرزمین سر برافراشت، و مردمِ آن را
به تفرقه وا داشت؛ دسته‌ای از آنان را زبون نگاه می‌داشت؛
پسرانشان را می‌کشت و زنانشان را زنده می‌گذاشت؛ او
بی‌تردید از تباه‌کاران بود.

ما برآئیم که بر مستضعفانِ زمین منت نهیم و پیشوایان و
میراث برانشان سازیم.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ

و در روی زمین توانمندیشان بخشیم، وبه فرعون و هامان و سپاهیانشان بنمایانیم آنچه را که از آن می‌ترسیدند.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفَتْ عَلَيْهِ فَالْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۚ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

ما به مادر موسی الهام کردیم که: شیرش ده؛ و چون بر وی بیم گرفتی او را به دریا افکن؛ و مترس و اندوه مدار که ما او را به تو بازمی‌گردانیم، و از پیامبران قرارش می‌دهیم [بی‌تردید].

فَالْتَقَطَهُ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ

پس، خاندان فرعون [از آب برگرفتندش، تا سرانجام دشمن و مایه اندوهشان گردد! آری، فرعون و هامان و سپاهیانشان اشتباه می‌کردند.

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

همسر فرعون گفت: این [کودک چشم روشنی من و دوست؛ مکشیدش شاید سودمند برای ما افتد، یا انتخابش کنیم چون فرزند؛ ولی آنان [از حقیقت امر] بی‌خبر بودند.

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرَجًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِيَ بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَّنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

و مادر موسی دل تهی گردید؛ و اگر دلش را بر اینکه از گروندگان باشد استوار نمی‌داشتیم، نزدیک بود که آن راز را برملا سازد.

وَقَالَتِ لِأُخْتِهِ ۖ قُصِّيه ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ ۖ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

به خواهرش گفت: از پی او برو؛ و او از دور بدو می‌نگریست، و آنان بی‌خبر بودند.

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ

و از پیش وی را از پذیرش دایگان برحذر داشتیم؛ پس [خواهرش گفت: می‌خواهید به خانواده‌ای راهنماییتان کنم که برایتان نگاهش دارند، و خیرخواه او باشند؟

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ ۖ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و بدین‌گونه او را به مادرش باز گرداندیم تا دیده‌اش بدو روشنی یابد و اندوهگین نباشد، و بداند که وعده خدا حق است؛ ولی بیشترشان نمی‌دانند.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ ؕ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا
رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِۦ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِۦ
فَاسْتَغْنَاهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِۦ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِۦ فَوَكَرَهُ
مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ
عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَن أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ

فَاصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اُسْتَنْصَرُهُ
بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيُّ مُبِينٌ

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَمُوسَىٰ
أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۚ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا
أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ
الْمُصْلِحِينَ

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ
يَأْتِمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۚ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

و چون به رشد و کمال رسید، به وی حکمت و دانش عطا
کردیم؛ و ما این گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکو
کارند.

روزی به شهر درآمد- هنگامی که مردم بی‌خبر بودند- در
آنجا دو مرد را یافت که باهم ستیزه می‌کردند؛ این یک از
پیروانش و آن یک از دشمنانش بود، آنگاه کسی که از
پیروانش بود، بر آنکه از دشمنانش بود، درخواست یاری
کرد. پس، موسی مشتی به او زد و او را کشت. گفت: این
کار شیطان است، که او دشمنی اغواگر و آشکار می‌باشد.

گفت: پروردگارا! من بر خود ستم کردم، مرا بیامرز؛ پس
بیامرزیدش. او آمرزگاری مهربان است بی‌تردید.

[موسی گفت: پروردگارا! از آنکه مرا نواخته‌ای، هرگز
پشتیبان گنهکاران نخواهم بود.

صبحگاهان ترسان و نگران در شهر به سر می‌برد؛ به ناگاه
همان که دیروز از وی یاری خواسته بود از وی یاری خواست؛
موسی به وی گفت: تو ندانمکار شناخته شده‌ای هستی،
بی‌تردید.

و چون خواست به سوی کسی که دشمن هردوشان بود
حمله‌ور شود، گفت: ای موسی! می‌خواهی مرا بکشی
همان‌طور که دیروز تنی را کشتی؟ تو می‌خواهی در این
سرزمین ستمگر باشی و نمی‌خواهی از کسانی باشی که در
پی اصلاحند.

مردی از آن سوی شهر شتابان آمد. گفت: ای موسی! سران
برایت نقشه می‌کشند تا تو را بکشند! اینک [از شهر]
بیرون شو! بی‌تردید من از کسانی هستم که نیکخواه تو
می‌باشند.

پس، [موسی ترسان و نگران از شهر بیرون شد. وگفت:
پروردگارا! مرا رهایی بخش از مردمی که ستمکارند.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ

۲۳

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ
وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ ۖ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا
لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءُ ۖ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ

۲۴

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ
مِّنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

۲۵

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَىٰ اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي
يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ
عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۲۶

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ ۖ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتَ
الْقَوِيُّ الْأَمِينُ

۲۷

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ
تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَاجٌ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ ۖ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ ۖ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّالِحِينَ

۲۸

قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ ۖ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ
عَلَيَّ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

و چون به [شهر] مدین روی نهاد، [با خود] گفت: امید است
پروردگارم مرا به راه راست رهنمون گردد.

و چون به آبشخور مدین رسید، گروهی از مردم را دید که
[دامهایشان را] آب می‌دهند؛ و پشت سرشان دو زن را دید
که [دامهایشان را] باز می‌دارند. [موسی گفت: شما را چه
منظور است؟ گفتند: ما آب نمی‌دهیم تا شبانان [دامهایشان
را] باز گردانند؛ و پدرمان پیرمردی است سالمند.

[موسی برای آن دو آب کشید آنگاه به سایه‌ای بازگشت،
گفت: پروردگارا! هر خیری را که به سویم فرستی بدان
نیازمندم بی‌تردید.

پس، یکی از آن دو، که با آزرَم گام برمی‌داشت، نزد وی
آمد. گفت: پدرم تو را فراخوانده تا مزد آبی که برای ما
داده‌ای بپردازد. چون [موسی به نزد وی آمد و داستان‌ش را
بازگفت،] شعیب گفت: بیم مدار که رهایی یافتی از مردمی
که ستمکارند.

یکی از آن دو [دختر] گفت: پدر جان! او را به کار گمار، او
بهترین کسی است که به کار می‌گیری، درستکاری است
نیرومند.

[شعیب گفت: می‌خواهم یکی از این دو دخترم را همسرت
سازم. بدین پیمان که هشت سال اجیر من باشی؛ و اگر ده
سال را به پایان بری اختیار با توست؛ و نمی‌خواهم بر تو
سخت گیرم؛ و مرا ان‌شاءالله از کسانی خواهی یافت که
درست‌کردارند.

[موسی گفت: این پیمانی است میان من و تو، که هر یک از
دو مدت را به پایان بردم ستمی بر من نیست؛ و خدا بر آنچه
می‌گوییم گواه می‌باشد.

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
الْطُّورِ نَارًا ۖ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
عَاتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ

۳۵

فَلَمَّا أَتَتْهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَن يَمُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ

۳۱

وَأَن أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا
وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى أَقْبَلُ وَلَا تَخَفْ ۖ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ

۳۲

أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ
وَأَضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ ۖ فَذَنِكَ بُرْهَانِ مِنْ
رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِقِينَ

۳۳

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ

۳۴

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يُصَدِّقُنِي ۖ إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ

۳۵

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا ۖ أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعُكُمَا الْغَالِبُونَ

و چون موسی آن مدت را به پایان برد و باکسانش روان
شد، از جانب [کوه طور آتشی را دید، به کسانش گفت:
بمانید؛ من از دور آتشی دیدم، شاید از آن برای شما خبری
یا از آتش اخگری بیاورم، باشد که گرم شوید.

و چون بدان رسید، از کرانه راست آن وادی، در جایگاه
مبارک، از آن درخت آواز آمد که: ای موسی! منم، من،
خداوند، که جهانیان را پرورید.

عمایت را بیفکن! پس چون نگریست آن را چونان ماری دید
که می‌جنید، گریخت و باز نگشت؛ ای موسی! پیش آی و بیم
مدار، که تو در امانی، بی‌تردید.

دستت را در گریبان بر، تا سپید، بدون هیچ بیماری برون
آید؛ و برای [رهایی از] هراس بازوانت را به خود چسبان.
این دو برهان از سوی پروردگارت برای فرعون و سرکردگان
اوست، که آنان مردمی تبهکارند.

گفت: پروردگارا! من از ایشان یکی را کشته‌ام؛ می‌ترسم
مرا کشند.

برادرم هارون از من زبان آوتر است، او را به یاریم
فرست تا، گواه راستگویییم باشد؛ من بیم دارم که مرا
دروغگو خوانند.

فرمود: بزودی بازویت را با برادرت نیرو بخشیم، و برای
شما سلطه‌ای قرار می‌دهیم، پس با نشانه‌های ما بر شما
دست نمی‌یابند؛ شما و پیروانتان پیروزمندید.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا بَيَّنَّتْ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرَىٰ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

۳۷

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ ۖ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

۳۸

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهْمَنُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَل لِّي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ

۳۹

وَأَسْتَكَبرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ

۴۰

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

۴۱

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنصَرُونَ

۴۲

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۖ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ

۴۳
۳۳۸۸

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ مِن بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

و چون موسی با نشانه‌های روشن‌گر ما به نزدشان آمد، گفتند: این مگر جادویی ساختگی نمی‌باشد؛ و ما درباره آن چیزی نشنیده‌ایم از نیاکانمان که پیشینیان ما بودند.

موسی گفت: پروردگارم به کسی که از سوی او رهنمود آورده، و به کسی که نیک سرانجامی دارد داناتر است، و ستمگران هرگز رستگار نمی‌گردند.

فرعون گفت: ای سرکردگان! من برای شما خدایی جز خود نمی‌دانم. و ای هامن! برایم بر گل آتش بیفروز [/ آجر بپز] و برایم برجی بلند بر افراز، تا بر خدای موسی دسترسی یابم؛ هرچند گمان دارم که او دروغ می‌گوید.

او و سپاهیان‌ش به ناروا در زمین سرکشی کردند، و پنداشتند که به سوی ما بازگردانده نمی‌شوند.

و ما او و سپاهیان‌ش را فرو گرفتیم و به دریاشان افکندیم، بنگر که سرانجام ستمکاران چگونه بود؟

آنان را پیشوایانی ساختیم که به سوی آتش فرا می‌خوانند؛ و روز رستاخیز یاوری نمی‌یابند.

در این جهان در پیشان نفرین فرستادیم؛ و روز رستاخیز از زشت رویانند.

و پس از آنکه نسل‌های نخستین را به تباهی بردیم، به موسی کتاب عطا کردیم، که در آن روشن‌گری‌ها و رهنمود و رحمتی برای مردم بود؛ باشد که پند پذیرند.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا
كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ
ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَاتِكَ وَنَكُونَ مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ
إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ
أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۴۵

۴۶

۴۷

۴۸

۴۹

۵۰

آنگاه که به موسی فرمان [پیامبری دادیم، تو در جانب غربی
[کوه طور] نبودی؛ و از کسانی نبودی که گواه [آن صحنه
می‌باشند.

ولی ما نسل‌هایی را پدید آوردیم، و روزگارانی بر آنان
گذشت. و تو در میان مردم «مدین» نبودی که آیات ما را بر
ایشان خوانی، ما خود فرستنده بودیم بی‌تردید.

تو در کنار طور نبودی آنگاه که موسی را ندا دادیم؛ ولی این
رحمتی از پروردگار توست تا مردمی را که پیش از تو
برایشان هشدار دهنده‌ای نیامده است، هشدارشان دهی؛
باشد که پند پذیرند.

اگر به خاطر کردار پیشینشان گزندى بدانان نمی‌رسید
می‌گفتند: پروردگارا! چرا پیامبری برای ما نفرستادی تا
آیه‌هایت را پیروی کنیم و از کسانی باشیم که می‌گروند.

و چون حق از سوی ما بیامدشان، گفتند: چرا او [/ محمد] را
مانند آنچه به موسی داده بودند، نداده‌اند؟ آیا بدانچه پیش
از آن به موسی داده شد کفر نورزیدند؟ گفتند: اینان [/
تورات و قرآن دو جادویند که هم پشتند، و گفتند ما به هر
دو ناباوریم، بی‌تردید.

بگو: پس کتابی از سوی خدا بیاورید که از این دو
رهنمون‌تر باشد، تا از آن پیروی کنم، اگر راست می‌گویید.

پس اگر پیشنهادت را نپذیرفتند، بدان که آنان تنها پیرو
هوسهایشان هستند؛ و کیست گمراه‌تر از آنکه بی‌رهنمودی
از خدا، پیرو هوسهای خود باشد؟ و خدا مردم ستمگر را
هدایت نخواهد کرد.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

ما برایشان این گفتار را پی در پی فرستادیم، باشد که پند پذیرند.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ

کسانی که پیش از آن به آنان کتاب داده‌ایم، بدان می‌گروند.

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا ۖ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ

هرگاه [قرآن بر آنان خوانده می‌شود، گویند: بدان گرویده‌ایم؛ آن حق و از سوی پروردگار ماست؛ ما پیش از آن از کسانی بوده‌ایم که مسلمانند.

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

اینانند که به پاس پایداریشان، پاداشی دو برابر دارند؛ بدی را با نیکی می‌رانند؛ و از آنچه روزیشان کرده‌ایم می‌بخشند.

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ

و چون گفتار بیهوده بشنوند از آن روی گردانده و گویند: کردارهای ما ما را، و کردارهای شما شما را؛ بدرودتان باد؛ همنشینی را نمی‌خواهیم با کسانی که نادانند.

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

تو هر که را دوست بداری رهنمون نشوی، لیکن خداست که هرکه را بخواهد راه نماید؛ او داناتر است به کسانی که راه یافته‌اند.

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا ۖ أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

گفتند: اگر با تو هدایت را پیروی کنیم، از سرزمینمان ربوده [/ رانده می‌شویم؛ آیا آنان را در حرمی امن جای نداده‌ایم که فراورده‌های هرچیز را به سویشان آرند؟ این روزی‌ای است از سوی ما؛ ولی بیشترشان نمی‌دانند.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسْكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ

بسا شهرها که زندگانیِ خوش، سرمستشان کرده بود، نابودشان کردیم! و اکنون این سراهای آنهاست که پس از آنان— مگر اندکی— مسکونی نگردیده، و ما خود وارث آن هستیم، بی‌تردید.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ

و پروردگارت تباهگر شهرها نبوده‌است مگر پس از آنکه در کانون آنها پیامبری برانگیخته، که آیات ما را برایشان خواند؛ و ما هرگز تباهگر شهرها نمی‌باشیم مگر آنکه مردمشان ستمگر باشند.

وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّعُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّهَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۱
رو ۳۴۰

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

۶۲

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

۶۳

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ ۖ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ

۶۴

وَقِيلَ اذْعُوا شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ ۚ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ

۶۵

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ

۶۶

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ

۶۷

فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ

۶۸

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۚ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۶۹

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ

۷۰

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ ۖ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

آنچه شما را داده‌اند بهره زندگانی دنیا و زیور آن است، و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است؛ آیا خرد نمی‌ورزید؟

آیا کسی که به وی وعده نیکو داده‌ایم و بدان می‌رسد، مانند کسی است که از بهره زندگانی دنیا بهره‌ورش ساخته‌ایم، و او روز رستاخیز از کسانی است که [در آتش احضار می‌گردند؟

و روزی را [به یادآور] که آوازشان دهد و فرماید: آن همتیانی که برای من پنداشتید، کجا هستند؟

کسانی که حکم عذاب بر آنان واجب آمده‌است گویند: پروردگارا، اینان کسانی‌اند که گمراهشان کردیم، و ما همچنان که خود گمراه شدیم گمراهشان کردیم، اینک در نزد تو بیزاری می‌جوییم، اینان ما را نمی‌پرستیدند.

گفته شود: خدایاتان را خوانید. آنگاه آنان را خوانند، ولی خواندنشان را پاسخی نمی‌آید، و عذاب را بینند؛ و آرزو کنند که ای کاش راه یافته می‌بودند.

و روزی را [به یاد آور] که خدا خواندشان و فرماید: پیامبران را چه پاسخی دادید؟

پس در آن روز خبرها بر آنان پوشیده می‌ماند، و از یکدیگر نمی‌پرسند.

و اما کسی که توبه کند و گردد، و به کاری شایسته پردازد، امید است که از رستگاران باشد.

پروردگارت هرچه را بخواهد می‌آفریند و برمی‌گزیند؛ اختیاری برای آنان نیست؛ خداوند پاک و فراتر است از آنچه همتای وی دانند.

پروردگارت می‌داند آنچه را که در دلهایشان نهان و یا آشکار می‌سازند.

اوست خدا، که معبودی به جز او نیست. در زندگی نخستین و واپسین سپاس او راست، و فرمان او راست، و به سوی او بازگرانده می‌شوید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَا تَسْمَعُونَ

بگو: بیندیشید، اگر خدا شب را بر شما تا روز رستاخیز
پایدار گرداند، کدامین معبود جز خدا برای شما روشنی آرد؟
آیا نمی‌شنوید؟

۷۲

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ
أَوْ لَا تُبْصِرُونَ

بگو: بیندیشید، اگر خدا روز را بر شما تا روز رستاخیز
پایدار گرداند، کدامین معبود جز خدا شبی را که در آن
بیاساید پدیدار می‌سازد، آیا نمی‌بینید؟

۷۳

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

اوست که از مهرش شب و روز را برای شما پدید آورد تا در
آن بیاسیید و در آن از فضل او جویید، باشد که سپاس
گزارید.

۷۴

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

و روزی را [به یاد آور] که آوازشان دهد و فرماید: آن
همتایان که برای من پنداشتید کجا هستند؟

۷۵

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَنَكُمْ فَعْلِمُوا
أَنْ لَا حَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و از هر امتی گواهی برآوریم و گوییم: برهانتان را بیاورید؛
پس بدانند که حق از آن خداوند است، و از دستشان رفته
تمام آنچه به افترا بستند.

۷۶

حزب
۱۵۸
ر ۳۴۱

إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ^ط وَعَاتَيْنَهُ مِنْ
الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ
لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ

همانا قارون از قوم موسی بود، اما بر آنان شورید؛ و ما
چندان گنج‌ها به وی دادیم که حمل کلیدهایش بر جوانانی
نیرومند گرانبار بود، و چنین بود که قومش به وی گفتند: به
خود مناز که خدا به خود نازندگان را دوست نمی‌دارد.

۷۷

وَأَتَّبَعْنَا فِيمَا ءَاتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ
مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ^ط وَلَا تَبْغِ
الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

در آنچه خدا به تو بخشیده سرای آخرت را به دست آور؛ و
بهره‌ات را از دنیا به فراموشی مسپار؛ و هم چنان‌که خدا به
تو نیکی کرده نیکی کن؛ و در زمین فساد مجوی، که خدا
فسادگران را دوست نمی‌دارد.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ

۷۹

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَلِيتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ

۸۰

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ

۸۱

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ

۸۲

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّوْا مَكَانَهُ بِالْأُمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَآنَ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَآتَهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

۸۳

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

۸۴

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِمَّا مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

[قارون گفت: من اینها را با دانش خود یافته‌ام. مگر ندانسته که خدا پیش از وی نسل هایی را که نیرومندتر و مال اندوزتر از او بودند به تباهی برد؟ و گناهکاران را از گناهشان نمی‌پرسند.

آنگاه [قارون با زیور خود بر قومش نمایان شد، و کسانی که خواهان زندگانی دنیا بودند گفتند: ای کاش همانند آنچه به قارون داده شده برای ما می‌بود! او واقعاً ثروت گسترده‌ای دارد!

و کسانی که دانش به آنان عطا شده بود، گفتند: وای بر شما، ثواب خداوند برای ایمان باوران و نکوکاران نیکوتر است، و آن را جز به شکیبایان فرا نیاموزند.

آنگاه او و سرایش را در زمین فرو بردیم، و گروهی را نداشت که در برابر خدا یاریش دهند، و [خود نیز] نتوانست به یاری خویش برخیزد.

و کسانی که تا دیروز آرزو داشتند که به جای او باشند، گفتند: وه که خدا روزی را برای هر یک از بندگان که بخواهد گشاده و یا تنگ گرداند، و اگر این نبود که خدا بر ما منت نهاده است، ما را به اعماق زمین می‌برد. وه که کافران هرگز رستگار نمی‌گردند.

آنک سرای واپسین را برای کسانی می‌نهم که نمی‌خواهند در زمین به سرکشی و تبهکاری بپردازند؛ و فرجام نیک از پرهیزگاران است.

هرکه نیکی آورد، پاداشی بهتر از آن دارد؛ و هرکه بدی کند، تبهکاران مگر بدآنچه کرده‌اند کیفر نمی‌یابند.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَّبِّي
أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَن يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ
رَّبِّكَ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ ءَايَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ
إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ كُلُّ شَيْءٍ
هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ۚ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

آنکه قرآن را بر تو بایسته دانسته، تو را به وعده‌گاه
بازمی‌گرداند. بگو: پروردگارم بهتر می‌داند چه کسی هدایت
آورده، و چه کسی در گمراهی آشکار می‌باشد.

امید نداشتی که بر تو کتاب فرود آید، این تنها رحمتی از
پروردگارت بود، پس پشتیبان کسانی مباش که کفر
می‌ورزند.

و مبادا تو را از آیات خدا– پس از آنکه برتو فرود آمده–
بازدارند، و همواره به سوی پروردگارت بخوان، و از کسانی
مباش که شرک می‌ورزند.

معبود دیگری را با خدا مخوان، که خدایی به جز او نیست؛ و
جز ذات او همه چیز تباه شونده است؛ فرمان اوراست؛ و به
سوی او بازگردانیده می‌شوید.

۲۹. عنکبوت	العُنْكَبُوتُ: عنکبوت	مکی	۶۹ آیه	۹ صفحه
------------	-----------------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الف، لام، میم.

أَحْسِبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

آیا مردم پنداشتند که چون گویند: گرویده‌ایم، رهایشان
می‌کنند و آزموده نمی‌گردند؟

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ

بی‌تردید پیشینیان آنان را آزموده‌ایم، و به یقین خدا
می‌شناسد کسانی را که راست گفته‌اند و می‌شناسد کسانی
را که دروغ‌گویند.

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَن يَسْبِقُونَا ۚ سَاءَ مَا
يَحْكُمُونَ

آیا کسانی که کارهای بد کنند، گمان می‌برند که از ما پیشی
گرفته‌اند؟ داوری بدی دارند.

مَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ

کسی که امید به دیدار خدا دارد [بداند که سرآمدِ خدا،
آمدنی است، و شنوایی داناست خداوند.

وَمَن جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ
الْعَالَمِينَ

هرکه کوشد، به سود خود کوشد؛ بی‌گمان خدا از جهانیان
بی‌نیاز می‌باشد.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ ۖ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَهُمْ مِّن شَيْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنْثَقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، گناهانشان را از آنان می‌زداییم و پاداششان می‌دهیم بهتر از آنچه می‌کردند.

انسان را به نیک رفتاری با پدر و مادرش سفارش کردیم، و اگر تو را وادارند که چیزی را که بدان دانشی نداری همتای من دانی فرمانشان میر؛ که بازگشت شما به سوی من است، آنگاه آگاهتان کنم بدانچه می‌کردید.

کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، آنان را در زمره کسانی در آوریم که شایسته می‌باشند.

از مردم کسانی‌اند که می‌گویند: به خدا گرویده‌ایم، و چون در راه خدا آزار می‌بینند، آزار مردم را همچون عذاب خدا دانند؛ و اگر از سوی پروردگارت پیروزی رسد بی‌گمان گویند: ما باشما بودیم. آیا خدا بدانچه در دلهای جهانیان است آگاه‌تر نمی‌باشد؟

خداوند مؤمنان را نیک می‌شناسد، و منافقان را نیز نیک شناسد.

کافران به مؤمنان گفتند: راه ما را پیروی کنید، ما گناهاتتان را بر دوش می‌گیریم! با آنکه هیچ باری از گناهانشان را بر دوش نمی‌گیرند؛ به یقین آنان دروغ‌گویند.

آنان بارهای خود و بارهای دیگر را با بار خود بردوش می‌کشند، و روز رستاخیز بازخواست خواهند شد از آن افتراها که می‌بستند.

ما نوح را به سوی قومش فرستادیم؛ و او در میانشان هزار سال، مگر پنجاه سال بزیست؛ آنگاه طوفان آنان را فرا گرفت در حالی که ستمگر بودند.

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةَ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ

آنگاه او و کشتی نشینان را نجات بخشیدیم، و آن را مایه عبرتی ساختیم برای کسانی که در این جهان زیند.

۱۶

وَأَبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

و ابراهیم را [به یاد آور،] آنگاه که به قومش گفت: خدای را بپرستید و از او پروا بگیرید، این برای شما نیکوتر است اگر دانید.

۱۷

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَنًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُوَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

شما به جای خدا بتانی را می‌پرستید و بهتانی را می‌آفرینید؛ در حقیقت کسانی را که جز خدا می‌پرستید، روزیتان نتوانند داد؛ پس روزی را نزد خدا جویید و او را بپرستید، و او را سپاس گزارید، که به سوی او باز گردانیده می‌شوید.

۱۸

وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

اگر [پیامبر را] دروغین خوانید، بی‌گمان امت‌های پیشین نیز دروغین خواندند؛ و بر پیامبر جز پیام رسانی آشکار نمی‌باشد.

۱۹

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُوَ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

آیا ندیده‌اند که خدا چگونه آفرینش را آغاز می‌کند، آنگاه آن را باز گرداند؛ و این بر خدا آسان است، بی‌تردید.

۲۰

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بگو: در زمین بگردید و بنگرید چگونه [خدا] آفرینش را آغاز کرده است؟ آنگاه خدا رویش رستاخیز را پدیدار می‌سازد؛ و خداست به هرچه توانمند.

۲۱

يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ

هرکه را خواهد کیفر دهد، و به هرکه خواهد مهر آورد؛ و شما به سوی او باز گردانیده می‌شوید.

۲۲

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

شما چه در زمین و چه آسمان درمانده کننده [او] نمی‌باشید؛ و جز خدا برای شما سرور و یآوری نمی‌باشد.

۲۳

۳۴۴

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که به آیه‌های خدا و دیدارش کفر می‌ورزند، اینانند که از مهرم مأیوسند؛ و اینان عذابی سهمگین دارند.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

و پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: بکشیدش، یا بسوزانیدش! ولی خدا از آتش رهانیدش، بی‌گمان در این نشانه‌هاست برای مردمی که می‌گروند.

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ
تَّصْرِيحٍ

و [ابراهیم گفت: همانا به جای خدا بتانی را برگزیده‌اید که مایه دوستی شما در زندگانی دنیاست؛ آنگاه روز رستاخیز برخی از شما برخی را انکار و برخی را نفرین می‌کنید، جایگاهتان آتش است و شما را یاورانی نخواهد بود.

فَقَامَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

آنگاه لوط بدو [ابراهیم گروید، و [ابراهیم گفت: من در حال هجرت به سوی پروردگار خودم، او پیروزمندی استوارکار است بی‌تردید.

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَعَاتَيْنَاهُ أُجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
الصَّالِحِينَ

و به او اسحاق و یعقوب را عطا کردیم، و در میان فرزنداناش پیامبری و کتاب نهادیم، و پادشاهش را در دنیا به او دادیم، و او به یقین در آخرت از کسانی است که شایسته می‌باشند.

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

و لوط را [به یاد آور] آنگاه که به قومش گفت: آن کار زشت می‌کنید، که در آن هیچ یک از جهانیان بر شما پیشی نجسته‌اند.

أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي
نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

آیا شما با مردان در می‌آمیزید، و راه [تولید نسل را می‌بندید، و در محفلهایتان مرتکب پلیدی می‌شوید؟ و پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: عذاب خدا را برای ما بیاور، اگر از کسانی هستی که راست می‌گویند.

قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

[لوط] گفت: پروردگارا، یاریم ده بر این مردم که تبهکارند.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ۖ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ

۳۲

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهُ
وَأَهْلَهُ ۖ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ ۖ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

۳۳

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ ۖ وَقَضَىٰ بِهِمْ ذُرْعًا
وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا أُمَّرَأَتَكَ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

۳۴

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ

۳۵

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

۳۶

وَالِىَ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا
الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

۳۷

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثَمِينَ

۳۸

وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّن مَّسْكِنِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا
مُستَبْصِرِينَ

و چون فرستادگان ما ابراهیم را مژده آوردند، گفتند: ما
تباہ کنندگانِ مردمِ این شهریم، چرا که مردم‌اش ستمکارند.

[ابراهیم گفت: لوط هم آنجاست! گفتند: ما داناتریم به
کسانی که آنجایند؛ او و کسانش را نجات خواهیم داد، مگر
همسرش را که با کسانی است که فرو مانند.

فرستادگان ما چون بر لوط در آمدند، از دیدنشان نگران شد
و خود را از حمایتشان ناتوان می‌دید؛ گفتند: ترس و اندوه
مدار، ما تو و خانواده‌ات را نجات خواهیم‌داد، مگر همسرت
را که با کسانی است که فرو مانند.

ما بر مردم این شهر، عذابی از آسمان فرو می‌باریم، به خاطر
کارهای پلیدی که می‌کردند.

و از آن [شهر سوخته نشانه‌ای بر جای نهادیم، برای مردمی
که خردمندند.

و به سوی «مدین» برادرشان شعیب را فرستادیم؛ گفت:
هموطنانم! خدا را بپرستید، و امیدوار به روز بازپسین
باشید، و در زمین فساد بر نینگیزید.

پس دروغ‌گویش خواندند، آنگاه زلزله ایشان را فرو گرفت،
و در خانه‌هایشان از پا در آمدند.

و عاد و ثمود را [به یاد آور] که سرانجامشان از
سراهایشان بر شما آشکار گردیده؛ شیطان کارهایشان را
برایشان آراست و به کژراهشان کشاند؛ با آنکه [در کار
دنیا] تیزبین بودند.

وَقَرُّونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَلَمَنَّ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ

و قارون و فرعون و هامان را [به یاد آور] که موسی
نشانه‌های آشکار برایشان آورد، و آنان در زمین برتری
جستند، ولی نتوانستند [بر خدا] پیشی گیرند.

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَغْرَقْنَا ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

آنگاه هریک را به گناهش فرو گرفتیم، برسر برخی‌شان
شنباد فرستادیم، و برخی‌شان را فریادی [مرگبار] فرو
گرفت، و برخی را در زمین فرو بردیم، و برخی را غرق
[دریا] کردیم، و این خدا نبود که بر آنان ستم می‌کرد، بلکه
این خود بودند که به خود ستم کردند.

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
أَتَّخَذَتْ بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ

داستان کسانی که جز خدا سرورانی گزیده‌اند، داستان
عنکبوتی است که سرایی گزیده است، و همانا سست‌ترین
سراها سرای عنکبوت است، اگر می‌دانستند.

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ ۚ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

خدا هرچه را جز او خوانند داند، و او پیروزمندی فرزانه
است.

وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۖ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

این مثل‌هاست که برای مردم می‌زنیم، و جز دانایان آن را
در نمی‌یابند.

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ

خدا آسمانها و زمین را به حق آفریده است. بی‌گمان در آن
مایه عبرتی است برای کسانی که می‌گروند.

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۚ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

آنچه را از کتاب برتو وحی می‌شود بخوان، و نماز را بر پا
دار، که نماز از ناشایستی و ناپسندی باز می‌دارد. و یاد خدا
[از هرکاری فراتر است، و خدا آنچه کنید داند.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

با اهل کتاب جز به نیکوترین شیوه ستیز مکنید- مگر با کسانی‌شان که ستم کردند- بگویید: ما به آنچه بر ما فرود آمده و آنچه بر شما فرود آمده گرویده‌ایم، خدای ما و شما یکی است، و ما همه فرمانبردار او هستیم.

۴۷

وَكَذَلِكَ أُنْزِلَ إِلَيْكَ الْكِتَابُ فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

بدین‌سان ما کتاب را بر تو فرستادیم، پس کسانی که بدیشان کتاب داده‌ایم بدان می‌گروند؛ و از اینان [/] مشرکان برخی بدان می‌گروند، و مگر کافران به آیات ما انکار نمی‌ورزند.

۴۸

وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لِآرْتَابِ الْمُبْطِلُونَ

تو پیش از این نه کتابی می‌خواندی، و نه با دست می‌نوشتی‌اش، چه در آن صورت تباه اندیشان تردید می‌کردند.

۴۹

بَلْ هُوَ ءَايَةٌ بَيِّنَةٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ

آری، آن آیتی است روشنگر که در سینه‌های دانشوران جا گرفته است، و آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی‌کنند.

۵۰

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

گفتند: چرا از سوی پروردگارش نشانه‌هایی بر وی فرود نیامده است؟ بگو: آن نشانه‌ها در اختیار خداوند است، و من تنها پیامبری هستم که آشکارا بیم می‌دهد.

۵۱

أَوْ لَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

آیا بسنده‌شان نیست که ما کتابی را که بر آنان خوانده می‌شود بر تو فرستادیم، بی‌گمان در این رحمت و اندرزی است برای مردمی که می‌گروند.

۵۲
۳۴۷

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيِّنًا وَبَيِّنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

بگو برای گواهی میان من و شما خدا کافی است؛ آنچه را در آسمانها و زمین است می‌داند، و کسانی که به باطل گرویده و کفر می‌ورزند، همانانند که زیانکارند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْةٌ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۴

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

۵۵

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۵۶

يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعْبُدُونِ

۵۷

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

۵۸

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

۵۹

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۶۰

وَكَايْنٍ مِّنْ دَآبَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۶۱

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

۶۲

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۶۳

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنَ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

عذاب را از تو با شتاب می‌خواهند، و اگر سرآمدی معین نبود بی‌گمان بر آنان عذاب می‌آمد، و غافلگیرشان می‌کرد بی‌آنکه با خبر گردند.

عذاب را از تو با شتاب می‌خواهند، و دوزخ فراگیر کافران است، بی‌تردید.

روزی که عذاب از فراز و فرودشان فرو گیردشان، و گوید: بپشید آنچه را که خود کردید.

ای بندگانم که گرویده‌اید! زمین من گسترده است، پس تنها مرا بپرستید.

هر کسی چشنده مرگ است، آنگاه به سوی ما باز گردانده می‌شوید.

کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، آنان را در غرفه‌های بهشتی که فرودست آن جویباران جاری است جای می‌دهیم، جاودانه در آن مانند؛ و چه نیکوست پاداش کسانی که کار می‌کنند.

همانان که پایداری ورزیده و بر پروردگارشان توکل دارند.

بسا جنبندگان که عهده‌دار روزی خود نمی‌باشند، و خداست که آنها و شما را روزی می‌دهد، و شنوایی داناست خداوند.

اگر از ایشان بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفریده و خورشید و ماه را رام کرده است؟ گویند: خدا؛ پس چگونه به گزراه می‌روند؟

خدا روزی را برای هریک از بندگان‌ش که بخواهد گشاده و یا تنگ گرداند، بی‌گمان به هرچیزی داناست خداوند.

اگر از ایشان بپرسی: چه کسی از آسمان آبی فرستاد و با آن زمین پژمرده را زنده گردانید؟ گویند: خدا؛ بگو: سپاس خدا را، ولی بیشترشان نمی‌فهمند.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا
نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيَتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُۥ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ
الْمُحْسِنِينَ

۶۵

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

الف، لام، میم.

رومیان شکست خوردند،

در نزدیک‌ترین سرزمین؛ و پس از شکستشان بزودی پیروز
می‌گردند،

در سالهایی چند؛ و کار در گذشته و آینده به دست خداوند
است، و آن روز مؤمنان شادمان شوند،

با یاریِ خداوند؛ او هر که را خواهد یاری دهد، و اوست
مهربانِ توانمند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

عُلِبَتِ الرُّومُ

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ

فِي بَضْعِ سِنِينَ ۖ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ
يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

این زندگانی دنیا مگر سرگرمی و بازی نیست؛ و سرای
آخرت است که زندگی است، اگر دانند.

چون به کشتی نشینند، خدا را با کمال خلوص می‌خوانند؛ اما
چون به خشکی رهندشان، آنگاه است که شرک می‌ورزند.

بگذار تا بدانچه بدانان داده‌ایم ناسپاسی ورزند، و بهره‌ور
مانند، زودا که بدانند.

آیا ندانسته‌اند که ما [برای آنان حرمی امن نهاده‌ایم، و
مردمانی از پیرامونشان ربوده می‌گردند، آیا به باطل
می‌گروند، و به نعمت خدا کفر می‌ورزند؟

کیست ستمکارتر از آنکه دروغ بر خدا بندد، یا چون حق به
وی رسد آن را دروغ انگارد، آیا در دوزخ جایگاهی برای
کافران نمی‌باشد؟

کسانی که در راه ما کوشیده‌اند، به یقین راهپایان را به
آنان می‌نمایانیم، و بی‌تردید خدا با کسانی است که
نکوکارند.

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

أَوْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا السُّوْءَ إِنَّ كَذِّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ

اللَّهُ يَبَدِّئُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ

وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِدِ يَتَفَرَّقُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ

[این وعده خداست؛ و خدا وعده خلافی نمی‌کند، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

آنان از زندگانی دنیا ظاهری را می‌دانند، و از سرای واپسین بی‌خبرند.

آیا در خود نیندیشیده‌اند که خدا آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را مگر به حق و تا سرآمدی معلوم نیافریده‌است، و بسیاری از مردم دیدار پروردگارشان را انکار می‌کنند.

آیا در زمین گردش نکرده‌اند تا بنگرند فرجام کسانی که پیش از آنان بودند، چگونه بود؟ آنان نیرومندتر از اینان بودند، و زمین را بیشتر از اینان زیر و رو کرده و آبادش کردند؛ و پیامبرانشان نشانه‌هایی آشکار برایشان آوردند؛ و خدا بر آن نبود که به ایشان ستم کند، بلکه این خودشان بودند که به خود ستم کردند.

آنگاه فرجام کسانی که بدی کردند بدتر شد؛ چرا که آیات خدا را دروغین خواندند و آن را مسخره می‌کردند.

خداست که آفرینش را آغازد آنگاه بازش آفریند، آنگاه به سوی او بازگردانده می‌شوید.

روزی که رستاخیز بپا شود، تبهکاران ناامید می‌گردند.

برای آنان از معبودانشان شفیعیانی نیست، و به معبودانشان کفر می‌ورزند.

روزی که رستاخیز بپا شود، آنگاه است که [مردم پراکنده می‌گردند.

اما کسانی که گرویدند و کارهای شایسته کرده‌اند، در گلستانی از بهشت مسرورند.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ

فَسُبْحَنَّ اللَّهَ حِينَ تُمَسُّونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافَ
الْسِّنَتِكُمْ وَالْوَنُكُمَ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَلَمِينَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ مِنْ
السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و اما کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما و دیدار سرای
واپسین را دروغین خواندند، اینانند که در عذاب فراز
آیند.

پس خدا را منزّه خوانید، آنگاه که به شامگاه در شوید و
آنگاه که به بامداد آیید.

ستایش از آن اوست در آسمانها و زمین، و شب هنگام و
آنگاه که به نیمروز می‌رسید.

زنده را از مرده و مرده را از زنده برآورد، و زمین را پس از
پژمردنش زنده می‌کند؛ و بدین‌گونه برانگیخته می‌گردید.

از نشانه‌های او این است که شما را از خاک آفرید، آنگاه
انسانهایی شدید و پراکنده گردیدید.

از نشانه‌های او این است که برایتان از خودتان همسرانی
بیافرید تا در کنارشان بیارمید، و در میاتتان دوستی و مهر
افکند. بی‌گمان در این نشانه‌هاست برای مردمی که
بیندیشند.

و از نشانه‌های او آفرینش آسمانها و زمین و اختلاف زبانها و
رنگهای شماس‌ت؛ بی‌گمان در این نشانه‌هاست برای مردمی
که دانشورند.

و از نشانه‌های او خواب شما در شب و روز و تلاش شما
برای کسب روزی اوست، بی‌تردید در این نشانه‌هاست برای
مردمی که می‌شنوند.

و از نشانه‌های اوست که آذرخش را برای شما بیم‌انگیز و
امیدبخش می‌نماید، و از آسمان آبی فرو می‌بارد که با آن
زمین را پس از پژمردنش زنده می‌دارد، بی‌گمان در این
نشانه‌هاست برای مردمی که خردورزند.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَانُونٍ

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ ۖ هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۚ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

مُذِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا ۚ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

و از نشانه‌های اوست که آسمان و زمین به فرمان او برپاست، سپس آنگاه که شما را به صلایی از زمین فراخواند، آنگاه است که برون می‌آیید.

و هر که در آسمانها و زمین است از آن اوست؛ و همگان فرمانبردار او هستند.

و اوست که آفرینش را می‌آغازد، آنگاه آن را بازگرداند، و این بر او آسان‌تر است، و برای او در آسمانها و زمین نمونه والاست، و او پیروزمندی فرزانه است.

[خدا] برای شما از خودتان مثلی زده‌است: آیا در آنچه به شما روزی داده‌ایم از بردگانتان شریکانی دارید که در آن [مال با هم برابر باشید، و از آنان همان‌گونه که از یکدیگر بیمناکید، بیمناک باشید؟ بدین‌گونه آیه‌های خود را بیان می‌داریم برای مردمی که خردمندند.

بلکه ستمگران بدون آگاهی پیرو هوس‌های خویش‌اند، پس کسی را که خدا به بیراهه نهاده، کیست که او را رهنمون گردد؟ و آنان را یاورانی نمی‌باشد.

پس روی خود را پاکدلانه به دین‌آور، فطرت الهی که خدا مردم را با آن سرشته‌است. آفرینش خدا را دگرگونی نمی‌باشد. آیین پایدار این است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

به سویش توبه برید و از او پروا گیرید، و نماز برپا دارید، و از کسانی مباشید که شرک می‌ورزند:

از کسانی که دینشان را پاره پاره کرده و فرقه فرقه شدند، و هر گروهی بدانچه نزد آنهاست دلخوشتند.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا
أَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِۦ يُشْرِكُونَ

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا ^طوَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَايِتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

فَءَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَٰلِكَ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ ^طوَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَا ءَاتَيْتُمْ مِّن رَّبًّا لِّيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوَ عِندَ
اللَّهِ ^طوَمَا ءَاتَيْتُمْ مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يُحْيِيكُمْ ^طهَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَفْعَلُ مِثْلَ مَا فَعَلَكُمْ مِّن
شَيْءٍ ^عسُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

چون مردم را گزندى رسد، توبه‌کنان پروردگارشان را
همی‌خوانند. و چون از سوى خویش به ایشان رحمتی
بچشاند آنگاه است که گروهی از آنان به پروردگارشان
شرک می‌ورزند.

تا سرانجام بدانچه به آنان داده‌ایم ناسپاسی ورزند؛ پس
اینک بهره‌ور شوید، زودا که بدانید.

یا مگر دلیل روشنی برایشان فرستاده‌ایم که درباره آنچه
بدان شرک ورزیده‌اند سخن گوید؟

هرگاه به مردم رحمتی بچشانیم بدان شادمان شوند، و چون
به خاطر دستاوردشان به آنان صدمه‌ای رسد، آنگاه است که
ناامید می‌گردند.

آیا ندانسته‌اند که خدا روزی را برای هر که بخواهد گشاده
و یا تنگ گرداند، بی‌گمان در این نشانه‌هاست برای مردمی
که می‌گروند.

پس حق خویشاوند و بینوا و در راه مانده را بده، این نیکوتر
است برای کسانی که در پی خشنودی خداوندند، و اینانند
که رستگارند.

آنچه به ربا می‌دهید تا در اموال مردم فزونی یابد، هرگز
نزد خدا فزونی نمی‌یابد؛ و آنچه به زکات می‌دهید و خواهان
خشنودی خداوندید، اینان همانانند که دارای بهره‌ای
دوچندانند.

خدا آن کسی است که شما را آفرید، آنگاه روزیتان بخشید،
آنگاه شما را می‌میراند، آنگاه شما را زنده می‌کند؛ آیا از
میان خدایاتتان کسی هست که کاری این چنین کند؟ او منزه
و فراتر است از آنچه همتای وی دانند.

فساد در خشکی و دریا آشکار گردیده، به خاطر آنچه که
دستاورد مردم است؛ تا [خدا] برخی از آنچه را مرتکب
شده‌اند به آنان بچشاند، باشد که برگردند.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلَ ۚ كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ

۴۳

فَاقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَیِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ یَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُو مِن اللَّهِ یَوْمَئِذٍ یَصَّدَّعُونَ

۴۴

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَمَن عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسِهِمْ یَمْهَدُونَ

۴۵

لِیَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ لَا یُحِبُّ الْکَافِرِينَ

۴۶

وَمِنَ ءَايَاتِهِ ۚ أَن یُرْسِلَ الرِّیَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِیَذِیْقَکُم مِّن رَّحْمَتِهِ ۚ وَلِتَجْرِیَ الْفُلُکَ بِأَمْرِهٖ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ ۚ وَلَعَلَّکُم تَشْکُرُونَ

۴۷

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُم بِالْبَیِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوْا ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَیْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

۴۸

اللَّهُ الَّذِی یُرْسِلُ الرِّیَحَ فَتُثْرِی سَحَابًا فِیَبْسُطْهُوْا فِی السَّمَآءِ کَیْفَ یَشَآءُ ۚ وَیَجْعَلْهُوْا کِسْفًا فَرَتْرِی الْوَدْقَ یَخْرُجُ مِن خِلَالِهِ ۚ فَاِذَا أَصَابَ بِهِ ۚ مَن یَشَآءُ مِن عِبَادِهِ ۚ اِذَا هُمْ یَسْتَبْشِرُونَ

۴۹

وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن یُنَزَّلَ عَلَیْهِم مِّن قَبْلِهِ ۚ لَمُبْلِسِينَ

۵۰

فَانْظُرْ اِلَی ءَاثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ کَیْفَ یُحِی الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحِی الْمَوْتِی ۚ وَهُوَ عَلَىٰ کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ

بگو: در زمین بگردید و بنگرید فرجام کسانی که پیشتر بودند چگونه بود؟ بیشترشان از مشرکان بودند.

پس به سوی این آیین پایدار روی آور، پیش از آنکه از سوی خدا آن روز بی‌برگشت فرا رسد؛ آن روز که [مردم دسته دسته می‌گردند.

هر کس کفر بورزد، به زیان خویش کفر ورزیده؛ و کسانی که کارهای شایسته کنند، برای خویش آماده می‌سازند.

تا [خدا] کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، از فضلش جزا بخشد، او کافران را دوست نمی‌دارد.

و از نشانه‌های اوست که باده‌ها را مژده‌رسان گسیل می‌دارد، تا از رحمتِ خود به شما بچشانند، و تا کشتیها به فرمانش روان گردند، و از فضلش [روزی به دست آرید، باشد که سپاس گزاریید.

بی‌تردید پیش از تو پیامبرانی را به سوی قومشان فرستادیم، پس برایشان دلایل آشکار آوردند، و از تبهکاران انتقام کشیدیم، و بر ما فرض است یاری کسانی که می‌گروند.

خدا کسی است که باده‌ها را گسیل می‌دارد تا ابرها را برانگیزد، و آن را در آسمان هرگونه که بخواهد می‌گسترده، آنگاه آن را متراکم می‌سازد، سپس قطره‌های باران را می‌بینی که از لابلایش برون می‌آید، و چون آن را به هر یک از بندگان‌ش که بخواهد برساند، آنگاه است که شادمان گردند.

هرچند پیش از آنکه بر آنان فرو بارد، [آری پیش از آن، ناامید بودند.

به نشانه‌های مهر خدا بنگر که چگونه زمین را پس از پژمردنش زنده می‌سازد، بی‌گمان هم اوست که مردگان را زنده می‌کند، و اوست بر همه چیز توانمند.

وَلَيْنِ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِۦ
يَكْفُرُونَ

فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصَّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
مُدْبِرِينَ

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَّاتِهِمْ إِنْ تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ
بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ
قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِئُوا غَيْرَ سَاعَةٍ
كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِئْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ
إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعَذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ
جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ

و اگر بادی [آفتزا] بفرستیم و کشتزارشان را زرد شده
بینند، آنگاه است که ناسپاس می‌گردند.

بی‌تردید، تو نمی‌توانی مردگان را شنوا سازی، و نه صدایی
را به گوش کران برسانی آنگاه که پشت کرده روی گردانند.

و تو هدایتگر کوران از گمراهیشان نمی‌باشی، تو تنها کسانی
را می‌شنوانی که به آیات ما گرویده و اهل تسلیمند.

خداست که شما را از ناتوانی آفرید، آنگاه پس از ناتوانی
توان بخشید، آنگاه پس از توانمندی به ناتوانی و پیری برد؛
هر آنچه را که بخواهد می‌آفریند و اوست دانایِ توانمند.

روزی که رستاخیز بپا شود گنهکاران سوگند می‌خورند که
مگر ساعتی [در دنیا یا برزخ نمانده‌اند؛ پیش از این نیز این
گونه به کژ راه می‌رفتند.

کسانی که دانش و ایمان یافته‌اند، گویند: شما در نوشته
خدا تا روزِ رستاخیز مانده‌اید، و این روزِ رستاخیز است،
ولی شما خود ندانستید.

امروز پوزش ستمگران سودشان نمی‌بخشد، و توبه آنان
پذیرفته نمی‌شود.

به راستی در این قرآن برای مردم هرگونه مثلی زده‌ایم، و
اگر معجزه‌ای برایشان بیاوری، کافران گویند: شما مگر بر
باطل نمی‌باشید.

این گونه خدا مُهر می‌زند بر دلهای کسانی که نمی‌دانند.

پس شکیبا باش که وعده خدا حق است؛ و ناباوران
سبکسارت نگردانند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۳۵۵

الف، لام، میم.

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

۲

این است آیات کتابِ سراسر پند.

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

۳

رهنمود و رحمتی است برای کسانی که نکوکارند.

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ

۴

آنان که نماز برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و به رستخیز
باورمندند.

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵

اینانند که از سوی پروردگارشان بر هدایتند، و اینانند که
رستگارند.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۶

و برخی از مردم سخن بیهوده را خریدارند، تا بی هیچ
دانشی مردم را بلغزانند، و آیه‌های خدا را به مسخره
می‌گیرند. اینان کیفر خوارکننده‌ای دارند.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا
كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۷

هرگاه آیه‌های ما بر وی خوانده می‌شود، با تکبر روی گرداند،
گویی که نشنیده است آن را! پنداری در گوشه‌هایش
سنگینی است؛ پس نویدش ده به کیفری پردرد.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ

۸

کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، باغهای پر
ناز و نعمتی دارند،

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۹

جاودانه در آن مانند؛ وعده خدا حق است، و اوست فرزانه
پیروزمند.

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ
رَوْسًى أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

۱۰

آسمانها را بدون ستونی که ببینیدش پدید آورد، و در زمین
کوههایی استوار پی افکند تا شما را ثلرزانند، و در آن از
هرگونه جنبنده‌ای پراکند؛ و از آسمان آبی فرستادیم و در
آن رویاندیم گونه‌گونه گیاهان ارزشمند.

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ ۚ بَلِ
الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۱۱

این آفرینش خداست؛ به من نشان دهید که دیگران چه
چیزی را آفریده‌اند؟ آری ستمگران در کژراهه‌ای آشکارند.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَنَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ
فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۱۳

وَإِذْ قَالَ لُقْمَنُ لِابْنِهِ ۖ وَهُوَ يَعِظُهُ ۚ يَبْنَىٰ لَا تَشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ
الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

۱۴

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ
وَفِصْلُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَىٰ الْمَصِيرِ

۱۵

وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا
تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبُكُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ
أَنَابَ إِلَيَّ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۶

يَبْنَىٰ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي
صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ

۱۷

يَبْنَىٰ أَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

۱۸

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

۱۹

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ ۖ وَأَغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۖ إِنَّ أَنْكَرَ
الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ

ما به لقمان فرزانی عطا کردیم، که خدا را سپاس گزار؛ و
هر که سپاس گزارد تنها به سود خویش سپاس گزارده؛ و
هر که ناسپاسی ورزد، بی‌تردید بی‌نیازی ستوده است
خداوند.

و چنین بود که لقمان به پسرش- که پندش می‌داد- گفت:
فرزندم! به خدا شرک موز، که همانا شرک ستمی بزرگ
می‌باشد.

ما انسان را درباره پدر و مادرش سفارش کردیم، مادرش
باردارش شد، سستی‌ای پس از سستی‌ای از شیر
بازگرفتنش در دو سال می‌باشد؛ که سپاسگزار من و پدر و
مادرت می‌باش، بازگشت به سوی من است، بی‌تردید.

و اگر وادارت کنند که چیزی را که بدان دانشی نداری
همتای من دانی، فرمانشان را مبر؛ و با آنان در دنیا به نیکی
همنشینی کن، و راه کسی را پیروی کن که به سوی من
بازگشته است؛ آنگاه بازگشت شما به سوی من است، آنگاه
شما را باخبر خواهیم ساخت از کارهایی که می‌کردید.

فرزندم! اگر [عملی همسنگ دانه خردلی بود، و آن در تخته
سنگی یا در آسمانها یا زمین باشد، خدا آن را به حساب آرد؛
آری، نازک بینی داناست خداوند.

فرزندم! نماز را برپا دار و به نیکی وادار و از بدی بازدار، و
بر آنچه تو را می‌رسد شکیبا باش، که این از کارهای بایسته
است، بی‌تردید.

و از مردم روی مگردان و در زمین خرامان راه مرو، که خدا
هیچ خودپسند فخر فروشی را دوست نمی‌دارد.

در راه رفتنت میانه‌روی کن و از صدایت بکاه، که
ناپسندترین بانگها بانگ درازگوشان است، بی‌تردید.

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَهَرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا
عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أُولَئِكَ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ
السَّعِيرِ

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ
قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

وَلَوْ أَتَمَّا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمَ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ
بَعْدِهِ ۖ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَتُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

مَّا خَلَقُكُمْ وَلَا بَعَثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

آیا ندیده‌اید که آنچه در آسمانها و زمین است را خدا رام
شما گرداند، و نعمت‌های آشکار و نهانش را بر شما فرو
باراند؟ و برخی از مردم بدون هیچ دانش و رهنمود و کتاب
روشنی درباره خدا ستیزه می‌ورزند!

و چون به آنان گفته شود آنچه را که خدا فرستاده پیروی
کنید، گویند: ما چیزی را پیروی می‌کنیم که پدرانمان را بر
آن یافته‌ایم؛ آیا هر چند شیطان آنان را به عذابی سوزان
فراخواند؟

هرکه روی دل را- در حالی که نکوکار است- به سوی خدا
آرد، بی‌تردید به ریسمانی استوار چنگ زده‌است، و فرجام
کارهاست به سوی خداوند.

هر که کفر بورزد، کفرش تو را اندوهگین نگرداند.
بازگشتشان به سوی ماست، آنگاه از آنچه کرده‌اند آگاهشان
می‌سازیم، همانا به اسرار سینه‌ها داناست خداوند.

اندکی برخوردارشان می‌سازیم، آنگاه گرفتارشان می‌کنیم به
کیفری پردرد.

هرگاه از آنها بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را
آفریده‌است؟ به یقین خواهند گفت: خدا؛ بگو: سپاس
خدا را. ولی بیشترشان نمی‌دانند.

آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است، خدا
بی‌نیازی ستوده است بی‌تردید.

اگر همه درختان روی زمین قلم شود، و دریا را هفت دریای
دیگر یاری رساند، کلمات خدا پایان نمی‌یابد. بی‌گمان خدا
پیروزمندی فرزانه است.

آفرینش و برانگیختن شما مگر همانند یک تن نیست؛
بی‌تردید شنوایی بیناست خداوند.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ
اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آیا ندیده‌ای که خدا شب را در روز و روز را در شب
درآورد، و خورشید و ماه را رام کرده‌است که هر یک تا
سرآمدی معلوم روانند؟ و بدانچه می‌کنید داناست خداوند.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَطْلُ
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

این از آن روست که خدا بر حق است، و آنچه به جای او
می‌خوانند، باطل است؛ و خداست آن بزرگ فرازمند.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ
مِّنْ ءَايَاتِهِۦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

آیا ندیده‌ای که کشتی‌ها به نعمت خدا در دریا روانند، تا
برخی از نشانه‌هایش را به شما بنمایاند؟ بی‌گمان در اینها
نشانه‌هاست برای هر شکیبای سپاسمند.

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ

و چون [در دریا] موجی کوه‌آسا آنان را فراگیرد، خدا را
مخلصانه می‌خوانند، و چون به خشکی رهاوندشان، برخی به
راه درست آیند. و آیات ما را انکار نمی‌کنند مگر نادریستان
ناسپاسمند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ
عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ
اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ
الْغُرُورُ

هان، ای مردم! از پروردگارتان پروا گیرید، و از روزی که
هیچ فرزندی به کار پدرش و هیچ پدری به کار فرزندش
نمی‌آید بهراسید. بی‌تردید وعده خدا حق است. پس
زندگانی دنیا فریبتان ندهد و آن [شیطان فریبنده در برابر
خدا گستاختان نگرداند.

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي
الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

همانا دانش رستاخیز نزد خداست، اوست که باران را فرو
می‌فرستد، و آنچه را در رحم هاست می‌داند، و کس نداند
که فردا چه کند، و کس نداند که در کدام سرزمین
می‌میرد. به یقین دانایی آگاه است خداوند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْم	الف، لام، میم.
۲	تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ	فرستادن این کتاب، از سوی پروردگار جهانیان است بی تردید.
۳	أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ	آیا می‌گویند: آن را خود ساخته‌است؟ هرگز! بلکه آن حق و از سوی پروردگارِ توست، تا مردمی را که پیش از تو هشدار دهنده‌ای برایشان نیامده‌بود، هشداردهی، باشد که به راه آیند.
۴	اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ مَا لَكُم مِّنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ	خداست که آسمانها و زمین و مابین آنها را در شش روز آفرید، آنگاه بر عرش استیلا یافت؛ شما را جز او سرور و شفاعتگری نمی‌باشد، آیا پند نمی‌گیرید؟
۵	يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ	کار را از آسمان [گرفته تا زمین تدبیر می‌کند، آنگاه به سوی او بالا می‌رود در روزی که مدت آن پنجاه‌هزار سال است، از آنچه می‌شمرید.
۶	ذَٰلِكَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ	اوست که دانایِ نهان و آشکار است، آن مهربانِ توانمند.
۷	الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ	آنکه هر چیزی را نیکو آفرید، و آفرینشِ انسان را از گل آغازید؛
۸	ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ	آنگاه تبار او را از چکیده آبی بی‌مقدار پدید آورد.
۹	ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُّوحِهِ ۖ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ	آنگاه او را سامان داد و از روحش در او دمید، و به شما گوش و دیدگان و دلها داد، و چه اندک سپاسگزاری‌رید.
۱۰	وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ	گفتند: آیا چون در زمین ناپدید شدیم در آفرینشی نوین پدید می‌آییم؟ حقیقت این است که اینان دیدار پروردگارشان را انکار می‌کنند.
۱۱	قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ	بگو: فرشته مرگ که بر شما گماشته شده، جاتتان را می‌گیرد؛ آنگاه به سوی پروردگارتان بازگردانده می‌شوید.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا
أَبْصِرْنَا وَاسْمِعْنَا فَأَرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ
وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا
وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ
نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا
مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي
كُنتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ

ای کاش آنگاه را که تبهکاران در پیشگاه پروردگارشان
سرافکنده‌اند می‌دیدی؛ [گویند:] پروردگارا! دیدیم و
شنیدیم، اینک بازگردانمان تا کاری نیک کنیم؛ ما به یقین
رسیده‌ایم، بی‌تردید.

و اگر می‌خواستیم هر کس را [با اجبار] به راه هدایتش
می‌بردیم، اما این گفتار من قطعی است که دوزخ را از جَنّیان
و آدمیان آکنده خواهم ساخت هر چه که باشند.

اینک [عذاب را] بچشید، به خاطر آنکه دیدار این روزتان را
از یاد خود بردید، ما نیز فراموششان کردیم، پس عذاب
جاودان را بچشید به خاطر کارهایی که می‌کردید.

تنها کسانی به آیه‌های ما می‌گروند که چون آن را به یادشان
آرند، به سجده می‌افتند، و پروردگارشان را با سپاسش
ستایند و تکبر نمی‌ورزند.

پهلوهایشان از بسترها تهی می‌گردد و پروردگارشان را با
بیم و امید می‌خوانند، و از آنچه روزیشان کرده‌ایم
می‌بخشند.

هیچ کس نمی‌داند که چه بسیار چشم روشنی‌ها که برایشان
نهفته‌است، به پاداش کارهایی که می‌کردند.

آیا کسی که گرویده، چون کسی است که نافرمان است؟
[هرگز] برابر نمی‌باشند.

اما کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، جنّه
المأوی [باغهای مسکونی دارند، پیشکشی است به پاداش
کارهایی که می‌کردند.

اما کسانی که تبهکارند، جایگاهشان آتش است، هر بار که
بخواهند از آن برون روند، بدان بازگردانده می‌شوند، و به
آنان گفته می‌شود: بچشید عذاب آتشی را که دروغ
دانستید.

وَلَنَذِيقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۲۲

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ
الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ

۲۳
ره ۳۶

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّنْ
لِّقَائِهِ ۖ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ

۲۴

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يُوقِنُونَ

۲۵

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ

۲۶

أَوْ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَفَلَا يَسْمَعُونَ

۲۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ

۲۸

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۹

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ

۳۵

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَضِرُونَ

و به آنان عذاب کوچکتر [/ عذاب دنیا] را پیش از عذاب
بزرگتر [/ عذاب آخرت می‌چشانیم، باشد که برگردند.

کیست ستمکارتر از کسی که به آیه‌های پروردگارش پند
داده شود، آنگاه از آن روی گرداند؟ بی‌تردید ما انتقام
می‌کشیم از کسانی که گنهکارند.

همانا ما به موسی کتاب [آسمانی دادیم. پس در دریافت او
تردید نداشته‌باش، و آن را برای بنی‌اسرائیل قرار دادیم
که بدان هدایت یابند.

و چون شکبایی ورزیده و به آیات ما یقین داشتند، از
میانشان پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما رهنمون
می‌گشتند.

بی‌گمان پروردگارت روز رستاخیز میانشان داوری خواهد
کرد درباره آنچه بر سر آن اختلاف می‌کردند.

آیا برایشان روشن نگردیده که چه بسیار نسلهایی را- که
اکنون بر سراهایشان می‌گذرند- پیش از ایشان به تباهی
بردیم؟ بی‌گمان در این عبرتهاست، آیا نمی‌شنوند؟

آیا نیندیشیدند که ما آب را به سوی سرزمین بایر می‌رانیم،
و بدان کشتزارها برمی‌آوریم که چارپایانشان و خودشان از
آن خورند؟ آیا نمی‌بینند؟

و می‌گویند: این پیروزی در چه زمان است، اگر راست
می‌گویید؟

بگو: روز پیروزی، کافران را ایمانشان سودی نمی‌بخشد، و
هیچ مهلتی نمی‌یابند.

پس از ایشان روی بگردان و منتظر باش؛ که آنان نیز
منتظرند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۚ وَمَا جَعَلَ
أَزْوَاجَكُمْ أَلْفَىٰ تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۖ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا
ءَابَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ ۚ وَلَكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ ۚ وَأَزْوَاجُهُ ۖ أُمَّهَاتُهُمْ
ۚ وَأُولَٰؤُا الْأَرْحَامُ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ
مَعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

ای پیامبر! از خدا بترس و کافران و منافقان را فرمان مبر،
که دانی پی فرزانه است خدا.

و آنچه را از سوی پروردگارت به تو وحی می‌شود پی‌گیر، که
خدا آگاه است بدانچه می‌کنید شما.

و کار به خدا سپر، که خدا بسنده است کارسازی را.

خدا برای هیچ مردی در درونش دو دل ننهاد، و
همسرانتان را که مورد «ظهار» قرار می‌دهید مادرانتان
نگردانده، و پسر خواندگانتان را پسرانتان قرار نداده، این
گفتار شماسست که بر زبان می‌رانید، و این خداست که حق را
می‌گوید، و اوست که می‌نماید راه هدایت را.

آنان را به نام پدرانشان بخوانید که این نزد خدا
دادگرانه‌تر است؛ و اگر پدرانشان را نمی‌شناسید، برادران
دینی و آزاد کردگان شمایند، برای شما در آنچه اشتباه
کرده‌اید گناهی نیست، مگر در آنچه دلهایتان قصد آن را
دارد، و آمرزگاری است است مهربان خدا.

پیامبر از مؤمنان به آنان سزاوارتر است، و همسران وی
[در حکم مادرانشان هستند، و خویشاوندان در کتاب خدا
نسبت به یکدیگر از مؤمنان و مهاجران [به میراث
سزاوارترند؛ مگر آنکه در حق دوستانتان به نیکی وصیت
کنید، و در کتاب نگاشته‌اند این را].

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ
وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا
غَلِيظًا

لَيَسْئَلَنَّ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ ۚ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
أَلِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا

وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ
فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا
عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُلِواُ الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا
وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُؤْلُونَ إِلَّا دُبُرَ ۚ وَكَانَ
عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا

و هنگامی را [به یاد آور] که از پیامبران پیمان گرفتیم، و
نیز از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی پسر مریم، و
از ایشان گرفتیم پیمان استواری را،

تا درستکاران را از درستکاریشان بازپرسد، و برای کافران
آماده کرده کیفری جانگزا.

ای گروندگان! نعمت خدا را بر خود به یاد آرید، آنگاه که
سپاهیانی بر شما یورش آوردند، و ما بر سرشان تندبادی و
سپاهیانی که آنان را نمی‌دیدند فرستادیم، و بدانچه
می‌کنید خداست بینا.

و آنگاه را [به یاد آور] که از فراز و فرودتان بر شما تاختند،
و آنگاه که دیدگان خیره ماند و جانها به گلو رسید، و به خدا
گمان بردید، گمانهای ناروا.

در آنجا بود که مؤمنان آزموده شدند، و لرزیدند به
شگفت‌ترین لرزشها.

و آنگاه را [به یاد آور] که منافقان و بیماردلان گفتند: خدا و
پیامبرش به ما وعده ندادند مگر فریبی را.

و نیز آنگاه را که گروهی از آنان گفتند: ای مردم مدینه!
دیگر شما را جای ماندن نیست، برگردید؛ و گروهی از آنان
از پیامبر اجازه خواسته و می‌گفتند: خانه‌هایمان بدون حفاظ
است، و [لی خانه‌هایشان بی‌حفاظ نبود؛ و در نظر نداشتند
مگر راه‌گریزی را.

و اگر از پیرامون مدینه بر آنان درآیند و از آنان آشوب
خواهند، بدان سو روند، و مگر اندکی پایداری نخواهند کرد
در آنجا.

با آنکه از پیش با خدا پیمان بسته بوده‌اند که در جنگ
پشت نکنند، و مورد بازخواست قرار خواهد گرفت پیمان
خدا.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ
وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا
أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ
إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ
تَدَوُّرًا أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ
الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَٰئِكَ
لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ
أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا
فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَنًا
وَتَسْلِيمًا

بگو: اگر از مرگ یا کشته شدن بگریزید، این گریز هرگز
سودتان ندهد؛ و در آن صورت مگر اندکی برخوردار
نمی‌شوید از دنیا.

بگو: اگر خدا برای شما بلا یا رحمتی خواهد کدامین کس شما
را در برابر خدا نگاه می‌دارد؟ و برای خویش یار و یاور
نخواهند یافت غیر خدا.

بی‌گمان خدا کسانی را که [در جنگ کارشکنی کردند و
کسانی را که به دوستانشان می‌گفتند: به ما پیوندید،
می‌شناسد؛ و به کارزار نمی‌روند مگر اندکی از آنها.

به شما تنگ چشمی می‌ورزند، و چون گاه خطر رسد
می‌نگریشان که چون تو را بینند دیدگانشان در حدقه
می‌چرخد، گویی که مشرف بر مرگند! و چون خطر برطرف
شود، شما را با زبانهای تیزشان آزار می‌دهند، حریص بر
مالند. اینانند که نگریده‌اند و خدا کارهایشان را تباه
ساخته، و این آسان است همواره بر خدا.

آنان می‌پندارند که هنوز گروههای مهاجم [/ احزاب
نرفته‌اند، و اگر گروههای مهاجم بازآیند آرزو می‌کنند: کاش
میان بادیه نشینان بودند و خبرهای شما را جستجو
می‌کردند و اگر در میان شما بودند، مگر اندکی پیکار
نمی‌کردند با شما.

شما را در شیوه پیامبر خدا نمونه‌ای نیکوست؛ برای کسی
که امید به خدا و روز بازپسین دارد و پیوسته می‌باشد یاد
خدا.

و مؤمنان چون گروهها را دیدند، گفتند: این همان است که
خدا و پیامبرش ما را وعده داده‌اند، و خدا و پیامبرش
راست گفته‌اند. و نیفزود مگر بر باور و فرمانبری آنها.

مَنْ الْمُؤْمِنِينَ رَجُلٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطَّوْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

از مؤمنان مردانی‌اند که به پیمانی که با خدا بسته‌اند صادقانه وفا دارند. از ایشان برخی پیمانشان را به پایان برده [و به شهادت رسیده اند، و برخی در انتظار می‌باشند و هرگز دگرگون ن ساخته‌اند] عقیده خود را.

تا خدا درستکاران را برپایه درستی‌شان جزا بخشد، و منافقان را اگر خواهد عذاب کند یا از آنان درگذرد، بی‌گمان آمرزگاری است مهربان خدا.

خدا کافران را با خشمشان- که به هیچ مالی دست نیافته‌اند- بازگردانید، و خدا مؤمنان را در کارزار حمایت کرد، و توانایی پیروزمند است بی‌گمان خدا.

و گروهی از اهل کتاب را که از آنان [مشرکان مهاجم حمایت کردند، از دژهایشان به زیر آورد، و در دلهایشان هراس افکند، چنانکه از ایشان کشتید گروهی را و به اسارت گرفتید گروهی را.

و سرزمین و خانه و کاشانه و اموالشان، و زمینهایی را که پا بدان نهاده بودید، در اختیاران نهاد و خداست به هر چه توانا.

ای پیامبر! به همسرانت بگو: اگر خواهان زندگانی دنیا و زیور آن هستید، بیایید تا بهره‌مندتان کنم [/ مهرتان را دهم و رهایتان سازم رهایشی زیبا.

و اگر خدا و پیامبرش و سرای واپسین را خواهید، به راستی خدا برای نکوکاران شما آماده کرده پاداشی گرانبها.

ای همسران پیامبر! هریک از شما که کار ناشایست آشکاری مرتکب شود، عذابش دوچندان گردد؛ و این امر آسان است همواره بر خدا.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا

و هر یک از شما که خدا و پیامبرش را فرمان بَرَد، و کارِ شایسته کند، پاداشش را دوچندان دهیم، و برای وی آماده ساخته‌ایم روزیِ نیکی را.

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا
تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا
مَّعْرُوفًا

۳۲

ای همسرانِ پیامبر، شما مانند دیگر زنان نمی‌باشید، پس اگر تقوا دارید سخن به ناز سر مدهید، مبدا آنکه در دلش بیماری است طمع ورزد، و سخن گویید شایسته و بجا.

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ
وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتَيْنَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا

۳۳

و با وقار در خانه‌هایتان بمانید، و چون زیورنمایی جاهلیت پیشین، به زیورنمایی نپردازید، و نماز را برپا دارید و زکات بپردازید، و خدا و پیامبرش را فرمان برید؛ همانا خدا می‌خواهد هرگونه پلیدی را از شما اهل بیت ببرد، و شما را بیاراید به پاکبها.

وَأذْكُرَنَّ مَا يَتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا

۳۴

و آنچه در خانه‌هایتان از آیات خدا و حکمت خوانده می‌شود به یاد آرید. همانا خدا نکته‌سنجی است دانا.

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّامِتِينَ وَالصَّامِتَاتِ وَالْحَافِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

۳۵
ر۵۳۶

بی‌گمان، مردان و زنان مسلمان، و مردان و زنان با ایمان، و مردان و زنان فرمانبردار، و مردان و زنان راستگفتار، و مردان و زنان پایدار، و مردان و زنان فروتن، و مردان و زنان بخشنده، و مردان و زنان روزه‌دار، و مردان و زنان پاکدامن، و مردان و زنانی که بسیار یاد خدا کنند، خداوند برای همه اینها فراهم ساخته آمرزش و پاداشِ بزرگی را.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ^ق وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَهُ ^ط فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

۳۷

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ^ط سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ^ج وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا

۳۸

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ^ق وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا

۳۹

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ^ق وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

۴۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

۴۱
۳۶۶ ر

وَسَبِّحْهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

۴۲

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيٰ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

۴۳

هیچ مرد و زنِ مؤمنی را نرسد که چون خدا و پیامبرش به کاری فرمان دهند، آنان را در کارشان اختیاری باشد؛ و هرکه از خدا و پیامبرش سرپیچد، بی‌تردید کژراهه را پیموده کژراهه آشکاری را.

و آنگاه را [به یاد آور] که به آن کسی که خدا بنواختش و تو نیز بنواختی‌اش، می‌گفتی: همسرت را نگه‌دار [/ طلاقش مده و از خدا پروا کن، و آنچه را خدا آشکار کننده آن بود، در دل نهان کردی و از مردم بیم داشتی، با آنکه خدا سزاوارتر است که بیم از او داری. پس چون زید از او کام برگرفت [و طلاقش داد] وی را به همسرت درآوردیم، تا برای مؤمنان در مورد همسران پسر خواندگانشان هنگامی که طلاقشان گویند، منعی نباشد، و همواره انجام شدنی است امر خدا.

بر پیامبر در آنچه خدا بر وی واجب کرده گناهی نیست. این سنتِ خداست که در میان گذشتگان نیز معمول بوده‌است، و همواره سنجیده و بسامان است امر خدا.

آنان که پیامهای خدا را می‌رسانند، و از او می‌ترسند، و از کسی جز خدا نمی‌ترسند، و برای حسابرسی بسنده است خدا تنها.

محمّد پدر هیچ یک از مردان شما نمی‌باشد، بلکه فرستاده خدا و پایان‌بخش پیامبرهاست، و به هر چیزی است خدا دانا.

هان ای مؤمنان! بسیار باشید به یادِ خدا.

و نیایش کنید بام و شام او را.

اوست که با فرشتگانش بر شما درود می‌فرستد، تا شما را از تاریکی‌ها به روشنایی برآورد، و همواره مهر می‌ورزد به مؤمن‌ها.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا

۴۵

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

۴۶

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

۴۷

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا

۴۸

وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۴۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ
طَلَقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ
عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

۵۰

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ
أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ
عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي
هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ
أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ
قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا

روزی که دیدارش می‌کنند، درودشان «سلام» است؛ و
برایشان آماده ساخته پاداشی گرانبها.

ای پیامبر! ما گواه و مژده‌رسان و بیم‌دهنده فرستاده‌ایم تو
را؛

و فراخواننده به سوی خدا به فرمانش، و چراغی هستی
روشنی افزا.

مؤمنان را نوید ده که از سوی خدا برای آنهاست گسترده
نعمت‌ها.

کافران و منافقان را فرمان مبر، و از آزارشان درگذر، و بر
خدا توکل کن، و بسنده است خدا کارسازی را.

ای مؤمنان! اگر زنان با ایمان را به نکاح درآوردید، آنگاه
پیش از هم آغوشی طلاقشان دادید، شما را بر آنان عده‌ای
نیست که حسابش را نگهدارید؛ پس بر خوردارشان سازید
[/ نیمی از مهرشان را بپردازید] و رهایشان کنید، رهایشی
زیبا.

ای پیامبر! ما آن همسرانت را که مهرشان را داده‌ای، و آن
کنیزانی را که از غنائم جنگ خدا به تو بخشیده، برایت حلال
دانستیم و نیز دختران عمویت و دختران عمهات، و دختران
داییات، و دختران خالهات، که با تو هجرت کرده‌اند، و نیز
زن مؤمنی که خود را به پیامبر ببخشد- به شرط آنکه پیامبر
بخواهد او را به همسری گیرد- که این ویژه توست نه دیگر
مؤمنان. و ما به خوبی می‌دانیم که برای ایشان در مورد
همسران و کنیزانشان چه مقرر داشته‌ایم، تا دشواری
برایت نباشد؛ و آمرزگاری است مهربان خدا.

تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُصَوِّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ
أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ
أَعْيُنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ
لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَبْظِرِينَ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ
فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَعْسِنِينَ لِحَدِيثٍ
إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا
يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ
وَرَاءِ حِجَابٍ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ
لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ
بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

نوبت هر یک از همسرانت را که بخواهی به تأخیر انداز و
هر یک را که بخواهی نزدیک بدار، و بر تو باکی نیست هر
کدام را که ترک کرده‌ای دوباره فراخوانی. این نزدیک‌تر
است به اینکه دیدگانشان روشنی یابد، و اندوهگین نشوند
و همگی به آنچه دادی‌شان خشنود شوند. خدا آنچه را در
دل‌های شماست می‌داند. و همواره دانایی است بردبار خدا.

از این پس دیگر هیچ زنی بر تو حلال نمی‌باشد، و شاید که
همسرانی را جانشینشان سازی، گرچه زیبایی‌شان تو را
شگفت آید؛ مگر کنیزانت، و بر هر چیزی همواره مراقب
است خدا [و بدین‌گونه از تو برداشتیم فشار قبایل را، که
برگزینی همسر از آنها].

ای مؤمنان! به خانه پیامبر وارد نشوید، مگر آنکه به شما
برای صرف طعامی اجازه داده شود، بدون آنکه منتظر آماده
شدنش باشید؛ ولی چون دعوت شدید وارد شوید، و چون
غذا خوردید پراکنده شوید بی‌آنکه سرگرم سخنی گردید؛
چرا که این رفتارتان پیامبر را آزرده می‌سازد و از شما شرم
می‌دارد. ولی خدا از گفتن حق، شرم نمی‌کند. و چون از
همسران [پیامبر] چیزی می‌خواهید، از پشت پرده بخواهید؛
که این برای پاک‌ی دل‌های شما و دل‌های آنان نیکوتر است، و
شما را نرسد که پیامبر خدا را برنجانید، و نیز نرسد که پس
از [مرگ وی همسرانش را به زنی گیرید، که این کارتان
گناهی است بزرگ نزد خدا.

اگر چیزی را آشکار کنید یا نهانش دارید، بی‌گمان به هر
چیزی است خدا دانا.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيِٓ ءَابَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ
وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتُهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا
فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَبِيبِهِنَّ ذَٰلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يُعْرِفْنَ فَلَا
يُؤْذِينَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ
فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا

مَلْعُونِينَ ۖ أَيْنَمَا تُقِفُوا أَخَذُوا وَقَتِلُوا تَقْتِيلًا

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ
تَبْدِيلًا

بر زنان در مورد پدرانشان و پسرانشان و برادرانشان و
پسر برادرانشان و پسر خواهرانشان، و نیز زنان
همنشینشان و بردگانشان گناهی نیست [که حجاب خود را
فرو نهند] و تقوی پیشه کنید که خدا گواه است بر همه
چیزها.

خدا و فرشتگانش بر پیامبر دورد می‌فرستند؛ ای مؤمنان، بر
وی درود فرستید و فرمان برید او را.

بی‌گمان کسانی که خدا و پیامبرش را آزار می‌دهند، خدا در
دنیا و آخرت نفرینشان کرده، و برای آنان آماده ساخته
کیفری خفت‌زا.

کسانی که مردان و زنان مؤمن را به خاطر کاری که نکرده‌اند
آزار می‌دهند، بی‌گمان به گردن گرفته‌اند اتهام و گناه
آشکاری را.

ای پیامبر! به همسرانت و دخترانت و زنان مؤمنان بگو:
پوششهایشان را بر خود فرو گیرند، این برای آنکه شناخته
شوند و مورد آزار قرار نگیرند، بهتر است؛ و آمرزگاری
است مهربان خدا.

اگر منافقان و بیماردلان و آنان که در مدینه شایعه
می‌سازند، دست نکشند، تو را بر آنان می‌شورانیم، آنگاه در
کنار تو مگر اندکی نمی‌پایند در اینجا.

اینان نفرین شدگانند، گرفته و کشته می‌شوند یافته شوند
هرجا.

این سنت خداست در میان کسانی که پیشتر بودند، و هرگز
دگرگونی نخواهی یافت در سنت خدا.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا

۶۴

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا

۶۵

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

۶۶

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ

۶۷

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَ

۶۸

رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمُ لَعْنًا كَبِيرًا

۶۹

رو ۳۶۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادُوا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا

۷۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

۷۱

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

۷۲

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَنُ ۖ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا

۷۳

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

مردم از تو درباره رستاخیز می‌پرسند، بگو: دانش آن تنها نزد خداوند است؛ و از کجا دانی، شاید رستاخیز به زودی رسد فرا.

بی‌گمان خدا کافران را نفرین کرده، و برای آنان آتشی فروزان ساخته مهیا،

جاودانه در آن مانند؛ نه یآوری می‌یابند نه یاری را.

روزی که چهره‌هاشان را در آتش بازگونه کنند، گویند: ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و اطاعت می‌کردیم پیامبر را.

و می‌گویند: پروردگارا، ما پیشوایان و بزرگانمان را پیروی کردیم، و آنان به بیراهه برده‌اند ما را.

پروردگارا! آنان را از عذاب دوچندان ده، و به نفرینی بزرگ نفرینشان فرما.

ای مؤمنان! چونان کسانی مباشید که آرزدند موسی را، و خدا او را از آنچه [به افترا] می‌گفتند مبرا ساخت، و او آبرومند بود نزد خدا.

ای مؤمنان! از خدا پروا گیرید و سخنی گویند استوار و پابرجا،

تا کارهاتان را به اصلاح آرد و گناهانتان را بپامرزد؛ و هرکه خدا و پیامبرش را فرمان برد، به راستی به دست آورده رستگاری بزرگی را.

ما امانت را بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه داشتیم، ولی از پذیرش آن سر باز زدند و از آن هراسیدند، و انسان آن را بر دوش گرفت؛ او ستمکاری بود دستخوش نادانی‌ها.

تا خدا مردان و زنان منافق، و مردان و زنان مشرک را کیفر دهد، و از مردان و زنان مؤمن درگذرد، و آمرزگاری است مهربان خدا.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ
الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

۱
ره ۳۷۵

يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ

۲

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتَأْتِيََنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

۳

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۴

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن
رَّجْزٍ أَلِيمٌ

۵

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ
الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۶

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنْبِئُكُمْ إِذَا
مُرِّقْتُمْ كُلَّ مُمْرَقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ

۷

سپاس خدا را که آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، و در آخرت [نیز] سپاس او راست، و او آگاهی است کارسنجیده.

آنچه در زمین فرو می‌رود و آنچه از آن برمی‌آید، و آنچه از آسمان فرود می‌آید و آنچه از آن فرا می‌رود [همه را می‌دانند، و اوست آن مهربان آمرزنده.

کافران گفتند: رستاخیز برای ما نمی‌آید. بگو: آری، به پروردگارم سوگند که بی‌تردید برای شما می‌آید. همو که دانای نهان است، و هم‌سنگ ذره‌ای در آسمانها و زمین از او دور نمی‌باشد، و نه کوچکتر و نه بزرگتر از این چیزی نیست مگر آنکه در کتابی روشن درج گردیده.

تا کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند پاداش دهد، برای آنهاست آمرزش و روزی ارزنده.

کسانی که بی‌حاصل در انکار آیه‌های ما می‌کوشند، برایشان عذابی است از بلایی از درد آکنده.

کسانی که از دانش بهره‌ور شده‌اند، می‌دانند که آنچه از سوی پروردگارت بر تو فرود آمده حق است، که هدایت می‌کند به راه آن پیروزمند ستوده.

کافران گفتند: آیا مردی را نشانتان دهیم که باخبرتان می‌سازد: که چون پاک پاره پاره شدید، آفریده می‌شوید دوباره؟

أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ

آیا او بر خدا دروغی بسته یا آنکه هست دیوانه؟ [نه بلکه ناباوران به آخرت در عذابند و در کژراهه دورند سرگشته.

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِن نَّشَأْ نُخَسِّفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطَ عَلَيْهِمْ
كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

آیا به آنچه در آسمان و زمین پیش رو و پشت سرشان است
نگریسته‌اند، که اگر خواهیم به زمین فرو می‌بریمشان، یا
بر آنان پاره سنگی از آسمان دراندازیم، بی‌تردید در این
مایه عبرتی است برای هر بنده بازآینده.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا يٰجِبَالُ أُوبِیْ مَعَهُ وَالطَّيْرُ
وَأَلَّنَّا لَهُ الْحَدِيدَ

به راستی داود را از سوی خویش موهبتی عطا کردیم، که ای
کوهها و ای پرندگان با وی [در ذکر خدا] همنوا شوید، و
برای وی آهن را نرم کردیم [چونان آهن تفدیده.

أَنِ اعْمَلْ سَبِغَتْ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

که زرها را بلند و رسا بساز و حلقه‌ها را اندازه کن، و کار
شایسته به جای آرید، که من بینانم بدانچه می‌کنید همواره.

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ وَرَوَاحُها شَهْرٌ وَأَسْلٰنَا لَهُ
عَيْنَ الْقَظْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهٖ
وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَن أَمْرِنَا نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ

و باد را برای سلیمان [رام کردیم که [وزش پگاهانش یک
ماه و وزش شامگاهانش یک ماه [راه بود، و برای او معدن
مس را روان ساختیم، و برخی از جنیان به فرمان
پروردگارشان برای وی کار می‌کردند، و هر یک از آنان که از
فرمان ما سر می‌پیچید، می‌چشاندیمش عذاب آتش
فروزنده.

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ وَتَمْثِيلٍ وَجِفَانِ
كَالْجُوبِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَتْ أَعْمَلُوا ءَالَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ
مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُ

آنها برای وی هر چه را می‌خواست درست می‌کردند از:
عبادتگاهها و تندیسها و ظرفهای بزرگ چون حوضچه‌ها و
دیگهای بر زمین چسبیده. ای خاندان داود سپاس بگذارید،
و اندکی از بندگانم سپاسگزارند [در برابر نعمت هایی که
بدانان عطا شده.

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ
الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ أَن لَّوْ
كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ

و چون مرگ را بر وی مقرر داشتیم، چیزی جز جنبنده‌ای
خاکی [مورینه - که عصایش را خورد- مرگش را به آنان
نشان نداد؛ و چون [جسدش فرو افتاد، جنیان پی بردند که
اگر غیب می‌دانستند نمی‌ماندند در آن رنج خوارکننده.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ ءَايَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رَزَقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ ۚ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِیْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ

ذَٰلِكَ جَزَايَهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ ۚ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرَّقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ ۖ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ ۚ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ ۚ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
حَفِیْظٌ

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍَ
وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِّن ظَهِيرٍ

بی‌گمان برای قومِ سبأ در جایگاه سکونتشان پدیده شگرفی بود؛ دو بوستان از راست و چپ، [که به ایشان گفتیم:] از روزی پروردگارتان بخورید، و سپاسگزار او باشید؛ شما را شهری است پاکیزه و پروردگاری آمرزنده.

ولی روی گردانند، و ما بر آنان روانه کردیم سیلی درهم شکننده، و دو بوستانشان را بدل کردیم به دو بوستان بی‌ارزش، با میوه‌های تلخ و درخت گز، و درختانِ سدرِ تکتک به جا مانده.

این کيفر را به خاطر ناسپاسی‌شان به آنان دادیم، و آیا کيفر می‌دهیم جز کسی را که ناسپاسی کرده؟

و میان آنها و آبادیهایی که به آنها برکت دادیم، پدید آوردیم آبادیهایی به هم پیوسته، و میان آنها مسافرت را آسان کردیم، و [گفتیم:] در آنها شبان و روزان بگذرید با خاطری آسوده.

و می‌گفتند: پروردگارا! میان سفرهامان فاصله انداز، و بدین‌سان به خویشتن ستم کردند. و ما آنان را عبرت‌آیندگان ساختیم و سخت پراکندشان کردیم، بی‌گمان در این عبرتهاست برای هر شکیبای سپاس‌پیشه.

به راستی شیطان گمان‌اش را درباره آنان عملی یافت. همه از او پیروی کردند، مگر از گروندگان یک دسته،

که وی را بر آنان سلطه‌ای نبود؛ این نیست مگر از آن رو که باورمندان به آخرت را از ناباورانِ بدان بازشناسیم، و پروردگارِ توست هر چیز را نگاه دارنده.

بگو: کسانی را که جز خدا [عبود] پنداشته‌اید فراخوانید، آنان نه هم‌سنگ ذره‌ای را در آسمانها و زمین دارند، و نه در آفرینش آن شریک می‌باشند؛ و از میان آنان هیچ کس به یاریش نشتافته.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ
إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ
الْعَلِيمُ

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَّكُمْ مِّيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَخِيرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا
تَسْتَقْدِمُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ
يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ

در پیشگاهِ او شفاعت سودی نمی‌بخشد، مگر برای کسی که
وی را رخصتی دهد. تا چون هراس از دلهایشان برطرف
شود، گویند: پروردگارتان چه فرموده؟ گویند: حق را؛ و او
بلند مرتبه‌ای است فرا رتبه.

بگو: کیست که از آسمانها و زمین روزی‌تان بخشد؟ بگو:
خدا؛ و در حقیقت یا ما یا شما بر هدایتیم یا به کژراهه
آشکاریم فرو رفته.

بگو: نه شما از آنچه ما انجام داده‌ایم بازخواست می‌شوید، و
نه ما بازخواست می‌شویم از آنچه از شما انجام پذیرفته.

بگو: پروردگار ما همه ما را گرد آورد، آنگاه بر اساس حق ما
را جدا می‌سازد، و او گشایشگری است بسیار داننده.

بگو: همتایانی را که به خدا نسبت می‌دهید به من بنمایانید!
هرگز، بلکه او خدایی است پیروزمند فرزانه.

تو را جز بشارتگر و بیم‌رسان برای همه مردم نفرستادیم،
ولی بیشتر مردمند در نادانی فرو رفته.

گویند: اگر راست می‌گویید کی فرا رسد این وعده؟

بگو: میعادِ شما روزی است که ساعتی از آن نه واپس مانید
نه پیش افتاده.

و کافران گفتند: هرگز ما نه بدین قرآن می‌گرویم و نه
بدانچه پیش از آن بوده! و اگر ستمکاران را می‌دیدى آنگاه
که در پیشگاه پروردگارشان بازداشته می‌شوند چگونه با
یکدیگر بگومگو دارند؛ مستضعفان به مستکبران گویند: اگر
شما نبودید ما از گروندگان بودیم، هر آینه.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُؤُنْدَادًا
وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَلَ فِي
أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِءَكَافِرُونَ

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰ
إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الْوَعْدِ
بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ ءَامِنُونَ

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي ءَايَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِء وَيَقْدِرُ لَهُ
وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُء وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

مستکبران به مستضعفان گویند: پس از آنکه هدایت
برایتان آمد آیا ما بودیم که راه آن را بر شما بستیم؟ هرگز،
بلکه گنہکاری از خودتان بوده.

مستضعفان به مستکبران گویند: این گونه نیست، این
نیرنگهای شبانه روزی شما بود که ما را وادار می‌کردید که
به خداوند کفر بورزیم و همتیانی برای وی گیریم. و چون
عذاب را بیند پشیمانی‌شان را آشکار می‌سازند، و در
گردنهای کافران یوغ‌ها نهیم، آیا پاداش داده می‌شوند جز
بدانچه دستاورده‌شان بوده؟

در هیچ شهری بیم‌دهنده‌ای نفرستادیم مگر آنکه
نازپروردگان‌شان گفتند: ما بدانچه شما مبعوث بدان شده‌اید
ناباوریم، به یکباره.

و گفتند: ما مال و منال و زاد و رودمان بیشتر است، و ما را
عذاب نخواهند کرد [البته].

بگو: پروردگارم روزی را برای هر که بخواهد گشاده و یا
تنگ گرداند؛ ولی بیشتر مردمند در نادانی فرومانده.

دارایی و فرزندان‌تان چیزی نیست که شما را به ما نزدیک
گرداند، مگر کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند،
که آنان به خاطر کارهایشان دوچندان پاداش می‌یابند، و در
کاخ‌های بهشتی‌اند آسوده.

کسانی که بی‌حاصل در [انکار] آیات ما می‌کوشند، اینانند در
عذاب فراخوانده.

بگو: این پروردگار من است که روزی را برای هر یک از
بندگان‌ش که بخواهد گشاده و یا بر وی تنگ گرداند؛ و هر
چیزی را که می‌بخشید او جایگزین می‌سازد. و اوست بهترین
روزی‌دهنده.

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَكَةِ أَهْؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَا ءَاتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مِعْشَارَ مَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنَىٰ وَفُرْدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيِّ عَذَابٍ شَدِيدٍ

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَٰمُ الْغُيُوبِ

روزی که همه آنان را برانگیزد، آنگاه به فرشتگان گوید: آیا اینان بودند شما را پرستنده؟

گویند: تو منزهی! تو سرور ما هستی، نه آنان؛ آنان جنیان را می‌پرستیدند، و بیشترشان به آنان بودند گرونده.

امروز هیچ یک از شما را بر دیگری سود و زیانی نیست؛ و به ستمگران گوییم بجشید عذاب آتشی را که دروغش دانستید پیوسته.

و چون آیات روشنگر ما را بر آنان خوانند، گویند: او نیست مگر مردی که می‌خواهد شما را از آنچه نیاکاتتان می‌پرستیدند، جدا سازد، و می‌گویند: این [قرآن مگر به هم بافته دروغی نیست، و کافران درباره حق– چون فراز آیدشان– گویند: این نیست مگر افسونی آشکار گردیده.

و ما به آنان کتابی نداده‌بودیم که بخوانندش، و پیش از تو به سویشان نفرستاده بودیم بیم‌دهنده.

پیشینیان اینان نیز دروغین خواندند و اینان به ده یک آنچه به آنان داده بودیم نرسیده‌اند. [آری فرستادگان مرا دروغین خواندند و کیفر من بود چگونه؟

بگو: من شما را تنها یک اندرز می‌دهم، و آن اینکه: دو دو و یک یک برای خدا برپا خیزید، آنگاه بیندیشید، که رفیق شما [محمد] نیست دیوانه. او برای شماس‌ت از کیفر هولناکی که در پیش است، تنها بیم‌دهنده.

بگو: هر مزدی را که از شما خواسته‌ام از آن شما باشد! مزد من تنها با خداوند است و او گواه است بر هرچه [می‌کند بنده.

بگو: پروردگارم حق را تا دوردستها گسترش می‌بخشد، و اوست دانای رازهای نهفته.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ

۵۰

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي ۖ وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ

۵۱

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۵۲

وَقَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ۖ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاطُشُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

۵۳

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ ۖ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

۵۴

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ

۳۵. فاطر

فَاطِرُ: فاطر

مکی

۴۵ آیه

۷ صفحه

۱
۳۷۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنَحَةٍ مَّتَنًى وَثَلَثَ وَرُبَعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَآَنِي تُؤَفَّكُونَ

بگو: حق آمده است و باطل نه آغازگر است و نه بازگرداننده.

بگو: اگر گمراه باشم، تنها به زیانِ خود گمراه بوده‌ام؛ و اگر راه یافته باشم، به خاطر آن است که پروردگارم به من وحی فرستاده؛ او شنوایی است که نزدیک است همواره.

و کاش می‌دیدى آنگاه را که [کافران وحشت‌زده باشند، دیگر [راه گریزی نیست و از جایی نزدیک می‌شوند فروگرفته.

و می‌گویند: ما بدان گرویدیم! اما از مکانی دور دستیابی‌شان میسر است، چگونه؟

و پیش از این منکر آن بودند، و از دوردستها تیر می‌افکنند به نادیده.

و میانِ آنان و خواسته‌هایشان جدایی افتد؛ چنان‌که پیشترها با همانندانشان چنین شده‌بود، چرا که بودند در تردید فرومانده!

سپاس خدا را، آفریدگار آسمانها و زمین؛ فرشتگان را– که دوگانه و سه‌گانه و چهارگانه بالها دارند– پیام‌رسانانی مقرر داشت؛ در آفرینش هرچه بخواهد می‌افزاید؛ بی‌گمان خدا تواناست بر هر کار.

هر رحمتی را که خدا بر مردمان گشاید، برای آن بازدارنده‌ای نمی‌باشد، و هر آنچه را فرو بندد، جز او کس را یارای گشودنش نمی‌باشد. او پیروزمندی است سنجیده کار.

هان ای مردم! نعمت خدا را بر خودتان به یاد آرید، آیا آفریدگاری جز خداست که شما را از آسمان و زمین روزی بخشد؟ خدایی به جز او نیست. پس چگونه بازگردانده می‌شوید [از راه پروردگار].

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوْءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ يُبُورُ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمرِهِۦ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

اگر تو را دروغگو خواندند، بی‌گمان پیامبرانِ پیش از تو را نیز دروغگو خواندند، و باز می‌گردد به سوی خدا هرکار.

هان ای مردم! وعده خدا حق است. زنده‌ار که زندگانی دنیا فریبتان ندهد، و درباره خدا فریبتان ندهد آن فریبکار.

بی‌گمان، شیطان دشمن شماست، پس دشمن‌اش گیرید؛ او حزبش را فرامی‌خواند تا باشند از یارانِ آتش شعله‌دار.

کسانی که کفر ورزیدند، کیفری سهمگین دارند، و کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، آمرزش و پاداشی دارند گرانمقدار.

آیا کسی که کردار ناپسندش برای وی آراسته گردیده و آن را نیک می‌بیند، [مانند کسی است که حقیقت را آنچنان که هست می‌یابد]؟ خداست که هرکه را خواهد گمراه می‌کند و هرکه را خواهد راه نماید. پس مبدا افسوسهایی بر آنان جانت را بفرساید، که خدا داناست بدانچه کنند از کردار.

خداست که باده‌ا را روانه می‌کند تا ابری را برانگیزند، و ما آن را به سوی سرزمین پژمرده می‌رانیم، و با آن زمین را پس از پژمردنش زنده می‌کنیم؛ رستاخیز نیز می‌باشد بدین منوال.

هرکه ارجمندی خواهد [بداند] که ارجمندی همه از آن خداوند است؛ سخنان پاکیزه به سوی او بالا می‌رود، و کار شایسته بدان رفعت می‌بخشد، و کسانی که با نیرنگ کارهای ناپسند مرتکب می‌گردند، کیفری سهمگین دارند، و نیرنگشان می‌گردد بی‌مقدار.

خداست که شما را از خاکی، آنگاه از نطفه‌ای پدید آورد، آنگاه شما را زوجهایی گرداند؛ و هیچ ماده‌ای باردار نمی‌گردد و بار نمی‌نهد مگر به دانش او، و هیچ سالخورده‌ای عمر دراز نمی‌یابد و یا از عمرش کاسته نمی‌شود، مگر آنکه در کتابی نگاشته آمده‌است. این آسان است بر آفریدگار.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاحِرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۳۵:
فاطر
۱۲
/۴۵

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ

۱۳

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بِشْرِكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

۱۴

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

۱۵
حزب
۱۷۵
۳۷۸۸

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

۱۶

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بَعِيزٍ

۱۷

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَآ لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۚ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يُخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۱۸

دو دریا یکسان نمی‌باشند، این یک شیرین و نوشین است که نوشیدنش گواراست، و آن یک شور است و تلخ؛ و از هر یک گوشتی تازه می‌خورید و زیوری استخراج کرده می‌پوشید، و کشتی را در آن موج شکاف می‌بینی تا از فضلش بهره‌ور شوید، و باشد که شوید سپاسگزار.

او شب را در روز درآورد و روز را در شب درآورد، و خورشید و ماه را رام کرده که هریک تا سرآمدی معلوم روانند. این است خدا پروردگارتان، فرمانروایی از آن اوست، و کسانی را که جز او می‌خوانید، نخکی را هم ندارند در اختیار.

اگر بخوانیدشان آوازتان را نمی‌شنوند، و اگر بشنوند پاسختان را نمی‌دهند، و روز رستاخیز پرستش شما را انکار می‌کنند؛ و هیچ کس آگاهت نمی‌سازد چون دانا [ی آفریدگار].

هان ای مردم! شما نیازمند خداوندید، و خداست بی‌نیازی پسندیده کردار.

اگر بخواهد شما را می‌برد و آفریدگانی نوین آورد دیگر بار.

و نیست این بر خدا دشوار.

هیچ بردارنده‌ای بار [گناه دیگری را بر نمی‌دارد، و اگر گرانباری، دیگری را برای برداشتن بارش فراخواند چیزی از آن [بار] برداشته نمی‌شود، گرچه از خویشان باشد. تو تنها کسانی را که در نهان از پروردگارشان می‌ترسند و نماز بپا می‌دارند هشدار می‌دهی. و هرکه پاکی جوید به سود خویش پاکی می‌جوید، و فرجام است به سوی خداوندگار.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

نه نابینا و بینا برابرند،

۲۰

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ

و نه تاریکی و روشنایی یکسانند،

۲۱

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ

و نه سایه و بادهایی که سوزانند.

۲۲

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ^ط
وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ

زندگان و مردگان نیز یکسان نمی‌باشند. بی‌گمان خدا می‌شنواند هرکه را خواهد، و تو نمی‌شنوانی کسانی را که در گورند.

۲۳

إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ

و تو نیستی مگر از کسانی که هشدار می‌دهند.

۲۴

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا^ط
فِيهَا نَذِيرٌ

ما تو را به حق، بشارتگر و بیم‌رسان فرستادیم، و هیچ امتی نبوده مگر این که در میانشان کسی بوده که دهد هشدار.

۲۵

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ^ط
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

اگر دروغگویت خواندند بی‌گمان پیشینیانشان نیز دروغگو خواندند. پیامبرانشان دلائل آشکار برایشان آوردند و نوشته‌ها و کتابهای نوربار.

۲۶

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ^ط

آنگاه کافران را فرو گرفتم؛ پس کیفر من چگونه بود [بر کفار]؟

۲۷

۳۷۹ر

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ^ط ثَمَرَاتٍ^ط
مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ^ط
أَلْوَنُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ

مگر ندیده‌ای که خداوند از آسمان آبی فرستاد، و ما با آن میوه‌های رنگارنگ پدید آوردیم، و از کوهها رگه‌هایی سپید و گلگون در رنگهای گوناگون و سنگهایی با سیاهی بسیار.

۲۸

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَابِّ وَالْأَنْعَمِ^ط مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ^ط كَذَلِكَ إِنَّمَا^ط
يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ^ط الْعَلَمَتُونَ^ط إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

و نیز از مردمان و جانوران و چارپایان که رنگهای گونه‌گون دارند. و از میان بندگان خدا تنها دانشورانند که از او می‌ترسند. همانا خدا عزتمندی است آمرزگار.

۲۹

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا^ط
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجْرَةً لَّن تَبُورَ^ط

در حقیقت کسانی که کتاب خدا را می‌خوانند و نماز برپا می‌دارند و از آنچه روزیشان کرده‌ایم در نهان و آشکار می‌بخشند، امید به سودایی دارند غیر خسارتبار.

۳۰

لِيُؤْفِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ^ط إِنَّهُ^ط غَفُورٌ شَكُورٌ

تا پاداش‌هایشان را کامل بدیشان بپردازد، و از فزون بخشی خود بر آنان بیفزاید، که او سپاس‌پذیری است آمرزگار.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
بَيْنَ يَدَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ

آنچه از کتاب بر تو وحی کرده‌ایم خود حق و همخوان کتابهای پیشین است؛ بی‌گمان به بندگان‌ش آگاه و بیناست آفریدگار.

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۖ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ ۖ إِنَّ اللَّهَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

آنگاه این کتاب را در میان بندگان برگزیده‌مان به میراث نهادیم، از آنان گروهی به خود ستم کردند، و گروهی میانه‌رو بودند، و گروهی در کارهای نیک به فرمان خدا پیشی جویند؛ این است آن فزون بخشی ارزش‌دار.

جَنَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُجَلَّلُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

باغهای جاویدان که در آن آیند، با دستواره‌ها از طلا و مروارید که در آنجا بدان آراسته می‌گردند، و جامه‌هایشان در آنجاست دیبایی خوش نگار.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ ۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

و می‌گویند: سپاس خدا را که اندوه را از ما زدود، پروردگار ما سپاس‌پذیری است آمرزگار.

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ ۖ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ

همان که از بخشش ما را در این سرای ماندگار جای داد، که در آن نه رنجی به ما می‌رسد، نه ماندگی در رفتار.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِّنْ عَذَابِهَا ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ

کسانی که کفر ورزیدند آتش دوزخ دارند؛ نه کارشان سپری شود که بمیرند، و نه چیزی از عذابشان سبک گردد؛ این گونه کیفر می‌دهیم کسانی را که نمی‌باشند سپاسگزار.

وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ۚ أَوْ لَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ ۖ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

در آنجا فریاد می‌زنند: پروردگارا! ما را برون آور، تا کاری شایسته کنیم جز آنچه می‌کردیم. آیا ما شما را به اندازه‌ای که هر عبرت گیرنده‌ای باید عبرت می‌گرفت، عمر ندادیم؟ و آیا شما را هشداردهنده نیامد؟ پس [عذاب را] بچشید، که ستمکاران را نیست یار و مددکار.

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

خداست که دانای نهان آسمانها و زمین است، و او داناست بدان چه در سینه‌هاست از اسرار.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ
كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا^ط
وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا

اوست که شما را جانشینانی در زمین گرداند؛ پس هر که کافر شد، کفرش به زیان اوست، و کافران را کفرشان نزد پروردگارشان به جز نفرت نیاورد، و کفر کافران جز زیان نیفزاید بر کفار.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي
مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ
ءَاتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّنْهُ بَلْ إِن يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا

بگو: به من نشان دهید این معبودانی که جای خدا می‌خوانید، آیا چیزی را در زمین آفریده‌اند، یا در [آفرینش آسمانها سهمی داشته‌اند، یا به آنان کتابی داده‌ایم که بر حقانیت خود از آن دلیلی دارند؟ [هرگز!] بلکه جز فریب به یکدیگر وعده نمی‌دهند قوم ستمکار.

إِنَّ اللَّهَ يُمَسِّكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ
أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

خداوند آسمانها و زمین را از زوال نگه می‌دارد، و اگر [از مدار] منحرف شوند هیچ کس جز او آنها را نگاه نمی‌دارد، او بردباری است آمرزگار.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ
أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

آنان با سخت‌ترین سوگندها به خدا سوگند می‌خورند که اگر هشداردهنده برایشان آمد، از هر یک از امت‌های دیگر راه یافته‌تر گردند؛ و چون هشدار دهنده‌ای برایشان آمد، نیفزودشان جز فرار.

أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ
إِلَّا بِأَهْلِيهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

این کارشان تنها از سر گردنکشی در زمین و بد سگالی بود، و بد سگالی جز گریبانگیر صاحبش نمی‌گردد. آیا اینان انتظاری جز سرنوشتِ شومِ گذشتگان را دارند؟ و هرگز در سنت خدا دگرگونی نخواهی یافت، و هرگز دگرگونی نخواهی دید در سنت خداوندگار.

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا

آیا در زمین گردش نکرده‌اند تا بنگرند فرجام کسانی که پیش از ایشان و نیرومندتر از ایشان بودند چگونه بود؟ هیچ چیز در آسمانها و زمین خدا را درمانده نمی‌سازد، او دانایی است توانا [بر هر کار].

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا

۳۶. یس	یُسّ: یس	مکی	۸۳ آیه	۶ صفحه
---------------	----------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یس

یا سین [ای انسان برگزیده شرافتمند].

وَالْقُرْءَانَ الْحَكِيمَ

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

لِشَذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ ءَابَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

إِنَّا جَعَلْنَا فِيْٓ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَءَاتَاهُمْ ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ

اگر خدا مردم را به کار و کردارشان به مجازات می‌گرفت، بر پشت زمین هیچ جنبنده‌ای را بر جا نمی‌گذاشت؛ ولی آنان را تا سرآمدی معلوم بازپس می‌دارد، و چون سرآمدشان فرا رسد، بی‌گمان به حال بندگان خود بیناست آفریدگار.

که تو بی‌گمان از کسانی هستی که به پیامبری فرستاده شدند.

بر راهی راست، [راه خداوند].

فرو فرستاده‌ای است از سوی آن مهربانِ پیروزمند.

تا بیم دهی کسانی را که نیاکانشان بیم یافته نبودند و خود بی‌خبرند.

بی‌گمان آن گفته [خداوند] درباره بیشترشان راست آمده است و آنان نمی‌گروند.

ما بر گردنها تا چانه‌هایشان یوغها نهاده‌ایم، و آنان چشم فرو افکنده سر برکشیده‌اند.

ما پیش رویشان سدّی و پشت سرشان سدّی نهاده‌ایم، و دیدگان‌شان را پوشانده‌ایم که نمی‌بینند.

برایشان یکسان است، اندرزشان دهی یا اندرزشان ندهی، نمی‌گروند.

تو تنها کسی را اندرز می‌دهی که پند پذیرد و در نهان از خدا ترسد، پس او را بشارت ده به آمرزش و پاداشی ارجمند.

ما خود مردگان را زنده می‌کنیم، و پیش فرستاده و باز نهاده‌شان را می‌نویسیم، و همه چیز را در کتابی روشن برشمرده‌ایم [که دگرگونی نمی‌یابد].

وَأَصْرِبُ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَبَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ

۱۴

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ

۱۵

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ

۱۶

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ

۱۷

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۱۸

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۹

قَالُوا طَيَّرْنَاكُمْ مَّعَكُمْ أَئِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

۲۰

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ

۲۱

اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

۲۲

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۳

عَأْتِخِذْ مِنْ دُونِهِ ۖ ءَالِهَةٌ إِنْ يُرَدِّنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ

۲۴

إِنِّي إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۲۵

إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ

۲۶

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ ۖ قَالَ يَلِيَّتْ قَوْمِي يَعْلَمُونَ

۲۷

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

و برایشان داستانِ مردمِ آن شهر را مثل بزَن که فرستادگانی به سویشان رفتند،

آنگاه که دو تن را به سویشان فرستادیم، و دروغزنانِ خواندند؛ و ما آنها را با فردِ سومِ تقویت کردیم، و آنها گفتند: ما شما را فرستادگانیم [از سوی خداوند].

گفتند: شما جز انسانهایی همانند ما نمی‌باشید، و خدا چیزی نفرستاده؛ شما نمی‌گویید جز دروغی چند.

گفتند: ما بی‌گمان فرستادگانی به سوی شما هستیم، این را پروردگارمان داند.

و بر ما جز رساندن آشکار نمی‌باشد.

گفتند: ما شما را به فالی بد گرفته‌ایم، و اگر پایان ندهید شما را سنگسار می‌کنیم، و از ما به شما می‌رسد کیفری پردرد.

گفتند: فالِ بدِ شما با شماست اگر بیندیشید؛ بلکه شما مردمی تجاوزکارید.

و از دورترین نقطه شهر مردی شتابان آمد. گفت: هموطنانم! فرستادگان را پیروی کنید.

کسانی را پیروی کنید که از شما مزدی نمی‌خواهند و خود رهیافته‌اند.

چیست مرا که نپرستم کسی را که مرا آفریده‌است، و همه به سوی او بازگردانده می‌شوید؟

آیا به جای او خدایانی را برگزینم که اگر آن مهرگسترِ گزندی را برای من خواهد، نه شفاعتشان مرا سود می‌بخشد و نه می‌توانند مرا رهایی بخشند؟

در آن صورت در بیراهه‌ای نمایانم، بی‌تردید.

من به پروردگارتان گرویده‌ام، پس به سخنانم گوش فرا دهید.

[و سرانجام شهیدش کردند،] گفته شد: به بهشت در آی. گفت: ای کاش هموطنانم می‌دانستند،

که پروردگارم مرا آمرزید، و از نواختگانم گردانید.

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنۢ بَعْدِهِ مِن جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خُمِدُونَ

يَحْسِرَةً عَلَىٰ الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ

وَإِن كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ

وَعَايَهُ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ

لِيَأْكُلُوا مِن ثَمَرِهِۦ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنۢ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ

وَعَايَهُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

و ما پس از [شهادت وی، بر سرِ قومش هیچ سپاهی از آسمان نفرستادیم و فرو فرستنده نبودیم، بی تردید.

آن تنها فریادِ آسمانی بود، که همه به خاموشی گراییدند.

دریغا بر بندگان! پیامبری نیامدشان مگر آنکه او را مسخره می‌کردند.

آیا ندیدند که پیش از ایشان چه نسل‌هایی را به تباهی بردیم؛ آنها هرگز به سوبیشان باز نمی‌گردند.

و همگی‌شان نزدِ ما گردآوری شوند.

و زمین پژمرده آنان را نشانه‌ایست؛ ما آن را زنده کردیم و دانه‌ها از آن برآوردیم که از آن خورند.

و در آن باغها از نخل‌ها و انگورها پدید آوردیم، و چشمه‌سارانی که در آن می‌جوشند.

تا از میوه آن و از دسترنج‌شان [روزی خورند، آیا پاس نمی‌دارند؟

منزه است خدایی که انواع جفت‌ها را بیافرید، از آنچه زمین می‌رویاند و از خودشان و از آنچه نمی‌دانند.

شب نیز آنان را نشانه‌ای است، ما روز را از آن برمی‌گیریم، به ناگاه در تاریکی فرو مانند.

خورشید نیز به سوی قرارگاهش روان است؛ این نظم آفرینی است از آن دانای توانمند.

برای ماه نیز منزلگاههایی نهاده‌ایم، تا سرانجام چون شاخه خشکیده خرما باز می‌گردد.

نه خورشید را سزد که به ماه رسد و نه شب بر روز پیشی جوید؛ و همه در سپهری شناورند.

وَعَايَةُ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ

وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا^{٢٢} هَٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و آنان را نشانه‌ای است که ما فرزندانشان را برنشان‌دیم در کشتی‌هایی که گرانبارند.

و همانندش برایشان مرکبهایی آفریده‌ایم که بر آن سوار می‌گردند.

و اگر بخواهیم غرقشان می‌سازیم. پس فریادرسی نمی‌یابند و روی رهایی نمی‌بینند.

مگر اینکه رحمتِ ما شامل حالشان گردد، و بهره‌ور شوند تا زمانی چند.

و چون بدیشان گفته شود: از آنچه پیش رو و پشت سر دارید بهراسید، تا شاید بر شما مهر آرند، [نمی‌شنوند].

و هیچ نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان بدانان نمی‌رسد، مگر اینکه از آن روی‌گردانند.

و چون به آنان گفته شود: از آنچه خدا روزیتان کرده ببخشید، کافران به مؤمنان گویند: آیا ما کسی را خوراک دهیم که اگر خدا می‌خواست، خود خوراکش می‌داد؟ شما جز در گمراهی آشکار نمی‌باشید.

و می‌گویند: این وعده کی است، اگر راست می‌گویید؟

آنان جز فریادی مرگبار را انتظار نمی‌برند که فروگیردشان، آنگاه که سرگرم ستیزه‌اند.

آنگاه که نتوانند حتی وصیتی کنند، یا به سوی کسانشان برگردند.

در صور دمیده شود، و همه از گورها به سوی پروردگارشان شتابند.

گویند: وای بر ما! چه کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت؟ این همان است که خدا وعده داده است، و پیامبران درست می‌گفتند.

[آری،] آن تنها یک فریاد است، و به ناگاه همه در پیشگاهِ ما باشند.

امروز بر هیچ کس ستمی نمی‌رود، و جز آنچه کرده‌اید پاداش نمی‌یابید.

إِنَّ أَصْحَبَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ

۵۶

هُم وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِونَ

۵۷

لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُم مَّا يَدْعُونَ

۵۸

سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ

۵۹

وَأَمْتَرُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ

۶۰ حزب ۱۷۸

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىٰ ءَادَمَ أَن لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطٰنَ ۖ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

۶۱

وَأَنِ اعْبُدُونِ ۚ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۶۲

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ

۶۳

هَٰذِهِ ۖ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

۶۴

أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

۶۵

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۶۶

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ

۶۷

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ

۶۸ ر ۳۸۵

وَمَن تُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ

۶۹

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُٗٓ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ

۷۰

لِيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ

بی‌گمان، بهشتیان امروز سرگرم و مسرورند.

آنان با همسرانشان در سایه‌ساران، بر تختها تکیه کرده‌اند.

در آنجا برایشان میوه‌هاست و هر چه بخواهند.

درود! این گفتاری است از پروردگاری مهربان [که می‌شنوند].

ای گنهکاران! امروز [از بی‌گناهان جدا شوید.

ای آدم‌زادگان! آیا با شما پیمان نبسته‌بودم که: شیطان را– که دشمن آشکار شماست– نپرستید؟

و اینکه: مرا بپرستید؛ این راهی است راست، [بی‌تردید].

او گروه زیادی از شما را به گمراهی برد؛ آیا اندیشه نمی‌کردید؟

این همان دوزخی است که بدان وعده داده شدید.

امروز بدان درآیید، به خاطر کفری که می‌ورزیدید.

امروز بر دهانهایشان مهر می‌نهم، و دستهایشان با ما سخن می‌گویند، و پاهایشان گواهی می‌دهند بدانچه می‌کردند.

اگر بخواهیم، دیدگانشان را بی‌فروغ می‌سازیم، آنگاه آهنگِ راه کنند؛ ولی چگونه می‌بینند؟

اگر بخواهیم، آنها را در جایگاهشان مسخ می‌کنیم، تا نتوانند بروند یا که برگردند.

هرکس را عمری دراز دهیم، در آفرینش فرو کاسته‌اش می‌سازیم، آیا خرد نمی‌ورزند؟

ما هرگز به او [پیامبر] شعر نیاموخته‌ایم و در خورِ او هم نیست؛ این مگر اندرزی و قرآنی آشکار نمی‌باشد.

تا زندگان را بیم دهد و سخن بر کافران سزا گردد.

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا
مَلِكُونَ

آیا نمی‌نگرند که با **دستانِ** [قدرت خویش، برایشان چارپایانی آفریده‌ایم که مالکِ آن هستند؟

۷۲

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ

و آنها را رامشان ساختیم، تا برخی را سوار شده و برخی را خوراکِ خود سازند.

۷۳

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

برای آنان در آنها بهره‌ها و نوشیدنی‌هاست. آیا سپاس نمی‌گزارند؟

۷۴

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ءَالِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ

و به جای خدا خدایانی برگزیده‌اند، تا مگر یاری یابند.

۷۵

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ

اما آنان نمی‌توانند یاریشان دهند، بلکه اینان سپاهییانی هستند که در خدمتِ آنانند.

۷۶

فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

پس گفتارشان اندوهگینت نگرداند؛ ما می‌دانیم آنچه را نهان و آنچه را آشکار می‌سازند.

۷۷

أَوْ لَمْ يَرَ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ

آیا انسان ندانسته که ما او را از نطفه‌ای آفریده‌ایم، و اکنون او ستیزه‌گری آشکار می‌باشد.

۷۸

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَمَ وَهِيَ رَمِيمٌ

برای ما مثلی زده و آفرینش خود را از یاد برده است؛ گوید: این استخوانها را که پوسیده‌است چه کسی زنده می‌سازد؟

۷۹

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

بگو: همان زنده‌اش کند که نخستین بار آن را پدید آورد، و او بر هر آفرینشی داناست بی‌تردید.

۸۰

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ تُوقَدُونَ

همو که برایتان از درختِ سبز آتش آفرید، که بدان آتش افروزید.

۸۱

أَوْ لَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

آیا کسی که آسمانها و زمین را آفریده است توانا نیست که همانندشان را پدید آرد؟ آری، او آفریدگاری داناست بی‌تردید.

۸۲

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

فرمان اوست که چون چیزی را اراده کند همین که بدان گوید: باش؛ می‌باشد.

۸۳

فَسُبْحَنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

پس منزّه است کسی که ملکوت هر چیزی به دست اوست، و شما به سوی او بازگردانده می‌شوید.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	سوگند به صف زندگان که صف زده‌اند،
۳۸۶ ر منزل ۶	وَالصَّافَّاتِ صَفًّا	
۲	فَالزَّجَرَاتِ زَجْرًا	و به بازدارندگان که باز می‌دارند،
۳	فَالتَّلِيلَاتِ ذِكْرًا	و به آنان که تلاوت کنندگا [نِ قرآ] نند،
۴	إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ	که معبود شما یگانه است، بی‌تردید.
۵	رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا رَبُّ الْمَشْرِقِ	پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، و آنکه خاوران را آفرید.
۶	إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ	ما آسمانِ دنیا را آراستیم با زیور ستارگان [که می‌بینید].
۷	وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ	و آن را نگاه داشتیم از شرّ هر شیطانی که سرکشید.
۸	لَّا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ وَيُقَذَّفُونَ مِّنْ كُلِّ جَانِبٍ	نمی‌توانند به [اسرار] عالم بالا گوش فرا دهند و از هر سو رانده می‌شوند.
۹	دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ	رانشی شدید؛ و کیفری همیشگی دارند.
۱۰	إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ	مگر کسی که ربایشی برباید؛ که آرزخی درخشان در پی‌اش افتد.
۱۱	فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مِّنْ خَلْقًا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّنْ طِينٍ لَّا زَبٍ	اینک از ایشان [/ کافران بپرس: آیا آفرینش آنان استوارتر است یا آنانی که آفریده‌ایم؛ ما آنان را آفریده‌ایم از گلی که چسبنده می‌باشد.
۱۲	بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ	بلکه تو در شگفت شده‌ای، و آنان مسخره می‌کنند.
۱۳	وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ	و چون اندرزشان دهند، پذیرا نمی‌گردند.
۱۴	وَإِذَا رَأَوْاٰ آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ	و چون نشانه‌ای را ببینند، به تمسخر می‌گیرند.
۱۵	وَقَالُوا إِن هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ	و می‌گویند: این مگر جادویی آشکار نمی‌باشد.
۱۶	أَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ	به راستی، آنگاه که مُردیم و خاک و استخوان شدیم آیا برانگیخته می‌گردیم؟
۱۷	أَوْ عَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ	و نیز پدرانمان، که نیاکان ما بودند؟!
۱۸	قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ	بگو: آری، و در حالی که شما خوار و ناچیزید.
۱۹	فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ	آن تنها یک صداست، پس ناگهان همه به تماشا خیزند.
۲۰	وَقَالُوا يَوَيْلَنَا هَٰذَا يَوْمُ الدِّينِ	و گویند: ای وایمان، این روزی است که جزا یابند.
۲۱	هَٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِۦ تُكَذِّبُونَ	آری، این همان روزِ داوری است که آن را دروغین خواندید.
۲۲ حزب ۱۷۹ ۳۸۷ ر	أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ	اینک ستمگران و همتایانشان و آنچه را به جای خداوند می‌پرستیدند گرد آرید.
۲۳	مِن دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْحَجِيمِ	آنگاه آنان را به راهِ دوزخ رهنمون گردید.
۲۴	وَقَفُّوهُمْ إِنَّهُمْ مَّسْئُولُونَ	و بازشان دارید که بازخواست می‌گردند.

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصِرُونَ

شما را چه می‌شود که به یاری هم برنمی‌خیزید؟!

۲۶

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ

آری، اینان امروز از در تسلیم درآمدند!

۲۷

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

و برخی روی به دیگران کرده، می‌پرسند...

۲۸

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ

گویند: آیا این شما بودید که بر ما از در دوستی در آمدید؟!

۲۹

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

گویند: بلکه این شما بودید که گرونده نبوده‌اید.

۳۰

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍۭ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِينَ

ما را بر شما سلطه‌ای نبود، بلکه شما خود مردمِ سرکشی بودید.

۳۱

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ

اکنون فرمان پروردگارمان بر ما تحقق یافت، و ما از آنانیم که چشندگان [عذاب اند.

۳۲

فَأَعْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غٰوِينَ

و شما را به گمراهی بردیم، ما خود از کسانی بودیم که گمراهند.

۳۳

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

پس آنان در چنین روزی در عذاب انبازند.

۳۴

إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

آری، ما این گونه رفتار می‌کنیم با کسانی که گنهکارند.

۳۵

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ

اینان بودند که چون می‌گفتندشان: «جز خدایِ یگانه خدایی نیست» سرکشی می‌کردند.

۳۶

وَيَقُولُونَ إِنِنَّا لَتَارِكُوا ءَالِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ

می‌گفتند: آیا ما رهاکننده خدایانمان باشیم، به خاطر شاعری که جنون دارد؟!

۳۷

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ

بلکه او [پیامبر] حق را آورده، و تصدیقگر پیامبرانی است که پیش از او بودند.

۳۸

إِنَّكُمْ لَذَائِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ

و این شمايید که چشندگانِ کیفرِ پردردید.

۳۹

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و پاداش نمی‌یابید مگر آنچه می‌کردید.

۴۰

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

مگر بندگانِ پاکبازِ خداوند.

۴۱

أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ

که آنان روزیِ دانسته‌ای دارند:

۴۲

فَوَاكِهَ وَهُم مُّكْرَمُونَ

انواع میوه‌ها؛ و همواره مورد احترام می‌باشند...

۴۳

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ

در باغ‌هایی پرناز و نعمتند؛

۴۴

عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ

بر تخت‌هایی که روبروی یکدگرند؛

۴۵

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ

با جامی از می‌ناب که برایشان بگردانند،

۴۶

بَيِّضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ

[باده‌ای سپید و درخشان که لذتبخش است برای کسانی که آشامند؛

۴۷

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ

نه در آن بی‌خردی است و نه بدان مدهوش می‌گردند.

۴۸

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ

و نگاه فرو افتادگانِ فراخ چشم را در کنار خود دارند.

۴۹

كَأَنَّهُنَّ بَيِّضٌ مَّكْنُونٌ

گویی که تخم پرندگانند که زیر پرند.

۵۰

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

آنگاه برخی از آنان رو به دیگری کرده می‌پرسند...

۵۱

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ

یکی‌شان گوید: [در دنیا] مرا همنشینی بود،

يَقُولُ أَعِنَّكَ لِمَنِ الْمُصَدِّقِينَ

أَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَدِينُونَ

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ

فَاطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ

قَالَ تَأَلَّاهُ إِنْ كِدَتْ لِتُردِّينِ

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَمِلُونَ

أَذَلِّكَ خَيْرٌ نُّزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ

إِنَّا جَعَلْنَهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ

طَلَعَهَا كَأَنَّهٗ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ

فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا عِبَادَهُمْ صَالِينَ

فَهُمْ عَلَىٰ عَآثِرِهِمْ يُهَرَّغُونَ

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

وَلَقَدْ نَادَلْنَا نُوحًا فَلَنِعَمَ الْمُجِيبُونَ

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

که می‌گفت: آیا تو واقعاً از کسانی هستی که [رستاخیز را] راست می‌دانند...

آیا چون ما مردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا ما را برای پاداش برانگیزند؟

[سپس گوید: آیا شما از او خبر دارید؟

آنگاه فرا نگرَد، و در میانه دوزخش بیند!

گوید: نزدیک بود مرا به تباهی در افکنی، به خدا سوگند!

اگر نعمتِ پروردگارم نبود، اکنون از کسانی بودم که به دوزخ آیند.

[آنگاه به دوستان بهشتی‌اش گوید: آیا ما دیگر نخواهیم مرد،

مگر همان مردنِ نخستین‌مان؟ و ما هرگز عذاب نخواهیم شد؟!]

به راستی که این همان کامیابی بزرگ می‌باشد.

و برای چنین پاداشی، باید کوشندگان کوشند.

آیا این بهتر است یا درخت «زَقُوم» که پذیرایی بدان شوند؟

ما آن را مایه عذاب گردانده‌ایم برای مردمی که ستمکارند.

آن [/ زَقُوم درختی است که از بنِ دوزخ روید.

میوه‌اش به کله‌های شیاطین مَآند.

دوزخیان خورنده آوند و شکمها را از آن انباشته می‌سازند.

آنگاه بر روی آن آمیزه‌ای از آبِ جوشان نوشند.

آنگاه بازگشت‌شان به سوی دوزخ می‌باشد.

اینان پدران‌شان را از گمراهان دیدند،

پس، در پی‌شان شتابانند.

و پیش از اینان نیز بیشتر پیشینیان به گمراهی رفتند.

با آنکه ما در میان‌شان هشداردهندگانی فرستادیم، [که هشدارشان دهند].

اینک بنگر که چگونه بود فرجام کسانی که هشدار داده شدند.

مگر بندگان پاکبازِ خداوند.

به راستی، نوح فرامان خواند، و چه نیکو پاسخ دهنده بودیم، بی‌تردید.

و ما او و کسانش را رهانیدیم از آن گرفتاریِ شدید.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ

و دودمانش را مقرر داشتیم که بر جا مانند.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

و برایش نامی نیک نهادیم در میان کسانی که آیندگان آیند.

سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعِلْمِينَ

درود بر نوح، در میان کسانی که در این جهان زیند.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما این گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکوکارند.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

به راستی او از بندگان ما بود که با ایمانند.

ثُمَّ أَعْرِفْنَا الْآخِرِينَ

آنگاه غرقه ساختیم دیگران را [که جز آنان بودند].

وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ

و ابراهیم نیز از پیروانش بود، بی‌تردید؛

إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

آنگاه که با دلی پاک به پروردگارش گرایید؛

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ

آنگاه که به پدر و قومش گفت: چه می‌پرستید؟

أَيْفَاكَ ءَالِهَةٌ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ

آیا جز خدا، خدایانِ دروغین را می‌خواهید؟

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

پس چگونه گمانی به پروردگارِ جهانیان دارید؟

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي التُّجُومِ

آنگاه نگاهی به ستارگان افکند،

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ

و گفت: من بیمارم، بی‌تردید!

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ

و آنان روی برتافته، پشت به او کردند.

فَرَاغَ إِلَى ءَالِهِتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

پس در نهان نزد خدایانشان رفت و گفت: آیا [چیزی نمی‌خورید!]

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ

شما را چه می‌شود که سخن نمی‌گویید!

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ

آنگاه به شدت بر پیکرشان کوبید.

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ

و آنان سراسیمه رو به سویش آوردند.

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

گفت: آیا چیزی را می‌پرستید که خود تراشیدید!

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

با آنکه خدا شما را آفریده و آنچه را که می‌سازید!

قَالُوا أَبْنَاؤُا لَهُ بَنَيْنَا فَالْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ

گفتند: برایش بنایی پی افکنید و او را در آتش اندازید.

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ

آنگاه برایش نیرنگی درافکندند، و ما مقرر داشتیم که در ذلت فرومانند.

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ

[ابراهیم گفت: من به سوی پروردگارم رهسپارم، او به زودی رهبریم خواهد کرد.

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ

پروردگارا! عطایم کن از شایستگان [فرزند].

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ

پس، مژده دادیمش به بردبار پسری [دلیند].

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي

و چون در کار همپای او رسید، [ابراهیم گفت: فرزندم! من در خواب دیده‌ام که تو را سر می‌برم، بنگر که چه می‌بینی؟ گفت: ای پدر! آنچه مأمور بدان هستی به جای آور، اگر خدا خواهد مرا از کسانی خواهی یافت که شکیابند.

سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ

و چون هر دو تسلیم شدند و گونه‌اش را به خاک افکند،

وَنَدَيْتَهُ أَنْ يَأْبُرَهِيمُ

ندایش دادیم که ای ابراهیم!

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّعْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

خوابت را راست آوردی؛ ما این گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکوکارند.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ

و این بی‌تردید آزمون‌ی نمایان بود.

وَفَدَيْنَهُ بِذَبِیحٍ عَظِيمٍ

و به جای وی قربانی بزرگی را پذیرفتیم.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

و برای وی در میان آیندگان نامی نیک نهادیم.

سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

درود بر ابراهیم.

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما بدین‌گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکوکارند.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

او از بندگانِ ماست که با ایمانند.

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

و به اسحاق— که پیامبری از شایستگان بود— مژده‌اش دادیم.

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ

و به او و به اسحاق برکت دادیم؛ و از دودمانِ آنان، برخی به نیکی گراییدند و برخی آشکارا به خود ستم کردند.

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

همانا ما به موسی و هارون نعمت عطا کردیم.

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

و آنان و قومشان را از آن گرفتاری بزرگ رهانیدیم.

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

و برای آنکه پیروز شوند یاریشان دادیم.

وَعَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ

و به آن دو، کتابی روشنگر عطا کردیم.

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

و هر دو را به راه راست رهنمون شدیم.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ

و برای آنان در میانِ آیندگان، نامی نیک نهادیم.

سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

درود بر موسی و هارون.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما این گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکوکارند.

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

آنان از بندگانِ مؤمنِ ما بودند.

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

و الیاس [نیز] از پیامبران بود، بی‌تردید.

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که به قومش گفت: آیا پروا نمی‌گیرید؟

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَلْقِينَ

آیا [بتِ «بعل» را می‌پرستید، و بهترین آفرینندگان را رها می‌سازید؟

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ عَابَائِكُمُ الْأُولِينَ

خدای را که پروردگارِ شما و پروردگارِ نیاکانِ شماست که پیش از شما بودند؟

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

سَلَّمَ عَلَى آلِ يَاسِينَ

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ حَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَدِيرِينَ

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ

وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ

وَبِالْأَيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ

فَالْتَقَمَهُ الْخَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ

لَلِثَبِّ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ

وَأَثْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

فَعَامَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ

فَاسْتَفْتِهِمَ الرِّبَّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ

پس دروغگویش خواندند؛ و بی‌گمان خود [برای حساب و عذاب احضار می‌گردند.

مگر آنان که بندگانِ پاک‌باخته خداوندند.

و برای وی نامی نیک نهادیم در میان کسانی که آیندگان آیند.

درود بر کسانی که از پیروان الیاسند.

ما این گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکوکارند.

او از بندگانِ ماست که با ایمانند.

لوط نیز از کسانی بود که به پیامبری فرستاده شدند.

آنگاه او را رهانیدیم و نیز همه کسانی را که از خاندانِ وی بودند.

مگر پیرزنی که از واپس گرایان بود.

آنگاه تباه کردیم دیگرانی را که بر جا ماندند.

و شما بر ویرانه‌هایشان بامدادان می‌گذرید؛

و نیز شامگاهان، آیا خرد نمی‌ورزید؟

یونس نیز از پیامبران بود، بی‌تردید.

آنگاه که به سوی کشتی گرانبار گریزان گردید.

و چون [سرنشینان با هم قرعه افکندند، بیرون انداختنی گردید.

و او را ماهی— در حالی که در خور ملامت بود— فرو بلعید.

و اگر این نبود که از تسبیح گویان بود،

تا روزی که برانگیخته می‌گردند در شکم آن [ماهی جایگزین می‌گردید.

ما او را در حالی که بیمار بود به هامون درافکندیم.

و بر سر او کدو بنی رویاندیم.

و او را به سوی یکمدهزار تن یا بیشتر [به پیامبری فرستادیم.

و آنان [به وی گرویدند، و ما تا چندی [از مواهبِ خویش بهره‌مندشان کردیم.

پس، از آنان بپرس: آیا دختران از آن پروردگار توست و پسران از اینانند؟!

یا آنکه فرشتگان را مادینه آفریده‌ایم و آنان گواهِ آن بودند؟!

هان اینان با این دروغ پردازیشان می‌گویند:

خداوند فرزند آورده! ولی آنان بی‌گمان دروغ‌گویند.

آیا دختران را بر پسران برگزیده خداوند؟

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

شما را چه می‌شود، چگونه حکم می‌رانید؟

۱۵۵ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

آیا پند نمی‌گیرید؟

۱۵۶ أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ

یا آنکه [بر گفته خود] دلیل روشنی دارید؟

۱۵۷ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

پس نوشته خود را بیاورید، اگر راست می‌گویید.

۱۵۸ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

و میانِ خدا و جنیان پیوندی انگاشتند، و جنیان به خوبی دانسته‌اند که خود [برای حساب و عذاب احضار می‌گردند.

۱۵۹ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ

و خدا منزّه است از آنچه می‌گویند.

۱۶۰ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

مگر بندگانِ پاکیزه خداوند.

۱۶۱ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ

بی‌گمان شما و آنچه را که می‌پرستید،

۱۶۲ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْنِينَ

هرگز بر ضد وی گمراه‌گر نمی‌باشید،

۱۶۳ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ الْجَحِيمِ

مگر کسی را که خود به دوزخ آید.

۱۶۴ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ

و هیچ یک از ما [فرشتگان نیست، مگر آنکه جایگاه معینی دارد.

۱۶۵ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ

و این ماییم که صف در صف گوش به فرمانیم.

۱۶۶ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ

و این ماییم که تسبیح گویانیم.

۱۶۷ وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ

و گرچه آنان [/ مشرکان پیوسته می‌گفتند:

۱۶۸ لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ

اگر کتابی از پیشینیان نزد ما می‌بود،

۱۶۹ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

بی‌گمان از کسانی بودیم که بندگان پاکبخته خداوندند؛

۱۷۰ فَكَفَرُوا بِهِ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

ولی بدان [قرآن کفر ورزیدند؛ و زودا که بدانند.

۱۷۱ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ

و فرمان ما درباره بندگان فرستاده ما قطعی گردید،

۱۷۲ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ

که آنان بی‌گمان چیره می‌گردند.

۱۷۳ وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

و این سپاه ماست که پیروزند.

۱۷۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ

پس از آنان روی برگردان، تا زمانی چند.

۱۷۵ وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

و ببینی‌شان و به زودی که ببینند.

۱۷۶ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

آیا عذاب ما را شتابزده می‌خواهند؟

۱۷۷ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ

پس، آنگاه که [عذاب ما] در سراهایشان فرود آید، هشدار یافتگان چه بامداد بدی دارند.

۱۷۸ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ

و از ایشان روی برگردان تا زمانی چند.

۱۷۹ وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

و ببین که به زودی بینند.

۱۸۰ سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

منزه است پروردگارت، پروردگار پیروزمند، از آنچه می‌گویند.

۱۸۱ وَسَلَّمْ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

و درود بر پیامبران.

۱۸۲ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و سپاس ویژه خداست پروردگار جهانیان.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ صَّ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ	۳۹۱ ر
۲	بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ	
۳	كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَعَلَىٰ حِينٍ مَّناصِ	
۴	وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِّنْهُمْ ^ط وَقَالَ الْكَاْفِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ	
۵	أَجْعَلِ الْأِلَٰهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا ^ط إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ	
۶	وَانْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ ^ط الْهَيْتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ	
۷	مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ ^ط إِنَّ هَذَا إِلَّا خُتِلَاقٌ	
۸	أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِيَّ بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابٍ	
۹	أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ ^ط الْوَهَّابِ	
۱۰	أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ^ط فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَبِ	
۱۱	جُنُدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ	
۱۲	كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ	
۱۳	وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَبُ لُيْكَةَ ^ط أُولَٰئِكَ الْأَحْزَابُ	
۱۴	إِنْ كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابٍ	
۱۵	وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ	۳۹۲ ر
۱۶	وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ	

صاد. به قرآنِ پندآموز سوگند.

در حقیقت کافران در سرکشی و ستیزند.

چه بسیار نسل‌ها که پیش از ایشان به تباهی بردیم، و به فریاد آمدند، ولی زمانی نمانده‌بود که بگریزند.

و از اینکه پیامبری از خودشان برایشان آمده در شگفت شدند، و کافران گفتند: این جادوگری است که بسیار دروغ می‌گوید.

آیا خدایان را خدایی یگانه انگارند؟ این چیزی است بسیار شگفت بی‌تردید.

و سرانشان به راهِ خود رفته و گفتند: بروید و بر خدایاتان پایداری ورزید، این همان چیزی است که برای ما در نظر دارند.

ما چنین چیزی را در واپسین آیین [نیز] نشنیده‌ایم، این جز آیین ساختگی نمی‌باشد.

آیا از میانِ ما قرآن بر وی فرود آمده‌است؟ [نه بلکه اینان درباره قرآن من تردید می‌کنند، بلکه هنوز عذابم را نچشیده‌اند.

یا گنجینه‌های رحمت پروردگارِ پیروزمندِ بخشنده‌ات را نزدِ خود دارند؟

یا فرمانروایی آسمانها و زمین و مابین آنها از آنهاست؛ پس در ریسمانها برشوند.

در آنجا سپاهک شکست خورده‌ای از گروه‌هایند.

پیش از آنان قوم نوح و عاد و فرعونِ پر خدم و حشم بودند که دروغین خواندند.

و ثمود و قوم لوط و اصحابِ ایکه [/ قومِ شعیب ، که فرقه‌هایی بودند.

و هر یک به نوعی پیامبران را دروغین خواندند، پس عذابِ بر آنان مسلّم شد.

اینان جز یک فریادِ مرگبار را که آن را بازگشتی نیست انتظار نمی‌برند.

و گفتند: پروردگارا! بهره ما را [از عذاب به ما بده، پیش از آنکه روز حساب فراز آید!

أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۖ إِنَّهُ
وَءَاوَابٌ

۱۸

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ

۱۹

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَّهُ أَوَّابٌ

۲۰

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ ۖ وَعَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ

۲۱
حزب
۱۸۲

وَهَلْ أَتَاكَ نَبُوءُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ

۲۲

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ ففَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ
بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ

۲۳

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةً وَاحِدَةً
فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ

۲۴
سجده
مستحب

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ
فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ ۖ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۝

۲۵

فَغَفَرْنَا لَهُ ۖ ذَٰلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّعَآبٍ

۲۶

يَدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ
النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ
إِنَّ الَّذِينَ يَظْلُمُونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ بِمَا
نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ

بر آنچه می‌گویند؛ شکيبا باش؛ و بنده ما داودِ توانمند را به
ياد آور، که بسيار توبه‌کننده بود.

ما کوهها را رام ساختيم، که هر شام و بام همنوا با وی
تسبيح می‌گفتند.

و پرندگان را گرد آورديم که همه بازگردنده به سوی اويند.

و حکومتش را استواری داديم، و به او حکمت و دانشی عطا
کرديم که میانِ حق و باطل داوری می‌کرد.

آيا داستانِ آن دادخواهان تو را رسيد، که از نمازخانه
برآمدند؟

آنگاه که بر داود درآمدند، و او از ايشان ترسيد، گفتند:
مترس، ما دو دادخواهيم که يکی بر ديگری ستم کرده،
اکنون میان ما به حق داوری فرما و ستم روا مدار، و
رهنمايمان به راهی خداپسند.

اين برادرِ من، دارای نودونُه ميش است و مرا يک ميش؛ و
او می‌گويد: آن يکی را هم به من بسپار، و در سخن بر من
چيرگی دارد.

[داود] گفت: اينکه ميشت را افزون بر ميشهايش خواسته
بی گمان بر تو ستم کرده، و بسياری از شريکان در حق
يکديگر ستم روا می‌دارند، مگر کسانی که گرويده و کارهای
شايسته کرده‌اند، و اينان چه اندکنند! و داود دانست که ما
او را آزموده‌ايم، از اين‌رو از پروردگارش آمرزش خواست و
به سجده در افتاد و توبه کرد.

و ما اين ماجرا را بر او بخشيديم؛ و او از کسانی است که
نزد ما مقامی والا و فرجام خوشی دارند.

ای داود! ما تو را در زمین جانشين نهاديم؛ پس در میان
مردم به حق داوری کن، و از هوی و هوس پیروی مکن، که
تو را از راهِ خدا منحرف می‌سازد؛ بی‌گمان کسانی که از راهِ
خدا منحرف می‌گردند، به خاطر اينکه روز حساب را از ياد
برده‌اند، کيفری سهمگين دارند.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ

۲۸

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

۲۹

كِتَبٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا ءَايَاتِهِ ۖ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ

۳۰

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ ۚ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ

۳۱

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّفِنتُ الْحِيَادُ

۳۲

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ

۳۳

رُدُّوهَا عَلَيَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ

۳۴

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ ۖ وَالْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِ ۖ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ

۳۵

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا ۖ لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

۳۶

فَسَخَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ

۳۷

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ

۳۸

وَعَاخِرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

۳۹

هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ ۖ بَغَيْرِ حِسَابٍ

۴۰

وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ

۴۱

ر ۳۹۴

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ ۖ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۖ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ ۚ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ

۴۲

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ ۖ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ

ما آسمان و زمین و مابین آنها را بیهوده نیافریده‌ایم، این پندار کسانی است که کفر ورزیدند، پس وای از آتش دوزخ بر کسانی که کفر ورزیدند.

آیا کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند را چون فسادگران در زمین می‌گردانیم، یا پارسایان را چون کسانی می‌شماریم که تبهکارند؟

این کتابی مبارک است که بر تو فرستادیم، تا در آیاتش بیندیشند، و تا خردمندان پند آموزند.

ما به داود سلیمان را بخشیدیم. چه نیکو بنده‌ای! او بسیار بازگشت کننده بود [سوی خداوند].

هنگامی که شامگاهان اسبانِ چابک را عرضه بر او کردند،

گفت: چنان شیفته اسبان شدم که از یادِ پروردگارم به غفلت فرو ماندم، تا [خورشید] از دیدگانش نهان گردید.

آنگاه گفت: آنها را نزدِ من بازگردانید. آنگاه دستی بر ساقها و گردنهایشان کشید.

ما سلیمان را آزمودیم و بر تختش پیکری افکندیم؛ و او باز به درگاه ما آمد.

گفت: پروردگارا! مرا بیمارز و به من حکومتی عطا فرما که پس از من هیچ کس را نسزد، که تو بسیار بخشنده‌ای، بی‌تردید.

آنگاه باد را رامش ساختیم، که به فرمانش به آرامی روان می‌شد هر کجا خواهد.

و دیوان را [رامش ساختیم که بتّا یا غوّاص بودند.

و دیگرانی را که بسته به هم بودند پای در پابند.

این عطای ماست، بی‌شمار؛ پس ببخش یا که دست ببرند.

او را نزدِ ما منزلتی ویژه و سرانجامی است، ارزشمند.

و بنده ما ایّوب را به یاد آور، آنگاه که پروردگارش را ندا در داد: که شیطان به رنج و بلا مبتلایم کرد.

[گفتیم:] پایت را بر زمین بکوب! اینک این شستن گاهی است سرد و گوارا که می‌توانند از آن نوشند.

وَوَهَبْنَا لَهُٗٓ أَهْلَهُۥٓ وَمِثْلَهُمۡ مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِّأُولِي
الْأَلْبَابِ

۴۴

وَحُذِّ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبۡ بِهِۦ وَلَا تَحْنُثۡٓ إِنَّا وَجَدْنَاهُ
صَابِرًا نِّعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُٗٓ أَوَّابٌ

۴۵

وَاذْكُرْ عِبْدَنَا۟ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ أُولِيَ الْأَيِّدِ
وَالْأَبْصِرِ

۴۶

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ

۴۷

وَأَنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ

۴۸

وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ

۴۹

هَٰذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَّغَابِ

۵۰

جَنَّتِ عَدْنٍ مَّفْتَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ

۵۱

مُتَّكِنِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَكَهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابِ

۵۲
حزب
۱۸۳

وَعِنْدَهُمْ قَصِرَاتُ الزُّرُفِ أَتْرَابُ

۵۳

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لَيَوْمٍ أُحْصَابِ

۵۴

إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُٗ مِنْ تَفَادٍ

۵۵

هَٰذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ لَشَرَّ مَغَابِ

۵۶

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَبْسُ الْمِهَادُ

۵۷

هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقُ

۵۸

وَعَاخِرُ مِنْ شَكْلِهِۦٓ أَزْوَاجُ

۵۹

هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

۶۰

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَيَبْسُ
الْقَرَارُ

۶۱

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَرِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ

و کسانی را و همانندشان را به وی بخشیدیم، تا رحمتی از
سویِ ما و عبرتی برای خردمندان باشد.

و [به او گفتیم:] دسته‌ای ساقه به دستت گیر، و [همسرت
را] با آن بزن، و سوگند خود مشکن! ما او را شکيبا یافتیم.
چه نیکو بنده‌ای! او بسیار بازگشت کننده بود [سوی
خداوند]

و بندگانِ ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را به یادآور که از
توانمندان و دیده‌وران بودند.

ما آنان را با موهبتی ویژه ممتاز ساختیم، که سرای دیگر را
از یاد نمی‌بردند.

آنان نزد ما از برگزیدگان و نیکانند.

و اسماعیل و یسع و ذوالکفل را یاد کن، که همه از نیکانند.

این یادکردی است. و فرجام نیک از آن کسانی است که
پرهیزگارند.

باغهای جاویدان که درهایش بر آنان گشوده می‌باشد.

در آنجا [بر تختها] تکیه کرده‌اند و آنان را به میوه‌های
فراوان و نوشابه‌ها فراخوانند.

و در کنارشان همسرانی همسال و نار پستانند.

این است آنچه شما را برای روزِ حساب وعده داده‌اند.

در حقیقت، این روزی ماست که آن را پایانی نمی‌باشد.

این گونه است؛ و سرکشان را بد سرانجامی است، بی‌تردید:

دوزخی که در آن می‌سوزند، و آرامگاهی است بس پلید.

این جوشاب و چرکاب است که باید از آن چشند.

و جز اینها گونه‌گون عذابیهای دیگری دارند.

اینها گروهی‌اند که با شما واردِ دوزخ گردند. بر آنان درود
مباد، اینانند که در آتش فرود می‌آیند.

[به رهبرانشان گویند: بلکه بر شما درود مباد؛ این شما
بودید که این [عذاب را برای ما فراهم آوردید، و چه
قرارگاهی است ناپسند.

[سپس گویند: پروردگارا! هر که این [عذاب را برای ما
فراهم آورده، عذابش را در آتش افزون کن، چند برابر
[آنچه برای ما فراهم آوردند].

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ

۶۳

أَتَخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ

۶۴

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ

۶۵

۳۹۵ر

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِ إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

۶۶

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ

۶۷

قُلْ هُوَ نَبَوُّا عَظِيمٌ

۶۸

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ

۶۹

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ

۷۰

إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۷۱

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ

۷۲

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُو سَاجِدِينَ

۷۳

فَسَجَدَ الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

۷۴

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

۷۵

قَالَ يٰإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيدِيَّ
اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ

۷۶

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

۷۷

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَچِيمٌ

۷۸

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

۷۹

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

۸۰

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

۸۱

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ

۸۲

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا أُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

۸۳

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ

و گویند: ما را چه می‌شود که [در اینجا] نمی‌بینیم کسانی را که در دیدگاهِ ما از بدان بودند!

آیا ما آنان را به ریشخند گرفته‌ایم، یا دیدگان آنان را نمی‌بینند!

بی‌گمان این یک حقیقت است؛ کشمکشِ کسانی که در آتشند!

بگو: من تنها هشداردهنده‌ام، و جز خدایِ یگانه قهارِ معبودی نمی‌باشد.

پروردگار آسمانها و زمین و مابین آنها، آن آمرزگارِ توانمند.

بگو: آن خبری بزرگ می‌باشد،

که شما از آن رویگردانید.

مرا درباره «فرشتگان فرازین» هیچ دانشی نبود، آنگاه که ستیزه می‌کردند.

به من چیزی وحی نمی‌شود، مگر آنکه من هشداردهنده‌ام که آشکارا بیم می‌دهد.

آنگاه که پروردگارت به فرشتگان فرمود: من بشری را از گلِ خواهم آفرید.

و چون آن را نظام بخشیدم، و در آن از روحِ خویش دمیدم، سجده بدو برید.

پس فرشتگان همه به سجده درافتادند.

مگر ابلیس که تکبر کرد و از کافران گردید.

فرمود: ای ابلیس تو را چه بازداشت که برای چیزی که با دستانِ خود آفریده‌ام سجده آوری؟ آیا کبر ورزیدی یا از کسانی هستی که برتری جویند؟

گفت: من از او برترم؛ مرا از آتش آفریده‌ای و او را از خاکِ [غیر ارزشمند].

فرمود: از آن مقام بیرون شو، که تو از کسانی هستی که مطرودند.

نفرین من بر تو باد تا روزی که مردم برای پاداش بپاخیزند.

گفت: پروردگارا! پس مهلتم بده تا روزی که برانگیخته می‌گردند.

فرمود: تو از کسانی هستی که مهلت یافته‌اند.

تا روزِ زمانی معلوم [که همه بپاخیزند].

گفت: پس همه آنان را گمراه خواهم ساخت، به بزرگیت سوگند.

مگر کسانی از آنان که بندگانِ مخلصت باشند.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ

فرمود: حق می‌گویم و به حقیقت سوگند:

که دوزخ را آکنده خواهم ساخت، از تو و از همه کسانی از آنان که پیروت گردند.

لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ

بگو: برای این [دعوت مزدی از شما نمی‌خواهم، و من از کسانی نیستم که گزافه می‌گویند.

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ

این [قرآن نیست برای جهانیان مگر یک پند؛

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

و به یقین خبرش را خواهید دانست، پس از زمانی چند.

وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأُهُ بَعْدَ حِينٍ

۳۹. زمر	الرُّمَر: گروه‌ها	مکی	۷۵ آیه	۱۰ صفحه
---------	-------------------	-----	--------	---------

کتابی است فرو فرستاده شده از سوی خدایِ فرزانه پیروزمند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

ما این کتاب را به حق بر تو فرستادیم، پس خدا را– در حالی‌که دینت را برای وی خالص کرده‌ای– بپرست.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَأَعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

هان، دین ناب، از آن خداوند است، و کسانی که به جای او سرورانی برگزیده‌اند، [ادعایشان این است که: ما اینها را مگر برای آنکه ما را به خدا نزدیک گردانند پرستش نمی‌کنیم؛ بی‌گمان خدا درباره آنچه بر سر آن اختلاف دارند، میانشان داوری خواهد کرد؛ و خداوند هیچ دروغزنِ ناسپاسی را هدایت نخواهد کرد.

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

اگر خدا می‌خواست فرزندی برگزیند، از میان آنچه آفریده هرچه را می‌خواست برمی‌گزید، او منزّه است؛ اوست خدایِ یگانه قدرتمند.

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ ۚ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

آسمانها و زمین را به حق آفریده است، شب را بر روز و روز را بر شب می‌گسترَد، و خورشید و ماه را رام کرده‌است، همه تا سرآمدی معلوم روانند. هان او آمرزگاری است توانمند.

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّورُ

خَلَقَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ
لَكُمْ مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ
أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّن بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ
أَللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ
الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ
نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ
أُنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ
مِنَ أَصْحَابِ النَّارِ

أَمَّنْ هُوَ قَنِيتُ عَانَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْأَخِرَةَ
وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

قُلْ يَٰعِبَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي
هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ
أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

شما را از نفسی یگانه بیافرید، آنگاه جفتش را از آن پدید
آورد، و برای شما از چارپایان هشت‌گونه بیافرید، و شما را
در شکم مادرانتان آفرینشی پس از آفرینشی در
تاریکی‌های سه‌گانه پدید آورد. این است خدا پروردگار
شما، فرمانروایی از آن اوست. معبودی جز او نمی‌باشد. پس
به کدامین سو منحرف می‌گردید؟

اگر کفر بورزید، خداوند از شما بی‌نیاز می‌باشد، و برای
بندگان ناسپاسی را خوش نمی‌دارد، و اگر سپاس بگذارید
آن را برای شما زیبنده می‌داند. و هیچ بارداری بار دیگری
را بر نمی‌دارد، آنگاه بازگشت شما بسوی خداوند است، و او
شما را از آنچه کرده‌اید باخبر می‌سازد، او بدانچه در
سینه‌هاست داناست بی‌تردید.

هرگاه به آدمی رنجی رسد، پروردگارش را- انا به کنان-
همی‌خواند، و چون از سوی خویش به او نعمتی دهد
دعاهایی را که پیشتر به درگاهش داشته از یاد می‌برد، و
همتیانی برای خدا می‌گیرد تا مردم را از راه او منحرف
سازد. بگو با کفر خویش بهره‌ور باش اندکی، که تو از اهل
آتش.

[آیا این کافر برخوردار بهتر است یا آنکه پاسهایی از شب
را، گاه به سجده و گاه ایستاده نیایشگر است، و از آخرت
بیم و به رحمت پروردگارش امید می‌دارد؟ بگو: آیا دانایان
با نادانان برابرند؟ تنها خردمندانند که در می‌یابند.

بگو: ای بندگانم که گرویده‌اید، از پروردگارتان پروا کنید؛
برای کسانی که در این دنیا نیکی کنند، پاداشی نیکوست؛ و
زمین خدا گسترده است. بی‌گمان پاداشِ شکیباییان را
بی‌شمار دهند.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ ۚ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ ۚ عِبَادَهُ يَعْبَادِ فَاَتَّقُونَ

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ

لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنْبِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

بگو: من فرمان یافته‌ام که خدا را– در حالی که دینم را برای وی پیراسته‌ام– بپرستم.

و فرمان یافته‌ام که نخستین مسلمان باشم.

بگو: من اگر با فرمان پروردگارم مخالفت ورزم، از عذابِ روزی هولناک هراسانم.

بگو: من تنها خدا را– در حالی که دینم را برای وی پیراسته‌ام– می‌پرستم.

شما نیز هرچه می‌خواهید به جای او بپرستید؛ بگو: زینکاران کسانی‌اند که به خود و کسانشان در روز رستاخیز زیان زده‌اند؛ هان، این همان زینکاری آشکار می‌باشد.

آنان از فرازشان سایبانها از آتش و از فرودشان سایبانها دارند، این کیفری است که خدا با آن بندگانِش را بیم می‌دهد؛ ای بندگانم، از نافرمانیم بپرهیزید.

کسانی که از پرستش طاغوت سر باز زده، و به سوی خدا بازگشته‌اند، مژده بر آنان باد. پس مژده بر آن بندگانم باد،

که: سخن را می‌شنوندو بهترینش را پی می‌گیرند؛ اینانند که خدا هدایتشان کرده، و اینانند که خردمندانند.

آیا کسی که فرمان عذاب بر وی واجب آمده [از آن رهایی دارد؟] آیا تو می‌رهانی کسی را که در آتش جایگزین گردید؟

ولی کسانی که از پروردگارشان پروا دارند، برایشان غرفه‌هایی است که بالای آن غرفه‌های [دیگر] بنا شده؛ از فرودست آن جویباران جاری است. این وعده خداست و خدا وعده خلافی نمی‌کند.

مگر ندیده‌ای که خدا از آسمان آبی فرود آورد، آنگاه آن را به صورت چشمه‌سارانی در زمین روان ساخت؛ آنگاه با آن کشتِ گوناگون پدید آورد، آنگاه می‌خشکد و تو آن را زرد می‌بینی؛ آنگاه آن را خرد و خاشاک می‌سازد؛ بی‌گمان در این پندی است برای مردمی که خردمندند.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِٗٓ
فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَبِّهًا مِّثْلَ نَثَائِي تَقْشَعِرُّ
مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِٓ مَن يَشَآءُ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

أَفَمَنْ يَتَّبِعِ بَوَاجِهُهُ سُوٓءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ
لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَاَتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِن حَيْثُ لَا
يَشْعُرُونَ

فَاذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَآءُ مُتَشٰكِسُونَ وَرَجُلًا
سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَّيِّتُونَ

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ

آیا کسی که خدا سینه‌اش را برای اسلام گشوده‌است و او
برخوردار از نورِ پروردگارِ خویشتن است [همانند سخت
دلانِ گمراه است؟] پس وای بر کسانی که دل‌هایی سخت در
برابرِ یادِ خدا دارند؛ اینان در گمراهیِ آشکارند.

نیکوترین سخن را خدا فرستاده، کتابی همگون و هم‌نوا، که
از [تلاوت آن اندام کسانی که از خدایشان هراسانند به
لرزه درآید؛ آنگاه اندام و دل‌هاشان به یاد خدا گراید؛ این
رهنمود خداست که بدان هرکه را خواهد راه نماید، و هرکه
را خدا گمراه کند، راهنمایی نمی‌یابد.

آیا کسی که روزِ رستاخیز گزند عذاب را با چهره‌اش دور
می‌سازد [چونان کسی است که از آن در امان است؟] و به
ستمکاران گفته می‌شود: بپشید آنچه را که برای آن تلاش
می‌کردید.

پیشینیان آنان نیز دروغین خواندند، و عذاب از آنجا که
گمان نمی‌بردند به سراغشان آمد.

پس خدا به آنان در دنیا عذابی خفت‌بار چشانید، و عذابِ
آخرت سهمگین‌تر است اگر می‌دانستند.

در این قرآن، برای مردم از هرگونه مثلی زده‌ایم، باشد که
پند آموزند.

قرآنی عربی، بی هیچ کژی، باشد که پروا گیرند.

خداوند مثلی زده: مردی را که چند فرمانروای ناسازگار دارد
و مردی که تنها فرمانبر یک مرد است؛ آیا این دو به مثل
یکسانند؟ سپاس خدا را، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

بی‌گمان تو می‌میری و آنان نیز می‌میرند.

آنگاه روزِ رستاخیز نزدِ پروردگارتان با یکدیگر ستیزید.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُۥٓ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

۳۳

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۳۴

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

۳۵

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

۳۶

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُۥ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

۳۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ

۳۸

وَلَٰئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّيهِۚ أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِۚ ۚ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

۳۹

قُلْ يَتَقَوِّمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۴۰

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

پس کیست ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغی بدد، و گفتار راستی را که بر او عرضه شده دروغین خواند؟ آیا در دوزخ جایگاهی برای کافران نمی‌باشد؟

و آنکه راستی آورد و بدان باور داشت، اینانند که پرهیزگارانند.

اینان هرچه خواهند نزد پروردگارشان دارند، این پاداش کسانی است که نکوکارند.

تا خدا بدترین کاری را که کرده‌اند از آنان بزداید، و به نیکوترین کاری که کرده‌اند، پاداششان دهد.

آیا خدا بنده‌اش را بسنده نیست؟ و تو را از غیر او می‌ترسانند! و هر که را خدا گمراه کند راهنمایش نمی‌باشد.

و هرکه را خدا راه نماید، گمراه‌کننده‌ای نخواهد داشت؛ آیا خدا پیروزمندی نیست که انتقام می‌گیرد؟!

اگر از ایشان بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را آفریده‌است؟ البته خواهند گفت: خدا. بگو: چه می‌پندارید اگر خدا بخواهد آسیبی به من برساند، آیا آنچه را به جای خدا می‌خوانید می‌توانند آسیبش را برطرف سازند؟ یا اگر خیری برای من خواهد، آیا آنان می‌توانند بازدارنده رحمت او باشند؟ بگو: خدا مرا کافی است. که توکل کنندگان تنها توکل بر او کنند.

بگو: ای قوم من، هرچه در توان دارید انجام دهید، من نیز انجام می‌دهم؛ اما به زودی دانید:

که بر چه کسی عذاب رسواگر، آنگاه عذاب پایدار فرود می‌آید.

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أُولَؤُكَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَا فُتَدُوا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ

ما این کتاب را برای مردم به حق بر تو فرستادیم، پس هرکه راه یابد همانا به سود خود ره یافته است؛ و هرکه بیراه رود، همانا به زیان خود بیراه رفته است، و تو بر آنان نگهبان نمی باشی.

خدا جانها را به هنگام مرگ و نیز جانمایی را که نمرده اند به هنگام خواب، می گیرد؛ آنگاه آن [جانی را که مرگش را رقم زده است، نگاه می دارد، و دیگری را تا زمانی معلوم رها می سازد، بی گمان در این عبرتهاست برای مردمی که خردورزند.

آیا به جای خدا شفیعانی برگرفته اند؟ بگو: آیا هرچند مالک چیزی نباشند و نیندیشند؟

بگو: شفاعت، همه از آن خداوند است؛ فرمانروایی آسمانها و زمین اوراست، آنگاه شما را به سوی او باز می برند.

هرگاه خدا به یگانگی یاد می شود، دلهای ناباوران به آخرت تنگ می گردد، و چون معبودهای دیگری یاد می شوند، به نگاه شادمان می گردند.

بگو: بار خدایا! ای آفریدگار آسمانها و زمین، و ای دانای نهان و آشکار، تو میان بندگان بر سر آنچه اختلاف می کردند داوری خواهی کرد.

اگر تمام آنچه روی زمین است، و همانند آن، از آن ستمگران باشد، حاضرند همه را بپردازند، تا از عذاب سخت روز رستاخیز رهایی یابند؛ و از جانب خدا برایشان آشکار شود، آنچه تصورش را نمی کردند.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ
إِنَّمَا أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ
سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

قُلْ يَعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ
رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرْتَنِي عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ
وَإِنْ كُنْتُ لِمِنَ السَّخِرِينَ

و بدی‌های آنچه کرده‌بودند برایشان نمایان گردد، و
گریبانگیرشان شود آنچه آن را مسخره می‌کردند.

چون به آدمی گزندی رسد، ما را به دعا فراخواند؛ و چون از
سوی خود به وی نعمتی دهیم، گوید: آن را تنها به خاطر
دانشم به من دادند! بلکه آن مایه آزمونی است، ولی
بیشترشان نمی‌دانند.

به راستی پیشینیانشان نیز همین سخن را گفتند، ولی
برایشان سودی نداشت آنچه را کسب می‌کردند.

تا آنکه کیفر کارهایشان بدیشان رسید، و ستمگران اینان
[مشرکان عرب نیز کیفر ستمگریهایشان بدیشان خواهد
رسید، و هرگز از آن نرهند.

آیا ندانسته‌اند که خدا روزی را برای هرکه بخواهد گشاده و
یا فرو بسته گرداند، بی‌گمان در این نشانه‌هاست برای
مردمی که می‌گروند.

بگو: ای بندگانم که بر خویش زیاده‌روی داشته‌اید، از
رحمت خدا ناامید نشوید. تمام گناهان را خدا می‌بخشد،
اوست آن آمرزگار مهربان، بی‌تردید.

پیش از آنکه عذاب بر شما فرود آید، و یآوری نیابید، به
سوی پروردگارتان آیید، و تسلیم او شوید.

پیش از آنکه عذاب ناگهان به سراغتان آید و شما بی‌خبر
باشید، از بهترین دستورهایی که از پروردگارتان به سوی
شما آمده، پیروی کنید.

تا مبدا کسی گوید: افسوس از کوتاهی‌هایی که در اطاعتِ
خدا کردم، و از مسخره‌کنندگان بودم!

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

۵۸

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ

۵۹

بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ ءَايَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ
الْكَافِرِينَ

۶۰

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ
أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

۶۱

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا
هُم يَحْزَنُونَ

۶۲

اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

۶۳

لَهُۥ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

۶۴

۴۰۲ ر

قُلْ أَغْيِرَ اللَّهُ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ

۶۵

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۶۶

بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

۶۷

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ۚ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِّيَمِينِهِ ۚ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ

یا بگوید: اگر خدا هدایت‌م کرده‌بود، از پرهیزگاران بودم!

یا چون عذاب را ببند گوید: کاش مرا بازگشتی [به دنیا] بود
و از نکوکاران بودم!

آری، نشانه‌های من به سویت آمد و تو آنها را دروغ انگاشتی
و سرکشی کردی و از کافران بودی.

در روز رستاخیز کسانی را که به خدا دروغ بسته‌اند،
روسپاه می‌بینی؛ آیا در دوزخ جایگاهی نیست برای کسانی
که سرکشی کردند؟

خدا پرهیزگاران را به رستگاریشان می‌رهاندشان؛ نه
گزندی به آنان می‌رسد و نه اندوهگین گردند.

خدا آفریدگارِ هر چیز است و بر هر چیز نگهبان است.

کلیدهای آسمانها و زمین اوراست، و کسانی که به آیه‌های
خدا کفر ورزیدند، همانند که زیانکارند.

بگو: آیا فرمانم می‌دهید که جز خدا را بپرستم، ای کسانی
که نادانید؟!

همانا به تو و به کسانی که پیش از تو بوده‌اند، وحی شده که
اگر شرک بورزی به یقین کردارت تباه می‌گردد، و بی‌تردید
از کسانی خواهی بود که زیانکارند.

بلکه تنها خدا را بپرست و از کسانی باش که سپاسگزارند.

خدا را آن چنان که باید به بزرگی شناخته‌اند، و حال آنکه
زمین روز رستاخیز، یکسره در قبضه اوست، و آسمانها
درهم پیچیده به دست اوست؛ او منزّه است، و فراتر است
از آنچه همتای وی دانند.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

در صور دمیده شود، و هرکه در آسمانها و زمین است جز آنکه خدا خواهد، مدهوش می‌افتند؛ آنگاه بار دیگر در آن دمیده شود، به ناگاه همه برپا ایستاده می‌نگرند.

و زمین به نور پروردگارش روشن شود، و دیوان را نهند، و پیامبران و گواهان را بیاورند، و میانشان به حق داوری شود، و مورد ستم قرار نمی‌گیرند.

و هرکس را آنچه کرده است به تمامی دهند، و او دانانتر است بدانچه می‌کردند.

و کافران را گروه گروه به سوی دوزخ رانند، و چون بدان رسند درهایش گشوده شود، و نگهبانانش به آنان گویند: آیا پیامبرانی از خودتان به سویتان نیامدند که آیات پروردگارتان را بر شما خوانند، و از دیدار چنین روزی شما را برحذر دارند؟ گویند: آری. ولی فرمان عذاب تحقق یافته بر کسانی که کافرنند.

و گفته می‌شود: از درهای دوزخ دریابید، جاودانه در آن مانید؛ و ناپسند است جایگاه کسانی که کبر می‌ورزند.

و کسانی را که از پروردگارش پروا داشته‌اند، گروه گروه به سوی بهشت آرند؛ تا چون به نزدیک آن رسند درهایش گشوده شود و نگهبانانش به ایشان گویند: درود بر شما! خوش آمدید! بدان دریابید و جاودانه در آن مانید.

و گویند: سپاس خدای را که وعده‌اش را در حق ما راست داشت و این زمین را میراث ما گرداند، که هر جای بهشت را خواهیم منزلگاه خود سازیم؛ و چه نیکوست پاداشی که به کنندگان بخشد.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۰. غافر

غافر: آمرزنده

مکی

۸۵ آیه

۱۰ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

حاء، میم.

۲

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

فرو فرستاده کتابی است از سوی خدای مقتدر دانا.

۳

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ

آن آمرزنده گناه، توبه‌پذیر، سخت کیفرِ نعمت‌بخش، که خدایی به جز او نیست، و به سوی اوست بازگشت [شما].

۴

مَا يُجَدِّلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقْلُبُهُمْ فِي الْبَلَدِ

در آیات خدا ستیزه نمی‌کنند مگر کسانی که به آیات خدا کفر ورزیدند، پس تو را نفریبد رفت و آمدشان در شهرها.

۵

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

پیش از اینان قوم نوح و پس از ایشان دسته‌هایی دیگر دروغین خواندند، و هر امتی آهنگ آن کردند که پیامبرشان را به چنگ آرند، و با [ابزار] باطل ستیزه کردند تا حق را از پا درآورند، و ما آنان را فرو گرفتیم، پس بنگر که چگونه بوده عذاب من بر آنها!

۶

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

و بدین‌گونه فرمانِ پروردگارت مسلم شد که اهل آتشند کافرها.

۷

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

فرشتگانی که عرش را بر دوش می‌کشند و آنها که پیرامون آنند، به ستایش پروردگارشان تسبیح می‌گویند و ایمان بدو دارند و برای مؤمنان آمرزش می‌طلبند؛ پروردگارا! رحمت و دانشت بر همه چیز گسترده است، اینک کسانی را که توبه کرده و راه تو را در پیش گرفته‌اند، بیامرز، و از عذاب دوزخ مصونشان فرما.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
عِبَائِهِمْ وَازْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ

قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا
فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِّن سَبِيلٍ

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ
بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ

هُوَ الَّذِي يُرِيكُم ءَايَاتِهِ وَيُنَزِّل لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ رِزْقًا
وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَن
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ الْمُلْكُ
الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

پروردگارا! آنان را در باغهای جاویدان که به آنان و هر یک
از پدران و همسران و فرزندانشان- که صالح باشند- وعده
داده‌ای، وارد کن؛ که همانا تویی آن پیروزمند خردگرا.

آنان را از عقوبتها در امان بدار، و هرکس را از عقوبتهای آن
روز در امان داری، مشمول رحمت خودساخته‌ای؛ و این
است آن رستگاری والا.

و کافران را صدا می‌زنند، که نفرت خدا از شما از نفرت شما
نسبت به یکدیگر افزون است، چرا که به ایمان فرا خوانده
می‌شدید و سر باز می‌زدید شما!

گویند: پروردگارا! ما را دوبار میراندی و دوبار زنده
فرمودی؛ اینک ما اعتراف به گناهانمان کردیم، اکنون آیا راه
برون رفتنی هست از اینجا؟

این از آن‌روست که چون خدا به یگانگی خوانده می‌شد کفر
ورزیدید، و چون برای وی همتا می‌پنداشتند [بدان
می‌گرویدید. اکنون داوری است با خدای بلندمرتبه والا.

اوست که آیه‌هایش را به شما می‌نماید، و از آسمان برای
شما روزی می‌فرستد، و پند نمی‌گیرد مگر کسی که بازآید به
سوی ما.

پس خدا را- در حالی که دیتان را برای وی پیراسته
می‌دارید- فراخوانید، هرچند که می‌باشد ناخوشایند
کافرها.

آن بالابرنده درجات، خداوند عرش؛ روح را به فرمانش به
سوی هر یک از بندگان که بخواهد می‌فرستد، تا از روز
دیدار بیم دهد [مردم را].

روزی که آنان آشکار می‌شوند و چیزی از آنان بر خدا
پوشیده نمی‌ماند. امروز فرمانروایی از آن کیست؟ از آن
خدای درهم شکنده یکتا.

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ

۱۸

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينَ
مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ

۱۹

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ

۲۰

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ
بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

۲۱
حزب
۱۸۸
۴۰۶۲

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَانَارًا فِي الْأَرْضِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ

۲۲

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۲۳

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ

۲۴

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ

۲۵

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ

امروز هرکسی بدانچه کرده جزا یابد، امروز [بر کسی ستمی
نیست؛ بی‌گمان می‌باشد زود شمار خدا.

آنان را از آن روز نزدیک بیم رسان، آنگاه که جانها به گلو
رسد، و اندوهشان را فرو می‌خورند. هیچ یار و شفاعتگر
دلسوزی نیست برای ستمگرها.

[خدا] خیانت دیدگان را می‌داند، و نیز آنچه را نهان می‌کنند
دلها.

خداست که به حق حکم می‌راند، و کسانی را که به جای او
می‌خوانند حکمی نمی‌رانند؛ بی‌گمان خدا خود شنونده‌ای
است بینا.

آیا در زمین گردش نکرده‌اند تا ببینند فرجام کسانی که
پیش از آنان بودند چگونه بود؟ آنان از ایشان در روی زمین
پر اثرتر و پرتوان‌تر بودند، اما خداوند آنان را به گناهشان
فروگرفت، و نگه دارنده‌ای نداشتند نزد خدا.

این از آن رو بود که پیامبرانشان برایشان معجزات آوردند،
و آنان انکار می‌کردند؛ پس خدا آنان را فروگرفت، او
نیرومندی است دارای سخت‌ترین کیفرها.

همانا با آیات خود و حجتی آشکار فرستادیم موسی را،

به سوی فرعون و هامان و قارون، و آنان گفتند: جادوگری
است دروغ آشنا.

و چون از سوی ما حقیقت را برایشان آورد، گفتند: پسران
کسانی را که با او گرویده‌اند بکشید و زنانشان را زنده
بگذارید، و نیرنگ کافران نیست مگر در تباهیها.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ وَإِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ

فرعون گفت: بگذارید تا موسی را بکشم، و او پروردگارش را فراخواند! چون می‌ترسم آیین شما را دگرگون سازد، یا در این سرزمین دامن زند به تباهکاریها.

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا
يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ

موسی گفت: من از هر گردن‌کشی که روز حساب را باور ندارد، پناه می‌برم به پروردگار خود و پروردگار شما.

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَنَهُ أَتَقْتُلُونَ
رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ
رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا
يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
مُسْرِفٌ كَذَّابٌ

و مردی مؤمن از خاندان فرعون که ایمانش را نهان می‌داشت، گفت: آیا مردی را می‌کشید که می‌گوید: پروردگارم خداست، و برای شما از سوی پروردگارتان دلایلی آشکار آورده؟ اگر دروغ‌گوست زیانِ دروغش بر اوست، و اگر راست‌گوست، به شما خواهد رسید برخی از آنچه شما را وعده می‌دهد، و گزاف‌کارِ دروغزن را هدایت نخواهد کرد هیچ زمان خدا.

يَقَوْمَ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا
مِنْ بَاسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا
أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ

ای قوم من! امروز فرمانروایی از آن شماست، و در این سرزمین چیره‌اید، ولی در برابر عذاب خدا— اگر به سراغ ما آید— کدامین کس یاریمان خواهد داد! فرعون گفت: من شما را ننمایم جز آنچه خود بینم؛ و شما را راه ننمایم مگر به راه درست‌یها.

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ يَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
الْأَحْزَابِ

آنکه گرویده‌بود، گفت: ای قوم من! من بر شما هراسانم از روزی همانند روز آن گروه‌ها.

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا
اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ

[از سرنوشتی همانند قوم نوح و عاد و ثمود، و اقوامی که از پس آنان بودند؛ و خداوند ستمی روا نمی‌دارد در حق بنده‌ها.

وَيَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ

ای قوم من! من از روز فریادخواهی نگرانم بر شما.

يَوْمَ تُؤْلَوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

روزی که پشت‌کرده گریزید؛ و در برابر خدا پناهگاهی نمی‌یابید؛ و هرکه را خدا به بیراهه نهد، دیگر نیست راهنما او را.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي
شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ^ط حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ
اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُرْتَابٌ

۴۰
غافر
۳۴
/۸۵

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كَبُرَ
مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

۳۵

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْلِكُنِ ابْنُ لِي صِرَاحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ

۳۶

أَسْبَبَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلَعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
كَذِبًا وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ
السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ

۳۷

وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ

۳۸
۴۰۸۸

يَقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الدُّنْيَا مَتَعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ
الْقَرَارِ

۳۹

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ

۴۰

پیش از این نیز یوسف با نشانه‌هایی روشن به سوی‌تان آمد،
و شما همچنان درباره آنچه برایتان آورده بود تردید
می‌کردید، و چون که از دنیا رفت، گفتید: خداوند پس از او
هرگز پیامبری را به رسالت برنینگیزد. بدین‌سان هر
اسرافکار تردیدآوری را به بیراهه می‌نهد خدا.

کسانی که در نشانه‌های خدا- بی‌آنکه حجتی برایشان آمده
باشد- می‌ستیزند، این نزد خدا و نزد مؤمنان بسیار
نارواست. این گونه خدا مهر می‌نهد بر دل هر خود بزرگبین
سلطه‌گرا.

فرعون گفت: ای هامان! برایم برجی [بلند] بساز؛ باشد که
دسترسی یابم بدان راهها،

راههای آسمانها، تا از خدای موسی آگهی یابم؛ هر چند او را
دروغگو پندارم! و این گونه برای فرعون زشتی کارش
آراسته جلوه کرد، و از راه [راست منحرف گردید؛ و نیرنگ
فرعون نینجامید مگر به تباہیها.

کسی که گرویده بود، گفت: ای قوم من! پیرویم کنید تا به
شما بنمایانم راه رستگاری را.

ای قوم من! این زندگانی دنیا بهره‌ای است اندک؛ و سرای
واپسین است سرای پابرجا.

هرکه بدی کند جز همانند آن کیفر نمی‌بیند، و هرکه کاری
شایسته کند- چه مرد و چه زن- در حالی که مؤمن باشد،
اینانند که به بهشت درآیند و بی‌شمار روزی یابند در آنجا.

وَيَقُومَ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونِي إِلَى النَّارِ

ای قوم من! چرا من شما را به رهایی فرامی‌خوانم، و شما به آتش فرامی‌خوانید مرا؟

۴۲

تَدْعُونِي لَأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ

از من می‌خواهید که به خدا کفر بورزم، و چیزی را که بدان دانشی ندارم همتای وی دانم؛ و من شما را به سوی آن پیروزمند آمرزگار می‌دهم صلا!

۴۳

لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا
فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ
النَّارِ

ناگزیر، آنچه مرا بدان می‌خوانید، نه در دنیا نه در آخرت در خور خواندن نیست، و بازگشتمان به سوی خداوند است، و بی‌تردید دوزخی‌اند اسراف کننده‌ها.

۴۴

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أُمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

به زودی آنچه را به شما می‌گویم به یاد می‌آرید؛ و کارم را به خدا می‌سپارم؛ بی‌گمان خداست به احوال بندگان بینا.

۴۵

فَوَقَّهَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكُرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ
الْعَذَابِ

پس، خدا او را از نیرنگهای شومشان در امان بداشت، و فرعونیان را فروگرفت به عذابی جانگزا.

۴۶

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ

[اینک هر صبح و شام بر آتش عرضه می‌شوند، و روزی که رستاخیز برپا شود [گویند:] فرعونیان را درآورید به سخت‌ترین کیفرها.

۴۷

وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ

و آنگاه را [به یاد آور] که در آتش با یکدیگر به ستیزه برخیزند، مستضعفان به مستکبران گویند: ما پیرو شما بودیم، آیا امروز بخشی از آتش را دور می‌کنید از ما؟

۴۸

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ
الْعِبَادِ

مستکبران گویند: اکنون همه ما در آن هستیم. این خداست که داوری کرده است در بین بنده‌ها.

۴۹

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ
عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ

آنان که در آتشند، به نگهبانان دوزخ گویند: از پروردگارتان بخواهید که یک روز عذاب را سبک کند از ما.

قَالُوا أَوْ لَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا
فَادْعُوا وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ
الْأَشْهَادُ

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ
الدَّارِ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ

هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ إِنْ
فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ

گویند: مگر پیامبرانتان دلایل آشکار نیاوردند؟ گویند: چرا.
گویند: دعا کنید، ولی جز در تباهی نیست دعای کافر ها.

ما به پیامبرانمان و مؤمنان، در زندگانی دنیا و روزی که
گواهان بپاییزند، نصرت کنیم عطا.

روزی که ستمکاران را پوزش خواهیشان سودی نمی‌بخشد،
و برای‌شان نفرین است و برای آنهاست بد فرجامی آن سرا.

ما به موسی رهنمود بخشیدیم، و برای بنی‌اسرائیل به
میراث نهادیم تورات را؛

[که رهنمود و اندرزی است خردمندان را.]

پس شکیبا باش که وعده خدا حق است، و برای گناهت
آمرزش بخواه و شامگاهان و بامدادان سپاسگزارانه
ستایشگر باش پروردگارت را.

در حقیقت کسانی که در آیات خدا- بدون آنکه حتی
برایشان آمده‌باشد- ستیزه می‌ورزند، تنها در دلهاشان
بزرگ‌نمایی است، که بدان دست نمی‌یابند؛ پس به خدا پناه
بر، که او شنوایی است بینا.

بی‌گمان آفرینشِ آسمانها و زمین از آفرینش انسانها
بزرگ‌تر است، ولی ناآگاهند بیشتر انسانها.

نه نابینا و بینا برابرنند، و نه کسانی که گرویده و کارهای
شایسته کرده‌اند با تبهکاران؛ و پند پذیرید اندکا.

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآَنَّى تُؤْفَكُونَ

كَذَٰلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمُ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

بی‌گمان رستخیز آمدنی است، و در آن تردیدی نیست؛ ولی نمی‌گردند بیشتر انسانها.

پروردگارتان فرمود: مرا بخوانید تا اجابتان کنم، در حقیقت کسانی که از پرستش من تکبر می‌ورزند، بزودی به دوزخ در آیند با نهایتِ خواریها.

خداست که شب را برای شما پدید آورد تا در آن بیاسایید، و روز را روشنی‌بخش گردانید؛ آری خدا به مردم بخشایش دارد، ولی ناسپاسند بیشتر انسانها.

این است خدا، پروردگار شما که آفریدگارِ هرچیز است؛ هیچ خدایی به جز او نیست. پس به بیراهه می‌روید کجا؟

کسانی که آیات خدا را انکار می‌کردند، بدین‌گونه کشیده شدند به گمراهی‌ها.

خداست که زمین را آرامشگاه و آسمان را سرپناه شما ساخت، و شما را صورت بخشید و نیکو صورت بخشید، و از پاکیزه‌ها روزیتان داد. این است خدا، پروردگار شما. بس فرخنده است پروردگار جهانیان خدا.

او زنده است؛ خدایی به جز او نیست. پس او را در حالی که دین خود را برای وی خالص کرده‌اید فراخوانید؛ سپاس خدا را، پروردگار جهانیان.

بگو: مرا باز داشته‌اند که معبودهایی را که جز خدا می‌خوانید، بپرستم؛ چرا که برایم از سوی پروردگارم دلایل روشن رسیده‌است؛ و فرمان یافته‌ام که فرمانبردارِ پروردگارِ جهانیان باشم تنها.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِّنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِّتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِّتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّتَوَفَّىٰ مِن قَبْلٍ^ط وَلِّتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ^ط فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَكُن فَيَكُونُ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُصَرَّفُونَ

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ^ط رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

إِذِ الْأَغْلُلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ

مِن دُونِ اللَّهِ^ط قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَّمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِن قَبْلُ شَيْئًا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ

ذٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا^ط فَبئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ^ج فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

اوست که شما را از خاک، آنگاه از نطفه، آنگاه از خون بسته آفرید، آنگاه شما را به صورت نوزادی [از رحمها] برون آورد، تا به کمال رشد خویش رسید، آنگاه پیر می‌شوید– و برخی از شما به مرگی پیش‌رس می‌میرند– و در نهایت به سرآمدی معلوم می‌رسید، و باشد که شوید خردگرا.

اوست که زنده می‌کند و می‌میراند، و چون چیزی را خواهد، همین که بدان گوید: باش! می‌شود پیدا.

آیا کسانی که در آیات خدا می‌ستیزند را ندیده‌ای که چگونه می‌روند به تباهی‌ها.

کسانی که کتاب [آسمانی و آنچه پیامبرانمان را بدان فرستاده‌ایم دروغین خوانند، بدانند زودا.

آن زمان که غل‌ها در گردنهایشان افتاده و می‌کشندشان با زنجیرها،

در آبی جوشان؛ آنگاه در آتش برافروخته می‌شوند آنها.

آنگاه گویندشان: کجایند آن معبودانی که می‌گرفتید همتا.

به جای خدا؟ گویند: گمشان کردیم؛ بلکه پیشتر هم چیزی را پرستش نمی‌کردیم! این گونه کافران را به بیراهه می‌نهد خدا.

این از آن‌روست که در زمین به ناروا شادی می‌کردید، و می‌بالیدید به خویش شما.

اکنون از درهای دوزخ درآیید، جاودانه در آن مانید؛ و بد است جایگاه متکبرها.

پس شکبیا باش، که وعده خدا حق است. پس، اگر برخی از آنچه را به آنان وعده داده‌ایم به تو بنمایانیم، و یا جانت را بستانیم، [در هر صورت آنان بازگردانده می‌شوند به سوی ما.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ ۖ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ
بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ
وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

وَيُرِيكُمُ آيَاتِهِ ۖ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ ۖ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَءَثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ
الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ ۖ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا
بِهِ مُشْرِكِينَ

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا ۖ سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ
خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ

به یقین پیش از تو پیامبرانی را فرستادیم، که سرگذشت
گروهی از آنان را برایت بازگو کرده و گروهی را بازگو
نکرده‌ایم؛ و هیچ فرستاده‌ای را نرسد که جز با اجازه خدا
آیه‌ای را بیاورد. و چون امر خدا فرا رسد به حق داوری
گردد، و آنجاست که زیان بینند تباه اندیش‌ها.

خداست که چارپایان را برای شما پدید آورد تا بر برخی
سوار شوید و بخورید از برخی از آنها.

شما را در آنها سودهاست، تا با [سوار شدن بر] آنها به
مقصد دلخواه خود رسید، و بار می‌نهد بر آنها و بر کشتی‌ها.

نشانه‌های خود را به شما می‌نمایاند؛ پس از نشانه‌های خدا
نادیده می‌گیرید کدامین یک را؟

آیا در زمین نگشته‌اند تا بنگرند فرجام کسانی که پیش از
آنان بودند چگونه بود؟ آنان در زمین از ایشان پرشمارتر و
نیرومندتر و دارای آثار مستحکم‌تری بودند، اما آنچه به
دست آوردند سودی نداد به آنها.

چون پیامبران‌شان برایشان دلایل آشکار آوردند، به دانشی
که داشته‌اند شادمان بودند، و آنچه را مسخره می‌کردند
فروگرفت آنان را.

چون عذاب ما را دیدند، گفتند: تنها به خدا گرویدیم و کفر
می‌ورزیم بدانچه می‌گرفتیم با خدا همتا.

ولی چون عذاب ما را دیدند، دیگر گرویدنشان سودشان
نبخشید. این سنت خداست که همواره درباره بندگان
روان بوده، و آنجاست که زیان کرده‌اند کافر‌ها.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم

۱
۴۱۳

حاء، میم.

تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲

فرو فرستاده‌ای است از سوی آن مهرگستر مهربان.

كِتَابٌ فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ وَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۳

کتابی که آیاتش به شیوایی بیان شده، قرآنی عربی برای مردمی که می‌دانند.

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

۴

مژده‌آور و هشداردهنده؛ ولی بیشترشان روی‌گرداندند، از این‌رو نمی‌شنوند.

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي ءَاذَانِنَا وَقْرٌ
وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونَ

۵

گفتند: دل‌های ما نسبت بدانچه ما را بدان می‌خوانی در پوشش است، و در گوشه‌ایمان سنگینی است، و میان ما و تو حجابی است؛ پس هرچه خواهی کن، ما نیز کار خویش می‌کنیم، بی‌تردید.

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ
وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ۖ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ

۶

بگو: جز این نیست که من بشری همانند شما هستم، که به من وحی می‌شود، همانا خدای شما خدایی یگانه است، پس به راستی و درستی رو به سوی او آرید و آمرزش از او خواهید؛ و وای بر کسانی که شرک می‌ورزند.

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

۷

همانان که زکات نمی‌دهند و به سرای واپسین ناباورند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۸

بی‌گمان کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، پاداشِ ناکاسته‌ای دارند.

قُلْ أَنتَ كُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ
وَتَجْعَلُونَ لَهُ ءَٰنْدَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

۹
حزب
۱۹۱
۴۱۴

بگو: آیا شما به آن کسی که زمین را در دو روز آفرید کفر می‌ورزید، و همتیانی برای وی می‌دانید؟ اوست که جهانیان را پرورد.

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِّنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا
أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّائِلِينَ

۱۰

او بر روی زمین کوهها نهاد، و در آن نعمت‌های فراوان پدید آورد، و در چهار روز مواد خوراکی‌اش را در آن فراهم ساخت، یکسان برای تمام کسانی که خواهانند.

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ
اِئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ

۱۱

آنگاه به [آفرینش آسمان پرداخت، و آن به صورت دودی بود؛ آنگاه به آن و به زمین فرمود: خواه ناخواه بیایید؛ گفتند: فرمانبرداریم، بی‌تردید.

فَقَضَلَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثُمُودَ

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۖ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَنَحْنِيزَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنگاه آنها را به صورت آسمانهای هفتگانه در دو روز برافراشت، و در هر آسمانی کارش را وحی فرمود، و آسمان دنیا را با چراغهایی آذین کردیم، و آن را مصون داشتیم؛ این است کارسازی آن دانای توانمند.

پس اگر روی گرداندند، بگو: من شما را به آذرخشی بیم می‌دهم، همانند آذرخشی که عاد و ثمود گرفتار آمدند.

آنگاه که پیامبران از پیش رو و از پشت سرشان درآمدند، که جز خدای یگانه را نپرستید! گفتند: اگر پروردگار ما می‌خواست فرشتگانی را می‌فرستاد، پس ما کفر می‌ورزیم بدانچه شما مبعوث بدان هستید.

اما عادیان به ناحق در زمین سرکشی کرده و گفتند: چه کسی از ما پرتوان‌تر است؟ آیا ندانسته‌اند، آن خدایی که آنان را آفریده‌است پرتوان‌تر از آنهاست؟ و بدین‌گونه همواره آیات ما را انکار می‌کردند.

پس بر آنان تندبادی توفنده در روزهایی شوم فرستادیم، تا در زندگانی دنیا عذاب رسواگری را بدیشان بچشاییم، و بی‌تردید عذاب آخرت رسواکننده‌تر است؛ و آنان یآوری نمی‌یابند.

اما ثمودیان را هدایتشان کردیم، ولی آنان کوردلی را بر هدایت برتری دادند، از این‌رو آذرخش عذاب رسواگر آنان را فروگرفت، به خاطر کارهایی که می‌کردند.

و رهایی بخشیدیم کسانی را که گرویدند و به پرهیزکاری روی آوردند.

روزی را [به یاد آور] که دشمنان خدا به سوی آتش گرد آمده و به هم پیوندند.

و چون بدان رسند، گوشها و دیدگان و پوستهایشان بدانچه می‌کردند گواهی دهند.

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ أَنْ

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّيْنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَبُونَ

فَلَنُذِيقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِي أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ

آنان به پوستهایشان گویند: چرا بر ما گواهی دادید؟ گویند: آن خدایی که همه چیز را گویا ساخته ما را به سخن درآورده! او شما را نخستین بار آفرید، و به سوی او بازگردانیده می‌شوید.

شما [گناهاتان را] پوشیده نمی‌داشتید تا مبدا گوشها و دیدگان و پوستهایتان بر شما گواهی دهند! و گمان می‌کردید که خداوند بسیاری از آنچه را انجام می‌دهید نمی‌داند.

و درباره پروردگارتان این گمان را داشتید، که می‌پنداشتید شما را به تباهی برده و از زیانزدگان گشتید.

پس اگر شکیبایی ورزند جایشان در آتش است، و اگر پوزش خواهند بخشوده نمی‌گردند.

برای آنان همنشینانی گماشتیم که حال و آینده‌شان را در نظرشان بیاراستند، و در میان امتهایی از جن و انس که پیش از ایشان بودند سخن عذاب بر اینان تحقق یافت، که از زیانزدگان بودند.

کافران گفتند: به این قرآن گوش فرامدهید و در آن لغو افکنید، باشد که برتری یابید.

بی‌تردید کافران را عذابی سخت می‌چشانیم، و آنان را کیفر دهیم به بدتر از آنچه می‌کردند.

آری، کیفر دشمنان خدا آتش است، در آنجا سرایی جاودان دارند؛ به خاطر آنکه به آیه‌های ما انکار ورزیدند.

کافران گفتند: پروردگارا! آن دو گمراه‌گر از جن و انس که ما را به گمراهی بردند را نشانمان بده تا زیر گامهایمان دراندازیمشان تا زبون گردند.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ
تُعَدُّونَ

۳۱

نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا
مَا تَشْتَهُى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ

۳۲

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ

۳۳
۴۱۷ر

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

۳۴

وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

۳۵

وَمَا يُقَلِّهَآ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُقَلِّهَآ إِلَّا ذُو حِظٍّ
عَظِيمٍ

۳۶

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۳۷

وَمِنْ ءَايَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

۳۸
سجده
واجب

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۝

بی‌گمان کسانی که گفتند: پروردگارِ ما خدا است آنگاه
پایداری کردند، فرشتگان بر آنان فرود می‌آیند که مترسید
و اندوه مخورید و شادمان به بهشتی باشید که شما را نوید
می‌دادند.

ما دوستان شما در زندگانی دنیا و آخرت هستیم، و در آنجا
[/ بهشت برایتان مهیاست هر آنچه دلهایتان خواهد، و در
آنجا دارید آنچه را خوانید.

هدیه‌ای است از آمرزگاری مهربان.

کیست خوش گفتارتر از کسی که به سوی خدا فراخواند و
کاری شایسته به جای آرد، و بگوید: من از آنانم که
مسلمانند.

هرگز نیکی و بدی برابر نیست؛ به شیوه‌ای که نیکوتر است
به واپس ران؛ آنگاه کسی که میانِ تو و او دشمنی است،
چونان دوستی مهربان گردد.

این را جز شکیبایان در نمی‌یابند، و این را در نمی‌یابد مگر
کسی که بهره گسترده‌ای [از خرد] دارد.

و هرگاه وسوسه‌ای از شیطان تو را به وسوسه افکند، به
خدا پناه بر، که او شنوایی است دانا.

از نشانه‌های او شب و روز است و مهر و ماه؛ پس نه برای
مهر سجده کنید نه برای ماه، بلکه برای خدایی سجده کنید
که آنها را آفریده‌است، اگر پرستشگر او هستید.

پس، اگر بزرگی ورزند، کسانی که در پیشگاه پروردگار
تواند شبانه‌روز پاکیش را ستایند و خسته نمی‌گردند.

وَمِنْ ءَايَاتِهِۦٓ أَنكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَاءَ أَهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحِي الْمَوْتِ ۚ إِنَّهُۥ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي ءَايَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَن يُلْقَىٰ
فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَن يَأْتِي ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ أَعْمَلُوا مَا
شِئْتُمْ إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ ۖ وَإِنَّهُۥ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ

لَّا يَأْتِيهِ الْبَطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِن خَلْفِهِ ۚ تَنْزِيلٌ مِّنْ
حَكِيمٍ حَمِيدٍ

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ
لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُۥ
ۖ أَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ ۚ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ ۚ وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ فِي ءَاذَانِهِمْ وَقُرْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُولَٰئِكَ
يُنَادُونَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

مَّنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ
بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ

و از نشانه‌های او این است که زمین را فسرده بینی، و چون
باران را بر آن ریزیم بجنبد و بردمد؛ بی‌گمان همان کسی که
زنده‌اش کند، مردگان را زنده می‌کند؛ و اوست بر هر چیزی
توانا.

بی‌گمان کسانی که در آیات ما کثری افکنند، بر ما پوشیده
نمی‌ماند؛ آیا کسی که در آتش افکنده می‌شود بهتر است یا
کسی که روز رستاخیز آسوده آید؟ هرچه خواهید کنید، که
او بیناست بدانچه کنید.

کسانی که به این قرآن– چون بدیشان رسید– کفر ورزیدند
[کیفر خود را بینند؛] و به یقین آن کتابی است ارجمند.

نه از پیش رو و نه از پشت سرش باطل بدان راه نمی‌یابد؛
فرو فرستاده‌ای است از سوی فرزانه‌ای ستایشمند.

تو را نگویند مگر آنچه درباره پیامبران پیش از تو می‌گفتند؛
همانا پروردگار تو دارای آمرزش و دارای کیفری است
پر درد.

اگر آن را قرآنی ناشیوا قرار می‌دادیم، بی‌گمان می‌گفتند:
چرا آیاتش شیوا نیامده است؟! کتابی ناشیوا و [مخاطب آن
عرب زبان [و شیوا]؟! بگو: آن برای مؤمنان رهنمود و درمان
است؛ و ناباوران در گوشه‌هایشان سنگینی است، و آن
برایشان کوری است؛ و گویی آنان را از مکانی دور دست
فرامی‌خوانند!

به یقین ما به موسی کتاب [آسمانی دادیم؛ پس در آن
اختلاف واقع شد؛ و اگر فرمانی از سوی پروردگارت صادر
نگشته‌بود، در میانشان دآوری شده بود؛ و اینک آنان درباره
آن سخت دچار تردیدند.

هرکه کاری نیک کند، به سود اوست، و هرکه بدی کند به
زیان اوست. و پروردگارت بر بندگان، ستم روا نمی‌دارد.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا ءَاذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِّن مَّحِيصٍ

لَا يَسْمُ الْإِنسَنُ مِن دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ

وَلَيْنَ أَذَقْنَهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِندَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَنِ أَعْرَضَ وَنَجَّجَانِيهِ ؕ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ ؕ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

سَرُّيَهُمْ ؕ آيَتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ؕ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ؕ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ

دانش رستاخیز تنها به او بازمی‌گردد، هیچ میوه‌ای از غلافش برون نمی‌آید و هیچ مادینه‌ای بار نمی‌گیرد و بار نمی‌نهد مگر به دانش او؛ و روزی که آنان را ندا دهد که: همتایان من کجا هستند؟ گویند: ما اعلام می‌کنیم که هیچ گواهی در میان ما نمی‌باشد.

آنچه در گذشته به پرستش می‌خواندند از دیدشان ناپدید می‌گردد؛ و درمی‌یابند که گریزگاهی نمی‌یابند.

انسان هرگز از درخواست نیکی خسته نمی‌شود، ولی چون آسیبی به وی رسد، دلسرد و ناامید می‌گردد.

هرگاه پس از رنجی که به وی رسیده، از سوی خویش مهری‌اش چشاییم، گوید: من سزاوار آنم و گمان نمی‌برم که رستاخیز بپاگردد، و اگر هم به سوی پروردگارم باز برده شوم، بی‌گمان پاداش خوبی نزد او دارم. البته ما کافران را از نتیجه کردارشان باخبر می‌سازیم و به آنان می‌چشاییم کیفری پردرد.

آدمی را اگر نعمتی دهیم [از سر ناسپاسی روی بگرداند، و همه چیز را برای خود خواهد، و چون آسیبی بدو رسد فراوان دست به دعا بردارد.

بگو: بیندیشید، اگر [قرآن از سوی خدا باشد، آنگاه شما به انکارش بپردازید، چه کسی گمراه‌تر است از آنکه در ستیزی دراز گرفتار آید؟!

به زودی آیات خود را در کرانه‌ها و در درونشان به آنان می‌نمایانیم، تا برایشان آشکار شود که آن حق است. آیا این کافی نیست که پروردگارت بر همه چیز گواه می‌باشد؟

آری، آنان از دیدار پروردگارشان در گمانند؛ هشدار که او همه چیز را زیر نظر دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

حاء، میم.

عسق

عین، سین، قاف.

كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

این سان، به سوی تو و به سوی کسانی که پیش از تو بودند، وحی می‌فرستد خدای پیروزمندِ خردمحور.

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، و او بلند مرتبه‌ای است مهتر.

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

چیزی نمانده که آسمانها بر فرازشان پاره پاره شود و فرشتگان سپاسگزارانه ستایش پروردگارشان گویند و برای زمینیان آمرزش خواهند، هان، بی‌تردید خدا آمرزگاری است مهرگستر.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِیْظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا
أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

کسانی که به جای وی سرورانی برگزیده‌اند، خدا مراقب آنهاست؛ و تو گمارده بر آنان نیستی [ای پیغمبر].

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ
حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ
وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ

و بدین‌گونه قرآنی عربی [/ شیوا] بر تو وحی فرستادیم تا ام‌القری [/ مکه و پیرامونیان آن را بیم دهی، و آنان را از روزِ گرد آمدن– که در آن تردیدی نیست– بترسانی؛ گروهی در بهشتند و گروهی در آتش شعله‌ور.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ
فِي رَحْمَتِهِ ۚ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

اگر خدا می‌خواست آنان را امت یگانه‌ای می‌ساخت، ولی هرکه را خواهد به مهر خویش آرد، و ستمگران نه سروری دارند نه یاور.

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۚ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي
الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

آیا آنان جز خدا را به سروری برگزیده‌اند؟! با آنکه سرور تنها خداوند است، و اوست که مردگان را زنده می‌کند، و او تواناست به کارها یکسر.

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ ۚ فَحُكْمُهُ ۚ إِلَى اللَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ
رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

درباره هرچیزی اختلاف کردید، داوری‌اش با خداوند است. این است خدا، پروردگار من، بر او توکل کردم و به درگاهش سایم سر.

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّفَقَضَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمُ لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمُ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

آفریدگار آسمانها و زمین، که برایتان از خودتان جفت‌هایی پدید آورد. و از چارپایان نیز جفت‌هایی آفریده‌است؛ و شما را بدین‌گونه گسترش می‌بخشد. چیزی همانندش نیست، و او شنوایی است دیده‌ور.

کلیدهای آسمانها و زمین اوراست؛ روزی را برای هرکه بخواهد گشاده و یا تنگ گرداند؛ و او داناست به کارها یکسر.

از دین، آنچه را به نوح سفارش کرده‌بود، برای شما مقرر داشت، و نیز آنچه را به تووحی کرده‌ایم، و آنچه درباره آن ابراهیم و موسی و عیسی را سفارش کردیم، که دین خدا را بپا دارید، و در آن اختلاف نیندازید. بر مشرکان آنچه ایشان را بدان می‌خوانی، گران می‌آید؛ خداست که هرکه را خواهد به راه خویش برمی‌گزیند، و به سوی خود راه نماید هر که را که به درگاهش ساید سر.

تنها پس از آنکه آگاهی برایشان آمد، راه تفرقه پیمودند؛ آن هم به خاطر رشک و رقابت میان یکدیگر؛ و اگر فرمانی از پروردگارت نرفته‌بود که تا زمانی معلوم فرومانند، در میانشان داوری شده‌بود. و کسانی که پس از آنان وارث کتاب شدند، در آن دچار تردیدند سرتاسر.

از این رو به دعوت پرداز، و چنان‌که دستور یافته‌ای پایداری کن، و هوسهایشان را پیروی مکن، و بگو: به هر کتابی که خدا فرستاده ایمان دارم، و دستور یافته‌ام تا میان شما دادگری کنم؛ خدا پروردگار ما و شماست؛ کردار ما، ما را؛ و کردار شما، شماست. در میان ما و شما ستیزی نیست، خدا ما را گرد هم آورد، و فرجام به سوی اوست، آخر.

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا أُسْتُجِيبَ لَهُمْ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

کسانی که درباره خدا پس از پذیرش وی ستیزند، احتجاجشان نزد پروردگارشان سست است؛ و بر آنها خشمی است و برای آنها کیفری است دردآور.

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ

خداوند کسی است که کتاب را به حق فرود آورد و میزان را نیز؛ و چه دانی شاید تا رستخیز نمانده باشد چندان فاصله‌ای دیگر.

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

کسانی که بدان ناباورند، آن را شتابزده می‌خواهند؛ و کسانی که باورمندند از آن هراسانند و می‌دانند که آن حق است. هان، کسانی که درباره رستخیز تردید می‌ورزند، در گمراهی، دور و بس دورتر.

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

خدا به بندگانش مهر می‌ورزد، هرکه را خواهد روزی دهد، و او نیرومندی است با شکوه و فرّ.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ

کسی که کشت آخرت خواهد، در کشته او بیفزاییم، و کسی که کشت دنیا خواهد به وی از آن می‌دهیم، و در آخرت نخواهد داشت بهره‌ای دیگر.

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

آیا آنان را خدایانی است، که بی‌اذن خدا برایشان آیینی بنیاد نهاده‌اند؟ و اگر فرمان قطعی [درباره تأخیر عذاب نبود، بی‌گمان میانشان داوری می‌شد؛ و برای ستمگران کیفری است دردآور.

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِمْ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

ستمگران را از دستاوردها هراسناک می‌بینی، و آن [کیفر] بر آنان فرود آمده‌است، و کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند در باغهای بهشتینند؛ برای آنها نزد پروردگارشان آنچه خواهند فراهم است، و این است آن بخشش والاتر.

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ ٱللَّهَ عِبَادَهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ ۖ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا ٱلْمَوَدَّةَ فِى ٱلْقُرْبَىٰ ۖ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِىهَا حُسْنًا إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ۖ فَإِن يَشِآءِ ٱللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ ۖ وَيَمْحُ ٱللَّهُ ٱلْبَاطِلَ وَيُحِقُّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِۦ إِنَّهُۥ وَعَلِيمٌۭ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ

وَهُوَ ٱلَّذِى يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَعْفُو عَنِ ٱلسَّيِّئٰتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

وَيَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِۦ ۚ ٱلْكَٰفِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

وَلَوْ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزْقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوْا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنْزِلُ بِقَدْرِ مَا يَشَآءُ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرٌۭ بَصِيرٌۭ

وَهُوَ ٱلَّذِى يُنْزِلُ ٱلْغَيْثَ مِّنۢ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُۥ وَهُوَ ٱلْأَوَّلُ ٱلْحَمِيدُ

وَمِنۡ ءَايٰتِهِۦ خَلْقُ ٱلسَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِىهِمَا مِنۡ دَآبَّةٍۭ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَآءُ قَدِيرٌۭ

وَمَا أَصَبَكُمْ مِّنۡ مُّصِيبَةٍۭ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍۭ

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ وَمَا لَكُم مِّنۡ دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍۭ

این همان [پاداشی است که خدا بندگانش را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، بدان مژده داده‌است. بگو: برای آن [امر رسالت مزدی از شما نمی‌خواهم مگر دوستی نزدیکانم، و هرکه کاری نیک کند بر نیکی‌اش بیفزایم. بی‌گمان خدا آمرزگاری است قدرشناس [کارهای بشر].

یا می‌گویند [پیامبر] بر خدا دروغی بسته؛ اگر خدا خواهد بر دلت مهر می‌نهد، و خدا باطل را می‌زداید، و با کلماتش حق را استوار می‌سازد؛ او داناست به اسرار سینه‌ها یکسر.

و این را در حدیث آمده است: «خداوند در روز قیامت، هر کس را که در این دنیا با حق تعالی دوست داشته باشد، او را در آن روز دوست خواهد داشت».

اوست که توبه را از بندگانش می‌پذیرد و گناهان را می‌بخشد، و از آنچه می‌کنید هست باخبر.

و این را در حدیث آمده است: «خداوند در روز قیامت، هر کس را که در این دنیا با حق تعالی دوست داشته باشد، او را در آن روز دوست خواهد داشت».

و [دعای کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند می‌پذیرد، و از فضلش بر پاداششان می‌افزاید، و برای کافران است سهمگین کیفر.

و این را در حدیث آمده است: «خداوند در روز قیامت، هر کس را که در این دنیا با حق تعالی دوست داشته باشد، او را در آن روز دوست خواهد داشت».

اگر خدا روزی را بر بندگانش فراخ می‌گرداند، بی‌گمان در زمین سرکشی می‌کردند، از این رو آن را به مقداری که بخواهد می‌فرستد، به راستی او آگه و بیناست به حال بندگان خود یکسر.

و این را در حدیث آمده است: «خداوند در روز قیامت، هر کس را که در این دنیا با حق تعالی دوست داشته باشد، او را در آن روز دوست خواهد داشت».

اوست که باران را پس از آنکه [مردم نومید شوند، فرو می‌بارد؛ و رحمتش را می‌گسترد، و اوست ستوده و سرور.

و این را در حدیث آمده است: «خداوند در روز قیامت، هر کس را که در این دنیا با حق تعالی دوست داشته باشد، او را در آن روز دوست خواهد داشت».

آفرینش آسمانها و زمین و آنچه از جنندگان در میان آن دو پراکنده است از نشانه‌های [قدرت اوست، و او اگر خواهد، بر گردآوریشان تواناست باردگر.

و این را در حدیث آمده است: «خداوند در روز قیامت، هر کس را که در این دنیا با حق تعالی دوست داشته باشد، او را در آن روز دوست خواهد داشت».

هر مصیبتی به شما می‌رسد به خاطر کارهای شماست، و از بسیاری [گناهان شما] می‌کند صرف‌نظر.

و این را در حدیث آمده است: «خداوند در روز قیامت، هر کس را که در این دنیا با حق تعالی دوست داشته باشد، او را در آن روز دوست خواهد داشت».

شما در روی زمین درمانده کننده خدا نمی‌باشید؛ و شما را جز خدا نه سروری است نه یاور.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

۳۳

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِۦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

۳۴

أَوْ يُوقِعَنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ

۳۵

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِنَا مَا لَهُمْ مِّن مَّحِيصٍ

۳۶

فَمَا أُوتِيتُمْ مِّن شَيْءٍ فَمَتَّعِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۳۷

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ

۳۸

وَالَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

۳۹

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ ٱلْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ

۴۰

وَجَزَآءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَىٰ ٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ

۴۱

وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُوْلَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّن سَبِيلٍ

۴۲

إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۖ أُوْلَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۴۳

وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ

۴۴

۴۲۳۳

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِيٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۖ وَتَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوْا ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ

و از نشانه‌های او کِشتی‌هایی است که در دریاست، کوه پیکر.

اگر بخواهد باد را نگه می‌دارد و آنگاه آنها بر روی آب متوقف می‌مانند؛ بی‌گمان در این مایه عبرتی است برای هر شکیبای ستایشگر.

یا به سزای آنچه مرتکب شده‌اند هلاکشان می‌سازد؛ و از بسیاری [گناهان شما] می‌کند صرف‌نظر.

کسانی که در آیاتِ ما می‌ستیزند، بدانند که برایشان نیست راه مفرّ.

آنچه به شما داده شده، بهره زندگانی دنیاست؛ و برای کسانی که گرویده و به پروردگارشان توکل دارند، آنچه نزد خداست بهتر است و ماندگارتر.

همانان که از گناهان بزرگ و کردار ناپسند دوری می‌جویند، و چون به خشم آیند در می‌گذرند [ز یکدیگر].

و کسانی که دعوت پروردگارشان را اجابت کرده و نماز بپا می‌دارند و کارشان در میانشان به مشورت است، و از آنچه روزیشان کرده‌ایم می‌بخشند [به یکدیگر].

و کسانی که چون ستمی‌شان رسد، می‌شتابند به یاری همدیگر.

کیفر بدی کیفری است همانندش، و هرکه درگذرد و آشتی جوید، پاداش او بر خداوند است؛ و او را دوستی‌ای نیست با مردمِ ستمگستر.

هرکه پس از ستمی که به وی رفته دادستاند، بر اینان نیست نکوهش و کیفر.

نکوهش تنها بر کسانی است که به مردم ستم روا دارند، و در زمین به ناحق سرکشی کنند، که برای آنهاست کیفر دردآور.

هرکه شکیبایی و گذشت پیشه کند، بی‌گمان این از کارهایی است والاتر.

خدا هرکه را به بیراهه نهد، پس از آن دیگر سروری نخواهد داشت؛ و ستمگران را می‌بینی که چون عذاب را ببینند، گویند: برای بازگشت آیا هست رهی دیگر؟

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ
طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَسِرِينَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۖ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ ۚ مِنْ
اللَّهِ مَا لَكُمْ مِّنْ مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِيرٍ

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا ۖ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا
الْبَلَعُ ۖ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرَحَ بِهَا ۖ وَإِنْ
تُصِبُّهُمْ سَيِّئَةٌ يَّمَّا قَدَمَتِ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ يَهْبُ لِمَنْ
يَشَاءُ إِنْتَابًا وَيَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ الدُّكُورَ

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنْتَابًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ
عَلِيمٌ قَدِيرٌ

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَائِ
حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ ۚ مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ

آنان را می‌بینی که چون بر آن [/ آتش عرضه می‌شوند، از
زبونی فروتن‌اند و زیرچشمی همی نگرند؛ و مؤمنان گویند:
بی‌گمان زیانکاران کسانی‌اند که در روز رستخیز خود و
کسانشان را از دست داده‌اند؛ هان، در عذابی پایدارند
مردمِ ستمگستر.

آنان را دوستانی نیست تا در برابر خدا یاریشان دهند؛ و
هرکه را خدا به بیراهه نهد، او را نیست رهی دیگر.

پروردگارتان را پاسخ دهید، پیش از آنکه روزی فرا رسد
که از سوی خدا آن را بازگشتی نمی‌باشد؛ آن روز شما را نه
پناهگاهی است نه یاور.

پس اگر روی برتابند، ما تو را بر آنان نگهبان نفرستادیم؛ بر
تو جز پیام‌رسانی نیست. ما چون از سوی خود به انسان
رحمتی بپشانیم، بدان شادمان شود؛ و چون به خاطر
دستاوردشان به آنان بدی رسد، به راستی که آدمی است
کفرانگر.

فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداوند است؛ هرچه را
خواهد می‌آفریند، به هرکه خواهد دختر دهد، و به هرکه
خواهد می‌دهد پسر.

یا بدانان هم پسر و هم دختر عطا کند، و هرکه را خواهد
عقیم می‌سازد؛ بی‌گمان او توانایی است دانشور.

هیچ بشری را نرسد که خدا با وی سخن گوید، مگر از راه
وحی یا از پس پرده، یا اینکه فرستاده‌ای را بفرستد و آنچه
را خواهد به دستورش وحی فرماید. بی‌گمان او
بلندمرتبه‌ای است خرد محور.

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا
الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِٓ مَن
نَّشَاءُ مِّنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ ۭ
إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

۴۳. زخرف	الرُّحُف: زینت	مکی	۸۹ آیه	۷ صفحه
----------	----------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّ حَكِيمٍ

أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِٓ يَسْتَهْزِءُونَ

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ

وَلَٰئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

و بدین‌سان روحی از امرِ خویش را بر تو وحی کردیم، و تو نمی‌دانستی کتاب چیست و ایمان چیست. ولی ما آن را نوری گردانیدیم تا بدان هریک از بندگانمان را که خواهیم رهنمون گردیم؛ و تو به راهی راستی رهبر.

راهِ خدایی که هرچه در آسمانها و زمین است از آن اوست؛ هان، به خدا بازمی‌گردد کارها یکسر.

حَا، میم.

سوگند به کتابی که روشنی بخشد.

ما آن را قرآنی عربی نهادیم، باشد که بیندیشید.

و آن در مام کتاب [لوح محفوظ] که نزد ماست، سخت استوار است و فرازمند.

آیا این قرآن را از شما بازگیریم که مردمی فزون کارید؟

بسا پیامبرانی را که در میانِ مردمی فرستادیم که پیش از شما بودند.

هیچ پیامبری نمی‌آمدشان، مگر آنکه او را مسخره می‌کردند.

ما نیرومندتر از آنان را به تباهی بردیم و گذشته است داستان کسانی که پیش از این بودند.

هرگاه از آنان بپرسی: آسمانها و زمین را که آفریده‌است؟ گویند: آنها را آفریده‌است آن دانای توانمند.

آنکه این زمین را پرورشگاهی برای شما گرداند، و برای شما در آن راهها نهاد، باشد که هدایت یابید.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا
كَذَلِكَ نُخْرِجُونَ

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ
وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ
عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ

أَمْ أُتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ
مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

أَوْ مَنْ يُنشِئُ فِي الْحَلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ

وَجَعَلُوا أَلَمَاتِ الْكَ الَّذِينَ هُمْ عَبْدُ الرَّحْمَنِ إِنَّا أَشْهَدُوا
خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهْدَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ^ط مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ
عِلْمٍ^ط إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ
مُّهْتَدُونَ

آنکه از آسمان، آبی به اندازه فرستاد، آنگاه بدان سرزمین
پژمرده را زنده گردانیدیم، بدین‌گونه [شما نیز از گورها]
برون آورده می‌شوید.

آنکه انواع جفت‌ها را بیافرید، و برای شما کشتی‌ها و
چارپایان قرار داد که بر آنها سوار می‌گردید.

تا بر پشت شان برنشینید، آنگاه چون بر پشتِ شان
برنشستید، نعمت پروردگارتان را به یاد آرید و بگویید:
منزه است خدایی که این را— که ما را یارایِ رام کردنش
نبود— رامِ ما گرداند.

و ما به سوی پروردگارمان بازمی‌گردیم، بی‌تردید.

برای او قرار دادند از میان بندگانِش بخشی [/ فرزندی. به
راستی ناسپاسی آشکار است آدمی.

آیا از آنچه خود آفریده، دختران را برگزیده و پسران را
ویژه شما گرداند؟

هر گاه هریک از آنان را بدانچه به خدای رحمان نسبت
می‌دهد خبر دهند، رویش سیاه شده و اندوهگین شود.

آیا آن کس که در زر و زیور پرورش می‌یابد و در گفتمان،
بیانی نارسا دارد [فرزندی خدا را شایستگی دارد؟]

و فرشتگان را که خود بندگانِ رحمانند، مادینه پندارند. آیا
آفرینش آنان را گواه بوده‌اند؟ [که در این صورت گواهی
آنان نوشته خواهد شد، و [از آن بازخواست می‌گردند.

می‌گویند: اگر خدا می‌خواست آنها را نمی‌پرستیدیم، آنان در
این مدعا بی‌دانشند و جز بیهوده نمی‌بافند.

آیا پیش از این به آنان کتابی داده‌ایم، که چنگ بدان
زده‌اند؟

بلکه گویند: ما پدرانمان را بر آیینی یافته‌ایم، و ما به راهی
ره برندگانیم که آنان رفتند.

وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ^ص قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ^ص كَافِرُونَ

فَأَتَقَمْنَا مِنْهُمْ^ص فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ^ص إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ^ص لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ^ص وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ^ص

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ^ص كَافِرُونَ

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمِ

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ^ص نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا^ص وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا^ط وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ^ص مِّمَّا يَجْمَعُونَ

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ

بدین‌سان پیش از تو در هیچ شهری پیامبری نفرستادیم مگر آنکه زیرپستانشان گفتند: ما نیاکانمان را بر آیینی یافته‌ایم و ما راهی را می‌رویم که آنان رفتند.

گفت: آیا اگر چه شما را هدایت‌بخش‌تر از آنچه پدرانتان را بر آن یافته‌اید بیاورم؟ گفتند: ما ناباوریم بدانچه شما مبعوث بدان هستید.

آنگاه از ایشان انتقام کشیدیم؛ پس بنگر که فرجام دروغ‌انگاران چگونه بود.

و آنگاه را [به یاد آور] که ابراهیم به پدر و قومش گفت: من بیزارم از آنچه شما به پرستش گرفته‌اید.

مگر از آن کس که مرا پدید آورد؛ او هدایت‌م خواهد کرد بی‌تردید.

و او آن [/ سخن توحید] را در پی خود سخنی جاودانه ساخت، باشد که باز آیند.

بلکه اینان و پدران‌شان را برخوردار ی دادم، تا آنکه دین [حق و پیامبری روشن‌گر برایشان آمد.

و چون [دین حق به سوی‌شان آمد، گفتند: این افسونی است و ما منکر آنیم، بی‌تردید.

گفتند: چرا این قرآن در این دو شهر [مکه و طایف فرود نیامده بر مردی بزرگ [و ثروتمند]؟

آیا آنانند که مهر خدا را تقسیم می‌کنند؟ [نه ما روزیشان را در زندگانی دنیا میان‌شان تقسیم کرده‌ایم، و درجات برخی را فراتر از برخی نهاده‌ایم، تا برخی از آنان برخی را به خدمت گیرند؛ و مهر پروردگارت نیکوتر است از آنچه اندوزند.

اگر این نبود که مردم [در انکار خدا] یک گروه می‌شدند، بی‌گمان برای سراهای کسانی که به [خدای مهرگستر کفر ورزیدند، بامهایی از نقره قرار می‌دادیم و نیز نردبانهایی به بالای آن روند.

وَلِيُؤْتِيَهُمْ اَبْوَابًا وَسُرَرًا عَلِيَّهَا يَتَّكِئُونَ

۳۵

وَزُخْرَفًا ۚوَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَعَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۚوَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ

۳۶

ز ۴۲۷

وَمَنْ يَعِشْ عَنِ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضْ لَهُ شَیْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِیْنٌ

۳۷

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ

۳۸

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِیْنُ

۳۹

وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَلَمْتُمْ أَنْكُمُ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

۴۰

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۴۱

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ

۴۲

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ

۴۳

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۴۴

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ

۴۵

وَسْأَلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ

۴۶

ز ۴۲۸

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِۦ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۷

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ

و نیز برای سراهایشان دروازه‌ها [قرار می‌دادیم و تختهایی که تکیه بدان زنند؛

و زیورهای [دیگر نیز]. و اینها همه جز متاع زندگانی دنیا نیست، و آخرت نزد پروردگارت برای کسانی است که پرهیزگارند.

و هرکه از یادِ آن [خدایِ مهرگستر دل بگرداند، بر او شیطانی می‌گماریم که دمساز او باشد.

آنان، ایشان را از راه باز می‌دارند، و می‌پندارند که راهیافته‌اند.

تا آنگاه که به حضور ما آید، گوید: ای کاش میانِ من و تو دوری خاور و باختر بود؛ و چه دمسازی بودی، ناپسند.

اما امروز دیگر [پیشمانی سودتان ندهد، چون ستم کردید؛ و شما بی‌گمان در عذاب مشترکید.

آیا تو می‌توانی کران را شنوا سازی، یا کوران را راهنمایی و یا کسانی را که در گمراهی آشکارايند؟

پس، اگر تو را از میانشان ببریم، بی گمان از ایشان انتقام می‌گیریم.

یا [اگر] آنچه را به آنان وعده داده‌ایم به تو نشان دهیم؛ باز در چنگ قدرتِ ما هستند.

پس بدانچه بر تو وحی شده چنگ افکن، که تو بر راه راستی، بی‌تردید.

و این [قرآن برای تو و برای قومت تذکری است، و به زودی [در موردِ آن بازخواست می‌گردید.

از پیامبرانی که پیش از تو گسیل داشته‌ایم جویا شو؛ آیا جز خدای مهرگستر، خدایانی قرار داده‌ایم که پرستش کردند؟

ما موسی را با نشانه‌های خود به سوی فرعون و درباریانش فرستادیم؛ گفت: من فرستاده کسی هستم که جهانیان را پرورد.

چون نشانه‌های ما را برایشان آورد، به ناگاه بر آن خنده می‌کردند!

وَمَا نُرِيهِمْ مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَبْقَوْمُ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ

فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَأِكَةُ مُقْتَرِنِينَ

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ ۖ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

فَلَمَّا ءَاسَفُونَا اُنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ

وَلَمَّا ضَرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ

وَقَالُوا ءَالِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ ۚ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلَأِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ

ما نشانه‌ای را به آنان نمی‌نمودیم، مگر آنکه بزرگ‌تر از نشانه‌های پیشین بود؛ و به عذاب گرفتارشان کردیم، مگر به راه آیند.

گفتند: ای افسونگر! پروردگارت را به [پاس پیمانی که با تو بسته، برای ما بخوان، در آن صورت ما از کسانی خواهیم بود که به راه آیند.

و چون عذاب را از آنان برطرف کردیم، آنگاه بود که پیمان‌شکنی کردند.

فرعون در میان قومش ندا در داد، که ای قوم من! آیا پادشاهی مصر از آن من نمی‌باشد؟ و این نهرها از زیر [کوشک من روان نمی‌گردد؟ مگر نمی‌بینید؟

آیا نه این است که من بهتر از آن کسی هستم که فرومایه است و نمی‌تواند به خوبی سخن گوید؟

چرا دستبندهای زرین بر او نیفکنده‌اند، یا او را فرشتگانی همراهی نمی‌کنند؟

پس [فرعون قومش را سبک شمرد، از این‌رو اطاعتش کردند؛ آنان مردم منحرفی بودند.

و چون ما را به خشم آوردند، از آنان انتقام کشیدیم، و غرقشان ساختیم هرچه که بودند.

و آنان را مثل‌هایی و عبرتی گردانیدیم برای کسانی که واپسین آیند.

و هنگامی که درباره پسر مریم مثلی آورده شد، بنگاه قومت درباره آن هلهله سردادند.

گفتند: آیا خدایان ما بهترند یا او؟ و این مثل را برای تو مگر به ستیز نیاوردند، آری آنان مردم ستیزه‌گری هستند.

او [مسیح مگر بنده‌ای که او را بنواختیم و سرمشق بنی‌اسرائیل ساختیم نمی‌باشد.

اگر می‌خواستیم در روی زمین به جای شما فرشتگانی پدید می‌آوردیم که جانشین [شما] گردند.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۶۲

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

۶۳

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۶۴

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۶۵

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمِ ٱلْعِلَمِ

۶۶

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۶۷

ٱلْأَخِلَآءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلْمُتَّقِينَ

۶۸
۴۳هـ

يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

۶۹

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ

۷۰

أَدْخُلُوا ٱلْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ

۷۱

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ ۖ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ ۖ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۷۲

وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۷۳

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ

بی‌گمان او، [مسیح نشانه‌ای از رستاخیز است؛ پس در او تردید مکنید، و مرا پیروی کنید؛ این راهِ راست می‌باشد.

شیطان شما را از راه به در نبرد، او با شما آشکارا دشمنی دارد.

و چون عیسی دلایل آشکار آورد، گفت: همانا برای شما حکمت آوردم، و تا برای شما برخی از آنچه را درباره آن اختلاف می‌کردید روشن سازم؛ پس از خدا بترسید و پیرویم کنید.

بی‌گمان خدا پروردگارِ من و پروردگارِ شماست؛ تنها او را بپرستید، که این راه راست می‌باشد.

پس گروههایی در میانشان به اختلاف پرداختند، پس وای از روزی سهمگین بر کسانی که ستمکارند.

آیا انتظاری جز این دارند که رستاخیز– در حالی که گمان نمی‌برند– ناگهان به سراغشان آید؟

دوستان در آن روز،– مگر پرهیزگاران– دشمنان یکدگرند.

ای بندگانم! امروز نه بیمی بر شماست و نه اندوه می‌خورید.

کسانی که به آیات ما گرویدند و مسلمان بودند.

شما و همسرانتان به بهشت شادمانه درآیید.

در برابرشان سینی‌های سیمین و جامهای زمردین گردانند؛ و در آنجاست آنچه دلها خواهد و دیدگان بپسندد؛ و شما در آنجا جاودانه می‌مانید.

این بهشتی است که به میراث می‌برید به خاطر کارهایی که می‌کردید.

در آنجا برای شما میوه‌های فراوان است، که از آنها می‌خورید.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

همانا، تبهکاران در عذاب دوزخ ماندگار اند.

لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

[عذاب از آنان کاهش نمی‌یابد، و در آنجا ناامیدند.

وَمَا ظَلَمْنَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ

ما بر آنان ستم نکرده‌ایم، بلکه آنان خود ستمگر بودند.

وَنَادَوْا يَمْلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۖ قَالَ إِنَّكُمْ مَكِثُونَ

فریاد می‌کشند: ای دوزخبان! کاش پروردگارت کار ما را یکسره می‌کرد! گوید: شما ماندگارید!

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ

به راستی که ما حق را برایتان آورده‌ایم، ولی بیشتر شما حقیقت را خوش نمی‌دارید.

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْراً فَإِنَّا مُبْرِمُونَ

یا بر کاری پای می‌فشرند، ما نیز پای می‌فشریم.

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ ۚ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ

یا می‌پندارند که ما راز و نجوایشان را نمی‌شنویم؟ آری، فرشتگان ما نزد آنانند و نگارند.

يَكْتُبُونَ

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبِيدِينَ

بگو: اگر برای خدا فرزندی می‌بود، من از نخستین کسانی بودم که می‌پرستیدند.

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

منزه است پروردگار آسمانها و زمین، پروردگار عرش، از آنچه می‌گویند.

فَذَرَهُمْ يَخْضَوْنَ وَيَلْعَبُونَ حَتَّىٰ يَلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ

پس بگذارشان تا یاهو بافته و بازی کنند، تا روزی را دیدار کنند که به آنان وعده می‌دادند.

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ

اوست که در آسمان معبود است و در زمین معبود است، و خود دانایی است خردمند.

الْعَلِيمُ

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

بلندمرتبه است آنکه فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست او راست، و دانش رستاخیز نزد اوست، و به سوی او بازگردانیده می‌شوید.

وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ

کسانی را که به جای او می‌خوانند، شفاعت نتوانند، مگر کسانی که گواهی به حق دهند و خود دانند.

بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

اگر از آنان بپرسی: چه کسی آنان را آفریده‌است؟ خواهند گفت: خدا. پس چگونه به بیراهه می‌روند؟

وَقِيلَ لَهُ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ

گفتار او [محمد] است، که گوید: پروردگار! اینان مردمی‌اند که نمی‌گروند.

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

پس از ایشان دیده بگردان و بگو: بدرود! زودا که بدانند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	حاء، میم.
۲	وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ	سوگند به این کتاب روشنگر.
۳	إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَرَّكََةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ	ما آن را در شبی فرخنده فرو فرستادیم، ما بیم دهنده‌ایم بی‌تردید.
۴	فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ	در آن هر کارِ استوار باز نموده شود.
۵	أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ	فرمانی است از سوی ما؛ ما خود فرستنده‌ایم، بی‌تردید.
۶	رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ	رحمتی است از پروردگارت، او شنوایی است دانشور.
۷	رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ	پروردگارِ آسمانها و زمین و آنچه میانِ آنهاست، اگر باورمندید.
۸	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ عَابَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ	خدایی به جز او نیست؛ زنده می‌کند و می‌میراند؛ پروردگارِ شما و پروردگارِ پدران‌تان که پیش از شما بودند.
۹	بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ	ولی آنان در تردید خویش سرگرمند.
۱۰	فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُّبِينٍ	پس در انتظار روزی باش که آسمان دودی آشکار برآورد،
۱۱	يَغْشى النَّاسُ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ	که مردم را فراگیرد؛ این کیفری است پر درد.
۱۲	رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ	[گویند:] پروردگارا! این عذاب را از ما برطرف فرما، ما از کسانی هستیم که می‌گروند.
۱۳	أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ	اما چگونه پند پذیرند، با آنکه پیش از این پیامبری آشکار برایشان آمد.
۱۴	ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ	و آنان از وی رخ برتافته و گفتند: دانش آموخته‌ای است که جنون دارد.
۱۵	إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ	ما این عذاب را اندکی برطرف می‌سازیم، اما شما دوباره [به گناه بازمی‌گردید.
۱۶	يَوْمَ نَبِطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ	روزی که گیروداری بزرگ برانگیزیم، ما انتقام می‌کشیم، بی‌تردید.
۱۷	وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ	ما پیش از آنان قوم فرعون را آزمودیم و پیامبری بزرگواری برایشان آمد،
۱۸	أَن أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ	که [به آنان گفت:] بندگانِ خدا را به من بسپارید، من برای شما فرستاده‌ای امین هستم!

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي ءَاتِيكُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

۲۵

وَإِنِّي عَذْتُ رَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ

۲۱

وَإِنْ لَّمْ تُؤْمِنُوا لِي فَأَعْتَزِلُونِ

۲۲

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ

۲۳

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

۲۴

وَأَتْرِكْ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ

۲۵

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

۲۶

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

۲۷

وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ

۲۸

كَذٰلِكَ ۖ وَأَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا ءَاخِرِينَ

۲۹

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ

۳۵
۴۳۲

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ

۳۱

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ

۳۲

وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعٰلَمِينَ

۳۳

وَعَآتَيْنَهُم مِّنَ الْآيٰتِ مَا فِيهِ بَلَآءٌ مُّبِينٌ

۳۴

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ

۳۵

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ

۳۶

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

۳۷

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ

۳۸

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوٰتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ

۳۹

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

در برابر خدا کبر موزید، من برای شما حجتی آشکار آوردم!

و از اینکه سنگسارم کنید، من به پروردگارم و پروردگارِ شما پناه می‌جویم!

و اگر به من نمی‌گروید، از سرِ راهم کناره بگیرید!

آنگاه پروردگارِش را فراخواند که: ای‌تان مردمی گنهکارند!

فرمود: بندگانم را شبانه حرکت ده، که شما را تعقیب می‌کنند.

و دریا را به آرامی پشت سر گذار، که آنان سپاهی فرو مرده در آیند.

چه باغها و چشمه‌سارانی که از خود برجا نهاده‌اند،

و کشتزارها و جایگاههای ارجمند،

و نعمت‌هایی که در آن خرم و خوش بودند.

و بدین‌گونه ما آنها را به میراث نهادیم برای مردمی که جز آنان بودند.

نه آسمان و زمین بر آنان گریست، و نه درنگ داده شدند.

همانا بنی‌اسرائیل را رهانیدیم از عذابِ خفت‌باری [که گرفتار آن بودند].

از فرعون، که برتری طلبی از اسراف کاران بود.

و آنان را آگاهانه برگزیدیم بر مردمی که در آن زمان بودند.

و به آنان نشانه‌هایی دادیم، که در آن آزمون آشکاری بود.

و اینان [/ مشرکان گویند:

مرگِ ما جز مرگِ نخستین نیست، و ما برانگیخته نخواهیم شد.

اینک پدرانمان را بیاورید اگر راست می‌گویید.

آیا اینان بهترند یا قومِ تُبَّعِ [پادشاهان یمن ، و پیشینیان آنان که نابودشان کردیم، چرا که مردمِ گنه‌پیشه‌ای بودند.

ما آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را به بازیچه پدید نیاوردیم؛

آنها را جز به حق نیافریدیم، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

بی‌گمان روز داوری وعده‌گاهشان است، که همه آیند.

۴۱

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

۴۲

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۴۳
۴۳۳

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ

۴۴

طَعَامُ الْأَثِيمِ

۴۵

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ

۴۶

كَغَلِي الْحَمِيمِ

۴۷

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ

۴۸

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ

۴۹

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ

۵۰

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ

۵۱

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ

۵۲

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

۵۳

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ

۵۴

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

۵۵

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ ءَامِنِينَ

۵۶

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَلَهُمْ عَذَابَ
الْجَحِيمِ

۵۷

فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۵۸

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

۵۹

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ

چون فلزی گداخته که در شکمها همی جوشد،

چونان آبی جوشان که گدازد!

بگیرید و به دوزخش رانید!

آنگاه از عذابِ آبِ جوشان بر سرش ریزید!

بچش! که اینک تویی آن والا مقامِ ارجمند!

این همان چیزی است که در آن همواره تردید می‌کردید!

همانا پرهیزگاران در جایگاهی آسوده می‌باشند.

در بوستانها و کنار چشمه‌سارانند.

جامه‌ها از حریر و دیبای ستبر پوشند و روبروی یکدگرند.

آری این چنینند؛ و همسرشان می‌گردانیم با حوریانی که درشت چشمند.

در آنجا آسوده خاطر، هر میوه را که بخواهند فراخوانند.

در آنجا طعم هیچ مرگی– جز همان مرگِ نخستین– را نمی‌چشند و [خدا] آنان را از عذابِ دوزخ نگاه می‌دارد.

نواختنی است از پروردگارت. و این همان کامیابی بزرگ می‌باشد.

در حقیقت ما این [قرآن را بر زبانت روان ساخته‌ایم، باشد که پند گیرند.

پس منتظر باش، که آنان نیز منتظرند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	حاء، میم.
۴۳۴ر	حَمَّ	

۲	تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ	فرو فرستاده کتابی است از سوی خدایِ سنجیده کار پیروزمند.
---	---	---

۳	إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ	بی‌گمان در آسمانها و زمین، نشانه‌هاست برای مردمی که می‌گروند.
---	---	---

۴	وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ	و در آفرینش خودتان و جنبندگانی که [در زمین می‌پراکند، نشانه‌هاست مردمی را که باورمندند.
---	--	---

۵	وَاخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ	و در پیایی آمدن شب و روز، و رزقی که خدا از آسمان فرو فرستاده و بدان زمین را پس از پژمردنش زنده می‌سازد، و در وزش باده‌ها، نشانه‌هایی‌ست برای مردمی که خردورزند.
---	---	---

۶	تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَءَايَاتِهِ ۚ يُؤْمِنُونَ	اینها آیه‌های خداست که آن را به حق بر تو می‌خوانیم. پس به کدامین سخن پس از خدا و آیه‌های او می‌گروند؟
---	--	---

۷	وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ	وای بر هر دروغزنِ گناه‌آلود،
---	----------------------------------	------------------------------

۸	يَسْمَعُ ءَايَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ	آنکه آیاتِ خدا را که بر وی خوانده می‌شود می‌شنود، آنگاه— چنان‌که گویی آن را نشنیده— در گردن کشی پای می‌فشرد؛ پس بشارتش ده به کیفری پردرد.
---	---	---

۹	وَإِذَا عَلِمَ مِنْ ءَايَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ	و هرگاه از برخی آیه‌های ما باخبر شود، آن را به بادِ مسخره می‌گیرد؛ آنان کیفر خوارکننده‌ای دارند.
---	--	--

۱۰	مَنْ وَرَاهِمُ جَهَنَّمَ ۖ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ	پیشاپیش آنان دوزخ است؛ نه آنچه را اندوخته‌اند و نه دوستانی که به جای خدا برگزیده‌اند، به کارشان نمی‌آید؛ و کیفری سهمگین دارند.
----	---	--

۱۱	هَٰذَا هُدًى ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ	این رهنمودی است؛ و کسانی که به آیات پروردگارشان کفر می‌ورزند، کیفری دردناک از پلیدی دارند.
----	--	--

۱۲	اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۚ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ	خدا همان است که دریا را رام شما گرداند، تا کشتی‌ها در آن به فرمانش روان گردند، و تا از افزون بخشی او [روزی خود را] به دست آرید، باشد که سپاس گزاریید.
----	---	---

۱۳	وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ	آنچه در آسمانها و زمین است را رام شما گرداند؛ همه از اوست. بی‌گمان در این نشانه‌هاست برای مردمی که خردورزند.
----	--	--

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

به مؤمنان بگو: از کسانی که از روزهای [پیروزی خدا بیم ندارند درگذرند، تا خدا هر گروهی را مناسب کار و کردارشان جزا بخشد.

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

هر که کاری نیک کند به سود اوست؛ و هرکه بدی کند، به زیان اوست؛ آنگاه به سوی پروردگارتان بازگردانده می‌شوید.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ

ما بنی‌اسرائیل را کتاب و فرمانروایی و پیامبری دادیم، و از پاکیزه‌ها روزیشان کردیم، و آنان را بر مردم روزگار برتری دادیم.

وَعَآتَيْنَهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ ۖ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

و دلایل روشنی در امر [دین به آنان عطا کردیم، و جز پس از آنکه دانش برایشان آمد– آن هم به خاطر رشک و رقابتی که در میان خود داشتند– دچار اختلاف نگردیدند؛ بی‌گمان پروردگارت روز رستاخیز میانشان درباره آنچه بر سر آن اختلاف می‌کردند، داوری خواهد کرد.

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آنگاه تو را بر شریعتی که از امر [خداوند] است نهادیم؛ پس پیرو آن می‌باش، و پیروی مکن هوسهای کسانی را که نمی‌دانند.

إِنَّهُمْ لَن يَغْنَوْا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۖ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ

آنان هرگز در برابر خدا تو را به کار نیابند، و ستمگران برخی سروران یکدگرند، و خدا سرور کسانی است که پرهیزگارند.

هَٰذَا بَصَرٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

این [قرآن بینش بخش مردم، و رهنمود و رحمتی است برای مردمی که باورمندند.

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

آیا کسانی که مرتکب کارهای بد شده‌اند، پنداشته‌اند که آنان را مانند کسانی قرار می‌دهیم که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، که زندگی و مرگشان برابر باشد؟! داوری بدی دارند.

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

خداوند آسمانها و زمین را به حق آفریده‌است، تا هرکس برابر آنچه اندوخته جزا یابد؛ و آنان مورد ستم قرار نمی‌گیرند.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ
عَلَىٰ سَمْعِهِ ۖ وَقَلْبِهِ ۖ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ ۖ غِشَاوَةً ۖ فَمَنْ يَهْدِيهِ
مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا
إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَأَتُونَا بِآيَاتِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِدِ
يُخَسِّرُ الْمُبْطِلُونَ

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَٰذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي
رَحْمَتِهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تَتْلَىٰ عَلَيْكُمْ
فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا
نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيفِينَ

آیا دیدی کسی را که هوایِ نفسش را خدای خود گرفت، و
خدا او را از سرِ دانایی گمراه گردانید، و بر گوش و دلش
مُهر نهاد و بر دیده‌اش پرده‌ای افکند؟ آیا چه کسی پس از
خدا او را هدایت تواند کرد؟ آیا پند نمی‌گیرید؟

و گفتند: جز همین زندگیِ دنیویِ ما زندگی‌ای نیست؛
می‌میریم و زنده می‌شویم و ما را جز روزگار تباه نمی‌سازد.
آنان را در این باره دانشی نیست، و جز پندار نمی‌بافند.

و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده می‌شود، بهانه‌شان جز
این نیست که می‌گویند: نیاکانِ ما را بیاورید، اگر راست
می‌گویید.

بگو: خداست که شما را زنده می‌کند، سپس می‌میراند،
سپس روز رستاخیز– که تردیدی در آن نیست– گرد
می‌آورد، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

فرمانروایی آسمانها و زمین خدای راست. و روزی که
رستاخیز برپا شود، آن روز است که باطل‌اندیشان زیان
بینند.

و هر امتی را به زانو درآمده می‌بینی؛ هر امتی به کتابش
فراخوانده می‌شود؛ [و به آنان گفته می‌شود: امروز بدانچه
کرده‌اید پاداش می‌یابید.

این است کتابِ ما که به حق علیه شما سخن می‌گوید؛ ما خود
می‌نگاشتیم آنچه را انجام می‌دادید.

اما کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند،
پروردگارشان ایشان را در رحمت خود درآورد؛ این همان
رستگاری آشکار می‌باشد.

اما کسانی که کفر ورزیدند، [به آنان فرماید: آیا آیاتِ من
بر شما خوانده نمی‌شد؟ و شما تکبر ورزیده و مردمانِ
گنه‌پیشه‌ای بودید.

هر گاه گفته می‌شد وعده خدا حق است و در رستاخیز
تردیدی نیست، می‌گفتید: ما نمی‌دانیم رستاخیز دیگر
چیست؟ آن را جز گمانی نمی‌دانیم، و ما [درباره آن به باور
نرسیده‌ایم، بی‌تردید.

وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِلُكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
وَمَا وَلَكُمْ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّصِيرِينَ

ذَٰلِكُمْ بِأَنِّكُمْ أَتَّخَذْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا وَغَرَّكُمْ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وَلَهُ الْكِبَرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حَم

حاء، میم.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ
مُّسَمًّى ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ
الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ ۚ أَتُتَوَنَّى بِكِتَابِ مِّنْ
قَبْلِ هَٰذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ

و [اینک کیفر آنچه کرده بودند برایشان آشکارا شد، و آنچه
را مسخره می‌کردند گریبانگیرشان گردید.

و به آنان گفته می‌شود: امروز فراموشتان می‌کنیم،
همان‌گونه که دیدار امروزتان را از یاد خود بردید؛ آشیانتان
آتش است، و شما را یاورانی نخواهد بود.

این از آن روست که شما آیه‌های خدا را به ریشخند گرفتید
و فریفته زندگانی دنیا شدید. پس امروز نه از آن [آتش
برون برده می‌شوند، ونه عذرشان پذیرفته می‌گردد.

پس، سپاس ویژه خداست؛ پروردگارِ آسمانها و پروردگار
زمین، که جهانیان را پرورد.

در آسمانها و زمین کبرiایی او راست، و اوست آن
سنجیده‌کار پیروزمند.

کتابی است فرود آمده از سوی خدای سنجیده‌کار پیروزمند.

ما آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را مگر به حق و تا
سرآمدی معلوم نیافریده‌ایم، و کافران از آنچه هشدار داده
شدند روی گردانند.

بگو: مرا نشان دهید که آنچه به جای خدا می‌خوانید، چه
چیزی را در زمین آفریده‌اند، یا آیا در آفرینش آسمانها
مشارکتی دارند؟ برای من کتابی پیش از این [کتاب یا
نشانه‌ای از دانش بیاورید، اگر راست می‌گویید.

کیست گمراه‌تر از آنکه به جای خدا کسی را می‌خواند که تا
روز رستاخیز پاسخش را نمی‌دهد، و آنان از خواندنشان
بی‌خبرند؟

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ

۷

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

۸

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۖ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

۹

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرَىٰ مَا يُفَعَّلُ بِي وَلَا بَكُمْ إِنِ اتَّبِعُوا إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۱۰

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ ۖ فَقَامَنَ وَأُسْتُكْبِرْتُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۱۱
۴۳۹

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ ۚ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ

۱۲

وَمِنْ قَبْلِهِ ۚ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّنَذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ

۱۳

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۱۴

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و چون مردم را به رستخیز آرند، دشمنانِ آنانند؛ و عبادتشان را انکار می‌کنند.

و چون آیه‌های روشنگرِ ما را بر آنان خوانند، کافران درباره حقّی که برایشان آمده، گویند: این جادویی آشکار می‌باشد.

یا گویند: آن را خود ساخته است. بگو: اگر آن را خود ساخته باشم، در برابر خدا کاری علیه من نتوانید. او آگاه‌تر است بدانچه وارد آن می‌گردید. برای گواهی میان من و شما خدا کافی است، و او آمرزگاری است مهربان.

بگو: من از میان پیامبران نوپدید نمی‌باشم، و نمی‌دانم که با من و شما چه خواهد شد؛ جز آنچه را به من وحی می‌شود پیروی نمی‌کنم؛ و جز هشداردهنده‌ای نمایان نمی‌باشم.

بگو: بیندیشید، اگر این [قرآن از سوی خدا باشد، آنگاه بدان کفر بورزید، و گواهی از بنی‌اسرائیل بر همانندی آن گواهی دهد، و خود ایمان بیاورد و شما کفر بورزید، آیا ستمگر نمی‌باشید؟] بی‌گمان خدا مردمِ ستمگر را هدایت نخواهد کرد.

کسانی که کفر ورزیدند به مؤمنان گویند: اگر خیری بود آنان بر ما پیشی نمی‌جستند، و چون بدان رهیافته نگردیدند، زودا که بگویند: این خود ساخته‌ای است که پیشینیان سر هم کردند.

و پیش از آن کتابِ موسی ره‌نما و رحمت بود، و این کتابی است عربی [شیوا]، که تصدیقگر [کتابهای پیشین است، تا ستمگران را بیم دهد و نکوکاران را بشارتی باشد.

کسانی که گفتند: پروردگار ما خداست، آنگاه پایداری کردند، نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین گردند.

اینان اهل بهشتند، جاودانه در آن مانند، به پاداشِ کارهایی که می‌کردند.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا
وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا
بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۖ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ
عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ ۖ وَعَدَ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا
يُوعِدُونَ

وَالَّذِي قَالَ لِيُؤَلِّيَنِيهِ أَفِ لَكُمْ أَتَعِدَانِي أَنْ أَخْرَجَ وَقَدْ
خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَكْبِرَانِ ۖ اللَّهُ وَبِكَ ءَامِنُ
إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوفيَهُمْ أَعْمَلُهُمْ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبْتُمْ طَيِّبَتِكُمْ
فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَأَسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ
الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا
كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ

ما انسان را به نیکی با پدر و مادرش سفارش کردیم. مادرش با دشواری باردارش شد و با دشواری به دنیا آوردش؛ و بارداری و از شیر گرفتنش سی‌ماه است؛ تا آنگاه که کمال یافته و به چهل سالگی رسد، گوید: پروردگارا! موفقم بدار تا نعمتی را که بر من و پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای سپاس بگذارم، و کارهای شایسته‌ای که مورد پسند توست به جای آورم، و فرزندانم را از شایستگان گردان، که من به درگاهت بازگشته‌ام و از کسانی می‌باشم که مسلمانند.

اینانند که نیکوترین کارهایشان را از آنان می‌پذیریم، و در کنار دیگر بهشتیان از گناهشان درمی‌گذریم، این وعده راستی است که نوید بدان داده می‌شدند.

و کسی که به پدر و مادرش می‌گفت: اف بر شما! آیا به من وعده می‌دهید که زنده خواهم شد با آنکه پیش از من نسلهایی سپری گشتند! و آن دو به درگاه خداوند استغاثه می‌کردند، [و می‌گفتند:] وای بر تو، ایمان بیاور که وعده خدا حق است. و او می‌گفت: این چیزی نیست جز همان افسانه‌هایی که پیشینیان گفتند.

اینانند که همراه با اقوامی از جن و انس که پیش از آنان بودند، فرمان عذاب درباره آنان تحقق یافت؛ بی‌گمان آنان زیانزدگان بودند.

هریک را بدانچه کرده‌اند درجاتی است، و تا خدا [پاداش کارهایشان را به تمامی بپردازد؛ و مورد ستم قرار نمی‌گیرند.

روزی که کافران را بر آتش عرضه می‌دارند، [و می‌گویند:] شما در زندگانی دنیا نعمت‌هایتان را به پایان بردید، و از آن بهره‌ور شدید؛ پس امروز به خاطر آنکه در روی زمین به ناروا گردن افراشتید، و به خاطر کارهای ناپسندی که می‌کردید، کیفر خوارکننده‌ای دارید.

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ
الْأُذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
وَلَكِنِّي أَرِيتُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أُوْدِيِّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ
مُّمَطِّرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَكِنُهُمْ
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ

وَلَقَدْ مَكَنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
وَأَبْصَرًا وَأَفْعِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ
وَلَا أَفْعِدَتُهُمْ مِّنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً بَلْ
ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و برادر قوم عاد [/ هود] را یاد کن، آنگاه که قومش را در
احقاف [ریگستان بی‌م‌داد- در حالی که پیشاپیش وی و
پس از وی بیم‌دهندگانی آمده‌بودند- که: جز خدا را
مپرستید؛ که من بر شما از عذاب روزی بزرگ هراسانم.

گفتند: آیا به سراغ ما آمده‌ای تا ما را از خدایانمان
بازگردانی؟ اینک آنچه را به ما وعده داده‌ای بر سرمان آور،
اگر راست می‌گویی.

گفت: بی‌گمان آگاهی نزد خداوند است، و من آنچه را مأمور
بدان گشته‌ام به شما ابلاغ می‌کنم، ولی من شما را مردمی
می‌بینم که نادانید.

آنگاه چون آن [عذاب را دیدند که به صورت ابری رو به
جلگه‌هایشان دارد، گفتند: این ابری است که برای ما باران
بارد. [هود گفت: نه، بلکه این همان چیزی است که با
شتاب خواستار آن بودید: تندبادی است در آن کیفری
پردرد؛

همه چیز را به فرمان پروردگارش نابود می‌کند. و چنین شد
که جز سرهایشان چیزی به چشم نمی‌آمد. ما این گونه کیفر
می‌دهیم مردمی را که گنهکارند.

ما به آنان امکاناتی دادیم که شما را نداده‌ایم، به آنان گوش
و دیدگان و دلها عطا کردیم، ولی چون نشانه‌های خدا را
انکار می‌کردند گوش و دیدگان و دلهایشان به درکارشان
نیامد، و بر آنان فرود آمد آنچه آن را مسخره می‌کردند.

ما شهرهای پیراموتتان را به تباهی بردیم، و آیات خود را
گونه‌گون بیان کردیم، باشد که باز آیند.

پس چرا معبودانی که برای تقرب [به خدا] به جای خدا
برگزیدند، به یاریشان نیامدند، بلکه از دیدشان ناپدید
شدند؟ و این بود نتیجه دروغشان و آنچه افترا بستند.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ

و آنگاه را [به یاد آور] که تنی چند از جنیان را به سویت روان ساختیم تا به قرآن گوش فرا دهند؛ و چون بر آن حاضر شدند به یکدیگر گفتند: گوش فرا دهید! و چون پایان یافت، هشداردهنده به سوی قوم خویش برگشتند.

قَالُوا يَاقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ

گفتند: ای قوم ما! ما کتابی را شنیدیم که پس از موسی فرود آمده و تصدیقگر کتابهای پیشین است، و به حق و به راهی راست رهنمون می‌گردد.

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ ۖ يَغْفِرَ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

ای قوم ما! دعوتگر خدا را بپذیرید و به او ایمان بیاورید، تا خدا برخی از گناهاتتان را ببامرزد و شما را از عذاب دردناک درمان دارد.

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ ۚ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

کسی که دعوتگر خدا را نپذیرد، در زمین درمانده کننده [خدا] نمی‌باشد، و در برابر خدا یاورانی نمی‌یابد؛ اینانند که در گمراهی نمایانند.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ ۚ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

مگر ندانسته‌اند که آن خدایی که آسمانها و زمین را آفریده و در آفرینش آنها درمانده نگردیده، تواناست که مردگان را برانگیزد؟ آری، او به هر کاری تواناست، بی‌تردید.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

روزی که کافران را بر آتش عرضه می‌دارند [گویند: آیا این حقیقت نیست؟ گویند: آری، به پروردگارمان سوگند! گوید پس عذاب را بچشید به خاطر کفری که می‌ورزیدید.

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ ۚ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ ۚ بَلَّغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ

پس پایداری کن، همان‌گونه که پیامبرانِ نستوه پایداری کردند؛ و برای [کیفر] آنان شتاب مکن. روزی که آنچه را به آنان وعده داده شده ببینند، گویی مگر ساعتی از روز نمانده‌اند؛ [این پیامی است؛ پس آیا جز تبهکاران تباہ می‌گردند؟!]

۱
۴۴۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ

۳

ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ

۴

فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَثْخَتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ ۖ فِيمَا مَنَّا بَعْدُ ۖ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ۚ ذَٰلِكَ ۖ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ۖ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَلَهُمْ

۵

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ

۶

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ

۷

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ۖ إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

۸

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ ۖ وَأَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

۹

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ

۱۰
حزب
۲۰۳

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا

۱۱

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَىٰ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ

کسانی که کفر ورزیدند، و [مردم را] از راه خدا منحرف کردند، [خداوند] تباه کرد همه کارهایشان.

و کسانی که گرویدند و کارهای شایسته کردند، و بدانچه بر محمدؐ فرو فرستاده شده– که آن حق و از سوی پروردگارشان است– دل سپردند، [خدا] می‌زداید بدیهایشان و به صلاح آورد کار و بارشان.

این بدان است که کافران از باطل پیروی کردند، و مؤمنان حق را– که از سوی پروردگارشان است– پیروی کردند؛ این گونه خدا برای مردم می‌زند مثلهاشان.

پس چون با کافران [در میدان نبرد] روبرو شدید، گردنهایشان را بزنید تا زمین گیرشان سازید، آنگاه استوار به بندشان کشید، آنگاه یا منت نهاده [و آزادشان کنید] یا غرامت بگیرید، تا کارزار بارهایش را فرو نهد؛ این [دستور خداوند] است؛ و اگر خدا می‌خواست خود مجازاتشان می‌کرد، ولی [خدا] بر آن است تا برخی از شما را با برخی امتحان کند، و کسانی که در راه خدا کشته شده‌اند را هرگز تباه نخواهد ساخت کارهایشان.

بزودی راه نمایدشان و نیکو سازد کار و بارشان.

و آنان را به بهشتی درآورد، که توصیف کرده برایشان.

ای مؤمنان! اگر خدا را یاری دهید، یا©ن دهد؛ و استواری می‌بخشد به گامهایتان.

و کافران، بدا به حالشان؛ و نابود است همه کارهایشان.

این از آن روست که آنان آنچه را خدا فرو فرستاده خوشایندشان نبود، و [خدا] به تباهی کشاند کارهایشان.

آیا در زمین گردش نکرده‌اند، تا ببینند فرجام کسانی که پیش از آنان بودند چگونه بود؟ خداوند نابودشان کرد؛ و کافران را نیز فرجامی است همانندشان.

این بدان است که خدا سرور مؤمنان است، و کافران سروری نیست برایشان.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ
وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ

۱۳

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ
أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ

۱۴

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

۱۵

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ
ءَاسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ
لِّلشَّرِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ
الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ

۱۶

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ ءَانِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

۱۷

وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ

۱۸

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ
أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ

۱۹

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ

خدا کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، در
باغهایی که از فرودست آن جویباران جاری است درآورد؛ و
کافران بهره می‌برند و می‌خورند آن‌گونه که چارپایان
می‌خورند، و آتش است جایگاهشان.

بسا [مردم شهرها که از [مردم شهری که آواره‌ات کرد [ند]
نیرومندتر بودند، ما همه را به تباهی بردیم و هیچ یآوری
نبود از برایشان.

آیا کسانی که بر راه روشنی از پروردگار خویش‌اند، چونان
کسانی‌اند که بدکرداریشان در نظرشان آراسته گردیده، و
پیروی کرده‌اند از هوسهایشان؟

داستان بهشتی که پرهیزگاران را وعده داده‌اند، در آن
نهرهایی است از آبی نیالوده، و نهرهایی از شیر که طعم آن
دگرگون نگردیده، و نهرهایی از شراب که آشامندگان را
فرح‌بخش است، و نهرهایی از عسل ناب. و برای آنهاست در
آنجا انواع میوه‌ها و نیز آمرزشی از سوی پروردگارشان. آیا
چنین کسانی برابرند با کسانی که جاودانه در آتشند و به
آنان آبی جوشان نوشانده می‌شود که از هم فرو می‌پاشد
روده‌هایشان؟

و از ایشان کسانی هستند که به سخنانت گوش می‌دهند، و
چون از نزدت دور می‌شوند، به دانش یافتگان گویند: هم
اکنون چه می‌گفت؟ اینان کسانی‌اند که خدا بر دلهایشان مهر
نهاده و پیروی کرده‌اند از هوسهایشان.

و هدایت یافتگان را [خدا] بر هدایتشان افزود و عطا
فرمود پرهیزگاری‌شان.

پس آیا جز رستخیز را انتظار دارند که ناگاه آیدشان؟ که
نشانه‌هایش رسیده است؛ و چون آیدشان، دیگر چه سود
پند دادنشان؟

پس بدان، که معبودی جز خدا نمی‌باشد، و برای گناهت و
نیز برای مردان و زنان با ایمان آمرزش بخواه، و خدا
داناست از دگرگونی‌ها و از جایگاهتان.

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانُ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

إِنَّ الَّذِينَ أُرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَىٰ لَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَصْحَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ وَفَاحَبَطَ أَعْمَلَهُمْ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَنَهُمْ

۲۱

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

۲۹

۴۴۵ر

و مؤمنان گویند: چرا سوره‌ای [درباره جهاد] فرود نمی‌آید؟ آنگاه چون سوره‌ای بی ابهام فرود آید و در آن از کارزار سخن به میان آید، بیماردلان را بینی که به تو چون مدهوشان در حال مرگ می‌نگرند! پس وای به حالشان.

[ولی اطاعت باید و سخنی پسندیده؛ و چون کار قطعی شد، اگر با خدا صادق باشند بسیار نیکوتر است از برایشان.

پس اگر [از خدا] روی گردانید، آیا انتظاری جز این دارید که در زمین فساد برانگیزید، و بگسلید پیوندهایتان؟

اینانند که خدا لعنتشان کرده، گوشه‌ایشان را کر، و نابینا ساخته دیدگانشان.

آیا قرآن را در نمی‌اندیشند، یا قفل‌ها نهاده شده بر دلهایشان؟

بی‌گمان کسانی که پس از آنکه هدایت برایشان نمایان شد پشت به حق کردند، شیطان کردار زشتشان را در نظرشان آراست، و فریبشان داد با آرزوهایشان.

این از آن‌روست که آنان با ناخشنودان دستورات خدا گفتند: ما در برخی کارها پیرو شما هستیم. و خداوند آگاه است از همداستانیشان.

پس چگونه‌اند آنگاه که فرشتگان جانشان را گیرند، و می‌نوازند بر چهره‌ها و پشت‌هایشان؟

این از آن روست که اینان از آنچه خشم خدا را برمی‌انگیخت پیروی کردند، و ناخرسند از خشنودی او بودند، پس [خدا] تباه گردانید کارهایشان.

آیا بیماردلان پنداشته‌اند که خدا هرگز آشکار نخواهد ساخت کینه‌هایشان؟!

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ

وَلَتَبْلُوتَنَّهُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ
وَنَبْلُؤَ أَخْبَارَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا
وَسَيَحِيطُ أَعْمَالُهُمْ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا
تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ
وَلَن يَتْرُكُمُ أَعْمَالَكُمْ

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ
أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلَكُمْ أَمْوَالَكُمْ

إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخُلُوا وَيُخْرِجْ أَصْغَنَكُمْ

هَآأَنْتُمْ هَآؤَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ
يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا
يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ

اگر بخواهیم، آنان را به تو می‌نمایانیم، تا آنان را بشناسی با
چهره‌هایشان، هرچند آنان را می‌شناسی با گفته‌هایشان، و
خدا داناست به کارهایتان.

البته ما شما را می‌آزماییم تا از میان شما مجاهدان و
شکیبایان را بازشناسیم، و پرده برداریم از رازهایتان.

کسانی که کفر ورزیدند، و [مردم را] از راه خدا منحرف
کردند، و پس از آنکه راه هدایت برایشان نمایان شد با
پیامبر مخالفت کردند، هرگز به خدا زبانی نمی‌زنند، و بزودی
خدا تباه می‌سازد کرده‌هایشان.

ای مؤمنان! خدا را فرمان برید و پیامبر را فرمان برید، و
تباه مگردانید کارهایتان.

کسانی که کفر ورزیدند و [مردم را] از راه خدا منحرف
کردند، آنگاه در حال کافری مردند، هرگز خدا
نمی‌آمرزدشان.

پس سست مشوید، و به آشتی مخوانید، که شما برترید، و
خدا با شماست، و هرگز نخواهد کاست از [ارزش
کارهایتان].

همانا زندگانی دنیا بازی و سرگرمی است؛ و اگر مؤمن باشید
و پرهیزگاری پیشه کنید، پاداش‌هایتان را به شما می‌بخشد،
و نمی‌خواهد از مالهایتان.

اگر آن را از شما خواهد و اصرار بدان ورزد بخل می‌ورزید،
و برون می‌ریزد کینه‌هایتان.

هان، این شمايید که از شما خواسته می‌شود تا [اموالتان
را] در راه خدا هزینه کنید؛ آنگاه برخی از شما بخل
می‌ورزند؛ و هر که بخلت ورزد، تنها به زیان خویش بخل
ورزیده. خدا بی‌نیاز است و شما نیازمندانید. اگر روی
برتابید خدا مردمی دیگر را جانشیتان سازد، آنگاه خواهند
بود همانندتان.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا

ما گشایش در کار تو پدید آوردیم، گشایشی پیدا.

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

تا خدا گناهان پیشین و پسینت را ببامزد، و نعمتش را بر تو تمام گرداند، و به راهی راست راهنماید تو را.

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا

و خدا پیروزی دهد، پیروزی ای والا.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا
مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

اوست که آرامش را در دلهای مؤمنان جایگزین گرداند، تا ایمانی بر ایمانشان بیفزایند؛ و سپاهیان آسمانها و زمین از خداوند است، و خدا استوارکاری است دانا.

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ
عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا

تا مردان و زنان با ایمان را در باغهایی که از فرودست آن جویباران جاری است درآورد، جاودانه در آن مانند، و بدیهاشان را از آنان بزداید، و این رستگاری بزرگی است نزد خدا.

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنُّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

و مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را- که به خدا گمان بد بردند- عذاب فرماید؛ بد زمانه بر آنان باد. خدا بر آنان خشم گرفته، و لعنتشان کرده، و دوزخ را برایشان آماده گردانده؛ و فرجام بدی است از برای آنها.

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

سپاههای آسمانها و زمین از آن خداوند است، و پیروزمندی استوارکار است خدا.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

[ای پیامبر!] ما گواه و نویدبخش و بیم‌رسان فرستاده‌ایم تو را،

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

تا به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و گرامی‌اش دارید و بزرگش شمارید، و بام و شام به پاکی ستایید او را.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى
بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا
وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا

۱۱
۴۴۷

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ
أَبَدًا وَرُئِيَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَّتُمْ ظَنَّ السَّوِّ وَكُنْتُمْ
قَوْمًا بُورًا

۱۲

وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَعِيرًا

۱۳

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

۱۴

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا
نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا
كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ
كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا

۱۵

کسانی که با تو بیعت می‌کنند، در حقیقت با خدا بیعت
می‌کنند؛ دست خدا بالای دست آنها است. پس هرکه پیمان
شکند، تنها به زیان خویش پیمان شکسته‌است، و هرکه به
پیمانی که با خدا بسته وفا کند، بزودی خدا به وی می‌بخشد
پاداشی گرانبها.

بادیه‌نشینان پیکار گریز بزودی به تو خواهند گفت: اموال و
کسانمان ما را گرفتار خود کردند، برای ما آمرزش بخواه.
آنان چیزی را که در دلهایشان نیست بر زبان می‌رانند. بگو:
هرگاه خدا برای شما زبانی یا سودی خواهد، چه کسی در
برابر او برای شما اختیاری دارد؟ آری، خداست بدانچه
می‌کنید دانا.

بلکه پنداشتید که پیامبر و مؤمنان هرگز به خانمانشان
باز نمی‌گردند، و این پندار در دلهایتان نمودی خوش یافت، و
گمان بد بردید، و شما مردمی بودید گرفتار تباهیها.

هرکه به خدا و پیامبرش ایمان نیاورد، [بداند که ما آتشی
افروخته آماده کرده‌ایم برای کافرها.

فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداوند است؛ هرکه را
خواهد می‌بخشاید و هرکه را خواهد مجازات می‌کند؛ و
آمرزگاری است مهربان خدا.

چون به سوی غنایم روان شوید که آن را به دست آرید،
بزودی پیکارگريزان گویند: ما را بگذارید تا همراهیتان
کنیم. می‌خواهند حکم خدا را دگرگون سازند. بگو: هرگز
همراهیمان نخواهید کرد، خداوند پیشاپیش درباره شما
چنین گفته. و آنان خواهند گفت: بلکه شما بر ما رشک
می‌برید؛ ولی نمی‌فهمند مگر اندکی آنها.

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولَىٰ بِأُسِّ شَدِيدٍ تَقْتُلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ ۖ وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ ۚ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

وَلَوْ قَتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

به بادیه‌نشینان پیکارگریز بگو: به زودی به سویِ قومی نیرومندِ ستیزه‌جو فراخوانده می‌شوید تا با آنان کارزار کنید یا اسلام بیاورند. پس اگر فرمان برید خدا شما را پاداشی نیکو عطا کند، و اگر روی برتابید– همچنان‌که پیشتر روی گردانیدید– عذابتان خواهد کرد، عذابی جانگزا.

نه بر نابینا گناهی است، نه بر لنگ گناهی و نه بر بیمار گناهی [که از پیکار فرومانند]؛ و هرکه خدا و پیامبرش را فرمان برد، او را در باغهایی که از فرودست آن جویباران جاری است درآورد، و هرکه روی گرداند کیفرش دهد به عذابی جانگزا.

به راستی خدا از مؤمنان– آنگاه که زیر آن درخت با تو بیعت کردند– خشنود شد؛ و می‌دانست که در دلهای آنان چیست، پس آرامش را بر آنان فرود آورد، و پیروزی‌ای نزدیک را پاداش داد به آن‌ها؛

و نیز غنایم بسیاری را که بدان دست می‌یابند؛ و توانمندی فرزانه است خدا.

خداوند غنیمت‌های فراوانی را به شما وعده داده‌است، که بدان دست می‌یابید؛ ولی این یکی را زودتر برای شما فراهم ساخت، و دستان مردم را از [آزار] شما بداشت، تا مؤمنان را نشانه‌ای باشد و راهی راست را نشان دهد به شما.

و دستاوردهایی دیگر را که بدان دست نیافته‌اید و خدا احاطه بدان دارد، و خداست به هر چه توانا.

اگر کافران به پیکار با شما برخیزند، بی‌تردید رو به گریز آرند، و دیگر نه سروری یابند نه یاری را.

این سنتِ خداست که پیش از این بوده؛ و هرگز دگرگونی نخواهی یافت در سنت خدا.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُمْ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

اوست که در وادی مکه- پس از آنکه شما را بر آنان پیروزی بخشید- دستان ایشان را از شما، و دستان شما را از ایشان بداشت، و خداست بر آنچه می‌کنید بینا.

آنان بودند که کفر ورزیدند و راه مسجدالحرام را به روی شما بستند و مانع شدند که قربانی شما- که محبوس گشته بود- به محل آن [/ قربانگاه برسد؛ و اگر [در مکه مردان و زنانی با ایمان نبودند که [ممکن بود] بی‌آنکه بشناسیدشان ندانسته پیامشان کنید و توانشان بر شما ماند [فرمان حمله به مکه می‌دادیم، تا خدا هرکه را خواهد در جوار رحمت خود آورد. و اگر [کافران و مؤمنان جدا بودند بی‌گمان عذابی دردناک فرود می‌آوردیم به کافرها.

و چنین بود که کافران دلهاشان را به خشم کور- خشم کور دوران نادانی- بیاکندند، و خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان فرود آورد، و آنان را پایبند پرهیزگاری ساخت، و آنان بدان سزاوارتر و اهل آن بودند، و خداست بر همه چیز دانا.

همانا خدا رؤیای پیامبرش را تحقق بخشید، که: شما اگر خدا بخواهد با امنیت در حالی که سرها را تراشیده و [ناخن‌ها را] کوتاه کرده‌اید، بی آنکه بیمی بر شما باشد، وارد مسجدالحرام می‌گردید. خدا چیزی را می‌دانست که شما از آن بی‌خبر بودید، و جز این نیز پیروزی نزدیکی را مقرر فرمود برای شما.

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه ادیان پیروز گرداند، و بسنده است خدا گواهی را.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ
بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ
فَاسْتَعْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ
الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ
مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

۴۸
فتح
۲۹
/۲۹

۴۹. حَبَرَات

الحُجُرَات: حجره‌ها

مدنی

۱۸ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱
حزب
۲۰۶
۴۵۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ
النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن
تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

۲

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
أُمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۳

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ

۴

محمدؐ فرستاده خداست؛ و کسانی که با وی‌اند، بر کافران
سختگیرند و با خویش مهربان. آنان را می‌بینی که در رکوع و
سجود همواره خواهان بخشش و خشنودی خداوندند.
سیمایشان در چهره‌هایشان از اثر سجود نمایان است. این
داستانشان در [کتاب تورات است و داستانشان در انجیل،
کشته‌ای را ماند که جوانه برآورد، و آن را مایه دهد تا ستر
شده و بر ساقه‌هایش برافرازد، و برزگران را شگفت‌زده
گرداند، تا آنجاکه] انبوهی آنان کافران را به خشم آرند!
بی‌تردید به کسانی از ایشان که گرویده و کارهای شایسته
کرده‌اند، آمرزش و پاداشی ارزشمند وعده داده خدا.

ای مؤمنان! بر خدا و پیامبرش پیشی مگیرید، و از خدا پروا
دارید، که شنوایی داناست خداوند.

ای مؤمنان! صداهایتان را از صدای پیامبر فراتر مبرید، و
آن‌گونه که برخی از شما با برخی بلند سخن می‌گویند با وی
بلند سخن مگویید، مبدا کرده‌هایتان تباه شود بی‌آنکه
بدانید.

کسانی که در حضور پیامبر خدا صداهایشان را کوتاه
می‌کنند، اینانند که خدا دل‌هایشان را برای پرهیزکاری
آزموده‌است؛ اینان آمرزش و پاداش بزرگی دارند.

بی‌گمان کسانی که تو را از پشت حجره‌ها بانگ می‌زنند،
بیشترشان نمی‌فهمند.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصْحِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَدِمِينَ

۷

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ

۸

فَضَلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۹

وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا ۖ فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

۱۰

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۱۱

۴۵۱ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّغَبِ ۖ بئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

اگر آنان درنگ می‌کردند تا تو به سراغشان آیی، برایشان بهتر بود؛ و آمرزگاری است مهربان خداوند.

ای مؤمنان! اگر تبهکاری برایتان گزارشی آورد، بررسی کنید، مبدا نادانسته به گروهی آسیب رسانید، آنگاه بر آنچه که کرده‌اید پشیمان گردید.

بدانید که پیامبر خدا در میان شماست؛ هرگاه در بسیاری کارها از شما پیروی کند، به رنج می‌افتید؛ ولی خدا ایمان را خوشایند شما گرداند و آن را در دل‌هایتان آراست، و کفر و فسق و عصیان را ناخوشایند شما ساخت؛ اینانند که رهیافته می‌باشند.

این بخشش و نعمتی از سوی خدا است، و خدا دانایی است خردمند.

اگر دو گروه از مؤمنان با هم پیکار کنند، میانشان سازش برقرار کنید؛ و اگر یکی از آنان بر دیگری ستم کرد، با آنکه ستم کرده کارزار کنید، تا به فرمان خدا بازآید، پس اگر بازآمد، میانشان دادگرانه سازش برقرار کنید؛ و داد پیشه کنید که خدا دادگران را دوست می‌دارد.

همانا مؤمنان برادرند، پس میان دو برادران آشتی برقرار کنید؛ و از خدا پروا بگیرید، باشد که بر شما مهر آرند.

هان، ای مؤمنان! نباید گروهی از شما گروهی دیگر را ریشخند کند، بسا که اینان بهتر از آنان باشند، و نیز نباید زنانی زنان دیگر را [ریشخند کنند]، بسا اینان بهتر از آنان باشند؛ و از یکدیگر عیب مجوید، و به همدیگر لقب‌های ناپسند ندهید؛ بسیار بد است که پس از ایمان نامهای کفرآمیز بگذارید؛ و کسانی که توبه نکرده‌اند خود ستمکارند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ إِثْمٌ ۖ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا
أُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ
أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن قُولُوا أَسْلَمْنَا
وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ

قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُم بَلِ
اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ

ای مؤمنان! از بسیاری گمانها بپرهیزید، که برخی از گمانها
گناه است؛ و در کار کسان جست و جو نکنید، و برخی از شما
از برخی غیبت نکنند؛ آیا هیچ یک از شما خوش دارد که
گوشتِ برادرِ مرده‌اش را بخورد؟ که از آن نفرت دارید. از
خدا بترسید، که خدا توبه‌پذیری مهربان است بی‌تردید.

ای مردم! ما شما را از نری و ماده‌ای آفریده‌ایم و شما را
اقوام و قبایلی درآوردیم تا یکدگر را بشناسید؛ گرامی‌ترین
شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست؛ بی‌گمان دانایی است
آگاه خداوند.

عربهای بادیه‌نشین گفتند: گرویده‌ایم، بگو: هنوز
نگرویده‌اید. بگویید: مسلمان شده‌ایم. ولی ایمان هنوز در
دلهای شما وارد نگردیده و اگر خدا و پیامبرش را فرمان
برید، چیزی از کارهای شما نمی‌کاهد، و آمرزگاری مهربان
است خداوند.

مؤمنان کسانی‌اند که به خدا و پیامبرش گرویده‌اند، آنگاه
تردیدی به خود راه نداده، و در راه خدا با مالها و جانهایشان
پیکار کرده‌اند؛ اینانند که راستگویانند.

بگو: آیا می‌خواهید خدا را از دیتتان باخبر سازید؟ با آنکه
خدا آنچه را در آسمانها و زمین است می‌داند؛ و به هر چیزی
دانااست خداوند.

بر تو منت می‌نهند که اسلام را پذیرفتند؛ بگو: بر من منت
منهید که اسلام را پذیرفتید، بلکه این خداست که بر شما
منت می‌نهد که به ایمان راهنماییتان کرده، اگر راست
می‌گویید.

خدا نهان آسمانها و زمین را می‌داند، و خدا بیناست بدانچه
کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا

شَيْءٌ عَجِيبٌ

أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِندَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا

لَهَا مِنْ فُرُوجٍ

وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ

زَوْجٍ بَهِيجٍ

تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ

الْحَصِيدِ

وَالنَّخْلِ بَاسِقَاتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ

وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ

وَعِيدٍ

أَفَعَيَيْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

قاف، به قرآنِ ارجمند سوگند.

بلکه آنان از اینکه هشداردهنده‌ای از خودشان برایشان آمد در شگفت شدند، و کافران گویند: این چیزی است که شگفت نماید.

آیا چون مُردیم و خاک شدیم [دوباره بازمی‌گردیم؟] این بازگشتی است که به نظر بعید می‌آید.

و ما می‌دانیم که زمین از ایشان چه می‌کاهد، و نزد ما کتابی است که دگرگونی نمی‌یابد.

حقیقت این است که چون حق برایشان آمد، آن را دروغ دانستند، و آنان در کاری سر به گریبانند.

آیا بر فرازشان به آسمان ننگریسته‌اند که چگونه آن را برافراشته و آراسته‌ایم، و در آن هیچ شکافی نمی‌باشد.

و زمین را گسترانده‌ایم، و در آن کوهها را درانداخته‌ایم، و بر آن از هرگونه گیاهی رویانده‌ایم که خرّمی بخشد.

تا هر بنده توبه‌کاری را بینشی و پندی باشد.

و از آسمان آبی پربرکت فرو فرستادیم، آنگاه بدان بوستانهایی رویانده‌ایم و دانه‌هایی که درو می‌گردند.

و خرمابنانِ تناور که خوشه‌هایِ متراکمی دارند؛

تا روزی بندگان شود؛ و با آن سرزمینهایِ پژمرده را زندگی بخشیدیم؛ و رستاخیز نیز این گونه می‌باشد.

پیش از اینان قوم نوح و اصحاب رسّ و ثمود دروغین خواندند.

و نیز عاد و فرعون و قوم لوط،

و اصحاب ایّکه و قوم تُبّع؛ که همه پیامبران را دروغین خواندند و وعده عذاب درباره آنان عملی گردید.

آیا ما در آفرینشِ نخستین فروماندیم؟ [هرگز،] بلکه اینان از آفرینشی نوین دچار تردیدند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٌ

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ

مَنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَلَكِن كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ

مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ

يَوْمَ نَقُولُ لِحِجَّتِهِمْ هَلْ أُمْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِّلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ

بی‌گمان ما انسان را آفریده‌ایم و می‌دانیم نفسش با وی چه وسوسه‌ها دارد، و ما از شاهرگش به وی نزدیک‌تریم بی‌تردید.

آنگاه که آن دو فرشته فراگیر فراگیرند و از چپ و از راست نشسته‌اند.

هیچ سخنی را نمی‌گویید مگر آنکه حاضر و ناظری را در کنار خود دارد.

و سرانجام، مدهوشیِ مرگ به حقیقت فرا رسد؛ این همان چیزی است که از آن گریزان بودید.

و در صور دمیده شود؛ این همان روزی است که بدان بیم داده شدید.

و هر کس به همراه جلوران و گواهی به محشر آید.

[و به او گویند:] تو از این صحنه به راستی بی‌خبر بودی، و اکنون پرده از دیدگانت برافکنسیم، و امروز دیده‌ات تیزبین گردید.

همنشین او گوید: این کارنامه اوست که می‌بینید!

هر ناسپاس لجوجی را به دوزخ درافکنید،

آن بازدارنده نیکی را که همواره تجاوزکار بود و در تردید؛

آنکه با خدا خدایانِ دیگری می‌خواند؛ پس او را در عذابی سهمگین دراندازید.

و [شیطانِ همدمش گوید: پروردگارا! من او را به سرکشی نکشیدم، ولی این خود بود که در گمراهی دوری بود.

فرماید: در پیشگاه من به ستیز نپردازید؛ من پیشتر به شما اعلام خطر کردم، [آنگاه که در آن جهان بودید].

سخن نزد من دگرگون نخواهد شد، و من بر بندگان ستم نخواهم کرد، بی‌تردید.

روزی که به دوزخ گوییم آیا پر شدی؟ گوید: آیا چیزی هست که علاوه کنید!

و بهشت را برای پرهیزگاران نزدیک کنند، که از آنان دور نمی‌باشد.

این است آنچه بدان وعده داده شدید، برای هر توبه‌کننده‌ای که [حدود خدا را] پاس می‌دارد.

همان که در نهان از خدا ترسد، و با دلی توبه‌کار باز آید.

به سلامت بدان درآیید، این روزی است که جاودانگی یابید.

برای آنهاست در آنجا هرچه بخواهند، و نزد ما فزون‌تر از آن دارند.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ

۳۷

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ

۳۸

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ

۳۹

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

۴۰

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ

۴۱

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مَن مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۴۲

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ

۴۳

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ

۴۴

يَوْمَ تَشْقَى الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرُ

۴۵

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ

۵۱. ذاریات

الدَّارِيَّاتِ: بادهای ذره افشان

مکی

۶۰ آیه

۴ صفحه

۱
۴۵۵ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالذَّرِيَّتِ ذُرَّوَا

۲

فَالْحَمِلَتِ وَقْرًا

۳

فَالْجَرِيَّتِ يُسْرًا

۴

فَالْمُقْسِمَتِ أُمْرًا

۵

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ

۶

وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ

بسا مردمان را پیش از آنان به تباهی بردیم که نیرومندتر از آنان بودند، و بسیار کشورگشایی کردند؛ آیا راهی هست که بگیرزند؟

بی‌گمان در این پندی است برای هر که دلی دارد، یا گوش سپرد و خود به گواهی خیزد.

ما آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست را در شش روز آفریدیم، بی‌آنکه رنجی به ما رسد.

پس بر آنچه می‌گویند شکیبا باش، و سپاسگزارانه پیش از برآمدن و پیش از فروشدن آفتاب به ستایش پروردگارِ خود بپرداز.

و در پاسی از شب و پس از سجده‌ها وی را نیایش کن.

و گوش فرادار روزی را که منادی ندا می‌دهد از مکانی نزدیک.

روزی که همگان آن بانگ را به راستی می‌شنوند؛ این روزی است که [از گورها] برون آیید.

این ماییم که زنده می‌کنیم و می‌میرانیم، و بازگشت به سوی ماست، بی‌تردید.

روزی که زمین شتابان از اطرافشان بشکافد، این [هنگامه حشر است که برای ما بسیار آسان است.

ما داناتریم بدانچه می‌گویند، و تو زورگویی گمارده بر آنان نمی‌باشی؛ پس به قرآن پند ده کسانی را که از عذاب من ترسند.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ

به آسمانِ مدارمند سوگند،

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ

که شما در گفتاری گوناگونید.

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفِكَ

هرکه بازمانده، وی را از آن بازمی‌دارند.

قَتَلَ الْحَرَّاصُونَ

مرگ بر کسانی که یاوه‌سرایند،

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ

همانان که در نادانی بی‌خبرانند؛

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ

می‌پرسند: روزِ پاداش کی آید؟

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ

روزی که بر آتش عذاب می‌بینند.

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِء تَسْتَعْجِلُونَ

بچشید عذابتان را، این همان است که با شتاب خواستارِ آن بودید!

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

بی‌گمان پرهیزگاران در بوستانها و چشمه ساراند.

ءَاخِذِينَ مَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

آنچه را پروردگارشان به ایشان داده ستانند؛ اینانند که پیش از این از نکوکاران بودند.

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

و از شب، اندکی می‌خفتند.

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و در سحرگاهان استغفار می‌کردند.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

و در اموالشان سهمی بود برای آنان که خواهان و محرومند.

وَفِي الْأَرْضِ ءَايَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ

و در زمین نشانه‌ها است برای کسانی که باورمندند.

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

و در خودتان نیز؛ آیا نمی‌بینید؟

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

و روزی شما در آسمان است و نیز آنچه شما را وعده داده‌اند.

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقُّ مِثْلِ مَا أَنْكُمْ تَنْطِقُونَ

آری، به پروردگارِ آسمان و زمین سوگند، که آن واقعاً حق است، همان‌گونه که شما سخن می‌گویید.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ

آیا داستان میهمانان گرامی ابراهیم تو را رسید؟

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

آنگاه که بر وی وارد شده و گفتند: سلام. گفت: سلام بر شما؛ مردمی ناآشنا هستید!

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ

آنگاه به سوی خانواده‌اش رفت و گوساله فربه [بریان شده ای آورد.

فَقَرَّبَهُوَ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

آن را به نزدشان نهاد، گفت: آیا نمی‌خورید؟!

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

سپس از آنان ترسی به دل گرفت؛ گفتند: مترس، و به پسری دانا مژده‌اش دادند.

فَاقْبَلَتْ أَمْرَانَهُ ۚ فِي صَرَةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ

و همسرش فریادکشان آمد؛ چکی به چهره‌اش زد و گفت: پیرزنی نازا [چگونه می‌زاید]؟

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ ۖ إِنَّهُ ۖ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

گفتند: پروردگارت چنین فرموده؛ او دانایی است خردمند.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

گفت: ای فرستادگان، مأموریت شما چه می‌باشد؟

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

گفتند: ما را به سوی مردمی فرستاده‌اند که تیهکارند؛

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ

تا بر آنان سنگواره‌ای از گل فرو باریم،

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

که هر یک از سوی پروردگارت نشان شده‌است، برای مردمی است که تجاوزکارند.

فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

آنگاه بیرون بردیم مؤمنانی را که در آنجا بودند؛

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

و [لی در آنجا نیافتیم جز یک خانواده که مسلمان باشند.

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

و در آنجا برجای نهادیم عبرتی، برای کسانی که از کیفری دردناک می‌ترسند.

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

در داستانِ موسی [نیز عبرتی است ، آنگاه که وی را با حجتی آشکار به سوی فرعون فرستادیم.

فَتَوَلَّى بُرْكِيهٖ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ

پس، رو به سپاهیانش کرد و گفت: وی جادوگر است یا جنون دارد!

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ

پس، او و سپاهیانش را فرو گرفتیم و به دریا افکندیم و خود درخورِ نکوهش بود.

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ

در [سرگذشت عاد نیز [عبرتی است آنگاه که بادی ویرانگر بر آنان فرستادیم،

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرِّمِيمِ

بر چیزی نمی‌گذشت مگر آنکه آن را چون استخوانی پوسیده می‌گردانید.

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ

در [داستانِ ثمود [نیز عبرتی‌است ، آنگاه که به آنان گفته شد: بهره‌ور باشید تا زمانی چند.

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

آنگاه از فرمان پروردگارشان سرباز زدند، و آذرخش آنان را فرو گرفت، و خود نگاه می‌کردند!

فَمَا اسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ

تا آنجا که نتوانستند از جای برخیزند، یا کسی را به یاری فراخوانند.

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ

و پیش از آنان قومِ نوح، که آنان نیز مردمی نافرمان بودند.

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

ما آسمان را به نیرویی برافراشتیم، و ما توانمندیم بی‌تردید.

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ

و زمین را گستراندیم، و چه نیکو توانستیم گسترید.

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

و از هر چیز جفتی آفریدیم، باشد که عبرت گیرید.

فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

پس به سوی خدا بگریزید، که من شما را از سوی او بیم‌دهنده‌ای نمایانم.

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

و با خدا معبود دیگری مگزینید، که من شما را از سوی او بیم‌دهنده‌ای نمایانم.

كَذَٰلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجُنُّونٌ

أَتَوَصَّوُا بِهِۦٓ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَی تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِیْنَ

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

۵۲. طور	الْطُّور: کوه طور	مکی	۴۹ آیه	۳ صفحه
---------	-------------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالطُّورِ

سوگند به [کوه طور،

وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ

و به کتابی نگاشته در سطور،

فِي رَقٍ مَّنْشُورٍ

در طوماری مشهور؛

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ

و سوگند به آن سرای آبادان گشته،

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ

و به آن بامِ برافراشته،

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ

و به آن دریای افروخته،

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ

که عذاب پروردگارت فرارسیدنی است بی‌تردید؛

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ

و هیچ چیز مانع آن نخواهد گردید.

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا

روزی که آسمان سخت برآشوبد.

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا

و کوهها شتابان روان گردد.

فَوَيْلٌ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر کسانی که دروغ انگارند.

الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ

همانان که همواره یابوه‌سرایند.

يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَاً

روزی که به اکراه به سوی آتش دوزخ‌شان رانند.

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

[و به آنان گویند:] این همان آتشی است که آن را دروغ دانستید.

بدین گونه پیشینیان را هیچ پیامبری نیامد، مگر آنکه گفتند: جادوگر است یا جنون دارد!

آیا یکدیگر را بدان سفارش کرده بودند؟ [نه ، بلکه آنان مردمِ سرکشی بودند.

پس از آنان روی بگردان، که سرزنشی بر تو نمی‌باشد؛

و اندرز ده، که اندرز مؤمنان را سود می‌بخشد.

و جن و انس را نیافریدم مگر برای آنکه مرا بپرستند.

از آنان نه روزی‌ای می‌خواهم، و نه می‌خواهم خوراکی به من دهند.

خداوند خود روزی‌دهنده است، توانمندی است نیرومند.

آری، ستمکاران را گناہانی است مانند گناهِ یارانشان؛ پس از من با شتاب مخواهند.

پس وای بر کافران از آن روزشان که وعده‌شان دهند.

أَفْسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ

۱۶

أَصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۷

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ

۱۸

فَكَهِينَ بِمَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَلَّهِمُ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

۱۹

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۲۰

مُتَكَبِّرِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ

۲۱

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ

۲۲

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

۲۳

يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَعَوٌ فِيهَا وَلَا نَأْتِيمٌ

۲۴
حزب
۲۱۰

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ

۲۵

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

۲۶

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ

۲۷

فَمَنْ أَلَّهِ عَلَيْنَا وَوَقَلْنَا عَذَابَ السَّمُومِ

۲۸

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ

۲۹
۴۵۹ج

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ

۳۰

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِۦ رَيْبَ الْمُنُونِ

۳۱

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرَبِّصِينَ

آیا این جادوست یا شما نمی‌بینید؟

بدان درآیید؛ شکبیا باشید یا ناشکیبا، به حالتان یکسان است. پاداش همان یابید که می‌کردید.

همانا پرهیزکاران در بوستانها و در ناز و نعمتند.

از آنچه پروردگارشان به آنان داده و از اینکه از عذاب دوزخ مصونشان داشته، سخت مسرورند.

بخورید و بیاشامید؛ گواراتان باد، پاداشِ آنچه می‌کردید.

بر تخت‌های صفرزده تکیه کرده‌اند، و به ازدواجشان درآورده‌ایم حورانی را که درشت چشمند.

کسانی که گرویدند و فرزندانشان در گرویدن پیرویشان کردند، فرزندانشان را هم به آنان پیوندیم و از کردارشان نمی‌کاهیم؛ و هرکه در گرو کارِ خویشان است.

پیوسته میوه‌شان دهیم و گوشت، از آنچه بخواهند.

در آنجا، جامی را که در آن نه یاوه است نه گناه، از دستِ هم ربانید.

پسرانی گردشان چرخند که گویی مرواریدی نهفته در صدفند.

آنگاه برخی رو به یکدیگر کرده، می‌پرسند،

گویند: ما پیشتر در میان خاندانمان نگران بودیم، بی‌تردید.

آنگاه خدا بر ما منت نهاد و ما را از عذابِ مرگبار رهانید.

ما از دیرباز او را [به یگانگی می‌خواندیم، او نکوکاری است که مهر می‌ورزد.

پس، اندرز ده، که به لطف پروردگارت تو نه کاهنی نه کسی که جنون دارد.

یا می‌گویند: او شاعری است که ما انتظار می‌کشیم حادثه‌ای مرگبار بر وی فرود آید.

بگو: منتظر باشید که من [نیز] با شما از کسانی هستم که منتظرند.

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

۳۳
أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ

۳۴
فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

۳۵
أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ

۳۶
أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ

۳۷
أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمْ الْمَصِيطِرُونَ

۳۸
أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِۦ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

۳۹
أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ

۴۰
أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۱
أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

۴۲
أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ

۴۳
أَمْ لَهُمْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۴۴
وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ

۴۵
فَذَرَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ

۴۶
يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

۴۷
وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۴۸
وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ

۴۹
وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ

آیا پندارهایشان آنان را بدین کار فرا می‌خواند، یا مردمی سرکش‌اند؟

یا گویند: آن [/ قرآن را از پیشِ خود بافته‌است] نه ، بلکه نمی‌گروند.

پس سخنی همانند آن بیاورند، اگر راست می‌گویند.

آیا از هیچ آفریده شدند، یا آفریدگار آنانند؟!

یا [آنان آسمانها و زمین را آفریده‌اند؟ حق این است که خود ناباورند.

آیا گنجینه‌های پروردگارت نزد آنهاست؟ یا سیطره بر همه‌جا دارند؟

یا نردبانی دارند که با آن [اسرار وحی‌را] می‌شنوند؟ پس باید شنونده آن دلیلی آشکار آرد!

آیا دختران از او و پسران از شمايند؟

یا از آنان مزد می‌خواهی که از پرداخت آن گرانبارند؟

یا مگر غیب نزد آنهاست و آنانند که می‌نگارند؟

یا مگر آهنگِ نیرنگی دارند؟ که ناباوران خود نیرنگ خوردگانند!

یا مگر آنان را معبودی جز خداوند است؟ منزّه است خدا از آنچه همتایِ وی دانند.

و چون بینند پاره‌سنگی از آسمان فرو می‌افتد، گویند: توده ابری است [که می‌آید]!

پس واگذارشان تا آن روزشان فرا رسد که در آن از هوش روند.

روزی که نیرنگشان هیچ به کارشان نمی‌آید، و یاری نمی‌یابند.

و برای ستمکاران عذابی است جز این، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

پس، برای فرمان پروردگارت شکیبا باش، که تو در حمایت ما هستی، و چون برمی‌خیزی سپاسگزارانه به ستایشِ پروردگارِ خود پرداز.

و شب هنگام و گاه رفتن اختران، او را به پاکی بستای.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ	سوگند به ستاره چون فروافتد [از بالا].
۲	مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ	که بار شما نه به کژی رفته، نه گم کرده راهش را.
۳	وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ	و سخن نمی‌گوید از سر هوی
۴	إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ	آن نیست مگر وحیی که وحی می‌شود [از عالمی والا].
۵	عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ	که [فرشته نیرومند آموخته‌است او را.
۶	ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ	توانمندی که یافت استیلا.
۷	وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ	و بود در افقی اعلی
۸	ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ	آنگاه فرا آمد و باز آمد فرا،
۹	فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ	تا به فاصله دو کمان رسید یا نزدیک‌تر از اینها؛
۱۰	فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ	پس آنچه را باید به بنده‌اش وحی کند، وحی کرد [خدا].
۱۱	مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ	آنچه را دل دید انکار نکرد آن را.
۱۲	أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ	آیا با وی در آنچه دیده است، می‌ستیزید شما؟
۱۳	وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ	در فرودی دیگر نیز دیده بود او را،
۱۴	عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ	نزدیکِ درخت سدری در دوردست‌ها.
۱۵	عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ	که در کنارِ آن است جنهُ الماوی
۱۶	إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ	آنگاه که فرو پوشنده‌ای پوشانده‌بود آن درخت سدر را.
۱۷	مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ	نه دیده لغزید و نه درگذشت از آنجا.
۱۸	لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ	به راستی که دید برخی از نشانه‌های بزرگِ پروردگارش را.
۱۹	أَفَرَأَيْتُمُ اللَّتَ وَالْعُرَىٰ	آیا اندیشیده‌اید در [بتانِ لات و عَزَى
۲۰	وَمَنَوَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ	و دیگری منات، سومینِ آنها؟
۲۱	أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ	آیا پسران از شماست و دختران او را؟
۲۲	تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ	در این صورت، این تقسیمی است بسیار ناروا.
۲۳	إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ	آنها جز نامهایی نیستند که شما و پدرانتان نهاده‌اید، و خدا هیچ دلیلی بر آنها نفرستاده؛ اینان جز از پندار و هوسها پیروی نمی‌کنند؛ با آنکه از سوی پروردگارشان رهنمودی فرود آمده است برای آنها.
۲۴	أَمْ لِلْإِنْسَنِ مَا تَمَنَّىٰ	مگر انسان هرچه را آرزو کند به دست آورد آن را؟
۲۵	فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ	و از خداست آخرت و دنیا.
۲۶	وَكَمْ مِنْ مَّلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ	بسا فرشتگان آسمانها که شفاعتشان سودی نمی‌بخشد، مگر آنکه به هرکه خواهد و بپسندد اجازه دهد خدا.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُونَهُ الْمَلَكَةَ تَسْمِيَةً
الْأُنثَى

۲۸

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا
يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا

۲۹

فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا

۳۰

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى

۳۱

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا
بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

۳۲

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ
رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ
الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا
أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى

۳۳
۴۶۲۲

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى

۳۴

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْثَى

۳۵

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهَوْ يَرَى

۳۶

أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى

۳۷

وَأِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى

۳۸

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى

۳۹

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَنِ إِلَّا مَا سَعَى

۴۰

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى

۴۱

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى

۴۲

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَى

۴۳

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى

۴۴

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا

ناباوران به آخرت نامی زنانه می‌نهند بر فرشته‌ها!

بدان دانشی ندارند. جز پندار را پیروی نمی‌کنند؛ و پندار
نمی‌نمایاند چیزی از حقیقت را.

پس، روی بگردان از کسی که از یادِ ما دل بگردانده و
نمی‌خواهد مگر زندگانی دنیا را.

این متتهای دانشِ آنهاست، بی‌گمان پروردگارت آگاه‌تر است
به کسی که از راهش منحرف شده، و آگاه‌تر است به آنکه
یافته راهِ هدایت را.

آنچه در آسمانها و زمین است، از آنِ خداوند است؛ تا
بدکاران را به کردارشان جزا دهد و نکوکاران را به نیکی
دهد جزا.

کسانی که از گناهانِ بزرگ و زشتکاریها– مگر لغزشهای
کوچک– می‌پرهیزند، بی‌گمان پروردگارت گسترده‌آمرزش
است؛ او به حالتان داناتر است، از آن زمان که شما را از
زمین پدید آورد، و از آن روز که نهفته در شکمهای
مادرانتان بودید. پس خویش را مستایید، که او بیشتر
می‌شناسد پرهیزگاران را.

دیدی آن کس را که بگرداند رخ را؟

و اندکی بخشید و بنا نهاد خشکی را!

آیا او می‌بیند و بهره‌ور است از دانشی ناپیدا؟

یا آگاه نگردیده از آنچه آمده در برگ نوشته‌های موسی

و [نیز در برگ نوشته‌های ابراهیم، که پایدار ماند به
پیمانها.

که کس بر ندارد بارِ گناهِ کس را.

و اینکه جز آنچه بکوشد نیست انسان را،

و اینکه کوشش او دیده می‌شود، زودا،

آنگاه هرچه تمام‌تر پاداش می‌دهند او را.

و اینکه: به سوی پروردگارِ توس‌ت پایانها.

و اینکه می‌خداند و می‌گریاند خدا.

و اینکه اوست که می‌میراند و زندگی می‌کند عطا.

وَأَنَّهُ ۖ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْأُخْرَىٰ

وَأَنَّهُ ۖ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ

وَأَنَّهُ ۖ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ

وَأَنَّهُ ۖ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ

وَتُمُودًا ۖ فَمَا أَبْقَىٰ

وَقَوْمَ نُوحٍ ۖ مِنْ قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ

وَالْمُوتِفَكَّةَ أَهْوَىٰ

فَغَشَّاهَا مَا عَشَىٰ

فَبَآئِيَ ءَالَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ

هَذَا نَذِيرٌ ۖ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَىٰ

أَزِفَتِ الْأَزِفَةُ

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ

وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ ۖ وَاعْبُدُوا ۝

۶۲
سجده
واجب

۵۴. قمر	القَمَرُ: ماه	مکی	۵۵ آیه	۴ صفحه
---------	---------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ ۖ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ

۱
۴۶۳

وَإِنْ يَرَوْا ءَايَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ

وَكَذَّبُوا ۖ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۖ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقَرٌّ

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُرْدَجَرٌ

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ ۖ فَمَا تُغْنِ التُّدْرُ

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُكْرٍ

و اینکه اوست که آفرید دو گونه نرینه را و مادینه را،

از نطفه‌ای که فرو ریخته می‌شود [به زهدانها].

و اینکه بر اوست پدیدار ساختن روز جزا.

و اوست که بی‌نیاز کرد و سرمایه داد [انسان را].

و اوست پروردگارِ [ستاره شعری

و اوست که تباه کرد عادیان نخستین را،

و ثمود را، و فرو مگذاشت هیچ کس را،

و پیش از آن قومِ نوح را، که بودند ستمکارتر و سرکش‌تر از آنها.

و در هم کوبید آن شهرهای واژگون شده را.

و چنان‌که باید [با عذاب پوشیده داشت آنها را.

پس به کدامین یک از نعمت‌های پروردگارت تردید می‌ورزی؟

این هشداردهنده‌ای است چون هشدار دهندگانِ نخستین.

فرا رسیده است آن فرا رسنده!

جز خدا کس نیست آن را آشکار سازنده!

آیا از این سخن درشگفتید؟!

و می‌خندید و نمی‌گریید؟!

و به خویش سرگرمید!

پس، خدای را سجده کنید و بپرستید.

رستاخیز نزدیک شد و ماه شکافته شد از همدیگر.

هرگاه معجزه‌ای ببیند رخ برتافته و گویند: این هم جادویی است دیگر.

انکار پیشه شدند و هوسهایشان را پیروی کردند، و هر کار به سرانجام می‌رسد آخر.

بی‌تردید از خبرها آن اندازه به آنان رسیده که بازشان دارد از خطر.

اندرزی است رسا، ولی هشدارها بوده بی‌اثر.

پس، رخ از ایشان برتاب؛ روزی که به امری دهشتناک فراخواند آن دعوتگر،

خُشْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ

۸

مُّهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ

۹ حزب ۲۱۲

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ

۱۰

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ

۱۱

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَمِرٍ

۱۲

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ

۱۳

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسْرٍ

۱۴

تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِّمَن كَانَ كُفِرَ

۱۵

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَكِّرٍ

۱۶

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۱۷

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَكِّرٍ

۱۸

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۱۹

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَّحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ

۲۰

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ

۲۱

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۲۲

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَكِّرٍ

۲۳ ر ۴۶۴

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ

۲۴

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّثَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُوَ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ

۲۵

أَعْلَقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرُّ

۲۶

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ

۲۷

إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ

با دیدگانی فرو افتاده از گورها برون آیند، گویی ملخانی‌اند جدا زیکدیگر.

به سوی آن دعوتگر شتابانند. و کافران گویند: این روزی است سخت دردآور.

پیش از آنان قوم نوح نیز انکار ورزیده و بنده ما را دروغین خواندند و گفتند: دیوانه است، و رانده شده از محضر.

و او پروردگارش را به دعا برخواند: که [بار خدایا!] من درمانده‌ام؛ یاریت را فرو گستر.

آنگاه درهای آسمان را گشودیم، با آبی ریزان در پی یکدیگر.

و از زمین چشمه‌ها جوشاندیم تا آب برآمد، برای کاری که گشته‌بود مقدر.

و او را بر مرکبی نشانیدیم، تخته‌ها و میخ‌ها بر پیکر.

و آن [کشتی زیر نظر ما می‌رفت. این پاداش کسی است که بدو بودند ناباور.

و ما آن را مایه عبرتی نهادیم؛ پندآموزی نیست مگر؟

پس چگونه بود کیفر من و هشدارهای بیم آور؟

ما قرآن را برای پندآموزی آماده ساختیم، پندآموزی نیست مگر؟

عادیان نیز دروغین خواندند؛ پس چگونه بود عذاب من و هشدارهای بیم‌آور؟

بر آنان در روزی شوم، تندبادی سرد فرستادیم، پیاپی و یکسر،

مردمان را ز جا می‌کند؛ گویی خرما بنانی بودند نگون شده از سر.

پس چگونه بود کیفر من و هشدارهای بیم آور؟

ما قرآن را برای پند آموزی آماده ساختیم؛ پندآموزی نیست مگر؟

قوم ثمود ناباور شدند به پیامبران بیم آور.

گفتند: آیا تنها بشری از خودمان را پیروی کنیم؟ که در این صورت می‌باشیم در گمراهی و سردرگمی یکسر.

آیا از میان ما تنها کتاب بر او فرود آمده‌است؟ بلکه او دروغزنی است خودسر.

و همین فردا بدانند که کیست دروغزنِ خودسر.

ما برای آزمونشان آن ماده شتر را فرستادیم؛ پس چشم ددارشان و شکیبایی پیش آور.

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌّ

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيِّحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذْرِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا عَالَ لُوطٌ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ

نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذْرِ

وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرِ

وَلَقَدْ صَبَحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرِ

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

وَلَقَدْ جَاءَ عَالَ فِرْعَوْنَ النُّذْرُ

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرٌ

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

و به آنان خبر بده که آب میانشان تقسیم گردیده: هر یک به نوبت شوند حاضر.

پس رفیقشان را صدا زدند، و او دست گشود و [شتر را] پی کرد با شمشیر.

پس چگونه بود کیفر من و هشدارهای بیم آور؟

ما بر آنان فریادی مرگبار فرستادیم، و آنان چون خاشاکی درآمدند انباشته به روی یکدیگر.

ما قرآن را برای پندآموزی آماده ساختیم؛ پندآموزی نیست مگر؟

قوم لوط نیز ناباور شدند به پیامبران بیم‌آور.

ما بر آنان شنبدادی فرستادیم (و هلاکشان کردیم؛) مگر خاندانِ لوط را که نجاتشان دادیم گاهِ سحر.

این نعمتی از سوی ما بود؛ ما این گونه پاداش می‌دهیم به هر سپاس به جای آور.

او [لوط] از عذابِ ما بیمشان داده بود، ولی آنان ستیزه کردند با پیامبرانِ بیم آور.

و از میهمانانش کام طلبیدند، و ما دیدگانشان را ستردیم، پس بچشید عذابم را و هشدارهای بیم‌آور.

و کیفری پایدار فرو گرفتشان گاهِ سحر.

اینک بچشید عذابم را و بیم‌های دگر.

ما قرآن را برای پندآموزی آماده ساختیم؛ پندآموزی نیست مگر؟

به سوی فرعونیان نیز آمدند پیام‌آورانِ هشدارگر.

و آنان نشانه‌های ما را سراسر دروغین خواندند، و ما آنان را فرو گرفتیم، فرو گرفتن پیروزمندی توان برتر.

آیا ناباوران شما از آنان برترند، یا شما را امان نامه‌ای است در کتابهای آسمانی دیگر؟

یا گویند: ما پیروزیم به یاری یکدیگر.

به زودی جمعشان گسسته شود و می‌گریزند همه یکسر.

میعادگاهشان رستاخیز است، و رستاخیز است سخت‌تر و تلخ‌تر.

همانا گناهکاران در گمراهی‌اند و در آتشی شعله‌ور.

روزی که به رو در آتش کشیده می‌شوند [و گویندشان:] عذاب را بچشید بر پیکر.

ما هر چیز را آفریده‌ایم به اندازه‌ای [مناسب‌تر].

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ

و فرمان ما نیست مگر یک بار، چون بر هم زدن دو پلک به یکدیگر.

۵۱

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَكُمْ فَهَلْ مِنْ مَدَّكِرٍ

به راستی ما همانندانتان را به تباهی بردیم؛ نیست پندگیرنده مگر؟

۵۲

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ

هرچه کرده‌اند در نوشته‌هاست یکسر؛

۵۳

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ

هر خرد و کلانی نگاشته شده سرتا سر.

۵۴

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ

بی گمان پارسایان در بوستانهایند و در [کنار] جویبارانی دامن گستر،

۵۵

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ

در جایگاهی راستین، نزد پادشاهی باشکوه و فرّ.

۵۵. رحمن	الرَّحْمَنُ: بخشاینده	مدنی	۷۸ آیه	۴ صفحه
----------	-----------------------	------	--------	--------

۱
حزب
۲۱۳
ر ۴۶۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّحْمَنُ

آن مهرگستر [خداوند]،

۲

عَلَّمَ الْقُرْآنَ

قرآن را یاد داد.

۳

خَلَقَ الْإِنْسَانَ

انسان را آفرید،

۴

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

سخن گفتن یادش داد.

۵

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ

خورشید و ماه به حسابند.

۶

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ

گیاه و درخت چهره می‌سایند.

۷

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ

آسمان را برافراشت و ترازو را نهاد،

۸

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ

تا مبدا از اندازه درگذرید.

۹

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ

ترازو را به انصاف بپا دارید و در سنجش مکاهید.

۱۰

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ

و زمین را برای مردمان نهاد.

۱۱

فِيهَا فَكִيهُةٌ وَالنَّحْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ

در آن [انواع میوه‌ها و نخل‌های خوشه‌دار پدید آورد،

۱۲

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ

و دانه‌های پوشش‌دار و گیاهانی که خوش بویند.

۱۳

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۱۴

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ

انسان را از گلِ خشکیده‌ای چونان سفال، آفرید.

۱۵

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ

و جن را از زبانه آتش آفرید.

۱۶

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ

پروردگاری که دو خاور و باختر را پدید آورد.

۱۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۱۹ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ

دو دریا را روان ساخت تا به هم پیوندند.

۲۰ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ

میانشان برزخی است که با هم درنیامیزند.

۲۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۲۲ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ

از آن دو [دریا] مروارید و مرجان برون آید.

۲۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۲۴ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

او را کشتی‌های بادبان برافراشته کوه پیکر است که در دریا روانند.

۲۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۲۶ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

هر که بر روی زمین است، نیست می‌شود.

۲۷ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

و ذاتِ با شکوه و ارجمند پروردگار توست که می‌ماند.

۲۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۲۹ يَسْأَلُهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ

هرکه در آسمانها و زمین است، از او خواهد. او هر زمان کاری دارد.

۳۰ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۳۱ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيَّهَ الثَّقَلَانِ

ای جنیان و آدمیان، بزودی حسابتان را محاسبه خواهیم کرد.

۳۲ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۳۳ يَمَعَشَرَ الْجَنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنِ

ای گروه جنیان و آدمیان اگر می‌توانید از کرانه‌های آسمانها و زمین درگذرید، درگذرید؛ اما جز با نیرویی گذر نتوانید.

۳۴ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۳۵ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ

بر شما شراره‌ها از آتش و مسِ گداخته فرستند، و مقابله نتوانید.

۳۶ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۳۷ فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ

پس آنگاه که آسمان بشکافد و چون روغن گداخته گلگون گردد.

۳۸ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۳۹ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ

در آن روز هیچ انس و جنّی را از گناهش نمی‌پرسند.

۴۰ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۴۲ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

این دوزخی است که تبهکاران دروغینش خواندند،

۴۳ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ

اکنون میان آن و میانِ آبی جوشان سرگردانند.

۴۴ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۴۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

هر که از مقام پروردگارش ترسد، دو بوستان دارد.

۴۶ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ

۴۶۸۲

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۴۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

که دارای شاخسار اندند.

۴۸ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۴۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

در آنها دو چشمه روانند.

۵۰ فِيهِمَا عَيْنَانِ مُجْرِيَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۵۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

در آن دو از هر میوه‌ای دوگونه پدیدارند.

۵۲ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۵۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

[بهشتیان بر بسترهایی آرمیده‌اند که آستر آن دیباست، و میوه‌های آن دو بوستان در دسترسند.

۵۴ مُتَّكِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۵۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

در آنجا [دلبرانی فروافتاده نگاهند، که‌پیش‌از ایشان‌در دسترس هیچ انس و جنی نبوده‌اند.

۵۶ فِيهِنَّ قَلْصِرَاتُ الْطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۵۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

گویی که یاقوت و مرجانند.

۵۸ كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۵۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

آیا نیکی را جز به نیکی پاداش دهند؟

۶۰ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۶۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

و پایین‌تر از آن دو [بوستان دو بوستانند.

۶۲ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۶۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

که بسیار خرم و سرسبزند.

۶۴ مُدْهَامَتَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۶۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

در آنها دو چشمه جوشانند.

۶۶ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاحَتَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

۶۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

فِيهِمَا فَكَيْهَةٌ وَخُلٌّ وَرُمَانٌ

در آنها میوه‌ها و درختانِ خرما و انار پدیدارند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ

در آنها دوشیزگانی نیکخو و نکورویند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ

حوریانی که پرده‌نشین در خیمه‌هایند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

که پیش از آنها در دسترس هیچ انس و جنّ نبوده‌اند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

مُتَّكِنِينَ عَلَى رُفْرِفٍ خُضِرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانِ

بر بالشی سبز رنگ و بستری نیکو تکیه داده‌اند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را دروغ انگارید؟

تَبَرَّكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

خجسته‌باد نامِ پروردگارت، آن شکوهمند و ارجمند.

۵۶. واقعه

الْوَاقِعَةُ: پیشامد

مکی

۹۶ آیه

۴ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

آنگاه که آن فرا رسنده رسد،

لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ

که در فرا رسیدن آن دروغی نمی‌باشد.

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ

[گروهی را] فروکشد و [گروهی را] برآورد.

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا

آنگاه که زمین به سختی لرزد،

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا

و کوهها فرو ریزند،

فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا

و غبارِ پراکنده‌ای گردند.

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً

و شما سه دسته شوید:

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

یارانِ سعادت‌مند؛ کدامند یارانِ سعادت‌مند؟

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

و یارانِ شقاوت‌مند؛ کدامند یارانِ شقاوت‌مند؟

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ

و پیشگامان که پیشتازند؛

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ

آنان همان مقربانند.

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ

در بوستانهایی با نعمتِ فراوانند.

ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولَى

گروهی از پیشینیانند،

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ

و اندکی از پسینیانند.

عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ

بر تخت‌هایی جواهر نشانند،

مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ

که روبه‌روی هم بدانها تکیه داده‌اند.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ

پسرانی همیشه جوان گردشان گردند.

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ

با قدحها و کوزه‌ها و پیاله‌های باده ناب که به کف دارند.

لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ

که از آن نه دردسر گیرند نه بی‌خرد گردند.

وَفَكَهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ

و میوه‌ها ز هرچه بخواهند.

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

و گوشت پرندگان از آنچه خوش دارند.

وَحُورٌ عِينٌ

و حوریانی که درشت چشمند،

كَأَمْثَلِ اللَّوْلُوعِ الْمَكْنُونِ

و به مرواریدی در صدف نهفته می‌مانند.

جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

اینها پاداشی است بدانچه می‌کردند.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا

در آنجا کلام بیهوده و گناه‌آلود نمی‌شنوند.

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا

مگر گفتاری: درود و درود.

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ

و یارانِ سعادت‌مند، کدامند یارانِ سعادت‌مند؟

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ

در کنارِ درختانِ سدری بدون خار،

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ

و موزی خوشه‌دار،

وَضَلٍّ مَّمدُودٍ

و سایه‌ای پایدار.

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ

و آبشار.

وَفَكَهَةٍ كَثِيرَةٍ

و میوه‌ای بسیار،

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ

بی‌پایان و در اختیار.

وَفُرْشٍ مَّرْفُوعَةٍ

و همسرانی بلند اقتدار.

إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً

ما آنان را آفریده‌ایم به گونه‌ای زیبا،

فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا

و همواره دوشیزه قرار داده‌ایم آنان را،

عُرْبًا أَثَرَابًا

همسر دوستانی با همسرانشان هم بالا،

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ

اینها برای آن گروه است که سعادت‌مندند.

ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ

گروهی از پیشینیانند،

وَأُولَئِكَ مِنَ الْآخِرِينَ

و گروهی از پسینیانند.

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ

و یارانِ شقاوتمند، کدامند یارانِ شقاوتمند؟

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ

در میان بادهایی آلوده و آبی جوشنده.

وَضَلٍّ مِّن يَّحْمُومٍ

و سایه‌ای از دودهای فشرده گردیده.

لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ

نه خنک کننده است، نه آرامش بخشنده.

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ

هم اینانند که پیش از این بودند نازپرورده.

وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَى الْحَنثِ الْعَظِيمِ

و بر آن گناه بزرگ پای می‌فشردند همواره.

وَكَانُوا يَقُولُونَ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

و می‌گفتند: آیا چون مردیم و خاک و استخوان شدیم، زنده می‌شویم دوباره؟

أَوْ عَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ

یا پدرانمان [که مرده‌اند] در روزگار گذشته؟

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

بگو: [آری،] پیشینیان و آنان که واپسین آیند،

لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

همه در دیدارگاه روزی شناخته گرد آیند.

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ

آنگاه شما ای گمراهان که دروغپردازید،

لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُقُومٍ

بی‌گمان از درختی از زقوم می‌خورید؛

فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

و شکمها را از آن آکنده می‌سازید.

فَشْرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ

و روی آن، گندابی جوشان می‌نوشید؛

فَشْرِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ

و چنان شتران تشنه می‌آشامید.

هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ

این پذیرایی از آنهاست در روزی که جزا یابند.

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ

ماییم که شما را آفریده‌ایم، پس چرا تصدیق نمی‌کنید؟

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ

آیا آگاهی‌د از آنچه [در رحم می‌ریزید؟

عَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ

آیا ما آفریننده‌ایم یا شما آن را آفریده‌اید؟

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

ما در میاتنان مرگ را مقرر داشته‌ایم؛ و از ما پیشی نمی‌گیرید.

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ

ما توانمندیم که مانند شما را جانشیتان سازیم، و شما را باز آفرینیم به صورتی که نمی‌دانید.

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ

به راستی شما پیدایش نخستین را شناخته‌اید، پس چرا پند نمی‌گیرید؟

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ

آیا در آنچه می‌کارید، اندیشه کرده‌اید؟

عَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ

آیا ما رویاننده‌ایم، یا شما رویاننده آنید؟

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ

ما اگر بخواهیم آن را تباه می‌سازیم، و شما شگفت‌زده می‌مانید.

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ

[و می‌گویید:] ما زیان زدگانیم،

بَلْ نَحْنُ مُحْرَمُونَ

بلکه ما بی‌بهره مانده‌ایم.

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ

آیا به آبی که می‌نوشید، اندیشه کرده‌اید؟

عَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ

آیا ما فرود آورنده‌ایم، یا شمايید که آن را از ابر فرود می‌آرید؟

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ

اگر بخواهیم تلخش می‌سازیم، پس چرا سپاس نمی‌گذارید؟

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ

آیا به آتشی که می‌افروزید، اندیشه کرده‌اید؟

عَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ

آیا ما درختش را آفریده‌ایم یا شما آفریده‌اید؟

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ

ما آن را پندی و توشه‌ای ساخته‌ایم برای کسانی که رهپویند.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس به پاکی بستای نام پروردگارت را آن بزرگ [و شکوهمند].

فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ

نه؛ به جایگاههای ستارگان سوگند.

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ

و این سوگندی سترگ است اگر دانید!

إِنَّهُ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ

که این قرآنی است ارجمند،

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ

در کتابی که محفوظ می‌ماند،

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

و جز پاکان بدان دست نمی‌یابند.

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

فرو فرستاده کتابی است از سوی کسی که جهانیان را پرورد.

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ

آیا شما این سخن را سست می‌گیرید؟

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ

و بهره خود را در دروغ شمردنش می‌دانید؟

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ

پس آنگاه که جان به گلو رسد،

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ

و شما آن هنگام می‌نگرید،

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ

و ما از شما به وی [محتضر] نزدیک‌تریم، ولی نمی‌بینید.

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ

پس اگر می‌پندارید که جزا نمی‌یابید،

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

آن [روح را بازگردانید، اگر راست می‌گویید.

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ

و اما اگر از مقربان باشد،

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ

رهایی و آسایش و بهشت برین دارد.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

و اما اگر از سعادت‌مندان باشد،

فَسَلَّمَ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

پس درود بر تو باد از آنان که سعادت‌مندند.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكْذِبِينَ الضَّالِّينَ

و اما اگر از دروغ انگاران باشد که گمراهند،

فَنُزِّلُ مِنَ حَمِيمٍ

پس با گندابی پذیرایی می‌شود که همی جوشد،

وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ

و به دوزخ فرود آید.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ

این همان باور راستین است، بی‌تردید.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس به پاکی بستای نام پروردگار بزرگت را [که آفرید].

۵۷. حدید

الحَدِيد: آهن

مدنی

۲۹ آیه

۵ صفحه

۱
۴۷۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۲

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۳

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۖ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَّنْ أَنْفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَّتِكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِن بَعْدُ وَقَتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

مَّن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ۖ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ

اوست که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید؛ آنگاه بر عرش استیلا یافت. آنچه در زمین فرو می‌رود، و آنچه از آن برون می‌آید، و آنچه از آسمان فرود می‌آید، و آنچه بدان بالا می‌رود، همه را می‌داند؛ او با شماست هر کجا باشید، و خدا بیناست بدانچه کنید.

فرمانروایی آسمانها و زمین او راست؛ و کارها بدو بازمی‌گردد.

شب را در روز در آورد و روز را در شب، و به اسرار سینه‌ها داناست خداوند.

به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید، و از آنچه شما را در آن جانشین ساخته بخشید، کسانی از شما که ایمان بیاورند و بخشند، پاداش بزرگی دارند.

شما را چه شده که به خداوند نمی‌گروید، با آنکه پیامبر شما را فرا می‌خواند که به پروردگارتان ایمان بیاورید، و بی‌تردید خدا [نیز] از شما پیمان گرفته اگر مؤمن باشید.

اوست که بر بنده‌اش آیاتی روشنگر فرستاد، تا شما را از تاریکی‌ها به روشنایی برد؛ و با شما نرم و مهربان است خداوند.

شما را چه می‌شود که در راه خدا انفاق نمی‌کنید، حال آنکه میراث آسمانها و زمین از آن خداوند است؟ کسانی از شما که پیش از پیروزی [مگه انفاق و کارزار کرده‌اند] با دیگران برابر نمی‌باشند. اینان بلندمرتبه‌ترند از کسانی که پس از آن انفاق و کارزار کرده‌اند؛ و همه را خدا وعده نیکی داده، و خدا آگاه است بدانچه کنید.

کیست که به خدا وامی نیکو دهد، تا برایش دوچندان سازد، و برای اوست پاداشی ارجمند.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرُكُمُ الْيَوْمَ جَنَّتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا انْظُرُونَا
نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا
فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُو بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قَبْلِهِ الْعَذَابُ

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ
أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ

فَالْيَوْمَ لَا يُوْخِذُ مِنْكُمْ فَدِيَّةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ
مِنْ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ
فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

إِنَّ الْمَصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ

روزی که مردان و زنانِ مؤمن را بینی که نورشان
پیشاپیششان و از سمت راستشان روان است [و به آنان
گویند:] امروز شما را مژده باد به باغهایی که از فرودستِ
آن جویباران جاری است؛ جاودانه در آن مانید؛ این است آن
رستگاری ارزشمند.

روزی که مردان و زنانِ منافق به مؤمنان گویند: بنگریدمان
تا از نورتان پرتوی گیریم. گویند: به بازپستان برگردید و
نوری جویید. آنگاه میانشان دیواری زده می‌شود که دری
دارد، از درونسوی آن مهر است و از برونسوی آن عذاب
می‌بارد.

آوازشان دهند مگر ما با شما نبوده‌ایم؟ گویند: بلی، ولی
شما خود را به فتنه افکندید، و درنگ کردید و شبهه
ورزیدید، و آرزوها فریبتان داد، تا فرمانِ خدا آمد، و
[شیطان فریبکار شما را درباره خدا فریفت.

پس، امروز نه از شما و نه از کافران، بلاگردانی پذیرفته
نمی‌گردد؛ جایگاهتان آتش است؛ آن پناهگاه شماست و بد
سرانجامی است.

آیا هنگام آن نرسیده که دلهای مؤمنان، در برابر یادِ خدا و
آن حقیقتی که فرود آمده است خاشع گردد؟ و مانند کسانی
نباشند که پیشترها بدانان کتاب داده شده، و روزگاری بر
آنان گذشت، آنگاه دلهایشان سختی گرفت و بیشترشان
تبهکارند.

بدانید که خدا زمین را پس از پژمردنش زنده می‌کند؛ به
راستی که نشانه‌های خود را برای شما به روشنی بیان
کردیم، باشد که بیندیشید.

بی‌گمان مردان و زنان صدقه دهنده، و کسانی که به خدا
وامی نیکو دادند، برای آنان دوچندان گردد، و برای آنهاست
پاداشی ارجمند.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُۢونَ
وَالشّٰهَدَآءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَنُوْرُهُمْۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوْا
وَكَذَّبُوْا بِآيٰتِنَاۚ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ

کسانی که به خدا و پیامبرانش گرویده‌اند، اینانند که راستان‌اند و گواهان نزد پروردگارشان هستند، و پاداششان و نورشان را دارند؛ و کسانی که کفر ورزیده و آیات ما را دروغین خواندند، اینانند که دوزخی‌اند.

اَعْلَمُوْا اَنَّما الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوْا وِزِيْنَةٌ وَتَفٰخُرٌۭ
بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌۭ فِى الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ
اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُوْنُ
حُطَمًاۚ وَفِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيْدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ
وَرِضْوَانٌۭ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَعُ الْعٰرُوْرِ

بدانید که زندگانی دنیا، بازی و سرگرمی، و زیور و فخرفروشی در میان شما، و افزون‌خواهی در اموال و اولاد است؛ چونان بارانی که کشاورزان را رستنی‌هایش شگفت آید، آنگاه پژمرده شده و آن را زرد می‌بینی، آنگاه خاشاک می‌شود. و در آخرت [کافران را] کیفری سخت و [مؤمنان را] آمرزش و خرسندی از سوی خداوند است؛ و زندگانی دنیا جز مایه فریبی نیست.

سَابِقُوْا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِۙ اُعِدَّتْ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ ذٰلِكَ
فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَن يَّشَآءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ

به سوی آمرزشی از پروردگارتان، و بهشتی که پهنای آن چون پهنای آسمان و زمین است بشتابید؛ آن برای کسانی که به خدا و پیامبرش گرویده‌اند، آماده گردیده، این بخشش خداست که آن را به هر کس خواهد بخشد، و خداوند بخششی بی‌کران دارد.

مَاۤ اَصَابَ مِنْ مُّصِيْبَةٍ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِىۤ اَنْفُسِكُمْۙ اِلَّا فِى
كِتٰبٍ مِّنۭ قَبْلِۢ اَنْ نَّبْرَآهَاۙ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌۭ

هیچ مصیبتی نه در زمین و نه در مورد خودتان رخ نمی‌دهد، مگر آنکه پیش از آنکه آن را پدید آوریم در کتابی [ثبت] است. و این آسان است، بر خداوند.

لٰكِيْلًا تَأْسُوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوْاۤ بِمَاۤ اٰتٰكُمْۙ
وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ

تا بر آنچه از دست شما رفته اندوه مخورید، و بدانچه به شما بخشیده شادمان نشوید؛ و خدا هیچ خودپسند فخرفروشی را دوست نمی‌دارد؛

الَّذِيْنَ يَبْخُلُوْنَ وَيَأْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبُخْلِۙ وَمَنْ يَتَوَلَّۙ فَاِنَّ
اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ

همانان که بخل می‌ورزند، و مردم را به بخل فرا می‌خوانند. و هرکه روی برتابد، [بداند] که آن بی‌نیاز ستوده است خداوند.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ
شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ عَائِثِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً
وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ
رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَعَامِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ
كَفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

لَيْلًا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ
اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

همانا پیامبرانمان را با نشانه‌های روشنگر فرستادیم، و با آنان کتاب و ترازو فرود آوردیم، تا مردم به دادگری برخیزند؛ و آهن را که در آن ستیزی سخت و نیز سودهایی برای مردم است، پدید آوردیم، و تا خدا معلوم دارد چه کسی در نهان او و پیامبرانش را یاری کند؛ همانا خدا نیرومندی است پیروزمند.

و همانا نوح و ابراهیم را به رسالت فرستادیم، و در دودمانشان پیامبری و کتاب نهادیم؛ آنگاه از آنان برخی رهیافته‌اند، و بسیاریشان تبهکارند.

آنگاه پیامبرانمان را در پی‌شان فرستادیم، و عیسی بن‌مریم را از پی آوردیم، و به او انجیل عطا کردیم، و در دل کسانی که پیرویش کردند نرمی و مهر نهادیم؛ و ترک دنیایی را که از خود درآوردند، ما بر آنان ننوشته بودیم، گرچه در طلب خشنودی خدا آن را پیشه خود ساختند، ولی آنچنان‌که شایسته رعایتش بود رعایتش نکردند؛ آنگاه به مؤمنان آنان پاداششان را عطا کردیم، ولی بیشترشان تبهکارند.

ای مؤمنان! از خدا پروا دارید و به پیامبرش ایمان بیاورید تا شما را از مهرش بهره‌ای دوچندان بخشد، و برای شما نوری نهد که بدان راه بسپرید، و شما را بیامزد، و آمرزگاری است مهربان خداوند.

تا اهل کتاب بدانند که صاحب اختیار چیزی از بخشایش خدا نمی‌باشند، و اینکه بخشایش به دست خداوند است، به هرکه خواهد می‌بخشد، و فزون بخشی است بزرگ خداوند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنُسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

به راستی خدا سخن زنی را که با تو درباره همسرش کشمکش داشت، و به خدا می‌نالید، شنید؛ و خدا گفتگوی شما دو تن را می‌شنود، بی‌گمان شنوایی بیناست خداوند.

از میان شما کسانی که زنانشان را ظاهر می‌کنند [و می‌گویند: تو بر من همچون مادر من هستی، بدانند که: آنان مادرانشان نمی‌باشند؛ مادرانشان تنها کسانی‌اند که ایشان را زاده‌اند، آنان سخنی ناپسند و ناصواب می‌گویند، و خدا بخشاینده‌ای آمرزگار است، بی‌تردید.

کسانی که زنانشان را ظاهر می‌کنند، آنگاه از آنچه گفته‌اند باز می‌گردند، باید پیش از آمیزش با یکدیگر برده‌ای آزاد کنند؛ این اندرزی است که به شما داده می‌شود، و خدا آگاه است بدانچه کنید.

و کسی که امکان نیافت [برده‌ای را برهاند]، باید پیش از آمیزش دو ماه پیاپی روزه بگیرد؛ و هرکه نتواند، باید شصت بینوا را خوراک خوراند، این برای آن است که به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید؛ این از احکام الهی است؛ و کافران کیفر دردآوری دارند.

بی‌گمان کسانی که با خدا و پیامبرش ستیزه می‌ورزند سرنگون می‌گردند، همان‌گونه که پیشینیان سرنگون شدند؛ به راستی آیاتی روشنگر فرو فرستادیم، و کافران خفت‌بار کیفری دارند.

روزی که خدا همه آنها را برانگیزد و آنان را از آنچه کرده‌اند باخبر سازد؛ خداوند حساب همه آنها را نگه داشته است و آنان فراموشش کرده‌اند؛ و خدا بر همه چیز گواه می‌باشد.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ط مَا
يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ
سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ
مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

۸

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ ط وَإِذَا
جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ
لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا ط
فَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۹

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَجَّوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى ط
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۱۰

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ
بَضَائِرِهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۱

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ
فَأَفْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ط وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا
يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

مگر ندانسته‌ای که خدا آنچه را در آسمانها و آنچه را در
زمین است می‌داند، هیچ رازی میان سه تن نیست مگر آنکه
او چهارمین آنهاست، و میان پنج تن نیست مگر آنکه او
ششمین آنهاست، و هیچ کمتر و یا بیشتر از این نیست، مگر
آنکه هر کجا باشند او با آنهاست، آنگاه روز رستاخیز آنان را
بدانچه کرده‌اند آگاه می‌سازد؛ و بر همه چیز داناست
خداوند.

آیا کسانی را که از راز گفتن نهی شده بودند، ندیدی که
بدانچه از آن نهی شده بودند باز می‌گردند، و با هم برای
گناه و ستمکاری و نافرمانی از پیامبر به راز سخن می‌گویند،
و چون نزد تو می‌آیند به تو آن‌گونه درود می‌فرستند که
خدا آن‌گونه به تو درود نفرستاده! و در دل‌هایشان می‌گویند:
چرا خدا ما را بدانچه می‌گوییم کیفر نمی‌دهد؟ دوزخ
برایشان کافی است که وارد آن شوند؛ و سرانجامی است
ناخوشایند.

ای مؤمنان! چون به راز سخن می‌گویید، برپایه گناه و
ستمکاری و نافرمانی پیامبر گفتگو نکنید، راز به نیکی و
پرهیز گویید و از خدایی که نزد او محشور می‌شوید پروا
دارید.

بی‌گمان به راز سخن گفتن از سوی شیطان است؛ تا مؤمنان
را اندوهگین سازد؛ و جز به فرمان خدا هیچ چیز به آنان
زیان نمی‌زند؛ و مؤمنان باید تنها توکل بر خدا کنند.

ای مؤمنان! چون به شما گفته می‌شود در مجالس جای
گشایید، جای گشایید تا خدا نیز برایتان گشاید؛ و چون گفته
شود: برخیزید. برخیزید؛ خدا از میان شما مؤمنان و
دانشوران را به درجاتی رفعت می‌بخشد، و بدانچه کنید آگاه
است خداوند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ
نَجْوٰكُمۡ صَدَقَۃٌ ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُۚ فَإِن لَّمۡ تَجِدُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰكُمۡ صَدَقَتِۚ فَإِذۡ لَّمۡ
تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيكُمۡ فَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَءَاتُوا الزَّكٰوةَ
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ وَاللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُمْ
مِّنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمۡ عَذَابًا شَدِيدًاۖ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَتَّخِذُوا أَيْمَنَهُمۡ جُتَّةَۢ فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمۡ عَذَابٌ
مُّهِينٌ

لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمۡ وَلَا أَوْلَدُهُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُۥٓ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمۡ عَلَىٰ شَيْءٍ ؕ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَٰذِبُونَ

أَسْتَحْوِذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰنُ فَأَنسَلُهُمۡ ذِكْرَ اللَّهِ ؕ أُولَٰئِكَ
حِزْبُ الشَّيْطٰنِ ؕ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطٰنِ هُمُ الْخٰسِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَ أَنَا وَرُسُلِيۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

ای مؤمنان! هرگاه با پیامبر به راز سخن می‌گویید، پیش از
راز گفتن‌تان صدقه دهید. این برای شما بهتر و پاکیزه‌تر
است؛ و هرگاه چیزی نیافتید بدانید که مهربان آمرزگاری
است خداوند.

آیا ترسیدید که پیش از راز گفتن‌تان نیکی‌ای کنید؟ و چون
نکردید، و خدا [هم بر شما بخشود، پس نماز برپا دارید و
زکات دهید، و از خدا و پیامبرش فرمان برید، و خدا آگاه
است بدانچه کنید.

آیا ندیده‌ای کسانی را که با مردمی که مورد خشم خداوند
دوستی می‌ورزند؟ آنها نه از شما و نه از آنانند. و به دروغ
سوگند می‌خورند و خود می‌دانند.

خداوند برای آنان کیفری سهمگین آماده کرده است، آنان
عملکردِ بدی دارند.

سوگندهایشان را سپری ساخته و [مردم را] از راهِ خدا
بازمی‌دارند، از این‌رو خفت‌بار کیفری دارند.

هرگز اموال و اولادشان آنان را از [عذاب خدا باز نمی‌دارد؛
اینان دوزخی‌اند، جاودانه در آن مانند.

روزی که خداوند همه آنان را بر انگیزد، همان‌گونه برای وی
سوگند یاد می‌کنند که برای شما سوگند یاد می‌کنند؛ و
می‌پندارند که حق دارند؛ بدانید که آنان دروغ‌گویند.

شیطان بر آنان چیره شده و یادِ خدا را از یادشان برده؛
اینان حزب شیطانند. هان، حزب شیطان خود زیانکارند.

در حقیقت کسانی که با خدا و پیامبرش دشمنی می‌ورزند،
اینان در زمره زبونانند.

خدا مقرر فرموده که: من و پیامبرانم پیروز می‌شویم؛ آری،
خدا نیرومندی است پیروزمند.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ
عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ
اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵۸
مجادله
۲۲
/۲۲

۴ صفحه

۲۴ آیه

مدنی

الحشر: گردآمدن

۵۹. حشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

۱
۴۷۹

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ
مَّنَعْتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَتْهُمْ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ
يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ
بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يٰأُولِيَ الْأَبْصَارِ

۲

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ
فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ

۳

هرگز نمی‌یابی مردمی را که به خدا و روز بازپسین
گرویده‌اند با کسانی که با خدا و پیامبرش دشمنی می‌کنند،
دوستی ورزند- هر چند پدران یا فرزندان یا برادران یا
خویشانشان باشند- اینانند که [خدا] ایمان را در دل‌هایشان
نگاشته و با فیضی از خود تأییدشان کرده، و آنان را به
بوستانهایی در آورد که از فرودست آن جویباران جاری
است؛ جاودانه در آن مانند. خدا از آنان خشنود است و آنان
از او خشنود؛ اینان حزب خداوندند؛ آری، حزب خدا خود
رستگارانند.

آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح‌گوی خداوندند، و
اوست فرزانه پیروزمند.

اوست که کافران اهل کتاب [یهودیان بنی‌نضیر] را در
نخستین رهسپاری از دیارشان بیرون کرد. شما گمان
نمی‌کردید که بیرون روند و آنان می‌پنداشتند که
دژهایشان در برابر خدا سپر بلایشان خواهد بود، ولی
عذاب خدا از جایی که گمانش را نمی‌بردند بر آنان فرود
آمد، و در دل‌هایشان هراس افکند، چندانکه با دستان خود و
دست‌های مؤمنان خانه‌هایشان را خراب می‌کردند؛ پس ای
دیدهوران، عبرت گیرید.

اگر خدا این جلای وطن را بر آنان ننوشته‌بود، بی‌تردید در
دنیا معذب‌شان می‌داشت و در آخرت عذاب آتشین دارند.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَن يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

۵

مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ
اللَّهِ وَلِيُخْرِجَ الْفَاسِقِينَ

۶

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِن
خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۷

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَىٰ لَا
يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا تَلَكُمْ الرَّسُولُ
فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

۸

لِّلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ
أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

۹

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَن هَاجَرَ
إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَن يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

این از آن روست که آنان با خدا و پیامبرش مخالفت کردند،
و هرکه با خدا مخالفت ورزد، بی‌تردید خدا سخت کیفری
دارد.

آنچه از درختان خرما بریدید یا آن را بر ریشه‌هایش
وانهادید، به فرمان الهی بود، تا [خدا] تبهاران را خوار
گرداند.

و آنچه خدا از ایشان به پیامبرش رسانده‌است، شما برای
آن نه اسبی نه شتری تاختید، بلکه خدا پیامبرش را بر
هرکه خواهد پیروز گرداند؛ و بر هر کاری توانست خداوند.

آنچه خدا از اموال اهل آبادیها [به صورت فیء] به پیامبرش
رسانده‌است برای خدا و برای پیامبر و برای خویشاوندان و
یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان است، تا میان
توانگراتان دست به دست نگیرد. و آنچه را پیامبر به شما
داد آن را بپذیرید و آنچه شما را از آن بازداشت، از آن
دست بدارید، و از خدا پروا دارید، که خدا سخت کیفر
است، بی‌تردید.

[این غنایم از آن بینوایان مهاجری است که از خانمان و
اموالشان رانده شده و خواهان بخشش و خشنودی
خداوندند، و خدا و پیامبرش را یاری می‌دهند، اینانند که
راستگویند.

و نیز از آن کسانی است که پیش از ایشان در سرای اسلام
[مدینه جای گزیده و گرویده‌اند، و کسانی را که به سوی‌شان
هجرت کرده‌اند، دوست می‌دارند؛ و نسبت بدانچه به آنان
داده شده در دل‌هایشان رشک نمی‌ورزند، و هرچند در
خودشان نیازی باشد آنان را بر خودشان مقدم می‌دارند. و
کسانی که از آرزویش درامانند، آنانند که رستگارند.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا
نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ
يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولُنَّ أَلَا دَبَرْتُمْ لَّا يَنْصُرُونَ

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ
جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

و کسانی که پس از آنان آمده‌اند، گویند: پروردگارا، ما و
برادرانمان را که در ایمان از ما پیشی گرفته‌اند ببخشای، و
در دلهایمان نسبت به مؤمنان کینه‌ای مگذار، پروردگارا
تویی آن نرمخویی که مهر می‌ورزد.

آیا کسانی را که اتفاق ورزیدند ندیده‌ای که به برادران کافر
اهل کتابشان گفتند: اگر شما برون رانده شوید، ما نیز به
همراه شما برون می‌آییم، و به زیان شما از کسی فرمان
نخواهیم برد، و اگر با شما کارزار شود، حتماً یا ©ن خواهیم
کرد؛ و خدا گواه است که آنان دروغگویند.

اگر آنان [یهود] بیرون رانده شوند، ایشان [/ منافقان با
آنان برون نشوند، و اگر با آنان کارزار شود، آنان را یاری
نخواهند داد، و اگر یاریشان دهند باز [در جنگ پشت
خواهند کرد، آنگاه یاری نمی‌یابند.

به راستی شما در دلهای آنان هراس‌انگیزتر از خداوندید،
چرا که آنان گروهی‌اند که نمی‌فهمند.

آنان با شما مگر در دژهای استوار، یا از پشت دیوارها
همگی نمی‌جنگند. کارزارشان در میان خودشان سخت است.
آنان را همدست می‌پنداری، حال آنکه دلهایشان پراکنده
است؛ چرا که مردمان بی‌خردی هستند.

همانند پیشینیان نزدیکشان که [در جنگ بدر] عقوبت
کارشان را چشیدند؛ و کیفر دردآوری دارند.

چون حکایت شیطان که به انسان گفت: کافر شو! و چون کافر
شد، گفت: من از تو بیزارم، من از خدا، پروردگار جهانیان،
می‌ترسم.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ
هُمْ الْفَاسِقُونَ

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ الْفَائِزُونَ

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا
مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

فرجام هر دوشان این است که هر دو در آتشند، جاودانه
در آن مانند؛ این جزای کسانی است که ستمکارند.

ای مؤمنان! از خدا پروا گیرید، هر کس باید بنگرد که برای
فردا چه پیش فرستاده؛ از خدا پروا گیرید، که خدا آگاه
است بدانچه کنید.

چون کسانی مباشید که خدا را از یاد برده‌اند و خدا
خودشان را از یادشان برده؛ اینان خود تبهکارند.

دوزخیان با بهشتیان برابر نمی‌باشند، این بهشتیانند که
رستگارند.

اگر این قرآن را بر کوهی فرو می‌فرستادیم، از بیم خدا آن
را خاکسار و فروپاشیده می‌دید؛ این مثلها را برای مردم
می‌زنیم، باشد که بیندیشند.

او خدایی است که معبودی به جز او نیست، دانایِ نهان و
آشکار است و او آن مهرگستری است که مهر می‌ورزد.

او خدایی است که معبودی به جز او نیست؛ آن فرمانروایِ
پاک، بی‌عیب، ایمنی‌بخش، نگاهبان، پیروزمند، دشمن‌شکن
بزرگمنش. منزّه است خدا از آنچه همتای وی دانند.

اوست خدایِ آفریدگار، پدیدآور، صورتگر. بهترین نامها از
آن اوست. آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح او
می‌گویند؛ و اوست فرزانه پیروزمند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ
تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ
يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَدًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ
إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ
يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱
۴۸۲

إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءَ وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ

۲

لَنْ تَنفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۳

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ
قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ
أَبَدًا حَتَّى تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
لَا اسْتَعْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

۴

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۵

ای مؤمنان! هرگاه برای کارزار در راه من و جلب رضایت من
[از دیارتان بیرون شده‌اید، هرگز دشمن من و دشمن
خودتان را به دوستی مگزینید، بدان‌گونه که با آنان طرح
مودت ریزید؛ حال آنکه بدان حقیقت که بر شما فرود آمده
کفر می‌ورزند، و پیامبر و شما را از آن رو که به خدا-
پروردگارتان- گرویده‌اید [از مکه آواره کرده‌اند، شما با
آنان سر و سرّ دوستانه‌ای دارید، و من آگاه‌ترم بدانچه نهان
می‌دارید و آنچه آشکار می‌سازید؛ و هر یک از شما که چنین
کند از راه راست منحرف شده بی‌تردید.

اگر دست بر شما یابند، دشمن شمايند و دست و زبانشان را
بر شما گشايند، و کفر شما را آرزو دارند.

نه خویشاوندانتان و نه فرزندانان شما را سودی
نمی‌بخشند، روز رستاخیز میاتان جدایی اندازند، و خدا
بيناست بدانچه کنید.

بی‌گمان برای شما در ابراهيم و همراهانش سرمشقی
نيکوست، آنگاه که به قومشان گفتند: ما از شما و از آنچه به
جای خدا می‌پرستید، بیزاريم. ما به شما کفر می‌ورزيم و
میان ما و شما همواره دشمنی و کینه پديد آمده‌است تا
آنکه تنها به خداوند ايمان بياوريد؛ مگر گفتار ابراهيم به
پدرش که گفت: بی‌گمان براي آمرزش می‌خواهم، و براي
در برابر خدا صاحب اختيار چیزی نمی‌باشم، پروردگار! بر تو
توکل کرده‌ايم و به تو روی آورده‌ايم و بازگشت به سوی
توست، [بی‌تردید].

پروردگار! ما را آماج آزار کافران مگردان، و ما را بیمارز؛
پروردگار! همانا تویی آن فرزانه پیروزمند.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ

وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ

مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ

يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ

يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ

وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن

تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَاُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مِهْجِرَاتٍ

فَأَمْتَحِنُوهُنَّ ۚ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۚ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ

مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا

هُم يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۚ وَعَاقِبَةُ مَا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن

تَنكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ

الْكُوفَرِ ۚ وَسْئَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْئَلُوا مَا أَنفَقُوا ۚ ذَٰلِكُمْ

حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ

فَعَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ

الَّذِي أَنْتُمْ بِهِءٍ مُُّؤْمِنُونَ

به راستی برای شما در آنان سرمشقی نیکوست، برای کسی که به خدا و روزِ بازپسین امید دارد. و هرکه روی برتابد [بداند که خداست آن بی‌نیازِ ستایشمند.

امید است خدا میانِ شما و کسانی که با آنان دشمنی داشتید، دوستی پدید آرد؛ خدا تواناست، و آمرزگاری مهربان است خداوند.

خدا شما را از نیکی و رفتاری دادگرانه با کسانی که در دین با شما پیکار نکرده و از خانه و دیارتان بیروتان نرانده‌اند، باز نمی‌دارد. بی‌گمان خدا دادگران را دوست می‌دارد.

تنها خدا شما را از دوستی با کسانی که در دین با شما پیکار کرده و شما را از خانه‌هایتان آواره کرده و در آواره کردنتان با یکدیگر همداستان شده‌اند باز می‌دارد. و کسانی که آنان را به دوستی گیرند ستمکارند.

ای مؤمنان! هرگاه زنان مؤمن مهاجر نزد شما آمدند آزمایششان کنید، خدا به ایمانشان دانتر است. پس اگر آنان را مؤمن یافتید دیگر آنان را به سوی کفار باز نگردانید؛ نه ایشان بر آنان حلالند و نه آنان برایشان حلالند؛ و به آنان هرچه هزینه کرده‌اند بدهید، و بر شما گناهی نیست که پس از پرداخت مهرشان آنان را به نکاح آرید، و به پیوندهای [پیشین زنان کافر پایبند ننماید،] و چون زنان شما نزد آنان روند [آنچه هزینه کرده‌اید از آنان بخواهید، و آنان نیز آنچه هزینه کرده‌اند از شما بخواهند. این حکم خداست که میان شما داوری می‌کند، و خدا دانایی است خردمند.

و اگر برخی از زانتان به سوی کافران رفتند، و شما غنایمی به دست آوردید به کسانی که زانشان رفته‌اند، معادل آنچه هزینه کرده‌اند بپردازید؛ و از خدایی که به وی گرویده‌اید پروا کنید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعُهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ

۶۱. صف الصَّف: صف مدنی ۱۴ آیه ۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ای مؤمنان! چرا چیزی می‌گویید که نمی‌کنید؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

نزد خدا سخت ناپسند است که چیزی را بگویید که نمی‌کنید.

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ

در حقیقت خدا کسانی را دوست می‌دارد که صف در صف در راه او پیکار می‌کنند، گویی که بنایی سربین‌اند.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوعٌ

آنگاه را [به یاد آور] که موسی به قومش گفت: ای قومم! چرا آزارم می‌دهید با آنکه می‌دانید من فرستاده خدا به سوی شما هستم؟ و چون منحرف شدند خدا دلهایشان را منحرف گرداند؛ و خدا هدایت نمی‌کند مردمی را که تبهکارند.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ لِمَ تُؤْذُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اُسْمُهُوَ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تَجْرِئةٍ تُنَجِّيَكُم مِّنْ عَذَابِ اَلِيمٍ

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ اَلْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۖ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ اَلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَءَامَنْتَ طَآئِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرْتَ طَآئِفَةٌ ۖ فَأَيَّدَنا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَٰهِرِينَ

و آنگاه را [به یاد آور] که عیسی بن مریم گفت: ای بنی‌اسرائیل! من پیامبر خدا به سوی شما هستم، تصدیقگر توراتی که پیش روی من است، و بشارتگر پیامبری که پس از من می‌آید و نامش «احمد» است؛ و چون دلایل آشکار برایشان آورد، گفتند: این جادویی آشکار می‌باشد.

کیست ستمکارتر از آنکه چون به اسلام فرا خوانده می‌شود بر خدا دروغ می‌بندد؟ خداوند هدایت نمی‌کند مردمی را که ستمکارند.

می‌خواهند نور خدا را با دهانهایشان خاموش کنند؛ و خدا نورش را کمال می‌بخشد، هرچند ناخوشایند کافران باشد.

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد تا او را بر همه ادیان پیروز گرداند، هرچند ناخوشایند مشرکان باشد.

ای مؤمنان! آیا شما را به تجارتی رهنمون شوم که از عذابی دردناک رهاییتان بخشد؟

به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و با مال و جانتان در راه خدا پیکار کنید؛ این برای شما بهتر است، اگر دانید.

تا [خدا] گناهاتان را ببخشد، و شما را در بوستانهایی که از فرودستِ آن جویباران جاری است و در سراهایی پسندیده در بهشتِ جاویدان درآورد؛ این است آن رستگاری ارزشمند.

و نواختی دیگر را که خوش دارید: یاری‌ای از خدا و پیروزی‌ای نزدیک. و بشارت ده کسانی را که با ایمانند.

ای مؤمنان! یاوران [دین خدا باشید، همچنان که عیسی بن مریم به حواریون گفت: چه کسانی در راهِ دین خدا یاورانِ من اند؟ حواریون گفتند: ما یاورانِ خداوندیم. پس گروهی از بنی‌اسرائیل گرویده و گروهی کفر ورزیدند؛ آنگاه مؤمنان را در برابر دشمنانشان یاری دادیم، و سرانجام پیروز گردیدند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۱
حزب
۲۲۱
۴۸۶ ر

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

۲

وَعَاخِرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۳

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۴

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۵

قُلْ يَٰأَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۶

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ

۷

قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ
تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

۸

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است خدا را به پاکی
ستایند، آن فرمانروای پاک، فرزانه پیروزمند.

اوست که در میان درس نخواندگان پیامبری از خودشان
برانگیخت، تا آیه‌هایش را برایشان خواند و پاکیزه‌شان
سازد، و به آنان کتاب و حکمت آموزد، که پیش از آن در
گمراهی آشکاری بودند.

و نیز بر دیگری از آنان که هنوز بدانان نپیوسته‌اند. و
اوست فرزانه پیروزمند.

این بخشش خداست، آن را به هرکه خواهد بخشد، و خدا
دارای بخشی است ارزشمند.

داستان کسانی که تورات بر آنان نهاده شده و آن را
وانهاده‌اند، داستان درازگوشی است بر او کتابی چند. چه
ناپسند است داستان کسانی که آیات خدا را دروغین
خواندند، و خدا هدایت نخواهد کرد مردمی را که
ستمکارند.

بگو: ای یهودیان! اگر می‌پندارید که شما دوستان خدایید نه
دیگر مردم، پس مرگ را آرزو کنید، اگر راست می‌گویید.

اما هرگز آن را آرزو نکنند به خاطر کارهایی که کرده‌اند. و
خدا داناست به حال مردمی که ستمکارند.

بگو: آن مرگی که از آن گریزانید، بی‌گمان به دیدارتان آید؛
آنگاه به سوی دانای نهان و آشکار بازگردانده می‌شوید، و او
آگاه‌تان می‌سازد بدانچه می‌کردید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۰

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۱

وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا أَنْفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِوِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

۲ صفحه

۱۱ آیه

مدنی

الْمُنَافِقُونَ: منافقان

۶۳. منافقون

۱
۴۸۸ ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ

۲

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۳

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

۴
حزب
۲۲۲

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَتَلَهُمُ اللَّهُ أَلَىٰ يُؤْفَكُونَ

ای مؤمنان! هرگاه برای نمازِ روزِ جمعه بانگ سردهند، به سوی یادِ خدا بشتابید، و سودا را فرو هلید؛ این برای شما بهتر است اگر دانید.

و چون نماز گزارده شد، در زمین پراکنده شوید، و از روزی خدا جویید، و بسیار یاد خدا کنید، باشد که رستگار شوید.

و چون سودایی یا سرگرمی را ببیند، به سوی آن شتابند، و تو را ایستاده برجای نهند؛ بگو آنچه نزد خداست از سرگرمی و سودا بهتر است، و بهترین روزی دهندگان است خداوند.

چون منافقان به نزدت آیند، گویند: گواهی می‌دهیم که تو به واقع پیامبر خدا هستی؛ و خدا می‌داند که تو پیامبرش هستی، و خدا گواهی می‌دهد که منافقان سخت دروغگویند.

سوگندهایشان را سپر بلا گرفته‌اند، و [مردم را] از راه خدا بازداشته‌اند. بدا کاری که کنند.

این از آن روست که آنان گرویدند، آنگاه کفر ورزیدند؛ پس بر دلهایشان مهر نهاده شده و دیگر نمی‌فهمند.

هرگاه بینی‌شان، پیکرهاشان تو را شگفت‌زده گرداند؛ و چون سخن گویند گوش به گفتارشان‌داری؛ اما گویی الوارهایی تکیه داده به دیوارند که هر صدایی را علیه خویش پندارند. آنان دشمن‌اند. از آنان برحذر باش! خدا مرگشان دهد، تا چند به کژراهه می‌روند؟!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّأْ
رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ

۶

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ
اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

۷

هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ
حَتَّى يَنْفَضُوا^ط وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ
الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ

۸

يَقُولُونَ لِنِ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَا الْأَعَزُّ مِنْهَا
الْأَذَلُّ^ج وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

۹

۴۸۹۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

۱۰

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ
وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ

۱۱

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ

هرگاه گویندشان: بیایید تا پیامبر خدا برای شما آمرزش
خواهد، سرهایشان را گردانند، و آنان را می‌نگری که
گردنکشان رویگردانند.

برای آنان یکسان است: برایشان آمرزش بخواهی یا
برایشان آمرزش نخواهی، خدا هرگز آنان را نمی‌بخشد.
بی‌گمان خدا هدایت نخواهد کرد مردمی را که تبهکارند.

آنان کسانی‌اند که می‌گویند: به کسانی که نزد پیامبر خدا
هستند چیزی ندهید تا دچار پراکندگی گردند، با آنکه
گنجینه‌های آسمانها و زمین از آن خداوند است، ولی
منافقان نمی‌فهمند.

گویند: چون به مدینه برگردیم، به یقین بلندپایه‌تر،
فرومایه‌تر را از آنجا برون راند، حال آنکه عزت از آن خدا و
از آن پیامبر او و از آن مؤمنان است؛ ولی منافقان
نمی‌دانند.

ای مؤمنان! اموال و فرزندان شما را از یاد خدا غافل
نگردانند، و کسانی که چنین کنند، زیانکارند.

و از آنچه روزیتان کرده‌ایم [در راه خدا] انفاق کنید پیش
از آنکه مرگ به سراغ یکی از شما آید، و او گوید:
پروردگارا! چرا مرگم را تا مدتی به تأخیر نیفکندی تا صدقه
دهم و از شایستگان باشم.

خدا هیچ کس را چون اجالش فرا رسد بازپس نمی‌دارد، و
خدا آگاه است بدانچه کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱
۴۹۰

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۲

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۳

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا
تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۴

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ
أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۵

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ
يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۶

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ
لَتُنَبَّيُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

۷

فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْثُورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

۸

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۹

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است خدا را به پاکی
ستاید، فرمانروایی از آن اوست و سپاس او راست، و او به
هرچه تواناست.

اوست که شما را آفرید؛ از شما برخی کافرند و برخی مؤمن؛
و خدا بدانچه می‌کنید بیناست.

آسمانها و زمین را به حق آفرید، و چهره‌تان بنگاشت و نیکو
نگاشت، و به سوی او پایانهاست.

آنچه را در آسمانها و زمین است داند، و آنچه را نهان یا
آشکار می‌کنید می‌داند، و خدا به رازِ سینه‌ها داناست.

آیا خبر کسانی که پیش از این کفر ورزیدند شما را نیامده؟
آنان کیفر کارشان را چشیدند، و کیفری دردناک برای
آنهاست.

این از آن روست که پیامبرانشان دلایل آشکار برایشان
آوردند، و آنان گفتند: آیا بشری راه می‌نمایدمان؟ پس کفر
ورزیدند و روی گرداندند؛ و خدا بی‌نیاز از [اطاعت آنان بود.
و خدا بی‌نیازی است که شایان ستایشهاست.

کافران پنداشتند که هرگز برانگیخته نمی‌گردند، بگو: آری،
به پروردگارم سوگند که بی‌تردید برانگیخته می‌گردید،
آنگاه از آنچه کرده‌اید آگاهتان می‌سازند، و این کار آسانی
برای خداست.

پس به خدا و پیامبرش و آن نوری که فرو فرستاده‌ایم
گروید؛ و خدا بدانچه می‌کنید داناست.

روزی که شما را برای روزِ فراخوانی گرد آورد؛ این روزِ
حسرت خواری است! و هرکه به خدا گردد و نکوکاری پیشه
کند، گناهانش را ببخشد، و او را به باغهایی که از
فرودست آن جویباران جاری است درآورد. جاودانه در آن
مانند؛ این همان کامیابی والاست.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ
قَلْبَهُ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى
رَسُولِنَا الْمُبَالِغُ الْمُبِينُ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
لَكُمْ فَأَحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۗ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا
لِّأَنْفُسِكُمْ ۚ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ
وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

کسانی که کفر ورزیدند و آیاتِ ما را دروغین خواندند، اینان
دوزخیانند؛ جاودانه در آن مانند، و فرجامی نفرت‌زاست.

هیچ آسیبی مگر به فرمانِ خدا نمی‌رسد، و هرکه به خدا
گروَد، دلش را به [راه هدایت در آورد، و به هر چیزی خدا
دانااست.

خدا را فرمان برید و پیامبر را فرمان برید؛ و اگر روی
بگردانید، تنها پیام‌رسانی آشکار بر پیامبر ماست.

خداست که معبودی به جز او نیست، و مؤمنان باید توکل بر
خدا کنند [که بی‌همتااست.

ای مؤمنان! برخی از همسران و فرزندانِ دشمنان
شمایند، از آنان بپرهیزید؛ و اگر گذشت و بخشایش پیشه
کنید و درگذرید، بی‌گمان خدا آمرزگاری مهربان [با شما]
است.

اموال و فرزندانِ تنها مایه آزمون شما هستند؛ و خداست
که نزد او پاداشی گرانهاست.

پس تا توانید از خدا پروا کنید، و بشنوید و فرمان برید و
بخشید که برای شما بهتر است؛ و کسانی که از آزمندی
نفس خویش در امان مانند، اینانند که رستگاری ویژه
آنهاست.

اگر خدا را وامی نیکو دهید، آن را برای شما دوچندان
سازد، و شما را بیامرزد؛ و سپاس‌پذیری بردبار خداست.

آگاهِ نهان و آشکار است؛ او پیروزمندی دانا به کارهاست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

۱
حزب
۲۳۳
۴۹۲

فَإِذَا بَلَغَنَّ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوَعِّظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

۲

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

۳

وَاللَّيِّ يَسِّنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِّسَائِكُمْ إِنْ أَرَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّيِّ لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَتْ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

۴

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا

۵

ای پیامبر! چون زنان را طلاق می‌دهید، از زمانی که عده‌شان آغاز می‌شود [/ در پاکی غیر مواقعه طلاقشان دهید، و حساب عده را نگه دارید، و از خدا- پروردگارتان- پروا کنید. آنان را از خانه‌هایشان بیرون نکنید، و بیرون نروند مگر آنکه کار ناشایستی آشکارا مرتکب گردند؛ این حدود خداست. و هرکه از حدود خدا درگذرد بی‌گمان به خویشتن ستم کرده. تو نمی‌دانی، شاید خدا پس از این پدید آرد پیشامد نوپیدی را.

و چون عده‌شان به سر آمد، یا به نیکی نگاهشان دارید، یا به نیکی از آنان جدا شوید، و دو مرد عادل را از میان خود به گواهی گیرید؛ و گواهی را برای خدا برپادارید؛ این چیزی است که مؤمنان به خدا و روز رستاخیز بدان اندرز داده می‌شوند؛ و هرکه پرهیزگاری پیشه کند، خدا برای وی قرار می‌دهد راه نجاتی را،

و از جایی که گمان نبرد، روزیش بخشد؛ و هرکه توکل بر خدا کند او برای وی کافی است؛ بی‌گمان خدا سر رشته کارش را به کف دارد؛ به راستی برای هر چیز اندازه‌ای نهاده خدا.

آن زنان که از عادت ماهانه می‌پوشند، اگر در کارشان [از نظر بارداری دچار تردیدید، سه ماه [/ سه طهر] عده نگه‌دارند، و نیز آنان که هنوز خون ندیده‌اند؛ و زنان باردار عده‌شان این است که بار خود را بر زمین نهند؛ و هرکه از خدا پروا دارد، [خدا] در کارش می‌نهد گشایشها.

این فرمان خداست که آن را بر شما فرستاده؛ و هرکه از خدا پروا گیرد گناهش را ببخشد، و به او بزرگ پاداشی می‌کند عطا.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِّنْ وَّجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَٰئِكَ حَمَلَ فَاَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَأُتِمُّوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُم فَاسْتَزِضِعْ لَهُوَ أُخْرَىٰ

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ ۖ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا ءَاتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا ءَاتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا

وَكَايْنٍ مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۖ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُّكَرًا

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

آنان را در همانجا که خود سکونت دارید، در حد توانتان سkena دهید، و میازاریدشان تا عرصه را بر آنان تنگ گردانید؛ و اگر بار دارند هزینه‌شان را بدهید تا بارشان را فرو نهند. و اگر برای شما [بچه شیر می‌دهند مزدشان را بپردازید؛ و در میان خود به نیکی رایزنی کنید؛ و اگر کارتان به دشواری کشید [زن دیگری شیر دهد او را.

بر توانگراست که از دارایی‌اش بخشد، و تنگدست نیز باید از آنچه خدا روزی وی کرده هزینه کند؛ خدا بر هیچ کس مگر بر آنچه به او داده تکلیف نمی‌کند؛ بزودی خدا پس از دشواری فراهم می‌کند گشایشها.

بسا [مردم شهرها که از فرمان پروردگارشان و پیامبرانش سرباز زدند و ما از آنان به سختی حساب کشیدیم، و عذابشان کردیم به ناخوشایندترین کیفرها.

و بدین‌سان کیفر کارشان را چشیدند، و زیانبار بود عاقبت آنها.

خدا برایشان عذابی سهمگین آماده کرده‌است؛ پس ای خردمندان با ایمان از خدا پروا کنید، به راستی خدا پندنامه‌ای فرستاده‌است برای شما.

پیامبری که آیه‌های روشنگر خدا را بر شما می‌خواند، تا کسانی‌که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند را از تاریکی‌ها به روشنایی برآورد؛ و هرکس به خدا ایمان بیاورد و کاری شایسته کند، او را در باغهایی که از فرودست آنان جویباران جاری است درآورد، جاودانه در آن مانند. به یقین خدا برای وی نیکو گردانده روزی را.

خداوند کسی است که هفت آسمان و همانند آنها [هفت زمین را آفریده‌است؛ فرمان او در میان آنها فرود می‌آید، تا بدانید که خدا بر هر کاری تواناست؛ و دانش خدا فراگسترده بر همه چیزها.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ
أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ
وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضُهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ
فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَتْبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ
الْخَبِيرُ

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ
فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ
بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ

عَسَى رَبُّهُوَ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكُنَّ
مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَتَّبِعْنَ عِبَادَاتٍ سَدَّحَاتٍ
تَتَّبِعْنَ وَأَبْكَارًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ
اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

ای پیامبر! چرا چیزی را که خدا بر تو روا دانسته، ناروا می‌شمی و خشنودی همسرانت را می‌جویی؟ و خدا آمرزگاری است بخشاینده.

بی‌گمان خدا گشودن سوگندهایتان را [با دادن کفاره برای شما روا دانسته. خداوند سرور شماس، او دانایی است فرزانه.

و چون پیامبر به یکی از همسرانش سخنی نهانی گفت، آنگاه وی دیگری را از آن باخبر ساخت، و خدا پیامبر را از آن باخبر ساخت، وی بخشی از آن را به او بازگفت و از بخشی خودداری ورزید؛ و چون وی را از آن باخبر گرداند، گفت: چه کسی این را به تو خبر داده؟ گفت: آن دانای آگاه به من خبر داده.

اگر شما- دو زن- به درگاه خدا توبه برید- که به راستی دلهایتان بگشته‌است- [از گناهتان می‌گذرد]؛ و اگر در برابر او همداستان شوید، بدانید که خدا خود سرپرست اوست و جبرئیل و مؤمنان شایسته و علاوه بر آن پشتیبان اویند ملانکه.

بسا اگر طلاق‌تان دهد، پروردگارش بهتر از شما به وی همسرانی: مسلمان، مؤمن، فرمانبردار، توبه‌کار، پرستشگر، روزه‌دار عطا کند، بیه و دوشیزه.

ای مؤمنان! خود و خویشانتان را از آتشی که سوخت آن انسانها و سنگهاست نگه دارید؛ آتشی که فرشتگانی درشتخو و سختگیر- که از آنچه خدا به آنان فرمان می‌دهد سرپیچی نمی‌کنند، و آنچه را بدان مأمورند انجام می‌دهند- بر آن گمارده شده.

ای کافران! امروز پوزش نخواهید، تنها همان کاری را پاداش می‌یابید که از شما صورت می‌گرفته.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتِ نُوحٍ وَامْرَأَتِ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتِ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ فِيهَا الْفَاتِحَاتُ

۹

۱۰

۱۱

۱۲

ای مؤمنان! به درگاه خدا توبه‌ای راستین کنید؛ امید است خدا بدیهایتان را ببخشد، و شما را در باغهایی که از فرودست آن جویباران جاری است درآورد، روزی که خدا پیامبر و گروندگان به او را خوار نمی‌سازد؛ نورشان در پیشاپیش آنان و سمت راستشان روان است، و می‌گویند: پروردگارا! نور ما را برای ما کامل کن و ما را بیمارز، که تو بر هر کار توانایی البتّه.

ای پیامبر! با کافران و منافقان پیکار کن و بر آنان سخت بگیر. جایگاهشان دوزخ است، و فرجامی است ناپسندیده.

خدا برای کسانی که کفر ورزیدند، همسر نوح و همسر لوط را مثل زده، که هردو در نکاح دو بنده شایسته از بندگان ما بودند و به آنان خیانت کردند، و آن دو [پیامبر] چیزی از عذاب خدا را از آنان دور نگرداندند، و به آنان گفته شد: با واردشوندگان وارد شوید به آتش برافروخته.

و نیز خدا برای مؤمنان همسر فرعون را مثل زده، آنگاه که گفت: پروردگارا! نزد خود در بهشت برایم خانه‌ای بساز، و مرا از فرعون و کارهایش رهایی بخش، و رهایم ساز از دست مردمان ستم‌پیشه.

و نیز مریم، دختر عمران را که پاکدامنی ورزید، و ما در او از روح خویش دمیدیم، و او سخنان و کتابهای پروردگارش را تصدیق کرد و از فرمانبرداران بود همواره.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبْرَكَ الَّذِي يَبْدِئُ الْمُلْكَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

۳

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ
مِن تَفَوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ

۴

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ
حَسِيرٌ

۵

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَجَعَلْنَهَا رُجُومًا
لِّلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ

۶

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۷

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ

۸

تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ
خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ

۹

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ
شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ

۱۰

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ

۱۱

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ

۱۲

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

خجسته است آنکه فرمانروایی به دست اوست، و او تواناست بر هر کار.

آنکه مرگ و زندگی را آفرید، تا شما را بیازماید تا کدامین یک نیکوترید به کردار، و او پیروزمندی است آمرزگار.

آنکه هفت آسمان را بر فراز یکدیگر بیافرید؛ در آفرینش آن مهرگستر هرگز گسستگی نمی‌بینی؛ اینک دیده بگردان آیا هیچ می‌بینی گسیختگی در کار؟

باز دوباره دیده بگردان، دیده به نزد تو بازمی‌گردد خسته و مانده از رفتار.

ما آسمان دنیا را با چراغهایی آراسته‌ایم، و آن را رماننده شیطان‌ها گردانده‌ایم، و برای‌شان آماده ساخته‌ایم عذابی شعله‌دار.

و برای کسانی که به پروردگارشان کفر ورزیدند کیفر دوزخ است، و فرجامی است ناگوار.

چون در آن افکنده می‌شوند، از آن غرشی می‌شنوند که می‌جوشد بی‌قرار.

نزدیک است که از خشم شکافته شود؛ هر بار که گروهی بدان افکنده می‌شوند، نگهبانانش از آنان پرسند: آیا شما را کسی نیامده بود که دهد هشدار؟

گویند: آری، هشدار دهنده برای ما آمد، ولی ما دروغین خواندیم و گفتیم: خدا چیزی نفرستاده، و شما نیستید مگر در گمراهی دهشت‌بار.

و گویند: اگر ما [سخنان آنان را] می‌شنیدیم یا خرد را به کار می‌بستیم، هرگز نبودیم در میان همدمان آتش شعله‌دار.

اینک گناهشان را می‌پذیرند؛ ای لعنت بر همدمان آتش شعله‌دار.

اما کسانی که از پروردگارشان در نهان می‌ترسند، آمرزش و پاداشی دارند گران مقدار.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

۱۵ ۴۹۷

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۚ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

۱۶

ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ

۱۷

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ

۱۸

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيفَ كَانَ نَكِيرِ

۱۹

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَقَتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

۲۰

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُم مِّنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ۚ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ

۲۱

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ لَّجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ

۲۲

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ ۖ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۲۳

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ ۖ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۲۴

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۲۵

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۶

قُلْ إِنَّمَا أَعْلِمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

گفتارتان را چه پوشیده دارید چه آشکار گردانید، او داناست بدانچه در سینه‌هاست از اسرار.

آیا کسی که آفریده نمی‌داند؟ و او باریکبینی است خبره در هرکار.

اوست که زمین را رام شما گرداند، تا بر کرانه‌های آن گام نهید و از روزی او خورید؛ و بازگشت به سوی اوست دیگر بار.

آیا از آنکه در آسمان است به امانید که شما را در زمین فرو برد، پس ناگهان به لرزه آید و گردد بی‌قرار؟

یا از آنکه در آسمان است در امانید که شنبادی بر شما بفرستد؟ زودا که بدانید چگونه است مرا هشدار.

بی‌گمان پیشینیان اینان نیز دروغین خواندند، اما در کیفرم چگونه آمدند گرفتار.

آیا بر فرازشان به پرندگانی که بال گشوده‌اند و فروبندند ننگریسته‌اند، هیچ کس جز خدای مهربان آنان را نگه نمی‌دارد، او بی‌گمان بیناست بر هر کار.

یا این کدامین سپاه است که در برابر خدای مهربان یا©ن بخشد؟ نیستند کافران مگر در فریبی گرفتار.

یا کیست آنکه روزیتان دهد، اگر او روزی خود گیرد؟ البته آنان در گردنکشی و گریز می‌کنند اصرار.

آیا کسی که نگوئسار راه می‌رود راه یافته‌تر است، یا آنکه ایستاده بر راهی راست است رهسپار؟

بگو: اوست که شما را پدید آورد، و گوش و چشم و دل به شما داد، و چه اندک می‌باشید سپاسگزار.

بگو: اوست که شما را در زمین پدید آورد، و به سوی او گردآورده می‌شوید دیگر بار.

و می‌گویند: این وعده کی است، اگر هستید راست گفتار؟

بگو: دانشِ آن تنها نزد خداوند است؛ و من نمی‌باشم جز بیم‌دهنده‌ای آشکار.

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهٖء تَدَّعُونَ

۲۸

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ أَهْلَكَنِیَ اللَّهُ وَمَنْ مَّعِیَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِیْرِ الْکَافِرِینَ مِنْ عَذَابٍ أَلِیمٍ

۲۹

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ عَامِنًا بِهِء وَعَلِیْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِی ضَلَالٍ مُّبِینٍ

۳۰

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ یَأْتِیْکُمْ بِمَآءٍ مَّعِینٍ

۶۸. قلم	القَلَمُ: قلم	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
---------	---------------	-----	--------	--------

۱
حزب
۲۲۶
۴۹۸ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ

۲

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

۳

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ

۴

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

۵

فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ

۶

بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ

۷

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

۸

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ

۹

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ

۱۰

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ

۱۱

هَمَّازٍ مَّشَّاءٍ بِنَمِيمٍ

۱۲

مَنَاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

۱۳

عُتْلٍ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ

۱۴

أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ

۱۵

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

و چون آن را نزدیک خود ببینند، چهره‌های کافران اندوهگین شود. گویندشان: این همان است که آن را فرا می‌خواندید [با اصرار].

بگو: ببندیشید، اگر خدا مرا و همراهانم را تباه کرده و یا بر ما مهر آورد، چه کسی کافران را از عذاب دردناک خواهد داشت برکنار؟

بگو: اوست آن مهرگستر، که به وی گرویده‌ایم، و بر او توکل داریم؛ و بزودی خواهید دانست که کیست در گمراهی آشکار.

بگو ببندیشید، اگر به ناگاه آب [سرزمین شما فرو رود، چه کسی برایتان می‌آورد آب خوشگوار؟

نون؛ سوگند به قلم و آنچه نگارند،

که تو دیوانه نیستی به لطف خداوند،

و تو را پاداشی است بی پایان [و ارزشمند].

و تو را منشی است شکوهمند.

پس به زودی ببینی و ببینند،

که کدام یک از شما دیوانه بوده‌اند.

بی‌گمان پروردگارت داناتر است به آنان که از راه او گمراه شده، و به آنان که راهیافته می‌باشند.

پس، فرمان مبر کسانی را که دروغ می‌بافند،

خوش دارند اگر سازش کنی با تو بسازند.

و فرمان مبر هر فرومایه‌ای را که بسیار می‌خورد سوگند:

عیب جویی که به سخن‌چینی گام می‌زند،

بازدارنده از نیکی، که تجاوزکاری گناه‌پیشه می‌باشد،

گستاخی که علاوه بر آن بد نام می‌زید،

از آن رو که مالی و پسرانی دارد؛

چون آیه‌های ما را بر او خوانند، گوید: افسانه‌هایی است که پیشینیان گفتند.

سَنَسِمُهُ وَ عَلَى الْخُرُطُومِ

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ

وَلَا يَسْتَتْنُونَ

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ

أَنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ

أَن لَّا يَدْخُلْنَهَا أَلْيَوْمَ عَلَيْكُم مَسْكِينٌ

وَعَدُوا عَلَىٰ حَرْدٍ قَدِيرِينَ

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَّالُّونَ

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ

قَالُوا سُبْحَانَ رَبَّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِغِينَ

عَسَىٰ رَبُّنَا أَن يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ

كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ النَّعِيمِ

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ

أَمْ لَكُمْ أَيْمَنُ عَلَىٰنَا بَلِغْهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ

سَلَامٌ أَيْهُمْ بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ

به زودی بر بینی‌اش نشانی می‌نهیم ناخوشایند.

ما آنان را آزمودیم چنان که آن باغداران را آزمودیم، آنگاه که سوگند خوردند که مباحگاهان میوه‌های آن [باغ را] چینند.

و چیزی از آن بر جای نگذارند.

آنگاه هنگامی که خفته بودند از سوی پروردگارت عذابی بدان رسید.

چون بوستانی چیده شده گردید.

آنگاه بامدادان یکدیگر را فرا خواندند،

که پگاه به باغتان آیید، اگر میوه‌چین هستید.

پس رهسپار شدند و آهسته به هم می‌گفتند:

مبادا امروز بینوایی به باغتان آید.

و بدین امید می‌رفتند: که بر طرد [بینوا] توانمندند.

و چون آن [باغ را دیدند، گفتند: ما از کسانی هستیم که گمراهند.

بلکه ما از آنانیم که ناکامند.

خردمندترینشان گفت: مگر شما را نگفتم که چرا تسبیح نمی‌کنید؟

گفتند: پروردگارا! تو را می‌ستاییم، ما ستمکار بوده‌ایم، بی‌تردید.

سپس یکدگر را نکوهش کردند،

گفتند: وای برما، ما مردمِ سرکشی بودیم.

باشد پروردگاران بهتر از آن به ما بخشد؛ ما به پروردگاران روی آوردیم.

این گونه بود عذاب [در این دنیا] و عذاب آخرت سهمین‌تر است، اگر دانند.

بی‌گمان، پارسایان نزد پروردگارشان باغهای پر نعمتی دارند.

آیا فرمانبرداران را چون کسانی شماریم که تبهکارند؟

شما را چه می‌شود؛ چگونه حکم می‌رانید؟

آیا کتابی دارید که در آن می‌خوانید،

و در آن است هر چه می‌خواهید؟

یا شما را بر ما تا روز رستاخیز پیمانهاست، که شما راست هرچه فرمایید؟

از آنان بپرس: کدامین یک آن را به عهده می‌گیرند؟

یا خدایانی دارند؟ پس خدایانشان را بیاورند، اگر راست می‌گویند.

روزی که از ساق پرده برافتد، و آنان را به سجده خوانند، ولی نتوانند.

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهَقُهُمْ ذَلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ

۴۴

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكْذِبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

۴۵

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

۴۶

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۷

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

۴۸

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْأُخْتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ

۴۹

لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ

۵۰

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

۵۱

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ

۵۲

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

دیدگانشان فرو افتاده [از وحشت ، اندامشان فرو شده در ذلت؛ هم اینانند که به سجده خوانده می‌شدند و تندرست بودند.

پس مرا با کسی که این سخن را دروغ انگارد رها گذار؛ آرام آرام به چنگشان آریم، به گونه‌ای که نمی‌دانند.

و درنگشان می‌دهم، که نیرنگم استوار می‌باشد.

آیا از آنان مزد می‌خواهی، که از پرداختِ آن گرانبارند؟

یا مگر غیب نزد آنهاست و آنانند که می‌نگارند؟

پس به حکم پروردگارت شکيبا باش، و مانند همدم آن ماهی [یونس مباحث، که با نهایتِ اندوه خدا را خواند.

و اگر رحمتِ پروردگارش شامل حالش نگشته بود، به سرزمینی خشک پرتاب شده و مورد نکوهش بود.

ولی پروردگارش برگزیدش و از شایستگانش گردانید.

نزدیک است کافران چون قرآن را شنیدند تو را چشم زخم زنند، و گویند: او به راستی دیوانه می‌باشد.

با آنکه آن مگر پندی برای جهانیان نمی‌باشد.

۶۹. حاقه	الحَاقَّةُ: حتمی	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
----------	------------------	-----	--------	--------

۱
حزب
۲۲۷
رو ۵۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَاقَّةُ

آن راستین هنگامه.

۲

مَا الْحَاقَّةُ

چیست آن راستین هنگامه.

۳

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ

و چه دانی که چیست آن راستین هنگامه.

۴

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ

قوم ثمود و عاد انکار ورزیدند بدان کوبنده،

۵

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ

اما ثمود نابود شدند با آن عذابِ فزاینده،

۶

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ

و اما عاد تباه شدند با تندبادی سرکش و توفنده،

۷

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةً أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ مُخْلِ خَاوِيَةٍ

آن را [خدا] هفت شب و هشت روز بر آنان گماشت، پی‌درپی؛ اینک آن قوم را سرنگون شده می‌بینی، گویی خرما بنان‌اند که پوسیده!

آیا از آنان کسی می‌بینی به جا مانده؟!

فَهَلْ تَرَى لَهُم مِّنْ بَاقِيَةٍ

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَتُ بِالْحَاطِئَةِ

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ

وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَّةٌ

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَبِيمِينِهِ ۖ يَقُولُ هَآؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَةَ

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَةَ

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَبِشِمَالِهِ ۖ يَقُولُ يَلِيَّتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَةَ

وَلَمْ أَدرِ مَا حِسَابِيَةَ

يَلِيَّتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَةٌ

هَلْكَ عَنِّي سُلْطَانِيَةٌ

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ

وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ

و فرعون و کسانی که پیش از او بودند به راهِ خطا رفتند، و نیز مردمِ شهرهای باژگون شده،

و با فرستاده پروردگارشان مخالفت کردند، و خدا گرفتارشان کرد به کیفری فزاینده.

آنگاه که آب طغیان کرد [در زمان نوح ، ما شما را برنشاندیم در آن کشتیِ [موج شکافنده.

تا آن را مایه عبرتتان سازیم، و آن را فرا می‌گیرد گوشهای نیوشنده.

پس آنگاه که در صور دمیده شود یک نفخه،

و زمین و کوهها برداشته شوند و درهم کوبیده شوند به یکباره.

پس، آن روز آن رخ دهنده رخ داده.

و آسمان شکافته شود، که در آن روز سست گردیده.

و فرشتگان بر کرانه‌های آن باشند، و در آن روز عرش پروردگارت را بر فرازشان بردارند، هشت فرشته [فرمانده.

در آن روز [به پیشگاه خدا] عرضه می‌شوید و از شما پوشیده نمی‌ماند هیچ پوشیده.

پس آنکه کارنامه‌اش را به دست راستش دهند، گوید: بیااید و بخوانید مرا نامه.

من دیدار با حسابم را انتظار می‌بردم همواره.

آنگاه او در زندگانی‌ای است پسندیده،

در بهشتی فرا رتبه،

میوه‌هایش در دسترس [و رسیده ،

بخورید و بیاشامید، گواراتان باد، به خاطر آنچه پیش داشته‌اید در روزگار گذشته.

و اما آنکه کارنامه‌اش را به دست چپش دهند، گوید: ای کاش نمی‌شد نامه‌ام به من داده.

و نمی‌دانستم در آن چه رقم خورده.

ای کاش می‌مردم به یکباره.

دارایی‌ام به کارم نیامده.

نیرویم از کفم رفته.

بگیریدش و به بند کشیدش!

آنگاه به دوزخ بریدش!

آنگاه در زنجیری که درازیش هفتاد ذراع است به بند کشیدش!

این بود که به خدای بزرگ نمی‌گروید.

و بر خوراندن درویش بر نمی‌انگیخت.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ

پس امروز در اینجا دلسوزی اش نمی‌باشد.

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ

و جز چرکابه خوراکی نمی‌یابد.

لَا يَأْكُلُهُوَ إِلَّا الْخَطِئُونَ

که جز خطاکاران آن را نمی‌خورند.

فَلَا أَقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ

پس سوگند می‌خورم به آنچه می‌بینید،

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ

و به آنچه نمی‌بینید؛

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ

که آن [/ قرآن گفتار فرستاده‌ای است شرافتمند.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ

و نه گفتار شاعری؛ و چه کم می‌گویید.

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ

و نه گفتارِ کاهنی؛ و چه اندک پند می‌گیرید.

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

فرو فرستاده کتابی است از سوی آنکه جهانیان را پرورد.

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ

و اگر او [/ محمد] سخنی را نسبت به ما می‌داد،

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ

ما به دست راستش می‌گرفتیمش.

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ

آنگاه رگ حیات می‌گسستیمش.

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ

و هیچ یک از شما نبودکه وارهانش.

وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ

و آن [قرآن بی‌گمان پندنامه‌ای است برای کسانی که پرهیزگارند.

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ

ما به یقین می‌دانیم که از شما برخی دروغ انگارند.

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ

و آن افسوسی است برای کسانی که کفر می‌ورزند.

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ

و آن راستی است بی‌تردید.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس به نام پروردگار بزرگت بخوان تسبیح.

۷۰. معارج

المَعَارِج: درجات

مکی

۴۴ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسید پرسشگری از عذابی فرود آینده.

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ

لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ

آن کافران راست، و نیست آن را بازدارنده.

مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ

از سوی خدای درجات [کمال دارنده.

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ

بالا روند فرشتگان و روح سوی او، در روزی پنجاه هزار ساله.

أَلْفِ سَنَةٍ

فَأَصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا

پس صبر کن، صبری پسندیده.

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ وَبَعِيدًا

آنان آن را دور می‌بینند،

وَنَرْنَاهُ قَرِيبًا

و ما آن را نزدیک می‌بینیم.

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ

روزی که آسمان چون فلزی گداخته شود.

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ

و کوهها به پشمی زده شده مَند.

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا

و هیچ دوستی از دوستی نمی‌پرسد.

يُبْصِرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِهِمْ
بَبْنِيهِ

۱۲ وَصَلَحِبَّتِهِ وَأَخِيهِ

۱۳ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُتَوِيهِ

۱۴ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ

۱۵ كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْلَى

۱۶ نَزَاعَةً لِلشَّوَى

۱۷ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى

۱۸ وَجَمَعَ فَأَوْعَى

۱۹
حزب
۲۲۸ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

۲۰ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا

۲۱ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا

۲۲ إِلَّا الْمُصَلِّينَ

۲۳ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

۲۴ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ

۲۵ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

۲۶ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بَيِّمَ الدِّينِ

۲۷ وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ

۲۸ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُونٍ

۲۹ وَالَّذِينَ هُمْ لِأُفْرُوجِهِمْ حَافِظُونَ

۳۰ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ
مَلُومِينَ

۳۱ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

۳۲ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

۳۳ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ

۳۴ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

۳۵ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّتٍ مُّكْرَمُونَ

۳۶
۵۰۳ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ

۳۷ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ

۳۸ أَيْطَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ

۳۹ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ

آن روز [کارهایشان را] به آنان نشان دهند، و گنهکار آرزو
کند برای رهایی از عذاب، سربها دهد؛ پسرانش را،

همسر و برادرش را،

قبیله‌اش را که پناهگاه وی بودند،

و هرکه را روی زمین است به یکباره، تا باز رهاندش.

هرگز! آن آتشی است زبانه کشنده،

پوست از سر کننده،

به خود می‌خواند آن را که پشت کرده و روی گردانده،

و گرد کرده و روی هم انباشته.

به راستی انسان ناشکیب آفریده شده.

چون بدی‌اش رسد می‌کند لابه.

چون نیکی‌اش رسد می‌باشد بخل ورزنده.

مگر نمازگزاران:

آنان که بر نمازشان مداومت دارند.

و آنان که در اموالشان سهمی نهاده‌اند،

برای کسانی که گدایند و محرومند.

و آنان که به روز رستخیز باورمندند.

و آنان که از عذاب پروردگارشان هراسانند.

چرا که از عذاب پروردگارشان زینه‌اری نمی‌باشد،

و آنان که شرمگاهشان را نگاه می‌دارند،

مگر بر همسران و کنیزانشان که در این صورت سرزنش
نشوند.

و هرکه فراتر از این جوید، آنانند که تجاوزکارند.

و آنان که امانت‌ها و پیمانشان را پاس می‌دارند.

و آنان که بر گواهی‌شان پایدار می‌مانند.

و آنان که بر نمازشان مواظبت دارند.

اینانند که در باغهایی، ارجمند داشتگانند.

هان، کافران را چه می‌شود، که به سویت شتابانند،

از راست و از چپ گردِ تو می‌چرخند.

آیا هریک از آنان آزمند است که در بهشت برین آید؟

هرگز! ما آفریده‌ایم آنان را از آنچه می‌دانند.

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

فَذَرَهُمْ يَخْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ

يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

۰۷۱. نوح	نُوح: نوح	مکی	۲۸ آیه	۲ صفحه
----------	-----------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا

يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبِعَهُمْ فِيٰٓءَاذَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

و ما تواناییم به پروردگارِ خاوران و باختران سوگند،

که بهتر از آنان را جانشینشان سازیم؛ و ما را نمی‌توانند ناتوان سازند.

پس بگذارشان تا یاوه سرایند و بازی کنند، تا به دیدار روزی که وعده‌شان داده‌اند آیند.

روزی که شتابان از گورها برون آیند، گویی که سوی بتان شتاباندا!

دیدگانشان فرو افتاده [از وحشت،] اندامشان فرو شده در ذلت؛ این همان روزی است که به آنان وعده می‌دادند.

گفت: ای قوم من! من هشدار دهنده‌ای نمایانم برای شما.

اینک خدا را بپرستید و از او پروا دارید و پیروی کنید مرا.

تا [خدا] برخی از گناهانتان را بیامزد، و شما را تا سرآمدی معلوم نگه دارد. که سرآمد خدا– اگر دانید– به تأخیر نمی‌افتد چون رسد فرا.

[نوح گفت: پروردگارا! من شب و روز فرا خواندم، قومم را،

ولی دعوتم نیفزود مگر بر گریزِ آنها.

و هر بار که دعوتشان کردم تا آنان را بیامری، انگشتانشان را در گوشها نهاده و جامه بر سرکشیده پای فشردند، و گردنکشی کردند سخت وحشت‌زا.

سپس آشکارا فرا خواندم آنان را.

آنگاه به ایشان اعلان کرده و به آنان گفتم در خفا.

و گفتم: از پروردگارتان آمرزش بخواهید، که اوست آمرزنده پلیدی‌ها.

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا

تا از آسمان بر شما فرو بارد پیوسته بارانها.

وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ أَنْهَارًا

۱۲

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا

۱۳

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا

۱۴

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا

۱۵

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا

۱۶

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا

۱۷

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا

۱۸

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا

۱۹

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا

۲۰

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا

۲۱ رجه ۵۰۵۰

وَمَكْرُوا مَكْرًا كُبَرًا

۲۲

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

۲۳

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا

۲۴

مِمَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا

۲۵

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا

۲۶

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا

۲۷

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا

۲۸

و در آنها ماه را پرتوافشان ساخت و خورشید را چراغی [روشنی افزا].

و خداست که شما را از زمین رویانید گیاه آسا،

آنگاه شما را بدان بازگرداند و [دوباره بروتتان آرد در میان شگفتیها.

و خدا زمین را گسترانیده برای شما،

تا آن را در نور دید با بزرگراهها.

نوح گفت: پروردگارا! اینان نافرمانیم کردند، و کسی را پیروی کردند که اموال و فرزندانش برایش نبود جز زیان افزا.

و برانگیختند نیرنگ بزرگی را.

و گفتند: خدایاتان را وامگذارید و از «ودّ» و «سُواع» و «یَعُوث» و «یَعُوق» و «نسر» نشوید جدا.

و [بدین‌گونه بسیاری را به گمراهی بردند. [بار خدایا] جز بر گمراهی ستمکاران میفرزا.

آنگاه به کیفر گناهانشان غرقه گشتند، آنگاه به آتشی کشیده شدند، و برای خود یاورانی نیافتند در پیشگاه خدا.

و نوح گفت: پروردگارا! بر روی زمین از سرکشان فرو مگذار هیچ کس را.

چرا که اگر واگذاریشان، بندگان را گمراه می‌کنند و نمی‌زایند مگر تبهکار ناسپاسی را.

پروردگارا! مرا، و مادر و پدرم را، و هرکه با ایمان به خانه‌ام درآید، و نیز مردان و زنان با ایمان را بیامرز؛ و ستمکاران را جز تباهی میفرزا.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا

۲

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۖ وَلَن تُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا

۳

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا

۴

وَأَنَّهُ كَانَ يَفُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا

۵

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

۶

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

۷

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا

۸

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا

۹

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدَ اللَّسَمِ ۖ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شُهَابًا رَّصَدًا

۱۰

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرُّ أُرِيدَ يَمَنَ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا

۱۱

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا

۱۲

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا

۱۳

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ۖ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا

بگو: به من وحی شده که گروهی از جنیان گوش فرا داده و گفتند: به راستی ما شنیدیم شگفت قرآنی را،

[که به راهِ راست هدایت می‌کرد؛ پس ما بدان گرویدیم، و قرار نمی‌دهیم برای پروردگارمان همتا.

و اینکه مقامِ پروردگارِ ما والاست، نه همسری گزیده نه فرزندی را.

و این که کم خردِ ما درباره خدا می‌گفت سخنانی ناروا.

و ما می‌پنداشتیم که جنیان و آدمیان هرگز دروغ نمی‌بندند بر خدا.

و اینکه مردانی از آدمیان به مردانی از جنیان پناه برده و می‌افزودند بر سرکشیِ آنها.

و آنان همچنان که شما می‌پندارید، می‌پنداشتند که خدا بر نمی‌انگیزد هیچ کس را.

و ما آسمانها را گشتیم و آن را یافتیم سرشار از نگهبانان نیرومند و شهابها.

و ما در جاهایی از آسمان برای شنیدن کمین می‌کردیم، و اکنون هرکه گوش فرا دارد، در کمین خود می‌یابد شهابی را.

و ما می‌دانیم برای زمینیان شری خواسته شده، یا پروردگارشان برایشان خواسته رشدی را؟

و از ما برخی درستکارند و برخی غیر آن، ما فرقه‌هاییم جدا جدا.

و ما می‌دانیم که در زمین هرگز گزیر و گریزی نخواهیم داشت از خدا.

و ما چون پیام هدایت را شنیدیم بدان گرویدیم؛ و هرکه به پروردگارش گروود، بیم ندارد از کاستی‌ها و سختی‌ها.

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا

۱۵ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا

۱۶ وَالْوُاسِقُونَ عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً غَدَقًا

۱۷ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا

۱۸ وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

۱۹ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا

۲۰ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أَشْرِكُ بِهِ أَحَدًا

۲۱ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا

۲۲ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

۲۳ إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتٍ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا

۲۴ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْئَلُونَ مَنْ أضعفُ ناصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا

۲۵ قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا

۲۶ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا

۲۷ إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا

۲۸ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا

و از میانِ ما برخی فرمانبردارند و برخی تجاوزکار؛ پس کسانی که به فرمانند، آنانند که یافته‌اند راه هدایت را.

اما تجاوزکاران، هیزمند دوزخ را.

و اگر بر این راه پایداری ورزند، به آنان آب فراوان می‌کنیم عطا.

تا در آن بیازماییم‌شان؛ و هرکه از یادِ پروردگارش دل بگرداند، گرفتارش می‌سازد به عذابی جانگزا.

و اینکه مسجدها ویژه خداست، پس هیچ کس را [به پرستش مخوانید با خدا.

و چون بنده خدا [محمّد] به نیایش برخاست، نزدیک بود که بریزند بر سرش یکجا.

بگو: من تنها می‌خوانم پروردگارم را، و با او انباز نمی‌سازم هیچ کس را.

بگو: من برای شما در اختیار ندارم نه زبانی را نه رشدی را.

بگو: هیچ کس مرا در برابر خدا پناه ندهد، و پناهگاهی نمی‌یابم جز خدا.

تنها [وظیفه من ابلاغ پیامی است از خدا و رساندن پیامهایش. و هرکه با خدا و پیامبرش مخالفت ورزد آتش دوزخ برای اوست، جاودانه خواهد ماند در آنجا.

تا آنچه را وعده داده می‌شوند ببینند، و بدانند سست یاورتر و کم سپاه‌تر است کدامین یک از شما.

بگو: نمی‌دانم آنچه شما را وعده داده‌اند نزدیک است، یا پروردگارم برای آن نهاده زمانی را؟

دانای نهان است و بر نهانش آگاه نمی‌کند هیچ کس را،

مگر پیامبری را که پسندد، که از پیش رو و پشت سرش می‌فرستد نگهبانها،

تا معلوم دارد که پیامهای پروردگارشان را رسانده‌اند؛ و [خدا] بدانچه نزد آنهاست سیطره دارد، و شمارِ هر چیز را کرده است احصا.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ	ای جامه به خود پیچیده،
۲	قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا	شب را بپا دار جز اندکی را،
۳	نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا	نیمی از آن را، یا کمی از نیمه کم نما،
۴	أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا	یا بر آن افزا، و قرآن را تلاوت کن شمرده و شیوا.
۵	إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا	ما به زودی بر تو می‌افکنیم گفتارِ گرانباری را.
۶	إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا	بی‌گمان شب خیزی، استوارترین گام است و پایدارترین گفتارها.
۷	إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا	همانا برای تو در روز، تلاشی است توانفرسا.
۸	وَادْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا	و نام پروردگارت را به یاد آور، و به او وابسته باش تنها.
۹	رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا	پروردگارِ خاور و باختر، که خدایی به جز او نیست، پس به کارسازیِ خود گمار او را.
۱۰	وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا	و بدانچه می‌گویند شکبیا باش، و از آنان دوری گزین به گونه‌ای زیبا.
۱۱	وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهْلَهُمْ قَلِيلًا	و مرا با انکار کنندگانِ توانگر واگذار، و اندکی مهلت بده به آنها.
۱۲	إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا	همانا نزدِ ماست زنجیرها و آتش‌ها،
۱۳	وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا	و خوراکی گلوگیر و عذابی جانگزا.
۱۴	يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا	روزی که زمین و کوهها به لرزه درآیند، و توده‌هایی از شن روان شوند کوهها.
۱۵	إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا	بی‌گمان ما به سوی شما پیامبری فرستادیم تا گواهتان باشد، همان‌گونه که به سوی فرعون فرستادیم پیامبری را.
۱۶	فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا	و فرعون نافرمانی کرد پیامبر را، و ما فرو گرفتیمش به انتقامی توان‌فرسا.
۱۷	فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا	پس اگر کفر بورزید، چگونه در امان می‌مانید از روزی که پیر می‌سازد نونهالان را؟
۱۸	السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا	روزی که آسمان شکافته شود؛ و انجام شدنی است وعده خدا.
۱۹	إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا	بی‌گمان این پندنامه‌ای است، تا هر که خواهد گزیند به سوی پروردگارش راهی را.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ ۖ وَثُلُثَهُ ۖ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۚ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّنْ نَّحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنْكُم مَّرْضَىٰ وَءَاخِرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَءَاخِرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۳:
مزمّل
۲۵
/۲۵
حزب
۲۳۵
ر ۵۰۹

۷۴. مدثر	المُذَثِّرُ: جامهٔ خواب به‌خود پیچیده	مکی	۵۶ آیه	۳ صفحه
۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ	ای کشیده ردا بر سر!		
۲	فُمْ فَأَنْذِرْ	برخیز و بیم‌آور.		
۳	وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ	و نام پروردگارت را به بزرگی بر.		
۴	وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ	و جامه‌ات را بدار مطهر.		
۵	وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ	و پلیدی را بستر از پیکر.		
۶	وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ	و بخشی مکن که پاداش یابی افزون‌تر.		
۷	وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ	و در راه پروردگارت شکیبایی پیش آور.		
۸	فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ	پس، آنگاه که در صور دمیده شود،		
۹	فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ	آن روز روزی ناگوار می‌باشد.		
۱۰	عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ	بر کافران آسان نمی‌باشد.		
۱۱	ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا	اینک مرا واگذار با آنکه آفریدم‌اش تنها،		
۱۲	وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا	و برایش قرار داده‌ام فزاینده ثروتها،		
۱۳	وَبَنِينَ شُهُودًا	و پسرانی میان بالا،		
۱۴	وَمَهْدَتُ لَهُو تَمْهِيدًا	و برایش فراهم کرده‌ام زمینه‌ها،		
۱۵	ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ	و باز آرمند است فزون‌تر را!		
۱۶	كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتِنَا عَنِيدًا	هرگز! این همان است که دشمنی می‌ورزید با آیه‌های ما.		
۱۷	سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا	بزودی واداریمش که از گردنه سخت رود بالا.		

بی‌گمان پروردگارت می‌داند که تو و گروهی از کسانی که با تواند، نزدیک به دو سوم یا نصف یا یک سوم از شب را بپا می‌خیزی؛ و خدا که شب و روز را سامان داده است معلوم داشت که شما نمی‌توانید تمام آن را بپاخیزید، پس بر شما بخشود. اینک از قرآن هر چه برای‌تان میسر است خوانید. او می‌داند که از شما برخی بیمارند و برخی به سفر می‌روند [و] در پی روزی خداوندند، و برخی در راه خدا پیکار می‌کنند. پس آنچه می‌توانید از آن بخوانید؛ و نماز برپا دارید و زکات بپردازید، و خدا را وام دهید، وامی نیکو؛ و آنچه از نیکی برای خویش می‌فرستید آن را بهتر و با پاداشی بزرگتر نزد خدا می‌یابید؛ و آمرزش از خدا خواهید، که آمرزگاری است مهربان خدا.

آری، او سنجید و چاره اندیشید،

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ

پس مرگ بر او باد، چه چاره اندیشید؟

فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

باز مرگ بر او باد، چه چاره اندیشید؟

ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

پس نظر افکند.

ثُمَّ نَظَرَ

آنگاه چهره درهم کشید و روی ترش کرد.

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ

آنگاه پشت کرد و تکبر کرد.

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ

آنگاه گفت: این [آیه‌ها] نیست مگر سحر مکرر.

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلاَّ سِحْرٌ يُؤْثَرُ

این [آیه‌ها] نیست مگر کلامِ بشر.

إِنَّ هَذَا إِلاَّ قَوْلُ الْبَشَرِ

به زودی درافکنیمش به سقر.

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ

و چه دانی که چیست سقر؟

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ

نه برجای می‌نهد نه بر می‌دارد دست از سر.

لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ

پوست را می‌سازد رنگِ دگر.

لَوَاحَةٌ لِلْبَشَرِ

بر آن گماشته شده نوزده [افسر].

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلاَّ مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ
إِلاَّ فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَيَزِدَّادَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَلَيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ
مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلاَّ هُوَ وَمَا هِيَ إِلاَّ
ذِكْرَى لِلْبَشَرِ

هرگز! سوگند به ماهِ [روشنگر]،

كَلَّا وَالْقَمَرَ

۵۱۱ ر

و به شب آنگاه که کند گذر،

وَاللَّيْلِ إِذَاْ أَدْبَرَ

و به صبح چون که سرزند از خاور،

وَالصُّبْحِ إِذَاْ أَسْفَرَ

که آن از پدیده‌هایی است شگفت‌آور.

إِنَّهَا لِإِحْدَى الْكُوبِ

هشدارى است به بشر.

نَذِيرًا لِلْبَشَرِ

برای هر یک از شما که بخواهد پیش افتد یا رود آخر.

لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ

که هر که در گرو کارِ خویشتن است.

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ

مگر یارانِ سعادت‌مند،

إِلاَّ أَصْحَابَ الْيَمِينِ

که در باغهای بهشت، از یکدگر پرسند،

فِي جَنَّتٍ يَتَسَاءَلُونَ

از کسانی که ستمکارند:

عَنِ الْمُجْرِمِينَ

چه چیز شما را کشانیده در سقر؟

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ

گویند: ما نماز نمی‌خواندیم،

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ

و بی‌نویان را خوراک نمی‌دادیم،

وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ

و با یاهو سربایان یاهو می‌گفتیم،

وَكُنَّا نَحُوزُ مَعَ الْخَاطِئِينَ

و روز پاداش را دروغ می‌دانستیم،

وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّينِ

تا آنکه مرگ به سراغمان آمد.

حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفْعَةُ الشَّلَفِيعِينَ

۴۹ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ

۵۰ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ

۵۱ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ

۵۲ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةٌ

۵۳ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ

۵۴ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرٌ

۵۵ فَمَنْ شَاءَ ذَكِّرْهُ

۵۶ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَعْرِفَةِ

۷۵. قیامت	الْقِيَامَةِ: قیامت	مکی	۴۰ آیه	۲ صفحه
-----------	---------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۲۳۱
۵۱۲ لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ

۲ وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ

۳ أَيْحَسِبُ الْإِنْسُنُ أَنْ يَجْمَعَ عِظَامَهُ

۴ بَلَىٰ قَدَرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسْوَیَ بَنَانَهُ

۵ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ

۶ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ

۷ فَإِذَا بَرَقَ الْبَصَرُ

۸ وَخَسَفَ الْقَمَرُ

۹ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

۱۰ يَقُولُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ

۱۱ كَلَّا لَا وَزَرَ

۱۲ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ

۱۳ يُنَبِّئُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ

۱۴ بَلِ الْإِنْسَنُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۚ بَصِيرَةٌ

۱۵ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ

۱۶ لَا تُحَرِّكْ بِهِ ۚ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ۚ

۱۷ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ

۱۸ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ

۱۹ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ

پس اکنون میانجی‌گری هیچ میانجی سودشان نمی‌بخشد.

هان، آنان را چه می‌شود که از این اندرز گریزانند؟

گویی گورخرانند رمیده،

که رمیده‌اند از شیری درنده.

بلکه هریک از آنان انتظار دارد که به وی داده شود نامه‌هایی گشوده شده!

هرگز! بلکه آنان نمی‌باشند از آخرت بیم گیرنده.

زنهار، که این [قرآن است یکی پندنامه.

تا هرکه خواهد گیرد از آن بهره.

و پند نمی‌گیرند مگر خدا خواهد؛ که اوست سزیده پروا و اوست بخشنده.

سوگند به آن روز برپا شونده،

و سوگند به روانِ سرزنش کننده،

آیا آدمی پندارد که گرد نمی‌آوریم استخوانهایش را [که پوسیده ؟

آری، ما تواناییم که سامان دهیم انگشتانش را [آنگونه که بوده.

بلکه آدمی خواهد به گناه پردازد در مهلتی که برای وی مانده.

می‌پرسد: روز رستاخیز در چه زمانی است فرارسنده؟

[بگو: آنگاه که دیده شود خیره،

و ماه شود تیره،

و مهر و ماه به هم شود آمیخته،

آدمی گوید: در چنین روزی گریزگاه کجا مانده؟

هرگز، پناهگاهی نیست به جا مانده،

نزدِ پروردگارِ توست جایگاهِ همه.

در آن روز آدمی را آگاه می‌کنند بدانچه پیش فرستاده یا واپس نهاده.

بلکه آدمی به حال خود بیناست همواره،

هرچند بیندازد بر آن پرده.

زبان‌ت را در خواندن آن [/ قرآن به شتاب تکان مده.

چرا که گردآوری و خواندنش بر ماست البتّه.

پس، چون بخوانیمش، پیروی کن از آنچه خوانده شده

آنگاه بر ماست شرح آنچه گفته شده.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ

هرگز؛ بلکه شما دل بسته‌اید به این سرای شتابنده.

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ

و چشم می‌پوشید از سرای آینده.

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ

چهره‌هایی است آن روز درخشنده.

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ

به سوی پروردگارشان نظاره کننده.

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ

و چهره‌هایی است آن روز درهم فرو رفته.

تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَٰ بِهَا فَاكِرَةٌ

می‌داند که بر سرش می‌آورند عذابی در هم‌شکننده.

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ

هرگز، آنگاه که جان به گلو رسد!

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ

و گفته شود: چه کسی شفا دهد؟

وَوَظَنَ أَنَّهُ الْفِرَاقُ

و گمان رود که هنگام وداع می‌باشد،

وَالْتَقَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ

و ساق با ساق به هم درپیچد.

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ

در چنین روزی گسیل به سوی پروردگارِ تو می‌باشد.

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ

پس، نه تصدیق کرد و نه نماز به جای آورد.

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

بلکه دروغ انگاشت و روی گردانید.

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ يَتَمَطَّىٰ

آنگاه نزد یارانش رفت و خرامید.

أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ

پس وای برتو، وای برتو.

ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ

باز وای بر تو، وای بر تو.

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

آیا پندارد آدمی به حال خویش رها گردد؟

أَلَمْ يَكْ نُطْفَعًا مِّنْ مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ

آیا نبود نطفه‌ای از منی که برون جهید؟

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ فَلْخَلَقَ فَسَوَّىٰ

آنگاه خون بسته‌ای بود که خدایش بیافرید و سامان بخشید.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

و از آن جفتی نرینه و مادینه آفرید.

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ

آیا چنین کسی توانا نیست که مردگان را زنده گرداند؟!

۷۶. انسان

الْإِنْسَان: انسان

مدنی

۳۱ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَنِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا

۱

۵۱۴ج

۲ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

۲

۳ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

۳

۴ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَلََّا وَسْعِيرًا

۴

۵ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِّنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا

۵

بی‌گمان نیکان از ساغری می‌نوشند که با عطری خوش آمیخته‌اند آن را.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا

يُوفُونَ بِالَّذِرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

إِنَّمَا نُنْطِمْكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطِيرًا

فَوَقَّاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا

مُتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرُونَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِثَانِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا

قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا

وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانُ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنْشُورًا

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلَكًا كَبِيرًا

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوْا أَسَاوِرَ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُورًا

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَائِمًا أَوْ كَفُورًا

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

چشمه‌ای که بندگان خدا از آن نوشند، جاریش سازند در هر جا.

آنان به نذر خویش وفا دارند و از روزی هراسانند که گزندش فراگیرد همه را.

و خوراک را با آنکه دوستش دارند به بینوا و یتیم و اسیر می‌کنند عطا.

و [می‌گویند:] ما شما را برای خدا خوراک می‌دهیم و پاداش و سپاسی نمی‌خواهیم از شما.

ما از پروردگارمان هراسانیم، روز دژم و سختی را.

پس خدا از گزند آن روز بازداشتشان، و شادابی و سرور فرمودشان عطا.

و به پاس پایداریشان بهشت و پرنیان پاداش داد به آنها.

در آنجا بر تختها تکیه کرده‌اند؛ در آنجا نه [گرمایِ آفتابی بینند نه سرما.

گسترده شاخسار بر سرشان سایه گسترده، و میوه‌های آن است در دسترس آنها.

میانشان می‌گردانند جامه‌ایی سیمین و بلورین کوزه‌ها.

بلورین کوزه‌هایی نقره فام، که لبریز شده به اندازه آنها.

و از جامی که با زنجبیل درآمیخته می‌نوشانندشان در آنجا.

و از چشمه‌ای که می‌نامند سلسبیل آن را.

بر گردشان پسرانی همیشه جوان گردند، که چون بنگریشان، مرواریدهایی را مانند پراکنده در هر جا.

آنگاه چو بنگری می‌بینی انبوهِ نعمت‌ها و ملکی کرانه ناپیدا.

بر اندامشان جامه‌هاست از پرنیان سبز و دیبایِ ستبر، و آراسته گشته‌اند به دستبند‌ها از سیم، و پروردگارشان نوشاند شرابی پاکیزه به آنها.

این پاداشِ شماست، و سپاس داشته است کوششِ شما.

ما خود چنان‌که شاید و باید بر تو فرستاده‌ایم قرآن را.

پس به حکم پروردگارت شکیبا باش، و از آنان فرمان مبر هیچ گنهکار یا ناسپاسی را.

و در بام و شام یاد کن نامِ پروردگارت را.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَوَسِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا

و بخشی از شب سجده کن او را، و پاکیش بستای در درازنای شبها.

۲۷

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُجِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذْرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا

اینان زودگذر را دوست می‌دارند، و روزی گرانبار را می‌کنند رها.

۲۸

نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا

ما آنان را آفریده‌ایم و پیوندشان را استوار ساخته‌ایم و هر زمان خواهیم جایگزین می‌کنیم همانندانشان را.

۲۹

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

این پندنامه‌ای است؛ تا هرکه خواهد در پیش گیرد به سوی پروردگار خویش راهی را.

۳۰

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

و نمی‌خواهید مگر خدا خواهد؛ بی‌گمان خدا فرزانه‌ای است دانا.

۳۱

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

هر که را خواهد در رحمت خویش‌آرد، و کیفری دردناک آماده ساخته برای ستمگرها.

۷۷. مرسلات	المُرْسَلَات: فرستادگان	مکی	۵۰ آیه	۲ صفحه
------------	-------------------------	-----	--------	--------

۱
۵۱۶ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا

سوگند به فرشتگانی که از پی هم آیند.

۲

فَالْعَصْفَتِ عَصْفًا

و به آنها که همچو تندباد شتابند.

۳

وَالنَّشِرَاتِ نَشْرًا

و به آنها که در همه جا گسترانند.

۴

فَالْفَرَقَتِ فَرَقًا

و به آنها که [میان حق و باطل جدایی اندازند.

۵

فَالْمُلْقِيَتِ ذِكْرًا

و به آنها که یاد [خدا] را به دل دراندازند.

۶

عُذْرًا أَوْ نُذْرًا

تا که حجت تمام شود یا که بیمی باشد.

۷

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ

که آنچه وعده داده شدید فرا رسد، بی‌تردید.

۸

فَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ

پس آنگاه که ستارگان ندرخشند،

۹

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ

و آنگاه که آسمان بشکافد،

۱۰

وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ

و آنگاه که کوهها فروپاشند،

۱۱

وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِتَتْ

و آنگاه که پیامبران به میقات آیند،

۱۲

لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ

برای کدامین روز زمانشان دادند؟

۱۳

لِيَوْمِ الْفَصْلِ

برای روز جداسازی.

۱۴

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ

و چه دانی که چیست روز جداسازی؟

۱۵

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انکاران!

۱۶

أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ

آیا ما پیشینیان را تباه نکردیم؟

۱۷

ثُمَّ نَتَّبِعُهُمُ الْآخِرِينَ

آنگاه پسینیان را از پی‌شان بریم.

۱۸

كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

ما با تبهکاران بدین گونه رفتار می‌کنیم.

۱۹

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انکاران!

أَلَمْ تَخْلُقْهُمْ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ

آیا شما را از آبی کم مقدار نیافریدیم؟

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ

آنگاه آن را در جایگاهی امن نهادیم،

إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ

تا سرآمدی معلوم.

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِرُونَ

پس توانستیم؛ پس چه نیک توانمندیم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انگاران!

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا

آیا زمین را بسنده نساختیم؟

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا

زندگان را و مردگان را.

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوْسِيَ شَيْخَتٍ وَاسْقَيْنَاكُمْ مَّاءً فُرَاتًا

و در آن کوههای سربلند نهادیم، و شما را آبی خوشگوار نوشاندیم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انگاران!

أَنْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ

روان شوید به سوی آنچه آن را دروغ دانستید.

أَنْطَلِقُوا إِلَى ظِلِّ ذِي ثُلُثِ شَعْبٍ

روان شوید به سوی سایه‌ای که آن را سه شاخه می‌باشد.

لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ

اما آن، نه سایه‌انداز است و نه ز گرمی آتش نجات می‌بخشد،

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ

آن شراره‌ها چون کاخ می‌بارد،

كَأَنَّهُ جُمِلَتْ صُفْرٌ

گویی که شترانی زرد مویند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انگاران!

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ

این روزی است که سخن نمی‌گویند.

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ

و رخصت نمی‌یابند که پوزش خواهند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انگاران!

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ

این روز جداسازی است که شما را گرد می‌آوردیم با کسانی که پیش از شما بودند،

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِدُونِ

پس، اگر نیرنگی دارید بر من زنید.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انگاران!

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ

پرهیزگاران در سایه‌ها و [کنار] چشمه ساراند.

وَفَوْكَهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ

و از میوه‌ها هر آنچه بخواهند.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

بخورید و بیاشامید، گواراتان باد؛ به خاطر کارهایی که می‌کردید.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما این گونه پاداش می‌دهیم کسانی را که نکوکارند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انگاران!

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ تُجْرِمُونَ

[ای کافران!] بخورید و بهره برید اندک، که شما گنهکارید.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انگاران!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ

و چون گویندشان: رکوع کنید، رکوع نکنند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

وای در آن روز بر دروغ انگاران!

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

پس به کدامین گفتار، پس از کلام خداوند می‌گروند؟

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	یکدیگر را از چه می‌پرسند؟
جزء ۳۰، حزب ۲۳۳ ر ۵۱۸	عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ	
۲	عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ	از آن خبر بزرگ [و بی‌مانند]،
۳	الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ	همان که درباره آن گونه‌گونه می‌باشند.
۴	كَلَّا سَيَعْلَمُونَ	زنها، بزودی دانند.
۵	ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ	باز هم زنها، بزودی دانند.
۶	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا	آیا، چون بستری قرار ندادیم زمین را.
۷	وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا	و کوهها را میخ‌ها.
۸	وَخَلَقْنَكُمْ أَزْوَاجًا	و شما را آفریدیم جفت‌ها.
۹	وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا	و خوابتان را گرداندیم مایه آرامشِ شما.
۱۰	وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا	و شب را قرار دادیم پوشش‌ها.
۱۱	وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا	و روز را نهادیم برای کسب و کارِ شما.
۱۲	وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا	و بر فرازتان هفت آسمان کردیم بنا.
۱۳	وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا	و بر افروختیم چراغی روشنی افزا.
۱۴	وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا	و فرود آوردیم آبی ریزان از درهم فشرده‌ها،
۱۵	لِّنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا	تا بدان رویانیم دانه و بوته‌ها.
۱۶	وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا	و شاخه درهم گسترده بستانها.
۱۷	إِنَّ يَوْمَ الْفُصْلِ كَانَ مِيقَاتًا	آری، روز جداسازی است وعدهگاهِ شما:
۱۸	يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا	روزی که در صور دمیده شود و بیایید در گروه‌ها و دسته‌ها.
۱۹	وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا	و گشوده شود آسمان و شود همه درها.
۲۰	وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا	و کوهها روان شوند و گردند سراب آسا.
۲۱	إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا	همانا دوزخ کمینگاهی است [وحشت‌زا].
۲۲	لِّلظَّالِمِينَ مَعَابًا	بازگشتگاهی است برای سرکش‌ها.
۲۳	لَّيْسَ فِيهَا أَحْقَابًا	در آن مانند دوران‌ها.
۲۴	لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا	نه خنکی و نه نوشابه‌ای را می‌چشند آنجا.
۲۵	إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا	مگر چرکابه‌ها و خونابه‌ها.
۲۶	جَزَاءً وَفَاقًا	جزایی در خورِ آنها.
۲۷	إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا	همینانند که امید نمی‌بردند حسابی را.
۲۸	وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا	و کفر می‌ورزیدند به آیه‌های ما.
۲۹	وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا	و ما هر چیز را گرد آورده‌ایم در نامه‌ای یکجا.
۳۰	فَذُوقُوا فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا	پس بجشید که نمی‌افزاییم مگر بر عذابِ شما.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

همانا پرهیزگاران دارند کامیابی‌ها:

۳۲ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا

باغها و تاکستانها.

۳۳ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا

و نار پستانانی میان بالا.

۳۴ وَكَأَسًا دِهَاقًا

و لب ریزان ساغر‌ها.

۳۵ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا

در آنجا نه یاهو‌ای را می‌شنوند، نه دروغی را.

۳۶ جَزَاءَ مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ حِسَابًا

پاداشی از پروردگارِ تو، بخششی شایسته آنها.

۳۷ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ

مِنْهُ خِطَابًا

پروردگارِ آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، آن مهرگستر که اجازه ندارند از سوی او گفتگویی را.

۳۸ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ

لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا

روزی که روح و فرشتگان به صف ایستند، و کسی سخن نمی‌گوید، مگر آنکه آن مهرگستر به وی اجازه دهد، و سخن گوید شایسته و بجا.

۳۹ ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن شَاءَ اخْذِ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَآبًا

این است روز حق. پس هرکه خواهد بجوید برای بازگشت به سوی پروردگارِ خویش راهی را.

۴۰ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ

وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

همانا بیمتان دادیم ما از کیفری نزدیک، از آن روزی که هرکس دسترنج خویش را ببند، و ناباور بگوید: کاش بودم خاک [در دنیا]!

۷۹. نازعات	النَّازِعَات: به قدرت کِشندگان	مکی	۴۶ آیه	۲ صفحه
------------	--------------------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّزِيعَاتِ غَرَقًا

سوگند به برکنندگان که به دشواری برگَندند.

۲ وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا

و به رهایی بخشان که رهانند.

۳ وَالسَّيِّحَاتِ سَبْحًا

و به شناوران که شناورند.

۴ فَالسَّيِّقَاتِ سَبَقًا

و به پیشگامان که پیش‌تازند.

۵ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا

و به تدبیرکنندگان که به کارها سامان بخشند.

۶ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ

روزی که به لرزه آید لرزنده،

۷ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ

در پی آن آید پی‌آینده،

۸ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ

دل‌هایی است آن روز تپنده،

۹ أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ

دیدگانشان فروافتاده،

۱۰ يَقُولُونَ أَيْنَا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ

گویند: آیا باز برده می‌شویم به گذشته؟

۱۱ أَيْنَا كُنَّا عِظَمًا خَجَرَةً

هنگامی که گشتیم استخوانهای پوسیده؟

۱۲ قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ

گویند: در این صورت، این بازگشتی است زیان دیده.

۱۳ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ

البته آن تنها صدایی است برانگیزنده،

۱۴ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ

پس ناگهان باشند در هامونی گسترده.

۱۵ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

آیا تو را رسیده داستانِ موسی

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

۱۷ أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى

۱۸ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى

۱۹ وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى

۲۰ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى

۲۱ فَكَذَّبَ وَعَصَى

۲۲ ثُمَّ أَذْبَرَ يَسْعَى

۲۳ فَحَشَرَ فَنَادَى

۲۴ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى

۲۵ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى

۲۶ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى

۲۷ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا

۵۲۱ر

۲۸ رَفَعَ سَمُكَهَا فَسَوَّاهَا

۲۹ وَأَعْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا

۳۰ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا

۳۱ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا

۳۲ وَالْحِبَالَ أَرْسَلَهَا

۳۳ مَتَعَا لَكُمْ وَلِأَنْعَمِكُمْ

۳۴ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى

۳۵ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسُنُ مَا سَعَى

۳۶ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى

۳۷ فَأَمَّا مَنْ طَغَى

۳۸ وَعَآثِرَ الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا

۳۹ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى

۴۰ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى

۴۱ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى

۴۲ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا

۴۳ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا

۴۴ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا

۴۵ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا

۴۶ كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا

آنگاه که پروردگارش در وادی مقدس «طوی آواز داد او را:

برو به سوی فرعون که سر نهاده به طغیانها.

بگو: آیا می‌خواهی که برگزینی پاکی را؟

راهنمایمت به سوی پروردگارت تا شوی باپروا؟

آنگاه بدو نمود آن بزرگ معجزه را.

و او دروغین خواند و سر نهاد به طغیانها.

آنگاه پشت کرد و شتاب بخشید [کارش را].

آنگاه بسیج کرد و بانگ برآورد [به ادعا].

آنگاه گفت: منم والاترین پروردگار شما!

پس خدا گرفتارش ساخت به عذابِ آخرت و دنیا.

بی‌گمان در این داستان عبرتی است برای هر که بگیرد پروا.

آیا در آفرینش شما استوارترید، یا آسمان که بنایش نهاد خدا؟

سقفش را برافراشت و سامان داد آن را،

شبش را تیره کرد و نمایان ساخت روزش را،

و پس از آن گسترانید زمین را،

و از آن برون آورد آب و مرغزارش را،

و لنگرش گرداند کوهها را،

تا بهره‌ای باشد برای شما و دامهای شما.

پس هنگامی که آن هنگامه سهمگین رسد فرا،

روزی که آدمی به یاد آرد آنچه کرده را.

و دوزخ، برای هر که ببیند شود پیدا.

اما آنکه بتافت سر را،

و برگزید زندگانی دنیا را،

بی‌گمان دوزخ است او را جا.

اما آنکه از مقامِ پروردگارش ترسید، و نفس را بازداشت از هوی

بی‌گمان بهشت است او را جا.

تو را می‌پرسند از رستاخیز که: کی می‌رسد فرا؟

گفتگو درباره آنچه سود تو را؟

به سوی پروردگارِ توسِت پایان‌ها.

تو بی‌مناکش را بیم دهنده‌ای تنها.

روزی که ببینندش، گویی مگر شبی یا پگاهی درنگ نکرده‌اند [در دنیا].

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	چهره درهم کشید و بگرداند رو را،
حزب ۲۳۴ ر ۵۲۲	عَبَسَ وَتَوَلَّى	
۲	أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى	چون که به نزدش آمد آن نابینا؛
۳	وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى	و چه دانی شاید که شود پارسا،
۴	أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى	یا پند پذیرد، و پند سود دهد او را.
۵	أَمَّا مَنْ أَسْتَعْنَى	اما کسی که می‌باشد از توانگرها،
۶	فَأَنَّتْ لَهُ وَتَصَدَّى	تو به او می‌دهی بها؛
۷	وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى	با آنکه بر تو باکی نیست که نگیرد پروا.
۸	وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى	اما آنکه به نزد تو آمد پویا،
۹	وَهُوَ يَخْشَى	و می‌ترسید [از خدا]،
۱۰	فَأَنَّتْ عَنْهُ تَلَهَّى	تو نسبت به او بی‌اعتنا!
۱۱	كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ	زنها! این [قرآن کتابی است پند دهنده،
۱۲	فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ	برای هر که باشد پندگیرنده؛
۱۳	فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ	در برگ نوشته‌هایی گرانمایه؛
۱۴	مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ	بلند رتبه و پاکیزه،
۱۵	بِأَيْدِي سَفَرَةٍ	به دست فرشتگانی نویسنده،
۱۶	كِرَامٍ بَرَرَةٍ	بزرگوارانی شایسته.
۱۷	قُتِلَ الْإِنْسُنُ مَا أَكْفَرُهُ	مرگ بر انسان، تا کجاست کفران پیشه!
۱۸	مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ	[خدا] او را از چه آفریده؟
۱۹	مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ	او را از نطفه آفریده، آنگاه به اعتدال درآورده،
۲۰	ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ	آنگاه راهش را هموار فرموده،
۲۱	ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ	آنگاه او را میرانده، و به گورش درآورده،
۲۲	ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ	آنگاه هر زمان خواهد او را می‌کند زنده،
۲۳	كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ	هرگز! هنوز آنچه را فرمانش داده به جای نیاورده!
۲۴	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسُنُ إِلَى طَعَامِهِ	پس نیک بنگرد انسان بدانچه برای خوراکش آماده گردیده:
۲۵	أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا	ما آب را فرو ریختیم قطره قطره از بالا؛
۲۶	ثُمَّ شَفَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا	آنگاه زمین را شکافتیم، شگفت افزا؛
۲۷	فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا	آنگاه در آن رویاندیم: دانه‌ها،
۲۸	وَعِنَبًا وَقَضْبًا	انگور و سبزی‌ها،
۲۹	وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا	زیتون و نخل‌ها،
۳۰	وَحَدَائِقَ غُلْبًا	انبوه باغها،
۳۱	وَفَلَكْهَةً وَآبًا	و میوه و مرغزارها،
۳۲	مَتَّعَا لَكُمْ وَلَا نَعْمِيْكُمْ	تا بهره‌ای باشد برای شما و دامهای شما.
۳۳	فَإِذَا جَاءَتِ الصَّخَاهُ	پس چون فرا رسد آن فریاد گوش خراشنده،
۳۴	يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ	روزی که آدمی است از برادرش گریزنده،
۳۵	وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ	و از مادر و پدرش [که وی را به جان پرورده ،
۳۶	وَصَلِيبَتِهِ وَبَنِيهِ	و از همسر و فرزندش، [که عمری در خدمتشان بوده ،
۳۷	لِكُلِّ أُمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ	هرکس را آن روز، کاری است بسنده.
۳۸	وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ	چهره‌هایی است آن روز درخشنده.
۳۹	ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ	خندان و نوید دهنده.
۴۰	وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ	و چهره‌هایی است آن روز غبار گرفته،
۴۱	تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ	در تیرگی فرو رفته؛
۴۲	أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ	اینانند همان ناسپاسان گنه پیشه.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	آنگاه که خورشید به هم در پیچد،
۵۲۳ر	إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ	
۲	وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ	و آنگاه که ستارگان تیره شوند،
۳	وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ	و آنگاه که کوهها روان گردند،
۴	وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ	و آنگاه که شتران ده ماهه فرومانند،
۵	وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ	و آنگاه که وحوش گرد آیند،
۶	وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ	و آنگاه که دریاها برافروزند،
۷	وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ	و آنگاه که جانها بپیوندند،
۸	وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُيِلَتْ	و آنگاه که از آن دختر زنده به گور پرسند:
۹	بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ	به کدامین گناه وی را کشتند؟
۱۰	وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ	و آنگاه که کارنامه‌ها گشوده شود،
۱۱	وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ	و آنگاه که آسمان پیراسته گردد،
۱۲	وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ	و آنگاه که دوزخ برافروخته شود،
۱۳	وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ	و آنگاه که بهشت به نزدیک آید.
۱۴	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ	[در آن هنگام هر کس هر چه آورده بداند.
۱۵	فَلَا أَقْسِمُ بِالْخُنُوسِ	پس سوگند به اخترانِ گردنده،
۱۶	الْجَوَارِ الْكُنَّسِ	سیارگانِ نهان شونده،
۱۷	وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ	و به شب آنگاه که سپری گشته،
۱۸	وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ	و به صبح آنگاه که دمیده،
۱۹	إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ	که آن بی‌گمان کلامِ سفیری است بزرگوار.
۲۰	ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ	توانمند، نزدِ خداوندِ عرشِ دارایِ اعتبار.
۲۱	مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ	فرمانروا، آنگاه امانت‌دار.
۲۲	وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجْنُونٍ	و هرگز همنشین شما نیست دیوانه.
۲۳	وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ	و بی‌گمان آن را در کرانه‌ای روشن دیده.
۲۴	وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَنِينٍ	و او از ابلاغ وحی دریغ نورزیده.
۲۵	وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ	و آن نیست گفتارِ شیطانِ رانده شده.
۲۶	فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ	پس، به کجا می‌روید؟
۲۷	إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ	آن نیست مگر پندی برای جهانیان، بی‌تردید.
۲۸	لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ	برای هر یک از شما که بخواهید به راهِ راست آییند.
۲۹	وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ	و جز آنچه را که خدا- پروردگارِ جهانیان- خواهد، نمی‌خواهید.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ	حزب ۲۳۵ ۵۲۴ر
۲	وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ	
۳	وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ	
۴	وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ	
۵	عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ	
۶	يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ	
۷	الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ	
۸	فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ	
۹	كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ	
۱۰	وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ	
۱۱	كِرَامًا كَتِيبِينَ	
۱۲	يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ	
۱۳	إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ	
۱۴	وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ	
۱۵	يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الدِّينِ	
۱۶	وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ	
۱۷	وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ	
۱۸	ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ	
۱۹	يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا ۖ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ	

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ	۵۲۵ر
۲	الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ	
۳	وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ	
۴	أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ	
۵	لِيَوْمٍ عَظِيمٍ	
۶	يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ	

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي سِجِّينِ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيَّينَ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مِّحْتُومٍ

خِتَمُهُمْ مِسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ

وَمِرَاجُهُمْ مِنْ تَسْنِيمٍ

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ

وَمَا أَرْسَلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ

هرگز! بیگمان کارنامه بدکاران به سَجِّین است.

و چه دانی که سَجِّین چیست؟

کتابی است نگاشته شده.

وای در آن روز بر کسانی که دروغ انگارند.

آنان که روزِ پاداش را دروغ پندارند،

و جز هر ستمگرِ نافرمان آن را دروغ نپندارد،

چون آیه‌های ما را بر او خوانند، گوید: افسانه‌هاست از مردمی که پیش از این بودند.

هرگز! بلکه زنگاری بر دلهایشان بسته آنچه می‌کردند.

هرگز! آنان در آن روز، از پروردگارشان سخت محجوبند.

آنگاه به دوزخ در آیند.

آنگاه گویندشان: این است آنچه آن را دروغ دانستید.

هرگز! بیگمان کارنامه نیکان به «علیین» است.

و چه دانی که «علیین» چیست؟

کتابی است نگاشته شده،

که آن را مقربان بینند.

همانا نیکان در بهشتِ نعیمند.

بر تخت‌ها [نشسته می‌نگرند.

در چهره‌شان طراوتِ نعمت را بازشناسی.

از شرابِ سر به مهر نوشانده می‌شوند.

که مهر آن مشک است، و برای آن سزد کوشش کنندگان کوشند.

آمیزه‌اش ز «تسنیم» است:

چشمه‌ای که مقربان از آن نوشند.

بیگمان تبهکاران [در دنیا] بر مؤمنان خنده می‌کردند.

و چون بر آنان می‌گذشتند، چشمک می‌زدند.

و چون نزدِ کسانشان می‌رفتند مسخره می‌کردند.

و چون آنان را می‌دیدند، می‌گفتند: اینانند که گمراهند.

با آنکه بر نگاهبانی آنان مأمور نبوده‌اند.

پس، امروز این مؤمنانند که بر کافران می‌خندند.

عَلَىٰ الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

بر تختها [نشسته می‌نگرند.

هَلْ تُؤِيبُ الْكَفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

آیا کافران بدانچه می‌کردند کیفر دیدند؟

۸۴. انشقاق	الْإِنْشِقَاقُ: شکافتن	مکی	۲۵ آیه
------------	------------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ

۱
حزب
۲۳۶
۵۲۶ر

آنگاه که آسمان بشکافد،

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

۲

و به فرمانِ پروردگارِش باشد و سزد باشد.

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ

۳

و آنگاه که زمین کشش یابد،

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ

۴

و آنچه درون دارد بیندازد و تهی گردد،

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

۵

و به فرمانِ پروردگارِش باشد و سزد که چنین باشد.

يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ

۶

هان ای انسان! تو همواره در تلاش به سوی پروردگارِ خویشتنی، پس بدان برسی.

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَبَيَمِينِهِ

۷

اما، هر که کارنامه‌اش به دست راستش داده شود،

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا

۸

بزودی حسابی آسان برای وی گردد.

وَيُنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا

۹

و شادمانه نزدِ کسانش بازمی‌گردد.

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ

۱۰

و اما آنکه کارنامه‌اش از پشت سرش داده شود،

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا

۱۱

بزودی مرگِ خود خواهد،

وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا

۱۲

و در میان شعله درآید.

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا

۱۳

این است آنکه شادمانه در میانِ کسانش بود.

إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يَحُورَ

۱۴

و می‌پنداشت که هرگز بازمی‌گردد.

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا

۱۵

آری، پروردگارِش بینا به کارش بود.

فَلَا أَقْسِمُ بِالْشَّفَقِ

۱۶

اینک، به شفق سوگند،

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ

۱۷

و به شب و آنچه در دلِ خود دارد،

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ

۱۸

و به ماه آنگاه که تمام بتابد،

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ

۱۹

که شما حال‌هایِ گونه‌گونه می‌یابید.

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۰

پس، چرا نمی‌گروند؟

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ۝

۲۱
سجده
مستحب

و چون بر آنان قرآن خوانده می‌شود، سجده نمی‌کنند؟

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ

۲۲

بلکه کافران انکار می‌کنند.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ

۲۳

و خدا داناتر است بدانچه در دل دارند.

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۲۴

پس بشارتشان ده به کیفری پر درد.

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۲۵

مگر کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، که پاداشِ جاودانه‌ای دارند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ	سوگند به آسمان که برجها دارد.
۲	وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ	و به روزی که وعده‌گاه می‌باشد.
۳	وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ	و به آنکه دیده است و آنچه را ببیند.
۴	قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ	که مغاک‌داران هلاک گردیدند.
۵	النَّارِ ذَاتِ الْوُكُودِ	آنها که آتشِ پر هیزمِ برا فروختند،
۶	إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ	آنگاه فراز آن بنشستند،
۷	وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ	و آنچه را خود با خدایاوران کردند، نگریستند.
۸	وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ	و به آنان کینه نورزیدند، مگر از آن رو که به خدایِ پیرومندِ ستوده صفات گرویدند.
۹	الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ	همان که فرمانروایی آسمانها و زمین او راست، و خدا بر همه چیز گواه می‌باشد.
۱۰	إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ	کسانی که مردان و زنان خدایاور را شکنجه کردند، آنگاه توبه نکردند، کیفر دوزخ برای آنهاست، و عذاب سوزنده‌ای دارند.
۱۱	إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّتٌ تَجْرَىٰ مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ	کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند، برای آنان باغهایی است که از فرودست آن جویباران جاری است؛ و این است آن رستگاری ارزشمند.
۱۲	إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ	بی‌گمان انتقامِ پروردگار تو سخت است.
۱۳	إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ	اوست که آغاز می‌کند و بازگرداند.
۱۴	وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ	و اوست آمرزگاری که دوست می‌دارد.
۱۵	ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ	خداوندِ عرش و ارجمند.
۱۶	فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ	انجام می‌دهد هرچه را خواهد.
۱۷	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ	آیا داستانِ سپاهیان تو را آمد؟
۱۸	فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ	[سپاهِ فرعون و ثمود.
۱۹	بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ	آری، کافران همواره در انکارند؛
۲۰	وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِم مَّحِيطٌ	و خدا آنان را از هرسو زیر نظر دارد.
۲۱	بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ	آن بی‌گمان، قرآنی است ارجمند،
۲۲	فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ	در لوحی که جاودانه می‌ماند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ	سوگند به آسمان و آن به شب کوبنده.
۲	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ	و چه دانی که چیست آن به شب کوبنده؟
۳	النَّجْمُ الثَّاقِبُ	ستاره‌ای است درخشنده.
۴	إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ	که بر هر کس بی‌گمان نگهبانی گماشته گردیده.
۵	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ	پس انسان باید نِگَرَد که از چه آفریده شده؟
۶	خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ	آفریده شده از آبی جهنده،
۷	يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ	کز بین پشت و سینه تراویده.
۸	إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ	بی‌گمان، او تواناست به بازگرداندنش دوباره،
۹	يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ	روزی که رازها برون فِتْد از پرده؛
۱۰	فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ	آنگاه برای وی، نه نیرو نه یاورى مانده.
۱۱	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ	سوگند به آسمان بازگرداننده،
۱۲	وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ	و به زمین برشکافته،
۱۳	إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ	که این گفتاری است جداسازنده؛
۱۴	وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ	و نیست یاهو و بیهوده.
۱۵	إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا	آنان نیرنگی می‌بازند.
۱۶	وَأَكِيدُ كَيْدًا	و من تدبیری می‌اندیشم.
۱۷	فَمَهْلِ الْكَافِرِينَ أَمْهَلُهُمْ رُويْدًا	پس کافران را مهلتی اندک مهلت ده.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى	تسبیح گو به نام پروردگارت، آن والا.
۲	الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى	آنکه بیافرید و داد سامانها.
۳	وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى	آنکه اندازه زد و رهنمود هدایت را.
۴	وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى	آنکه برآورد چراگاهها،
۵	فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى	آنگاه گرداندش خاشاکی سیاه شده [از سرما].
۶	سَنُقَرِّبُكَ فَلَا تَنْسَى	ما بزودی بر تو می‌خوانیم، تا فراموش نکنی [آن را].
۷	إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجُحْرَ وَمَا يَخْفَى	جز آنچه را خدا خواهد، اوست به آشکار و نهان دانا.
۸	وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى	ما برایت فراهم می‌کنیم گشایشها.
۹	فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى	پس، اندرز ده، اگر اندرز سود می‌دهد کس را.
۱۰	سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْشَى	اندرز گیرد آنکه بترسد، زودا.
۱۱	وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَتَقَى	و نگون‌بخت‌ترین، از آن کنار می‌کشد خود را.
۱۲	الَّذِي يُصَلِّي النَّارَ الْكُبْرَى	همان که درآید بدان آتش وحشت‌زا.
۱۳	ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى	آنگاه نه می‌میرد نه زنده می‌ماند در آنجا.
۱۴	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى	بی‌گمان رستگار شد هرکه پاک کرد خود را.
۱۵	وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى	و نام پروردگارش را برد و نماز داشت برپا.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

ولی شما برمی‌گزینید زندگانی دنیا را؛

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى

با آنکه نیکوتر و پایدارتر است واپسین سرا.

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى

در صحیفه‌های نخستین آمده این معنا،

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى

در صحیفه‌های ابراهیم و موسی

۸۸. غاشیه

الْغَاشِيَّةُ: غاشیه

مکی

۲۶ آیه

۱
ر ۵۳۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ

آیا تو را رسیده داستانِ فراگیرنده؟

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ

چهره‌هایی است آن روز زیون گردیده.

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ

تلاش کرده رنج [بیهوده کشیده.

تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً

درافتند به آتشی گدازنده.

تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ عَانِيَةٍ

نوشانده می‌شوند از چشمه‌ای شگفت سوزنده.

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ

نیست خوراکی برایشان مگر خاری شترخواره،

لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنَ جُوعٍ

نه سیر می‌سازد نه فربه.

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ

چهره‌هایی است آن روز شادمان و فرخنده.

لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ

از تلاشِ خویش خرسند گردیده.

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

در بهشتی فرا رتبه.

لَّا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً

در آنجا نمی‌شنوند هیچ گفتارِ بیهوده.

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ

در آنجاست روان یکی چشمه.

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ

در آنجاست تختهایی برافراشته.

وَأَكْوَابُ مَوْضُوعَةٌ

و سبوهایی نهاده.

وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ

و بالش‌هایی کنار هم چیده.

وَزَرَائِبُ مَبْثُوثَةٌ

و فرشهایی نفیس گسترده.

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ

آیا به شتر نمی‌نگرند که چگونه آفریده شده؟

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ

و به آسمان که چگونه افراشته گردیده؟

وَالِى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ

و به کوهها که چگونه نشانده شده؟

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ

و به زمین که چگونه گسترده؟

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ

پس پند ده که همانا تویی پند دهنده.

لَسْتُ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ

و نیستی بر آنان چیره؛

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ

مگر بر آنکه پشت کرده و کفر ورزیده،

فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ

که خدا کیفرش کند، کیفری فزاینده.

إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ

بی‌گمان بازگشتشان بر ماست؛

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ

آنگاه حسابشان با ماست.

۱	ر ۵۳	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْفَجْرِ	سوگند به پگاه [درخشنده.
۲		وَلَيَالٍ عَشْرٍ	و به شبهای دهگانه،
۳		وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ	و به جفت و یگانه،
۴		وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرِ	و به شب که سپری گشته.
۵		هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ	آیا در اینجا سوگندی هست برای مردم فرزانه؟
۶		أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ	مگر ندیدی پروردگارت با [قوم عاد چه کرد؟
۷		إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ	و با [شهر] اِرم که آن را ستون‌ها بود،
۸		الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبَلَدِ	همان که مانندش در شهرها پدید نیامده بود؟
۹		وَتَمُودَ الَّذِي جَابُوا الصَّخَرَ بِالْوَادِ	و با تمود که در وادی سنگ شکافتند؟
۱۰		وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ	و با فرعون که دارای سپاهیانی بود!
۱۱		الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبَلَدِ	آنان که در شهرها سرکشی کردند،
۱۲		فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ	و در آنها فساد افروزند؛
۱۳		فَصَبَّ عَلَيْهِمُ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ	پس، پروردگارت تازیانه عذاب بر آنان فرو بارید.
۱۴		إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ	بی‌گمان پروردگارت بر گذرگاه است.
۱۵		فَأَمَّا الْإِنْسَنُ إِذَا مَا أُنْتَلَهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ	و اما انسان، همین که پروردگارش آزمایشش، پس بزرگ داردش و بدو نعمتی دهد، گوید: پروردگارم مرا گرامی داشت!
۱۶		وَأَمَّا إِذَا مَا أُنْتَلَهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ	و چون آزمایشش و روزی‌اش را بر وی تنگ گرداند، گوید: پروردگارم مرا حقیر انگاشت!
۱۷		كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ	هرگز! بلکه شما یتیم‌نوازی نمی‌کنید؛
۱۸		وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ	و یکدگر را بر اطعام بینوا وانمی‌دارید؛
۱۹		وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا	و بی‌پروا میراث می‌خورید؛
۲۰		وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا	و مال را بسیار دوست می‌دارید.
۲۱		كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا	هرگز! آنگاه که زمین سخت درهم کوبیده شود،
۲۲		وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا	و فرمان پروردگارت فرا رسد، و فرشتگان صف به صف آیند؛
۲۳		وَجِئَا يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَنُ وَأَنَّى لَهُ الدِّكْرَى	و دوزخ را بیاورند؛ آن روز آدمی به یاد آرد؛ ولی این یاد چه سودی برای او دارد؟

يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

گوید: ای کاش برای زندگیم [توشه می‌فرستادم!]

۲۵

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدٌ

پس در آن روز، کسی چون عذاب کردنِ وی عذاب نکند.

۲۶

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقُهُ أَحَدٌ

و کسی چون در بند کشیدنِ وی، به بند نکشد.

۲۷

يَأْتِيَتْهَا النُّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ

هان، ای جانِ آرمیده،

۲۸

أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً

بازآی به سوی پروردگارت خرسند و پسندیده،

۲۹

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي

آنگاه درآی در میان بندگانم،

۳۰

وَادْخُلِي جَنَّتِي

و درآی در بهشتم.

۹۰. بلد	الْبَلَدُ: شهر	مکی	۲۰ آیه
---------	----------------	-----	--------

۱
حزب
۲۳۸
۵۳۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سوگند به این شهر [مقدّس مکه ،

۲

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ

که جایگاه تو گردیده؛

۳

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ

و سوگند به زاینده و آنچه زاییده،

۴

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ

که ما آدمی را در رنج آفریده‌ایم البته.

۵

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ

گمان کند آیا کسی بر وی نمی‌شود چیره؟

۶

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا لُبَدًا

گوید: تباه کرده‌ام دارایی گسترده.

۷

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ

آیا پندارد او را هیچ کس ندیده؟

۸

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

مگر برای او نیافریدیم دو دیده؟

۹

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

و یک زبان و دو لب [که شکفته گردیده.

۱۰

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

و هدایتش کردیم بر دو راه برجسته.

۱۱

فَلَا أَفْتَحَمُ الْعُقَبَةَ

با این همه او گردنه را پشتِ سر ننهاد.

۱۲

وَمَا أَذْرُكَ مَا الْعُقَبَةُ

و چه دانی که چیست آن گردنه [که پشت سر ننهاد ؟

۱۳

فَكُ رَقَبَةٌ

آزادسازی برده،

۱۴

أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ

یا خوراک خوردن در روزی گرسنگی زده.

۱۵

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ

به یتیمی که خویشاوندی داشته؛

۱۶

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ

یا بینوایی که خاک نشین گشته.

۱۷

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ

آنگاه از کسانی بودن که گرویده‌اند و به پایداری و مهرورزی به یکدیگرند سفارش کننده؛

۱۸

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

اینانند مردمانِ فرخنده.

۱۹

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

و کسانی که به آیه‌های ما کفر ورزیدند، آنانند مردمانِ شقاوت پیشه.

۲۰

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ

بر آنان آتشی است فرو بسته.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا	سوگند به خورشید و پرتو تابانش،
۲	وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا	و به ماه چون درآید از پیش،
۳	وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّلَهَا	و به روز چون آشکار کندش،
۴	وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا	و به شب چون بیوشاندش،
۵	وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا	و به آسمان و آنکه برافراشتش،
۶	وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا	و به زمین و آنکه گسترده‌اش،
۷	وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا	و به جان و آنکه داد سامانش،
۸	فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا	آنگاه بدان الهام کرد نیک و بدش،
۹	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَّاهَا	که البته رستگار شد آنکه پالوده‌اش.
۱۰	وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا	و زیانمند شد آنکه آلوده‌اش.
۱۱	كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا	قوم ثمود انکار پیشه کرد با سرکشی و غرورش.
۱۲	إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا	آنگاه که بپاخواست تیره‌بخت‌ترینش،
۱۳	فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا	پس پیامبر خدا به آنان گفت: ناقه خدا را واگذارید به آبشخورش.
۱۴	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا	اما دروغزش خواندند و پیاش کردند؛ پس پروردگارشان به [کیفر] گناهشان دیارشان را درهم کوبید؛ و با خاک کرد یکسانش.
۱۵	وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا	و بیمی ندارد از فرجامش.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ	سوگند به شب چون خیمه تاریکی کند برپا،
۲	وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ	و به روز چون بیاغازد جلوه‌گری را،
۳	وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ	و به آنکه آفریده نر و ماده را،
۴	إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ	که گونه‌گونه است کارهای شما.
۵	فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ	پس آنکه بخشش کرد و شد پارسا،
۶	وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ	و تصدیق کرد آن خوبترین را،
۷	فَسَنِّيَرُهُۥ لِلْيَسْرَىٰ	به زودی هموار می‌کنیم راه کمالش را.
۸	وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ	و آنکه بخلت کرد و بی‌نیاز دید خود را،
۹	وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ	و دروغ انگاشت آن خوبترین را،
۱۰	فَسَنِّيَرُهُۥ لِلْعُسْرَىٰ	به زودی درافکنیمش به سختی‌ها.
۱۱	وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ	و مال او به وی ندهد سود چون فرو افتد در تباهی‌ها.
۱۲	إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ	همانا هدایت کردن است بر ما.
۱۳	وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ	و دنیا و آخرت است از ما.
۱۴	فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ	اینک از آتشی بیمتان دادم که دارد زبانه‌ها.

لَا يَصْلِيْهَا إِلَّا الْأَشْقَى

در آن نرود، مگر کسی که برگزیده راه شقاوت را؛

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى

همان که دروغ انگاشت و بگردانید رو را.

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى

و از آن برکنار می‌دارند پارساترین را؛

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى

همان که در طلبِ پاکی می‌بخشد مالش را.

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْزَى

و کسی را نزد او نعمتی نیست که پاداش دهد او را.

إِلَّا أَتْبَعَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى

مگر برای آنکه به دست آرد خشنودی پروردگارِ والایش را.

وَلَسَوْفَ يَرْضَى

و خشنود می‌شود زودا.

۹۳. ضحی

الضُّحَى: روشنایی روز

مکی

۱۱ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالضُّحَى

۱
رہ۵۳

سوگند به نیمروزِ درخشنده،

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى

و به شبِ آنگاه که به آرامش فرو رفته،

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى

که پروردگارت تو را وانهاده و بر تو خشم نگرفته.

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى

و البته واپسین برای تو بهتر است زگذشته.

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى

و به زودی پروردگارت چندان عطایت دهد که شوی فرخنده.

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَكَوَى

مگر نه یتیمت یافت، پس پناحت داد؟

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى

و سرگشته‌ات یافت، پس هدایت کرد؟

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى

و تهی‌دستت یافت، پس توانگر ساخت؟

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ

پس، یتیم را می‌زارش،

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ

و خواهان را مران از خویش،

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

و از نعمت پروردگارت فراوان گوی.

۹۴. انشراح

الشَّرْح: گشایش

مکی

۸ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

۱
حزب ۲۳۹
رہ۵۳۶

آیا گشودگی نبخشیدیم به سینه‌ات؟

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ

و از تو باز نهادیم بارِ سنگینت.

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ

همان که سخت گران می‌نمود بر پشتت.

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ

و بر فراز نمودیم نام و آوازت.

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

پس، بی‌گمان با دشواری، آسانی است.

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

بی‌گمان با دشواری، آسانی است.

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ

پس، چو پرداختی به طاعت کوش؛

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ

و به سوی خدایِ خود بشتاب.

۹۵. تین	التَّيْنِ: انجیر	مکی	۸ آیه
---------	------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالتَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ	به انجیر و زیتون،
۲	وَطُورِ سِينِينَ	و به طور سینا،
۳	وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ	و به [مکه این شهر امن و امان؛
۴	لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ	که ما آدمی را آفریدیم در بهترین شکلِ آن.
۵	ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ	سپس بازبردیمش به پایینِ پایینان؛
۶	إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ	مگر آن کسانی که مؤمن شده و کردارِ شایسته کردند، که پاداش دارند بس جاودان.
۷	فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدَ بِالِّدِينِ	پس اینک تو را چه کشانده به انکار ورزیدن آن جهان؟
۸	أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ	مگر نیست خدا بهترین داوران!

۹۶. علق	الْعَلَقُ: خون بسته	مکی	۱۹ آیه
---------	---------------------	-----	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ	بخوان به نامِ پروردگارت که آفرید.
۲	خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ	و انسان را از آویزک آورد پدید.
۳	أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ	بخوان، که پروردگار توست بزرگوارترین؛
۴	الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ	که با قلم تعلیم داد؛
۵	عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ	و انسان را آگاه ساخت از آنچه آگهیش نبود.
۶	كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَىٰ	اما دریغ! که آدمی گردن کشد،
۷	أَن رَّاهُ أَسْتَغْنَىٰ	همین که خود را بی‌نیاز حس می‌کند.
۸	إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ	و بازگشت بی‌گمان، به سوی پروردگار تو بُود.
۹	أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ	تو دیده‌ای آن را که باز می‌دارد،
۱۰	عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ	که بنده‌ای چرا نماز آورد؟
۱۱	أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ	تو دیده‌ای اگر به راهِ راست بُود،
۱۲	أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ	و یا به تقوی امر کُند؟
۱۳	أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ	تو دیده‌ای اگر دروغ خواند و پشت کرد؟
۱۴	أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ	مگر ندانسته که می‌بیند خدا [هر آنچه کرد]؟
۱۵	كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ	ز نهار، اگر دست نکشد، فرو کشیم ز موی جبهه‌اش،
۱۶	نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ	ز موی جبهه دروغزن خطاکارش.
۱۷	فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ	پس او بخواند اهل مجلسش.
۱۸	سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ	و ما فراخوانیم ز دوزخ پاسدارِ آتشش.
۱۹	كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝	ز نهار، پیروی مکن او را، سجده کن، مقرَّب شو.

۱
۵۳۹ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

ما فرو فرستادیمش در شبِ قدر.

۲

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ

و چه دانی که چیست شبِ قدر.

۳

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ

شب قدر از هزار ماه است بهتر.

۴

تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ

اندر این شب فرشتگان و روح، با اجازه پرورشگیشان،
بازآیند در پی هر امر؛

۵

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ

این شب [رحمت و] سلامتی است، تا درخشد فجر.

۱
۵۴۰ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ
مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ

کافران اهل کتاب و مشرکان، هرگز دست‌بردار نبودند، تا
آنکه آمدشان برهان آشکار سازنده:

۲

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً

پیامبری از سوی خدا که [بر آنان همی خواند صحیفه‌هایی
پاکیزه.

۳

فِيهَا كُتِبَ قِيمَةُ

که در آنهاست نوشته‌هایی گرانمایه.

۴

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَةُ

و اهل کتاب پراکنده نگردیدند، مگر پس از آنکه آمدشان
برهان آشکار سازنده.

۵

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ
وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ

و فرمان نیافتند مگر آنکه پاکدینانه، به پاکی و یکتایی، خدا
را بپرستند، و نماز برپا دارند و زکات پردازند؛ و این است
آیین پاینده.

۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ

کافران اهل کتاب با مشرکان جاودانه در آتش دوزخ‌اند؛
اینانند بدترین آفریده.

۷

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ
الْبَرِيَّةِ

آنان که گرویدند و کارهای نیک آوردند، آنانند برترین
آفریده.

جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ

۹۹. زلزال	الزَّلْزَلَةُ: زلزله	مدنی	۸ آیه
-----------	----------------------	------	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا	در آن دم که بلرزد زمین، به لرزه‌اش،
۲	وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَنْقَالَهَا	و برون افکند زمین بارهای گرانش،
۳	وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا	و انسان بگوید: چه آمد سرش؟!
۴	يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا	در آن روز گوید زمین رازهایش،
۵	بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا	که پروردگارت کرده بدان آگهش.
۶	يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَلَهُمْ	در آن روز مردم پراکنده سر برکشند، که کارهایشان را نمایندشان؛
۷	فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ	پس آن کس که همسنگِ یک ذره نیکی کند، آن را ببیند.
۸	وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ	و آن کس که همسنگِ یک ذره زشتی کند، آن را ببیند.

۱۰۰. عادیات	الْعَادِيَات: دوندگان	مکی	۱۱ آیه	۲ صفحه
-------------	-----------------------	-----	--------	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا	به تیزتگان که تند تند دم زنند،
۲	فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا	و اخگرها پرا کنند،
۳	فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا	و بامداد یورش برند،
۴	فَأَثَرُنَ بِهِ نَقْعًا	و گرد بر هوا زنند،
۵	فَوْسَطْنَ بِهِ جَمْعًا	و خود به جمع افکنند،
۶	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ	که آدمی است به کردگارش ناسپاس؛
۷	وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ	و خویشتن است بر این گواه.
۸	وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ	و شیفته است بسی به مال.
۹	أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ	مگر نمی‌داند که چون آنچه درون گورهاست برون شود؛

پاداششان نزدِ پروردگارشان باغ‌های جاوید است، که از فرودستِ آن جویباران جاری است، جاودانه در آن مانند؛ خدا از آنان خشنود و آنان از او خشنود؛ این برای کسی است که از پروردگارش ترسیده.

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ

و آنچه در میان سینه‌هاست سر رسد؛

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ

در آن زمان پروردگارشان، آگاه به حالشان بود.

۱۰۱ . قارعه	القَارِعَةُ: کوبنده	مکی	۱۱ آیه
-------------	---------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
القَارِعَةُ

۱
۵۴۳

آن کوبنده،

مَا الْقَارِعَةُ

۲

چیست آن کوبنده؟

وَمَا أَذْرَنكَ مَا الْقَارِعَةُ

۳

و چه دانی که چیست آن کوبنده؟

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ

۴

روزی که مردم‌اند چون پروانگانِ پراکنده؛

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

۵

و کوهها چون پشمِ زده شده.

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

۶

پس هر که سنجیده‌هایش گران گشته،

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

۷

در زندگانی‌ای است پسندیده؛

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ

۸

و اما هر که سنجیده‌هایش سبک گشته،

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

۹

جایگاه اوست هاویه.

وَمَا أَذْرَنكَ مَا هِيَهْ

۱۰

و چه دانی که چیست هاویه؟

نَارٌ حَامِيَةٌ

۱۱

آتشی است سوزنده.

۱۰۲ . تکاثر	التَّكَاثُرُ: افتخار به زیادی ثروت	مکی	۸ آیه
-------------	------------------------------------	-----	-------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْهَکْمُ التَّکَاثُرُ

۱
۵۴۴

افزون خواهی بازیتان داد،

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ

۲

تا به دیدار گورها رفتید.

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

۳

زنهار، زود می‌دانید.

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

۴

باز هم زنهار، زود می‌دانید.

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ

۵

زنهار، اگر به «دانشِ باور» دانید،

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ

۶

بی‌گمان دوزخ را همی بینید.

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ

۷

آنگاه به «دیدۀ باور» آن را همی بینید.

ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ

۸

آنگاه در آن روز از نعمت‌ها پرسیده می‌شوید.

۱۰۳ . عصر	العَصْر: روزگار	مکی	۳ آیه
-----------	-----------------	-----	-------

۱ ر۵۴۵	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَصْرِ	سوگند به زمان،
۲	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ	که آدمی است همواره در زیان؛
۳	إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ	مگر کسانی که گرویده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، و حق و شکیبایی را سفارش کردند به این و آن.

۱۰۴ . همزه	الْهُمَزَة: عیب‌جو	مکی	۹ آیه
------------	--------------------	-----	-------

۱ ر۵۴۶	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَيُلِّ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٌ	وای بر هر عیب جویِ نکوهنده،
۲	الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ	آن که مالی گردآوری و شمارش کرده؛
۳	يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ	پندارد که جاودانه‌اش می‌کند مالی که اندوخته؛
۴	كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ	هرگز! بی‌گمان افکنده می‌شود در آن شکننده.
۵	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ	و چه دانی که چیست آن شکننده؟
۶	نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ	آن آتش خداست برافروخته.
۷	الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ	آن که بر دلهاست شراره زننده.
۸	إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَدَةٌ	بر آنهاست ز هر سو فرو بسته؛
۹	فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ	در ستونهایی زبانه کشیده.

۱۰۵ . فیل	الفِيل: فیل	مکی	۵ آیه
-----------	-------------	-----	-------

۱ ر۵۴۷	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ	مگر ندیدی پروردگارت چه کرد با پیلسواران؟
۲	أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ	آیا بیرنگ نساخت نیرنگ آنان؟
۳	وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ	و فرستاد بر سرشان دسته‌هایی از مرغان.
۴	تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ	که به سنگریزه‌هایی از گلسنگ می‌زدندشان.
۵	فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ	پس گرداندشان چونان نیم جویده گیاهان.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا يَلْفِ قُرَيْشِ	برای همبستگی قرشیان،
۲	إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ	برای همبستگی‌شان هنگامِ کوچِ زمستان و تابستان،
۳	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ	باید که پروردگارِ این خانه را بپرستند؛
۴	الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَعَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ	همان که در گرسنگی خوراکشان بخشید و از بیم ایمنشان گرداند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِذْنِ	دیدی آن را که روزِ جزا را دروغ پندارد؟
۲	فَإِنَّ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ	این آن کسی است که یتیم را به قهر می‌راند،
۳	وَلَا يُخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ	و بر خوراکِ تهی‌دست وانمی‌دارد.
۴	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ	پس وای بر نمازگزاران،
۵	الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ	آنان که از نمازشان بی‌خبرند؛
۶	الَّذِينَ هُمْ يُرَآؤُونَ	آنان که ریاکارند؛
۷	وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ	و نیکی از مردم دریغ می‌دارند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ	همانا ما تو را بخشیده‌ایم کوثر؛
۲	فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْزَرْ	پس نماز بگذارِ خدایت را و قربانی به جای آور.
۳	إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ	دشمنِ توست بی‌گمانِ ابتر.

۱۰۹ . کافرون	الْكَافِرُونَ: کافران	مکی	۶ آیه
۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ يَتَّيِّهَا الْكَافِرُونَ	بگو: ای کافران!	۵۵۱ ر
۲	لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ	نمی‌پرستم آنچه را که پرستید؛	
۳	وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ	و نه شما پرستنده‌اید آنچه را که پرستم.	
۴	وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ	نه من پرستنده‌ام آنچه را که پرستید،	
۵	وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ	و نه شما پرستنده‌اید آنچه را که پرستم.	
۶	لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ	شما را دیتتان باشد، و دین من مرا باشد.	
۱۱۰ . نصر	النَّصْر: یاری	مدنی	۳ آیه

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ	چون یاری خدا و پیروزی فرا رسد،	۵۵۲ ر
۲	وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا	و مردم را بینی که گروه گروه به دین خدا آیند،	
۳	فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا	پس، پروردگارت را باسپاس بستای، و آمرزش از او بخواه، که او آمرزنده می‌باشد.	

۱۱۱ . مسد	المَسَد: لیف خرما	مکی	۵ آیه
۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ	بریده باد دستهای بولهب و مرده باد.	۵۵۳ ر
۲	مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ	دارایی و دستاورزش سودش نداد.	
۳	سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ	به زودی در شعله کشیده آتشی وارد شود.	
۴	وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ	و همسرش که بی‌امان هیزم کشد؛	
۵	فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ	بر گردنش تنابی است تافته از مَسَدْ.	

۱۱۲ . اخلاص	الإِخْلَاصُ: خالص کردن	مکی	۴ آیه
<p>۱ ر ۵۵۴</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ</p>	بگو: اوست خدای یگانه؛		
۲	اللَّهُ الصَّمَدُ	خدای به خود وابسته؛	
۳	لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ	نه زاده و نه زاده شده؛	
۴	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ	و نه همتایی است برایش همواره.	

۱۱۳ . فلق	الْفَلَقُ: سپیده صبح	مکی	۵ آیه
<p>۱ ر ۵۵۵</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ</p>	بگو: پناه می‌برم به پروردگار سپیده دمان؛		
۲	مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ	از شر آفریدگان؛	
۳	وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ	و از شر شب‌روی که شود نھان؛	
۴	وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ	و از شر آن در گره‌ها دمندگان؛	
۵	وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ	و از شر رشک‌بری که رشک‌برد [به این و آن.	

۱۱۴ . ناس	النَّاسُ: مردم	مکی	۶ آیه
<p>۱ ر ۵۵۶</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ</p>	بگو: پناه می‌برم به پروردگارِ آدمیان،		
۲	مَلِكِ النَّاسِ	فرمانروایِ آدمیان؛	
۳	إِلَهِ النَّاسِ	خدایِ آدمیان؛	
۴	مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ	از شر آن وسوسه‌گر نھان؛	
۵	الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ	آن که وسوسه افکند در دل‌های آدمیان،	
۶	مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ	از جنّیان و آدمیان.	